ཀཱཾ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམ་པར་བཞད་པ་བཞུགས་སོ། །

@01A DD ཀཱཾཾཾ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག DD་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་བཞད་པ། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འགྲོ་བའི་བླ་མ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་མགོན། །རྒྱལ་སྲས་བརྩེ་ཆེན་ཆོོག་བཅས་ལ་བཏུད་དེ། །

བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལ་འཇུག་པ་ཡི། །རིམ་པའི་དོན་ཆོོག་རྣམ་པར་དབྱེ་ཕྱེར་འབད། །བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབང་པོ་

རྣམས་ཀྱིའང་གཙུག་གི་ནོར་བུས་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་ལ་གྱས་པས་མཆོད་པ་ལྷའི་མཆོག་རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བརྗོད་པ། འགྲོ་ལ་ཕན་བཞིད་དཀའ་སྤྱད་རྣམ་བྱང་སྐུ་

གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩོམ་དགེ་ལས། །ཀུན་ཏུ་ག་ལས་བྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྲིན་ཚོོགས་ཀུན་བཅད་རྣམ་དག་ཅིང་། །མཐའ་དབུས་མི་གནས་མཁའ་ཁྱབ་ཆོས་སྐུན་

@02A DD ཡོན་ཏན་དཔག་ཡས་མངའ་བརྙེས་པ། །ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱིས་ཟབ་ཡངས་ཞི་བའི་བླ་མེད་ལམ་གསུང་ཞབས་ལ་འདུད། །འདིའི་དགོས་པ་ནི་རང་གི་འདོད་པ་དང་ཕན་པ་དང་

འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་དག་དང་། གཞན་དག་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་གསུམ་པོ་སྟོན་པའི་ཚེ་བ་ཤེས་པ་དང་། གཞུང་ལ་སྟོན་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། གཞུང་ཉིད་དོན་ཆེ་བར་ཤེས་

ནས་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་པའི་ཐབས་ལ་བར་ཚད་མེད་པས་མི་བཟློག་པར་བྱ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །སྤྱི་དོན་ནི་བསྟོད་པ་དང་ཕྱག་བཅལ་བ་གཉིས་སོ། །བསྟོད་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་།

རང་བཞིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མཐོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་བསྟོད་པ། རྒ་བ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གཅིག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་གསུམ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་བརྒྱད་དུ་གནས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་ནི་བསམ་པ་

དང་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །རང་བཞིན་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་སྣང་སའོ། །མཐོད་པ་ནི་བཞི་སྟེ། དོན་དམ་པ་སྟོན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྟོན་གྱི་སྐོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་དག་ལེགས་ཀྱི་འཕེན་པའི་

@02B DD་ནུས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ད་ལྟར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོའི། །དེ་རྣམས་ཀྱང་ཆོག་གི་དོན་སོ་སོར་ཕྱེ་བས་མཚན་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ནི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་།

སྤྲོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་གི་ཆོག་དོན་གསུམ་གྱིས་ཏེ། བསམ་པ་ནི་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་ཅེས་བྱ་བ་ནས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་བདག་གིར་མཛད་ནས། མ་རྟག་བ་བསྒྲལ་བ་ལ་

སོགས་པའི་རྣམ་པས་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་ཅིང་གཞོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་བས་ལ་བར་ཐབས་མང་པོས་བྱས་རིང་པོར་ཆེས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་བདག་གིར་མཛད་ནས། མ་རྟག་བ་བསྒྲལ་བ་ལ་

བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་སྤྲོར་བ་སྟ་ཚོགས་ལ། གཉང་བར་དཀའ་བ་ལུས་དང་སྲོག་དང་། རྒྱལ་སྲིད་དང་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྤྲིན་པ་གཞན་གྱིས་རྟེས་སུ་ཡི་རང་ཙམ་ཡང་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་སྟ་ཚོགས་ནས་རྣམ་

བྱངས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་མཛད་པའོ། །དེའི་བྱེ་བྲག་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་པར་འོས་པ་རྣམས་དེ་དག་གི་རྩོམ་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་དག་པར་སྨྲོད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་བ་དག་གིས་ལེགས་པར་

བསྒྲགས་པའོ། །དེ་གསུམ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟེ། དང་པོར་སྨྲོར་བ་དགེ་བ་ཀུན་ནས་སྡོང་བ་དམ་པས་ཟིན་པ་དང་། བར་དུ་འཇུག་པ་དགེ་བ་རྣམ་པས་སྨྲོད་པ་དང་། ཐ་མར་མངོན་དུ་ཕྱོག་པ་དགེ་བ་བྱེད་པ་དམ་པ་རང་

@03A གཞན་ལ་འདི་དང་ཕ་རོལ་དང་གཉིས་ཀར་ཕན་པ་དང་འབྱེལ་བའོ། །རང་བཞིན་ནི་སྤང་པ་དང་། ཡི་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྲིན་པ་མཐའ་དག་སྤང་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་རྟོག་ནི་ཚུལ་

བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག་མི་བདེན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཞི་འམ་གནས་ཀྱི་ས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཅོར་བྱས་པའོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་༎ ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་གཅོད་བྱར་པའོ། །གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ནི་སྒྲིབ་ཚོགས་ཀུན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་

སུ་བསྟན། །དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཟད་ནས་ནི་གོལ་བར་འདོད་དེ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པའོ། །དེ་དག་བཅད་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའོ། །ཡང་ན་ཀུན་ཏོག

དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་མ་ལུས་པར་བཅད་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་རྩ་བ་དྲྭངས་ནས་ཕྱུང་བའི་ཤེར་ལྟར་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་རྣམ་པར་སྦྱངས་པར་ལྟའོ། །རྣམ་དག

ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་གདོད་མ་ནས་མ་འདྲེས་པས་ཀུན་ཏོག་གི་སྐུན་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱངས་པ་དེའང་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བག་ལ་ཉལ་ཆད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ལྡང་བ་

@03B ཞེ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྔ་མ་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་གཉེན་པོས་སྤངས་པའོ། །ཕྱི་མ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཉིད་དོ། ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་ལས་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཐའ་དབུས་མི་གནས་ཏེ། ཡོངས་སུ་བྱང་པ་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟོས་པ་ཐམས་

ཅད་དང་བླལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བླལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐའ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའོ། །འདི་ལའང་

མཚན་ཉིད་གསུམ་མོ། །སྟོང་འདོགས་ཀྱི་དམིགས་པར་མི་འཛིན་པ་དང་། སྐུར་པའི་

དམིགས་པར་མི་འཛིན་པ་དང་། དབུ་མའི་དོན་དུའང་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་མཛད་པ་ན་སྒྲུབ་མ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པའང་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་དེ་ནི་དག་པ་

འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་

བཞིན་ནི་མཐའ་ཁྱབ་ཆོས་ཅན་ཏེ། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཤེས་བྱ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བླལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་མ་

ལྟ་བུས་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་

ཆོོགས་ནི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཡས་མངའ་བརྟེས་པ་སྟེ་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རབ་མཆོག་དམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཐའ་དག་ལ་མངའ་བསྟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལའང་མཚན་ཉིད་གསུམ་མོ། །ཤེས་

བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོོགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ན་འགའ་ཡང་མེད་པར་གསུང་པ་

བཞིན་ནོ། །མཛད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལམ་སྟོན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི་ཟབ་ཡངས་ཞེ་བདེ་བླ་མེད་ལམ་གསུང་སྟེ། འཕེན་པ་དང་བདག་པོའི་རྒྱུ་གཉིས་ལས་འཇུག་པ་ཟབ་པ་དོན་དམ་སྟོན་པ་དང་། ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པའི་ངོ་བོ་དག

@04A གིས་བདེ་བ་མངོན་མཐོའི་ལམ་དང་། ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། བླ་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་པའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལའང་ཐུན་མོང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་

གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་སྐུན་པ་འཇོམས་ནུས་པས་ཉི་མ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱི་གསུང་བ་སྟེ། རྫུ་འཕྲུལ་སྐྱེ་དང་ཀུན་བརྗོད་ཐུགས་དང་

རྗེས་བསྟན་གསུང་གི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །དེ་དག་ལའང་ཐུན་མོང་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟེ། ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་འཇུག་པ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལས་འཇུག་པ་དང་། མ་ཟིན་པ་རོལ་མོ་དང་སྦྱིན་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་འཇུག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་དོན་

བཅུ་བདུན་ལ་མཚན་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་འདིས་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བརྒྱད་པོ་སྟེ་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །ཕྱག་བཅའ་བ་ནི་ཞབས་ལ་འདུད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་ཏུ་

བྱས་ནས་དད་པས་སྤྱར་བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ལྷན་ཅིག་ལྡན་པས་བཀུར་སྟིའི་མཆོད་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པ་བརྗོད་པའོ། ༥ །སྐབས་འབྱེལ་པར་བྱས་པའི་གཞུང་མཇོས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་ཅན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་ཆང་

བར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དགོས་འབྲེལ་དགོད་པ། ཐོག་མེད་སྲིད་མཚོར་མ་རིག་ཐིབས་པོས་རྣམ་འཕོར་མཐོ་རིས་བྱང་གྲོལ་གྱི། །ལམ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྒྱང་རིང་རྣམ་པར་འཁྲམས་ཤིང་མགོན་མེད་སྐྱུར་ཀྱང་བློ། །བདག་ལ་འཇལ་བའི་ཕྱོགས་མེད་སྟོས་ལྟར་ཀུན་སྤྱོད་གཡང་ས་

ཆེར་ལྷུང་བ། །སྲིད་རྩེའི་གནས་ཉིད་འཇིག་རྟེན་དྲང་ཕྱིར་ཐུབ་པ་སྐྱེས་མཆོག་ཡང་དག་འཁྲུངས། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་ལམ་དང་གདུལ་བྱའི་རྩེས་མཐུན་སྐོ་མང་ལམ་བྱི་སྟེ། །འགྲོ་བ་རྣམ་འགྲོལ་ཟབ་ཡངས་ལེགས་གསུངས་བདུད་རྩི་ཆོས་ལྡན་དོན་ལྡན་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་

@04B ཉོན་མོངས་རྣམ་སྤྱོང་ཞི་བདེ་བླ་མེད་ལམ་ཚུལ་གསལ་མཛད་པའི། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལ་འཇུག་རིམ་ལུང་རིགས་ཇི་བཞིན་མདོར་བསྡུས་དགོད། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་པའི་དོན་དང་། བརྗོད་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་གཞུང་གི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། བསྟུན་

པར་རུས་པ་དང་། འདོད་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་བསྟུབ་པའི་ཐབས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་སྨྲ་བ་བཞིས་གཞན་འཇུག་པའི་མ་ཚང་བ་མེད་པ་བསྟུབ་པས་གྲངས་ངེས་པ་ཅན། བརྗོད་བྱ་དང་། དགོས་པ་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་རྗེས་སུ་བསྟུབས་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་རང་དང་བཞིན་གྱི་དོན་

མཐའ་དག་འཐོབ་པའོ། །འབྲེལ་པ་ནི་དགོས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐབས་ལ་རག་ལས་པ་དང་། དགོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་དགོས་པ་ལ་རག་ལས་པས་མེད་ན་ནི་མི་འབྱུང་བར་གྱུར་པའོ། །བརྗོད་པའི་དོན་ནི་ཉཊ་བྱ་དགོད་པ་དང་། དེ་ཉཊ་པར་ཁས་བླང་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་

བཅོས་བརྩམ་པར་དམ་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་། སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཁས་བླང་བའང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རང་དགའ་སྤང་བ་དང་། རྒྱས་པ་སྤང་བའི་ཁྱད་པར་ཏེ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་བདུན་གྱི་ཚིག

གི་དོན་ལས་བཤད་བྱའི་འབྲས་བུ་ནི་ཐོག་མེད་ནས་དྲང་ཕྱིར་གྱི་བར་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསླུས་པས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མནར་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པས་ཀུན་དྲང་བའོ། །དེའང་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་འཁོར་

བའི་རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོར་མ་རིག་པའི་སྐུན་པ་དང་ཚང་ཚིང་གི་འཐབས་པོས་བསྒྲིབས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་མི་མཐོང་ཞིང་མི་ཤེས་བཞིན་དུ། ཡོད་མེད་དང་རྟག་ཆད་དང་བདག་དང་བདག་གི་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ཆེན་པོར་ཟོར་བའི་ཆུ་སྐོར་ལྟར་མཐོ་དམན་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤུགས་རབ་ཏུ་དག་པར་རྣམ་པར་འཁོར་ཅིང་། ཞལ་ཆར་ངན་སོང་གསུམ་དང་བདེ་འགྲོ་ལས་ཀྱང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་རྣམས་སུ་སྡུག་བསྔལ་དུག་ལ་ཡུན་རིང་བ་བར་མ་ཆད་

@05A པས་ཀུན་ཏུ་མནར་བ་སྟེ། དེ་ལས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་དེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་ཀྱང་གཟུང་བར་མི་ནུས་པས་ན་ཐག་རིང་ཞིན་ཏུ་རིང་བར་རྣམ་པར་འཁྲུམས་པར་གྱུར་པའོ། ।

དེས་ན་དེ་དག་ལས་སྒོལ་བའི་མགོན་སྐྱབས་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་བློ་རྩེ་རབ་པ་རིམ་པ་མང་པོས་ཁེབས་པས་བདག་ཅི་འཛལ་ཞིང་བདག་གི་ཚོད་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སམ་ཆ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་ན། སྟོན་པའི་སྟོང་པ་ཆེན་པོས་རང་དང་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་དོན་མེད་

པ་ཉི་ཚེ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཡ་ང་བ་ཆེན་པོའི་སྐོར་ཞུགས་ཤིང་ཀུན་ཏུ་ལྷུང་བས་ན། སེམས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་སྐྱེང་རྩེའི་གནས་ཁོ་ནར་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་གོ །དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་དེ་ནས་ཀུན་ཏུ་དང་བའོ། ।སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ནི།

སྤྱན་པ་སྐྱེས་མཆོག་ཡང་དག་འབྱུངས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་དེ་བསྟན་པ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡང་དག་པར་བསྟམས་པས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཤིང་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་དག་པར་གཤེགས་པའོ། །

ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་ཟད་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་དག །སྤྲོ་བ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་ན་སྤྲོ་བ། བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་མཛད་ཡིན་

ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནས་འཇིག་རྟེན་འདྲན་པ་དང་སྨིན་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་གསལ་བར་མཛད་པ། དོན་དམ་པ་སྟོས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱལ་བ་ཟབ་མོ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའམ། ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན། སྣང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དང་རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་སྟོན་པས་དུས་དང་པོར་བྱ་བས་སྟོང་བསྐྱབ་པ་དང་སྟོང་བྱ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དག་ཕྱོགས་ཆོས་བཤད་པ་དྲང་བ་དང་རིས་པའི་དོན་དག །

@05B སྒྲིའི་དོན་དུ་བསམ་པ་ཉིད་གཞན་ལ་གོ་བར་མཛད་པ་ལྟེམ་དགོངས་དང་། དགོས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དོན་གཞན་གོ་བར་སྟོན་པ་དགོངས་པའི་གསུང་གིས་བསྟུས་པའི་གསུང་རབ་ཐོག་མར་དགེ་བ་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་སྒྲིན་པས་བདུད་

རྩི་དམ་པ། འཆི་བ་དང་གཅོད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་རིམས་ནད་དང་བྲལ་བ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྣོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མཐའ་བཟློག་བར་དཀའ་བའི་བསྟན་པའི་ཆོས་དམ་པའི་ཚོགས་རྣམས་སོ། །དེ་དག

ཀྱང་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྔམ་དྲུག་ཅུ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣོད་བྱེད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སོ། །དོན་དང་ལྡན་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་དང་བཞི་དང་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་བྱ་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པས་སྤོང་བ་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ནི་འདོར་བ་དང་འཛིན་པའི་

འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སོ། །ཁྱད་པར་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཨཱདྷ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡུལ་གསུང་རབ་དམ་པ་དེ་དོན་དང་བཅས་པས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་སྟོན་པའི་དམ་པའི་ཆོས།

མཆོག་ཏུ་རྣེད་པར་དཀའ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟུབ་པས་མཐུ་མཐའ་ཡས་པ་དང་འབྲེལ་པ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཏུ་བརྟེད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟབ་ཅིང་འཇུག་པའི་རིམ་པའམ་ཚུལ་ལམ་ཐབས་མ་ཚང་བ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་དག

པའོ། །དེ་ཨཱདྷ་པར་ཁས་བླང་བའི་ངོ་བོ་ནི་དེའི་བསྟན་བཅོས་དགོད་ཅིང་བརྩམ་པར་དམ་བཅས་པའོ། །དེའང་ཐུབ་པའི་བཀའ་ཉིད་ལས་མ་གསུངས་པར་རང་དགར་འགོད་ན་ནི་ཡིད་ཆས་པའི་གནས་སུ་མི་རུང་ལ། གསུངས་པ་ཉིད་འགོད་ནའང་ཆོས་པས་དགོས་པ་མེད་པར་@06A དོགས་པ་སྤོང་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ནི་ལུང་རིགས་ཇི་བཞིན་དང་། མདོར་བསྡུས་ཏེ་ལུང་གཞོན་བྱས་ཤིང་དེའི་དོན་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་རིགས་པ་དང་བཅས་པས་དོན་ཇི་ལྟ་བར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོག་གི་སྤྲོས་པ་དང་

ཡན་ལག་མང་པོ་དོར་ཏེ་བྱི་སྐྱིང་པོའི་ཚ་རྣམས་བསྡུས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཨཱདྷ་བྱ་དགོད་པས་ནི་བརྟེད་བྱ་བསྟན་ལ། ཨཱདྷ་པར་ཁས་བླང་བས་ནི་དེ་ཉན་པ་པོའི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་བསྒྲུབ་ཀྱི་ བ་ཁྱད་པར་དང་།

བཅས་པའོ། །འཕགས་བྱའི་འབྲས་བུ་དང་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་ཅི་རིགས་པར་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བླུབ་པ་བརྗོད་པས་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་དགོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་པའོ། །འབྲེལ་པ་ནི་རང་དབང་དུ་

བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པས་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་ལྟའོ། །དེག་དང་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།། ༥ །།བརྗོད་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ། དང་པོར་དགེ་ལེགས་འབྱུང་གནས་བློ་མ་གྲུས་པས་ལེགས་བསྟེན་བྱ། །དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་

ཆུད་མི་གཟོན་ཕྱིར་སློང་པོ་བློང་བར་འབད། །ལེ་ལོས་ཕྱི་བཞོལ་སྐབས་ནི་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམས་པས་སྤང་། །རྟེན་འབྲེལ་ཡང་དག་ལྟ་བས་ཆུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་རབ་བསྒྲིམས་སྤྱང་། །ཁམས་གསུམ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་ཉིད་དུ་བསྒོམ། །སྡུག་བསྔལ་

མང་ལྡན་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྒྲུབ། །རྒྱལ་སྲས་ཀུན་གྱི་བགྲོད་གཅིག་བསྟན་པ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུར་བསྟན། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པས་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ལེགས་བསྒོམས་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མཆོག་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་ལེགས་བགྲོད་དེ། །སྐུ་གསུམ་

ཡི་ཤེས་ལྟ་ལྡན་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་བྱ། །བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་དང་པོར་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་ལེགས་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་སམ་སྒོར་གྱུར་པའི་བློ་མ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གུས་པས་རྟེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་

@06B རིམ་གྲོ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་མཐའ་དག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་འདི་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ལྟར་ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡན་ཆད་འཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་

སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བ་ལ་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་རྟེན་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པའང་གུས་པས་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ཀྱི། ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་མི་གུས་པ་དང་བརྣས་པ་དང་སྤྱོད་བ་ལ་ནི་ཐག་རིང་ཉིང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་

པ་དག་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་ན་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མའམ་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོ་ལ་སོགས་པར་འཁོར་བ་ཡོད་པ་ཙམ་མམ། ཡི་གེ་བརྙ་ཕྲད་པ་ཙམ་ཉེས་པའང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དགེ་བའི་བྱོགས་དང་དགེ་བའི་རྟེན་ལ་རག་ལས་ན་ཡོན་ཏན་

དེ་ལྟ་བུ་དག་ལྟ་སྨོས་སྲུའང་མེད་པའི་ཕྱིར་གནས་འདི་ལ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུད་ལ་རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་པར་བྱའོ། །དེས་སྨོབ་མའི་སྟོད་ཇི་ལྟ་བར་རྟོགས་སུ་འཇོག་པས་ནོ་སྐག་མར་ནི་དལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཅུ་སོང་པའི་རྟེན་དམ་པ་ཤེན་ཏུ་

རྣེད་དཀའ་བ་འདི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་བུན་ལོང་གིས་སྣུར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུད་གཟོན་ནས་སྣང་བ་ནས་མུན་ཁྲོད་དུ་འགྲོ་བར་ཕྱོགས་པ་ལས་བློ་ལྡོག་ནས། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་

ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཅི་ནུས་ཅི་འོས་བསྒྲུབ་པས་སྐྱིང་པོ་དམ་པ་བློང་བ་ལ་ལྷུར་བྱ་བར་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ཤིང་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་འབད་པར་བྱའོ། །དེའང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དམན་པའི་གནས་ལ་ཆགས་པ་ལྷུར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ལེ་ལོས་ཕྱི་བཞོལ་གྱི་

ལོང་སྐབས་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟུལ་བ་དང་བསྡོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པས་ལ་གོར་ལ་གོར་དུ་འཇུག་པར་ནི་རབས་པའི་མི་རྟག་པ་འཆི་བ་རྣེས་དྲན་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་བློས་ངེས་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྤྲོས་པ་རྣམས་ལ་མི་ཆགས་པར་འཇིག་རྟེན་གཉན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྤང་བ་དང་

@07A བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་དགེ་ལེགས་ལ་བརྩོན་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་དང་གིས་ཀྱང་འགྱུར་པས་སོ། །དེས་ན་འདི་རྣམས་ལམ་དུའང་མི་དན་པར་ཆོ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་ལྷ་བས་ནི་ཆོས་ཉི་ཆོ་བྱ་བ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་སྟིང་པོར་འགྱུར་གྱིས།

དོན་ལ་རེག་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཐོབ་པས་ན་འདུ་ཤེས་འདིའང་ཆོས་ཀྱི་རྟ་བ་ཉིད་ཀྱི་འབད་པས་བསྟེམ་པར་བྱ་བའོ། །འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཕོ་བ་ན་ཡང་དགེ་བ་ཕྱ་བས་ཀྱང་བདེ་བ་མང་པོ་འདྲེན་ལ། སྟིག་པ་ཕྱ་བས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འབྱིན་པས་ན། ལས་དང་འབྲས་

བུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐོ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་ངེས་པ་བརྟན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་བ་གོམས་པར་བྱས་ལ། སོ་སོ་ཐར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་ཉེས་པ་ཕྱ་བས་ཀྱང་འཇོམ་དགོས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མི་གོས་པར་བྱ་བ་དང་།

རྒྱུན་ངན་པའི་དབང་གིས་ཅུང་ཟད་གོས་ན་ཡང་འགྱོད་པ་ཆེན་པོས་ལ་གོར་དུ་ཕྱིར་འཆོས་ཤིང་སྡོམ་བཞིས་སྟིག་པ་སྦྱོང་བས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི། མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཆེན་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་སྦྱོང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ཆོག་བས་དེ་ཙམ་སྣུབ་པར་བྱེད་པ་དོར་ཏེ།

སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་དུ་བདེ་བ་ཙམ་ཡིན་དུ་ཟད་ཀྱི། ཡང་དག་པར་ན་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། འབའ་ཞིག་པ་ནི་ཆོར་བ་གསུམ་པོ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་ཟད་པས་ན་བདེ་བ་གཏན་མེད་པའམ། བྱེད་པ་པོའམ་ཆོར་བ་པོའི་བདག་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་སྟར་བཙོད་པའི་ཟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐར་པ་འདོད་པ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་

@07B དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཤིང་། བདེ་འགྲོ་དང་ཐར་པར་བློ་གཏོལ་བ་ལས་ལེགས་པར་འགྲོ་བའི་གནས་ཐོབ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དཔེ་

དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་གཟུང་བར་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་བློས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་བསླབ་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བའི་ཚོགས་ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་སུ་བདག་གི་མ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ནས་དཀའ་བ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པའི་བྱངས་ཙམ་བགྱང་བར་ཡང་མི་རྣུས་པ་

རྣམས་སྤྲུག་བསྔལ་མང་པོས་ཀུན་ཏུ་མནར་བ་ལ་རྣམ་པར་བལྟ་བ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་བརྩེ་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་འདོད་པས། དེ་དག་གི་དོན་ཁོ་ནར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉིར་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་

འཕེལ་བའི་ངང་ཅན་བསླབ་ཅིང་སྦྱང་བས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་བསམ་པ་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། འདིས་མ་བཟུང་བའི་དག་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འཐོབ་པས་སོ། །དེ་ལས་ནི་འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསླབ་པ་གང་ལ་བསླབས་པར་གྱུར་པ་དང་བསླབས་པ་དང་སློབ་པར་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཉིད་བརྙེས་པར་གྱུར་པ་དང་བརྙེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་

བསྒབ་པ་གཅོར་ས་བཅུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཧ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་མམ། བསྒྲུབ་པ་གསུམ་མམ། ཆོགས་གཉིས་སམ། ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་འཇུག་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་སྤྱོད་བ་སྟུང་བར་

བྱའོ། །དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚར་བསྡུར་བའི་སྐོ་ནས་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐོ་ནས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཧ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་བརྟོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པས་བདེན་པར་

@08A མངོན་ཞེན་ཐམས་ཅད་གཞིག་པ་དང་། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་ཆུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའང་སྣང་བ་ཇི་ལྟ་བར་རྣམ་པར་ལྟ་བས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་

དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་གཉིས་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གཅོར་བྱར་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་གཅོར་བྱར་པའི་ལམ་དག་ཏུ། རྒག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་གུས་པར་

བྱེད་པའི་སྤྱོད་བས་བསྒལ་པ་ཆེན་པོ་བྱངས་མེད་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་སུ་ཡང་

བསྒོམས་པ་ལས། དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་བྱར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བཅུ་པོར་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱང་ཟད་པ་ལས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པར་ཐབས་དང་

བཅས་པ་ལ་འགོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཅི་རིགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་མངའ་བསྟེར་བས་བསྒོད་བྱའི་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་པར་སོན་པར་བྱ་བའོ།། །། ༥ དེ་ལྟར་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་

པོ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅིང་མ་ཚང་བ་མེད་པར་གནས་པས་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་བསྟན་བཅོས་འདི་མཐའ་དག་གི་ལུས་སོ། །ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཟཱཊ་པའོ།། །།

ཡན་ལག་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་འཇུག་པ་ལ་དང་པོར་དག་བའི་ཉེས་གཉེན་བསྟེན་པ་འཆད་པ་ན་དེས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྐལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་བརྗོད་པ། དད་དང་སྐྱིང་རྗེ་བྷ་མ་ལ་གྱས་དང་། །དེས་གསུངས་ལམ་ལ་

@08B ངེས་བརྟན་དག་བ་དང་། །མི་དག་གང་ཡིན་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་སོགས། །ཆོས་བའི་བྱེ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར། །གང་དག་མི་ཁོམ་པར་ལྟུང་བཞམ་རིགས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པས་སྣོད་དུ་མ་བྱུར་པ་ལ་ནི་དག་བའི་ཉེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་མང་པོས་ཀྱང་ཅི་བྱར་ཡང་མེད་

པས་ན། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་ཐར་པའི་ས་བོན་རིགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་འགའ་ཞིག་གིས་ནུས་པ་སད་པར་བྱས་པ་ལས། དད་པ་དང་སྐྱིང་རྗེ་དང་བློ་མ་ལ་གྱས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དང་དག་བ་ཅི་ཡིན་ཚོལ་བའི་བསམ་པ་ལྡང་ལྡན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་བའོ། །དད་པ་ནི་གསུམ་

ལས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པ་གཅོ་བོར་བྱུར་པ་སྟེ། གཉིས་པོའང་དགོན་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། བློང་དོར་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་ལ་བསྟོས་པས་སོ། །འདི་ནི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འང་ཡིན་པས་ན། ཆོས་བཟུང་པ་ལས། དད་པ་མེད་

པའི་མི་རྣམས་ལ། །དཀའ་པོའི་ཚོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཚོག་པ་ལ། །སྡུག་སྔོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ཉིད་ལས་ནི། །དད་པ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དེས་ནི་འདྲེན་པ་ངེས་པར་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །དད་པའི་རྩེས་སུ་

འབྱང་བ་སྟེན། །ཞེས་སོ། །སྐྱེ་རྩེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟ་བ་དང་སྣོད་ཉིད་དེ། དེ་མེད་པ་སེམས་ཅན་ཀྱི་བདེ་སྡུག་ཡལ་བར་འདོར་བ་ལ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཏན་མི་སྐྱེ་བས་ན། ཚོས་འགྲོ་བ་

ལས། གང་ལ་མགོ་ཡོད་པ་ལ་འཆོ་བ་ཡོད་པ་ལྟར་སྐྱེ་རྩེ་དང་ལྡན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་

ཡོད་པ་དང་། ཚོས་མང་པོ་ལ་བསླབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཚོས་གཅིག་ལ་བསླབས་ན་བྱང་ཆུབ་དེའི་ལག་ན་ཡོད་པ་ནི་སྐྱེ་རྩེ་ཆེན་པོར་གསུངས་སོ། །བླ་མ་ལ་གུས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འཛིན་

པ་སྟེ། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱིས་བདག་པོས་བྱས་པ་དང་དེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

པ་དང་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་ལས། སློབ་དཔོན་དང་ནི་རྗེ་རྩེ་འཛིན། །ཐ་དད་པར་ནི་མི་བརྟག་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་དེ་ལ་མི་གུས་པའམ། བརྙས་པ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་

གང་ཡང་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་པས་སོ། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་ནི་བླ་མའི་ཆོག་ལ་ཆོག་ཏུ་བྱེད་

@09A བྱེད་པས་ཡིད་རྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་ལ། ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་ནི་བསླབས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པས་ན། རྒྱལ་པོ་མེའི་རྣམ་ཐར་ལས་ལྟ་དག་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་གདམས་ངག་ལ་ཞི་ཚོམ་མ་བྱེད་

ཅིག །དེ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་སྟོན་ཀྱི་ལོག་པ་མི་སྟོན་ནོ། །དེའི་ཕན་འདོགས་པ་དང་ཚར་གཅོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ་ཞེས་འདོམས་པའོ། །དག་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས་འཚོལ་བ་ནི་གང་གིས་དག་བར་འགྱུར་ལ་གང་གིས་ནི་མི་དག་བར་འགྱུར། འདི་བྱས་ན་ཡུན་རིང་

པོའི་དོན་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་རམ། གཞོད་པར་འགྱུར་རམ། འདི་ནི་བདག་གིས་ངེས་པར་བྱའོ་འདི་ནི་སྤང་ངོ་ཞེས་དོན་དུ་གཉིར་བ་དང་སྦྱོར་ཡོད་པ་སྟེ། དོན་དུ་མི་གཉེར་པ་ལ་ནི་སྙས་ཀྱང་ཅི་བྱར་ཡང་མེད་པས་སོ། །དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ནི་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་རྟེད་

དཀའ་བ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་སྟོན་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ། མོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ། བློ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བསམ་པ་ཅན། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་སྦྱོང་བ་ལ་བརྩོན་པ།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་མོས་པ། ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ། བསམ་པའི་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕེམས་ཆགས་པ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་དམ་པ་མང་པོས་གདམས་པ་ཆེན་པོའི་སྣོད་དུ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་

དོ། ༥ དེ་ལྟ་བུ་དེས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ། བརྩེ་བས་རང་བའི་དོར་ཏེ་ཟང་ཟིང་ཅི་རིགས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས། །འདུན་དང་སྣོད་དུ་བྱས་ནས་གསལ་མཛོས་གསུང་གི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། །བཟོད་ལྡན་འཇིགས་མེད་སེར་སྣ་དཔེ་མཁྱུད་ཐག་བསྲིངས་གདུལ་

བྱ་དང་། །རྗེས་མཐུན་ཚད་མ་གསུམ་ལྡན་གྱས་པས་དུས་སུ་ལེགས་སྟོན་བྱེད། །སྒྲུབ་ལ་འགོད་ཅིང་གཟངས་བསྟོད་དགའ་བྱེད་ཐྲེང་དང་དྲན་བྱེད་དང་། །གདམས་དང་རྗེས་སྟོན་ཆོས་སྟོན་པ་ཡིས་བསྟན་པ་དོན་དང་ལྡན། །དུལ་ཞིང་ཞི་ལ་ཉེ་ཞི་བྱོ་གསལ་ཐོས་མང་རབ་སྒྲུངས་པ། །

@09B བསྟོམས་ལས་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ལྡན་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག །ཇི་སྐད་སྨས་བཞིན་བྱེད་པས་བཟང་འོས་ཆོག་ལྡན་ཕན་བདེ་ཡི། །བསམ་པ་དྲང་ཞིང་ཡི་ཐབས་མཁས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་སོགས་དང་། །མཐུན་པའི་དོན་བསྟྱབ་མཐུར་ལྡན་མཉམ་པར་འཇོན་སོགས་ཡོན་ཏན་

བྱི། །ཆོག་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མཐོང་བྱང་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །འདི་དག་གི་དོན་བསྟན་པ་ནི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྤྲོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ནུས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་

གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའོ། །བསམ་པ་ནི་བརྩེ་བས་རང་བའི་དོན་བ་སྟེ། གཞན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བས་དོན་དང་ཕན་པ་དང་བའི་བ་དང་བའི་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་བའི་བར་འགྱུར་པར་འདོད་པས། རང་བའི་བར་གནས་པ་དང་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཟང་

ཟིང་ལ་ལྟ་བ་རིང་དུ་དོར་ནས་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་གཞོལ་བའོ། །སྤྲོར་བ་ནི་བསྟུབའི་དངོས་པོ་བཞིས་འཁོར་ལ་ཕན་འདོགས་ཤིང་སྐྱོང་བ་སྟེ། སྨྲིན་པ་ལ་སོགས་པས་རིམ་པ་བཞིན། ཕན་པར་བྱེད་པས་སྙོད་དུ་བསྐྲུབ་པ་དང་། འཇིན་པར་བྱེད་པས་མོས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇུག

པར་བྱེད་པས་བསྐྲུབ་པ་ལ་འཇོག་པ་དང་། རྣོས་སུ་འཇུག་པས་བསྐྲུབ་པ་རྣམ་པར་སྤྲོང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་སྨྲིན་པ་ནི་ཟང་ཟིང་ཅི་རིགས་ཅི་རུས་སུ་སྨྲིན་ཞིང་གསོང་པོར་སྐྲ་བ་དང་མགུ་བར་བྱེད་པས་བགུ་འབེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོ་ནས་ལུས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་དད་པ་དང་འདུན་པར་

བྱེད་པ་ལས་སྟོང་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཁྱེད་ཅིའི་ཕྱིར་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་ཅེས་དེས་ཏེ། རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ང་ལ་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་ཅི་དང་ཅི་དགོས་པ་ལོང་ལ་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

སྐྱན་པར་སྒྲ་བ་ནི་རྣམ་པ་དགུས་ཆོས་ལེགས་པར་འཚད་ཅིང་སྟོན་པ་སྟེ། གསལ་ཞིང་མཛེས་པའི་གསུང་གིས་སྟོན་པ་ནི་ཆོག་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་དང་ངག་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་

@10A བར་བསྟན་པས་རིགས་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་མི་འགལ་བར་ཚའོ་པས་འབྲེལ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་བས་མཐུན་པ་དང་། སྒྲ་བདེ་ཞིང་ཉམ་མི་ང་བས་རྟུང་བ་དང་། དོན་གྲགས་པ་བརྗོད་པས་འབྲོར་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་ཅི་རིགས་

སུ་མཐུན་པས་འཕྲོད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་ངེས་པར་འགྲུབ་པས་འཚམ་པ་དང་། སློབ་མའི་ཚོགས་གང་འོས་པ་དང་མཐུན་པས་འབྱུས་སྐྱོང་གི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་སུ་བྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་བརྗ་མི་ཞན་པས་འཁོར་ཀུན་ལ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་བྱོང་ཁྲིར་བ་དང་། རྣར་སྐྱན་

པས་སྐྱན་ཅིང་འཇེབས་པ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གེ་ལེགས་པར་ངེས་པ་ཉའོ་པས་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང་། དོན་བྱགས་པ་བརྗོད་པས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་ཅི་རིགས་སུ་མཐུན་པས་མཉན་པར་འོས་པ་དང་། རྣེད་པ་དང་བཀྲ་སྤྲིའི་ཟང་ཟིང་ལ་མི་བཏེན་པས་བཏེན་པ་

མེད་པ་དང་། རིན་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བས་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ཡངས་ཤིང་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་གཏུགས་པ་མེད་པའོ། །གསུང་འདི་ལ་ནི་ཆོག་བཟང་པོ་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོག་གི་བྱ་བ་ཤེས་པས་ཆོག་དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་འཁོར་

བཞི་ཅར་ལ་ཡང་རྣམ་གྲངས་མང་པོས་སྟོན་པ་ན་སྟོངས་དང་ལྡན་ཞིང་ངལ་བ་མེད་པར་ལེ་ལོ་བསལ་ནས་བསྒྲུབ་ཚོད་པས་སོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་བརླས་པ་དང་། འཕྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མི་སྐྱན་པའི་ཆོག་གི་ལམ་དང་། ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་སྤྲ་ཚོགས་

ཀྱང་བཟོད་ལ། གཤེའང་སྨར་མི་གཤེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བསྟོགས་པ་དང་རྟེད་བ་དང་ཚ་བྱང་དང་བཀྲས་སྐོམ་ལ་སོགས་པ་བབ་ཀྱང་རང་གི་ལས་ངན་བྱི་ཉེས་པར་སེམས་པས་བསྲུན་ཐུབ་པའོ། །མི་འཇིགས་པ་ན་ཞུམ་ཞིང་བཀ་ཚ་བས་དྲན་པ་དང་སྦྱོབས་པ་ཉམས་པ་དང་། སྐད་འདར་

འདར་པོ་དང་། ལུས་ལ་རྟུལ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའོ། །སེར་སྣ་དང་དཔེ་མཐུད་མེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་སྟོན་གྱི་འཆད་པ་ཐག་བསྲིངས་པའོ། །གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པ་ནི་ཆགས་ལྡན་ལ་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མདོ་དང་སྦྱོར་པ་

@10B ལ་སོགས་པ་འཁོར་གང་ལ་གཏམ་གང་འོས་པ་སྟོན་པའོ། །ཚད་མ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་ལྡན་པའི་དོན་སྟོན་གྱི། དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པར་རང་བཟོས་མི་འཇུག་པའོ། །གྲུས་པ་ནི་ཆོས་ལ་བློ་མར་བྱེད་ཅིང་ཉན་པ་པོ་

སྟན་མཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་གུས་པ་ལ་མི་སྟོན་ལ། བདག་ཀྱང་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་བཀུར་སྟི་དང་བཅས་པས་སྟོན་པ་སྟེ། ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བློ་མར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གིས་བཀུར་སྟི་བྱས་ན་གཞན་ཡང་གུས་པར་ཉན་ཅིང་ཚུལ་

དུ་མི་གསོད་པ་ལ་སོགས་པས་དོན་དུ་འགྱུར་བས་ཀྱང་དོ། །དུས་སུ་སྟོན་པ་ནི་འཁོར་དོན་དུ་གཉིར་བ་ལ་སོགས་པས་སྐབས་ལ་བབ་པར་ཡིན་གྱི། གང་བབ་བབ་ཀུ་མ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བ་དང་མཐུན་པའི་དུས་སུ་འཇུག་པའོ། །

དོན་སྤྱོད་པ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྤྱོད་བ་སྟེ། བསྒྲུབ་པ་ལ་འགོད་པ་ནི་སྣོན་སྒྲས་དོན་ཇི་ལྟ་བར་རྟོགས་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལེ་ལོ་དང་འདྲུན་པ་མེད་པ་དང་གཡེང་བས་བགེ་མེད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་

ཡང་དག་པར་འགོད་པའོ། །ཡང་དག་པར་གཟངས་བསྟོད་པ་ནི་དམན་པ་ལ་མོས་པ་དང་བདག་ཁྲེད་དུ་གསོད་པ་དང་འབྱོད་པ་མང་བ་དང་བྱ་བ་མང་བས་འཇིགས་ཤིང་ཞུམ་པ་རྣམས་ལ་བརྩེ་ན་འབྱས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པས་སོ། །ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ་

ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་མཉམ་པ་དང་ཚོག་མི་ཤེས་པའི་བརྩེ་ན་འབྱས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱེད་པས་སྤྲོ་དགའ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །གྲྭང་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞི་གསུམ་དང་བཅས་པ་རྣམས།

དྲུས་སུ་དང་དོན་དང་ལྡན་པར་དང་། ཚོགཿའཇམ་པོས་དང་ཕན་སེམས་ཀྱིས་སྡང་བ་དང་བརྣས་པ་དོར་ནས་གྲྭང་བའོ། །དྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྟང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དྲན་པ་ལ་ཡུལ་དང་དྲུས་དང་གཞི་དང་བཅས་པར་བཟློད་པས་དྲན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་

@11A སྲིག་པའི་བྱོགས་པོ་དང་བདུད་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ན་ཡང་ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དུན་པར་བྱེད་པས་དེ་དག་གི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤྲོན་པའོ། །གདམས་ངག་ནི་གནས་གསུམ་བྱིས་བསྟུས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ།

སེམས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ལ་འདོགས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སེམས་དང་། དབང་པོ་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་བཞི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱི་མཐུའམ་འབྱོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། མི་སྟུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ལྟ་དང་།

སེམས་གནས་པ་ལ་རང་དོན་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་ནི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཆད་པའི་མཐའི་གཉེན་པོར་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པ་གཉིས་སོ། །རང་གི་དོན་མཐར་མ་ཕྱིན་པ་ལ་བར་མ་དོའི་གནས་འདོར་དུ་འཇུག་པ་ནི་མ་བྱས་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དང་མ་རིག་པ་དང་མངོན་དུ་

མ་བྱས་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱས་སོ་སྐྱམ་པའི་བར་གྱི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་འདོར་དུ་འཇུག་པའོ། །རྟེས་སུ་བསྟན་པ་ནི་ལྟ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དགག་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གནང་བ་དང་། གནང་བ་དང་བཀག་པ་དེ་དག་ལ་མ་འབྲེལ་བར་

སྤྱོད་པ་བསྒྲུབ་བ་དང་། མ་གུས་པས་འཁྲུལ་པ་ལན་མང་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སྣུམ་པའི་བསམ་པས་སྣ་དབབ་པས་དྲན་དུ་གཞུག་པ་དང་། གནང་བ་དང་བཀག་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཞུགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་དང་མཐུན་པར་བརྟོད་པས་དགའ་བར་བྱ་བའོ། །ཡང་ན་གདམས་

ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་བཞིས་སྟོན་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལེགས་པར་སྤྱོར་བ་བསྟུགས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྣང་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོས་རྣམས་སྟོན་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་བཞིར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཚོས་སྟོན་པ་ནི་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དུས་དང་ཡོར་བྱ་བསྟེན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་སྟོན་པ་དང་། སྟོང་དུ་གྱུར་པ་ལ་བདེན་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་ཕུལ་གྱི་ཚོས་

@11B སྟོན་པའོ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚོས་ལ་སྦྱར་བས་བསྟན་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའོ། །དོན་མཐུན་པ་ཡང་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དུལ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་དབང་པོ་དུལ་བཞམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་

ཡན་ལག་དྲུག་པ་ལ་གནས་ཤིང་མ་ཉམས་ལ་སྐྱོན་མེད་པའོ། །ཞི་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པས་སེམས་ནང་དུ་ཞི་བར་གནས་པའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཉོན་མོངས་བ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །བློ་གསལ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་

ཤེས་རབ་རྣོ་བའོ། །མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་ཐོས་པ་བསགས་ཤིང་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པས་བློ་སྦྱངས་པ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ཐོག་མར་དགེ་བ་ལ་སོགས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མང་པོ་མཉན་ཅིང་ལེགས་པར་བཟུང་། བརྟན་པར་བྱས། ཁ་འདོན་བྱང་།

ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས། མཐོང་བས་ལེགས་པར་རྟོག་པར་བྱས་པའོ། །རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་འདུ་ཤེས་ཉི་ཤུ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཐོབ་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་

གཞན་གྱི་དོན་ལ་མི་གཡེལ་བར་རྟག་ཏུ་བསྒྲིན་པའོ། །ཚོགས་གཟུང་བར་འོས་པ་ནི་གཞན་བསྒྲུབ་པ་ལ་འགོད་པ་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱང་བསྒྲུབ་པས་ཇི་སྐད་སྨྲས་བཞིན་བྱེད་པའི་བང་ཚུལ་ཅན་དུ་རིག་ནས། དེས་དགེ་བ་གང་ལ་གཞན་དག་བཙུད་པ་དེ་ལེགས་པར་

བསྟན་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའོ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེས་ནི་རང་ཉིད་བསྟན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་གནས་པས་སྟོན་པའི་དོན་དང་མཐུན་པ་ལས་གཞན་གྱི་བསྟན་པའང་རྣམ་པར་སྤྲོང་བར་བྱེད་པའོ། །ཀུས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་

པའི་བསམ་པ་དྲང་པོ་དང་ལྡན་པས་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཕན་བདེའི་ཐབས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པས་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཤིང་མཐས་པ་དང་། ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་ཤིང་ཐབས་གང་ཆོས་

@12A གང་གིས་གདུལ་བྱའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། རབ་འབྱིང་ཐ་མར་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་མཉམ་དུ་སྐྱོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྟོང་བ་སྟེན་པ་དང་། སྐན་པར་སྣ་བའི་རྣམ་པ་དགུ་དང་། དོན་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་

དོན་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ཀུས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་དབུ་བའི་བཞེས་གནོན་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ལས་སྐབས་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་པ་གཙོ་བོའི་དོན་ཉེ་བར་

བཟུང་ནས། བཞེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་ཞིང་ཉེར་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་བསྟོན་བཅས་ལུང་གིས་ཕྱུག ངེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྨྲ་མཁས་ལྡན། བསྟེ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན། ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་ཞིག་ཏྲེ་བཟང་སྐྱོ་བ་མེད་ལྡན་བསྟེ་བ་ཅན། སྣན་པར་

རབ་གྲགས་ཆོ་གա་བཟང་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེགས་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ངཽད་པས་སྐྱེ་བོའི་ནང་ན་ཉི་མ་ཞིན་དུ་ལྷམ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་མང་དང་། བདེན་མཐོང་སྨྲ་མཁས་བསྟེ་བ་ཅན། སྐྱོ་མེད་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ནི།

ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟག་པར་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ནི། ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག ཅེས་བྱ་བ་དང་། བླ་མ་སྤྲོམ་ལ་གནས་ཤིང་མཁས། རྣུས་དང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་

ལྡན་དང་འདུལ་བའི་ཆོ་གա་ཤེས། ཤད་པར་སློང་བསྟེ་འཚོར་ནི་དགེ་པ་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ཕན་འདོགས་བསྟོན་པ་དང་། ངུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་ནི་བླ་མར་བསྟུགས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་

དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་དག་ཀྱང་སྟེ། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བ་དང་དགེ་བཅུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱོར་བས་སོ། །ཡང་ཆོས་ཀྱི་ལྷར་སྣོག་ཅིང་བསྟན་པ་ཀུན་ལ་སོགས་པས་བྱང་ཆུབ་

@12B ཀྱི་དོན་དུ་ནན་ཏན་བྱེད་ཅིང་གཞན་ཡང་དེ་ལ་འཇུག་པའོ། །ཡང་དགེ་བའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཅི་བྱེད་དོ་ཅོག་རང་བདེ་བར་མི་སྤྱོར་ཀྱི་རྒྱུ་སེམས་ཅན་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །གཞན་ཀྱི་སྐྱོན་མཐོང་ཡང་མི་བརྗོད་དེ་རྒྱུ་ངུ་ཚོས་འབའ་ཞིག་སྨྲ་བའོ། །ཡང་ནད་ཞེས་ཤིང་

སྨན་ཤེས་ལ་ཕན་པའི་སྨན་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། སྨན་པ་ཆེན་པོས་ནད་བརྟགས་ནས་རྒྱུད་ལ་མར་དང་མཉེས་པ་ལ་ཁ་ར་དང་བད་ཀན་ལ་ལྷའི་ཁུ་བ་བླུད་པས་གསོ་བ་ལྟར། འདོད་ཆགས་ཅན་ལ་ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པས་གསོ་བའོ། །ཡང་མཉན་པ་ཆེན་པོས་འགྲོ་

བ་བདེ་བར་ཆུ་བོ་ལས་སྒྲོལ་བ་ལྟར་དེས་ཀྱང་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བས་སོ། །ཡང་གང་ས་སྨན་མཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ་ལྟར་དེའང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་གནས་ཡིན་པས་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་རྩི་ཤེང་དང་ལོ་ཏོག་ཐན་པས་ཉན་པ་ལ་སྐྱའི་

རྒྱལ་པོས་ཆར་ཞབ་ནས་ཕྱི་ཕྱིར་འཕེལ་བ་ལྟར། དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འགྲིབ་པ་ན་བདུད་རྩིའི་ཆར་ཞབ་པས་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པར་མཛད་པའོ། །ཡང་སྨན་པ་རིག་པ་བརྒྱད་ལ་མཁས་པ་ནད་པ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་ཐམས་ཅད་གསོ་བ་

ནི་སྨན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩེ་བས་ཆོས་སྟོན་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བཅུ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་འཇོག་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་

བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་འཇོག་པ་དང་། སྤྲོབས་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གྱིན་དུ་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་

སྤྱོད་པ་ལ་འཇོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཅིང་འབབ་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་རྟེ་རེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཚང་བ་དཀའངང་སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྲིད་པ་དང་།

@13A རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་མམ་ཆ་འགའ་ཙམ་དང་ལྡན་པ་ལའང་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལའང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་དེའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣེད་དཀའ་བར་ཡང་བསམས་ནས་གུས་པ་བྱས་ན་དོན་

ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། ༥ །དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པར་འདོད་པས། དང་པོར་དེ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་སྨོས་པ། དམ་ཚོས་ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་བཤེས་གཉེན་དག །རིང་ན་བཞུགས་ཀྱང་མཆོག

ཏུ་རྣེད་དཀའ་དང་། །དོན་ཆེན་བསྐྱབ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་གུས་པའི་ཚུལ། །དཀའ་བའི་འདུ་ཤེས་དོར་ཏེ་ཡོངས་སུ་བཙལ། །ཚོས་བཟུ་པ་ལས། དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་དག་གི་དྲུང་སོང་སྟེ། མངོན་དུ་ལྡང་བ་དང་། ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་ཕྱག་བྱ་བ་དང་གུས་པར་སྨྲ་བ་དང་། གུས་པར་བྱ་བའི་ལས་

བྱས་ནས། ཞེས་དང་བཅས་གུས་པ་དང་བཅས་པས་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ཕུལ་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །དེས་ལན་གསང་བ་ན་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དང་། སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བྱེད་དང་། མ་ཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་།

བདག་ཡུན་རིང་དུ་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ཆོལ་བྱེད་དང་། བདག་ཡུན་རིང་དུ་གཏི་མུག་གིས་བསྒྲིབས་ཤིང་གཉིད་ལོག་པའི་སད་བྱེད་དང་། བདག་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་འདམ་དུ་བྱིང་བའི་འབྱིན་བྱེད་དང་། བདག་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པ་ལ་ལམ་བཟང་པོ་སྟོན་བྱེད་དང་།

བདག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་འགྲོལ་བྱེད་དང་། བདག་ཡུན་རིང་པོའི་ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་སྣུན་པ་དང་། བདག་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མེས་ཀུན་ཏུ་འབར་བ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆར་སྤྲིན་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གུས་པ་བསྐྱེད་དོ། ।

ཡང་དག་ལྟར་གྱིས་ཤངས་རྒྱས་མངོན་དུ་བཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། ཡོན་ཏན་འདོད་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས། དགེ་སློང་ཚོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་ཤིང་ཞེས་བྱ་སྟེ་གླན་ཀ་བཙལ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཚོས་བཙལ་བར་

@13B གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྲིད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པ་ལས། གུས་དང་སྡོག་ལ་འཕངས་པ་མི་བྱའོ། །དངོས་པོ་སྨྲ་ཚོགས་མི་བརྗོད་དོ། །རྣོན་ལ་ཆགས་པ་མི་བྱའོ། །རྣིད་པ་དང་བཀྲང་སྟེ་འདོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨྲངས་ཏེ་བཙལ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཚོས་བཞིའང་

ལྷན་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཙལ་ཏེ། རྒྱུན་ཆུ་དེ་བལྟ་བར་འདོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བསྒམ་པར་འདོད་པ་དང་། བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཆོས་འདོད་པར་བྱ་བས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་བསྟོན་མ་ཡས། སྡུར་དུ་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྨོང་རྩེ།

ཆེན་པོ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བརྩོན་འགྲུས་བསྒམས་ཤིང་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར་ཆོས་དམ་པ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྒྱུན་ཆུ་བཙལ་ལ་གཡོ་མེད་པར་བསྟེན་བཀུར་བྱའོ། །ཤམ་དེ་ཆོལ་ཞིང་སྲི་ཞུ་བྱེད་པས་སྐྱོ་བ་མེད་ན་བདེ་བར་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་

ཨཱཝཱི་ཆོས་འཕོ་བོ། །དེ་བས་ན་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་རྒྱུ་དེ་ཡོངས་སུ་བཙལ་ཞིང་བཀུར་སྟི་བྱ་བར་འབད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དེའི་ཁར་རག་ལས་ན་ཆོས་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་དགེ་བའི་བཤེས་

གཉེན་ཆོལ་བ་ན་དེ་ལ་སྡུག་པར་སེམས། རྟེས་སུ་འབྲང་ཞིང་བཀུར་སྟི་བྱ་བར་མོས། དེས་བསྐོ་བ་དང་མི་འགལ་བར་བྱ་བར་འདོད། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་ལ་རག་ལས་པར་བལྟ། དེ་རྟེས་སུ་བསམ། གཡོ་སྒྱུ་མེད་པར་སྨྲོད། དེའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད། དེ་ནི་གནོད་པ་ཐམས་

ཅད་སྤོང་བས་མ་ཚོམ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བསྡེད་པས་ཕ་ཚམ་དུ་སེམས་ཤིང་འགྲོ་བ་ལྟར་རོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། ཡོན་ཏན་འདོད་པའི་བསམ་པས་འགྲོའི་ཐུན་ཀ་བཙལ་བའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་པ་དང་། གུས་པ་དང་བཅས་པས་འགྲོའིའང་

རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པས་མ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས་ཆོལ་བས་འགྲོའི་བདག་ཉིད་བསླུགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་རྣེད་པ་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་རོ། ། ༥ བསྟེན་ཅིང་འགྲོགས་པའི་བསམ་

@14A པའི་ཁྱད་པར་ནི། །རྣེད་ནས་རང་དགའ་དོར་ཏེ་ཡི་ནི། །དབང་བྱུར་འཛོམ་ཞིང་འཛིགས་བཅས་རབ་གྱས་པས། །ཡོན་ཏན་བློངས་ལས་དོན་ཆེན་བསྒྲུབ་འདོད་ཅིང་། །གང་གིས་མཉེས་འགྱུར་བསྒྲུབ་ཕྱིར་རྒྱུན་དུ་བསྟེན། །ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་

མངོན་སུམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། ཚོས་སྐྱ་བ་དག་གི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ། སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གུས་པ་དང་། བསྐེན་བཀུར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་བར་བྱ་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །ཐ་ན་ཚོས་ཉན་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཡང་ལོ་གཅིག་ནས་བརྒྱའི་བར་དམ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་

བར་དུ་རྩེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་ན། ལུང་མོད་པ་དང་བྱི་བ་དང་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ཉམས་བཏང་སྟེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེའི་བློ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །གྲུས་པ་དང་ཞེ་ས་དང་བཀའ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་བཀའ་མི་གཅོག

པ་དང་མཛའ་བ་རྣག་པ་དང་། མི་རྣག་པ་སྤང་བ་དང་ཉེས་པ་ལྟ་བ་མེད་པར་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ནན་ཏན་བྱེད་ན་སྟོན་ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་པར་སློབ་དཔོན་དེ་ལས་ཆོས་མི་འཐོབ་པ་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་དོ། །དེས་དེ་ལ་ཁྲེལ་

ཡོད་པ་དང་བྱས་པ་གཅོ་བར་བྱས་ནས་དེའི་ཆོས་ཡུན་དུ་གནས་ཤིང་རྟོངས་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཡང་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་མོས་ཤིང་བརྩོན་འགྲུས་རྫོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱི་བཞིན་

འབྲངས་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཐའ་ཡས་སྤྲུལ་ཡུལ་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱི་མཐུས་ནི་སེམས་ཅན་སྨན་སྨད་དུ། །བདག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཞུགས་པར་གྱུར། །དེ་ལ་ངེས་པ་མ་མཆིས་བདག་ལ་གསོན། །སྲིད་པའི་ཆུས་གང་འོབས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐོར། །ང་རྒྱལ་

དེགས་པའི་རེ་བ་མཐོ་བར་བསྟེགས། །སེམས་ཅན་ལས་བརྒྱད་སྦོ་མང་བཙུད་ཅིང་གདངས། །དེ་འདྲའི་ཁྱིམ་ནི་སྤིད་གསུམ་མིང་ལྡན་ཆེ། །དེ་ནི་གཏི་མུག་མ་རིག་གཟིངས་པས་ཁེབས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་མི་ལྷེས་རབ་ཏུ་གདུངས། །རྒག་པར་བདུད་ཀྱི་དབང་པོའི་དབང་

@14B དུ་གྱུར། །དེ་ལ་བྱིས་པ་རྨོངས་པ་རྣེན་ཀྱང་འཆའ། །སྲེད་པའི་སྦྲིག་དང་ཞགས་པས་ཤིན་ཏུ་བླགས། །གཡོ་དང་སྒྱུ་ཡི་སྐྱོན་གྱིས་མཐོ་བརྙམས་ཤིང་། །ཐེ་ཚོམ་ཡིད་གཉིས་དག་གིས་མིག་ལྐོངས་པ། །ལོག་པ་ཕྱིན་ཕྱོགས་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས། །ཕྲག་དོག་སེར་སྣའི་ཐག་པས་

བཏགས་ཤིང་བཅིངས། །ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་སེམས་དམྱལ་མི་ཁོམ་རྒྱུ། །སྐྱེ་ཏ་ན་དང་འཆི་བས་རབ་ཏུ་མནར། །མགོ་རྨོངས་ལམ་བརྒྱད་འཕོར་བར་ཀུན་ཏུ་འཕོར། །དེ་ལ་ཁྱོད་ནི་ཐུགས་རྗེ་རྣམ་དག་པའི། །དཀྱིལ་འཁོར་ཡི་ཤེས་འོད་ཟེར་སྣང་བ་མཛད། །ཉོན་མོངས་རྒྱ་མཚོ་

བསྐམ་པར་ཤར་ཏེ་འཕགས། །ཉི་མ་འཇུག་གས་བདག་ལ་སྣང་བ་མཛོད། །བྱམས་པ་བསྒོམས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་ཤིང་ཉ། །བསོད་ནམས་རླུང་འོད་བདེ་བའི་ཟེར་འགྱེད་པ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་གནས་སུ་ཤར་གྱུར་གྱི། །རྒྱ་བ་ཉ་བ་ལྷ་བུས་བདག་སྣང་མཛོད། ।

དཀའ་ཐུབ་ཀུན་གྱིས་ཡོངས་བསགས་བསྐོར་མངའ་ཞིང་། །ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་ལ་ཆགས་པ་མི་མངའ་བ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་སྟོན་འདྲེན་པས། །རྒྱལ་པོར་གྱུར་པས་བདག་ལ་བསྐྱང་དུ་གསོལ། །བྱང་ཆུབ་ཐེག་པའི་སྨོན་ལམ་མཐུ་མངའ་སྟེ། །བསོད་ནམས་ཡི་ཤེས་

ཤིན་ཏུ་མང་བསགས་ཤིང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་དོན་ཞུགས་པའི། །དེད་དཔོན་ཆེན་པོས་བདག་ཀྱང་བསྐྱང་དུ་གསོལ། །བཟོད་པ་བཏུན་ཞིང་བསྲ་བའི་གོ་མནབས་ཏེ། །ཡི་ཤེས་སྐྱེན་མངའ་ཐུགས་རྗེའི་ཕྱག་རིང་བས། །བདུད་ཀྱི་དམག་དཔུང་ཚོགས་རྣམས་མངོན་

གྱུར་པར། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོས་བདག་གི་བསྐྱེལ་ཡང་མཛོད། །ཆོས་ཀྱི་རི་རབ་སྤྲོ་ལ་བཏུན་བཞུགས་ཤིང་། །ཉིང་འཛིན་མཆོག་གིས་ལྷ་མོས་ཀུན་ནས་བསྐོར། །ཉོན་མོངས་སྐྲ་གཅན་ལྷ་མིན་འདུལ་མཛད་པ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱུར་པས་བདག་ལ་གཟིགས་སུ་གསོལ། །བྱིས་པའི་

གནས་བྱུར་ཁམས་གསུམ་ཁང་བ་ན། །ཉོན་མོངས་ལས་རྣམས་རྣམ་པར་གསལ་བར་མཁྱེན། །རྒྱུ་བའི་ས་དང་ལམ་བརྒྱད་འཁོར་སྣང་བས། །མར་མེ་འདྲ་བས་བདག་ཀྱང་བཞིལ་བསྟན་གསོལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣུན་ཚོག་དུ་མས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་

@15A བཀའ་ཡ་ན། དེས་གསུངས་པ། དེ་ལྟར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བླ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བཙལ་བར་སེམས་པ་ལེགས་ཀྱི། བླ་མ་དང་འབྲེགས་

ཤིང་རིམ་བྱོ་བྱེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཁྱེན་པ་འགྲུབ་པའི་གཞིའམ་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་བསྟེན་ཅིང་འབྲེགས་པས་མི་སྐྱོ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ཅ བསྟེན་བཀུར་བྱ་བའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། གཞན་ཡང་ཅི་ནས་མཉེས་ཤིང་ནམ་དུ་ཡང་། །ཡིད་མི་འབྱུང་

དང་ཇི་སྐད་བསྟོ་བའི་གསུང་། །འབད་པས་རྟེས་བསྐྱབ་ཁྱད་བཟོད་མི་སྐྱོ་ཞིང་། །དམའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་ཐག་བསྲིང་བྱ། །བདག་ཉིད་ནད་པ་ཚོས་སྨྲ་སྨན་པ་དང་། །ཚོས་ལ་སྨན་དང་རྟེས་བསྐྱབ་ནན་ཏན་ལ། །ནད་སེལ་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པས། །

སངས་རྒྱས་ཉིད་འཛིན་གྱས་པའི་བསམ་པ་སྨྲོང་། །ཅི་ནུས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་གང་བྱེད་ཀྱང་ཅི་ལྟར་བྱས་ན་དེ་མཉེས་ཤིང་ཡིད་མི་འབྱུང་བ་དང་། དེས་ཇི་སྐད་བསྟོ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེའི་བྱ་བའི་ཁྱད་ཇི་ལྟར་ད་ཀའ་བ་བབ་ཀྱང་བཟོད་ཅིང་བསྟན་ཐུབ་པ་དང་།

དེའི་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་སྐྱོ་བ་མེད་ཅིང་སྨྲག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་བླང་བ་དང་། ཤེན་ཏུ་དམའ་བའི་ཡིད་དུ་བྱ་བས་ང་རྒྱལ་དང་རྟོམ་ཞིང་དེགས་པ་ཐག་བསྲིང་བ་དང་། རང་ལ་ནད་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་

འཇོན་པའི་གུས་པས་བསྟེན་བཀུར་ཐམས་ཅད་བྱ་བར་བསམ་པ་སྣུང་བར་བྱའོ། །སྲེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་ང་རྒྱལ་བཟོམ་པ་དང་བཀའ་བློ་བདེ་བས་བླ་མའི་སྲི་ཞུ་དང་གུས་པ་དང་ཕངས་པ་དང་གཅེས་པར་

འཇོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཚོས་ལ་སློན་དང་བླ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་རང་པ་དང་ནན་ཏན་ལ་སློན་བསྟེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་སོ། །སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཚོས་བཟུས་བླ་མ་བསྟེན་བཀུར་བར་

@15B མདོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་དེ། ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། སྲིད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མི་ཚོལ་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སྨོན་ལམ་བརྟན་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྲིད་པ་ཐམས་

ཅད་ལས་འཕགས་པར་འདོད་པ་དང་། གནས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ལ་སྤྲིན་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་འདའ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་སྤྲིན་

པ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་སྣང་བས་བླ་མ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པས་བསྟེན་བཀུར་བྱ་སྟེ་ཁྱད་ཐམས་ཅད་བཀུར་བས་མི་སྐྱོ་བས་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་ཕྱེད་པས་རྗེ་རྗེ་དང་། སྨྲག་བསྟལ་གྱིས་མི་བསྐྱལ་

བས་ཁོར་ཡུག་དང་། བཀའ་ཉན་པས་བྱན་དང་། ངག་མི་གཅོག་པས་སློབ་མ་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ལ་མི་སྙོད་པས་གཡོག་དང་། ཉོན་མོངས་པས་མི་སྐྱོ་བས་མ་དང་། བྱའོ་ཅོག་མཐུན་པར་འཛོིན་པས་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་། ང་རྒྱལ་སྤངས་པས་ཕྱག་དར་བ་དང་།

དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་མཐོ་དམན་མེད་པས་རྟག་ཏུ་ཉ་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་སྤངས་པས་རྟ་ཅང་ཤེས་དང་། ཁྱད་ལྷི་བའང་ཁྱད་བས་ཐེག་པ་དང་། དུལ་ཞིང་ཅང་ཤེས་པས་བླུང་པོ་ཆེ་དང་། མི་སྡུལ་བས་རི་དང་། མི་ཁྲོ་བས་ཁྱི་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པས་གདོལ་བ་དང་། དེགས་པ་

མེད་པས་ཁྱུམཆོག་ར་བཅད་པ་དང་། རྒྱོམས་སེམས་མེད་པས་མཆན་བུ་དང་། འགྲོ་འོང་གིས་མི་སྐྱོ་བས་གླུ་དང་། ངག་མཐར་འབྱིན་པས་ཟམ་པ་དང་། ངོར་ལྷ་བས་བྱ་མཛོངས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལས་མི་འདའ་བས་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་ལྷ་བུའི་སེམས་

ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་རང་ལ་ནད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྨན་པ་དང་། གདམས་པ་ལ་སྨན་དང་། ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནད་གསོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་དོ། །ཡང་དེ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགྲོན་པོ་དང་། ལམ་མཆོག@16A པ་དང་ལམ་དང་ཕྱོགས་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་འདུ་ཤེས་དགག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་མཉན་པ་དང་སྙན་སྙེགས་དང་གླུ་དགག་དང་། ཞིང་པ་དང་ཀླུ་དབང་དང་ཆར་དང་ལོ་ཏོག་འགྲུབ་པ་དགག་དང་། དབུལ་པོ་དང་ངལ་བསོ་པོ་དང་ནོར་

དང་དབུལ་བ་སེལ་བ་དགག་དང་། སྐོབ་མ་དང་སྐོབ་དཔོན་དང་བཟོ་དང་ཤེས་པ་དགག་དང་། འཇིགས་པ་དང་དཔའ་བོ་དང་། མཆོག་དང་། དགྲ་བསལ་བ་དགག་དང་། ཚོང་པ་དང་མཉན་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་སྤྱད་པ་དགག་དང་། བུ་དམ་པ་དང་། ཕ་མ་དང་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་

དང་དེ་མ་ཉམས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རང་ལ་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཆོས་ལ་བློན་པོ་དང་། ཆོས་བསྟན་པའི་ནན་ཏན་ལ་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྒོད་ལ་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

꠸ ཡོན་ཏན་རྣམ་སུ་དན་པའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་སྨིན་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས། །རྒྱད་པ་ཀུན་སེལ་ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་ཚོགས། །ཤེས་རབ་ཐབས་སོགས་དགེ་ལེགས་རིན་ཆེན་གྱི། །འབྱུང་གནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་རྣམ་བྱ། ।

སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་ནི་སྨིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱོང་བ། སྲིག་ཅོ་ལས་བཟློག་པ། མི་བྱ་བ་སྤྱོན་པ། བག་མེད་པའི་གནས་ལས་བཟློག་པ། མ་རིག་པའི་སྐུན་པ་སེལ་བ། ལྟ་བའི་འཆིང་བ་གཅོད་པ། འཁོར་བའི་བྱོང་ཁྲིར་ནས་འདོན་པ།

འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་འདོར་བ། བདུད་ཀྱི་ཞགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་རྩ་བྱིན་པ། མི་ཤེས་པའི་འཐིབས་པོ་སེལ་བ། ལྟ་བའི་སྐྱ་ངན་ལས་དོ་པ། སྲིད་པའི་ཆུ་བོ་ལས་སྒྲོལ་བ། འདོད་པའི་འདམ་ནས་འབྱིན་པ། ལམ་མི་བདེ་བ་ནས་རྒྱོག་པ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ། ཡི་དམ་ལ་གཞོག་པ། ནན་ཏན་ལ་འབད་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྤྱོང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤེལ་བ། སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒྲིད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ།

@16B ཨ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་གདམས་ངག་སྟོན་པ། ས་ལ་འགོད་པ། བཟོད་པ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྟོབས་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞབས་དྲུང་ཏུ་གཉོང་པ། དེའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ།

དོན་ཐམས་ཅད་ལེན་དུ་འཛུགས་པ། ཏན་ཏན་ལ་གཟེངས་བསྟོད་པ། ལམ་སྟོན་པ། ལམ་གོལ་ཅ་ལས་བསྲུང་བ། ཆོས་ཀྱི་སྐོ་སྐང་བར་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐོ་གླགས་པར་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ། ལྷ་ཅ་ཐམས་ཅད་བརྒྱ་པར་བྱེད་པ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་བའི་བཞེས་གཉེན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེད་པས་མ་ལྟ་བུའོ། །ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ཕ་དང་། སྲིག་པ་ལས་བསྲུང་བས་མ་མ་དང་། བསྟན་པ་ལ་སློབ་པས་སློབ་དཔོན་དང་། ཨ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་

ལམ་དུ་འཛུད་པས་ལམ་མཐན་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སེལ་བས་སྨན་པ་དང་། ཡི་ཞེས་ཀྱི་སྨན་སྨིལ་བས་གངས་རི་དང་། འཇིགས་པ་ལས་བསྲུང་བས་དཔའ་བོ་དང་། འཁོར་བའི་ཆུ་ལས་སྐྱོལ་བས་མཉན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་བསྐྱོལ་བས་

གདོས་པ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་སོ། །ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལས་བྱུང་ངོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལས་བྱུང་ངོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དེས་

བསྒྲིད་ཅིང་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དེས་བསྐྱབས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལམ་རྣམ་པར་དག་པའང་དེ་ལས་བྱུང་བའོ། །བསྐྱབ་པའི་ནན་ཏན་ནི་དེ་ལ་རག་ལས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལ་གནས་སོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་ལ་ནི་དེ་རྩ་བར་གྱུར་པའོ། ।

སེམས་བསྒྲིད་པ་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལས་སྒྲིས་སོ། །གཟུངས་དང་སྤྲོབས་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དྲྭའང་དེས་ཁྱིད་པའོ། །རྣམ་པར་དག་བའི་སྒོའི་མཛོད་ཐམས་ཅད་ནི་དེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དེས་བསྒྲིད་པའོ། །སྨོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་

@17A ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་ལག་ན་འདུག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པའོ། །ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ལམ་བདེ་བ་དང་མི་བདེ་བ་སྟོན་པའོ། །ཀུན་ཏུ་

བཟང་པོའི་སྤྱོད་པས་འདོམས་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱོང་ཁྱེར་གྱི་ལམ་སྟོན་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་བསྒྲེལ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱའི་རྒྱ་མཚོ་སྟོན་པའོ། །འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་སྟོན་པའོ། །དེགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བདག་གི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་རྟོག་དཔྱོད་སུ་བྱ་ཞིང་དུ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དེས་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་བྱེན་དུ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་ལྡན་པ།

གནས་མེད་པར་གནས་པ། ཚགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། ཚགས་པ་མེད་པར་འགྱོ་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ། ཆོས་ཀྱི་ལུས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ། ལུས་ཀྱི་ལས་སྒྲུ་མས་སྤྲུལ་པ་དང་ལྡན་པ། ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མས་འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱོད་པ། སྨོན་ལམ་སྒྲུ་མའི་

ལུས་གཟུགས་དང་ལྡན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་ལྡན་པ། མ་སྐྱེས་མ་འགག་པ་དང་འོང་བ་དང་། འགྱོ་བ་མེད་པ་དང་བདེན་པ་དང་བརྫུན་པ་མེད་པ་དང་། མ་འཕོས་པ་དང་མ་ཞིག་པ་དང་མི་འཇིག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་

མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་དང་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་དང་བལ་བ་དང་ཀུན་གཞི་མེད་པ་དང་། གནས་མེད་པ་དང་མི་ཟད་པ་དང་མི་ཉམས་པ་དང་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་ལམ་ལྟར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་མེ་ལོང་ལྟར་འཕོ་བ་མེད་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པ། རབ་ཏུ་

ཞི་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགེངས་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པ། དུས་གསུམ་དུ་ཐ་མི་དད་པ་དང་ལུས་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལུས་སུ་རྟོག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ལས་འདས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མིག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཤེས་

@17B པར་བྱ་བས་འདུལ་བའི་ལུས་དང་ལྡན་པ། ཆགས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་བཅུ་ལ་བར་མི་ཟུས་པའི་སྐོན་རྣམ་རྟོག་པར་བྱ་བའོ། །ཅ དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟོད་བའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་སྨོས་པ།

དེ་དག་ལ་སོགས་དག་བ་ཅི་བསགས་རྣམས། །དགེ་བའི་ཝཻས་གཉེན་དག་དང་སྨོན་ལམ་དང་། །བསམ་དང་སྤྱོད་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་སོགས་བཟུ། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཅིག་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོ། །ཡང་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ཉིད་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ནི་བཟུ་སྟེ་

བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་སྨོན་ལམ་གཅིག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཅིག །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རམ་འགྱུར་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་གཅིག་པ་དང་། སྨོད་པ་གཅིག

ཏུ་རྫོགས་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གཅིག་པ་དང་། གཅིག་ཅིང་མཉམ་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་གཅིག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་གཅིག་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་སྨོད་པ་དང་། གཅིག་ཅིང་མཉམ་པར་འཇུག་པ་རྫོགས་པ་ལའང་རྒྱས་པར་སྣང་ཏེ། བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་

བ་འདིས་བླ་མ་རྣམས་དང་ཐ་མི་དད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཅིག །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་རམ་འགྱུར་ཞེ་ན་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་དེ་ལྟར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ༥ དེ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

བསྟེན་པའི་བསམ་པ་བཞད་ནས་དངོས་པོའམ་གཞིའི་ཁུངས་པར་ནི། རྣེད་དང་བཀུར་སྟི་དག་དང་རིམ་གྱོ་དང་། །བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བཞི་པོ་འདིས་བསྟེན་ཅིང་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དག་གིས་བསྟེན་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དུས་དང་དུས་སུ་མནའས་བསམ་ན་བཟའ་དང་། ཁাདན་ཆ་སྨུན་གྱི་རྒྱན་སྨན་བཞིན་པའི་ཚོགས། ཞོར་འབྲུ་རིན་ཆེན་བཞུགས་གནས་ལ་སོགས་པ། འའབྱོར་ཚོགས་བཟང་

@18A དགུ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་རྙེད་མཆོད། འའབྱོར་ཅིང་ལྡན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྐྱིང་པོ་བསྒྲུབ་པའམ། བརྟུལ་ཞུགས་བྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པའམ། བླ་མ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཇི་ལྟ་བར་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་དང་སྦྱང་

བ་དང་བལྟག་པ་དང་བཏུང་བ་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པ་བཟང་དགུ་རྣམས་སྤྲོ་ཤགས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་དམ་པས་དབུལ་བའོ། །ཕྱ་བཀུར་སྟིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དུས་དང་དུས་སུ་ནར་མའི་བྱ་བ་དང་། །སྨྲིན་གཡོག་ལ་སོགས་

ཀུན་ལ་ཐོག་དྲངས་ཏེ། །དཀའ་བའི་ཁྲུང་དུ་མི་བཙྱེ་སྤྲོ་བ་དང་། །གྲུས་པས་གཏིར་རྟེན་ལྟ་བུར་གཏོད་དེ་བསྒྲུབ། །དེ་ཡི་བྱ་བ་གཉུག་མ་བ་རྣམས་དང་། །ཐྲོ་བུར་བ་ནད་གཡོག་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྱ་དཀའ་བ་དག་ལ་ཡང་དཀའ་བའི་ཁྲུང་དུ་མི་བཙྱེ་བར། དགེ་ལེགས་རིན་

པོ་ཆེ་བསྒྲབ་པའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་རྣེད་པ་ལ་གཏོར་པ་ལྟར། བདག་ཁོ་ནས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བས་སྤྲོ་དགའ་དང་གུས་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། ། ༥ རིམ་གྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གུས་པར་སྣང་དང་མངོན་དུ་ལྡང་བ་དང་། །ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་མཆྱལ་

འབྱལ་སོགས་དང་། །དེལ་ཕྱི་སྐྱ་མཉེ་སྐྱ་ཁྲུས་གདན་སྟོངས་སོགས། །སྐྱ་ཡི་རིམ་གྲོ་དུས་བཞིན་ལེགས་པར་བསྒྲུབ། །གཞན་ཡང་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཛིན་པས། །མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་རྣེད་དགར་མངོན་བསམས་ཏེ། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཅི་རྩུས་གུས་པའི་ལས། །

སྣ་ཚོགས་རྩེས་སུ་བསྒྲུབ་པས་བསྟེན་བཀུར་བྱ། །གུས་པར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དང་། བཞུགས་གནས་དང་ཉེན་ཀོར་དག་ཚག་ཚག་དང་ཕྱག་དར་དང་བྱུག་པས་བྱི་དོར་བྱ་བ་དང་ཆུ་དང་འདག་རྩས་དང་སོ་ཕེང་ལ་སོགས་པ་སྣ་གོན་བྱ་བ་དང་། མཆེལ་སྣབས་འདོར་བ་དང་

ཚོག་གིས་ཕྱག་མི་བྱེད་པར་སྤྲིད་པ་དང་ཁ་མ་བཀབ་པར་བླུལ་བ་དང་གོས་གཅེག་པ་དང་ཤུང་པ་བཀྲུང་སྟེ་འདུག་པ་ལ་སོགས་པ་མ་གུས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྒྲིམས་པས་གཟབས་ཏེ་འཇུག

@18B པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཙམ་ཡང་རྟེད་པར་དཀའ་བར་ཤེས་ནས། སྒོ་ཐམས་ཅད་དང་རྣམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་དང་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅི་རྣུས་ཅི་འོས་པར་གྱུར་པའི་ཡས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གྱི་བྱ་

བས་ངོམས་མི་ཤེས་པར་འབད་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་འདི་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། ཆོས་འདོད་པ་དག་གིས་མ་ཁན་པོའམ་སློབ་དཔོན་ལ་གུས་པས་གང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་དོ། །རིན་པོ་ཆེ་དེ་མེད་དོ། །གང་

ལུས་ཀྱི་རིམ་གྱི་མི་སྡུག་ད་དེ་མེད་དོ། །གང་ཤང་པས་བཏང་བ་ལ་མི་སྡུག་ད་དེ་མེད་དོ། །གང་དག་གི་ལས་ལ་མི་སྡུག་ད་དེ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ནི་གལ་ཏེ་གཞན་ལས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་མམ། སྨྲིན་པ་ལ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་

ཆོས་དག་བཟུང་ན། དེའི་ཡི་གེ་འབྲུ་རེ་རེའི་བསྐལ་པར་རམ་དོན་རེ་རེ་བསམ་པའི་སྐལ་པར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཀྱང་སྒོ་བཏབ་ཀྱི་གུས་པ་མི་རྟོགས་ན་ཆོས་ཆོལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་སོ། །དཀོན་མཆོག་སྨིན་ལས་ནི་ས་ཕྱོགས་གང་ན་ཆོས་

སྣ་བ་གནས་པ་ལ་མཚོད་རྟེན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ཚོས་སྣ་བ་ལ་ནི་བློ་མ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ལམ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་དོ། །དེ་མཐོང་བ་ན་དགའ་བ་དང་དད་པ་དང་རངས་བ་བསྒྲིད་དོ། །རིམ་གྱོ་བྱས་ཏེ་སྣན་ལ་བདར་རོ། །བསྟུགས་པ་བརྗོད་དོ། །ལེགས་སོ་ཞེས་

བརྗོད་པ་མང་པོའི་བར་དུ་བྱའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐལ་པར་བསྟུགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་ལན་དུ་ཕན་པ་བྱས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། བཀྱར་སྟི་ལ་སོགས་པ་དང་བསྟུགས་པ་ནི་ཀྱི་ནར་ཟད་དོ། །ཚོས་འདོད་པ་དག་གིས་དེའི་ལམ་རང་གི་ཁྲག་གིས་ཆག་ཆག་བཏབ་ཀྱང་ཕན་

པ་བྱས་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆུལ་འཛིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཀཱའ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ནི་གནས་བརྟན་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོས་སྟོན་པའི་ཤ་ནའི་རས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་བླངས་པའང་མཚོད་རྟེན་ཀྱི་བློས་ཡིན་

@19A གྱི་སྤྱད་པའི་བློས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བླངས་ནས་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་མ་དྲན་ནོ། །མི་སློབ་པར་གྱུར་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱི་བོས་མནོས་སོ། །དེ་བླངས་ནས་སེམས་མཐོ་དམན་དུ་གྱུར་པ་མ་དྲན་ནོ། །ཚོས་གོས་མེད་པའི་ལུས་ལ་མ་སྤྱངས་རོ། །

སུག་པ་མ་གསིལ་བས་མ་རེག་གོ། གར་འགྲོ་བར་མགོ་བོས་ཁྱེར་རོ། ।ཡན་ལག་མི་གཙང་བས་མ་རེག་གོ ।སྡོམ་པས་སྤང་ས་ཤིང་གནང་བ་ལ་ཡང་མཆོད་རྟེན་ཉིད་དུ་བཅངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་དུ་ཡང་བསྟབ་བོ། ।བསྟན་བཅོས་དག་ལས་ཀྱང་།

མཆོག་ཏུ་དད་པས་དུས་གསུམ་དུ། ।དཀྱིལ་འཁོར་མི་ཉོག་བཅས་ཐལ་མོས། ।སྡོམ་པ་བློ་མ་བསྟེན་བཀྲུང་ཞིང་། ।ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་བྱ་ཞིང་། ।བློ་མ་ལ་ནི་གུས་བཅས་ཡོན། ।རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དབྱལ་བར་བྱ། ।དེས་ནི་རིམས་སོགས་གནོད་པ་རྣམས། ।ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་

བར་མི་འགྱུར་རོ། ।མི་ཟད་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིས། ।ཆུང་ཟད་ཡིད་འོང་གང་དང་གང་། ।ཤིན་ཏུ་ཁྲད་པར་གྱུར་པ་ཉིད། ।དེ་དང་དེ་ནི་ཐ་མར་འབྱལ། ।དེ་ཕྱལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། ।རྟག་ཏུ་ཕྱལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ।དེ་ཕྱལ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། ।ཚོགས་ལས་

དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ।དེ་བས་བློ་མ་སྐྱིང་རྡེ་གཏོང་། ।ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན། ।སྐྱོབ་དཔོན་དང་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན། ।ཐ་དད་པར་ནི་མི་བརྟག་གོ ।མཆོད་རྟེན་བཞིག་ལྟ་བུའི་སྤྱི་འཇིགས་པས། ।གྲིབ་མའང་འགོམ་པར་མི་བྱ་ན། ।ལྷམས་དང་སྟན་དང་བཞོན་པ་

སོགས། །འགོམ་མི་བྱ་བ་སྣོས་ཅི་དགོས། །ཆོ་གྲོས་ཆེན་པོས་དགའ་སེམས་ཀྱིས། །བླ་མའི་བཀའ་ནི་འབད་དེ་མཉན། །རིགས་པ་ཡིས་ནི་མི་ནུས་ན། །མི་ནུས་དེ་ལ་ཆོག་གིས་སྤྱང་། །བླ་མ་ལས་ནི་དངོས་གྲུབ་དང་། །མཐོ་རིས་དང་ནི་བདེ་བ་འཐོབ། །དེ་བས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།།

བླ་མའི་བཀའ་ལས་འདའ་མི་བྱ། །བླ་མའི་ཇས་ནི་སྲོག་ཇི་བཞིན། །དེ་ཡི་སྤྱག་པའང་བླ་མ་བཞིན། །དེ་ཡི་འཁོར་ནི་མཉེན་བཞིན་དུ། །མཉམ་པར་བཞག་པས་རྟག་ཏུ་བསམ། །བླ་མ་དག་ནི་ལངས་པ་ན། །ཉལ་དང་འདུག་པར་མི་བྱའོ། །རྟག་ཏུ་དེ་ཡི་བྱ་བ་ལ། །སྡང་མཁས་ཕུན་

@19B སུམ་ཆོགས་པར་བྱ། །མཆིལ་མ་ལ་སོགས་འདོར་བ་དང་། །སྟན་ལ་ཤང་པ་ཆྱོང་བ་དང་། །འཆག་དང་རྩོད་པར་སྤྱ་བ་དང་། བླ་མའི་མདུན་དུ་མི་བྱའོ། །གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་མང་པོ་དག། ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་དུ་མི་བྱ། །བཏུད་དེ་སྟན་ལས་ལྡང་བ་དང་། །གུས་པ་ཡིས་ནི་འདུག་པར་བྱ། ।

མཚན་ཆུ་འཇིགས་བཅས་ལམ་དུ་ནི། །བསྐོ་བ་ཐོབ་ནས་མདུན་འགྲོ་བྱ། །སྐྲོད་དཔོན་གྱིས་མཐོང་མདུན་དུ་ནི། །ཆོ་དང་ལྡན་པས་ལུས་གཅུད་དང་། །ཀ་བ་ལ་སོགས་བརྟན་མི་བྱ། །སོར་མོའི་ཚོགས་ནི་བགྲང་མི་བྱ། །ཞལ་བཀླ་བ་དང་སྐུ་ལྷུས་དང་། །དྲིལ་དང་མཉེ་བ་ལ་སོགས་ལ། ।

ཕྱག་ནི་སྟོན་དུ་འགྱོ་བས་བྱ། །དེ་བཞིན་མཐར་ནི་ཅི་བདེར་བྱ། །དེ་ཡི་མཚན་སྨོས་བརྗོད་ན་ནི། །མཚན་སྐར་ཞལ་སྐྱ་ལྟན་པར་བྱ། །གཞན་དག་གྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚོག་དག་བརྗོད། །བློ་མ་ལ་ནི་བཀའ་སྩལ་ཞུ། །བཀའ་བཞིན་བགྱིད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ། ।

ཐལ་མོ་སྦྱར་ཞིང་མ་ཡིངས་པར། །བློ་མས་བསྐོ་བ་མཉན་པར་བྱ། །རྣོད་དང་ལྡུད་པ་ལ་སོགས་ལ། །ལག་པས་ཁ་ནི་དག་བ་པར་བྱ། །བྱ་བ་ཟིན་ནས་འཇམ་པ་ཡི། །ཆོག་དག་གིས་ནི་བདས་པར་བྱ། །མདུན་དུ་དྲལ་བར་འདུག་པ་དང་། །གོས་སོགས་ཚུལ་ནི་བསྟམས་པ་དང་།

པུས་བཞུགས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཡིས། །ཉན་སོགས་འདོད་པས་གསོལ་གསུམ་གདབ། །བསྟེན་བཀུར་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་མེད་པར་བྱ། །ངོ་ཚ་འཇིགས་ཤིང་བསྟམས་པ་ཡིས། །བག་མ་གསར་པའི་ཚུལ་གནས་བྱ། །སྐྱེག་པ་ལ་སོགས་བྱ་བ་

ཀུན། །སྟོན་པའི་མདུན་དུ་སྣང་བར་བྱ། །གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་བྱ་བ་རྣམས། །རང་གིས་བརྟགས་ལ་དོར་བར་བྱ། །ན་བས་བླ་མའི་བྱ་བ་ལ། །བཀུད་དེ་རྗེས་མ་གནང་བར་ཡང་། །བཀག་པ་རྣམས་ནི་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་། །འདིར་མང་སྨོས་པ་ཅི་

ཞིག་དགོས། །བླ་མ་དགྱེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྱ། །མི་མཉེས་བྱེད་ཀུན་སྤང་བ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བསླབ། །དངོས་གྲུབ་སྒོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། །རྗོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་བར། །ཤེས་རབ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བླ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

@20A བླ་མ་དག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པས་ནི། །ཟས་སྐོམ་ལ་སོགས་ཞིམ་པོ་ཀུན་ཀྱང་དབུལ། །ཞེས་དང་། བླ་མ་བས་སྔར་ནང་པར་ལངས་ནས་ནི། །གདོང་དག་བཀྲས་ནས་བདེ་གཤེགས་ཕྱག་བཙལ་ཏེ། །དེ་ནས་བླ་མར་གུས་པས་ཕྱག

བྱས་ནས། །བཀྲ་དེ་སྐུ་ལ་མཉམ་མམ་ཞེས་དྲི་ཞིང་། །བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྷང་ནོད་དེའི་འོག་ཏུ། །དེ་ཡི་གནས་ཁང་ཉེན་སྐོར་ཕྱག་དར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། བླ་མ་གནས་པའི་སྒོ་བླུགས་ལ། །ལག་པས་དལ་གྱིས་བརྡུང་བར་བྱ། །ནང་ཞུགས་གུས་པས་བླ་མ་ལ། །

ཁམས་བདེ་མ་བདེ་ལ་སོགས་དྲི། །སྟེན་ཆུ་ས་དང་སོ་ཤིང་དང་། །འདག་པའི་ཆལ་ཡང་སྟ་གོན་བྱ། །སྐྱེང་བཟེད་བཀྲ་ལ་སོགས་པ་དང་། །བླ་མའི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་ཞིང་གནས་པའི་མདུན་དག་ཏུ། །སྟབས་དང་མཆིལ་མ་དོར་མི་བྱ། །སོ་ཤིང་བཙའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། །

དེ་ནི་སྟན་ལ་མི་འདུག་གོ །མདུན་དུ་བཅག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །ཁྱེ་རིངས་སུ་ཡང་མི་དབྱུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། ། ༥ བསྟུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཇི་སྐད་གསུངས་བཞིན་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པ་ཡིས། །ཅི་རིགས་ལེགས་པར་

བསྟུབ་པའི་སྐོར་ནས་ནི། །དེ་ཡི་གསུང་ལ་གསུང་དུ་བྱེད་པ་གང་། །དེ་ནི་བླ་མ་མཉེས་བྱེད་མཆོག་ཏུ་གསུངས། །དེས་ཇི་སྐད་བཀའ་སྩལ་པའི་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལའང་ཚིག་ཏུ་བྱེད་པས་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་ལ་གོར་བྱིས་བྱང་འབྱིང་མེད་པར་བསྟུབ་ལ། །ཁྱད་པར་དུའང་

ཆོས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་། སྐོམ་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཆོས་སྤྱོད་བཟུ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་ཅི་རིགས་པའི་ནན་ཏན་གྱིས་ལེགས་པར་བསྟུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་

ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བསམ་པ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་སྐོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་ནི་བསྟུབ་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱིས། རྣེད་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་དེའི་ཚ་ཤས་ཐུབ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་བཞིན་གྱིས་

@20B ཀུང་བསྟན་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བསྒྲུབ་པ་དེས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མཐུ་བར་བྱེད།། ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་སྡོད་ལས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པས་ན། དེ་ལ་སློབ་

དཔོན་གྱིས་འཕགས་པའི་ཚེར་བདུན་པོ་མི་སྟོན་པས་ཚེར་བདུན་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དབྱལ་པའོ། །བདག་གིས་ནི་བཀའ་བློ་བའི་ཞིང་མཐུན་པར་འཛིན་པས་ཚེར་བདུན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཀའ་བློ་བའི་བ་ལ་ནི་བླ་མས་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་ཅིང་གསལ་བར་

བྱེད་པས་དབུལ་བ་རྣམ་པར་ཚད་པ་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཀའ་བློ་བའི་བས་སྐྱིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལས་སྐྱིང་པོ་བླངས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱེད་དེ་ཐ་ན་ཆུ་ཐུ་གང་ཙམ་ཡང་འབུལ་ལོ། །དཀྱི་བའི་རྟ་བ་དེ་དག་གིས་

ཆོས་བཞི་འཐོབ་སྟེ། སྡུར་དུ་དག་བའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་དང་། བླ་མའི་བསྟན་པ་བརྩོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱིས་བསྒྲུབ་ཀྱིས་ལོག་པས་མི་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཞན་དུ་ཕྱོགས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། །སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་རྩེས་སུ་བསླབས་

ནས་དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་དང་། སྒས་ཤིང་བཞག་པ་ལ་གནས་ནས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མཐུ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་དགའ་བཞིན་དུ་ཉིན་མཚན་འདའ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ཅིང་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་བཞི་འཐོབ་སྟེ།

ལྷའི་སྐྱན་མཆོག་རྣེད་པ་དང་། དེ་ལ་ལྷའི་འཁོར་ཀུན་དགའ་ཞིང་བཀའ་ཉན་པ་དང་། དབང་པོ་དང་བཞན་ཡང་དེར་འོང་ཞིང་ཐ་ཚོམ་འདྲིའི་གཞན་ལ་མི་འདྲི་བ་དང་། དེའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་པོར་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལས་ཀྱང་བཞི་འཐོབ་སྟེ། སྟོན་གྱི་དགེ་

བ་གང་གིས་སྐྱེས་པ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ན་དགེ་བ་འགྲིབ་པའང་ཤེས་པ་དང་། དེ་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བའང་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་འཁོར་ལ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས་འཆི་བའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ་ལྷ་ནས་འཕོས་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་དང་། དེར་ཡང་བཙུན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་པོ་རིགས་དང་། གཟུགས་དང་།

@021A ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འཁོར་དང་སེམས་ཅན་བཙུན་པ་ལ་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་འཐོབ་པ་དང་། མི་ཕྱེད་པ་ལྟ་པོ་མཛའ་བོ་མི་ཕྱེད་པ་དང་། ལུས་སྙུར་དུ་མི་འཇིགས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་མི་ཉམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྲལ་

བར་བྱ་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གེ་བྱང་བ་ན་ཆོས་ཀྱི་ལོ་ལེགས་པ་འཕེབ་པ་དང་། ངོ་མཚར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོས་ལྟ་འཕེབ་པ་སྟེ། སྟོང་གང་བཞག་པར་ལག་པ་བཅུག་པ་ན་རིན་པོ་ཆེས་གང་བར་འགྲོ་བ་དང་། སྐོམ་པ་ན་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་

རྗིང་བུ་འབྱུང་བ་དང་། ལུས་ལ་གཞན་གྱི་དུག་དང་མཆོག་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་མདངས་འཕྲོག་པས་གནོད་པ་མེད་པ་དང་། བསྐལ་པ་བར་མ་དག་པོ་མཆོག་དང་ནད་དང་སྡུག་དང་ཆུ་དང་བྲུང་དང་སྐོམ་དང་གདུང་བ་དང་། གནོད་སྦྱིན་གྱི་བསྐལ་པ་བར་མ་འབྱུང་བ་ན་འཇམ་

བུ་གྲིང་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ལྷ་དག་གའི་མཐུ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། མི་ཁོམས་པའམ་ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་ལ། འགྲོད་པས་དཀྱིལ་བར་མི་རྟག་ཤིང་སྡུང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐོབ་པའོ། །ཡང་ཆོས་བཞི་དང་མི་འབྲལ་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཅན་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་རྟོག་པ་དང་།

བུ་སྣང་ཀུང་གྱས་ཤིང་ཞི་ས་ཆེ་བ་དང་། ཚས་ཀུང་གཞན་གྱིས་མི་བརྙས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་གང་བཙལ་པ་ཉིས་འགྲུར་དང་སུམ་འགྲུར་དུ་འགྲུབ་པའོ། །ཡང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་མི་འཕྲོགས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གིས་སོ། །

ཡང་ནད་མེད་པའི་ཚེས་བཞི་འཕོབ་སྟེ། ནད་རྒྱུན་རིང་མེད་པ་དང་། ཡན་ལག་མི་སྐམ་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་མི་ཉམས་པ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་འཚེ་བས་མི་གནོད་པའོ། །ཡང་བླ་མའི་ཚེས་བཞི་འཕོབ་སྟེ། འཕོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་མཐའ་བཞིར་རྣམ་པར་

རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་བྱ་སྤྲོང་དང་གྲིང་བཞི་དང་ལྡན་པས་བློན་པོ་དང་། སྐར་མ་ཁན་དང་། ཡུལ་མི་ལ་སོགས་པ་གྲུས་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་ཆགས་པར་དང་བས་རབ་ཏུ་བྱང་སྟེ་སྒྱུར་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་འཕོབ་པས་མི་དང་མི་མ་

@021B ཡིན་རྣམས་གྲུས་པར་བྱེད་པ་དང་། གར་སྐྱེས་པར་བློ་དང་ཤེས་རབ་དང་སྤྲོབས་པ་མཚོག་གིས་རྒྱལ་པོར་གྲགས་ཤིང་ཐམས་ཅད་གྲུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཆུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པས་མངོན་པར་འཕགས་པར་འགྱུར་བའོ། །བྱ་མ་ལ་བཀའ་

བློ་བའེ་ཞིང་ཚུར་ཤོག་ཅེས་མ་ཐག་འོང་ལ་ཇི་སྐད་སྨས་པ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་པས་ཡོ་བྱད་བཞི་འཕོབ་སྟེ། མ་རབས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་པོའི་ཡོ་བྱད་དང་། འདོད་པ་སྤྱངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱང་བ་དང་དྲང་སྲོང་གི་ཡོ་བྱད་དང་། གང་དུ་སྐྱེས་པར་སྐྱེ་བ་དྲན་པས་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་མི་རྟེད་པ་དྲན་པའི་ཡོ་བྱད་དང་། མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འཕོར་བཞི་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པས་བསྐོར་བའི་ཡོ་བྱད་དོ། །ཡང་སྒོབ་དཔོན་གང་ལས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་བརྒྱང་ཡང་ཚུར་ཤོག་ཅེས་སྒོ་ན་འངས་ཞིང་སོངས་ཤིག་ཅེས་སྒོ་ན་འགྲོ་ལ།

འདི་ནི་དག་བའོ་འདི་ནི་མི་དག་བའོ། །འདི་བྱས་ན་ནི་ཡུན་རིང་དུ་ཕན་པའོ་ཞེས་བསྒོ་བ་ཇི་ལྟ་བར་མི་དག་བ་སྤོང་ཞིང་དག་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྒར་མི་ལྷོག་ཅིང་མི་མཐུན་པར་མི་བྱེད་ན་དེ་དག་བའི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོན་པོར་བྱེད་པའི་ཚེས་བཞི་འཐོབ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་

མཐོ་བ་དང་། ལུས་མཐོ་བ་ལུས་རིང་ཞིང་རྒྱས་བ་དང་། ཤེས་རབ་མཐོ་བ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཡངས་པ་མཉོག་པ་མནོ་བ་སྣུར་བ་ཟབ་པ་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཕྱི་མར་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བས་འབྱོ་བ་མཐོ་བའོ། །དེས་ཡང་བ་བཞི་འཐོབ་སྟེ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པས་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྟེན་པར་རྩོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་མཁྱེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨན་ངེ་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་ཡང་བའོ། །དེས་གཞན་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་

ཆོས་བཞི་འཕོབ་སྟེ། མེ་དང་། མཆོག་དང་། དུག་དང་། ཕ་རོལ་གྱིས་གནོད་པས་འཆི་བའི་གནས་མེད་པའོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྟར་མི་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་དང་། ཕ་རོལ་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་ཆོས་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལྔ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་

@022A པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལྔའང་འཕོབ་བོ། །ཤེས་རབ་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་འཕོབ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་འཕྲད་ནས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །མང་པོར་

བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་འཕོབ་སྟེ། མིར་འགྱུར་བ་མང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་མང་བ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་མང་བ་དང་། མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་མང་བའོ། །ཡན་ལག་བཞིའང་འཕོབ་སྟེ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཚངས་པ་དང་།

མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་སོ། །བླ་མ་ལ་སྙག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེའི་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་ན་གང་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོ་སྣོན་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཕེལ་ལོ། །མཆོ་ཆེན་པོ་ཆུའི་སྟོང་དུ་

བྱུར་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་སུ་བྱུར་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོ། །མེའི་དྲོད་ཀྱིས་གསེར་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའོ། །རྒྱུ་མཚོ་ལས་རི་རབ་

མངོན་པར་འཕགས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པའོ། །པདྨ་ལ་ཆུས་མི་གོས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་མི་གོས་སོ། །རྒྱུ་མཚོ་དང་རོ་མི་འགྲོགས་པ་ལྟར་སྤྲུལ་པ་དན་པ་དང་མི་འདྲའོ། །ཉི་མས་གླིང་བཞིར་སྣང་བ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་

སྣང་བར་བྱེད་དོ། །ཞ་མ་དང་འགྲོགས་པའི་བུ་ལྟར་སྤྲོན་ལམ་གྱིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་སྐྱེའོ། །མངོར་ན་དེས་གདམས་པ་ལ་ཞུགས་ན་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བརྩེ་དུ་མེད་པ་བཟུང་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དེ་སྐྱེད་གཅིག་སྦྱོང་ངོ། །

དབང་པོ་དེ་ཙམ་འཕེལ། །བྱིན་རླབས་དེ་སྐྱེད་འབྱུང་། སྒྲིབ་པ་དེ་སྐྱེད་སྦྱོང་ངོ། །སྒྲིབ་པའི་ཆོས་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བཟུ་དག་པར་འགྱུར། བདུད་དེ་སྐྱེད་ལས་འདའ། ཆོས་ཀྱི་སྐྲོ་དེ་སྐྱེད་ལ་འཇུག །ཚོགས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་སྐྱེད་ཡོངས་སུ་འཛིན། སྦྱོང་པ་དེ་སྐྱེད་

@022B རྣམ་པར་དག། སྣོན་ལམ་གྱངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་འགྲུབ་པའོ། །མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ས་དང་བཟོད་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་གཟུངས་དང་སྤྲོབས་པ་དང་

བསྟོ་བ་དང་སྣོན་ལམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་བླ་མ་ལ་རབ་ལས། བླ་མ་རྩ་བར་གྱུར། བླ་མ་ལས་བྱུང་། བླ་མ་སྐྱེ་གནས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གྱུར། བླ་མས་བསྐྱེད། བླ་མས་སྤྲིལ། བླ་མ་ལ་བརྟེན། བླ་མ་རྒྱུར་གྱུར་པ་དག་གོ་ཞེས་སོ།

སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་ཚོས་བཅུས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་སྟེ། བསམ་པ་དག་པས་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པ་དང་། འབྱོ་བ་སྤྱག་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་ངོ་ཅིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཅན་མེད་པར་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ལྟ་བས་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལས་མི་ལྡོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འདུན་པའི་མོས་པའི་སྟོབས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་མིག་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་ཅིག་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྲིན་པ་ཐམས་

ཅད་འཐོར་བའི་ཡི་ཤེས་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདུགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྤྲིན་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་ཤིང་བླ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཡི་ཤེས་སོ་ཞེས་སོ། ༥ །ཞར་ལ་བྱང་བ་བཞི་ལས་དགེ་བའི་བཤེས་

གཉེན་དེས་ཆོས་བཤད་པའི་ཚུལ་སྨས་པ། ཆོས་སྨྲ་དེས་ཀྱང་སྟོན་པ་རྗེས་དྲན་ཞིང་། །གུས་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་དོན་ལེགས་བསམས་ནས། །བརྩེ་བས་ཁྱབ་པས་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་ཡིས། །ཞྭམ་དང་དྲེགས་དང་ཟང་ཟིང་ལ་བལྟོས་དང་། །སྐྱོ་དང་ལེ་ལོ་སེར་སྣ་ཕྲག

དོག་དང་། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྨོད་སོགས་རབ་སྤངས་ནས། །གསལ་མཛོས་རིགས་ཤིང་འབྲེལ་བའི་ངག་གིས་ནི། །དཔེ་དང་གཏམ་ཚིགས་ལུང་དང་ལྡན་པར་བཤད། །དེས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པས་

@023A ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་ཤིང་གཅེས་ལ་རི་མོར་བྱེད་པས། ཆོས་དང་དོན་ཇི་ལྟར་ཐོས་ཤིང་རྟོགས་པའི་རྣམ་པས་གཞལ་བ་དང་། བགྲང་བའི་རྣམ་པས་ལེགས་པར་བསམས་ནས་བློ་ལ་བཀོད་དེ།

འབྲོ་བ་མཐའ་དག་དང་ཁྱད་པར་དུ་རང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་བསྟེ་བ་ཁོ་ནས་བརྒྱང་ལ། རང་ལ་སྣྲེན་པ་དང་ཚོས་ལ་སྣྲེན་དང་ཉན་པ་པོ་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཅོ་པ་ཕྱི་ནང་གི་

གཙང་སྦྲ་དང་ལྡན་པར། འཇིགས་པས་ཞུམ་ཞིང་བག་ཚ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་རྩེམ་ཞིང་དེགས་པ་དང་། རྟེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་ལ་རེ་ཞིང་བལྟོས་པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་དང་། མང་པོ་དག་འཆད་མི་ནུས་པས་སྐྱོ་བ་དང་།

སློམ་ལས་དང་ཕྱི་བཞོལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལེ་ལོ་དང་། ཆོས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དཔེ་མཐུད་ཀྱིས་འཆབ་པ་སེར་སྣ་དང་། གཞན་དག་མཐོ་བར་དོགས་ཤིང་མི་བཟོད་པ་ཕྲག་དོག་དང་། བདག་ཉིད་སྤྲོགས་ཤིང་གཞན་གྱི་སྐྱོན་བླུང་བ་ལ་སོགས་པས་ལོག་པར་

འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཐག་བསྲིངས་ཏེ། ངག་དང་ཆོག་ཡན་ལག་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་ནས་དོན་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དཔེ་དང་རྟགས་དང་ལྡང་དང་བཅས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ནི་མཐུན་པའི་

གཏམ་བཅོ་ལྔ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་ལྔར་གསུངས་ཏེ་ཉིད་དུ་ལྟའོ། །དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། མཁས་པ་དུས་སུ་མེམས་པར་བྱེད་པ་ན། །ཁང་བུར་ཞུགས་ཏེ་དེ་བཞིན་སྐྱོ་བཅད་ནས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅད་ལ་ནི་ཚུལ་བཞིན་བལྟ། ।

ལངས་ནས་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཤད། །གཙང་ཞིང་ཡིད་འོང་ས་ཕྱོགས་སུ། །ཡངས་པའི་སྟན་ནི་རབ་བཤམས་ཏེ། །གོས་བཟང་གཙང་བ་རྣམ་བགོས་ནས། །བཅོས་བྱའི་རས་སོགས་རྣམ་མང་བཏིང་། །ཤར་རྟེན་བཅས་ཁྲི་ལ་འདུག་སྟེ། །སེམས་ཅན་

@023B རྩེ་གཅིག་གྱུར་ཚོགས་ལ། །ཟང་ཟིང་ཅི་ལའང་མི་སེམས་པར། །བྱམས་སྙིང་རྗེས་བསྐྱེམས་པས་སྤྱ་ཚོགས་གཏམ། །སྐྱེ་དང་ལེ་ལོ་མེད་པར་སྟོན། །སེམས་ཅན་བསྐྱལ་ཕྱིར་གང་བསྟན་ཏེ། །བདག་གི་ཡོ་བྱད་ཉིད་དུ་སེམས་ཞེས་སོ། །འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་། སྟན་མཐོ་རིན་ཆེན་འོད་ཀྱིས་

མཇོས་པ་ལ། །འདུ་བྱེད་འཇིག་པའི་དང་ཅན་འདིར་བསམས་ཤིང་། །འཇོག་ནས་ཆོས་བསྐྱགས་པ་ནི་སྨིན་བྱ་སྟེ། །བདེར་གཤེགས་ཆོས་ནི་མཆོད་བྱ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་སོ། །སངས་སྨིང་པོའི་མདོ་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་ནད་བསལ་ཕྱིར། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྨན་དག་ཉན་པར་

བསྒྲལ། །ཁེ་དང་དྲེགས་པ་ཤིན་ཏུ་རིང་སྤྲངས་ཏེ། །དམ་པའི་ཆོས་དག་བསྟན་ཅིང་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཟུར་བ་ནི་ཆོས་ནས་ཞག་བཅོ་ལྔར་ཁད་ཀྱིས་སྐྱེའོ། །བྷ་མ་ཡང་སློབ་མ་བགས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དང་བསྡིང་ཞིང་དགེ་བ་བསྐྱེད་དོ། །དབང་པོ་རྣོ་བ་ལ་ཉིན་མཚན་

དུ་མི་སྐྱོ་བར་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་བཤད་པའི་རིག་པ་ལས། ཉན་པ་པོ་རྣམས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པ་ལ་སེམས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངོ་མཚར་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལྟན་པ་ལ་སྐྱོ་བར་བྱ་བས་རྟེ་གཅིག་པ་བསྟབ་པའི་གཏམ་བྱ་བར་

གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་བྱའོ། ། ༥ ཆོས་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ཟང་ཟིང་མེད་པ་ཡི། །ཕན་ཡོན་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་བསམ་ལས་འདས། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ལྟག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བ་ལས་རྣེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་མི་འདོད་པས་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཆོས་

སྒྲིན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་ཉི་ཤུ་སྟེ། དན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚུལ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། མོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་རྟོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ཆུང་བ་དང་། བདུད་ཀྱིས་མི་རྫི་བ་དང་། སངས་རྒྱས་

ཀྱིས་དགོངས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བསང་ཿ བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ལུས་ལ་མདངས་འཕྲུག་པ་དང་། མི་མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོག་པ་དང་། ཚོགས་གཟུང་བར་འོས་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་དང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

@024A བསྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དེ་ཉིད་རྟེས་སུ་དན་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དག་ལས། མཆོད་རྟེན་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་སྐྱེད་དག་དག་བ་བཟུ་ནས་རང་རྒྱལ་

གྱི་བར་ལ་བཀོད་པ་བས། ཡུམ་དག་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བར་ལ་བྱིན་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ལྷག་པར་གསུངས་སོ། །དག་ཤུལ་ཅན་ལས་ཀྱང་ཁྱིམ་པས་ཟང་ཟིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱིན་པ་བས། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཆོས་ཆོགས་

སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་བྱིན་པ་བསོད་ནམས་ལྷག་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་སོ། ། ༥ དེ་ལས་ཆོས་ཉན་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ། གྲུས་པས་མཆོད་ཅིང་བསྟི་སྐྱང་ཆེར་བྱས་ཏེ། །དམའ་བའི་སྐྱན་འདུག་ལྷག་བསམ་དག་པ་ཡིས། །དྲང་ཞིང་མཉན་ལ་གཡེལ་མེད་རབ་བསྒྲིམས་པས། །

དོན་ཆེན་བསྒྲུབ་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་གཅེས་འཛིན་ཅིང་། །ཁེངས་དང་ཁྲག་དུ་གསོད་དང་ཞུམ་པ་དང་། །གཡེང་དང་སྐྱོ་དང་ཆོག་ཤེས་རང་ལྟ་དང་། །གཏི་མུག་ལེ་ལོ་རྣམ་དང་བྲེགས་སྤངས་ཏེ། །གཅིག་ཏུ་དད་པས་ལེགས་གསུང་བདུད་རྩི་མཉན། །སྟོན་པ་དམ་པ་དང་བསྟན་པ་

དམ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་པོ་དམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་གུས་པས་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ། ས་ཅེའི་ཁྲི་བཞམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟི་སྐང་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པས། རང་སྣན་ཆེས་དམའ་བ་ལ་འདུག་ཅིང་ཞྭ་ལ་སོགས་པ་བོར་ནས། འགྲེང་བར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་

མ་གྲུས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་དམ་པས་བརྟུང་སྟེ། དང་བ་མང་བ་དང་རྒྱུད་མཉེན་ཞིང་དང་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་འདུ་ཤེས་ལྷས་མཉན་ཞིང་ཆོས་སྤྱི་བ་ལ་གནས་ལྟར་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་མཉན་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་

དཀོན་པའི་དོན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་འདུ་ཤེས་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་འཕོབ་པའི་རྒྱུ་ལས་མིག་གི་འདུ་ཤེས་དང་། དེ་ཕོབ་ནས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པས་སྟང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྐུ་དན་ལས་འདས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཕོབ་པར་

@024B བྱེད་པས་འབྲས་བུ་དང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ད་ལྟར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་གནས་དང་ལྡན་མཐོང་གི་བདེ་བ་འཐོབ་པར་བྱེད་པས། དགའ་བ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། རིགས་དམའ་བ་དང་། བྱད་ངན་པ་དང་།

ཆོག་འབྱུང་ངན་པ་དང་། ཆོག་རྫུབ་ཅིང་མི་སྣན་པར་སྣྲ་བས། འདི་ལ་མཉན་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་ཁ་སྐྱབ་ཆར་མི་འབབ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་པ་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པས་ན་མི་གཏོང་པ་སྟང་བས་གཡེལ་བ་མེད་པ་དང་། ཞབས་རྩོལ་ལྟ་བུ་བརྗེད་

ངས་པས་མི་གནས་པ་སྟང་བར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ལྟ་བུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པས་སྐག་ཅིང་གནས་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་ལྟ་འགྱུར་བ་སྟང་བར་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་ཉིད་

བསྒྲབ་པ་ལ་གཏོད་པས་མཉན་ནོ། །འདི་གསུམ་ནི་མདོ་དག་ལས་ལེགས་པར་ཉོན་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་བརྟང་ཞིག་ཅེས་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་ནད་པ་གསུམ་པོ་སྐྱེན་པའི་ལུང་མ་ཤེས་པ་དང་། ལོག་པར་གཟུང་བ་དང་། ལེགས་པར་གཟུང་ནས་ཆུད་གཟོན་པ་ལྟ་བུའི་

ཉན་པ་པོ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་སྨྲར་རོ། །ཡང་ན་ཞ་ལ་གནོད་པའི་ནད་པ་གསུམ་པོ་ཟས་མི་ཟ་བ་དང་མི་འཕྲོད་པ་ཟ་བ་དང་ཟོས་པ་སྐྱུགས་པ་ལྟར། ཆོས་མི་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཉན་ཡང་བརྗེད་པ་གསུམ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་ཡབ་སངས་

རྒྱས་ལ་གནོད་པས་དེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་ཡང་གྱས་པར་མཉན་པ་གསུངས་པའོ། །མཆོག་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། ལེགས་པར་གསུངས་པ་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་གཞན་དུ་དེ་མི་ཐོས་པ་ཡིན་ན་ལྷགས་འབར་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དགའ་བཞིན་

སྤྲོ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ན་མང་པོའི་ཕྱིར་ལྟ་ཅི་སྨོས། ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་ཞོག་ལུས་དང་སྲོག་ལ་དགའ་ཞིང་གུས་པས་ཀྱང་དགའ་ཞིང་སྤྲོ་བ་སྟ་མ་དེའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་པར་

གསུངས་སོ། །སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས། དྲང་སྲོང་ཞིག་ཆོས་འདོད་པ་ན་མ་རྟོག་པ་ལ་སྲིན་པོ་

@025A ལས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་ཐོས་པས་དགའ་བ་ནི་ཚོང་པ་གཡང་སར་མཚན་མོ་དོན་མཐུན་སྟོར་ཏེ་འཇིགས་པས་བྱོགས་རྟོག་པ་མཐས་པས་གསོས་

པའམ། རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བ་གཟིངས་དང་ཕྲད་པའམ།

སྐོམ་པས་གདུངས་པ་ཆུ་གང་རྐེད་པའམ། གཤེད་མས་བཟུང་བ་དང་། བཙོན་ཡུན་རིང་དག་ཐར་པའམ། ཐན་ཆེན་ལ་ཆར་འབབ་པའམ། འགྲོན་ལམ་རིང་ཐོར་སོང་བ་ཕྱིར་འཚོར་བ་ཙམ་དུ་དགའ་ནས། ལག་པས་སྐུ་བཀེག་སྟེ་ཕྱོགས་བཞིར་བལྟས་པས་སྲིན་པོ་དེ་མཐོང་ནས།

རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐོ་འབྱེད་པ་སྙུ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་འབྱུག་སྒྲ་སྒྲོགས་པ། འཚོར་བའི་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པ་སད་པར་བྱེད་པ། སྙུ་གི་ཆེན་པོས་གདུངས་པ་ལ་འཚོང་རྒྱ་བའི་ཟས་སྟོང་པ། སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་བ་ལ་གྱེ་ཆེན་པོ་འདྲེན་པ། ཉོན་མོངས

པའི་ནད་ཆེན་པོས་གཟིར་བའི་སྨན་པ་དམ་པ་དེ་སྙུ་ཡིན། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་པོས་པརྒྱ་བགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ལྟར་བདག་ཐུར་ཏོ་ཞེས་ཏེ། སེར་སྣ་ནོན་པ་དག་ངའི་ལུས་བཏང་ཉལ་བཏང་ནས་ཁྱིམ་ནས་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། སྨྱིན་པ་ལ་ཞེན་པ་ང་རྒྱལ་ཅན་དག་གིས་ངའི་ལུས་

གཏོང་པ་འདི་མཐོང་བར་ཤེགས་ཅིག །འདི་མཆིལ་མའམ་ས་རྡོ་ལྟར་གཏོང་ངོ་ཞེས་ཏེ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་པོ་མཉན་ནས་ཤིང་ཁ་ནས་མཆོངས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁིངས་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་སྣང་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་

པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པར་ཚོས་མཉམ་པ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་གསུམ་ལས་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ནི་ཁངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བལ་བ་སྟེ། དུས་སུ་ཉམ་པ་དང་། བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་དང་། སྲི་ཞུ་བྱེད་པ་དང་། མི་ཁྲོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟུབ་པ་དང་།

ཀློན་ཀ་མི་འཚོལ་བས་སོ། །བཞིས་ནི་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་ཏེ། ཆོས་ལ་གུས་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པས་སོ། །གཅིག་གིས་ནི་ཞུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་ཏེ།

@025B བདག་ཉིད་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པས་སོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པ་ནི་ལྷས་ཏེ། ཀུན་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། རྩེ་གཅིག་པ་དང་། རྣ་ཀློགས་པ་དང་། ཡིད་བཏུད་པ་དང་། སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ནས་ཉན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉན་པ་ནི་ཚོས་ཉན་པའི་དཀའ་བས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཐོས་

པ་དང་དྲི་བས་ཚོགས་མི་ཤེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། རང་གི་འདོད་པ་བཏང་སྟེ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་གུས་པར་བྱའོ།།

ཆོས་བཞི་སྒང་སྟེ་གཉིད་རྒྱགས་དང་། བྱེ་མོའི་གཏམ་དང་། ཁོར་བ་དང་། ཁེངས་པའོ། །ཆོས་བཞི་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། མི་ཉལ་བར་སྡོད་བ་དང་། བཙོན་འགྲུས་བརྩམ་ཞིང་འཆགས་པ་དང་། ཟླ་མའི་བསྟེན་བཀུར་ལ་གུས་ཤིང་མ་ཁེངས་པ་དང་། གཞན་ལ་གུས་པ་བསྟེད་པས་ཐོས་པ་འཛིན་

པའོ་ཞེས་སོ། །སའི་སྙིང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་དད་ཅིང་གུས་པས་ཆོས་ཉན་ཅིང་། །དེ་ལ་འཕྲོ་ཞིང་སྐུར་པར་མི་བྱའོ། །ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་འདྲ་བར་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་བསྟེད། །ཅེས་གསུངས་སོ།། ༄ ཐོས་པའི་འབྲས་བུས་བསྡུས་པ་ནི། རྗེས་སུ་བསྟན་དང་

ཡང་དག་སྟོན་པ་ཡིས། །རང་གཞན་དོན་ཀུན་ཐོས་པས་སྨྲའ་པར་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཆོལ་བར་གསུངས་པས།

འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའོ། །སྐྱ་དན་ལས་འདས་པ་ལས་ཆོས་ཉན་པས་དད་པ་སྐྱེའོ། །དད་པས་ཞར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལ་མོས་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་བར་དུ་ཐོབ་པས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་སྟོབས་སོ། །

ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་གཅིག་པ་ཚོང་ལ་འབྲོག་ཕས་ལམ་བདེ་བའི་ས་སྟོན་ཅིང་། རེས་མ་ལ་ཆགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ལུས་དང་སྲོག་ཡལ་ཏེ་འབྲོའོ། །བྲོགས་ངན་པ་དང་མ་འབྲོགས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པ་བྱས་མཉན་ན་དོན་འགྲུབ་བོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྐྱང་སྲོབ་མ་ལ་ལམ་བདེ་@26A བ་དང་མི་བདེ་བ་སྟོན་ཏེ། དེས་ཐོས་ནས་མི་དགེ་བ་སྤངས་ཞིང་དགེ་བ་བསྒྲུབས་པས་དོན་འགྲུབ་བོ། །མེ་ལོང་གསལ་བར་གདོང་ཇི་ལྟ་བར་སྣང་དོ། །ཆོས་ཐོས་པའི་མེ་ལོང་ལའང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དག་གསལ་བར་སྣང་དོ། །ཚོང་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་

གི་ལམ་མི་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ལམ་བསྟན་ཏེ་སོང་ན་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་ལེན་ཏོ། །བླ་མ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ལ་ལམ་བསྟན་ཏེ་དགེ་བའི་གནས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་པའང་ལམ་དེར་ཞུགས་པས་དོན་དེ་འགྲུབ་བོ། །མང་དུ་གསོད་པར་

འདོད་པའི་བ་གླང་རྒྱས་པ་ལ་འདུལ་སྟོང་མཁན་གྱིས་ལྷགས་ཀྱུག་ཏུ་བཙུགས་ན་མོད་དུ་ཐུལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པས་སྟོས་ཏེ་སྡིག་པ་མང་དུ་བྱེད་འདོད་པ་ཡང་ཐོས་པའི་ལྷགས་ཀྱུས་མོད་དུ་དུལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཉེ་གནས་རྣམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཐོས་པ་བྱེད་ན་

སྒྲིབ་པ་ལྟ་དང་བྲལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་བསྒོམས་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་བོ། །ཐོས་པས་ནི་མིག་འབྱེད་དེ་མིག་གསུམ་ལ་མིག་མེད་པ་ནི་རྟག་ཏུ་ཆོས་མི་ཐོས་པའོ། །མིག་གཅིག་པ་ནི་ཐོས་ཀྱང་བརྗེད་པའོ།།

མིག་གཉིས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉན་ཅིང་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་ལྟར་སྦྱོང་པའོ་ཞེས་སོ། །ཉི་མའི་སྐྱིང་པོ་ལས་ཀྱང་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐོང་བའི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་གིས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་འདོད་པ་རྣམས་

ཀྱི་རོ་སྣང་བ་དང་ཉེས་དམིགས་དང་འེས་པར་འབྱུང་བ་དྲིས་ལ། དེ་ཐོས་ནས་རྟེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་བར་དུ་བྱའོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རང་རྒྱལ་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་སོ། །སྤྲོས་པའི་

དབང་དུ་བྱས་ནས། སྟོན་ཚད་མ་ཐོས་རྣད་བྱང་ཐོས་པ་དང་། །ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བྱང་དང་ཐེ་ཚོམ་སྤྲོང་། །ལྟ་བ་དྲང་དང་དོན་ཆོས་ཟབ་མོ་རྟོགས། །ཆོས་ཀུན་ཤེས་ཤིང་ཉེས་སྤྱོད་འདོར་བ་དང་།། དོན་མེད་སྤྲོང་དང་དོན་མཆོག་ཞི་ཐོབ་སོགས། །ཐོས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་ཡས་

@026B འབྱུང་ཁུངས་ཡིན། །མདོ་ལས་ཆོས་ཉན་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ལྔ་གསུངས་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པར་གཞུང་ལུགས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་རྣམས་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་

འབྲུང་བ་གཞན་ལས་སམ་འདིར་ཐོས་པ་བརྗེད་དམ་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་ན། དེ་མཉན་པས་གསལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པས་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དང་། དེ་སེམས་པ་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡང་ཉན་པས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདིས་སེམས་པ་ན་ལོག་པ་འབྱུང་ན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་ལྟ་

བ་དྲང་པོར་བྱེད་པ་དང་། རྣེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཐོས་ནས་རྟོགས་ཤིང་བདེན་པ་བཞིའང་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོག་དང་། དོན་ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ཐོས་པས་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཐོས་པས་སྒྲིག་ལས་བཟློག་པར་བྱེད། །ཐོས་པས་དོན་མ་

ཡིན་པ་སྤོང་། །ཐོས་པས་སྙ་ངན་འདས་པ་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་འདྲུལ་བ་ཐོས་པས་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཚོས་ཡིན་གྱི། མེར་འཛུག་པ་ལ་སོགས་པ་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་དང་འཚེ་བའི་མཚོད་སྦྱིན་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་

ནི་ཚོས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །སྟྲིག་པ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ཚོས་འདྲུལ་བ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་ན། དེ་ལ་བརྩེན་པས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་འདོར་བའོ། །དོན་མ་ཡིན་པ་སྤོང་བ་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཐོས་པས་བྱིས་པ་རྣམས་དོན་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་འདོད་པ་དོན་མ་ཡིན་པ་སྤོང་བའོ། །

སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་འཕོབ་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཐོས་པས་ཟག་པ་ཟད་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ།། དེ་ལྟར་ན་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བཞི་པོ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བརྟེན་པ་དང་། བསྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོག་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བརྟལ་བ་དང་། འདོད་པ་ལས་དང་། སྲིད་པ་ལས་ཡང་

དག་པར་རྟལ་བའོ། །ཡང་ན་ཉོན་མོངས་པ་གཅོད་པས་བཞི་པོ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བརྟལ་བ་དག་དང་ གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་འདི་བཞི་ཚོས་འབྱུལ་བ་ལ་དད་པ་རྟེན་པ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་

@027A བ་དང་། དབང་པོ་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་འཐབ་སྟེ། འདོད་ཁམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་གཅོད་པ་སྟོང་བ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཟག་པ་ཟད་པ་བཞི་ དང་སྦྱར་རོ། །ཡང་དཔེར་ན་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ནི་

འཕྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ས་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐྱིས་འབྱིལ་ཏེ། ལེགས་པར་འཕྲལ་བ་དང་གཞི་མཉམ་པ་ལ་འཕྲལ་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་གཞན་ལ་འཕོ་བ་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་ པས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོན་པས་ཚོས་དང་ལྡན་པ་ལེགས་པར་བཤད་

པ་ཡང་། སྟོན་པ་པོས་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཅིང་ཉན་པ་པོས་ལེགས་པར་ཉན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀྱིས་འཕོར་བར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཐོས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་ཡས་འབྱུང་ཁྲུངས་ཏེ། ཡང་མདོ་ལས་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ལྟ་

པོ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པར་གཟུང་བ་འདོར་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟོས་པ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྟོང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས། ལེགས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རིན་

ཐང་ཞིག །གལ་ཏེ་ངེས་པར་བཅད་དུ་རུང་ན་ནི། །དེ་ཡི་རིན་དུ་རྒྱལ་སྲིད་ཉིད་ཀྱང་འོས།། དེ་ལ་བྱོད་ཀྱང་བརྗོད་པར་གা་ལ་འགྱུར། །གང་ཞིག་ཐོས་པས་ཡིད་ནི་དད་གྱུར་ན། །ལེགས་པར་དགའ་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་གཏི་མུག་མེད་པར་འགྱུར། །རང་གི་

ཤས་ཀྱང་དེ་ནི་ཉོ་བའི་རིགས། །ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་ཡིན། །རྒྱུན་པོ་ལ་སོགས་མི་ཟུར་ཧོར་གྱི་མཆོག །ཀུན་ཏུ་རྟོངས་པའི་དབུ་འཛོམས་མཚོན་ཆ་ཡིན། །ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྟོན་པ་བློགས་ཀྱི་མཆོག །ཕོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་མི་འགྱུར་མཛའ་བོ་ཡིན། །

གནོད་པ་མེད་པ་སྙུངས་ནད་ཀྱི་སྨན། ཉེས་པ་ཆེན་པོའི་དཔུང་འཛོམས་དཔུང་གི་མཆོག། བྱགས་དང་དཔལ་དང་གཏེར་གྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན། ཡ་རབས་རྣམས་དང་ཕྲད་ན་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོག། ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་མཁས་པ་དགའ་བར་འགྱུར། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་ལ་ཉི་མའི་འོད་

@027B དང་འདྲ། ཀཐྒན་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་དང་དྲེགས་པ་འཛོམས། ཨི་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དགར་གྱུར་ནས། ཨིག་དང་བཞིན་མདངས་རབ་ཏུ་གསལ་གྱུར་ཅིང་། ལག་པའི་སེ་གོལ་མགུ་བྱེད་རྩོད་པ་ཡིས། ཁྲོད་པར་རབ་ཏུ་ཆེ་བ་རྣམ་པར་སྐྲོགས། ཁཏྟན་ཆོགས་དོན་རྣམས་

རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན། ཁཐུག་ལག་ལུང་རྣམས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་དང་མཐུན། ཨཉིན་ཞིང་སྤྲུངས་པས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཕྱིར། ཨེ་ཏོག་འཕྲེང་བ་མ་རྨིངས་བཀམ་པ་བཞིན། ངུལ་ཞིང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྤོབས་པ་བསྐྱེད། ཁགས་པ་ཆེན་པོ་འཕྲལ་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

སྣུ་ལྷེ་བའི་འགྱུར་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ། ཐོས་པའི་དཔལ་གོམས་དོན་གསལ་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཐོས་དང་སྒོན་ན་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིས། ཤའོར་གསུམ་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར། ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་བསྟུབ་པ་སྟེང་པོར་བྱེད། ཐུགྱི་པའི་རྩོང་ལས་ཆོགས་

ཆུང་ཐར་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟར་རོ། ། ༥ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱིར་སྨྲས་པ། སྤྱིད་མཆོའི་ཕ་རོལ་བདེ་བླག་སྒྲོལ་བྱེད་ཕྱིར།། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ཚངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྟེ། །ཆོས་རྒྱུན་ཐོས་ནས་བྱིན་དུ་བསྐྱོད་

པ་ཡི། །བསམ་པ་ཐོབ་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ལས་འདས་ཤིང་། །དགེ་ལེགས་སྡུད་པས་བཟང་པོའི་ལམ་ཞུགས་ཏེ། །ལམ་ངན་ཞུགས་རྣམས་བརྩེ་བས་རྗེས་སུ་འཛིན། །གཟུངས་དང་གཏེར་དང་དབང་དང་ཆོ་འཕྲུལ་སོགས། །ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ཐོབ་ཅིང་རྫོགས་པ་དང་། །ངན་འགྲོར་

ཡུན་རིང་འཁྱམས་པའི་ལས་ལ་སོགས། །ཉེས་ཚོགས་མ་ལུས་ཟད་པའི་གནས་འཐོབ་འགྱུར།། རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དགེ་བའི་གྲོགས་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཕྱིད་ལགས་སྨན་བཀྲིད་དོ་ཞེས་ཞུས་པ་ལ། བཀའ་སྩལ་

པ་ཕྱིད་ཅེས་མ་ཟེར་ཅིག །དེ་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རིལ་པོ་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱང་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་མྱ་ངན་དང་སྨྱ་སྟྲགས་འདོན་པ་དང་

@028A སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུག་པའི་ཚོར་ཅན་རྣམས། འབྲུག་པའི་བར་དེ་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བས་སོ། །སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་པདྨ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རྫོགས་

པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དགེ་བ་དང་། བསམ་པ་དང་སྤྱོར་བ་དགེ་བ་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་སེམས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་། འཕགས་པ་དགྲེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་

གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བོ། །ཆར་བབ་ན་ཤང་གཤོང་གང་བ་དང་ཆུ་བྲན་རྣམས་བླུབ་པ་དང་ཀླུང་ཆེན་པོ་རྣམས་གྲུབ་པ་དང་། མཆོ་ཆེན་པོ་བྱུབ་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགྲུར་བ་ལྟར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་དགེ་བའི་གྲོགས་དང་དགེ་བའི་སེམས་ལ་བརྟེན་

ནས་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ཐོབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་བསྟུབས་པས་རབ་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཚོས་སྤྱོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྲུར་རོ།། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་དུས་སུ་འབྲས་བུ་འབྱིན་ན། ལེགས་པར་

སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྟུ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་སོ། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་གུས་པས་བླ་མ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་དག་བའི་ཚོས་ཐོས་པས་བསམ་

པ་དག་བ་དང་དེ་ལས་སྟོར་བ་དག་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་དག་བའི་ལས་བྱེད་ཅིང་དག་བར་འགྲོ་བས་དག་བའི་གོ་གས་མགུ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་སྨིག་པའི་ལས་མི་བྱེད་ཅིང་དག་བ་བྱེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་གདུང་བར་མི་བྱེད་དོ། །བདག་དང་གཞན་རྗེས་སུ་བསྲུང་

བས་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་ནུས་སོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་

@028B ཀྱང་། བླ་མ་ལ་བརྟེན་ན་དག་བ་འཕེལ་ཞིང་མི་དག་བ་འགྲིབ་པར་རྟོགས་པས་མཁན་པོ་ཐོས་པ་ཆེ་བཞམ་ཆུང་བཞམ་ཤེས་པཞམ་མི་ཤེས་པཞམ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པཞམ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལཞང་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་དད་པ་ལྟར་

མཁན་པོ་ལའང་དད་པ་དང་དགའ་བར་བྱའོ། །སྒོབ་དཔོན་རྣམས་ལ་ཞེ་ས་དང་རིམ་གྱོ་བསྒེད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་མ་རྫོགས་པ་ནི་རྫོགས་པར་འགྱུར། ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་ནི་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ། དགའ་བ་དང་རངས་པ་འཐོབ་ཅིང་དགེ་བའི་ཚོས་

ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་དོ་ཞེས་སོ། །སའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བརྟུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་གཟུངས་དང་། རྒྱ་མཚོ་དམ་པ་སྙིང་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་འོད་གསལ་བའི་གཟུངས་འཐོབ་བོ། །དེས་ཟེན་པ་ནི་

བསྒལ་པ་བྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ངན་འགྲོར་འཁྲམས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་ཆོ་འདིར་རིམས་ལ་སོགས་པའམ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱུང་བས་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་ན་བརྒྱད་བཀག་གམ་རྨི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲེད་པ་སྨིན་པའམ་མཆོད་པའམ་བསྙབ་པ་གཟུང་བ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སྡུད་གཅིག་གིས་ཟེན་ཏོ། །བློ་མ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །བློ་མས་ཡོངས་

སུ་ཟིན་པས་གཏིར་བཅུ་རྩིད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བབྱངས་བར་སྨྲོར་བ་དང་། ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་སྟོན་པ་དང་། བརྩོད་དུ་མེད་པ་ལ་མཁས་པས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གཏིར་དང་། སངས་རྒྱས་

ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། སྒྲུ་མར་བྱུང་པའི་བསྐལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོངས་སུ་བྱང་པར་འཇུག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་།

@29A སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བ་དང་དད་པ་འཐོབ་པའི་གཏེར་རོ། །ཚེ་ལ་དབང་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་བསྒྲུབ་པ་ཐོབ་བོ། །རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འཐོབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་

རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལས་འབྱུང་བར་བལྟའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་ལྟར་བླ་མ་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱའོ་ཞེས་སོ།། ༈མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ནི། དེ་མཐོང་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ཆོགས། །ཀུན་འབྱུང་

རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ། །དེན་དང་ཉིང་འཛིན་གཟུངས་སོགས་འབྱུབ་པ་སྟེ།། སངས་རྒྱས་མཐོང་ཞིང་དོན་ཆེན་ཀུན་རྫོགས་འགྱུར། །སྤྲོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཐོང་བ་ནི་ཡོན་ཏན་དེན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུའོ། དན་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའོ། །གཟུངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྤྱོར་བའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་བསྒྲུབ་པའོ།། སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་བསྒྲུབ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་ཆར་འབབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཚུལ་བརྟེན་པའོ། །ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་པོ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་སྐྱེ་གུ་བསྒྲུབ་པའོ་ཞེས་སོ།། ཥབསྟེན་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དེ་ལ་

གུས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་ཡིས། །ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམ་བཅུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་བ་འདས་ཀྱང་དེ་ཡི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །བཏབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐོར་རྣམས་ལག་ཏུ་འོང་། །སྤྲོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཅུ་

འཐོབ་སྟེ། ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཐ་སྙད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དབྱངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་

@29B ཀྱི་ཆོས་བསམ་བྱེས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་མཁས་པས་སྨོན་པ་དག་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཡེ་ཤེས་དག་པ་དང་། དབང་ཐོབ་པས་སྐྱེ་བ་དག་པ་དང་། སྡོམ་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྦྱང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྨིན་པས་འཁོར་དག་པ་དང་།

སྨིན་པ་ཐམས་ཅད་བརྟེག་པས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། ཚུལ་མཐུན་པས་སྨོན་ལམ་དག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཞིག་པས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྨོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་

བཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་ཆོས་སྣ་ཐ་ལ་གྱས་པས་ཆོས་དོན་དུ་གཉིར་བ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་དེས་པར་ཆོས་ཀྱི་བློག་བམ་ལ་སོགས་པ་ལག་ཏུ་འོང་སྟེ། བློག་བམ་ལ་སོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པས་སོ། །ཕྱག་རྒྱ་གང་

ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་པ། མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཆགས་པ་མེད་པ། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་དཀྲུགས་པ། བྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤངས་པ། མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བོར་བ། མཁས་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ། ཕུག་རྒྱ་དེས་བཏབ་པའོ།། རྟགས་མས་ངག་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་སྣུམ་པ། དེ་ཡི་གདམས་པས་མི་ངོམས་ཡོངས་བཟུང་ན། །ཆྭོ་ཡི་པན་ཁ་འབྲིད་སྐང་བ་འཐོབ། །བསོད་ནམས་ཡི་ཞེས་མང་ལྷན་དགེ་ཚོགས་བརྟན། །ཡོན་ཏན་བརྒྱས་བསྐོར་

ཐོས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱུག །སྟོང་པོ་བགོད་པ་ལས། གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་བྱ་མའི་གདམས་པའི་སྒྲིན་ཀྱི་ཆར་འཛོན་པས་ནི་གངས་ཆེན་མཚོ་ལྟར་ངོམས་མི་ཞེས། བྱ་མའི་ཉི་མའི་ཡི་ཞེས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྨིན་པའི་ས་ལས་ནི་དབང་པོའི་སྐུ་གུ་འཐོན། དེའི་རྒྱ་བའི་

འོད་ཀྱིས་ནི་ལུས་དང་སེམས་རབ་ཀྱ་ཚོམ། དཔྱིད་ཀྱི་ཉི་མས་གདུངས་པའི་རི་དྭགས་ཆུ་བསིལ་བ་འོད་པ་ལྟར་དེའི་གདམས་ངག་ནི་འཐུང་འོད། བྱང་བ་ཁྱུང་ལྡིང་བས་རྒྱས་པའི་པདྨའི་མཚོ་ལྟར་དེའི་གདམས་པས་སེམས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་པའི་ཚུལ་རེ་ཀ་ཁ་བྱེ། རེན་པོ་ཆེ་མང་པོས་

@030A རྒྱས་པའི་གྲིང་ལྟར་གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐང་བས་ནི་སེམས་སྐང་བར་བྱས། འཛམ་བུའི་ཤིང་ཆེན་པོ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལྟར། གདམས་པ་ཚོགས་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ནི་ལྡན། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ཚོགས་རྣེན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་

རི་སྣ་ཆོག་ཀྱི་སྤྲོ་ལྡར་གདམས་ངག་ལས་བྱང་བའི་ཆོས་དྲི་མ་མེད་པ་སྣ་ཆོག་བསྡེགས་པའི་སྤྲོ་ན་བྱུར། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ཆོག་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དབང་པོས་ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱི་ཆོག་འཇོམས་པ་ལྡར། གདམས་ངག་ལས་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོག

ཀྱིས་བསྐོར་ཅིང་ཟེལ་ཀྱིས་མི་ནོན་ལ་གཞན་ཀྱིས་ཟེལ་ཀྱིས་ནོན་པར་མི་ནུས། ཀུའི་དབང་པོ་ཆེན་པོ་རྩེ་བའི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ལྟར་བློ་མའི་གདམས་ངག་ཐོས་པའི་ཆོག་སྡུ་ཁྱུར་པའི་སྣང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་བློ་མའི་གདམས་པ་ལ་ཞུགས་པས

སངས་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་དགྱེས། དེའི་ཚོགཊ་དང་མི་འགལ་བས་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཤིན་ཏུ་བསྟེན། དེའི་ཚོགཊ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ན་བློ་མ་རྣམས་ཉེ་བར་བསྟེན། དེའི་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་མ་བཅལ་ན་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བློ་མའི་བྱིན་

གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་གདམས་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིད་ཆེས་པར་དཀའ་བ་དག་ལའང་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་ཤེས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རིག་པ་དང་དམིགས་སུ་ཡེབས་པ་དང་གོམས་པ་དང་མི་འགལ་བ་དང་། མི་རྟོག་པ་དང་སྤྲོ་མི་འདོགས་པ་དང་

མཉམ་པར་བྱེད་ནུས་པར་ཡང་གསུངས་སོ།། ༥རྒྱུན་ཀུ་བསྒྲངས་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཡིས་རྒྱུན་ཀུ་བསྒྲངས་ཤིང་ལེགས་བཟུང་བ། །ངན་སོང་ཞིག་དམན་སྡིག་ཅོག་བདུད་ལས་འདས།། བློ་ལྡན་ཚོས་མཐུན་བསྙམས་པ་ཀུན་མཐར་ཕྱིན། །འཇིག་རྟེན་ཚོས་ལས་

འདས་ཤིང་ཡང་དག་འཕགས། །བསླབ་དང་མི་འགལ་བྱིས་པའི་ས་ལས་འདའ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཀུན་གྱིས་རྣམ་པར་འཕེལ། །སྟོང་པོ་བཅོད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་ངོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

@030B ལས་མི་ལྟོག །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་མི་ལྟུང་ངོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་པར་དཀའོ། །བྱིས་པའི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་འདའོ། །དེས་བསམ་པ་ནི་བསླབ་པ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེས་བསྡུངས་པ་ནི་སྡིག་པའི་ཚོས་པོས་དཀྲིར་མེད་དོ། །དེས་

བསྒྲུངས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་ཉིད་ལས་མི་ཉམས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་ཀྱིས་མི་གོས་པར་ཡང་དག་པར་འཕགས་སོ། །དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་ནི་སྡུད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འཁྲུལ་པར་སྡུད་པའོ། །དེས་བསྐྱབས་པ་ནི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་མི་ལྟོག་པའོ། །དེས་ཉེ་བར་

བསྟན་པ་ནི་བདུད་ཀྱིས་མི་བརྫི་བའོ། །དེག་བའི་ཁཉེས་གཉེན་གྱི་རྟེན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་གསུངས་པའོ།། ༥དགག་པའི་བསླབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་མ་གུས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྨོན་པའི་འདུ་

ཤེས་དང་། །དད་གུས་མེད་ཅིང་སྡང་བས་བརྙས་སྤོང་ན། །བདུད་ཀྱིས་ཡོངས་ཟིན་ཡོན་ཏན་འགྲུབ་པ་ནི། །གནས་མེད་སྡུར་ཐོབ་དག་ཀྱང་ཡོངས་འཛིག་འགྱུར། །མི་བཟད་སྡིག་ལྷིས་དམྱལ་སོགས་ཡ་ང་བར། །འཚོར་ཞིང་ནམ་ཡང་དགེ་བཤེས་འཕྲད་མི་འགྱུར། །དཀྱར་གྱི་སངས་རྒྱས་

རྒྱས་མངོན་སུམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་གལ་ཏེ་དེས་དེ་ལ་མནར་སེམས་སམ། ཐ་བའམ་སྡང་བའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་ན་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པ་ནི་གནས་མེད་དོ། །སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེད་ནའང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་དགེ་སློང་ལ་

གུས་པ་དང་བླ་མའམ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེད་ན། དེ་དག་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་འཐོབ་པའམ་ཐོབ་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ནི་གནས་མེད་དེ་མ་གུས་པས་ནི་ཆོས་ནུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས་བདུད་ཀྱི་ལས་བཞི་སྟེ། ལེ་ལོ་དང་།

མ་དད་པ་དང་། བླ་མ་ལ་སྲི་ཞུ་མེད་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བའི་སེམས་མི་བརྟན་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། བླ་མ་ལ་མི་གུས་པ་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཁེངས་པའི་ཆོག་སྨྲ་བ་དང་། ཆོ་འདི་ལ་སེམས་པའོ་ཞེས་སོ། །བླ་མ་ལ་གུས་པས་བརྟེན་པ་ན་ཡོན་ཏན་མང་དུ་ཐོབ་པ་དག་ཀྱང་@31A མ་གུས་པའི་བརྟས་པས་ནི་ངེས་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་བལྟའོ། །ཆོས་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ལས་ཐ་མི་དད་པས་ན། དེས་ནི་ཆོས་སྨྲ་བ་དང་ཆོས་སློང་བའི་སྟིག་པའི་ལས་ཤིན་ཏུ་སྡིག་པ་བསགས་པས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་

དྭགས་ལས་ཀྱང་གང་ན་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་མི་བཟད་ཅིང་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བ་དག་ཏུ་མང་དུ་འཚོར་བར་འགྱུར་ལ། བརླ་ལམ་ན་དེ་དག་ལས་ཐར་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་གང་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མི་བྱགས་པའི་ཞིང་དག་དང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཀླ་ཀློ་དག་དང་།

དམྱས་ལོང་དང་། འོན་པ་དང་། ལྷག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ནམ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་མཐོང་འཕྲད་པ་ཙམ་གྱི་སྐལ་བའང་མེད་ན། བསྟེན་པའམ་ཆོས་ཐོས་པའམ་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པས་ན། བདག་ལེགས་སུ་

འདོད་པ་དག་གིས་གནས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་བག་དང་བཅས་པར་བྱའོ། །རྒྱུད་དག་ལས་ཀྱང་། སྨོབ་དཔོན་གང་ལ་གང་ཞེག་གིས། །ཡི་གེ་གཅིག་ཙམ་བློངས་ན་ཡང་། །དེ་ལ་ཕྱག་ནི་མི་བྱེད་པ། །ཁྱིའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱར་བརྒྱད་དེ། །རྨེ་ཤ་ཅན་སོགས་རིགས་སུ་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་ལ།

བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་མགོན་ལ་བསམ་བྱས་ནས། །སྒོབ་མར་གྱུར་པས་བརྟན་ན་ནི། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྟན་པས་ན། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་སྨྲག་བསྟལ་འཐོབ། །སྒོབ་དཔོན་ལ་ནི་སྐོད་པ་དེ། །ཡམས་དང་འཚེ་བའི་ནད་རྣམས་དང་། །གདོན་དང་རིམས་དང་དྲག

རྣམས་ཀྱིས། །རྩོངས་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་མེ་དང་སྐྱལ་གདུག་དང་། །ཆུ་དང་མཁའ་འགྲོ་རྣྭ་པོ་དང་། །གདོན་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །བསད་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་འགྲོ། །ཤམ་ཡང་སྐྱོབ་དཔོན་དག་གི་ནི། །ཀུན་ཏུ་སེམས་དཔྲགས་མི་

བྱ་སྟེ། །གལ་ཏེ་རྩོངས་པས་བྱས་ཀྱང་ན། །དམྱལ་བར་ངེས་པར་འཚོད་པར་འགྱུར། །མནར་མེད་ལ་སོགས་འཇིགས་རུང་བའི། །དམྱལ་བ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། །སྒོབ་དཔོན་ལ་ནི་སྐོད་པ་རྣམས། །དེར་ནི་གནས་པར་ཡང་དག་ཅཱའོ། །ཅེས་སོ། །ཡང་རྒྱུད་ལས།

@31B གལ་ཏེ་དེ་ལ་བརྟས་བྱེད་ན། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་དག་ཏུ། །དམ་ཚོས་མིང་ཡང་མི་ཐོས་ན། །གསང་སྔགས་བྱང་ཆུབ་སྒོས་ཅི་དགོས། །ཅེས་སོ། །འདི་ནི་རྟ་བའི་ལྟུང་བ་དང་པོར་ཡང་གསུངས་ཏེ། གང་ཕྱིར་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཡི། །དངོས་གྲུབ་སྒོབ་དཔོན་རྩེས་འབྲང་གསུངས། །དེ་

བས་དེ་ལ་བརྟས་པ་ནི། །རྩ་བའི་ལྟང་བ་དང་པོར་བཤད། །ཅེས་སོ།། ཤ་དེ་སྦྱང་བའི་ཐབས་ནི། དེ་ཕྱིར་གང་ལ་ཐོས་དང་བྱི་ལ་སོགས། །རགཱ་ལས་དགེ་བའི་བཞེས་ལ་བློ་མ་དང་། །སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཁོ་ནས་མ་གྱས་སོགས། །ཐག་བསྲིངས་གྱས་བསྟེན་དགེ་ལེགས་

བདེར་བསྒྲབ་བྱ། །ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ནི་རྣེད་པར་དཀའ་བས་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་བཀུར་སྟི་བྱ་བར་སློབ་བར་བྱའོ། །སུ་ལས་ཆོས་ཐོས་པའམ་བྱེགས་བམ་བྱི་བར་རབ་ལས་པ་དེ་ལ་ངེས་པར་དགེ་

བའི་བཞེས་གཉེན་དང་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྱེད་དེ། ཆོས་དེ་དང་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྙིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལྷག་པར་དགའ་བ་དང་གུས་པ་བསྒྱེད་དོ། །འདུ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་བསྒྱེད་ཅིང་གུས་པ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཡོད་པས་ན་གུས་པས་

འདུ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་བསྒྱེད་པ་ནི་ངའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་སོ། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། མིག་ཡོད་ཀྱང་སྣང་བ་མེད་ན་མི་མཐོང་བ་ལྟར། ལྟའི་མིག་ཡོད་ཀྱང་དགེ་

བའི་བཞེས་གཉེན་གྱི་མན་ངག་མེད་ན་མོས་པ་དང་མཐོང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །

སྡུག་ཞན་ཡང་། དེ་ཡི་ཐབས་མ་ཁས་རྣམ་འཕྲལ་བསམ་འདས་པས། །ཇི་ལྟར་སྣང་ཡང་རབ་གྲུས་ཁོ་ནར་བྱ། །རྒྱལ་སྲས་རྣ་ཀུ་དུས་སྐྱེ་ཐོས་པ་ལས་ཁྲོད་ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བདུད་སྡིག་ཅན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འདོད་པའི་

ཡོན་ཏན་དག་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་སྟོབ་མོད་ཀྱི། དེ་དག་ཆོས་སྐྱ་བ་དེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཐབས་མཁས་པས་བསྟེན་པར་བྱེད་ཀྱང་སྲིད་པས། ཁྲོད་ཀྱིས་དག་སྤྲོང་ཆོས་སྐྱ་བ་དེ་ལ་མ་དད་པ་མི་སྐྱེད་པར་འདི་ནི་ཐབས་མཁས་པ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་པས་སེམས་ཅན་འདུལ་

@32A བའི་རྒྱུར་ཆོས་འདི་དག་བསྟེན་པར་བྱེད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ནི་གང་ལའང་ཆགས་པའམ་སྨྲེ་བ་མེད་པའོ། །བདག་ནི་ཐབས་མཁས་པ་དེ་མི་ཤེས་པར་ཟད་དོ་ཞེས་བསམ་པ་དང་། ཡང་ཁྲོད་ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་ལས་ལ་སོམས་

ཤིག །གལ་ཏེ་ཆོས་སྐྱ་བ་དག་ཆོས་འདོད་པ་དག་ལ་བརྟས་ཤིང་མི་སེམས་པ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ལ་ཁྲོད་ཀྱིས་ཕྱིར་བསྟོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྷག་པར་ཡང་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་གུས་ཤིང་མི་སྐྱོ་བས་དེའི་ཕྱི་བཞིན་འབྱང་བར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། དེ་བས་

འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རྟོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་བློ་གྲོས་ཆེ། །དེག་ཏ་རབ་ཀུ་མི་སྡེམས་ལ། །ཤམ་ཡང་སྨད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་དོ།། ཤ་སྟག་པའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པ། སྟིག་གྲོགས་བསྟེན་པས་འདུ་ཤེས་

ལྷ་དང་སེམས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བློ་འཕྲལ་རྣམ་རྟོངས་པས། །ཉོན་མོངས་ཀུན་རྒྱས་དགེ་ལེགས་ཐག་བསྲིང་ཕྱིར། །ཕོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉ་འབྱུར། །སའི་སྟེང་པོའི་མདོ་ལས་སྟིག་པའི་གྲོགས་པོ་ལ་བརྟེན་ན་སེམས་དང་འདུ་ཤེས་དང་ལྷ་ཐ་ཕྱིན་ཅི་ལོག

ཏུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལས་ནི་སེམས་འཕྲལ་པར་འབྱུར། འཕྲལ་ན་རྣམ་པར་རྟོངས། རྟོངས་ན་སྐྲག་པར་འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདོར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དོར་བས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིང་བར་འབྱུར། དེས་ནི་ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་

རྣམས་བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་སོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་སྟིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྟེ་དེ་ནི་དུག་གི་སྟོང་པོ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ནི་བྱོགས་ངན་པ་ལ་འཇིགས་པ་ལྟར་གྱང་པོ་ཆེ་སྙོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལུས་ཙམ་འཇིག་པར་བྱེད་ཀྱི། སྤྱ་མས་ནི་དགེ་བའི་ལུས་དང་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཉི་ག་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤའི་ལུས་ཙམ་དང་ཆོས་ཀྱི་

@32B ལུས་འཇིག་པ་དང་། ངན་སོང་དུ་གཏོང་བར་མི་ནུས་པ་དང་ནུས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །བདེན་སྨས་ཀྱང་། གང་དག་སྤྲིག་བྱོགས་སྨྲ་ལ་བྱི་སེམས་ཟེན་ཅིང་། །དགེ་བའི་ཉཱེས་ཀྱི་དུག་སྨན་རྣམས་སྨངས་པ། །དེ་དག་དམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཐོས་བྱུང་

ཀྱང་། །ཀྱེ་མ་བག་མེད་གཡང་ས་ཆེ་ལས་ལྟུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞེ་ཞེག་ལྟར་འབྱིའ་ཅིང་། མ་ཚོར་བ་ཉིད་དུ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བས་ན་ཁོངས་པ་དང་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐོར་བྱུང་པས་སྟུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་

ལེན་པར་འགྱུར་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བལྟའོ།། ཕྱི་སྟང་བའི་ཐབས་ནི། དེ་ཕྱིར་དུག་སྡོང་སྨུལ་གདུག་བག་ཆེན་གྱི། །བྱ་སྐྱིབས་འབར་འབྱའི་སྡིག་སྤྲོག་སྐད་ཅིག་

ཀྱང་། །འབྱོགས་དང་ཀུན་སྐྱ་སོགས་བསྟེན་རིང་སྲུངས་ཏེ། །གྲིབ་མ་ཙམ་དང་ཕྲད་པའང་འདོད་

མི་བྱ། །སའི་སྟེང་པོ་ལས་སྤྲིག་པའི་བྱོགས་པོ་ནི་བག་གི་བྱ་སྐྱིབས་རབ་ཀྱུ་འབར་བ་ལྟར་སྣང་ངོ་ཞེས་སོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལས། སྤྲིག་པའི་ཐྱོགས་པོ་དང་ཡུད་ཙམ་ཡང་འབྲེ་བར་མི་བྱའོ།། ཀུན་ཏུ་སྣ་བའི་ཆོག་ཙམ་ཡང་སྣ་བར་མི་བྱའོ། །ལམ་དུ་འང་འཐོགས་

པར་མི་བྱའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པ་གཅོ་བོ་ནི་སྤྲིག་པའི་ཐྱོགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་ན་དེ་དང་སྣ་བའམ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཐོ་འོང་བྱེད་པའམ་དེའི་གྲིབ་མ་དང་ཕྲད་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱའོ། །

ཤོད་རྟམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཉེ་བར་བསྡུ་བ་ལས་བརྒེན་པ་དང་སྤང་བའི་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་སྨིར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཡོན་ཏན་རབ་འབྱམས་མ་ལུས་བསྟུབ་པ་དང་། །ཉེས་ཆོགས་ཀུན་སྤོང་དོན་གཉེར་བྱོ་ལྡན་གྱིས། །དགེ་བའི་ཚེཤེས་དང་

དགེ་ཐྱོགས་དགེ་བསྟེན་ཅིང་། །རྒྱུན་ཏུ་ཉེར་གནས་སྤྲིག་ཐྱོགས་སོགས་རིང་སྤང་། །རྨྱ་བ་སྤྲོན་མ་ལས་སྐྱུར་དུ་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་བསྟུབ་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གདོན་མི་ཟ་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་

@33A པས་སྤྱིག་པའི་བྱོགས་པོ་སྦུང་ཞིང་། དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་བསྟེན་ཏེ་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ཡོངས་སུ་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ་ཞེས་སོ། །སྡུ་ངན་འདས་པ་ལས་ཀྱང་གང་ཞིག་དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་སྟར་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་ལ། ཡོངས་སུ་མཇོགས་པ་དང་མ་དག་པ་ནི་དག་ཅིང་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐོས་ཤིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་པོ་ཡོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་རྟག

པར་ཡིད་ཆེས་པར་ཡང་འགྱུར། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཅོད་པ་དང་། སྟོང་པ་བཅུ་གཅིག་ཤེས་པས་དངོས་པོར་ལྟ་བ་སྤོང་ངོ། །ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀུ་ལེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་

ངོ་ཞེས་སོ། །རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དག་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་དང་དགེ་བའི་བྱོགས་དང་གནས་པར་བྱའི་སྟོག་པའི་ཉེས་གཉེན་དང་སྟོག་པའི་བྱོགས་དང་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་རྟག

ཀུ་དུས་སྒྲ་ཐོས་པ་ལས་ཀྱང་ཁྲོད་ཀྱིས་སྤྲིག་པའི་ཐོགས་པོ་དག་སྣང་བར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དག་ལ་བསྟེན་པར་བྱ། གུས་པར་བྱ། བསྟེན་བཀུར་བྱའོ། །ཁྲོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟིང་དང་ལྡན་པའི་

སེམས་ཀྱིས་དེའི་ཕྱི་བཞིན་འབྱང་བར་མི་བྱ་བར་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ཆོས་ལ་གུས་པར་བྱ་བས་བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། ཕྱོགས་བཅུའི་བྱེད་པ་དཔེས་བསྟན་པ། དེ་གཉིས་བསྟན་པས་ཡོན་ཏན་ཉེས་ཆོགས་རྣམས། །འཕེལ་བ་ཙན་དན་ཙམ་པ་ཀ་སོགས་

དང་། །རོ་སྐྱགས་ལ་སོགས་ཕྱོགས་ནས་འོངས་པའི་རྒྱང་། །མཆོག་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པ་དང་དྲི་ང་བཞིན། །མདོ་ལས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་ནི་དགེ་བ་འཕེལ་ལ་སྤྲིག་པའི་ཐོགས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྤྲིག་པ་འཕེལ་ཏེ། རྒྱང་ལ་དྲི་མེད་ཀྱང་ཙོན་

@33B དན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ནས་འོངས་ན་དྲི་ཞིམ་ཞིང་རོ་བསྐང་བ་ལ་སོགས་པ་མནམ་ཞིང་བཙོག་པ་ནས་འོངས་ན་དྲི་ངའོ། །ཁོས་གསར་པ་སྟོས་སྟོད་དུ་བཙུགཽ་ན་སྟོས་བྲོ་ལ་རྩལ་བསྐང་གི་སར་བཞག་ན་དྲི་ང་བ་བཞིན་ནོ། །འཕགས་པ་རྟག་ཏུ་དུས་སྒྲ་ཐོས་པ་ལས་ཀྱང་

གང་ལས་ཡུམ་ཐོས་པ་དེ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བྱས་པ་གཅོ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་གིས་འདི་ལས་ཆོས་ཐོས་པས་སྡུང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར། སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་པས་དེ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཞིང་དག་ཏུ་སྐྱེ། མི་ཁོམ་པ་རྣམས་སྤོང་། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་

འཐོབ་བོ། །ཞེས་ཆོས་སྐྱ་བའི་དགེ་སློང་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་འགྲོ་བ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཅུ་ལས། བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ་ཞིང་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་

འཇོན་ཅིང་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གྱས་པས་བསྟེན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོད་ཀྱ་འགྱུར་བས་མཆོག་ཏུ་ཁྲད་ཞུགས་པའི་དགེ་བའི་

བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་ཇི་ལྟར་བར་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་

བྱམས་པས་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་སྤྱན་སྔར་འོངས་ཏེ་ཕྱག་བྱེད་པ་ན། རང་གི་འཚོར་གྱི་ཚོགས་ལ་ཕྱག་གཡས་པས་བསྟན་ནས་བསྟོད་པ་གསུངས་པ། ལྷོས་ཤེག་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་

འདི།། ནོར་བཟང་ནོར་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་

དམ་པ་ཡོངས་འཚོལ་ཞིང་། །མཁས་འདི་ང་ཡི་བྱང་དུ་ཉེ་བར་འོངས། །ལེགས་པར་འོངས་སམ་སྨིང་རྗེ་བྱམས་བྱུང་ཁྱོད། །བྱམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡངས་པ་བདེར་འོངས་སམ། །བདེ་བར་འོངས་སམ་བལྟ་ར་བ་ཞི་ཁྱོད། །སྐྱེད་པ་སྐྱོད་ཚོ་དྲྭ་པར་

མ་གྱུར་ཏམ། །རྣམ་དག་བསམ་ལྡན་ཚུར་ཤོག་འོངས་པ་ལེགས། །སྐྱེ་མེད་ཡིད་ལྡན་ཚུར་ཤོག་འོངས་པ་ལེགས། །དབང་པོ་མ་ཞུམ་ཚུར་ཤོག་འོངས་པ་ལེགས། །མཁས་པ་སྐྱོད་ཚོ་དྲྭ་པར་མ་གྱུར་གང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་དབྱེའི་དོན་

@34A འབྱུང་ཞིང་། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་འདུལ་རབ་བརྩེ་ན་པ། །བཤེས་གཉེན་ཐམས་ཅད་བསྟེན་བཀུར་རབ་ཞུགས་ཏེ། །བརྟུལ་ཞུགས་མི་གཡོ་བརྟན་པ་ཁྱོད་འོངས་ལེགས།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་འདས་པའི་

མགོན་པོས་གང་ལ་བསྟབས་མཛད་དེ། །དེ་བཞིན་མ་བྱོན་རྣམས་ཀྱང་སྨོན་འགྱུར་ལ། །བདེ་གཤེགས་བཞུགས་པའི་སྐྱོད་པར་བྱ་བ་རྣམས། །ཡོངས་སུ་འདྲི་ཕྱིར་འདི་ནི་འདིར་འོངས་སོ། །འདི་ནི་བདག་གི་དགེ་བཤེས་ཆོས་སྐྱ་བ། །ཆོས་ཀུན་ཡོན་ཏན་

ཡོངས་སུ་སྨོན་བྱེད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ་ཡོངས་སྨོན་པ། །ཡིན་ཞེས་སེམས་གཅིག་བསམས་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །འདི་དག་སྐྱེད་པས་བདག་གི་མ་ལྷ་བྱ། །ཡོན་ཏན་འོ་མ་ལྟད་པས་མ་མ་འདྲ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་

ཡིན།། ཇིག་ཁའེས་འདི་དག་གནོད་པ་རྣམ་པར་བརྒྱོག །ཚ་ཤི་མཐར་བྱེད་སྣམ་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ།། བདུད་རྩིའི་ཆར་འབེབས་ལྷ་དབང་བསྐུ་བྱིན་འདྲ། །ཟླ་ཉ་ལྷ་བྱར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས། །ཞི་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཉི་མ་གསལ་བ་འདྲ། །དབྱ་དང་ཐོགས་ལ་རི་བོ་

འདྲ་བ་སྟེ། །རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་མི་འཁྲུགས་སེམས་དང་ལྡན། །ཡོངས་སུ་སྐྱོང་དང་མཉན་པ་འདྲ་བ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་ནོར་བཟང་འདིར་འོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་བློ་བསྐྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །འདི་དག

བདག་བཞེས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཞེས། །དེ་ལྟར་དག་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་འོངས་སོ།། འཇིག་རྟེན་སྐྱོབ་པས་དཔའ་བོ་ལྷ་བྱ་སྟེ། །དེད་དཔོན་མགོན་དང་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། །འདི་དག་བདག་ལ་བདེ་སྟོབ་མིག་ཡིན་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དག་

བཞེས་བསྟེན་བཀུར་བྱེད། །མཐོ་རིས་ལམ་ནི་ཉེ་བར་སྟོན་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ལམ་ནི་འགྲོ་ལ་འབྱེད་པར་འགྱུར། །ཐར་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་འཁྲིད་པར་འགྱུར། །དེ་འདྲའི་ལམ་ནི་འདི་ཡིས་རྣམ་པར་སྦྱངས། །ལོག་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་པར་བརྒྱོག་པར་འགྱུར། །

@34B སྐྱེ་བོ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་འདུལ་བར་འགྱུར། །བཏུན་པའི་བློ་གྲོས་ལེ་ལོ་མེད་པ་འདི། །མི་གཡེང་བྱང་ཆུབ་ལམ་ནི་དེ་ལྟར་ཆོལ། །སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོར་གནས་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས།། སྡུག་བསྔལ་མཐར་ཕྱིན་བྱ་བར་འདི་བརྩོན་པས། །འགྲོ་བ་སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་

བར་འགྱུར། །འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་མཚོ་ཆེན་དེ་འདྲའོ། །སངས་རྒྱས་མཉམ་མེད་ཐམས་ཅད་འདི་ཡི་ཕ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་འདི་དང་སྟེན། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་འདི་ཡི་གཉེན། །འདི་ནི་བདེ་གཤེགས་ཐུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲས། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞེག་གིས་སོ།། ཤཱཀྱ་དག་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་ནི། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་དོན་ཀུན་གྱུབ་འདོད་པའི། །རྟོགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་སྤྱོད་པའི་གནས། །མི་ཕྱེད་དད་པའི་གཞིར་གྱུར་དག་བའི་

བཞེས། །སྟོན་པའི་འདུ་ཞེས་ཉིད་ཀྱིས་གླས་བསྟེན་བྱ། །སྲིག་པའི་ཝཻས་བྱོགས་འབད་པས་ཐག་བསྲིང་བས། །དགེ་ལེགས་རྒྱ་བ་ཡང་ངོ་ལྟར་སྲེལ་བ། །འདི་དག་ངེས་པར་རྟག་ཏུ་གཅོད་བྱ་བའི།། སྐྱིང་པོ་དམ་པར་བལྟས་ཏེ་སྲོག་བསྟོས་བྱ། །ཇི་སྐད་ཝཱཊ་པའི་བྱེད་

པ་དེ་ལྟ་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་གྱི་ད་ལྟར་མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་གཉེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་དོན་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣོག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་

དཔའ་བོ་རྣག་ཏུ་དྲ་དང་བརྟན་པའི་བློ་གྲོས་ཅན་གཞོན་ནུ་ཉོར་བཟང་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་ངོ་མཚར་རབ་དང་ལྡན་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་གི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། སྔར་བཞད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་བསམ་ལས་འདས་པ་དང་ལྡན་པས་མི་ཕྱེད་པའི་དད་

བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དག་བའི་བཞེས་གཉིན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་འཛིན་པའི་དད་པ་དང་དགའ་བ་དང་གུས་པ་ཆེན་པོས་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་དང་། སྲོག་པའི་བྱོགས་པོ་རྣམས་སྐྱིང་རྟེས་བལྟས་ལ་སྦྱང་བ་དང་

@35A བརྒྱས་པ་དོར་ཞིང་རེ་ཞིག་བཏང་སྟེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཐག་བསྲིངས་ཏེ་གནས་པར་བྱ་བས། དགེ་ལེགས་རྣམས་རྒྱ་ཆ་ཡར་ངོ་ལྡར་འཕེལ་བ་དང་ལྡོག་པ་འགྲིབ་པར་བྱ་བའི་གནས་འདི་ལ། སྒོར་ཡང་ལས་དང་

པོའི་སྡོམ་བརྩེན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ཤིང་སྙིང་ཐག་པ་རྙེས་པའི་གཏིང་ཉིད་ནས་དྲག་པ་དང་ཡུན་རིང་བ་དང་བར་མ་ཆད་པ་ལས་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་གྲུས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོར་བས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ངེས་

པར་བྱ་བ་རྟག་པར་བྱ་བ་གཅོ་བོར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྙིང་པོ་དམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ཡིན་གྱི། གྲུབ་ནའང་ལེགས་ལ། མ་གྲུབ་ནའང་སྐྱ་བ་ཙམ་གྱི་ལས་གཏན་མ་ཡིན་པར་བལྟས་ལ། འདི་བསྒྲུབ་པ་ནན་ཏན་གྱི་དོན་དུ་ནི་ལུས་དང་སྲོག

ཡལ་བའང་མཆིལ་མ་ཙམ་ཡིན་ན། ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པར་ངེས་པར་བྱའོ། །སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་གནས་བཅུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་

བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་དང་། ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། ཐ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྨོན་ལམ་ཐམས་

ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཙོད་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་

པའོ། །དད་པ་མི་ཕྱེད་པ་ནི་བཅུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་།

ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། སེམས་ཅན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཁོང་དུ་

ཆུད་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོད་

@35B པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཐབས་རྣམས་ལ་དད་པ་མི་ཕྱེད་པའོ་ཞེས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་བྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པ་བསྟེན་པར་

བྱའོ། །རབ་ཏུ་དང་བར་བྱའོ། །དེས་ཟེན་པ་ནི་སྡུར་དུ་འཚང་རྒྱའོ། །

ཁྱོད་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་འཕགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨིན་པར་བྱས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་བསླབས་སོ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་ཏེ་བྱས་པ་ཤེས་པ་དང་

བྱས་པ་ཆོར་བས་དེས་བསྐོ་བ་དང་དེས་བྱས་པ་བཞིན་བཟུངས་ཤིག །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་བསྐལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་མགོ་ལ་ཐོད་བཞིན་དུ་ཐོགས་ཤིང་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གྲོ་བྱས་ཏེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྙེད་པ་

ཐམས་ཅད་ཕུལ་ཡང་དེའི་བྱས་པ་ལ་ལན་ལོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་མང་པོས་གདམས་པའོ། །ཡང་དེས་བྱམ་ཟེའི་ཁྲིའུ་སྙིང་ལ་སོགས་པ་ཉོ་བ་རྣོད་པ་ན་འདི་ནི་བདག་གིས་རྣོད་པའི་མཆོག་ལེགས་པར་རྣོད་དེ། བདག་གི་ལུས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྫོགས་པའི་རྒྱུར་ཏོ་སྦྱངས་ནས་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པས་གང་འདོད་པ་རིན་ལའང་མ་རྙེག་པར་བཏང་བ་དང་། དེས་ལུས་དང་འཚོར་ཐམས་ཅད་ཕུལ་བ་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལེགས་ཏེ་དེ་ལྟར་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་

གཏོང་བར་བྱའོ། །གཏོང་བའི་སེམས་དེ་ལྷ་བུས་སྐྱུར་དུ་འཚང་རྒྱའོ། །དེ་ལྷར་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ན་ཆོས་དམ་པ་ཉན་ནུས་ཏེ། སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མཛད་པ་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་གཏོང་བས་ཆོས་དྲིས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་

བསྟན་སོ་ཞེས་བསྟོད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་ལོ་བདུན་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཛད་པ་ན་དེས་ཀྱང་ལོ་བདུན་གཉིད་དང་རྨུགས་པ་མེད་པར་འབྱེང་བ་དང་། འཆག་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདས་ཏེ་དེའི་བར་དུ་འདོད་པའི་ཏོག་པ་ལ་སོགས་པ་@36A དང་ཟས་ལ་སེམས་པའང་མ་བྱུང་གི །ཆོས་སྨྲ་བ་དང་ཆོས་ལ་མཆོད་པ་འབའ་ཞིག་སེམས་པར་ཟད་དོ། །ཆག་ཆག་གདབ་འདོད་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་ཆུ་མི་སྣང་བར་བྱས་པའང་ཁྲག་གིས་ཆག་ཆག་བཏབ་སྟེ། ས་ཡྱོགས་

དེ་རྟུལ་ཆེ་བས་དེས་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གོས་ན་མི་རུང་བར་བསམས་ནས། བདག་གི་ལུས་གདོན་མི་ཟ་བར་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་འདིས་ཅི་བྱ། འདི་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ལ་ཞེག་པ་ནི་སྟེས་ཀྱི། དོན་མེད་པར་འདོད་པའི་ཆེད་ལ་འཚོར་བར་ལུས་

སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་ཞེག་པས་ནི་ཅིར་ཡང་མ་གྱུར་པར་ཤེས་པས་སོ། །ཡང་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་སྨྲོང་རྒྱ་མཆོ་རྒྱལ་མཚན་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཕྱག་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་འདུད་པ་དང་། གུས་པར་བྱེད་པ་དང་། རིམ་གྱིར་བྱེད་པ་

དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པ་དང་། ལེགས་པ་ཐོང་པ་དང་། ངོ་མཚར་དུ་བྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། རྣལ་སྒྱུ་བསྟན་པ་དང་། རྣལ་སྒྱུ་འབྲང་བ་དང་། རྣལ་སྒྱུ་དན་པ་

དང་། བརྟན་པར་བྱ་བ་དང་། མི་གཏེར་བ་དང་། ཡིད་ལ་བསམ་པ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་རྣལ་སྒྱུ་འཇུག་པ་དང་། མཐོང་བར་དགའ་བ་དང་། དབྱངས་ཀྱི་མཚན་མ་བཟུང་བ་དང་། གཟུགས་རྣལ་སྒྱུ་བསམ་པ་དང་། མིང་བཟུང་བའི་རྣལ་སྒྱུ་འགྲོ་བ་

དང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་རྣལ་སྒྱུན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤྲུལ་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྤྲུལ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འཛིན་ཅིང་། བླ་མའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ནི་མཐུ །དེས་བསྟན་

ཏེ་བཏང་། མཐོང་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། གདམས་ངག་ལ་ནན་ཏན་བྱེད། ཡིད་དུ་འོང་བར་སེམས། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ལྟ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་པར་ལྟ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བ་ལ་མིག་ཙམ་དུ་འཛིན་པས་དེའི་

@36B དྲུང་ནས་འབྱོ་བ་ལྟར་བསྟབ་བོ། །ཆོོམས་དགེ་ལས་ཀྱང་། དད་ལྡན་སྣོན་པར་སྨྲ་བ་དང་། །ཐོས་མང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་དག། མཁས་པ་ཡིས་ནི་མཛའ་བྱ་ཕྱིར། །མི་མཆོག་དགེ་དང་འབྱོགས་པར་བྱ། །གང་དག་ཐོས་མང་གནས་མང་སེམས་པ་དང་། །དད་དང་

ཤེས་རབ་ལྡན་དེ་མི་ཡིས་བསྟེན། །འདིར་ནི་དེ་ཡི་ལེགས་སྨྲས་མཉན་བྱས་ན། །རིང་པོ་ནས་ཀྱང་ཁྲད་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར། །དམན་པ་བསྟེན་པས་མི་དག་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །ཐད་ཀར་བབ་པ་བསྟེན་པས་སོ་ན་གནས། །གཅོོ་བོ་བསྟེན་པས་དམ་

པ་འཐོབ་འགྱུར་བ། །དེ་ཕྱིར་བདག་པས་གཅོོར་གྱུར་བསྟེན་པར་བྱ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། །ཤེས་རབ་ཆེས་མཆོག་ལྡན་པ་ཡི། །གཅོོ་བོ་གང་ཡིན་དེ་བསྟེན་ན། །གཅོོ་བོ་བས་ཀྱང་ཆེས་གཅོོར་འགྱུར། །དེ་བས་རྒྱུ་སྐར་ལམ་དུ་ཟིན་བ་ལྟར། །

བརྟན་ཞིང་ཐོས་མང་མཆོག་འདྲེན་བྱེད་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་དང་འཕགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །མི་མཆོག་བརྩེ་ལྡན་བློ་བཟང་བསྟེན་པར་གྱིས། །དད་པ་མེད་ཅིང་འཇུངས་པ་དང་།། བརྫུན་དུ་སྨྲ་དང་ཕྲ་མ་ཅན། །མཁས་པས་བཤེས་

པར་མི་བྱ་ཞིང་། །སྲིག་ཅན་མི་དང་འབྲོགས་མི་བྱ། །ཁལ་ཏེ་སྲིག་པ་བྱེད་པ་དག །སྲིག་མི་བྱེད་པས་བསྟེན་ན་ཡང་། །སྲིག་པ་བྱེད་པར་དོགས་སྐྱེ་ཞིང་། །མི་སྣན་པ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར།། བསྟེན་བྱ་མ་ཡིན་བསྟེན་པའི་མི། །དེ་ཡི་སྐྱོན་གྱིས་སྐྱོན་ཅན་འགྱུར།།

དོང་བར་དུག་བསྐྱས་མདའ་བཅུག་པས། །དུག་མ་བསྐྱས་པའང་ཚོས་པ་བཞིན། །དོན་ལྡན་ཚོགས་ནི་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །མཁས་པ་ལ་ནི་དོན་ཀུན་བྱེད། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསུང་གིས་ཀྱང་།། བྱིས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་མི་འགྱུར། །བྱིས་པ་གང་ཞིག་བྱིས་པ་ཞེས། །

ཤེས་པ་དེ་འདིར་མཁས་པ་ཡིན། །བྱིས་པ་གང་ཞིག་མཁས་རྟོམ་པ། །དེ་ནི་བྱིས་ལས་བྱིས་པ་ཉིད། །བྱིས་པས་བསྟོད་པ་གང་ཡིན་དང་། །མཁས་པས་སྨད་པ་གང་ཡིན་ལས། །མཁས་པས་སྨད་པ་ཆེས་རྩང་གི །བྱིས་པས་བསྟོད་པ་མི་རྩང་ངོ། །

@37A ཉེས་ན་མཁས་དང་མི་མཛའ་བླའི། །བྱིས་པ་རྣམས་དང་མཛར་མི་རྩང་།། བྱིས་པ་རྣམས་དང་མཛའ་བྱེད་པ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་འགྲིད་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ།། མཁས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། མི་ཡི་ཐ་མ་

རྣམས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ན། །སྐྱེས་བུ་མཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །རི་རབ་གསེར་གྱི་ངོས་ལ་བྱ་གནས་པ། །རང་གི་རང་བཞིན་དོར་ནས་གསེར་དུ་སྣང་། །གང་གི་ངང་ལས་བསེར་མ་གང་ལྡང་བ། །དེ་ཡི་དད་དང་ལྡན་པར་རྣམ་པར་

ལྡང་ཞེས་བཤད་དོ། །བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོའོ། ༥།།དེ་ལྟར་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་དགེ་བའི་བཤེས་

གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དེས་རྟེན་རིགས་སད་པ་ཅན་དལ་འབྱོར་ཚོགས་བཟུ་གཉིས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུབ་སྲུང་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པའི་བསླབ་པ་སྟོན་པ་ན་དང་པོར་དེའི་རང་

བཞིན་བརྗོད་པ། མི་ཉིད་འཕགས་པའི་གནས་སྐྱེས་དབང་

པོ་ཚང་། །གནས་ལ་དད་ཅིང་ལས་མཐའ་མ་ལོག་དང་། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཞིང་ཚེས་གསུངས་རྣམ་པར་གནས། །རྗེས་སུ་འཇུག་བཅས་གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྐྱིང་སྐྱེ་བཟུ། །བདག་གཞན་འབྱོར་བའི་དལ་འབྱོར་བཟུ་གཉིས་ཚོགས། །ཐར་པའི་ས་བོན་

རིགས་སད་རྒྱུད་དང་ལྡན། །དེ་སྟོན་དགེ་བ་སྤྱད་སོགས་རྒྱུན་ཅན་ཏེ། །ཉེས་དམིགས་བཞི་སོགས་མི་མཐུན་གྱིས་བསྒྲིགས་མིན། །ཇི་སྐད་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་བདག་གི་འབྱོར་བ་ལྟའི་

དབང་དུ་བྱས་ནས། མིར་གྱུར་པ་ནི་མི་རྣམས་དང་སྐལ་བ་

མཉམ་པ། སྐྱེས་བ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེས་པའོ། །ཡུལ་དབྱས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི་གང་དུ་འཚོང་བཞི་པོ་དག་དང་དམ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སོང་བ་དག་དང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དབྱས་སུ་སྐྱེས་པའོ། །

@37B དབང་པོ་ཚང་བ་ནི་གླིན་པ་དང་ལྐུགས་པ་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པར་མ་གྱུར་བ་གང་གིས་དག་བའི་ཕྱོགས་བསྟུབ་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་པའོ། །གནས་ལ་དབ་པ་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་

འདས་པའི་དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གནས་སུ་གྱུར་པས་དྲངས་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པའོ།། ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི་ཆོ་འདི་ལ་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་དང་མི་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐུར་བའི་ལོག་ལྟ་དང་མི་

ལྡན་པའོ། །གཞན་ཀྱི་འབྱོར་པ་ལྟ་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ལས་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་ཉིད་བརྙེས་པ་སྟེ་དུས་གསུམ་དུའང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་

འགྲུབ་པའོ། །དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་བསྩེ་བས་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པར་མཛད་པའོ། །ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་གནས་པ་ནི་དེ་ལྟར་

གསུངས་ནས་སྟོན་པ་འདས་ནས་ཀྱང་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཇི་སྲིད་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པས་དམ་པའི་ཆོས་མི་ནུབ་པའོ། །ཆོས་གནས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་གནས་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པར་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་གདམས་ཤིང་

རྗེས་སུ་བསྟན་པ་རིམ་པ་ནས་རིམ་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །གཞན་གྱི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་སྐྱེང་བསྩེ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྨྲེ་བ་པོ་དང་སྨྲེ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྒྱུན་དུ་འབབ་པ་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྙོམས་ལ་སོགས་པས་སྐྱེང་བསྩེ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་

སོ། །བདག་གིས་ལུས་འབྱོར་པར་བྱེད་པ་ལྟ་དང་། རྒྱན་གཞན་དེ་ལྟས་འབྱོར་བར་བྱེད་པ་སྨྲེ་གཉིས་ཉིད་དང་བཅས་པས་ཚོགས་བཅུ་གཉིས་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་འང་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐར་

པའི་ས་བོན་དང་ཁམས་དག་དང་རང་བཞིན་གྱི་འང་རྣམ་གྲངས་ཅན་ཏེ།

@38A དེ་དང་ལྡན་པས་བསྟན་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་གྱི་རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ལུས་ལས་ཐ་དད་པ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཟིན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ། སྟོན་

པ་དང་རྒྱུད་དང་རྟེན་དང་གཞི་དང་ཉར་གནས་དང་སྟོན་འགྲོ་དང་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྟེ། རིགས་ཅན་ཀུན་ལའང་ཁྱད་པར་

མེད་པས་ན་འདིར་རྟེན་གྱི་ཆོས་སུ་མི་བརྗོད་ཀྱི། ཕྱི་མ་ཡིན་པས་ན་སྟོན་གྱི་དག་བའི་རྩ་བ་གོམས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐུན་རྐྱེན་གྱིས་ཟིན་ཅིང་འགལ་རྐྱེན་དང་བྲལ་པས་ནས་པར་གྱུར་བ། འཚོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཞིང་ཐར་པར་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་

པ་འགལ་ཞིག་ཀུན་ནས་སྐྲོང་བ་ཅན་ལ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་མཐུན་རྐྱེན་ནི་གཉིས་ཏེ། གཅོ་བོ་དང་། དམན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་

གདམས་པའི་གཞན་གྱི་སྣང་དང་། ནང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་

པའོ། །དམན་པ་ནི་བསྒྲུགཔ་ཉེས་ཏེ། བདག་གི་འབྱོར་བ་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་ལ་འདུན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། དབང་པོ་སྡོམ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རེག་པ་དང་། སྲོད་དང་ཐོ་རངས་མི་ཉལ་བའི་སྤྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཤེས་

བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། དབེན་པར་གནས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དག་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པའོ། །དེས་ན་འབྱོར་བ་འདི་གཉིས་ནི་རིགས་སད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་རྟེན་གྱི་ཚོས་སུ་བསྟེན་པ་སྟེ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པས་

སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་བཅས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་ཡོད་ཀྱང་མཐུན་ཚྭན་དེ་ལྟ་བུས་མ་ཟིན་པའམ་འགལ་ཚྭན་གྱིས་ཟིན་པ་ནི་མེད་པ་དང་འདྲ་བས་ན། ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །འགལ་ཚྭན་ནི་བཞི་སྟེ། མི་ཁོམ་པར་

@38B སྐྱེས་པ་དང་། བག་མེད་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་ཉེས་པས་སོ།། དང་པོ་ནི། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དྲུད་འགྲོ་དང་། །ཀླུ་གློ་ཆེ་རིང་ལྟ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱས་

ཀྱིས་སྟོངས་པ། །ལྷུག་སོགས་འདི་ནི་མི་ཁོམས་བརྒྱད་ཅས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་

དབུས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ཤིང་རིགས་མཐོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་ཡང་འདོད་པ་ལ་བརྐམ་པས་སྤྱོད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་སུ་མི་ལྟ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་པར་སུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་

མེད་པར་ལྟ་བའོ། །སྤྱིབ་པ་ནི་གྲྭིན་པ་དང་ལྷགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་སྨིན་དང་། མཚམས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་དང་། དྲག་ཅིང་ཡུན་རིང་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པས་སོ། །ཡང་ཉེས་དམིགས་བཞི་པོ་སྟོན་བགེ་མེད་པར་སྤྱོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་

གོམས་པས་ཉོན་མོངས་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བ་ཅན་དང་། བླུན་པས་སྤྱིག་པའི་གྲོགས་པོས་འཁྲིད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་རང་དབང་མེད་པ་དང་། ཕོངས་ཤིང་འཆོ་བ་ལ་བལྟོས་པ་ཡང་ངོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་

ཕྲད་པ་དང་། ཕྲད་ཀྱང་བསྟབ་པ་ལ་ལོག་པར་སློབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྲོད་ཀྱང་སྤྱོད་བ་ལ་གཡེལ་བ་ལེ་ལོ་བྱེད་པ་དང་། བརྩེ་ཡང་དབང་པོ་མ་སྨིན་ཞིང་ཚོགས་མ་རྫོགས་

པའོ། །རིགས་ཆད་པ་ནི་ཀྱེན་རྩེད་དམ་མ་རྟེད་ཀྱང་རྲང་གཏན་ཐར་པའི་སྐལ་པ་

མེད་པའོ། །དེའི་རྒྱས་ནི་སྨིར་མང་མོད་ཀྱི་མདོར་བསྡུས་ན་དྲུག་སྟེ། ལུས་ལ་གཞིའི་སྲེད་པ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཞེན་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་བསལ་མི་སྤྱོད་པ་རིང་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དམ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་སྣ་ཚོགས་

རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཐོས་ཀྱང་དུས་གསུམ་དུ་འང་སྤྱོ་བའམ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ལུ་དན་ལས་འདས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཀུ་ལྟ་བའམ་དད་པ་དང་འདུན་པ་ཆུང་ངུའང་ངན་དོན་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་ཁྲེལ་མེད་པ་

@39A ཆེན་པོ་སྟེ། སྐྱིང་བཟུ་བའམ་བག་ཚ་བས་འཛོམ་པ་མེད་པར་རངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ལྟག་པར་སྤྱོད་ཅིང་ལན་འགའ་ཙམ་ཡང་འགྱོད་པ་མེད་ལ། ཆོ་འདིའི་ཟང་ཟིང་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ལྟར་ཟད་པ་དང་།

བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསལ་ཞིང་རིགས་པ་སྟོན་པ་ན། ཅུང་ཟད་སེམས་གཏོད་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ་ན་རམ་ཡང་སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པའམ།

དཀྱག་ཅས་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པ་དང་། བརྒྱ་ལམ་ན་རབ་ཏུ་བྱང་ན་

ཡང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་གཅོས་པའམ་འཆོ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ཞི་བ་དང་དུལ་བ་དང་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ལ། ཁྱིམ་པ་རྣམས་དང་འདྲེ་ཞིང་ལྡ་ལ་སོགས་པར་སྨོན་པ་དང་། བསྟན་པ་ཕུལ་ཏེ་སྦྱངས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་

འཆལ་བ་ནང་རྒྱལ་བ་ཉིས་འཛིག་ལྟག་བོང་ལྟར་ཀུན་ཏུ་སྨྱོད་པ། དགེ་སྨྱོང་དང་ཚངས་པར་སྨྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་ཏུ་ཁས་འཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱང་བ་དང་བསྟེན་པར་

རྫོགས་པའི་དོན་མེད་པར་རྟགས་དང་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ་ཙམ་

དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅུང་ཟད་ཅི་བྱེད་ཀྱང་སྲིད་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་སུ་གོ་བར་བྱའོ།། རིགས་དེ་རྒྱུན་དེ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་གསོས་བཏབ་

པས་སེམས་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་བླ་ན་མེད་པ་དྲང་པོ་ལས་སུ་རུང་བ་ལ་གནས་ནས། བདེན་པ་བཞི་ལ་ཤེས་པ་དང་། སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་གདམས་ཉིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་

ཐོས་ན། རིགས་པས་བསྒྲིད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་

བ་བསྒྲིད་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་པས་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ།། འགལ་རྐྱེན་གྱིས་ཟིན་པ་ན་ནི་དགེ་བ་ལས་ཉམས་པས་རིས་འགའ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་མོད་ཀྱི། རིང་མོ་ཞིག་ན་ངན་སོང་དུ། །འགྲོ་ཞིང་སྡུང་དུ་ཐར་བ་དང་། །

@39B དེ་ནའང་སྤྱག་བསྟལ་ཆུང་ངུམོང་། །སྐྱོ་བཅས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་ལས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་

པས་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་རིགས་དང་ཁམས་དང་དབྱིངས་དང་རྒྱུར་བརྗོད་པའོ། །ཐ་སྙད་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེའི་ས་བོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དང་། དཀྱེ་བའི་རྩ་བས་ནུས་པ་གསོས་པ་

རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། འགྲོ་བ་འདི་དག་མ་ལུས་སངས་རྒྱས་འགྲུར། །འདི་ན་སྨོད་མིན་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་ན། འདིར་སྐལ་

བ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་འམ་བསྟུབ་པའི་རྟེན་དུ་བཞག་པ་ནི་སྐབས་སུ་གཏོགས་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་སོགས་པས་ནུས་པ་སད་པར་བྱས་པ་ཅན་

ཉིད་དེ། ཆོས་བཅུ་པ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་ཤིང་། །ཚུ་སྐྱུར་ལས་ནི་

ཆུར་ཤེས་ལྟར། །བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་རྣམས་ལས་ཤེས།། མི་རྟུབ་བརླང་བ་མ་ཡིན་ལ། །གཡོ་དང་སྒྱུ་ནི་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རབ་

དང་བ།། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །ཧོར་བུ་རིན་ཅེན་རང་བཞིན་གྱིས།།

འོད་འབར་འབྱུང་གནས་ཉིད་ན་འདུག །བྱི་དོར་བྱས་ན་དེ་བས་ནི། །ཉིས་འགྱུར་གྱིས་ཀྱང་མཇེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཚོལ་བྱེད་དེ། །མཐའ་

གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིས། །སྟོང་ཡུལ་དུ་ནི་བདུད་མི་འོང་། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་

གྱིས་ཀྱང་། སྟོང་བའི་སྟོན་དུ་སྐྱེ་རྗེ་བ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་བ་ཡང་དག་སྟོང་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྒྱགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་དང་

ལྷན་པ་ཉིད་དོ།། ༥ །རྟེན་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྣེད་དཀའ་བར་བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་

@40A ནས། འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་རྣེད་དཀའ་མཆོ་ཆེན་དུ། །གཉའ་ཤིང་འཕྲོ་བྱག་རྩལ་སྤལ་མཐིན་ཆུད་དང་། །ཕུ་དྲུམ་ཕྲ་རའི་མེ་ཏོག་སོགས་བཞིན་ཏེ། །མི་ཁོམ་ལྡང་རྣམས་རྒྱུ་ལས་རིང་བསྐལ་ཕྱིར། །མི་ཉིན་རྣེད་དཀའ་བ་ནི་ཡང་དག

པར་ལྷན་པའི་ལུང་ལས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཆུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ལ། དེར་གཉའ་ཤིང་བྱ་གུ་གཅིག་པ་བོར་བ་རྒྱང་གིས་ཕྱོགས་བཞི་ཅར་དུ་འཕྲོའོ། །དེ་ན་རྩལ་སྤལ་ཞར་བ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་ལན་རེ་སྟེང་དུ་འབྱུང་བའི་མཐིན་པ་ཤིང་གི་བྱ་གུ་དེར་

ཆུད་སྲིད་དམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟེས་ན་ཆུད་ལགས་ཏེ་ཆུད་ཀྱང་གདའ་མི་ཆུད་ཀྱང་གདའོ།། དགེ་སློང་དག་མིར་ཐྱུར་པ་ཡང་བརྒྱ་ལམ་ན་སྟེས་ན་ཐོབ་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཞིང་ཆོས་བསྟན་པའང་དེ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །སའི་སྟེང་པོའི་

མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་འདི་བཅུས་ནི་འཚོར་བར་མི་ཉིད་རྣེད་པར་དཀའ་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་

དང་། སྟིག་པའི་གྲོགས་པོའི་རྣེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཆོ་ཕྱི་མའི་སྨྲག་བསྟལ་ལ་མི་

འཇིགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་བདོ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་བདོ་བ་དང་། གཏི་མུག་བདོ་བ་དང་། སེམས་སྐྱོས་ཤིང་འཁྲུགས་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དམ་དུ་འཛིན་པའོ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དགོན་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་པརྒྱ་ཀར་པོ་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ནི་

རྣེད་དཀའ་སྟེ། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་མཐོང་ཡང་སྲིད། མི་མཐོང་ཡང་སྲིད་དེ་ཡུ་དུམ་ལྟ་རའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཀྱང་། ཡུ་དུམ་ལྟ་རའི་མེ་ཏོག་ནི་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་བ་དང་

དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། ཁ་དོག་བཟང་བ། འོད་གསལ་བ། དྲི་དཔག་ཚད་ཙམ་དུ་ཁྱབ་པ། རབ་རིབ་མེལ་བ། དྲན་པ་སྟོང་བ། ནད་ཐམས་ཅད་མེལ་བའོ། །དེ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱོར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལའང་མི་འབྱུང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་

@40B སྟོས་ཞེས་སོ། །རྒོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་མཆོ་མ་དོས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་རི་རྩེ་ལྟ་བ་ན་ཡུ་དུམ་ལྟ་རའི་ཚལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ལྷུམས་ན་བཞུགས་པ་ན་དེ་ཁ་འབྱེའོ། །བལྟམས་པ་ན་

ཁ་ཕྱེ། བྱང་ཆུབ་བསྟེས་པ་ན་མེ་ཏོག་རྒྱས། སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བ་ནས་རྣོངས། ཡོངས་

སུ་སྨྱངས་ནས་འདའ་བ་ན་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ལྷག་གོ། སངས་རྒྱས་རྒྱལ་རིགས་སུ་འབྱུང་ན་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་རབ་ཏུ་འཕྱང་ལ། བྱམ་ཟེར་འབྱུང་ན་དམར་པོར་རོ་ཞེས་སོ། །སྟེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་ སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ནི་རྣེད་པར་དཀའ་སྟེ། མཚོག་ཏུ་རྣེད་པར་དཀའོ་ཞེས་སོ། ।

ཡི་ཤེས་རྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་ནི་བརྒྱ་ལམ་ན་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སོ། །རྒྱ་བའི་སྐྱིང་པོའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཇིག་ རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ཡུ་དུམ་ཕྲ་ལྟར་རྣེད་དཀའོ་ཞེས་སོ། །སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་

གང་དག་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་དང་། །བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་དོན་ཡོད་པ། །འཇིག་རྟེན་འདིན་པ་འཇིག་རྟེན་ན། །བསྐལ་པ་བྱེ་བར་རྣེད་པར་དཀའ། །ཞེས་སོ། །ཡང་དལ་འབྱོར་སྤྱིར་རྣེད་ དཀའ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་ལོག་པ་རྣེད་པར་དཀའ། མིར་གྱུར་པ་

ཡང་རྣེད་པར་དཀའ། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའང་རྣེད་དཀའ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་རྣེད་དཀའ། དབང་པོ་རྣམས་ཚང་བ་ཡང་རྣེད་དཀའ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་

བསྟན་པ་ཡང་རྣེད་དགོད། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པའང་རྣེད་དགོད།

ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་རྣེད་དགོད། །ཡང་དག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པའང་རྣེད་དགོད། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་ཡང་རྣེད་དགོད། མིའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའང་རྣེད་པར་དགོད་ན་ཞེས་སོ། །གཅིག

ལས་འཕྲོས་པའི་ལུང་ལས་ཀྱང་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་པོ་དག་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་དུས་མ་ཡིན་ནོ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་དུས་ནི་གཅིག་སྟེ། སངས་རྒྱས་བྱང་ནས་ཆོས་སྟོན་ལ། གང་ཟག་དེའང་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་@41A བ་ལ་སོགས་པས་དལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པ་གསུངས་སོ། །རྒྱ་བའི་སྐྱིང་པོའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། དལ་འབྱོར་ནི་རྣེད་པར་དགའ་སྟེ་སྤོས་ཀྱི་ཤིང་དུས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྱང་བ་བཞིན་ནོ།། རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིར་སྐྱེས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་

བཟུང་རྩོགས་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་རིགས་དམན་པ་སྤངས་པ་དང་། མི་བློན་པ་དང་། མི་གློན་པ་དང་། དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་དང་། ཚོར་སྐྱེས་པ་དང་། གཟུགས་བཟང་བ་དང་། མི་དབུལ་བ་དང་། མི་བསྐྱས་པ་དང་། ཆོག་མཉན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བལྟ་བའོ་ཞེས་སོ། །

སྐྱིང་རྡེ་པརྒྱ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣེད་དཀའ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཕྱུག་ཕ་རབ་བཞིན། དགེ་བའི་ཚོས་ལ་འདུན་པ་རྣེད་དཀའ། ཡང་དག་པའི་སྨོན་ལམ་རྣེད་པར་དཀའོ་ཞེས་སོ། །སྟེ་སྙོད་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་ཁྲག་ཁྱིག་མང་

པོ་འདས་ཀྱང་ནི། །བརྒྱ་ལམ་དག་ན་མི་ཡི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་། །བརྒྱ་ལམ་དག་ན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་འཚྱང་ཀེ། །དད་དང་ཤེས་རབ་དག་ཀྱང་བརྒྱ་ལམ་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །གསེར་མདོག་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། ཡུ་དུམ་ཕ་ར་བརྒྱ་ལམ་ན་ལན་འགའ་འབྱུང་བ་ལྟར།

སངས་རྒྱས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དུ་བརྒྱ་ལམ་ན་ལན་འགའ་འབྱུང་དོ། །དེས་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བའང་འབྱུང་དགའོ། །དལ་འབྱོར་ནི་རྣེད་དགའོ། །མི་ཉིད་དང་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་དང་དབང་པོ་ཚང་བ་དང་། གྲུབ་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་

ཡིན་པ་དང་། ལེགས་པར་བཞག་པ་དང་ཉེས་པར་བཞག་པ་དམིགས་ཕྱེད་པ་དགའོ་ཞེས་སོ།། ལྷའི་བུ་བློ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ཕུན་སུམ་ཕ་ར་ལྟར་བརྒྱ་ལམ་ན་སྟེ། དེ་མིད་ན་ཚོས་ཉན་པ་མིད་

པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པའང་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིའི་སེམས་ཅན་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དཀར་པོའི་ཆོས་དང་བྲལ་བ་སྟིག་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ། ཁྲིག་པ་བླུན་པ་མི་གུས་པ་དཀོན་མཆོག

@41B གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཤ་སྟག་གོ་ཞེས་སོ། །མར་མེ་འབུལ་བ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་པོ་འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་རྣེད་དཀའ་སྟེ། མིར་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་

པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། མི་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་དང་། དད་པ་རྣེད་ནས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དྲི་བ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་འབྱོ་བ་ལས་ཀྱང་། མི་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་དཀོན་ནོ། །མཐུན་པའི་ཡུལ་

ན་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་དད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་དངོས་པོ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ནན་ཏན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་མོས་

པ་དང་། ཆོས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཆད་པ་དང་། གཏོང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལེན་པ་དང་བླངས་ནས་སྤྱིན་པ་སྦྱོང་བ་དང་། བྱས་པ་གཟོད་ཉེད་བྱས་པ་ཆོར་བ་དང་། བསླབ་པ་ལ་གྱས་པས་སྡོག་དང་བསྡོ་བ་དང་། སྐྱིང་རྗེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་ནས་ནན་

ཏན་གྱི་སྤྱོད་པཌང་ཤིན་ཏུ་དགོན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཙམ་དུ་རྟེད་དཀའ་བ་ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཁོར་བའི་བྱིངས་ནི་མི་ཁོམ་པར་ལྷུང་བ་སྟེ། འཕྲུལས་པ་དག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེར་ལྷུང་ནས་ནི་དལ་འབྱོར་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལས་ཤིང་ཏུ་བསླལ་བས། སངས་རྒྱས་སྟོང་

གིས་ཀྱང་གཟུང་པར་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། གང་ཚེ་དགེ་སྦྱོང་སྐལ་ལྡན་ཡང་། །དགེ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །ངན་སོང་སྟུག་བསྔལ་ཀུན་རྟོག་རྩོངས་པ། །དེ་ཚེ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །དགེ་བ་དག་ནི་མ་བྱས་ལ། །སྡིག་པ་དག་ཀྱང་ཉིར

བསགས་པས། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །བདེ་འགྲོའི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་མི་འབྱུར། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་ཀྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི །བྱ་གར་རྩུས་སྒྲལ་མཐྱིན་ཆུང་ལྟར། །མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་གསུངས། །ཞེས་སོ།། ཥདེ་ལྟར་

@42A རྟེད་དཀའ་བ་དེའང་ཅི་ཞིག་ལྟར་རྟེད་ན་དོན་ཡིན་ཏུ་ཆེ་བར་བསྟུབ་པས། དེ་དག་ཐོབ་འདི་ཡིན་ཏུ་དོན་ཆེ་སྟེ། །དེང་ནས་སངས་རྒྱས་མཐར་ཐུག་བ་དེ་ཀུན་གྱི། །ལམ་གྱི་རྟེན་མཆོག་བླུར་པས་ཁ་ཏོན་ཆེན་དང་། །ཆུ་བོ་སྒྲོལ་བྱེད་བླ་སོགས་ལྟ་བུར་

བསྟན་ས། །དུས་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བདེ་བ་རབ་ཀུན་མི་ཆད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཆོགས་ཡིན་ལ། དེ་བསྟུབ་པའི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་བླུར་པ་ནི་དལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པ་

ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐོབ་པ་ནི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཁ་ཕྱེ་བ་འམ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་ཀྱང་སྟུད་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྟན་པ་གསུངས་པའོ། །འདི་ལྟར་འདིས་ནི་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་དད་སེམས་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་བཙལ་བས་ཀྱང་དེའི་ལུས་ཀྱིས་ཅི་ཙམ་ནོན་པའི་ས་གསེར་གྱི་གཞི་ལ་ཐུག་པའི་བྱ་མ་སྟེང་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱེར་བ་ཐོབ་ཀྱང་དེའི་དགེ་བ་མི་ཟད་པ་དང་། ཐ་ན་སྤོས་ཆུང་ངུ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་འབུལ་ལམ། ནམ་མཁའ་ལ་མེ་

ཏོག་འཕོར་རམ། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེའམ། སངས་རྒྱས་སམ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའམ། ལྷའི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མཚན་གཅིག་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡང་མཐར་སྡུད་ལས་འདའ་བས་མཐར་ཐུག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་

གླུ་ལ་སོགས་པ་མང་པོར་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་བའོ། །དེས་ན་མངལ་འཇུག་ལས་མིར་སྐྱེས་ནའང་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་ཡང་གནས་མཆོག་ཡིན་པས་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་ཡང་སྟེད་དགའ་བའོ། །ལྷ་དག་འཆི་བ་ནའང་ལྷ་གཞན་དག་ཁྲོད་བའི་འགྲོར་སྐྱེ་བར་

བྱུར་གཅིག །བའི་འགྲོ་ནི་མིའི་འགྲོ་བའོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་རྒྱ་འམ་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སྡུ་ངན་འདས་ཆེན་ལས། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་བྱད་མེད་ཀྱང་སྐྱེས་བྱ་སྟེ། དག་བའི་ཉེས་གཉེན་ཆོལ་བ་དང་། ཆོས་ཆོལ་བ་དང་། དོན་སེམས་པ་དང་། ཇི་སྐད་སྨས་པ་བཞིན་

@42B སྟོང་པའོ། །དེ་བཞི་མེད་ན་ནི་ལུས་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཀྱང་སྟོང་པ་དུད་འགྲོ་དང་འདྲའོ་ཞེས་སོ། །སྐྱེས་བུའི་དོན་བསྒྲུབ་ཐོབ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས། བདེ་གཤེགས་ལམ་རྟེན་འགྲོ་བ་འདྲེན་པར་ཆས་གྱུར་ཅིང་། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྣེད་པ་གང་ཡིན་པའི། །

ལམ་དེ་ལྟ་དང་ཀུ་ཡིས་མི་རྟེད་ལྟ་མིན་དང་། །མ་ཁལ་ལྷིང་རིག་འཛིན་མི་འམ་ཅི་དང་ལྡོ་འཕྲེས་མིན་ཞེས་སོ།། ཥསྐིང་པོ་བྱང་བ་ལ་འབད་པར་བཙོད་པ། དེས་ན་དོན་ཆེན་བསྒྲུབ་ཕྱིར་རབ་བསྒོམས་ནས། །ཅི་ནུས་དགེ་ལེགས་སྐྱིང་པོ་བྱང་བར་འབད། །དམ་ཚོས་བསྒྲུབ་པའི་རྐེན་

ཕྱིར་མ་གཏོགས་པར། །གཞན་དུ་འདི་ཞེས་བསྟན་ལོས་འགའ་ཡོད་མིན། །འདིས་དོན་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དག་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བསྒོམས་ནས། ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནས་བརྩམས་ནས་

དག་ལེགས་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱ་བ་མེད་པར་ཅི་རིགས་པ་ཅི་འོས་པ་ཅི་ནུས་པ་ཅི་ལྟོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བརྩམ་པས་སྐྱིང་པོ་དམ་པ་བྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དམ་པའི་ཚོས་རིན་པོ་ཆེ་བསྒྲུབ་པའི་རྐེན་ཉིད་ཀྱིས་འདི་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བསྟན་

ཤིང་གཅེས་པར་འཛིན་པས་སྐྱོང་བ་མ་གཏོགས་པ། འཁོར་བའི་ཕུང་པོ་ཉེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་གཅིག་པུར་གྱུར་པ་འདི་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་པ་དང་དོན་ཆེ་བས་མཆོག་ཏུ་བསྟན་ཤིང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་

འགའང་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཞེག་དུད་འགྲོ་ལའང་འདི་བས་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཆེས་ལྷག་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུམ་ལས་ཀྱི་བྱོགས་པོ་དག་དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་དཀོན་ནོ། །མིར་སྐྱེ་བ་ནི་དཀོན་

ནོ།། ཅི་ལྟ་ཡིན་ཞེ། དལ་བ་འདི་དོན་མེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག །མི་ཁོམ་པར་གྱུར་ཅིང་གསོར་མི་རུང་བར་གྱུར་པས་ཕྱིས་འཁྱོད་པར་གྱུར་ཏ་རེ། བྱོགས་པོ་དག་སྨྲིན་པ་ལ་བརྩེན་པར་ཞུས་ཤིག། ཕོངས་པར་གྱུར་པས་ནི་རང་དོན་ཡང་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ན་གཞན་ཞི་བར་ལྟ་ཅི་

@43A སྟོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གདམས་པ་གསུངས་སོ། །སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་པད་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་བརྒྱ་ལམ་ན་ཡིན་པས་ཆེད་པར་དཀའོ།། གནས་མེད་པར་ཞི་བར་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའང་བརྒྱ་ལམ་ནའོ། །

མིའི་ལུས་ཐོབ་ནས་འཕགས་པའི་གནས་ན་ཚུལ་བཞིན་དུ་གནས་པའང་བརྒྱ་ལམ་མོ། །མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སྤངས་ནས་དལ་བ་ཐོབ་པའང་བརྒྱ་ལམ་ན་སྣང་དུ་ཟད་པས་ན་བག་ཡོད་པས་ལེགས་པར་བརྩེན་འགྱུས་བརྩམ་པར་གྱིས་ཤིག་ཕྱིས་འཁྱོད་པར་འགྱུར་ཏ་རེ་ཞེས་

སོ། །སྐྱ་ངན་འདས་ཆེན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལུས་འདི་ལ་ནད་དང་རྣ་དང་སྐྲངས་པ་དང་དགྲ་དང་མདངས་གཟེར་བ་ལྟ་བུར་རྟོག་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའོ། །དེས་ན་འདི་སྐྱོན་མང་པོ་དང་ལྡན་ཡང་བསྐྱང་

དགོས་པ་སྟེ། ལུས་ལ་སྡེད་པས་མ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི། རྟག་པ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པའི་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གྱི་

ཕྱིར་རོ། །ལུས་མ་སྡུང་ན་སྡོག་འཚོ་བར་མི་རུས་པས་ཆོས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་བོ། །དེས་ན་ཆུ་བརླ་ལ་བ་གྱུ་དང་གཟིངས་བསྡུང་བ་དང་། ལམ་སྟོན་པ་རྟ་དང་། ཞིང་པ་ལུད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱུག་པོ་སེལ་བ་དང་། དགྲ་འདུལ་བ་དཔའ་བོ་དང་། གྲང་བས་མི་བསྡུང་བ་ལྟར། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ལུས་མི་གཙང་བས་གང་བ་ཡིན་ཡང་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྡུང་ཞིང་བླེ་ལ་ཕོངས་པར་མི་བྱེད་དོ། །བྱིས་པ་དག་ནི་ལུས་དང་སེམས་བདེ་བ་ཙམ་འདོད་པས་སྡིག་པ་མང་པོའི་སྐྱོན་ཤས་འཆོ་བ་འཆོལ་ལོ། །རྒྱལ་སྲས་ནི་འཆོལ་ཡང་བཀྲེས་པ་དང་

སྐོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བསལ་ནས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ཉམ་ཚག་དང་ཏིགས་པ་དང་། བརྐམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ཤུ་བ་ཅན་ཕྱེ་མར་བསྐྱས། གོས་ཀྱིས་དཀྲིས། སྨན་བྱུགས་ནས་ཇི་བསྲུང་བས་ཁང་པ་ཟབ་མོར་འདུག་པ་ལྟར། ལུས་རྣར་རྟོགས་

@43B པས་གོས་དཀྲིའོ། །བྱ་གा་དགུ་ནས་རྣག་ལ་སོགས་པ་ཟགས་པས་ཟས་ཀྱིས་གསོའོ།། རྒྱང་དང་ཆར་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོབ་པས་གནས་ཁང་ལ་བརྟེན་ཏོ། །དུག་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨན་འཆོལ་བས་ན་འཆོ་བ་འདི་བཞི་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་དག

མེད་ན་ལུས་མི་འཆོ་བས་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་དེ་ཆོས་བསྐྱབ་པར་མི་ནུས་ལ། སྡུག་བསྔལ་བཟོད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱབ་ནུས་པས་སོ། །ཡང་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཞེ་སྡང་ཞིང་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ལ་བདེ་བ་མ་རྙེད་ན་རྟོངས་པས་ནི་བྱིས་པ་

དག་འཆོ་བ་དེ་བཞིའི་ཕྱིར་ཟག་པ་སྐྱེའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་མི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོ། །ཆོོམས་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཟས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཞིར་མི་འགྱུར་ཡང་། །འཆོ་བའི་ཕྱིར་ནི་མི་བཟའ་མི་བྱ་སྟེ། །ཁ་ཟས་ཀྱིས་ནི་ལུས་དག་གནས་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་

ལ་བསོད་སྙོམས་དག་ལ་རྒྱས་ཞེས་སོ། །ཡང་སྟོན་པ་མཐོང་བ་རྣེད་པར་དཀའ། །དལ་བ་འདི་འདྲ་རྙེད་པར་དཀའ། །ཆོས་ཐོས་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། །དགེ་བྱེད་རབ་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ། །དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱིས་གུས་བྱས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་འདུན་པ་བསྐྱེད། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་

ཐར་གྱིས་ལ། །འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པར་འགྱུར་བར་བྱོས་ཞེས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་། མི་ཡི་བླ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །བླ་འདི་ཕྱི་ནས་རྣེད་དཀའ་བས། །རྣོང་པ་དྲུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག །རིང་ཞིག་ལོན་ནས་དལ་བའི་མཆོག །ཐོབ་པ་

ཡང་ནས་ཡང་བསམས་ཏེ། །སེམས་དེ་ལྟ་བུ་རི་རབ་ལྟར། །རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བརྟང་བར་བྱ།། དེས་ན་འདི་ལ་ཉེས་མང་ཡང་། །ལས་ཀྱིས་སྦྱང་བཞིན་བརྟང་བར་བྱ་ཞེས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་མིའི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣེད་དཀའ་རྣེད་གྱུར་ནས། །དོན་དུ་བརྟག་པ་གང་

ཡིན་དེ་ཉིད་བརྟུན་ཏེ་བསྒྲུབ་ཅེས་སོ། །ཡང་གཞན་ལས་ལོག་པར་ལྟ་བ་འཕོན་དང་དུད་འགྲོ་ཉིད། །ཡི་དྭགས་ཉིད་དང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི།། ཀུ་ཀྲོང་སྐྱེ་དང་བྲེན་ཞིང་སྐྱགས་པ་ཉིད། །ཆོ་ཅིང་ལྟ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་

@44A བར་ནི། །སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བལ་ཁོམ་པ་རྣེད་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་བརྙེག་པའི་སྣད་དུ་འབད་པ་མཛོད་ཅེས་སོ།། ཥདགག་པའི་བསྟབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཚུད་གཟོན་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་སྨྲད་པ་ལ། ཆོ་

རབས་གཞན་གྱིས་ཆུད་གཟོན་ཁྱིམ་གྱི་གནས། །འཛོན་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉེས་ལས་ནི།། ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གཉི་ཤུགས་སྨྲལ་གྱི་ཚང་། །བསགས་བསྡུད་བརྙན་པས་གདུང་ཞིང་འདོད་པའི་དོན།། འབྱོར་པའི་མཐུ་མེད་མི་འདོད་མང་ཕྲད་སོགས། །རྒྱད་པ་ཀུན་

གྱི་སྐོར་གྱུར་ཁྱིམ་ལ་ནི། །སྲིད་པའི་བྱུར་ཆེན་ཧོན་པར་ཞུགས་རྣམས་དང་། །དེ་ལས་ཐར་ཀྱང་ངོ་མེད་འདོད་པ་ཡིས། །རང་དབང་མེད་པར་སྨྲོས་བཞིན་ཀུན་སྨྲོད་རྣམས། །བཟང་པོའི་གནས་འདི་མ་རྟང་བྱེད་པ་བརྙན། །ཁྱིམ་པར་གྱུར་པ་ནི་བྱུར་ཆེན་པོས་ཧོན་པར་ཞུགས་པས་དལ་

འབྱོར་ཐོབ་པ་ཆུད་གཟོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་ཅིང་བར་མཚམས་མེད་པ་སྨྲལ་དུག་མྱུར་དུ་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མང་པོའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཧོར་ཕྱུགས་དང་ཞིང་གཞིས་དང་སྲིད་ཚན་ལ་སོགས་པ་

གསོག་ཅིང་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱོང་ཞིང་སྤེལ་བ་དང་བྱལ་ཞིང་གོང་རྒྱ་གི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཞིང་མང་བ་དག་གིས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་གདུང་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣེད་པ་དང་གྲགས་པ་དང་བཀུང་སྟི་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྣེད་པ་དང་། ནད་དང་གནོད་པ་དང་གདོན་

དང་དགྲ་དང་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པ་མང་པོ་དང་ཕྲད་པ་ལས་རེ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པས་གཡེན་སྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྒྱད་པ་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐོར་གྱུར་པ་གཅིག་པུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་སེང་གེའི་སྒྲ་ལས། ཁྱིམ་གནས་ཉོན་མོངས་

གནས་པ་སྟེ། །དཀའ་ཐོའི་ཆོས་རྣམས་འཇིག་པར་བྱེད། །བསྐལ་པ་བྱེ་བར་རབ་སྤྱད་ཀྱང་།། འདོད་པ་རྣམས་ལ་ངོམས་པ་མེད། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་འདོད་པ་ཡིས། །མི་ངོམས་བཞིན་དུ་ འཆི་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་པའི་རབས་ལས་ཀྱང་། ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནི་བྱ་བ་ངན་

@44B པས་བྱལ་བའི་ཉེས་པ་བླུགས་པ། བག་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས། ནོར་བསྐྱབ་པ་དང་བསྡུང་བའི་གཞན་གྱིས་དཀྲུགས་པ། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་འགལ་བ། སྡུག་བསྔལ་མང་པོའི་མདའི་ འབེན་དུ་གྱུར་པ། སོ་ཆོས་ཀྱི་ལས་མཐའ་ཡས་འགྲུབ་པ། ཆོག་མི་ཤེས་པ། བདེ་

བའི་རོ་བྱོ་བ་ཆུང་བའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁྱིམ་གྱི་གནས་སུ་མ་ཞུགས་པའམ་ཞུགས་པ་དང་བྲལ་བའང་རུང་། དེ་ལས་ཐར་པ་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་པ་དག་ཀྱང་། ཡང་ཉེས་དམིགས་མང་ལ་མནོག་ཆུང་བ་འདོད་པའི་འདོད་

ཚགས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེས་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་མ་ཡིན་པར་དགེ་སྦྱོང་དུ་ཁས་ལངས་ཏེ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ནས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ལྟ་བུ་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། རང་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་ལ་འདི་དང་ཕྱི་མ་དང་གཉི་གར་གནོད་པ་སྟིག་པའི་ལས་གང་དང་གང་

བརླང་བ་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་པས་སྣང་བ་ནས་མྱན་པ་ཆེན་པོར་གཞོལ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས། བཟང་པོའི་གནས་དོན་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་སྣུན་སྟོང་པོ་ཆེན་པོའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་འདི་ཆུང་གཅོན་པ་ལས་ཆེས་བརླག་པར་གྱུར་པ་གཞན་འཇིག་རྟེན་ན་གང་ཞིག་ཡོད། སྐུ་

ངན་འདས་ཆེན་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་ཕྲད་པར་དཀའ་བ་དྲུག་པོ་སངས་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཐོས་པ་དང་། འཇིགས་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། མིའི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་ཚང་བ་རྣམས་དལ་ལྟར་ཐོབ་ན་མི་དག་བའི་རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་པས་ཆུད་གཟོན་པར་ཇི་

ལྷར་རིགས། དཔེར་ན་མི་བཟང་པོ་དག་ནི་ལུད་དང་མི་གཙང་བ་ལ་མི་རེག་གོ །མེ་འབར་བ་ནི་སྡུའང་ལག་གིས་མི་ལེན་ནོ། །བྱམ་ཟེ་ནི་བ་གླང་གི་ཤ་མི་ཟའོ། །འགྲངས་པ་ནི་ཟས་ངན་པ་མི་འདོད་དོ། །འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་རིགས་ངན་དང་སྐྱན་གཅིག་ལ་མི་གནས་པ་ལྷར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་མི་བརྗེན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཀྱིས་བདག་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འཛིན་ན་བདག་ཏེ་ལྷར་སྣོག་པ་སྐྱོད་ཅིང་དལ་བ་འབྱོར་བ་ཆུད་གཟེན་པར་བྱེད། བདག་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་སྨོས་ཀྱང་གཞན་

@45A ཀྱིས་ནི་སྐྱོད་ཚུལ་ལས་ཞིང་དུ་འཛིན་ན་བདག་གིས་དེ་དག་ཅི་ལྷར་བསྟུབར་བྱ་ཞེས་སོ། །ཡང་དུས་ཀྱི་མཐའི་ཉན་ཐོས་ནི་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་པོ་སྐོང་ཞིང་མྱ་སྐྱེགས་པའི་གཙུག་ལག་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདོན་ཏེ། མ་བརྟགས་

པའི་ཇས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱོན་པས་གནང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཕྲལ་པར་སྐྱོད་པ་ནི། ཙོན་དན་དང་ཤིང་ངན་པ་བཟེ། གསེར་དང་རབ་གནོ་བཟེ། དངུལ་དང་ཞ་ཉེ་བཟེ། དར་དང་བལ་སྐམ་བཟེ། ཟེལ་དངར་དང་དུག་བཟེ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དང་པོ་ནི་རྟེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་པ་ལ་

ཆོས་སྐོན་ཅིང་དེ་དག་རྒྱགས་པས་ཉན་མི་འདོད་ནའང་སྐན་མཐོ་བ་ལ་འཇོག །ཟས་བཟང་པོ་སྦྱིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདོད་པ་ལྟའི་རྒྱུན་བྱིས་སྐྱོངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་བཏང་ནས་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་བཏང་

ནས་འཇོམ་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི་རྣེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་པའི་དྲུང་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་སྐྲག་པའོ་ཞེས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་འདིས་བརྟག་པར་དགོངས་པའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་ཕྱུགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནའང་མི་དགོད་པའི། །མཆོག་ཆུང་གང་ཡིན་

དེ་དོན་དུ། །དལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་དཀའ་འདི། །ལས་ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ཞེས་སོ།། ཤཙོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆུད་གཟོན་པ་ནི། །གཉན་ཡང་བབ་ཅོལ་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་པ་ཡིས།། ནད་ངན་མང་པོས་གཟིར་དང་མི་བཟད་བའི། །གདོན་དང་ཚོམ་རྐུན་དུགཱ་དང་གཡང་

ས་སོགས། །ཡ་ང་མ་སྤྲངས་འཆི་བས་མ་རུངས་བྱེད། །འདས་ཆེན་ལས་རྒྱུ་དགྱས་བློ་བྱར་དུ་འཆི་སྟེ། མི་འཕྲོད་པ་ཟ་བ་དང་། མང་དུ་ཟ་བ་དང་། མ་ཞུ་བར་ཟ་བ་དང་། བཤད་གཅེ་དུས་སུ་མི་འདོར་བ་དང་། ན་བ་སྨན་པའི་ངག་མི་ཉན་པ་དང་། །ཤད་གཡོག་ལ་མི་ཉན་པ་

དང་། སྐྱག་སྨན་བཀང་བ་ནན་གྱིས་མནན་ཏེ་མི་སྐྱག་པ་དང་། ནུབ་མོ་འཕྱན་པ་གདོན་དུག་པོས་བཏབ་པ་དང་། བག་མེད་པར་འབྲིག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པར་བབ་ཅོལ་དུ་སྦྱོད་ལམ་དང་སྦྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་སྟ་ཚོགས་

@45B ལ་འཇུག་པས་མཇོ་དང་འབྲས་དང་རིམས་ལ་སོགས་པ་ནད་དན་མང་པོས་ཉམ་ཐག་ཅིང་གདུང་བ་དང་། གདོན་དུག་པོ་དང་དག་དང་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གནོད་པ་དང་འཚེ་བ་སྟ་ཚོགས་དང་། དུག་དང་མཆོག་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་

སོགས་པ་དག་གིས་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བས་ཀྱང་བར་ཆད་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་ཆུད་གཟོན་པའོ།། ཕྱོགང་དུ་བྱ་བའི་དཔེས་བསྟན་པ། དེ་ཕྱིར་གསེར་སྟོད་རིན་ཆེན་སྤྲས་པ་ཡིས། །ངན་སྐྱགས་འཕྱག་པར་བྱེད་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་། །དལ་འབྱོར་མཆོག

ཐོབ་སྟ་ཚོགས་སྤྱིག་སྦྱོད་པས། །ཆུད་གཟོན་ཆེས་བླུན་ཆར་མི་ཕོད་པར་གསུངས། །ཕན་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་སྤངས་ནས་གནོད་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆོའི་མཐར་ཐུག་པར་བདེ་བ་བསྟེད་པའི་སྐན་བོར་ནས་སྡུར་དུ་གསོད་པར་བྱེད་པའི་དུག་ཟ་ལ་སོགས་པ་མང་

པོ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་ཆོ་ནའང་ལུས་འདི་ཉིད་མ་རྟོངས་པར་བྱེད་དུ་ཟད་ཀྱི། འདིས་ནི་ཆོ་རབས་མཐའ་ཡས་པར་སྨྲག་བསྟལ་ཆེན་པོ་བརྟོད་དུ་མེད་པས་གདུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱི་དག་སྣང་བ་ལ་འབད་པ་བསྐྱེད་པ། དེ་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་རྣམས་རྟེད་

བྱུར་ན། །སེམས་ལྡན་སུ་ཞིག་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །གསོད་པའི་གནས་ནས་ཤོར་བཞིན་རྟེད་སོགས་ཀྱི། །སྟོས་ཀུན་དོར་ནས་ལ་གོར་འབྲོས་མི་བྱེད། །དགེ་ལེགས་ཀྱི་ཆོར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡང་བསྒྲུབ་ལ་རག་པས་སྨྲག་བསྟལ་གྱི་གནས་ཆེན་པོ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་

བསྒྲུབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་ནས། སེམས་དང་ལྡན་པ་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ཤིང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བཅོན་ཁང་འཇིགས་སུ་རྩང་བ་ནས་ཤོར་བ་དག་ལམ་ན་ཆོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་

ཡོད་ཀྱང་བལྟའང་མི་ལྟ་བར་ཅི་ཐར་དུ་རྩལ་ཡོད་མེད་སྤྲུགས་པས་འབྲོས་པ་ལྟར། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོ་འདིའི་དཔལ་དུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ལའང་མི་ཆགས་པར་ཕྱིས་ཀྱི་གནས་སུ་བལྟས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཞེན་པས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་ཅིང་འདི་@46A ཚུད་གཟོན་ནས། ཡང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བས་ཀྱང་དྲང་མེད་པའི་སྡུན་ཁྲོད་དུ་ལྷོག་པ་ལས་འཇིགས་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་བལྟ་བས་ལ་གོར་དུ་ཐག་བསྲིངས་ཤིང་གཟུང་བར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས། རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀྱིའི་བྱ་མོ་བདུན་གྱི་

རྟོགས་པ་བརྟོད་པ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བལྟའོ།། ཕྱག་ཀྱི་གའི་དོན་བསྟུ་བ་ལས་རྣེད་དཀའ་ཞིང་དོན་ཆེ་བས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་བསྟུ་བ། མཁས་པའི་སྐྱེས་བུས་རྒྱུ་ཀུ་འདི་སྐམ་དུ། །ལུས་འདི་མི་གཙང་སྙོད་གྱུར་ཉེས་མང་ཡང་། །སྲིད་མཆོ་བརྒལ་བའི་ལམ་བྱི་རྟེན་གྱུར་ཕྱིར།

གླུ་གོ་གཅོས་ལེགས་བྱེད་ལྟར་ལེགས་བསྒྲུབ་བས་མ། །ལུས་ཀྱིས་ལས་བྱ་བར་འོས་པ་བྱེད། ངག་གིས་སྨྲ་བར་འོས་པ་སྨྲ། ཡིད་ཀྱིས་བསམ་པར་འོས་པ་སེམས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེས་འདི་ལ་རྒྱུན་ཀུ་འདི་ལྟར་བསམ་ཞིང་

གཅེས་སྤྲས་བྱ་བས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་དགེ་ལེགས་ཀུན་ལ་སྦྱོར་བ་བཟོད་པར་བསྒྲུབ་བ་དང་། ལམ་ལོག་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་བསྲུང་བར་བློ་སྦྱང་ཞིང་གོ་ཆ་བརྐྱན་པར་བྱ་བའོ།། རྒྱས་པར་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ཕྱིས་སྙིང་པོ་བླང་བར་འབད་པ་བསྟུས་པ་ནི།

ཉེན་མཚན་ཕྱད་པར་ལུས་ངག་ཡིད་ཀུན་བྱིས། །གལ་ཏེ་མེད་བསོད་ནམས་ངོམས་མེད་བསྒྲུབ་པས་འདུག །གནོད་དང་དོན་མེད་སྐབས་མེད་རབ་བསྒྲིམས་པས། །སྙིང་པོ་བླང་བས་ཆོ་འཕྲས་ཡོད་པར་བྱ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་པ་

ཐམས་ཅད་ལ་སྙོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཡང་ཡེང་ཕྱད་ཕྱོད་ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སམ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གདམས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་མི་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཅི་རྟོས་ཅི་འོས་ངོམས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པས་ཉིན་མཚན་འདའ་པ་དང་། ལུས་ངག

ཡིད་གསུམ་བྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅོད་པའི་སྙོ་ཆེན་པོར་ཐྱུར་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཔའ་བོ་དག་འདུལ་བའི་རྣམ་པས་ཐག་བསྲིང་ཞིང་། སྐབས་མེད་

@46B པར་བྱ་ལ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྒྲིམས་པའི་སྤྱོ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག་རྩོམ་པས། སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་བློང་བ་ལས་ཆོ་འཕྲུ་བ་ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་དང་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་དུའང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་བྱ་བའོ། །མདོ་སྡེ་

ལས་ཉིན་པར་མཐའ་དག་འདུག་པ་དང་འཆག་པས་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ལས་སེམས་སྤྱོང་བར་བྱེད་དོ། །མཚན་མོའང་སྲོད་དང་ཐོ་རངས་མི་ཉལ་བའི་སྤྱོར་བས་འདུག་པ་དང་འཆག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་སེམས་སྤྱོང་ཞིང་། ནམ་ཀྱི་གྱང་ལ་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་ཏང་པ་བསྒྱམས་

ནས་གནས་མལ་སྦྱགས་ཤིང་ལྡང་བ་དང་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སེང་གེའི་ཉལ་སྐབས་ལྟ་བུས་གཉིད་ཀྱིས་ལུས་བརྟ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་མཐའ་དག་དང་། །མཚན་མོའང་ཐུན་ཀྱི་སྟོང་སྨད་འདས་ནས་ནི། །

མནལ་ཚོའང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། །དེན་དང་ལྡན་པར་དེ་དག་བར་དུ་མཆོལ་ཞེས་སོ། །ཡང་ཡུངས་མར་བཀང་བའི་སྟོད་བསྐྱར་ལ། །རལ་གྲི་ཐོགས་པ་དྲྭང་བསྟད་དེ། ཕོ་ན་གསོད་བསྡིགས་འཇིགས་པ་ལྟར། །བརྐུལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་བསྒྲིམས། །ཉིན་

མཚན་ཕྱེད་པར་མ་འབད་ན། །བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་ནམ་མཐར་ཕྱིན། །ཞེས་སོ།། ཤ་ཆུང་བཟོན་པ་སྣང་པའི་བསྟུ་བ་ནི། ཇི་སྟེ་ངན་པའི་ལས་རྣམས་ཐོག་མེད་ནས། །གོམས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྟོས་པས་གཡེན་སྟོ་ཞེང་། །ཉེས་སྟོང་ཉི་ཚོས་ཕྱིར་ཡང་སྡུན་ཞུགས་ན། །

དེ་ལས་བདག་བསྟུས་འཇིག་རྟེན་འདིར་གང་ཡོད། །ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དམན་པ་ལ་མོས་པའི་བག་ཆགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རིང་དུ་གོམས་པས་བརྟན་པ་ཆགས་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟར་ངང་གིས་འཇུག་པ་ལས། རྣིད་པ་དང་བྲགས་པ་དང་སྨན་པ་དང་བདེ་

བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་འདོད་ཅིང་། མ་རྟེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པའི་སྤྲོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རང་དབང་ཡི་མེད་པར་བཀོལ་ནས་སྤྲིག་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་ཡ་ང་བ་རྣམས་
ནི་གང་ཡང་བཀག་པ་མེད་པར་གསོག་མི་འགྱུབ་པ་ལྟར་ཡིན་པ་ཅེན་

@47A པོར་ཞུགས་ཤིང་། རྒྱང་རད་ཀྱང་འབྱོད་པའམ་འཛེམ་པའམ་བགྱ་ཚ་བས་སྤྱོང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད་པས། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་མདའ་འཕངས་པ་ལྟར་འགྲོ་བའི་སྐོ་ཆེན་པོར་
ཞུགས་ནས། འཆི་བའི་དུས་སུ་ལྟས་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་

བསུ་ཞིང་འབྱོད་པའི་མེ་མི་བཟད་པས་རབ་ཏུ་བསྲེག་པར་འགྱུར་ཡང་། དུས་ལས་ཐལ་བས་ཅི་བྱར་ཡང་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་འདི་ལས་བདག་བསྐྱེས་པའམ་ཁོ་རེ་ཚུང་བ་འཇིག་རྟེན་
གསུམ་ན་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའོ།། ཕྱོགས་བསྒྱབ་གཉི་གའི་སྐབས་

བསྡུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་སྐལ་ལྡན་དང་པོའི་ལས་ཅན་གྱིས། །ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་རབ་བསྒྲིམས་གནས་མཆོག་འདི། །ཚུད་མི་གཟོན་པར་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་བརྟན་པས་
དགའ་བཞིན་འགྲོ་བར་བྱ། །ལར་ཡང་ལས་དང་པོ་བའི་སྟོམ་བརྩོན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་

བྱའི་རྫ་ལ་ཐམས་ཅད་སྨྲགས་པའི་འབད་པས། འདི་ཚུད་འཛིའ་བའི་རྒྱུ་རྐམས་དབག་ཏུ་སེམས་ལ་ལྷང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྨན་ཁ་བ་ལ་བཏེན་པ་ལྟར་ནན་གྱིས་བརྟགས་པས་བཟློག་ཅིང་ཐག་བསྲིང་བ་དང་། དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ལའང་ཕྱ་བ་ནས་དེ་ལྟར་བསྒོམས་ཏེ་འཇུག་པས། ।

དེང་ནས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བདེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ས་བོན་ཅི་གསོག་རྩ་བ་ཅི་བཏུན་དུ་བྱས་པ་ལས། འགྲོ་པ་རྣལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་དགའ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བཞིན་དུ་ལྷས་མཇེས་པ་དག་གིས་བསུ་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་དེ་རིང་ཉིད་ནས་རྒྱུན་ཏུ་

བསླབ་པ་ལས་བདག་ལ་བདག་དྲིན་ཆེ་བ་ས་སྟེང་ན་གང་ཞིག་ཡོད། དལ་འབྱོར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་པའོ།། ༥།།དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སྙིང་པོ་བླང་བར་བྱ་བ་ནི་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལས་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག

པར་འཛིན་པ་ནི་དང་པོར་གཅོད་པའི་སྒོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་རགས་པའི་མི་རྟག་པར་གཏོགས་པ་འཆི་བ་ལ་མི་འཆི་བའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བསྒྲུབས་པས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ཆེན་པོ་དག་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཙམ་

@47B ཡང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་འདི་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ཙམ་ལ་ཞེན་པས། གནོད་པ་དང་དོན་མེད་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་དེ་ལ་ལྟ་བ་ཙམ་བཏང་ནས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བར་འདོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་འདིས་སློམས་ལས་ལ་སོགས་པའི་ལེ་ལོས་གནས་པས་ཕྱི་ནས་དང་

བགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་ཕྱི་ཉལ་ཕྱི་ཉལ་ཡང་ཕྱི་ཉལ་བྱེད་པ་ན་བསམ་པ་ལྟར་མི་འགྱུབ་པས་འཆི་བས་ཉེ་བར་འཇོམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྡུང་དུ་བཙོན་པ་བསྒྲེད་པས་ཆོས་དམ་པ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུར་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་དགོས་པ་ལས། ཤ་དང་པོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག

མི་འཆི་བའི་རྣམ་རྟོག་གི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་གནོད་པ་བཙོད་པ། དེ་ལ་བརྟན་པར་ཞེན་པའི་འཁྲུལ་པ་ཡིས། །བསྒྲུབ་པས་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་ཀྱིས། །བདེ་ལ་བརྐམ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀུན་རྒྱས་ནས། །དོན་དུ་འབྱུང་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཐག་བསྲིང་

བྱེད། །དལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་ལུས་འདི་ཉིད་ཆུ་བུར་རྨྱང་གིས་བཏབ་པ་ལྟར་སྐྱེ་ཤི་མེད་ཅིང་ཤེན་ཏུ་མི་བརྟན་པ་ལ་བརྟན་པས་རྒས་མི་བཟོད་ཅིང་སྐྱེ་ཤི་ཐ་མར་ཐག་རིང་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་གནས་སུ་ངེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁྲུལ་པ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་བསྐུལ་ནས་ཆོ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་དང་རྟེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཅིང་སྨྲག

བསྟལ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པའི་མངོན་ཞེན་གྱིས། ལུས་དང་ཕྱི་ནང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་མི་མཐུན་པ་ལ་ཞེ་སྡང་དང་། དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་དང་འདོད་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོངས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་

ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཆར་གཉེགས་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཚོགས་རང་དབང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ།། ༥ལས་དང་སྐྱེ་བའི་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། དེ་ལས་ཉེས་སྤྱོད་བརྟུང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྨྲ་ལ་གདུག་གིས་ཟིན་

ལེགས་གསུངས་དུག་སེལ་བའི། །སྨན་ལ་རྒྱབ་ཡོགས་ངེས་པར་བདེ་འགྲོ་དང་། །ཐར་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྲོག་ཆད་ངན་འགྲོར་གཞོལ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱས་པ་དེ་ལས་ནི་ཡང་རང་དབང་མེད་པར་ཆེར་སྤྱོས་པ་ལྟར། འདོད་ཆགས་ལས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་

@48A ངག་གི་བརྫུན་ལ་སོགས་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་བརྣབ་སེམས་དང་ཞེ་སྡང་གི་ཡང་ལུས་ངག་གི་བདུན་དང་ཡིད་ཀྱི་གནོད་སེམས་དང་། གཏི་མུག་གིས་ཡང་ལུས་ངག་གི་བདུན་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལོག་པར་ལྟ་བ་སྟེ་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། མཚམས་

མེད་པ་ལྟ་དང་། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྟ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་དང་ཐག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྡང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཞིང་མི་བཟད་པ་སྟ་ཚོགས། སྨྲ་ལ་དུག་དྲག་པོ་སྐྱེར་དུ་ཁྲབ་པར་བྱེད་པས་ཟིན་པ་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་

མཐུ་ལྡན་པ་ལྡན་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཟིན་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཁྲབ་པར་གྱུར་ཏེ། སྤྲོར་བ་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བཤད་པའི་ཚུལ་བྱིས་སོ། །དེ་ལའང་གསོ་བའི་སྨན་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་བདུད་རྩི་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་

ཕྱོགས་ཤིང་ཡལ་བར་དོར་ལ་རིང་དུ་བྱས་པས། ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་འགྲོ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོ་བཅད་དེ། ངན་འགྲོ་ཐག་ཐུག་སྟ་ཚོགས་སུ་མི་བཟད་པར་བགྲོད་དཀའ་

བའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་ལྷུང་བས་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པས་གདུང་བ་ལ་ཉེ་བར་གཞོལ་ཞིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་བའོ།། ཥདེའི་གཉེན་པོར་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པ་ཉིད་ལས་རྒྱའི་སྐོ་ནས་བརྩོད་པ། འདི་འདྲ་རྩེས་བསམས་སྐད་ཅིག་རྒྱུན་དང་ནི། །ཀློ་བྱང་མི་

རྟག་གསུམ་གྱིས་རབ་གཅོས་པས། །སྲོག་ནི་ཀླུང་འབྲམ་ཤིང་ལྟར་མྱུར་འཇིག་པའི།། འཇིགས་པ་ངེས་བསམ་ལ་གོར་ལེགས་སྦྱད་བརྩམ། །འཆི་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱང་བརླྀག་དཀའ་མཐའ་ཡས་ཏེ། །ཤང་དང་ཕྱི་དང་མི་དང་མི་མིན་སོགས། །ཐ་ན་རང་དང་ཟས་སོགས་རྟེན་པས་ཀྱང་།།

དུས་མིན་དུས་ཀྱི་བརྒྱུ་དང་གཅིག་ཅེས་གསུངས། །བརྟན་པར་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསམས་པས་སྐྱོ་ཞིང་འཇིགས་པ་ལ། འཆི་བའི་རྒྱུ་གསུམ་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པས་ཆོ་འཕྲད་པ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིན་མཚན་ལ་སོགས་པས་ཆོ་འཕྲད་པ་དང་། ཆོ་

@48B ཟད་མི་ཁོམ་པར་རྒྱུན་གྱོང་བར་བའི་མི་རྟག་པས་འཆི་བ་སྟེ། རྒྱུ་དེ་གསུམ་ལས་ཀྱང་གྱོང་བར་གྱི་ཉེ་བར་འཆོ་བ་ནང་དང་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ན། དུས་སུ་འཆི་བ་གཅིག་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་བརྒྱར་ཡང་བཤད་པས་མིའི་སྲོག་ནི་ཆུ་ཆེན་པོའི་

འབྲམ་གྱི་ཤིང་ངམ་རླུང་གི་སྐོ་ཆུ་བུར་དང་ལྟ་བའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མྱུར་དུ་འཇིག་པར་ངེས་པར་བསམས་པ་བསྟེན་ཅིང་ལན་མང་དུ་བྱ་བ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ལ། སྨྱར་བར་ལ་གོར་དུ་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་པ་གསོད་པ་ལྟ་བུའི་བསྒོམ་པས་ཆོས་བསྟུབ་པ་ཕུན་སུམ་

ཆོག་པ་ལ་བསྟོན་འགྱུས་དྲག་པོ་བསྒམ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མི་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་ནི་ཡུན་ཐུང་བ་ཆོའི་ཚད་ཀྱང་ཐུང་བ་སྟེ། ཆོ་འཕྲོ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་འཇིགས་པར་ལྟ་

བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །བདེན་སྨྲས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མི་རྟག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མང་དུ་བྱའོ།། འཆི་བ་ནི་ཡུན་ཐུང་ཆོའི་ཚད་ནི་རིང་པོ་མི་ཐུབ་པས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཆོའི་འདུ་བྱེད་རིའི་འབབ་ཆུ་ལྟར་གཡོ་བ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པས་ན། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་

སྨིན་པ་དྲྭངས་མི་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་འཇིགས་པ་མཐོང་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ།། འདས་ཆེན་ལས་ཀྱང་། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་སྲོག་འདི་ལྟ་བུ་དག་སྟང་བ་དུ་མས་བསྐོར་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཉམས་པར་བྱེད་ཀྱི། འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །རི་གཟར་པོའི་

ཆུ་དང་རླུང་ཤིའི་ཟེལ་པ་དང་གསོད་སར་ཁྲིད་པ་དང་བ་གླང་ངམ་ལུག་བཞན་པའི་དྲུང་ཁྲིད་པ་དང་འདྲའོ། །དེའང་མི་བཞེས་ལྟུན་ཅིག་ནས་མདའ་བཞི་ཕྱོགས་བཞིར་ཅིག་ཅར་འཕངས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལག་པས་ཟེན་པ་བས་ནི་ས་ལ་རྒྱུ་བའི་ཡི་དྭགས་སྨྲོང་རོ། །དེ་བས་ནི་

ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་ཡི་དྭགས་སོ། །དེ་བས་ནི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷའོ། །དེ་བས་ནི་ཉི་ཟླའི་ལྷ་དག་གོ །དེ་བས་ནི་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བའི་ལྷ་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་ཆོ་འཕྲུ་བ་ཆེས་མྱུར་ཏེ་དབུགས་རྒྱུ་བ་གཅིག་ལ་ཆོའི་སྐྱེ་འགག་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །དེ་བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཞག་བདུན་ལས་

@49A མི་ཐུབ་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་མོ། །ཐ་ན་ཐང་ཅིག་ཐུབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་མོ་ཞེའོ། །ཡང་མི་ཞིག་གཡང་ཆེན་པོ་ལས་ལྷུང་བ་རྟ་ཕུང་གཅིག་ལ་ཟིན་ཏེ་འཆང་བ་

ལས་བྱི་བ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་ཉག་མ་རེ་མི་དལ་བར་རེས་ཀྱིས་གཅོད་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་ལྷུང་བ་ལྟར། ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེའི་ལྷག་མའི་རྩ་ཕུང་ལ་འཆང་བ་ན་ཉིན་མཚན་རེས་ཀྱིས་མ་དལ་བར་སྐྱུར་དུ་བཅད་པས་སྐྱུར་དུ་འཆི་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་ཆོ་

མི་སྡུད་པ་ནི་རྒྱར་པོའི་ཤུ་པོ་བས་སྐྱུར་ཏེ། དེང་ཡོད་ཀྱང་སང་ཡོད་པར་མི་མངོན་ན་ཅི་སྟེ་སེམས་འཆལ་བར་སྨིག་པ་ལ་གནས། ལང་ཚོ་མི་སྡུད་པ་ན་ཏ་བརྒྱག་པ་ལས་སྐྱུར་ན་ཅི་ལྟར་དེས་ང་རྒྱལ་བྱ། ཡི་དྭགས་མ་རྟུངས་པ་སྐབས་འཚོལ་བ་ལྟར་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཡི་དྭགས་

ཀུང་རྒག་ཀུ་སྐབས་འཚོལ་ན་ཅི་སྟེ་རྟོག་ངན་བསྒྲེད། ཁང་རྩལ་རྡིབ་ཀུ་ཉེ་བ་ལྟར་ཆོ་དེ་ལྟར་ཟད་པར་འགྱུར་ན་ཅི་སྟེ་སྡིག་པ་བྱེད། བདག་ནི་དག་སྡུང་སྟེ་དེ་ནི་དག་བའི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་བདག་མི་དག་བས་རྟོག་ན་ཇི་སྲ་དག་སྡུང་ཡིན། རབ་ཀུ་བྱུང་བ་ནི་དག་བའི་ལས་

བསྒོམ་པ། བྱམ་ཟེ་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ། རྒྱལ་རིགས་ནི་དགྲ་ཐུབ་པ། དག་སྡུང་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འཇོམས་པ་ཡིན་ན། བདག་དེ་དག་ལས་ལྷོག་པས་ན་ཇི་ལྟར་རབ་ཀུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྒྲིན་དང་

འདྲ། །འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འཆི་གང་ལ་བལྟ་དང་མཚུངས། །འགྲོ་བའི་ཚེ་འགྲོ་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །རིག་ཟར་འབབ་ཆུ་ལྟ་བུར་མྱུར་མགྱོགས་འགྲོ། ཞེས་སོ། །རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཚེ་ནི་ཡུན་ཐུང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་འགྲོ་དོགས་སོ། །འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མཐར་རྒྱུད་

པའོ། །རྒྱལ་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་དབང་ཕྱུག་ཀྱང་མི་རྟག་པས་ལྷན་ཅིག་མཐུན་ཞིང་གནོད་སེམས་མེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་རོལ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་བརྟེན་པས་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། བདག་ནི་ཁྱིམ་ལ་ཆགས་

@49B བཞིན་དུ། འཆི་བའི་དབྱ་ཡིས་དེའྱ་རེ་བསད། །དེ་བས་ཕན་པའི་ལམ་བཟང་པོས།། བདག་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་ཅེས་སོ། །ཡང་གཞན་ལས། ཚོ་ནི་གནོད་མང་རྒྱུང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །ཆུའི་ཆུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །དབུགས་འབྱུང་དབུགས་རྟབ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་

ལས། །སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་སོ། །ཡང་མར་མེ་མེ་ལྟེ་ཤུགས་དྲག་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟའི། །ཚེ་ནི་སྐད་ཅིག་གནས་པའི་གདེང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེའོ། །ཡང་ཚེ་ནི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་། །སྟོན་པ་གྱད་ན་ཡོད་མིན་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅེས་མི་འགྱུར་

ཞེའོ། །ཡང་མི་རྟམས་ཚེ་ནི་ལོ་བརྒྱ་ལའང་། །མཚན་མོ་ཉལ་བས་ཕྱེད་དུ་བྱས། །དེ་ནི་ཉིན་པར་ཡང་ཉལ་བས། །དེའི་ཕྱེད་ཀྱང་དུམ་བུར་བྱས། །སྲོག་ནི་གཡེན་རྩེའི་འཁོར་ལོ་སོག་ལེར་ལྟན་ན་གསོན་འདུ་གང་ཕྱིར་ཉལ་བྱེད་པ། །ཅི་ཞིག་རྟེན་པ་ལས་ནི་དབུག་ཕྱིན་ཅི་ཞིག

རྟོགས་ཤིང་གེགས་ནི་ཅི་དག་སྣང་སྲ། །ངན་འགྲོ་རྣམས་ལས་བརྒལ་ལམ་ཅི་ཡིན་མི་བྱའི་ངེས་པའི་ལས་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། །ཕྱ་རྒྱས་མེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྲེག་པའི་སྲིད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཞིག་འདས་པ་སྟེས། །ནང་པར་མར་མེ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་དང་འདྲ་བ་དང་། །ཆུ་བོའི་འགྲམ་

གྱི་ལྷོན་ཤིང་རྩ་བ་འགྱེལ་འདྲ་དང་། །སྣོད་ཆགཁད་གི་ཆུ་ནི་འཛག་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །འགྲོ་བ་འདི་ནི་དབང་མེད་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཞེས་སོ།། ཕྱི་ཉིད་འཆི་བའི་གནོད་པ་ལྟ་བསམ་པས་བསྟན་པ་ལས། དུས་ལ་མི་ལྟ་བའི་གནོད་པ་ལས་ནི། བརྟན་པར་འཛིན་པས་བྱ་བ་སྟ་

ཚོགས་དང་། །འདོད་པས་བསྟེས་བས་རེ་བ་རྣམ་མང་རྣམས། །འདི་དང་འདི་དག་འདི་ཙམ་གྱིས་བསྟུབ་ཅེས། །རེ་བ་བཞག་རྣམས་གྲོང་བུར་འཆི་བས་འཛོམས། །མི་འཆི་བའི་རྣམ་རྟོག་འབའ་ཞིག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འདོད་པའི་གདོན་མི་བཟད་པས་དབང་མེད་དུ་བསྟེས་པས་འཕྲལ་གྱི་

སེམས་རྨབས་ཆེ་ཆུང་དང་ཕྱི་ཐག་རིང་ཐུང་བག་གིས་བྱ་བ་ཆེ་བ་དང་བར་མ་དང་ཆུང་བ་འདི་དང་འདི་དག་ནི་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་འདི་དང་འདི་ཙམ་གྱིས་བཙལ་བར་བྱའོ། །དོན་འདི་དང་འདི་དག་ནི་འདི་ཙམ་དག་གིས་སོ། །འདི་དང་འདིའི་ཚོ་ནི་འདི་དག་ཉེ་བར་བསགས་ལ། །བདེ་

@50A བ་འདི་དང་འདི་དག་ལ་སྦྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་འཆི་བ་མེད་པ་ལྟར་རེ་བ་ཆེན་པོ་འཇོག་ཅིང་གནས་པ་ན། ཐོ་བྱང་ཐོ་བརྡུངས་སུ་འཆི་བདག་གི་སྲིན་པོ་བཙུ་བ་པ་མེད་པ་འཇིགས་སུ་རྟུང་བའི་ཞགས་པ་སྐེ་བར་བཏབ་ཟིན་པ་རྒྱང་ཟད་བསྡུམས་

པས་རེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་མེད་དེ་ཁ་སྟོང་པར་བྱེད་དོ། །ཚོམས་དག་ལས། འདི་ནི་བྱ་བྱས་ཟིན་ད་འདི་བྱ། །དེ་དག་བྱས་ནས་བདག་གིས་འདི་བྱའོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་མི་ནི་ཡོངས་སུ་གཡེམ་པ་ན། །རྒ་དང་ན་བཅས་འཆི་བས་མངོན་དུ་འཇོམས་ཞེས་སོ། །ཡང་མི་ཡི་

ཡིད་ནི་རྣམ་ཚགས་དག །མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་བསགས་བྱས་ནས། །བྱ་བ་མཐར་ནི་མ་ཕྱིན་པར།། འཆི་བདག་གིས་ནི་དབང་དུ་བྱེད་ཅེས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་སང་བྱ་འདི་དེང་ཐང་ཅིག་འོག་ཏུ་བྱ། །འདི་ནི་དེའི་རེ་བྱ་ཞེས་སྨྲེ་བོ་སེམས་པ་ན། །གཡེགས་རྟེ་བེ་ཅོན་ལག་ཐོགས་

རྒར་གྱིས་བལྟ་བ་ཡིས། །མིག་རྩ་དམར་ཁྲོས་མ་རངས་གང་མོ་རེ་སྣ་ན་འདེབས། །སོ་གা་མེ་ཏོག་རྒྱས་པའི་དུས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །རྒྱ་བ་གསལ་བས་མཚོན་པའི་སྟོན་དུས་འདི་འབྱུང་ཞེས།། སྨྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་དགར་འགྱུར་བདག་གི་ཚེ་འདི་ནི། །ཟད་པར་འགྱུར་

ཞེས་ཤིན་ཏུ་མི་དགར་འགྱུར་བ་མེད་ཅེས་སོ། །ཡང་གཞན་ལས། ནད་མེད་ཉི་མ་འདི་ལྟ་བུར།། ཟས་བཅས་འཆི་བ་མེད་ཀྱང་ནི། །ཚེ་ནི་སྐད་ཅིག་བསྟུ་བ་སྟེ། །ལུས་ནི་ཐང་ཅིག་བརླག་པོ་བཞིན།། ཡིད་བརྟན་མི་རྟག་འཆི་བདག་འདི། །བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྡུག་པས། །ན་དང་མི་ན་

ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །གློ་བུར་ཚེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། །འདི་ནི་མ་བྱས་བརྩམས་པ་དང་། །འདི་ཕྱེད་བྱས་པར་གནས་པ་ན། །གློ་བུར་འཆི་བདག་འོངས་ནས་ནི། །ཀྱེ་རྡུད་བཙོམ་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ།། ༄༅མས་ཅད་ངེས་པར་འཇོམས་པས་ནི། །འདིས་ནི་རང་དབང་

མེད་ཅིང་བྱོགས་མེད་པར། །ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཚང་དབང་སྐྱོང་བཞི་དང་། །དྲག་ཅིང་གཏུམ་པའི་གཙོད་སྤྲིན་སྤྲིན་པོ་སོགས། །གདུག་ཅིང་དབང་ལྡན་ཀླུ་རྒྱལ་ལ་སོགས་དང་། །ཚན་ཆེན་སྟོབས་ལྡན་སྲིད་མེད་བྱ་སོགས་དང་། །རིགས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་བྱབ་པའི་

@50B ཆོགས་ཀྱང་འཇོམས། །དམོད་པ་མི་བཟད་འདོར་ནུས་དང་སྲོང་དང་། །མཁའ་ལ་རྒྱང་རིང་གསལ་འགྲོ་ཉི་སོགས། །སྐྱེ་དགུ་གང་ལའང་གདམས་དང་ཐོགས་མེད་པར། །རྣ་ཤིང་ཆོགས་ཆེན་མི་ཡིས་བསྲེག་བཞིན་འཇོམས། །འཆི་བའི་མེ་ཆེན་པོ་རབ་ཀུ་མི་བཟད་པ་འདིས་

ནི་རང་དབང་སྤྱད་ཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། སྐྱོབས་པའི་གྲོགས་སམ་རྟེན་འགའང་མེད་པའང་། ཡང་ན་གྲོགས་གང་ལའང་མི་ལྷོས་པ་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་བརྟན་པ་གནས་པར་འོས་པ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་ཚངས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞི་དང་།

འཛོར་ལོས་བསྒྲུར་བ་གྲིང་བཞི་ལ་དབང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་དག་ཅིང་གཏུམ་པས་ཐམས་ཅད་ལ་འཆོ་བར་བྱེད་པ་གཞོད་སྤྱིན་དང་སྲིན་པོའི་དབང་པོ་དག་དང་། དུག་མི་བཟད་པ་གཉོང་ཞིང་ཀུན་བྱིས་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཀུ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཚན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་

སྟོབས་ཀྱིས་ཞ་རོལ་གཞོན་པ་སྲེད་མེད་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། རིག་སྔགས་དང་གསང་སྔགས་དང་དམ་ཚིག་བརྟུལ་ཞུགས་གྲུབ་པའི་མི་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དང་། དམོད་པ་ཆེན་པོའི་འདོར་བས་ཕན་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པར་ནུས་པའི་དྲང་སྲོང་དམ་པ་དག་དང་། གྲིང་བཞིར་

སྣང་བར་བྱེད་ཅིང་རྒྱང་རིང་དུ་འགྲོ་བར་ནུས་པའི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་དགུ་མ་ལུས་པའི་གང་ལ་ཡང་། གདམ་ཞིང་ཆོལ་བ་དང་ཐོགས་ཤིང་རྟགས་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་གར་བབ་བབ་ཀྱིས། རྩེ་ཤིང་དང་སྣར་སྣུར་བྱི་ཆོགས་རི་བོ་ཙམ་ཡང་མེ་མདག་གཅིག

གིས་སྐྱུར་དུ་མ་ལུས་པར་བསྡེག་པ་ལྷར་ཀུན་ཏུ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེན་ཏུ་འཇིགས་པར་འོས་པ་ཆེན་པོའོ། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། འཆི་བ་དབང་ཡོད་པ་དག་དབང་མེད་བྱེད། །འཆི་བ་འཕྲོག་བྱེད་ཆུ་བོས་ཤིང་དེད་བཞེན། །མི་ནི་གཉིས་མིན་བྱོགས་མེད་གཅིག་པུར་

འགྲོ། རང་ལས་འབྲས་བུ་ལྡན་པས་དབང་ཡང་མེད། །འཆི་བས་སྲོག་ཆགས་བརླུ་ཕྲག་མང་འཛིན་ཏེ། །འབྱུང་པོའི་ཚོགས་ལ་རླུ་མཆོའི་ཆུ་སྲིན་བཞིན། །ཀུན་མཁའ་ལྟིང་གླང་ཆེན་སེང་གེ་འདྲ། རྟ་རྩི་འབྱུང་པོའི་ཚོགས་ལ་མེ་དང་མཚུངས། ཞེས་སོ། །འདས་ཆེན་ལས་@051A ཀྱང་། འཆི་བས་ནི་ཐམས་ཅད་ཆོག་པར་བྱེད་ཅིང་མེད་པར་བྱེད་དོ། །མེ་དང་ཆུ་དང་རླུང་གིས་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་ལྟར། འཆི་བས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

མདོ་འདི་ལ་གནས་པས་དབང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་བཞིན་འཆི་བ་མེད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ནམ་མཁའ་ལྟིང་གི་རྒྱལ་པོས་རྟོ་རྩེ་མ་གཏོགས་པ་སྐྱེ་དང་གསེར་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇུ་བར་ནུས་སོ། །འཆི་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་

དག་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཐར་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་དག་ལས་ཀྱང་། གང་དུ་གནས་ན་འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བར་སྣང་ལ་མེད་རྒྱུ་མཆོའི་ནང་ན་མེད། །རི་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ནའང་མིན། །ཆུ་ཆུང་ནང་གི་ཉ་ལྟ་བུར། །གང་

ཞིག་ཉིན་ཞག་འདའ་བ་ཡིས། །ཚེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐུང་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་དགའ་བ་བྱར་ཅི་ཡོད།། རླུན་ཏུ་ནད་ཀྱིས་མངོན་གདུང་ཞིང་། །རྒྱ་ཏུ་མི་གཙང་འཛག་པ་ན། །རྐ་དང་འཆི་བས་འགྲིབ་པ་ཡི།། ལུས་འདི་དོར་ན་ཅིར་མི་རྟུང་། །གང་ཞིག་རྣབ་མོ་ཁོ་ན་ནས། །མངལ་དུ་དང་པོ་འཇུག་པའི་

མི། །དེ་ནི་བསྟོད་མེད་འགྲོ་འགྲུབ་ཞིང་། །སོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷོག་པ་མེད། །ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཙས་པའི་སར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཙམ་ན། །ཁ་ཅིག་དག་ནི་ཡོངས་བརྒྱག་ན། །ལ་ལ་གཞོན་དང་ལ་ལ་རྒན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། །དེ་ལ་མི་

འདི་གཞོན་ཞེས་ཏེ། །གསོན་པའི་གདེང་དྲོད་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དཔེར་ན་རིས་པར་གསོད་པ་དག། གོམ་པ་གང་དང་གང་བོར་བས། །གསོད་པའི་དྲང་དུ་བསྐྱེན་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྲོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཆུ་སྐྱང་དག་ཏུ་འབབ་པའི་རྒྱུན། །ལྷོག་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་མི་ཡི་ཚེ་

འགྲོ་བ། །སྣར་ནི་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །ཡང་གཞན་ལས། ས་དང་ལྡན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །འཕར་བས་བསྲེགས་པས་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟས་སྟོས་ཅི་འཚལ། ཞེས་སོ།། ༥ བདག

@051B གི་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲལ་བས་ནི། ཕངས་ཤིང་སྡུག་པའི་བྱ་དང་ཁྱིམ་ཐབས་སོགས། །ཁཤེས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དང་ཤིང་རྟ་དང་། ཅང་ཤེས་རྟ་དང་དུལ་བའི་གླང་པོ་སོགས།། ནོར་འབྱུངས་ཆེན་མཛོད་མང་སོགས་ཀུན་འདོར། །བྱ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་

བཞེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་བཞེན་པ་དང་ཕྱུགས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ནོར་བུ་དང་མུ་ཏིག་དང་བཻ་ཌཱུརྻ་དང་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་དང་། ནོར་དང་འབྲུ་ལ་སོགས་པའི་བང་མཛོད་མང་པོ་དང་། ཞིང་དང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་དང་།

ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མི་སྡེ་དང་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་བདག་གིར་བྱ་བ་ལུས་ཀྱི་ཤ་རྣམ་ཕན་ཆད་ཐམས་ཅད་འདོར་ཞིང་འབྲལ་བར་འགྱུར་པས་ན་ཟད་ཙམ་དང་ཡང་འགྲོགས་པ་མེད་པའོ། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། འཆི་

དང་འཕོ་དང་འཆི་འཕོ་དུས་བྱེད་པ། །ཕངས་ཤིང་སྡུག་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣག་ཏུ་འབྲལ། །ཕྱིར་མི་འོང་ཞིང་ཕྱད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཤིང་ལས་ལོ་འབྲུལ་འདྲ་ཞིང་ཆུ་རྒྱུན་མཚུངས། །ཞེས་སོ། །སྐྱེས་པའི་རབས་ལས་ཀྱང་། །ཡུན་རིང་ལྡན་ཅིག་འཁོད་འཁོད་ཀྱང་། །འཆི་བས་སོ་སོར་འབྲལ་

འགྱུར་ཞིང་། །སྡུ་ངན་ཆེན་པོས་གདུང་འགྱུར་བ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ངེས། ཞེས་སོ།། གཞན་ལས་ཀྱང་། ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་མཐར་བསྐམ་མཐར་འདྲུལ་ཞིང་། །ཐ་མར་མི་གཙང་སྣོད་པོ་མ་མཆིས་པ། རྣམ་པར་འཇིག་དེངས་སྐྱགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །ཤོ་སོར་འགྱེས་

ཆོས་ཅན་དུ་མཁྱེན་པར་མངོ་དེ། །ཅེས་སོ། །ཡང་གཞན་ལས་ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆ་དགོས་པར། བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ཏེ། །མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྟོག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །མི་མཛའ་རྣམས་ཀྱང་མེད་

པར་འགྱུར། །བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། ། ཕྱོགས་པར་མི་རྣམ་པའི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནི། །རིན་ཆེན་སྤུ་བ་འཕན་མེད་འཐུག་པོ་ཡིས། །ཀུན་ནས་འཇོམས་དང་མི་བཟད་སེང་གེའི་ཁར། །རི་དྭགས་

@052A ཕྱ་མོ་ཆུང་ལྟར་སྟོབས་སོགས་ཀྱིས། །བརྒྱོག་ཏུ་མེད་པའི་ལུས་སེམས་གདུང་བས་གཟིར། །རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས་དཔེར་ན་ཕྱོགས་བཞི་ཅར་ནས་རི་ཆེན་པོ་སྤུ་པ་བརྐྱན་པ་སྐྱིང་པོ་དང་ལྡན་པ། མ་ཞིག་པ། མ་བྱིས་པ། འཕན་མེད་པ།

ཤིན་ཏུ་འཁྲེགས་པ། ཤིན་ཏུ་སྟུག་པ། གཉན་ལ་རེག་པ་བཞིས་བརྒྱོག་སྟེ། རྩྭ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དང་སྣོག་ཆག་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱེ་མར་འཐག་ཅིང་འོང་བ་ལ་ནི་མགྱོགས་པས་བྱོས་པའམ། སྟོབས་ཀྱིས་བརྒྱོག་པའམ། ནོར་བྱིས་བརྒྱོག་པའམ། ཇས་དང་

སྔགས་དང་སྨན་གྱིས་བརློག་པར་སྣ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆ་བ་དང་ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། རྒྱད་པའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་འདི་བཞིའང་དར་ལ་བབ་པ་དང་ནད་མེད་པ་དང་སྲོག་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཇོམས་ཤིང་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལས་ཀྱང་མཐོ་གས་པས་བདམ།

སྟོབས་དང་ནོར་དང་སྔགས་ལ་སོགས་པས་བརློག་པར་སྣ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དཔེར་ན་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེས་རི་དྭགས་བཟུངས་ཏེ་ཅི་འདོད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེའི་ཁ་མི་བཟད་པས་བཟུང་པས་དབྱེ་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གི་གསལ་

ཤིང་གིས་ཟུག་སྟེ་རྒྱགས་པ་དང་བྲལ། མགོན་མེད་སྐྱབས་མེད་དཔུང་གཉེན་མེད། གཤེས་ནི་བྱེ། ཚོགས་ནི་བྱེ་བྲལ། ཤ་ཁྲག་ནི་བསྐམས། ལུས་ནི་ནད་ཀྱིས་གདུངས། སྐོམ་ནི་སྐོམ། བཞིན་ནི་འགྱུར། ཤད་ལགས་ནི་གཡོབ། ལས་ནི་མི་རུས། མཐུ་ནི་མེད། ཁ་ཆུ་

དང་སྣབས་དང་གཅིན་དང་ངན་སྐྱུགས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ལ་གོས། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་འགགས། སྐྱེགས་བུ་ནི་འབྱུང་། སྤྲ་ངར་ངར་པོ་ནི་ཐོན། སྨན་པས་ནི་བོར། སྨན་དང་ཁ་ཟས་དང་ཐུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་གླེས་ལ་བོར་ཏེ། འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འགྲོ་

བར་མལ་གྱི་ཐ་མ་ལ་ནི་ཉལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་འཕོར་བའི་རྒྱུན་དུ་ནི་རྟག །ཅི་ཡི་དབང་དུ་ནི་སོང་། དབུགས་རྒྱུ་བ་ནི་ཆད། ཁ་དང་སྣ་ནི་གདངས། སོ་ནི་གཅོགས། སྤྱིན་པ་བྱིན་ཞེས་དེ་

@52B སྐད་གསོལ་བ་ནི་འདེབས། ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་ནས་ཡང་སྲིད་བར་ནི་འཇུག །གཅིག་པུ་གཉིས་མེད་ཐོགས་ནི་མེད། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འདོར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་འགྲོ། བསྐྱེས་ཆེན་པོ་ནི་འདེགས། སྐུན་པ་ཆེན་པོར་ནི་འཇུག །གཡང་ས་ཆེན་པོར་ནི་ལྷུང་། ཁྲོད་སྐྱེག་པོར་ནི་འཇུག།

དགོན་པ་ཆེན་པོར་ནི་གྲྭ་མཆོ་ཆེན་པོས་ནི་ཁྱེར། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་དམར་གྱིས་ནི་བདས། ས་ཚུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ནི་གྲྭ། གཡུལ་ངོ་ཆེན་པོར་ནི་འཇུག །གདོན་ཆེན་པོས་ནི་ཟིན། ནམ་ཁའ་ལ་ནི་འཆེལ། ཕ་མ་དང་ཕུ་ནུ་དང་། སྲིང་མོ་དང་བུ་དང་བུ་མོས་ནི་བསྐོར་

དབུགས་ནི་ཆད། ནོར་བགོ་བཤའ་བྱ་ཞེས་ནི་ཟར། ཀྱི་རྟུད་མ་ཀྱི་རྟུད་ཕ་ཀྱི་རྟུད་བྱ་ཞེས་ནི་ཟར། སྤྲ་ནི་ཞེགས་པ་ན། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱབས་མེད་པའོ།། ༈ ཤིན་ཏུ་དམན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བས་གནོད་པ་ནི། ལེགས་པར་

བསྡུངས་ཤིང་གོས་བཟང་སྣ་ཚོགས་དང་། །རིན་ཆེན་སྤྲས་པའི་ཁྲི་སྟན་བཅས་པར་ནི། །རོ་བྱེའི་མཆོག་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་བཟང་སྤྲུད་ཀྱང་། །གཅེར་བུ་འཇིགས་རུང་ཅི་སྤྲུང་སོགས་ནང་འདོར།། དེ་ཉིད་ལས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོར་ལྟ་བས་ ན་ཁྲོད་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་ལྟ་ཞིང་། ཟད་པ་དང་དེངས་

པར་ལྟ་སྟེ་འཆི་བས་འཇིགས་སྐྲག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱིས་ཤིག །ཆོས་མ་ཡིན་པས་ནི་མི་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྲོད་ཀྱིས་ལུས་འདི་ལྟར་ལེགས་པར་བསྡུངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་བཙས་པ་ཡང་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་བཟའ་བ་དང་བཅའ་

བ་དང་སྐུང་བ་དང་བཀྲང་བ་བསོད་ཅིང་མང་པོས་ཚོམ་པར་བྱས་པས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའང་། ཐ་མའི་མལ་དུ་སྐན་པས་བོར་ཏེ་སྐན་པ་དང་བཟའ་བཀྲང་གིས་ཀྱང་བླེས་ལ་བོར་ནས་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ཉིན་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ་བཞིན་དུ་འཆིའོ། །ཁྲོད་ཀྱིས་ལུས་དཀྲུས་ཤིང་བསྐྱུས།

བདུག་པས་བདུགས་མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་པོས་བསྐོས་ཀྱང་། དུས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དྲི་ང་བ་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ། །གོས་ཀ་ཤི་ཀ་དང་། སྲིན་བལ་དང་། དུ་ཀུ་ལ་དང་། དར་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྲག་གིས་གཡོགས་ཀྱང་། མལ་གྱི་ཐ་མར་སྐུམ་དང་ཆུས་བོས་པ་དྲི་མ་

@53A ཅན་གྱི་གོས་གྱོན་ཞིང་འཆིའོ། །བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་ནང་ན་བུད་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གླུ་གར་དང་རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྩེ། དགའ་མགུར་སྤྲོད་པ་ཡང་འཇིགས་ཤིང་ཡིད་མི་བདེ་བཞིན་དུ་འཆིའོ། །ཁྱིམ་ནང་ན་སྤོས་དྲི་ཞིམ་པོས་ནི་བསྐུས།

གཏན་པ་ནི་བཙུག །སྐར་ཁྲུང་ནི་བཅད། འབྲུ་མར་དྲི་ཞིམ་པོའི་མར་མེ་སྦར། དར་ཀྱི་ལྷ་སྐྱི་བྱེས། མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་པོ་མང་པོ་བཅལ་དུ་བཀྲམ། སྤོས་བཟང་པོས་བདུགས། རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལ་པ་ཏི་ཀ་དང་། དྲྭ་རྩོག་ལ་སོགས་པའི་སྟན་དུ་མས་བཀབ་ཅིང་། གཡས་གཡོན་

དར་དམར་པོའི་སྟེས་བཞག་པ་ལ་ཉལ་ཉལ་བ་ཡང་། བྱ་རོག་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དང་ར་དང་ཤ་དང་རྩས་པ་དང་། སྐྱ་དང་རྣག་ཁྲག་གིས་གནས་མཆོག་ཏུ་འཇིགས་སུ་རྩང་བའི་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོར་ལུས་གཡོ་བ་མེད་པར་ས་ལ་ཉལ་དུ་ངེས་སོ། །གླང་པོ་ཆེཟམ་

རྟའི་རྒྱབ་བམ་ཤིང་རྟ་ལ་ཞོན་ཏེ་དུང་དང་རྩ་ལ་སོགས་པ་སིལ་སྦུན་ལེན་ཅིང་། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པ་བསྒྲིང་། བསིལ་ཡབ་ནོར་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཡོག་ཅིང་དཔུང་གི་ཚོགས་དུ་མ་ནི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་། རྒྱལ་བྱ་དང་བློན་པོ་དང་མདུན་ན་

འདོན་དང་སྐྱེ་བོ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དུ་མས་ཕྱག་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་བར་སྨྲོན་ཅིག་ཅེས་སྨན་པ་བརྟེད་ཅིང་ཕྱིར་འབྱུང་འབྱུང་བ་ཡང་། རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་ཤི་སྟེ་གཡོ་བ་མེད་པར་མི་བཞེས་བཏེགས་ནས་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་སྙུངན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་ལགཔ་བཏེག

ནས་བྱང་བརྟུང་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་སྐྱིང་རྡེ་སྐད་ཀྱི་ཏུད་མཚོན་པོ་ཀྱི་ཏུད་ཕ་ཀྱི་ཏུད་བུ་ཞེས་དུ་ཞིང་། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་འཇིགས་པ་ལྟ་སྟེ་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་ཕྱུང་ནས་ས་འོག་ལ་སོགས་པར་བཅུག་ཀྱང་ལྷ་ལ་སོགས་པས་ཟ་བའམ། ཡང་ན་མིར་བསྲེགས་སམ་ཆུར་བསྐྱུར་

ཡང་དངས་ཤིང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ།། ༥ ཞར་ལ་གཉེན་པོ་ལ་སྦྱར་བ་བརྟོད་པ། དེ་ཚོ་ཆོས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱབས་གཞན་མེད། །ཆོས་ཉིད་མཚོན་དང་རྟེན་དང་བྲིང་ཡིན་ཏེ། །གང་བས་ཉེན་ལ་མི་སོགས་ཇི་བཞིན་དུ། །ཆོས་ཀྱིས་སྐྱོབ་པས་ཆོས་ལ་ལེགས་བརྟེན་བ། ।

@053B དེ་ཉིད་ལས། སྨིན་པ་དང་དཀའ་ཐུབ་དང་ཆོས་འབའ་ཞིག་བྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ན་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་སྐྱབས་གཞན་མེད་མཚོན་གཞན་མེད། དཔུང་གཉེན་གཞན་མེད་དོ། །དེའི་ཚོ་ཆོས་ནི་བྲིང་དང་གནས་དང་མཚོན་དང་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་བྲང་བས་ཉེན་པ་ལ་མི་དང་། མེས་གདུངས་པ་ལ་མེ་གསོད་

པ་དང་། ཚ་བས་ཉེན་པ་ལ་བསིལ་བ་དང་། སྐོམ་པ་ལ་ཆུ་གྲང་མོ་དང་། ནད་ཀྱི་བཏབ་པ་ལ་སྨན་དང་སྨན་པ་དང་། ནད་གཡོག་དང་། ཆུས་ཁྱེར་བ་ལ་གཟིངས་དང་། དབྱལ་པོ་ལ་ཧོར་དང་། བྱིད་པར་འདོད་པ་ལ་བྱོགས་དང་། བཙད་པར་འདོད་པ་ལ་ལག་ཆ་དང་། ཁཱིག་པར་འདོད་པ་ལ་རྟོ་རྩེ་

ལ་སོགས་པ་དག་མཚོན་དང་སྐྱབས་དང་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། ༥ འདུ་ཤེས་དེ་བསྒོམ་པའི་བྱིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འདོར་བ་ནི། འདི་ལ་ངེས་པར་ཡིད་ཆེས་བློ་ལྡན་གང་། །འཇིག་རྟེན་ཚོས་ཀུན་དོན་མེད་ཉིད་རྟོགས་པས། དེ་

ཡི་སྡུག་ལ་ཆགས་སོགས་ངེས་བཟློག་ཅིང་། །ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་ཚང་ཚིང་ཀུན་ལས་འདའ།། འདིའི་ངེས་ཤེས་རྣལ་མ་སྐྱེས་ན་ནི། །དེ་རིང་ངམ་སང་ཉིན་རང་འཆི་བར་ཤེས་ན་ཉེ་དུང་དང་ནོར་རྩས་ལ་སོགས་པ་གང་དང་ཡང་འབྱོགས་སུ་མེད་པས་དེ་དག་ལ་སྤྲེད་པ་ལ་སོགས་

པ་བཟློག་ཅིང་། གཉེང་བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱིང་པོ་ལེན་པའི་བློ་ཕལ་ཆེར་ལ་ངང་གིས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྟར། རྣེད་པ་དང་བྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་པ་འཕྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྐྱིང་པོར་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། བྱིས་པ་རྣམས་བསྒྱུབྱེད་བྱེད་

པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་རྟོགས་པས། དེ་དག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོས་པས་སྣང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ངང་གིས་ཀྱང་འདའ་བས་ན་འདི་ལས་དོན་ཆེ་བའི་ཆོས་གཞན་གང་ཞིག་ཡོད། །༥ དག་ལེགས་དང་ཡོན་ཏན་

ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ་ནི། རྒྱད་པ་ཀུན་སེལ་བའི་ལེགས་ཉིད་སྤྱིན་པ། །དམ་པའི་སྐྱབས་མཆོག་རིན་ཆེན་ལྟར་བཟུང་ནས། །ཅིས་ཀྱང་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ལས་ཀྱི་མི་དོམས་སྤྱིང་པོ་ལེན་པར་ངེས། །དེས་ནི་འཆི་བ་དང་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་

@054A གཞོད་པ་དང་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་བའི་ལེགས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ལྷ་ཉིད་དུ་བཟུང་ནས། འདུན་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་རྨོངས་པ་དང་འཇིགས་

པ་ལ་སོགས་པའམ། ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་ཇི་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོ་རྩེ་རྒྱས་ཤེ་

འོས་སུ་གསོག་པ་ལ་རྟག་ཏུ་དང་གྱས་པར་སྨྲོར་བས། ལུས་དང་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱིང་པོ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱིང་པོ་དམ་པ་ལེན་པས་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པའི་འགྲོས་བཟང་པོ་དང་ཆེན་པོས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བར་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །༥ དཔེས་ཀྱང་བསྟན་པ་

ནི། དེས་ན་འདི་ནི་འདུ་ཤེས་མཆོག་ཉིད་དང་། །ཉོན་མོངས་ཉེས་ཚོགས་ཀུན་འཇོམས་ཐོ་བ་དང་། །དགེ་ལེགས་ཅི་ལྟོགས་ཅིག་ཅར་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ། །ལ་སོགས་ལེགས་ཚོགས་མང་པོས་རབ་ཏུ་བསྟན་པས། །འདས་ཆེན་ལས། ཞིང་རྫོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྟོན་ཀྱི་ལོག

མཆོག་གོ །རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བ་ལང་གི་རྗེས་མཆོག་གོ། འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་དང་མ་རིག་པ་དང་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཏོ་ཞེས་སོ། །དེ་

བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉས་པ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཇོམས་པའི་ཐོ་བ་དང་། དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བསྟན་པའོ། །ཆོས་ལས། ལུས་འདི་ཇ་སྟོང་འདྲ་བར་རྟོགས་བྱས་ཤིང་། །

དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་སྨིག་རྒྱུ་འདྲར་ཤེས་ནས། །བདུད་ཀྱི་མེ་ཏོག་མཆོག་ནི་འདིར་གཅོད་པ།། འཆི་བདག་རྒྱལ་པོས་བལྟར་ཡང་མེད་པར་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༄༅ སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ། །དེ་ལྟར་དེས་བསམས་ཅི་རྙེད་རབ་གསྒྲིམས་ཏེ། །བརྩལ་ཞུགས་

@054B གཙང་བྱས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཀྱང་། །གཡེལ་མེད་དགེ་ཚོགས་སྤེལ་དང་སྡིག་རྣམས་ཀུན། །སྤྲུངས་ནས་སྣང་མཐའ་ཆེས་ལྷག་དེས་བགྲོད་བྱ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་བརྟེན་ཅིང་ལན་མང་དུ་བྱས་པ་ལ་དེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་ནས། ཁྱད་པར་དུའང་འཆི་བའི་སྟོན་པ་ནད་མང་བ་

དང་། རྒ་བའི་ཁྲུར་གྱིས་ནོན་ཅིང་སྐྱ་དཀར་བ་དང་གཉེར་མ་འདུས་པ་དང་སོ་བྱུལ་བ་དང་ལུས་ཞུམ་ཞེང་སྟོབས་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་གཏུགས་པའི་བསྒྲིམ་པས། སྐྱ་རིང་སྐྱ་རིང་གིས་མཚམས་བཅད་ཅིང་ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་

ལྟང་བ་ཕྱ་བས་ཀྱང་སྔར་ཕན་བྱུང་བ་རྣམས་བཤགས་བསྡོམས་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པས་ཕྱིར་གསོ་ཞེང་། ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པས་རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ཏེ་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་ལ་རབ་ཏུ་གཙང་བས་གནས་པར་

བྱའོ། །སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་རེ་རེར་ཡང་གཡེང་བ་མེད་པར་བསྒོམ་འགྱུས་དྲག་པོས་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོལ་སྣ་ཚོགས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ངོམས་པའམ་སྐྱོ་བ་མེད་པར་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ཡན་ཆད་ལ་གཅོགས་པོ་ཆེར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲུབ་ཅིང་

སྟེལ་བ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་པ་ཆེ་ཕྲ་ཐམས་ཅད་སྡོམས་བཞིས་བྱང་བའི་མཚན་མ་མང་དུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་སྣུང་བ་ལ་འབད་པ་མི་ཞན་པ་རང་སེམས་ཀྱིས་མ་ཁྱེལ་བ་དམ་པ་རྣམས་ལ་མི་གནོད་པའི་ངོ་སོ་དང་བཅས་པར་ཉིན་མཚན་

འདའ་བས། ནམ་འཆི་ཡང་འགྱོད་པ་མེད་ཅིང་དགའ་བ་དང་བཅས་པ་ངེས་པ་ཐོབ་པའི་རེ་བ་དང་བཅས་པས་སྣང་བ་ནས་སྣང་བའི་མཐའ་ཆེས་ལྷག་ཅིང་ཀུ་ནོམ་པ་ལམ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་ལྷག་པ་ལྷག་པར་བརྟུད་པ་དག་གིས་གོ་འཕང་ཇེ་མཐོ་ཇེ་མཐོར་འཛོག་ཅིང་འགྲོ་བ་ལས་

སེམས་ཅན་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་བརྩེ་བའི་མིག་གིས་རྣམ་པར་བལྟ་ཞིང་བསྟུ་བའི་ལག་པས་ཡང་བའི་གནས་ནས་ཅོན་ཀྱིས་དྲངས་ཏེ། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅིས་ཀྱང་མི་བྱེལ་བའི་གནས་མཆོག་དམ་པར་བཀོད་པས་དབུགས་འབྱིན་པ་སྟེན་པའི་

@055A སྒྲིན་བདག་ཆེན་པོར་འགྱུར་བར་བསྒྲབ་པར་བྱའོ། །བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་ཞཱད་པ་ལས་མི་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའོ།། ༄།།དེ་ལྟར་རྟེན་དེས་མི་རྟག་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་བསྐྱལ་

ཏེ་སྐྱིང་པོ་བློང་བར་འབད་པར་བྱ་བའང་མི་དགེ་བ་སྤང་ཞིང་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་སྐོབ་ཁོ་ནས་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཕོ་བ་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་ཆུང་ངུས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། སྟོག་པ་ནི་ཆུང་ངུས་ཀྱང་གནོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་

པས་ན། དེ་དག་བསྒྲུབ་ཅིང་སྤང་པ་ལ་འབད་པའི་དོན་དུ་ལས་དང་འབྲས་བུ་བསམ་པ་སྟོན་ཏོ།། ༥ འདི་ལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་གཞན་གྱིས་དབང་ཅན་རྟེན་ཅིང་འབྱེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་རྒྱུ་གཅོ་བོ་ཡང་བཟང་པོ་

དང་ངན་པའི་ལས་ཉིད་དུ་ཟད་པས་ན་ལས་ལ་བལྟོས་པར་སྣང་བ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། །དེ་ནི་བསྐལ་པ་སྟོང་དུའང་ཆུད་མི་ཟ། །རང་གིས་བྱས་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ཆུང་ལས་ཀྱང་།། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཆེད་སྨིན་དེས་པར་བསམ། །སྟོང་དང་སེམས་ཅན་

བྱིས་བསྡུས་པའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དག་གི་དབང་གིས་བྱུང་བར་གསུངས་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ལས་ཀུན་ནས་སྤྲོང་ཞིང་གསོས་འདེབས་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་ཉིད་དུ་བྱུབ་པ་སྟེ། སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་པདྨ་

དཀར་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལས་ཀྱིས་སྤྱལ་བའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ་ཞེས་སོ། །ལས་དེ་ནི་གཉེན་པོ་སྤྱིས་པ་མ་གཏོགས་པ་བསྒལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་

པས་ཆུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དག་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་དང་ཕྲད་ན་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་རྟུས་པས་ན། ཏ་བརྒལ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ལ། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྒལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །

@055B ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས་སོ། །ལས་དེའང་རང་གིས་བྱས་པ་ལ་སྡུག་པ་སྤྱད་བྱེད་པ་པོའི་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་ལ་སྨིན་གྱི། གཞན་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་ནི་ས་དང་ཆུ་ལ་

སོགས་པ་ལ་མི་སྨིན་གྱི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྨིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་སུ་ཞིག་ལ་སྨིན་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་བས་སོ། །དེའང་ཆུང་ངུ་ལས་ཆེ་བ་དང་

ཆེས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་སྨིན་གྱི། མཉམ་པའམ་ཆུང་བར་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། རྒྱ་གྲོ་རྟ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའི་སྟོག་ལེམས་སྐད་ཅིག་གི་བྱངས་ཀྱིས་བསྐལ་པར་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བསྟལ་རྒྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་མང་ངུ་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ཕྱོགས་ན་ལས་ཕྱ་བ་ནས་བསྒྲིམ་པར་འབད་པར་བྱ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་དགེ་བ་ཕྱ་བས་བདེ་འགྲོར་ནི། །ཆེན་པོས་དབུགས་འབྱིན་སྟོག་པ་ཕྱ་བས་ཀྱང་། །སྐྱེ་བསྟལ་ཆེན་པོས་གདུང་འགྱུར་ངེས་བསམས་ཏེ། །ཕྲ་བའི་ཕྱ་ལའང་ཆེར་བསྒྲིམ་ནན་ཏན་བྱ། །

འཚད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་བསྐྱེད་པར་ནུས་ལ། ངག་གིས་ཉེས་པར་སྨྲོད་པ་རེ་རེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལྟ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བསྟལ་མང་པོ་བསྐྱེད་པར་ནུས་པས་ན། ཤིན་ཏུ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དགེ་བ་

ཆུང་དུའང་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་སྲིག་པ་ཡང་འགྱུར་ལ། ཆུང་དུ་ནས་མ་སྦྱངས་ཤིང་མ་བསགས་པར་ཆེན་པོ་ཉིད་མི་འགྱུབ་པས་ན་ལག་པ་སྡོང་པར་འགྱུར་རོ། །སྲིག་པ་དང་ལྡོང་བ་ལ་ཡང་ཆུང་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལའང་སྐྱར་བར་འགྱུར་

བས་ཆུང་དུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། ཆུའི་ཐིགས་པས་བྱམ་པ་དང་པོ་ཐ་མའི་བར། །རིམ་གྱིས་ཆུང་དུ་ཆུང་དུས་དེ་ཡོངས་འགེངས་པ་ལྟར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་དུ་ལའང་། མི་གནོད་སྙམ་དུ་བརྟས་མི་བྱ། །ཆུ་ཡི་ཐིག་པ་བསགས་པས་@56A ཀྱང་། །སྡོད་ཅེན་ཁད་ཀྱིས་འགེང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་སྲིག་པ་ཆུང་ངུས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཕྱི་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག །ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ལྟུང་བ་ཡིས།། སྡོད་ཅེན་གང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཅུང་ཟད་བསགས་པའི་སྲིག་པས་ཀྱང་། །བྱེས་པ་རབ་ཏུ་

གང་བར་འགྱུར། །དགེ་བ་ཆུང་ངུས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཕྱི་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག །ཆུ་ཡི་ཐིག་པ་ལྟུང་བ་ཡིས། །བྱམ་ཅེན་གང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཅུང་ཟད་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཡིས།། བརྟན་པ་རབ་ཏུ་གང་བར་འགྱུར།། ༈ ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དགེ་བ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལའང་

གྱས་པར་བསྒྲིམས་པས་ས་བོན་བཏབ་ཅིང་བསགས་པ་ལས་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་དུ་སྐྱེ་ཞིང་སྡུག་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། །སྲིག་པ་ཕྲ་བའི་ཕྲ་བ་ནས་ཆེར་འཛོམ་པས་སྐྱངས་པས་ནི་ཆེན་པོའང་རང་གིས་བཟློག་ཅིང་། གཉིན་པོ་མ་འབྱེས་པ་སྡོམས་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་པས་དོན་ཤིན་ཏུ་

ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཆུང་ངུ་དག་ལའང་སྨོས་པ་དང་འཇིགས་པ་ཆེན་པོས་འཇུག་པའི་དད་ལྡན་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་བྱུང་ཟིན་པས་ན་འདི་ནི་མན་ངག་ལས་ཀྱང་ཆེས་མན་ངག་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པར་ངེས་སོ། །ཡང་བཅོ་བྲྀག་མཁན་དག་ཆུས་འཁྱེ་ཞིང་

མདའ་མཁན་མེས་ནི་སྤྱོང་བ་དང་། །ཤིང་མཁན་ཤིང་ལ་འཇོག་སྤྱོང་ལྟར། །མཁས་པས་བདག་ཉིད་དགེ་བས་འདུལ། །ཞེས་ཏེ། རིམ་གྱིས་ཞེས་དགོངས་སོ།། ༥ ལས་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བརྗོད་པ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཞེས་བརྗོད་དགེ་བ་དང་། །མི་དགེའི་ལས་

ལམ་འདི་དག་རྟེན་འབྲེལ་ནི། །ཟབ་མོའི་ཆོས་སྟོང་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་གནས། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་ཁ་ན་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཅན། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ལ་

སོགས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་དག་ལས། འབྲས་བུ་འདོད་དང་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་འདི་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཟབ་པ་ཤུ་བ་མཁས་ཤིང་མཛངས་པས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ཆེན་པོས་ཏེ། རྣམ་པ་

@56B ཐམས་ཅད་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཟད་དོ། །འདི་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་དང་ལྡན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་པས་ངན་འགྲོ་བཅོད་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་

བྱང་ནི་ཆོས་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལའང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དེ་དྲན་པ་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཤེས་ཏེ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ན་གཞན་

བྱིས་ཁ་མ་ཕྱིན་ཏེ། །ཞེས་སོ། །ཡང་གནས་འདི་ནི་བྱིས་པ་རྟོག་གེ་པ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་ཞོག །འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱ་བར་མི་རུས་པས་ན་དགེ་སློང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཤེས་པ་དེས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་

ཤེས་པའམ་ལྟའི་མིག་གིས་བལྟས་ན་ཞེས་ཕལ་ཆེར་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཚོས་ལ་སྨན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ལ་བལྟོས་པར་གསུངས་སོ། །སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཚུལ་མཁྱེན་སྨན་དང་ལྡན། །དྲས་གསུམ་

དག་ལ་ཆགས་པ་མི་མངའ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བ་སྟེ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱང་བ་སྟེ། །ལྟོ་དང་མི་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་ལྡན་དང་། །གང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དག་ཏུ་འགྱུར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །དགེ་བ་དང་ནི་མི་དགེའི་ལས་

རྣམས་ཀྱི། །ཆུད་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཅིར་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་རབ་མཁྱེན་ཏེ། །ཁོར་བྱ་དིན་ཆེན་ཕྱག་ཏུ་བཞག་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ།། ༥ ལས་དེའང་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཅན་དུ་བསྟུབ་པ། ལས་ཀྱང་སེམས་པ་དང་ནི་བསམ་པས་བསྡུས། །གཉིས་ཀའང་ཏེགས་སོགས་

སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་སྟེ། །སེམས་དམན་མཆོག་སོགས་གཡོ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྲིད་དང་ཞི་སོགས་མཐོ་དམན་སྣ་ཚོགས་ཕྱི། །ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྟེ། དྲང་སྲོང་མཆོག་གིས་ལས་རྣམས་

@57A ནི། །སེམས་པ་དང་ནི་བསམ་པར་གསུངས། །ལས་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ནི།། རྣམ་པ་དྲུ་མར་ཡོངས་སུ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །དེ་ཡང་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ།

དེས་བསྒྲིད་ལྷས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀའང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་གཅོ་བོར་བྱས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སེམས་དམན་པ་དང་ཐུབ་ཆེམ་པ་དང་། འདོད་པ་དང་སྡང་བ་དང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་གཡོ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ལེགས་

པར་སྤྱོད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབ་པ་ལས་འབྲས་བུ་འཕེར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་དང་། འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་ལྡས་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རབ་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་སྣ་ཚོགས་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་

ཞུས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་ལས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲིད་ནས། སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་སྣ་ཚོགས་དག་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སོ།། ༥ རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། མ་རིག་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་ལས་

དང་ནི། །སྐྱེ་བའི་འཁྲུལ་འཁོར་ཆེན་པོར་སྲིད་གསུམ་འཁོར། །ཡང་དག་ལྟ་བས་མ་རིག་འགགས་ལས་ཀུན། །ཉོན་ཞེའི་དག་རྒྱུ་འབྲས་མ་ལུས་སྟོམ། །ས་ལྷ་ལྟང་པ་ལས་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདི་འགགས་པས་འདི་འགག་པའང་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་རྒ་ཤི་འགག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་ལས་ལྡོག་པར་འཇུག་པར་འཐོར་བ་དང་མྱ་

ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བའོ། །སྐྱོང་རྗེ་ཆེན་པོ་པན་དཀར་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་སྟེ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་མ་གཏོགས་པ་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་པོའམ་

@57B འཇོག་པ་པོ་ནི་གང་ཡང་མེད་དེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་སྨིག་བསྟལ་ཟད་པ་ཙམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འཇོག་པའོ། ཞེས་སོ། །འདས་ཆེན་ལས། མ་རིག་པ་ནི་འདས་པའི་ཉོན་མོངས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ནི་འདས་པའི་ལས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཕོག་མར་

མངལ་དུ་འཇུག་པའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཡན་ལག་ལྟ་དང་དབང་པོ་བཞི་མ་ཚང་བའོ།། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་དབང་པོ་བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །རེག་པ་ནི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བྱེ་བྲག་མི་ཤེས་པའོ། །ཚོར་བ་ནི་སྲེད་པ་གཅིག་ལ་ཆགས་པའོ།།སྲེད་པ་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་

ལ་ཆགས་པའོ། །ལེན་པ་ནི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དག་ལ་ཆགས་པའོ། །སྲིད་པ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབ་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་དལ་ཕྱར་བྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བཞག་པ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བའོ། །རྒ་ཤི་ནི་དལ་ཕྱར་བྱི་མིང་དང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་མ་འོངས་

པའི་རྒ་ཤིའོ། །མངལ་དུ་ཤི་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་མེད་དེ་རྫོགས་ལྡན་ལ་ཡོད་པའོ།། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པས་བཅུ་གཉིས་སུ་བཞག་གོ་ཞེས་སོ།། ༥ རྩ་བ་སེམས་སུ་བྱུབ་པ་ཉིད་བསྟུ་བ་ནི། དེས་ན་ཆོས་ཀུན་བཅོས་བྱ་

གཟུགས་བརྟན་ལྟར། །ཇི་ལྟར་བསྟུབ་བཞིན་འགྱུབ་པར་དམིགས་པ་སྟེ། །འདི་ལ་བདག་པོའམ་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་པར། །མཐུ་ཆེན་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཅིར་ཡང་གདའ། །རྟེན་འབྲེལ་ནི་སྟོང་པའི་རྣམས་སུའང་འཆད་པར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གློ་བུར་

དུ་བྱས་པས་རྟྭའི་མེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞེག་ཇི་ལྟར་བསྟུབས་པ་དེ་ལྟར་འགྱུབ་པས་ན་བདེན་པར་གནས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པས། བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་སེམས་བཏུ་ཆགས་སྡུ་ཚོགས་རྒྱས་པ་ཅན་

བྱི་གར་མཁན་གྱིས་སྨྲར་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱི་སྐང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་བལྟའོ། །རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། སེམས་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་ལུས་སྐྱོ་ཚོགས་བྱས་པའོ།། སེམས་ནི་གཟུགས་མེད་བསྟན་དུ་མེད་དེ། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བཅོས་མ་

@58A རྣམ་པར་བསྒྲུབས་པས་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ལས་ཀྱང་ཅི་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་ལྟར་འགྲུབ་པས་བདག་པོའམ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཆོས་འདི་དག་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེའོ།། ༄ ཙ་བ་སེམས་ཉིད་དུ་འདུལ་

བར་བསྟབ་པ་ནི། དེ་བས་མཁས་པས་སེམས་ཉིད་རབ་བརྟགས་ཏེ། །འདུལ་སྟོང་མཁས་པའི་ལྷགས་ཀྱས་ལེགས་བཀུལ་བའི། །གྲུང་པོ་བཞིན་དུ་ལོག་འཛུག་རབ་བརྩོག་ནས། །བཟང་པོའི་དམིགས་ལ་གཏད་དེ་ལེགས་པར་བགོལ། །དེས་ན་བློ་དང་ལྡན་པ་བདག་ལེགས་

སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཙ་བ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ཀུ་གྱུ་དང་ཡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་རྣམས་རིག་པར་བྱས་ལ། གྲུང་པོ་མ་དུལ་བ་སྐྱེས་པ་དྲིས་པ་ཅན་མི་ལ་སོགས་པ་ལ་གནོད་པ་སྐྱེ་ཚོགས་བྱེད་པར་དཔའ་ཞིང་ཆས་པ་དག་འདུལ་སྟོང་མཁན་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱུ་གྲུབ་དུ་བཙུགས་

པས་སྐྱར་བར་གང་འདོད་དུ་བཞག་ཅིང་དཀྱི་བ་དང་བཀོལ་བར་རྒྱས་པ་ལྟར། སེམས་དེ་ཉིད་ལོག་པའི་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཡན་པར་འཇུག་པ་ལས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ལེགས་པར་བསྲུང་ཏེ། བཟང་པོའི་གནས་དགེ་བ་དང་ཞི་བ་དང་མཐུན་པ་དང་མཚུངས་པར་སྦྱོང་

པ་དག་ལ་སྦྱོབས་ཅི་ཡོད་པས་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལས་ཀུན་ནི། །སེམས་ལ་རག་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་སེམས་འདུལ་བ། །འཆི་མེད་གནས་སུ་འཕྲིད་པར་བྱེད། །དེ་ལྟའི་སེམས་ནི་གང་ཡིན་པ། །མ་ཁས་པ་

རྣམས་ནི་འདུལ་བར་བྱེད། །དེ་དག་བདུད་ཀྱི་འཆིང་ལས་འདས། །ཞ་རོལ་བའི་བ་འབྱུང་བ་ཐོབ། །རྣམ་རྟོག་མི་བཟད་གཡོན་ཅན་ཏེ། །དེ་ནི་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཞིང་གཡོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས། །དམྱལ་བའི་གཡང་སར་ཉེ་བར་ལྟུང་། ཞེས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་། ཡིད་

ཀྱི་གླང་པོ་ལོག་འགྲོ་བ། །དམིགས་པའི་ཀ་བ་བཟང་པོ་ལ། །དྲན་པའི་ཐག་པས་ངེས་བཅིངས་ནས། །ཏིང་འཛིན་ལྷུགས་ཀྱུས་རིམ་དབང་བྱ། ཞེས་སོ། །ཡང་ཆོས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་ཆེན་ལ།། སེམས་ཀྱི་གླང་པོ་དམ་བཏགས་ན། །འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར། །

@58B དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་ཏུ་འོང་། ཞེས་སོ།། ※ སེམས་ལེགས་པར་བཏུལ་བའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། སེམས་ཀྱི་དགྲ་ཆེན་ལེགས་བཏུལ་འཇིག་རྟེན་གྱི། །གསོད་ཆེན་ཀུན་བརྒྱོག་བསྟན་ཆོགས་མ་ལུས་ཐོབ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་རྣམས་ཤུགས་ཆེན་དེར་གཏུག་གི། དོན་

མེད་དཀའ་ཐུབ་དག་པོས་ཅི་བྱར་ཡོད། །འདི་མ་དུལ་བ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་རྣམ་པར་གཡེལ་བའི་མ་རྟོགས་པའི་དགྲ་ཆེན་པོ་སྟེ། འདིས་ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པར་བསྐྱེད་བ་ལ་ཆོགས་མེད་པས་ན། གལ་ཏེ་ལྷ་དང་

ལྷ་མིན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་ཀྱང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི། །མེ་ནང་འཁྲིད་ཅིང་འཇུག་མི་ནུས། །ཉོན་མོངས་སྤྲོབས་ཆེན་དགྲ་འདི་ནི། །གང་དང་ཕྲད་ན་རི་རབ་ཀྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། །དེར་བདག་སྐད་ཅིག་གིག་ལ་

འདོར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སེམས་ཀྱི་གླང་པོ་ཡན་བཏང་བས། །མནར་མེད་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར། །གླང་ཆེན་མ་དུལ་མྱོས་བ་ཡིས། །འདི་ན་དེ་འདྲའི་གཞོད་མི་བྱེད། །དེ་ལྟས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ན། །སེམས་ལས་འཇིག་པ་གཞན་འགའང་མེད། །ཅེས་སོ། །

དེ་ལེགས་པར་ཐུལ་བ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གནོད་པ་གང་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བརྒྱོག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལམ་ལེགས་པར་ཚུད་པས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ་པས་ན། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་སྨྲགས་པས་ཤེམས་ཁོ་ན་འདུལ་

བ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །ཤེམས་འདུལ་བར་མི་ནུས་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་གཡང་དུ་མཆོང་བ་དང་མེར་བསྲེག་པ་དང་ཏི་ཤུལ་ལ་བརྒྱག་པ་དང་ཟས་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་

ཅད་ནི་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པས་བདག་དྲན་པའི་མཐར་ལྷུང་དུ་ཟད་དོ། །དྲན་པ་

ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཤེམས་ཅན་འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། སྲིད་པས་བསྟུས་ཤིང་གཏི་མུག་གིས་བཅིངས་ཏེ་བག་ལ་ཉལ་དང་ལྡན་པས་དུས་གསུམ་དུ་འཆོད་པར་བྱེད་ཀྱང་། སྲིད་

པ་གཅོད་པ་ལ་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་མི་བྱེད་པ་ཅི་ལས་ཡིན། འདི་དག་ལ་

@59A སྟེང་མེད་དམ། འོན་ཏེ་སྟེང་ལ་མི་ཤེས་པ་ཡོད་དམ། ཤེས་ཀྱང་ཡིད་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན། མཐོ་རིས་སུ་ཡུན་རིང་ན་ཡང་སེམས་སྐྱོ་བར་འོས་ན་སེམས་བསྲུ་བ་དེ་ལྟ་ཅི་

སྨོས། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསྟུ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་

མི་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལྟ་སྟེ། ཏ་ག་དང་ན་ག་དང་འཆི་ག་དང་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་དང་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཡང་ཉེས་དམིགས་བཅུས་གཟོད་དེ། བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་དང་། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡུལ་ནས་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་ཞིང་འཆི་བ་དང་། གཞན་

གྱིས་བརླས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བཀོལ་བ་དང་། ཚ་ཞིང་གང་བ་དང་། རླུས་དབྱེ་བ་དང་། འབྱོར་བ་རྒུད་པ་དང་། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་མཉར་ཀྱང་མི་དགག་བ་མེད་པའི་སེམས་དབྱུང་ལྟ་བུ། རྣ་བ་དང་སྐྱེ་མེད་པ། རྡོ་དང་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་

པ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མི་བྱེད་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་བསླུས་པས་ན་སྐྱེ་རྗེ་བར་འོས་པའོ་ཞེས་སོ། །ཡང་སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་དུལ་བའི་བ་ཐོབ་པར་བྱེད། །གང་གིས་རྟག་ཏུ་སེམས་བཏུལ་བ། །དེ་

ཡིས་རྟག་ཏུ་ཉེས་པ་བཅོམ། །ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་བརྟན་པོ་ལ། །སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་མི་འགྱུར། །ལས་ཀྱི་ཐག་པ་དམ་པོ་ཡིས། །སྐྱེ་བོ་བཅིངས་པ་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། །ཚོ་རབས་དག་ནི་སྟོང་སྐེད་དུ། །འཁྲིད་པར་བྱེད་ཀྱང་མི་མཐོང་དོ། །སྐད་ཅིག་ཏུ་ནི་དགེ་བྱེད་ཅིང་། །སྐད་

ཅིག་ཏུ་ནི་མི་དགེ་བྱེད། །དགེ་དང་མི་དགེ་བྱེད་པ་ཡི། །སེམས་དུལ་བ་ནི་བདེ་བར་འགྲུར།། གང་ཞིག་འདིར་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་། །ཕ་རོལ་ཏུའང་སྡུག་བསྔལ་བ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་བཟད་པའི། །སེམས་འདི་ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་ཡིན། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ཤ་ཟ་ཀུ། ལྟོ་འཕྱེ་སྲིན་པོར་

བཅས་པ་ཡིས། །གཙོ་བོ་མཆོག་ཅིག་སེམས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་སྲིད་གསུམ་རྒྱལ་པོ་བཞིན།། སེམས་ཀྱིས་ལྟ་ཡི་ཡུལ་རྣམས་དང་། །སེམས་ཀྱིས་མི་ཡུལ་རྣམས་སུ་འཁྲིད། །སེམས་ཀྱིས་ངན་འགྲོ་རྣམས་སུ་འཁྲིད། །སེམས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགུ་འཕྲོམ་པར་བྱེད། །ཕན་པ་མེད་པའི་

@59B ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས། །འཕྲལ་ཞིང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་སེམས། །སྲིད་པ་ཡིས་ནི་བདས་པས་ན། །སྡུག་བསྔལ་མཐའ་མེད་པ་ལ་གནས། །སྙོད་པ་གཅིག་ལ་རྟག་ཏུ་སྣས། །སྐེན་པར་དཀའ་བ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །ཉམས་པར་བྱེད་ལ་མི་མངོན་པ། །དེ་ནི་མི་བརྟན་སྐྱར་དུ་འགྲོ། ཞེས་སོ།།

གཞན་ལས་ཀྱང་། །སེམས་ནི་གཅིག་བུ་བཏུལ་བ་ཡིས། །གཤེད་པ་མ་ལུས་ཐུལ་བར་འགྲུར།། སེམས་འདི་གཅིག་པུ་བཏགས་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཏགས་པར་འགྲུར། །སེམས་བསྲུང་བརྟུལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ། །བརྟུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞེག་བྱ། །ཞེས་

སོ།། ※ སྤྲོས་ཏེ་བཤད་པ་ལ་དང་པོར་ལས་འབྲས་བསྟོམ་པའི་རྩ་བར་ཡང་དད་པ་བསྟོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། །ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་སྣང་ཚོགས་ལ། །ཡིད་ཆེས་བརྟན་ཞིང་སྐྱབས་མཆོག་རྣམས་ལ་ནི། །རབ་དང་ཐར་པ་དམ་པ་དོན་གཉིར་གང་། །དེས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་

ཟབ་སྟོར་འཇུག་པ་ཐོབ། །དད་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དང་བ་དང་། འདོད་པའི་དད་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་ལ་མི་སྲིད་པར་དོགས་པ་ལ་སོགས་པས་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྤངས་ནས། ཡིད་ཆེས་པ་བརྟན་པས་དགེ་བ་

མངོན་པར་འདུ་བྱ་ཞིང་མི་དགེ་བ་སྤང་བར་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དང་བ་ནི་དཀོན་མཆོག་དང་ལྡན་ཚ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སེམས་མངོན་པར་དད་ཅིང་དགའ་བ་དང་གུས་པར་བྱེད་པའོ། །འདོད་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོབ་པ་དང་དོར་བར་ཆེད་

དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པའི་འབྲས་བུ་དག་བསྟུབ་པ་དང་སྤང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལས་ཀྱ་བའང་ཆུད་མི་ཟ་བར་ངེས་པ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཟབ་ཅིང་ཤུ་ལ་ཞིབ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ནུས་པ་

དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་དེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཐོབ་པའོ།། ༥ དེ་དག་པོའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་ཡང་བསྒྲུབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱུན་ཉུ་སྐྱབས་མཆོག་མི་འབྲས་ཞིང་། །འོག་པའི་ལམ་སྣང་བཀ་ཡོད་ལམ་སྦྱོང་པས། ཡོན་ཏན་ཀུན་སྡུད་སྐྱེ་དུ་སྨིད་པ་ཡི། །

@60A རྒྱ་མཚོ་བརྒལ་ནས་འགྲོ་གྲུབ་སྦྱོལ་བར་འགྱུར། །དེ་དང་ལྡན་པས་དུས་དང་གནས་སྐབས་དང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུའང་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་དམ་པ་དག་དང་མི་འབྲལ་བས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པས་

མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ལོག་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་བཟང་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ། བག་ཡོད་པ་ཐོབ་པས་དགོད་པོའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ་དང་བཟློག་པ་སྤོང་བར་བསྒྲིམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པས་ན། སྡུར་བར་

རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་བསྒྲུབ་པར་རྒྱས་པའོ། །རྩ་བ་དད་པ་བསྒོམ་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དད་པའི་སྟོབས་བསྒྲེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕུག་རྒྱ་ལས། དད་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་དད་པ་དང་མོས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་དང་ཐ་

ཆོོམ་མི་ཟ་བ་དེ་ནི་དད་པའོ། །ཡང་ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་དད་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་ལ་དད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དད་པ་དང་། སྨིན་པ་དང་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་རས་ཡེས་རབ་དང་ཡེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་བར་ལ་དད་པའོ། །

དང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་དད་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའོ་ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་དད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དད་པ་མང་བ་དང་འཕགས་པ་ལ་བལྟ་བར་འདོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པར་འདོད་པ་དང་། ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་

ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤང་ཤིང་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་གནས་པའོ། །ས་དས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཤིང་བསྟེན་པར་བྱེད། མཉེས་པར་

བྱེད་པའོ་ཞེས་སོ། །རྒྱུ་བའི་སྐྱོང་པོའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་ཅིང་དང་བའི་སེམས་ཅན་ནི་དཀོན་ཏེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལྡང་ལྡན་པ་ནི་དད་པ་ཅན་

@60B ཡིན་ཏེ། མོས་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་འདོར་བའི་སྟོབས་དང་། ཡི་དམ་ལ་བརྟན་པའི་སྟོབས་དང་། མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ཏེ་ཉེས་པར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའོ་

ཞེས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་། འདི་ན་སྐྱེས་བུའི་ནོར་མཆོག་དང་པ་སྟེ། །འདི་ན་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བདེ་བ་ཐོབ། །བདེན་པ་ཁོ་ན་ངེ་བྱེ་རྣམས་ཀྱི་ཕུལ། །ཞེས་རབ་ཀྱིས་འཆོ་འཆོ་བའི་མཆོག་ཅེས་གསུངས། །འཕགས་པ་བལྟ་བར་འདོད་པ་དང་། །དམ་ཆོས་ཉན་པར་དགའ་བ་དང་། །

སེར་སྣའི་དྲི་མ་རྣམ་སྤངས་པ། །དེ་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། དད་པ་དང་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་ཆོས་ཉན་པ་དང་དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལས་མི་ཉམས་སོ། །གང་དུ་སྐྱེས་པར་ཡང་དེ་དག་དང་མི་

འབྲལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སྐྱེས་ནས་དགེ་བ་འཚོལ་བ་བརྩོན་པས་ཁྱིམ་དང་ཆུང་མ་དང་། བྱ་དང་མྱ་མོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་རོ། །གཞོན་པ་ན་ཡང་རྩེ་བ་ལ་མི་དགའ་བས་ན་ཆོང་མཇོས་པའི་ཚེ་དད་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

བསྟེན་ཅིང་དགེ་བའི་བསམ་པས་ཆོས་ཉན་ཏེ། །བསླུབ་པ་སྟིང་པོར་བྱེད་ཀྱི། ཚོགས་ལྷུར་ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་བསྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཟང་ཟིང་ལ་མི་ལྟ་བས་སྟིང་རྗེས་གཞན་ལ་སྟོན་ཏེ། །དེ་ཆོས་འབའ་ཞིག་སྨྲའ་པར་

བྱེད་ཀྱི། འདོད་པ་འཆོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དོན་ལ་རྟེན་ཀྱི་ཆོག་འབྲུ་ལ་མི་རྟེན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་པར་ཡང་འཛུར་རོ། །བག་ཡོད་པ་ལྷུར་བྱེད་པས་དབང་པོའི་སྐྲ་སྟོམ་ཞིང་། རང་གི་སེམས་འདུལ་བར་བྱེད། གཞན་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་སྐྱང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་

ལྟར་དད་པ་དང་བགེ་ཡོད་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ན་ཆོས་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བས། ཆོ་ཕྱི་མ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བས་མི་འཇིགས་ཏེ། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་སེམས་མི་འགྲོ་ཞིང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟབགས་པའི་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དད་པ་དང་དད་@061A མང་བ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། མོས་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དང་ཡིད་གཉིས་མེད་པ་དང་། དཀར་བ་དང་གནག་པའི་ལས་

དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཆུད་མི་ཟ་བར་ཤེས་ནས་སྡོག་གི་ཕྱིར་ཡང་སྟོག་པའི་ལས་མི་བྱེད་དེ། སྡོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ལ་མི་དམིགས་པ་ན་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །སྨྲིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་

མཐོ་རིས་དང་། ཐོས་བས་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དང་། བསྟོམ་པས་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའང་དོ་ཤེས་སོ། །དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལས་ཀྱང་། དད་པ་སྟོན་འགྲོ་མ་ལྟར་སྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྡུད་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དད་པ་ནོར་དང་གཏེར་དང་ཤིང་པའི་མཆོག། ལག་པ་

བཞིན་དུ་དགེ་སྦྱོང་རྣ་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་པས་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་སྤྱིར་བསམ་པ་སྟོན་པ་ན། ཕ་ལས་འབྲས་འབྱེལ་བའི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ལེགས་སྦྱང་ཉེས་སྦྱང་སོ་སོར་སྦྱང་

པ་ཡིས། །རྣམ་སྨིན་སྤྱག་ཅིང་ཡིད་འོང་མ་ལུས་དང་། །མི་འདོད་སྣ་ཚོགས་སོ་སོར་མྱོང་འགྱུར་བ། །རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །ལེགས་པར་སྦྱང་བའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་པ་སྤྱག་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དབེན་པ་ཞངས་པ་བདེ་འགྲོར་རྣམས་ཀྱི་བདེ་འགྲོར་སྣ་ཚོགས་

ཅི་རིགས་པ་དག་དང་། ངན་སོང་དག་ཏུ་ཐ་དམྱལ་བའི་མིས་ཡོངས་སུ་བསྡིག་ཅིང་གདུང་བ་ན་བསིར་བྱ་བསིལ་བས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་དུ་ངལ་གསོ་བ་ཙམ་ཡན་ཆོད་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་གང་དང་གང་སོ་སོར་མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་

རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་མི་འདོད་པ་མི་སྡུག་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་དབེན་པ་མི་ཕངས་པ་ངན་སོང་དག་གི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ལུས་འབར་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཅིང་ཡུན་རིང་བར་མ་ཚད་པ་རྣམས་དང་། བདེ་འགྲོ་དག་ཏུ་འཆི་ཁྲིད་བ་དང་ནད་མང་བ་ལ་སོགས་པ་གང་

@061B དང་གང་རྟོང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་ལས་ལྷི་བ་དང་ཡང་བ་དང་བར་མ་དག་ལས་གནས་དང་ལུས་དང་ཚོ་དང་བདེ་སྡུག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རབ་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཅི་རིགས་པར་སོ་སོར་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཆོལ་བར་ཉམས་སུ་རྟོང་བར་

འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་དང་དེ་མིན་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས། །དེ་དག་ཕུལ་བྱུང་འགྲིབ་པ་ལས། །འགྲིབ་དང་འཕེལ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་མ་ཁས་པ་དག་གིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ས་བོན་ཇི་ལྟ་བའི་རྣེས་སུ་བྱེད་པ་ནི་རྣེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་

འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་དག་ལས་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་འཕགས་པ་ལ་སྐུར་པ་མི་འདེབས་པ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་དག་སྟེ། ཡང་དག་པར་ལྟ་བའི་ལས་

དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དེས། ལུས་ཞིག་སྟེ་ཤི་ནས་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེའོ། །སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། འཕགས་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ལོག་པར་

ལྟ་བ་དག་སྟེ། ལོག་པར་ལྟ་བའི་ལས་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རྒྱུས། ལུས་ཞིག་སྟེ་ཤི་ནས་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ་ཞེས་ལས་ཇི་ལྟ་བར་ཉེ་བར་འགྲོ་བའོ་ཞེས་སོ། །རྒྱུ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། མ་ཁས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྟྲུ་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་དགེ་བའི་ལས་ཁོ་ན་མངོན་པར་འདུ་བྱ་སྟེ། དེས་ཡང་དག་པར་བསྟྲུབས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མཐོས་ཤིང་གསལ་བ་འགྲུབ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་གྱིས་ཡང་

དག་པར་བསྟྲུབས་ཤིང་བརྒྱན་པས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་། འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ལ་དབང་བའི་ཚངས་པའང་མོག་མོག་པོར་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་། དེ་ལ་ལྟ་ནའང་མིག་ཁྲལ་ཁྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་བཟང་

@062A པོ་རྣམས་ལ་ལྷོས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བས་རྣམ་པར་བསྒྲུབས་པའོ། །གང་ཡང་དྲུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་མི་སྡུག་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བ། རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་སྣ་ཚོགས་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་སེམས་དང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་

ཀྱིས་བྱས་པ་སྟེ། དེས་ན་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རྟེན་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། དེ་ལྟ་ན་དགེ་བ་ཉིད་བྱ་བར་བློ་འཕྲུག་ཅིང་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྨིན་གནས་རྣམས་མགུ་བར་བྱས་ཤིང་ཐུགས་མ་ཕྱུང་བར་བཀུར་སྟི་བྱས་

པའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཀུར་སྟིའི་གནས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ།། ཆོས་གཅིག་གིས་ནི་ངན་འགྲོ་གཅོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཇི་ལྟར་གྱུར་པས་ཉིན་མཚན་འདའ་ཞིང་འདུག་སྙམ་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དེས་ནི་

མི་བདེ་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པས་དགེ་བའི་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་འགྲོགས་བ་རྙེད་དོ་ཞེས་སོ། །བྱན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་དག །ལྷ་ཡི་ཡུལ་དུ་མཆོད་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་མི་དགེས་དམྱལ་

བར་འཕྲིད། །ལས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དེ་འདྲའོ། །ལས་ཀྱི་ཐག་པ་རིང་པོ་ཡིས། །སྲིད་པར་རྒྱུ་བཅིངས་པ་རྣམས། །དབྱ་དག་འཛིར་ལོས་བཅིངས་པ་ལྟར། །དབང་མེད་ལས་ཀྱིས་འཁྱམས་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་མཁའ་ལ་རླུང་ཤུགས་ཀྱིས། །ཕྱོགས་དར་དུམ་བུར་འཐོར་བ་ལྟར།།

དེ་ལྟར་སྲིད་པར་རྒྱུ་བ་རྣམས། །ལས་ཀྱིས་སྟེང་འོག་ཐད་ཀར་འཁྱམ། །ཇི་ལྟར་ཆུ་ནི་རབ་དྭངས་ཤིང་། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་རབ་དྭངས་པ། །བདེ་བ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་ཁྲེལ་མེད་དང་། །ཆོད་དང་སྨིག་པའི་གྲོགས་པོ་ནི། །འདི་དག་དུག་དང་མེ་དང་།

འདྲ། །མཁས་པས་དེ་དག་སྤང་བར་བྱེས། །བདེན་དང་སྡིག་དང་དེ་བཞིན་དུ། །བཟོད་དང་དག་བཞིས་རྟག་ཏུ་བསྟེན། །འབྱུང་བོ་རྣམས་ལ་རྟག་བྱམས་པ། །ལྷ་ཡུལ་གྱི་ནི་ལམ་བརྒྱགས་ཡིན།། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གཅོར་འཛིན་པ། །ཀུན་ལས་འཇིག་རྟེན་སྲོག་ཡིན་ཏེ།

@062B འདི་ལྟར་ཆོས་ལས་སྐྱབས་གཞན་མེད། །དེ་བས་ཆོས་ལ་དགའ་བར་བྱེས། །གང་ཞིག་ཆོས་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས། །མི་དག་ཉེས་པ་བྱེད་ལ་དགའ། །དེ་ནི་ཉེས་པས་གདུངས་པ་ཡིས།། རྟག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེན་

དང་དེ་བཞིན་དུ། །སྤྱིན་དང་བྱམས་པ་བསྟུང་ཞིང་ཚོགས་སྐྱེན་སྨྲ། །ཡང་དག་ལྟ་དང་དྲི་མ་བྲལ་བའི་ཡིད། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་མཐོ་རིས་ལམ་དུ་གསུངས། །དཀར་པོའི་ཆོས་དང་ཡང་དག་ལྡན།། དཀར་པོའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས། །སྣང་ལས་སྣང་བའི་མེ་ཏོག

དང་། །སྤྲོན་ལས་སྤྲོན་མ་གཞན་འབྱུང་ལྟར། །སྣང་ལས་སྣང་བའི་མཆོག་འབྱུང་ཞིང་། །བདེ་ལས་ཤིན་ཏུ་བདེ་བར་འགྱོ། །དེ་བས་སྐྱེས་བུ་སྤྲོན་མེ་མཆོག །ངམ་གྱོག་ཏུ་ནི་ལྟུང་མི་འབྱུར།། འདོད་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་བཤམ་པ་མེད། །སྐྱོན་དག་སྤངས་ཤིང་བཙོམ་སྟེ

སྡེད་དང་བྲལ། །ཉེས་མེད་དྲི་བྲལ་སེམས་ཅན་བརྟན་པ་དེ། །རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་མཐོ་རིས་འགྱོ། སེམས་ཅན་མིར་ནི་གྱུར་པ་དག། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་མང་སྤྱད་པ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དེ་ཡིས་ནི། །ལྟ་ཡི་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་འགེངས། །མི་ཡི་མཐུ་ཡིས་ལྟ་འབྱུང་ལ། །ལྟ་ཡི་

མཐུ་ཡིས་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཕན་ཚུན་མཐུས་བྱུང་འདི་དག་ནི། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་དུ་གནས།། ལྟ་ཡི་བདེ་འགྲོ་མི་ཡིན་ལ། །མི་ཡི་བདེ་འགྲོ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། །ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ས་དག་ནི། །དགེ་བའི་ལས་རྣམས་སྤངས་པ་ཡིན། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་ལས། །སྡུ་ངན་འདས་པ་

ཆོས་ལ་ལས། །གཉིད་ལོག་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། །འབྲོ་བ་མཆོག་ནི་ཆོས་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་གི་ཕྱིར་དང་གཞན་གྱི་ཆེད་དག་ཏུ། །བདེ་བ་འདོད་ན་སྡིག་པ་མི་བྱ་སྟེ། །བྱིས་པ་བདེ་འདོད་གང་ཞིག་སྡིག་བྱེད་ན། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་རྟོང་

བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཆོོམས་དག་ལས་ནི། སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་དམྱལ་སོགས་དང་།། བསོད་ནམས་བྱས་པས་བདེ་འགྲོ་སྟེ། །གཞན་དག་གིས་ནི་ལམ་བསྟོམས་པས། །ཟག་མེད་མྱ་ངན་འདའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ།། ཕྱི་དག་ལ་སྣང་བ་དང་བསྟེན་པས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་

@063A ཕྱིར་རྟོག་ལྡན་དམ་པའི་རྗེས་འབྲང་བས། །འབད་པ་ཀུན་གྱིས་ཆགས་སོགས་སྡིག་འདོད་པའི། །རྟོག་ངན་རབ་སྤངས་དགེ་བ་འཆོལ་ཡིད་ཀྱིས། །ལེགས་སྦྱང་འབའ་ཞིག་ལྷུར་བྱ་བརྩོན་པའི་རིགས། །མ་ཁས་པའི་སྐྱོ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་

སུ་འབྲང་བ་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐོ་ དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཤད་དང་བསྟན་བཅོས་དག་དང་བླ་མའི་མན་ངག་ལས་རྣམ་པར་དེས་པར་བྱས་ནས། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པས་བདག་ཉིད་འདམ་ན་

གནས་པས་ནི་གཞན་སྣོལ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོར་རང་ཉིད་བཟང་བོའི་གནས་སུ་དབུགས་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྲིག་པ་བྱེད་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་ཐམས་ཅད་གཉེན་པོ་སྟོང་སྟ་ཚོགས་ནས་བསྟོམ་

པས་གཞོལ་ཞིང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཆེན་པོའི་ནན་ཏན་གྱིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཕྲ་བ་ནས་མ་ལུས་པར་སྤང་བ་དང་། དགེ་བ་གང་ཡིན་འཚོལ་བའི་ཡིད་དགའ་པོས་ཐུབ་པའི་བརྩལ་ཞུགས་ནས་བརྩམ་པའི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆུང་ངུ་ནས་

གཅིགས་པོ་ཆེར་འཛིན་པའི་ནན་ཏན་གྱིས་ཅི་རུས་སུ་བསྒྲུབ་ཅིང་བསྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱ་བ་ལ་འབད་ཅིང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །འདས་ཆེན་ལས། བདག་གཉེན་བཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ལམ་འཚོལ་བར་བྱེད་པས། དགེ་བའི་རྩོག་པ་ཉིད་

བསྟོམ་གྱི། ངན་རྟོག་བསྟོམ་པའི་དུས་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་སོང་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དག་པ་མི་ལེན་པར་ཆུ་ཤེལ་ལེན་པ་དང་། རོལ་མོ་དམ་པ་སྒྲངས་ཏེ་ལུད་ཁྲང་དུ་རྩེ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་བུ་མོ་སྒྲངས་ཏེ། བན་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་དང་། གསེར་

སྟོང་བོར་ཏེ་ཁམ་ཕོར་སྤྱོད་པ་དང་། བདུད་རྩི་བོར་ཏེ་དུག་འཐུང་བ་དང་། སྨན་པ་མཛའ་བོ་དོར་ཏེ་ཁོན་ཅན་མ་རྙེད་བ་བསྟེན་པ་ལྟར། སྟོན་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བདུད་རྩི་དོར་ཏེ་བདུད་ཀྱི་སྡིག་པའི་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་འཐུང་བའོ། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྟག་ཏུ་འདི་སྐད་ཅེས་

@063B གསུངས་ཏེ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བདག་སྡིག་པ་མི་བྱེད་པ་དང་གཞན་སྡིག་པ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའམ། བདག་ཉིད་ངོ་ཚ་

བ་དང་གཞན་ལ་མཐོ་བའམ། མི་ལ་ངོ་ཚ་བ་དང་ལྡ་ལ་ངོ་ཚ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་བྱོལ་སོང་ཡིན་ཀྱི། མི་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །འདི་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཕ་མ་དང་བླ་མ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཕ་མ་དང་ཕུ་ནུ་དང་མིང་སྲིང་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་སྨྲ་བའོ་ཞེས་

སོ། །ཆོམས་དག་ལས་ཀྱང་། ཅི་ཙམ་མང་དུ་སྨྲ་བྱེད་པ། །དེ་དག་དམ་ཆོས་འཛིན་མ་ཡིན།། གང་དག་འདི་ན་ཐོས་ཉུང་ཡང་། །ལུས་ཀྱི་ཆོས་དག་མངོན་སུམ་བྱས། །གང་དག་ཆོས་ལ་བག་བྱེད་པ། །དེ་དག་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་མང་དུ་སྨྲས་ཀྱང་ནི། །བག

མེད་མི་དག་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་འགྱུར། །དཔེར་ན་ཕྱུགས་རྩེས་གཞན་གྱི་ཕྱུགས་བཟུངས་ལྟར།། དེ་དག་དགེ་སྦྱོང་སྐལ་པ་ཐོབ་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རིགས་བཅས་ཉང་དུ་སྨས་བྱེད་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་རྩེས་སུ་ཆོས་ལ་སྦྱོང་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏིབ་སྐུག་སྟོང་བྱེད་པ། །དེ་དག་དགེ་སྦྱོང་སྐལ་

བ་ཐོབ་པ་ཡིན། །དགེ་སྦྱོང་བགེགས་ལ་དགའ་ཞིང་། །བགེ་མེད་པ་ལ་འཇིགས་ལྟ་བས།། བདག་ཉིད་ངན་འགྲོ་ལས་འདྲེན་ཏེ། །འདམ་རྩ་ལས་ནི་གླང་ཆེན་བཞིན། །དགེ་སྦྱོང་བགེགས་ལ་དགའ་ཞིང་། །བགེ་མེད་པ་ལ་འཇིགས་ལྟ་བས། །སྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་པར་བྱེད། །རྒྱང་གིས་

ལྷོན་ཤིང་ལོ་མ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཐོས་པ་མང་ཞིང་ཆོས་འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་ལྡན་ཞིང་མཉམ་གཞག་པ། །དེ་དག་སྡུས་ཀྱང་སྣང་འོས་མིན། །འཛམ་བུའི་གླིང་གི་གསེར་རྒྱུན་བཞིན།། གང་ཞིག་འཕགས་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་དགའ་ཞིང་། །དེ་བཞིན་ལུས་དང་ངག་གིས་

སྦྱོང་བྱེད་པ། །དེ་དག་བཟོད་ལྡན་འགྲོགས་དགའ་དབང་ཐོ་བསྟམས། །ཐོས་དང་ཤེས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཐོབ། །གང་ཞིག་སྟོང་ཕྱག་སྟོང་དག་གིས། །མི་ཡི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་ལས། །གང་ཞིག་བདག་ལས་རྒྱལ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་མི་ཡི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ། །བདག་ཉིད་དང་ཐོར་རིགས་

@064A པར་གནས་བྱས་ནས། །ཕྱི་ནས་གཞན་དག་བདག་བཞིན་གདུལ་བར་བྱ།། བདག་ཉིད་དང་པོར་རིགས་པར་གནས་བྱས་ནས། །ཕྱི་དུས་འདུལ་ཚོ་མཁས་ལ་དཀའ་བ་མེད།། གང་དག་ཆོས་དང་མི་ལྡན་ཚོག། ཚིག་བཅད་བརྒྱ་དག་སྨྲ་བ་བས།།

གང་དག་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་བའི། །ཆོས་ལྡན་ཚིག་གཅིག་ཐོས་པ་རྙང་། །ཚུལ་འཆལ་མཉམ་པར་མ་གཞག་དང་། །བརྩོན་མེད་ལེ་ལོ་ལྡན་པ་དང་། །ཤེས་འཆལ་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ། །ལོ་བརྒྱར་གསོན་པ་གང་ཡིན་པས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་ཞིང་མཉམ་གཞག་དང་།

བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པར་བརྩམས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་མཉམ་གཞག་པ། །ཉིན་ཞག་འགའ་ཞིག་གསོན་པར་རྩང་། །དགེ་བ་བྱེད་པས་དགེ་བ་དང་། །སྨིག་པ་བྱེད་པས་སྨིག་པ་སྟེ།།མི་ཡིས་གང་དང་གང་བྱས་པ། །དེ་དེ་རང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །བདག་གིས་སྨིག

པ་བྱས་ན་ནི། །དེ་བདག་ཁོ་ན་ཀུན་ཉོན་མོངས། །བདག་གིས་སྨིག་པ་མ་བྱས་ན། །བདག་ཉིད་ཁོ་ན་རྣམ་པར་དག །གཞན་གྱིས་གཞན་སྦྱོང་མི་བྱེད་ཀྱི། །དག་དང་མ་དག་རང་རང་བྱེད། །ཅེས་སོ།། གཞན་ལས་ཀྱང་། ངན་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེང་རྩེ་མེད་པར་སྨིག་པ་སྦྱོད། །འབྲིང་པོ་རྣམས་

ནི་ཕོངས་ན་སྐྱིང་རྡེར་བཅས་ཤིང་སྤྱོད། །སྐྱེ་བོ་དག་བ་དག་ནི་སྡོག་དང་བྲལ་གྱུར་ཀྱང་། །རྒྱུ་མཚོའི་འདུས་བཞིན་རང་གི་ཚོག་དང་འགལ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ཡང་གཞན་ལས། མི་དག་བ་ལས་སྤྱག་བསྟལ་འབྱུང་། །ཇི་ལྟར་འདི་ལས་ངེས་ཐར་ཞེས། །ཉིན་མཚན་རྒྱ་ཆུ་བདག་གིས་

ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ།། ༄ དེ་ལས་འདས་ཏེ་ཉིས་པར་སྤྱོད་པ་སྣང་པ། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཆུ་བོ་བརླག་དཀའ་བས། །ཐམ་བྱས་ཉིས་སྤྱོད་མི་བཟད་རབ་བསགས་ནས། །ཕྱིར་ཡང་སྤྱག་བསྟལ་སྡུག་ནག་སྣག་གཞུགས་ན། །དེའི་མོ་རང་གི་

མངལ་གྱིས་བརླག་སོགས་བཞིན། །དེ་ལྟར་འབད་པས་ཞུགས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་བཏུན་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཆུ་པོའི་རྒྱུན་ལྟར་རྒྱ་ཆུ་བདག་པོ་ལ་ཞུགས་ནས། དམ་པའི་ལམ་ཅི་ཞིག་ལྟར་དོར་ཏེ་ཉིས་པར་སྤྱོད་པ་གང་

@064B བརླང་བ་ལྟ་བུ་སྣ་ཚོགས་བསགས་པས་ཕྱིར་ཡང་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱག་བསྟལ་སྡུག་པ་སྡུག་གནག་སྣག་ཏུ་གྱུར་བས་ཁྱབ་པར་འཇུག་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་ལས། འགྲོ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ན་ནི་ཆོས་དང་ཕྲད་ཅིང་སྟོམ་པ་དང་ཡི་དམ་ལ་སོགས་པ་མང་

དུ་ཁས་བླངས་པས་ཕྱིར་བརྒྱ་པ་ལྟ་བུར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དེའི་མོ་མངལ་ཆགས་པ་དང་སྐྱེ་མ་འབྱུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་ཉིད་བརྒྱ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་ནི་ཐ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་གཅིག་བྱས་པའང་འབྲས་བུ་གཏན་མེད་

པར་འགྱུར་བར་ནི་མི་སྲིད་པར་ལྟའོ། །འདས་ཆེན་ལས་ཉེས་པར་སྨྲོད་པའི་ཉེས་དམིགས་དྲུག་གསུངས་ཏེ། མི་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་ནི་ལྟ་ལ་སོགས་པས་སྨོད་པ་དང་། འཕགས་པས་སྨོད་པ་དང་། འཇིགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། བློ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་

གྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །དགེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྲིག་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། མ་རིག་པས་རྐ་ཀུ་བརླག་པ་དང་། མི་ངན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དགེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་བ་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །ཚོར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལུས་དང་

ངག་རྐག་ཀུ་སྐྱེ་བའོ། །སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྲིག་པ་བསྒྱིད་པ་དང་དགེ་བ་སྤོང་བའོ། །སྲིད་པ་བསྒྱིད་པ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་ངན་འགྲོ་བསྒྱིད་དེ། ཚོར་མི་སེམས་ཤིང་ལུས་ངག་གིས་སྲིད་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བས་སོ། །ཉོན་མོངས་པས་གདུངས་པ་ནི་བཞི་པོ་དེས་

ལུས་དང་སེམས་ཉོན་མོངས་ཤིང་ཞི་བས་སྤོང་བས་གདུང་བའོ། །དམྱལ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ནི་སེམས་བསྒེག་པས་གདུང་ཞིང་དགེ་བའི་ཚོས་ཆོག་པས་གདུང་བ་སྟེ། དད་པ་ནི་བསིལ་ཞིང་ཆོམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་མི་ལྡན་པས་སོ། །སྟིག་པའི་འབྲས་བུ་

སྡུང་བ་ནི་ལྟ་པོ་དེས་ཤི་བ་ན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོ། །ཚོར་ས་དག་ལས་ཀྱང་། བརྟུལ་ཞུགས་མེད་ཅིང་བརྫུན་སྨྲ་ན། །མགོ་བོ་བྲེགས་ཙམ་དགེ་སྦྱོང་མིན། །ཞན་པའི་ལས་ནི་ཇི་སྙེད་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དཀའ་ཐུབ་དང་། །ཚངས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་མ་དག་དེ། །

@065A དོན་ཆེན་འགྲུང་སྐམ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཤེས་དང་ལྡན་བཞིན་དུ། །ཕྱིར་ཡང་དམྱལ་བ་དེར་འཁྲིད་ན། །སྡུགས་ཀྱིས་རྩོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན། །བདག་ལ་འདིར་སེམས་མེད་དུ་ཟད། །ཅེས་སོ།།སྐབས་ཀྱི་

དོན་བསྟུ་བ་ནི། འདི་ནི་ཡང་དག་ལྟ་བ་ཟབ་ཡངས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཚོས་ཀུན་གྱི། །རྩ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ལམ་འབྲས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་གཞིར་རྟོགས་བྱ། །རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱིས་

ངན་སོང་སྡུག་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་བཞིན་ཏེ། འདིས་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཅི་ནུས་སུ་སྡོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཅི་ནུས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཏོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་

འདས་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུས་བསྟུམ་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་གཞི་དང་རྟེན་དང་རྣང་དུ་གྱུར་བས་ན། འདི་ཉིད་རྒྱ་ཆུ་དང་གུས་པར་བྱེད་པའི་སྒོར་བས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལས། ལས་དང་པོ་པའི་ས་དག་ཆུ་ནི་ཉེས་པ་སྤོང་བ་ལ་སྙན་འབྱེན་པ་གཉེན་

པོ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་ས་བོན་གསོག་ཅིང་ཚོགས་དང་སྟེ་གོན་དང་རྩོམ་པ་དང་སྒྲོར་བར་གྱུར་པའོ། །མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་དང་ཐག་བསྲིད་བར་བྱེད་ལ། དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡོན་

ཏན་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་བཞིད་དོ། །མི་སློབ་པའི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་ནི་སྤངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། དེ་ཁོ་ནར་བཅལ་བར་བྱ་བ་དང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་སྤྱད་བར་བྱ་བ་དང་འབད་པར་བྱ་བ་དང་ཐོབ་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་

ཆོས་ཀྱི་སྒོམ་ཆེན་པོ་ནི་འདི་བཙན་པར་གོ་བར་བྱའོ།།༥ ཡང་ཞར་ལ་འགྲོ་བ་དྲུག་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལས་ལྷོག་པའི་གཉེན་པོ་ལ་བསླབ་པ་ལས། འགྲོ་བ་དྲུག་ནས་མིར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། མི་རྣམས་ཕལ་ཆེར་མངལ་ན་སྐྱེ་བ་སྟེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་བསགས་པའི་རྒྱུ་ཆུད་ལས། །

@065B དེ་ཟ་མི་གཙང་ནང་ཞུགས་མངལ་གནས་སུ། །སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བ་རྒྱས་ལས་བཙའ་བར་འགྱུར། །ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། །མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་བསགས་པའི་ཆུན་ནོ། །ཕ་ནི་རྒྱུའོ། །དེ་ཟ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའོ།།

མེར་མེར་པོ་ནི་དེའི་གནས་སོ། །མངལ་ནི་རྣམ་ཤེས་དེའི་གཞི་སྟེ་དེར་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོའི་གཞི་ལ་རྩ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་འཕེལ་བ་དང་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱས་ནས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། བཙས་ནས་ཡང་འཕེལ་བར་

བྱུར་རོ་ཞེས་སོ།།༶། འགྲོ་བ་དྲུག་ནས་འཕོས་པའི་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལས་འགྲོ་དྲུག་གང་ལས་འཕོས་པ་ཡི། །སྟོང་པའི་རྒྱས་དབྱེ་མཁས་པས་ལེགས་བརྟགས་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཕེལ་ནས་སྟོང་པ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་བ་གང་ནས་ཤི་འཕོས་པ་དེ་

འདྲ་བའི་སྤྱོད་པ་འབྱུང་ལ། དེའང་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆུན་པོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་པས་ཤེས་ཀྱི། ཐུང་དུས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་དཔྱོད་པས་ཤེས་ཀྱི། མི་བཟོན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དམྱལ་བ་ནས་འཕོས་པའི་རྒྱས་ནི་ཉི་ཤུ་སྟེ། སྐད་ཅ་ཤ་པོ་

དང་། སྐད་ཙོ་དུམ་གྱི་སྒྲ་ལྟ་བུ་དང་། སྐད་བརྒྱ་དགོས་པ་དང་། སྐད་ཆེ་བ་དང་། སྐད་ལྟང་ལྟང་པོ་དང་། རྒྱ་ཆུ་འདར་བ་དང་། རྒྱ་ཆུ་སྤུང་བ་དང་། རྒྱ་ཆུ་སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། རྨི་ལམ་ན་མེའི་ཕུང་པོ་འབར་བ་མཐོང་བ་དང་། མེ་མདག་འབབ་པ་མཐོང་བ་དང་། རི་བརྒྱ་

པ་མཐོང་བ་དང་། ལུགས་ཟངས་སུ་བཙོ་བ་དང་། དབྱིག་པ་ཐོགས་པ་དང་། སྲིན་པོས་བདག་འཕེན་པ་དང་། བདག་གསོན་པོར་གསལ་ཤིང་ལ་འཛུགས་པ་དང་། ཁྱིམ་དབྱད་པ་དང་། ཁྱིམ་བསྐོར་བ་དང་། བླང་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱལ་བྱིས་གཅོ་བ་མཐོང་བ་དང་། ཕྱོགས་བཞིར་བྱོས་ན་

ཕྱོགས་མི་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡིད་མི་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དུད་འགྲོ་ནས་ཤི་འཕོས་པའི་རྒྱས་ནི་གཉིད་དང་རྨུགས་པ་ཆེ་བ་དང་། ལེ་ལོ་ཆེ་བ་དང་། མང་དུ་ཟ་བ་དང་། ས་ལ་འདྲུད་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཚོགས་མི་གསལ་བ་དང་། བླིན་པ་ལ་དགའ་བ་@66A དང་། སྡུག་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། འདམ་ཕྱབ་ལ་དགའ་བ་དང་། སོས་རྩྭ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གཅོད་པ་དང་། རྒྱུན་ཏུ་ཤང་བའི་མཐེ་བོས་ས་བཤོ་བ་དང་། ཡང་དང་ཡང་མགོ་ལ་སྦྱང་བྱ་འདུ་བ་དང་། ཡང་དང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་སོ་འདེབས་པ་དང་།

བསྒམས་ཏེ་ཉལ་བ་དང་། ས་སྒྲི་བོ་ལ་ཉལ་བ་དང་། མི་གཙང་བ་མི་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོམ་པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་མ་སྨིན་པ་ཟ་བ་དང་། གཞན་དུ་སྨྲ་ལ་གཞན་དུ་བྱེད་པས་གཡོ་ཆེ་བ་དང་། གར་བབ་བབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། རྨི་ལམ་ན་རྟ་ཐུབ་ཀྱིས་

གོས་པ་རྨི་བ་དང་། ནགས་སུ་སོང་སྟེ་རྩྭ་ཟ་བ་དང་། སྤྲུལ་གདུག་པས་བསྐོར་བ་དང་། རི་ཁྲོད་དུ་ཞུགས་པ་རྨི་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཡི་དྭགས་ནས་ཤི་འཕོས་པའི་རྒྱས་ནི་སྐྱ་སེར་བ་དང་། མིག་ཕྱའི་འབྲུ་བ་དང་། རྐྱ་པར་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པ་

དང་། སེར་སྣ་ཆེ་བ་དང་། འདོད་ཆེན་ཆེ་བ་དང་། ཐོབ་པ་མི་རྟེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལ་རེ་བ་དང་། ཁྲོ་བ་མང་བ་དང་། ཟས་ཐམས་ཅད་ལ་སྲེད་པ་དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྤྱིན་གནས་མཐོང་བར་མི་འདོད་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྐུ་སེམས་

སྐྱེ་བ་དང་། དངོས་པོ་ངན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། འཐབ་པ་ལ་མོས་པ་དང་། ཟས་སྐོམ་མི་གཙང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་ལ་ཐུག་དོག་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྲེད་ཅིང་དེ་བདག་གི་སྣམ་དུ་སེམས་པ་དང་། ཟས་གཏེར་བ་ན་སེམས་ཀྱིས་མི་

ཚུགས་པ་དང་། ཆོང་དུས་ཀྱི་སྒང་ནས་ཤིང་ལེན་པ་སྟེ་དེ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །ལྷ་མ་ཡིན་ལས་ཆེ་འཕོས་པའི་རྒྱས་ནི་ཁིངས་པ་དང་། འཐབ་ཀྱོལ་ཆེ་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛོམ་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། ལུས་ཆེ་བ་དང་། མིག་ཆེ་བ་དང་། མིག་དཀར་བ་དང་། མཆེ་བ་

སྣང་བ་དང་། མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཐབ་པའི་བློ་མང་བ་དང་། དབྱེན་ལ་དགའ་བ་དང་། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། སོ་སྣང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་བརླས་པའི་བློ་བསྒྲིད་པ་དང་། མཆོག་ཆ་རྣོ་བ་དང་། ཆོག་ན་བ་དང་། བདག་གཟིངས་བསྟོད་པ་དང་།

@66B མི་ཤེས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ་ལ་སོགས་པའོ། །མི་ལས་ཤི་འཕོས་པའི་རྒྱས་ནི་ངོ་མཚར་དུ་འཛོན་པ་ཅན་དང་། འཕགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྨོད་པ་དང་། དགེ་བ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་རྟགས་འདོད་པ་དང་། གྲགས་པ་འདོད་པ་

དང་། སྐན་པ་འདོད་པ་དང་། བཟོ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཤེས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་ཅིང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱའི་ཚུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བྱས་པ་གཟོ་བ་དང་། མཛའ་བོ་ལ་འདུ་བ་དང་། གཏོང་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱེ་བྲག

ཞེས་པ་དང་། བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཆོག་གི་མཐུ་ཡོད་པ་དང་། བློས་བརྟད་བར་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་དང་། བརླྀམ་པར་བྱ་བ་དང་འཐབ་མོ་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཕོ་ཉ་རྒྱས་པ་དང་། སྐད་ཐམས་ཅད་འཛིན་རྒྱས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་

པ་ཡིན་ནོ། །ལྷུ་ལས་ཤེ་འཕོས་པའི་རྟགས་ནི་མཇོས་པ་དང་། གཙང་སྦྲ་ཆེ་བ་དང་། ཕྱེ་བ་དང་སྤོས་དང་བདུག་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཟླུ་ལེན་པ་དང་། བྱུག་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ངན་ངོན་ཙམ་གྱི་མི་མགུའི། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་བ་དང་རོལ་མོ་དང་གླུ་ཐམས་ཅད་

ལ་དགའ་བ་དང་། སྐྱོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་འབྱོགས་པར་དགའ་བ་དང་། གནས་ཁང་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་བ་དང་། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དགོད་བ་དང་། འཇམ་པར་སྨྲ་བ་དང་། དགའ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྒྱན་ལ་དགའ་བ་དང་། ཆ་ཞིང་འགྲོ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་

དང་། ལུས་ཀྱི་ཤུགས་འབྱིན་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་མ་ཆགས་པའི་མཚན་མ་ཞེས་པ་དང་། ཕན་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ།། ༥ དེ་དག་གི་ལས་སྡོག་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཟཱད་པ་ལ་སྦྱིར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྟགས་ལས་འདའ་ཕྱིར་གཉེན་པོ་

སྟོན་པ་ཡི། །དེག་ཅཱིས་བསྟེན་ཏེ་གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་བསླབ། །རྟགས་དེ་དག་ལས་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་ཅཱིས་གཉེན་རྟགས་དེ་དག་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་བསྟན་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་མཉན་ནས་དེ་དག་གི་ལས་ལྷོག་པའི་གཉེན་པོར་བྱུར་

@67A པའི་ལམ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་བསླབ་པར་དགོངས་པའོ།། ༈ བྱུག་པོ་སོ་སོར་ཅཱཊ་པ་ལ་དམྱལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཞལ་ཆེར་སྡུང་བས་བྱས་པའི་སྡིག་པའི་ལས། །མི་བཟད་རྣམས་ཀྱིས་དམྱལ་བར་ལྷུང་བས་ན། དེ་ནས་འཕོས་པས་བྱམས་པ་

ནན་ཏན་གྱིས། །བསྒོམས་པས་ཞ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་སོགས་ལ་འབད། །དམྱལ་བ་ནས་འཕོས་པ་དེས་ནི་སྟོན་མིར་གྱུར་བའི་ཚེ་ཡང་ཞེ་སྡང་གིས་ལས་ངན་པ་བསགས་པས་དམྱལ་བར་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ནས་ཡང་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་འདི་

དག་སྣང་ན་དེའི་རྒྱུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལྷག་པར་ཡང་བསྟམས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསླབས་པས་ཞེ་སྡང་གི་ས་བོན་སྤོང་ཞིང་ཞ་རོལ་

ཀུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། ༥ དུད་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། །གཏི་མུག་ལྷག་པས་མི་དགེ་མང་སྤྱད་ལས། །རབ་བྱུང་དུད་འགྲོའི་སྐྱོང་པ་ཐོབ་པས་ན། །རྒྱ་འབྲེལ་བསྟོམ་ཞིང་ཆོས་རྣམས་མཉམ་ཉིད་ལ། །འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱང་བས་རྟོངས་པ་གཞོམ། །

དུད་འགྲོའི་རྒྱས་ཅན་དེས་ནི་སྟོན་ཡང་གཏི་མུག་གིས་སྨིག་པའི་ལས་བྱས་པས་དུད་འགྲོའི་སྐྱོང་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་ཞེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ།། དེས་ཀྱང་གཏི་མུག་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན་པ་བསྒོམས་པས་གཏི་མུག་གི་ས་

བོན་སྤོང་ངོ། །ཡང་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་བསྟན་པས་གཏི་མུག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པ་སྤྱིའོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་བསྟན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་ཤིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའོ། །

ཥཡི་དྭགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཚགས་པས་སེར་སྣ་མང་ལྡན་སྨིག་སྒྱུ་པས། །བཀྲེས་སྐོམ་ལྷག་པས་མནར་བའི་འགྲོ་བར་ལྟུང་། །དེ་ནས་འཕོས་པས་གཏོང་ལ་མོས་སྤོམ་ཞིང་། །གཏོང་ལྡན་ལེགས་སྒྱུ་མང་པོས་འཇུངས་པ་གཞོམ། །ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱས་ཅན་

@67B བྱིས་ནི་སྡོན་སེར་སྣ་ཆེ་བས། ཚགས་སེམས་ཀྱིས་སྨིག་པའི་ལས་མང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་དེ་ལས་འདའ་བའི་དོན་དུ་བློ་མ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་གཉོང་བ་ལ་གདམས་པས་སེར་སྣའི་ས་བོན་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་གཉོང་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་

ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་། སྨིན་པའི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་བསྡམས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་སྐོམས་པས་ནི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ།། ༄ ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དགེ་བ་རྣམ་མང་བསྐྱབས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་གྱིས། །ཁེངས་ལས་མ་རུངས་སྨིག་སྤྱད་ལྷ་མིན་དུ། ।

ལྷང་ཞིང་དམན་པའི་སྤྱོད་ལྡན་གྱུར་པས་ན། །ཁམས་རབ་དབྱེ་དང་སྟོང་ལྷས་ཁེངས་པ་གཞོམ།། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྟགས་ཅན་དེས་ནི་སྡོན་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྨིག་པའི་ལས་བྱས་པ་ཡིན་པས། སྤྱོད་པ་དེ་ལས་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བློ་མ་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེས་

ཀྱང་ང་རྒྱལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་ཁམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པས་དེ་སྟོང་ངོ་། །ཡང་ན་སྟོང་པའམ་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་བསྟན་པས་དེ་སྟོང་ཞིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བོ།། ༄ མིའི་དབང་དུ་བྱས་

ནས། དགེ་བཅུ་བསྟེན་པས་མི་ཡི་སྤྱོད་ལྡན་དེས། །མི་རྣག་ལ་སོགས་འཕོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཞི་བ་དོན་གཉིར་མང་དུ་བསམས་ནས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས་ཀུན་མཉེན་ལམ་མཆོག་སྟུང་། །མིའི་རྣགས་ཅན་གྱིས་ནི་སྟོན་དགེ་བ་བཅུ་བསྟེན་པ་སྟེ། མིའི་

སྤྱོད་པ་ལས་འདའ་བའི་དོན་དུ་བྷ་མ་བཙལ་བར་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་མི་རྣག་པའམ་འཕོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་སྡུ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསྔགས་པ་བསྟན་པས་སྤྱོད་པ་དེ་སྤོང་ཞིང་ཞི་བ་དོན་དུ་གཉིར་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་བསྟན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀུ་ཝེམས་

བསྒྲིད་ཅིང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པས་དེ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་སྡུད་དུ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཐོབ་བོ།། ༥ ལྷའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཚངས་སྤྱོད་སྨིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཛིན་པས། །ལྷ་ཡི་དཔལ་ལ་སྤྱད་པའི་རྣགས་ཅན་དེས། །མཆོག

@68A འཛིན་སྤངས་པའི་ཚངས་སྤྱོད་སོགས་བསྟེན་ཅིང་། །ཐབས་མཁས་སྤྱོད་པས་ཀུན་མཉེན་སྡུད་ཐོབ་བྱ། །ལྷའི་རྣགས་ཅན་དེས་ནི་སྟོན་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་སྤྱད། སྨིན་པ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་བྱིན། ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་ཏུ་བཟུང་

སྟེ་བསྡུངས་པས་ལྷ་སྲོད་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ལ། མིར་གྱུར་པ་ན་ཡང་སྲོད་པ་དེ་ཉིད་སྲོད་པར་གྱུར་པས་བདག་ལྷ་ནས་འོངས་པར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། སྲོད་པ་དེ་ལས་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཟླ་མ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྣང་ཅིང་དེ་མེད་པ་མི་གནས་པའི་

ཚངས་པར་སྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བསྟན་པས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ས་བོན་སྤོང་ངོ།། ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་ཏེ་དེ་བསྒོམས་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་ཤིང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པས་སྙིང་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འབྱུང་ངོ།།

༄ འགྲོ་བ་དམན་པ་བཞིའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཉེན་པོ་བརྗོད་པ། གཞན་ཡང་དམྱལ་བའི་རྒྱས་ཅན་དང་པོ་དེས། །འཁོར་བཞིས་གང་བའི་སར་གནས་ཟླ་མ་དང་། །བྲོགས་བཟང་བསྟེན་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་བསྒོམ། །དེས་ནི་ཆོས་ཀུན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་འགྱུར། །གཉིས་

པས་བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་སྐྱེ་བོ་ལ། །བརྟེན་ཏེ་སྟོང་པའི་ལྷ་བས་གཏི་མུག་གཞོམ། །གསུམ་པས་གང་ལས་གཏོང་བློ་རྣེད་འགྱུར་ཞིང་། །མཚན་མེད་ལྷ་བས་སྲིད་གཅོད་བླ་མ་བསྟེན། །བཞི་པ་ཉོན་མོངས་བདུད་དང་གཡུལ་སྤྲད་དེ། །མི་དམིགས་ལྷ་བས་རྟོམ་སེམས་

ཐག་བསྲིང་བྱ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུག་ལས་དང་པོས་ནི་བླ་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཁྲོ་ལ་སོགས་པ་གང་ན་འཚར་བཞི་ཡོད་པར་གནས་པར་བྱའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་གོམས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་

མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པས་ནི་བླ་མ་བསྟེན་ཅིང་བསྙན་བཅོས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་འབྲེལ་ན་གཏི་མུག་སྤྲོང་བར་འགྱུར་རོ། །བསྙན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་

@68B དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པས་ནི་ཀང་ལ་བརྟེན་ན་སྨིན་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀང་གི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཀང་བསྒོམས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །བཞི་པས་ནི་བླ་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་འཐབ་པར་བྱའོ། །ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ཡིན། ཅིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་། གང་ལས་ལངས། གང་གིས་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་ཅེས་དེ་དག་མི་དམིགས་ཤིང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་

བྱང་བས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་བསྟུ་བར་བྱེད་པར་བལྟའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་ཅིའང་མི་དམིགས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གདགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ང་རྒྱལ་ལས་ཏེ། དེ་ལས་འབྱོ་བ་བྱུག་གི་འཆི་འཕོ་གདགས་སུ་ཡོད་ཀྱི། ང་རྒྱལ་མེད་ན་གནས་

སུ་མེད་པ་ནི་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་འང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་དག་བའི་ཉམ་གཉེན་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་ཤེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའོ།། ༼ ལས་དང་འབྲས་བུ་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་བཅུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་དག་

པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པ། ལུས་ཀྱི་གསོད་དང་བརྐུ་དང་འཁྱིག་པ་དང་། །བརྫུན་དང་ཕྲ་མ་ཚིག་རྩུབ་ངག་ཀྱལ་ཏེ། །ངག་ལས་རྣམ་བཞི་ཡིད་ཀྱི་བརྣབ་སེམས་དང་། །གནོད་སེམས་ལོག་ལྟ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་བཅུ། །མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ནི་གསུམ་དང་

བཅུར་དབྱེ་བའོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་སྤོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་གསུམ་དང་། ངག་གི་ལས་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་། ཕྲ་མ་དང་ཚིག་རྩུབ་མོ་དང་། ངག་ཀྱལ་བ་བཞི་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་བརྣབ་སེམས་དང་། གནོད་སེམས་དང་།

ལོག་པར་ལྟ་བ་གསུམ་ལས་སོ།། ༥ དེ་དག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་བསྟན་པ། སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་མིན་གཅིག་བཞི་དག་དང་། །འདུ་ཤེས་ཀུན་སློང་ཉོན་མོངས་བསམ་པ་གསུམ། །

@69A སྟོན་དང་མཐར་ཐུག་རྣམས་ཀྱིས་མི་དག་བའི། །ལས་ལམ་བཅུ་པོའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཞག །ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་པོ་དེའི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། གཞི་དང་བསམ་པ་དང་།

སྟོན་བ་དང་མཐར་ཐུག་པའོ། །གཞི་ནི་སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བའམ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བགྱང་བའི་དངོས་པོ་སོ་སོར་ངེས་པ་དག་ལས་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་པོ་སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བའོ། །བསམ་པ་ནི་གསུམ་སྟེ་འདུ་ཤེས་དང་ཀུན་སློང་དང་ཉོན་མོངས་པའི་

བསམ་པ་ཅི་རིགས་པའོ། །འདུ་ཤེས་ནི་བཞི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་དང་། དེ་ལ་དེ་མ་ཡིན་པར་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་བཞིའོ། །ཀུན་སློང་ནི་ལས་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་

མ་ལོག་པའང་རྟང་ལས་དེ་དང་དེ་བྱ་བར་འདོད་པའོ། །ཁྱོན་མོངས་པ་ནི་རྩེས་སུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རེ་རེའམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཅར་བྱིས་བྱེད་པའོ།། ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་ནི་ཅིག་ཅར་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པས་ན། རིམ་བྱིས་

ལས་དེ་ལ་འཇུག་བྱེད་དུ་དགོངས་པའོ། །སྒོམ་བ་ནི་གཞི་དེ་ལ་བསམ་པ་དེས་རང་ངམ་གཞན་ནམ་གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་རྩོམ་བ་ལས་དེ་དག་ལ་སྒོམ་ཞིང་བྱེད་ལ་བསྒྲུབ་ཅིང་རྩོལ་བའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྒོམ་བ་དེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོའམ་གཞན་ཀྱི་

ཆོའང་རྟང་སྐྱེ་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་ཟིན་པར་བྱས་པའོ།། ༄ ས་སོར་བཞི་པ་ལས་སྤོག་གཅོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་བརྗོད་པ། སྤོག་ལྡན་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་ཤིང་།། གསོད་པར་འདོད་པ་ཁྱོན་མོངས་ཅན་གྱི་བློས། །རང་ངམ་གཞན་གྱི་གསོད་སྒོམ་གང་

རྟང་ལས། །ཤི་བས་སྤོག་གཅོད་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡིན། །སྤོག་གཅོད་པའི་གཞི་ནི་སྤོག་ཚགས་སུ་བྱུང་པ་གཞན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཀུན་སློང་ནི་དེ་གསོད་པར་འདོད་པའི་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །ཁྱོན་མོངས་པ་ནི་

@69B ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་དང་རྨོངས་པ་ཅི་རིགས་པའི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའོ། །སྤྲོ་བ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱིས་གསོད་པའི་རྩོམ་པ་ལྟས་ངག་གང་རྟང་གིས་བསླུབ་པ་མཚོན་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྤྲོ་བ་དེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེའམ་ཕྱིས་ཀྱང་རྟང་ཤེ་བར་གྱུར་པའོ།།

ཥལྷག་མ་དགུའི་ཡང་དེ་ལས་བསྒྲེ་བ་ནི། །གཞན་གྱིས་བརྟང་དངོས་བདག་གིར་ཐོབ་བྱས་དང་།། བསྒོད་མིན་གནས་སུ་རིག་བདེ་སྐྱོང་བ་དང་། །མཐོང་སོགས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་སྤྱས་གོ་བྱས་དང་།། མཐུན་དང་མི་མཐུན་འབྲེད་ཆོག་རིག་བྱེད་དང་། །མནར་སེམས་གཞིར་

གྱུར་རྩྭ་ཆོག་གིས་སྤྲོད་དང་། །དོན་མེད་མ་འབྲེལ་བྱུང་རྒྱལ་བརྗོད་པ་དང་། །གཞན་གྱི་རྩས་ལ་བདག་བྱར་ངེས་བསམས་དང་། །མནར་སེམས་གཞི་སོགས་གནོད་བྱར་ངེས་བསམས་དང་།། ཡོད་མེད་དོན་ལ་སྐྱར་བར་ངེས་བསམས་པ། །རྣམས་ཀྱང་དེ་ལས་མཚན་

ཉིད་ཇི་བཞིན་སྤྱར། །སྡུ་མ་ལྟར་རྒྱས་པར་སྤྱར་ཏེ་འདུ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་གཞི་དེར་ཤེས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅི་རིགས་པ་དག་ཏུ་ཟད་དོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བརྟང་བའི་དངོས་པོ་ལ་འཕྲོག་པར་འདོད་པས་ཀུ་འཕྲོག་གི་སྤྲོ་བ་གང་

རྒྱང་གིས་བདག་གིས་ཐོབ་པར་འེས་པའི་གནས་གཞན་དུ་སྐྱེས་པའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ནི་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱད་མེད་དམ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚོད་མ་ཡིན་པ་དང་མི་རིགས་པར་

བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མ་ནིང་ལ། བགྲོད་པར་འདོད་པར་གཉིས་སྣང་པ་རྣམ་བར་བྱས་པའོ། །བརྗུན་དུ་སྣ་ཚོགས་ཏེ་དང་ཐོས་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞི་དང་ལྡོག་པ་བཞི་ལ། འདུ་ཤེས་བསྒྲུར་ཏེ་སྣ་བར་འདོད་པས་སྒྲུའི་

དབང་པོའི་སྤྱོད་བ་ལས་ཕ་རོལ་བྱིས་གོ་བའོ། །ཕྲ་མ་ནི་སེམས་ཅན་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དག་ལ་དབྱེ་བ་དང་མི་འདུམ་པར་འདོད་པས་འབྱེད་པའི་ཚོགས་སྣས་པ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་དག་གིས་གོ་བའོ།། ཚོགས་རྫུབ་ནི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞིར་བྱུར་བ་ལ་སོགས་

@70A པའི་སེམས་ཅན་ལ་རྫུབ་པོ་སྣ་བར་འདོད་པས་བརྗོད་པ་དེས་གོ་བའོ། །ངག་ཀྱལ་ནི་དོན་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་སྣ་བར་འདོད་པས་མ་འབྲེལ་བའི་བྱང་རྒྱལ་སྣས་པའོ། །བརྟན་སེམས་ནི་གཞན་གྱི་རེར་རམ་ཡོ་བྱད་ལ། བདག་གིར་བྱ་བར་འདོད་དེ།

བདག་གིར་བྱ་བའི་བསམ་པའི་རྟོམ་པས་བདག་གིར་བྱ་བས་ངེས་པར་བྱས་པའོ། །གཞོད་སེམས་ནི་ཆོག་རྩུབ་ཀྱི་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པས་དེའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོམ་པས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པར་ངེས་པར་བྱས་པའོ། །འོག་པར་ལྟ་བའི་གཞི་ནི་ཡོད་

པའི་དོན་ཏོ། །འདུ་ཤེས་ནི་དེ་བདེན་པར་ཤེས་པའོ། །ཀུན་སློང་ནི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཅི་རིགས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་བའི་སྐྱེ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྐྱེ་པ་གདབ་པར་ངེས་པར་བྱས་པའོ། །ཡང་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་

མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྷས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དང་པོ་ནི། རང་གི་འོངས་སྡུད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་། དེ་གསོགས་པར་འདོད་པའི་བརྐམ་ཆགས་དང་། གཞན་གྱི་ནོར་བཟང་པོ་ལ་ངོ་སྐྱང་བས་འཆུམས་པ་དང་། དེ་བདག་གིར་བྱ་འདོད་པས་འཁྲུབའི་སེམས་དང་།

དེ་ལ་འཇོམ་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་པར་མི་ལྟ་བས་ཟེལ་གྱི་ནོན་པ་ལྟ་ཚོགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་དེའི་མཚན་མར་འཇོན་པས་ཞེ་སྡང་བ་དང་། གཞོད་པ་མི་བཟོད་པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དྲན་པས་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འདི་

དག་བརྟེགས་སམ་བསད་ན་ཅི་མ་རུང་སྐམ་པ་འཁྱུ་བའི་སེམས་དང་། སྔ་མ་ལྟར་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་མི་ཤེས་པས་རྟོངས་པའི་སེམས་དང་། སྟིག་བྱ་བར་དག་འ་བས་དྲག་ཤུལ་གྱི་སེམས་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་

རྟོག་པས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་དང་སྨིན་པ་དང་མཆོད་སྨིན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་སྐྱར་བས་ཉེན་མོངས་པའི་སེམས་དང་། ཟིལ་གྱིས་ནོན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་སའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཤད་པའོ། །ཡང་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལས།

@70B སྡོག་གཅོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་དེར་ཤེས་ཏེ་གསོད་པར་འདོད་པར་སྡོག་དང་བྲལ་བའོ། །རྒྱུ་ལྡས་ནི་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དེ། ལམ་དུ་འགྲོ་བས་མ་ཤེས་ཏེ་སྡོག་ཆགས་ཐུ་མོ་དག་བསད་པ་དང་། གསོ་སེམས་མེད་པ་གཞན་ལ་མཆོོན་ཆ་གཟས་པས་ཕོག་པ་དང་།

སྨན་པས་ཕན་པར་འདོད་ནས་སྨན་བྱིན་ནས་ཤི་བ་དང་། མས་བྱ་གདུལ་བར་བརྟེགས་པས་ཤི་བ་དང་།མི་བྱས་པའི་སར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྡུང་བའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བཟུང་བ་ལ་བརྐུ་སེམས་གྱིས་བརྐུ་བས་བདག་གིར་བྱེད་པའོ། །རྒྱལ་བོའི་

ཚད་པས་ཉེན་པ་དང་། ཞ་མ་དང་ཟླ་མ་དང་ནད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་བརྒྱ་བ་ཉེས་པ་ཆུང་ངོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ལ་སྤྲེ་གནས་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ནི་རང་དང་གཞན་བསྒྲུ་ཞིང་ལོག་པའི་བསམ་

པས་བརྫུན་གྱི་ཚོག་སྨྲས་པའོ། །བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དག་དང་འབྲེགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་འང་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བའོ་ཞེས་གཞན་དག་དོགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ལས་དྲི་མ་ཅན་ལ་དགའ་བ་དང་འབྲེགས་ན་དྲི་མ་ཅན་དུ་བརྗེ་བར་འགྱུར་བས་སྟོག་པའི་ཐྲེགས་པོ་དང་མི་འབྲེགས་

ཏེ། །དེ་ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པ་དང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་དང་འབྲེགས་པ་ནི་ཐར་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཕྲ་མ་ནི་མཐུན་པ་དབྱེ་བར་འདོད་པས་འབྱུང་བའི་ཚོག་སྨྲ་བའོ། །ཚོག་རྫུ་བ་ནི་རང་དང་གཞན་གདུང་བར་བྱེད་པའི་

བསམ་པ་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་བརྗོད་པའོ། །ངག་ཀྱལ་ནི་སྔ་ཕྱི་འབྲེལ་མེད་སྨྲ་བས་སྟེ། སྐྱོང་བར་མ་ངེས་ཤིང་ཉེས་བ་ཆུང་བའོ། །དེའང་གཉིས་ཏེ་ཚོག་སྔ་ཕྱི་མ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། སེམས་གཡེང་བས་འབྲེལ་མེད་སྨྲ་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྨད་པའི་རྒྱུ་དོན་མེད་པར་སྨྲ་བའོ། །དེ་

རྣམས་སྨས་ན་འགྱོད་ལ་འཆགས་ཤིང་སྡོམ་པར་བྱེད། གཞན་ཡང་རྒྱབ་པར་བྱེད། སྡོང་བའི་ཡམ་ལའང་འཇོག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཆུང་ལ་ལྷོག་པ་ནི་ཆེ་བའོ། །བརྣབ་སེམས་ནི་གཞན་གྱི་ནོར་མཐོང་ནས་རྨོག་ཅིང་འདོད་ལ་བདག་གིར་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །གནོད་སེམས་@071A ནི་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐོང་ནས་ཡིད་རབ་ཏུ་སྡང་བའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་སྟེ། ཡོད་པ་འཇིག་པ་དང་། ལོག་པར་ལེགས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་མེད། སྦྱིན་སྲེག་མེད། ཅེས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལྷས་བྱས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། ༥ རྣེས་སུ་མཐུན་པ་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གཏོགས་པ། །བཅུ་པོ་ཉིད་དང་དབྱུག་པས་བརྡེག་སོགས་དང་། །ཤང་ལག

རྣམ་འགྱུར་ཉེས་པར་སྨྲ་སོགས་དང་། །ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་འདོད་ཆོག་ལ་སོགས་པའོ། །ཚོས་བཅུ་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། དབྱིག་པ་དང་མཆོག་ཆ་དང་བོང་བ་

དང་ལག་པས་བརྡེག་པ་དང་། ཤང་པ་ཆོད་པ་དང་ལག་པ་ཆོད་པ་དང་། དགྱུ་བ་དང་མཆོང་པ་དང་མགྲོགས་པར་འགྲོ་བ་དང་རྒྱལ་པའོ། །ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་ནི་བརྫུན་དང་ཕྲ་མ་དང་ཚིག་རྩུབ་དང་ངན་ཀྱལ་སྨྲ་བ་དང་། ཉེས་པར་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། མདོ་སྡེ་

ཟབ་མོ་སྟོང་བ་དང་། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་བླ་མའི་གནས་ལྟ་བུ་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་མི་སྣང་པར་བརྗོད་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་བརྣབ་སེམས་དང་གནོད་སེམས་དང་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་དང་

རྟེན་པ་འདོད་པ་དང་། བྱགས་པ་འདོད་པ་དང་། ཤེས་ཀྱི་ཁེ་འདོད་པ་དང་། རིགས་ཀྱིས་རྒྱགས་པ་དང་། གཟུགས་དང་ཡང་ཆོ་དང་ནད་མེད་པ་གསོན་པ་དང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། བསྟོམས་པས་རྒྱགས་པ་དང་། འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། གནོད་སེམས་

དང་རྣམ་པར་འཚེ་བ་དང་། ཉེ་དུ་དང་ཡུལ་དང་ཚོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་དང་། མལ་ཅ་དང་སྐྱན་དང་ན་བའི་གསོས་སྨན་དང་། ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། གནས་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་དང་། བཞོན་པ་དང་མལ་ཆ་དང་། བཟའ་བཏུང་དང་། ཆ་བའི་བདག་ཉིད་དང་། །

@071B ཚུང་མ་དང་བྱ་དང་བྱ་མོ་དང་། གཤོལ་དང་ཞིང་ལས་དང་བན་ཞོ་མོ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་ཞོ་ཤས་འཆོ་བ་དང་། མཛའ་བཤེས་དང་གྲོས་གྲོགས་དང་། ཉེ་དུ་དང་སྨག་གི་གཉེན་མཚམས་དང་། ནོར་དང་འབྲུ་དང་མཇོད་དང་བང་པ་དང་། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྨ་ཆོགས་ཀྱི་བར་

ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཆུད་ཟོས་པ་ན་སྙུངན་དང་སྨེ་སྐྱག་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་པ་འབྱུང་ཞིང་། སྲིད་པའི་བརྒན་གྱིས་བརྒན་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱིས་འཕངས་ནས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་འཁྱམས་

ཤིང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། ༄།ལྷོ་ཡང་གི་ཁྱད་པར་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་བསྟན་པ། སྲོག་གཅོད་ཆགས་སོགས་དྲག་ཅིང་མངོན་ཞེན་དང་། །མི་བཟད་གདུག་པས་རྒྱུན་ཏུ་སྦྱོར་བྱེད་དང་། །བསྟེན་གནས་སྦྱིན་སོགས་འཇོམ་དང་འགྲོད་མེད་དང་། །

སྲིག་མེད་ཚོས་འཕེལ་སོགས་ལྟ་ལོག་པས་འཇུག །ཞ་མ་བླ་མ་ལ་སོགས་གསོད་བྱེད་པ།། རྣམ་ལྔས་ལྷི་ཞིང་ལྷོག་རྣམས་ཡང་པར་གསུངས། །རྒྱུ་རྣམ་པ་ལྔས་ལྷི་བ་སྟེ། བསམ་པས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དྲག་པོས་བྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་རངས་

ཤིང་དགའ་བ་དང་། རང་ཡང་བྱེད་ཅིང་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་ལ། རྩེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་ལེགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཡུན་རིང་དུ་བསམས་ཤིང་བསགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་གི་ཕུག་ཏུ་གྱུས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལན་ཅི་རིའི་ལའང་མང་དུ་གསོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་

བསྒྲེད་པས་གསོད་པ་དང་། ཞན་པ་དང་བཀྲེན་པ་དང་སྨིང་རྗེ་རྣམ་དུ་སྨྲ་བཞིན་པའང་གསོད་པའོ། །གཉེན་པོ་མེད་པས་ནི་དུས་བཟང་གི་བསྟེན་གནས་ཙམ་མམ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྟོམ་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། དུས་དུས་སུ་སྨྲིན་པ་དང་བསོད་ནམས་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་

འདུད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། དུས་དུས་སུ་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་འགྲོད་པ་མི་འཐབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་མི་རིག་པར་གསོད་པའོ། །ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པས་ནི་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ།

@072A མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་དག་གི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པས་ཆོས་འདོད་ནས་གསོད་པ་དང་། ཕྱགས་རྣམས་ནི་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་ལྟ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་

བརྟེན་ཏེ་གསོད་པའོ། །གཉིས་ལྷི་བ་ནི་དུད་འགྲོ་བོང་ཆེན་པོའམ་མང་པོའམ། མིའམ་མིར་ཆགས་པའམ། ཕ་མ་དང་བུ་ཚ་དང་ཕུ་རྒྱུ་དང་མཛའ་བཤེས་སམ། སྤྲོབ་པ་དང་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་གསོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱུ་ལྟ་པོ་དེ་ལས་ལྷོག་པས་ནི་ཡང་བར་བལྟའོ།། ཤ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་སོགས་བརྐུ་བ་དང་། །ཞ་མ་སོགས་ལ་ལོག་སྤྱོད་བསྟུ་བྱེད་ཅིང་། །འབྱེད་དང་རྩྭ་

པོས་སྤྱོད་ཅོ་འདྲི་དང་། །འདོད་དང་གནོད་སེམས་ཐམས་ཅད་མེད་ལྟའང་ལྷི། །ལྷག་མ་དགུ་ལ་ནི་གཞི་ལ་ལྷི་བ་བརྗོད་པ་སྟེ། གཞན་ནི་སྤོག་གཅོད་པ་ལྟར་ཅི་རིགས་སུ་ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་མང་པོ་དང་བཟང་པོ་བརྐུ་བ་དང་། ཡིད་བརྟན་པ་ལ་

འཁུ་ཞིང་བརྐུ་བ་དང་། དམན་པ་དང་བཀྲེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། སློབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བརྐུ་བའོ། །མཆོད་རྟེན་གྱི་ལས་བརྐུ་བའོ། །འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ནི་གཞུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་

པ་དང་། མ་དང་འབྲེལ་བ་དང་མཛའ་བའོ་ཆུང་མ་དང་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་ལ་ཉལ་བ་དང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ཁ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་སྨྲ་མ་རྫོ་བ་ཚང་བ་དང་། ནད་པ་དང་། གནས་མ་ཡིན་པ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཉེན་ཀོར་དང་དགེ་འདུན་གྱི་

ཀུན་དགའ་ར་བ་རྣམས་སུ་འཛུགས་པའོ། །བསྟན་དུ་སྨྲ་བ་ནི་གཞན་བསླུ་ཞིང་བྱིད་པ་ལ་དོན་མང་པོས་སྨྲ་བ་དང་། ཞ་མ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དང་། བཟང་པོའམ་མཛའ་བོ་ལ་སྨྲ་བ་དང་། སྔོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྡུམ་གསུམ་ལྷི་བ་བསྒྲིད་པ་སྨྲ་བའོ། །ཕྲ་མ་ནི་དགེ་འདུན་

@072B འབྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷི་བའོ། །ཞ་མ་དང་བུ་དང་བུ་མོ་འམ་བློ་མའམ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་མཛའ་བ་འབྱེད་པ་དང་། སྡུམ་གསུམ་པོ་ལྷི་བ་དག་བསྒྲིད་པའི་ཕྲ་མའོ། །ཆོག་རྟུབ་ཀྱང་ཞ་མ་དང་བློ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་། བརྟན་ཀྱིས་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བརྒྱད་བཀག་དང་། གཤེ་བ་

དང་སྦྱོ་པས་སྨྲ་བའོ། །ངག་ཀྱལ་ནི་བསྟན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ལྷི་བའི་སྐོར་ནས་སྨྲ་བ་དང་། འཐབ་པ་དང་རྩོད་པ་དང་འགྲེབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀློག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཅོ་འདྲི་བའོ། །བརྟན་སེམས་

ནི་དགེ་འདུན་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་ལ་འདོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་རྟོམ་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་ཀྱི་ཁེ་དང་བཀྲང་སྟེ་འདོད་པའོ། །གནོད་སེམས་ནི་ཞ་མ་དང་ཉེ་དུ་དང་བློ་མ་ལ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པ་དང་

བཀྲིན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྐྱིང་རྡེ་བ་དག་དང་། ཉེས་པ་མེད་པ་དག་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་བཞག་པ་བྱེད་པ་ལ་མནར་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །འོག་པར་ལྟ་བ་ནི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བ་འདིབས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ་དེ་ནི་འོག་ལྟ་གཞན་པས་ཀྱང་ལྡོག་བས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ན་

དག་བཅོམ་པ་དང་ཡང་དག་པར་སོང་བ་དང་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དག་མེད་ཅེས་ལྟ་བ་ཡང་དོ། །ངོ་བོཉིད་ཀྱིས་ལྡོག་དང་ཡང་བ་ཡང་ཡོད་དེ་དང་པོ་བདུན་པོ་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ལྡོག་ཞིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དག་ཡང་བའོ། །ཐ་མ་གསུམ་པོ་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལྡོག་བར་བལྟའོ།། ༥ ཉེས་

དམིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བདུན་ལ་སོགས་ཏེ། མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་དག་དང་། གཉི་ག་རྣམ་འཇོམས་འདི་དང་ཕྱི་མ་དང་། གཉིས་ཀ་ཁ་ན་མ་ཐོ་འཕེལ་འབྱུང་ཞིང་། །དེས་བསྐྱེད་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་ཐོབ། །ལས་ཀྱི་ལམ་རེ་རེས་ཀྱང་ཉེས་

དམིགས་བདུན་ཏེ། བདག་ལ་གནོད་པ་དང་། གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་དང་། ཚོ་འདིའི་དང་། ཕྱི་མའི་དང་། གཉིས་ཀའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

@073A གཞན་གྱི་སྲོག་ལ་སོགས་པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ན་དེ་མ་གྲུབ་པར་ཡང་རང་ལ་ཡང་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གྲུབ་པས་ཕ་རོལ་གྱི་སྲོག་བཅད་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་བདག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་

ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་དེས་གཞན་དག་ལའང་གནོད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབ་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱས་པ་ན་བདག་གིས་སྣང་པས་ཉམས་པ་དང་བཅས་པར་གནས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྣང་པས་ཆེད་པ་ལ་སོགས་པས་དམན་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་

སྣང་པས་བསྟུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པ་དང་། སྟོན་པས་ཀྱང་སྨོད་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྨོད་པ་དང་། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སུའང་མི་སྣང་པའི་སྐྲ་བྱག་པར་འགྱུར་བའོ། །ལྟ་བ་ནི། །དེ་ལས་ཆོ་ཕྱེ་མར་མི་

ཁོམ་པ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའོ། །དྲུག་པ་ནི་འདི་དང་ཕྱི་མ་དག་གིས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་བདེ་ལེགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །བདུན་པ་ནི་དེ་ལྟར་གཞན་ལ་གནོད་པའི་ལས་དག་གྲུབ་ན་ནི་ཤར་གཉིར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུས། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་

མི་བདེ་བ་ཐོབ་ལ། མ་གྲུབ་ནའང་འདོད་པས་ཕོངས་པའི་གཞི་ལས་སྤྲུག་བསྔལ་ཞིང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའོ། །ཉེས་དམིགས་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ན་ཡང་མི་དགེ་བ་འདི་དག་སྟོཔ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་

ཡིན་ཏེ། སྡོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཆུང་མ་ལ་གནོད་པ་གསུམ་དང་། རྒྱུའི་དབང་པོས་གནོད་པ་དང་། བྱོགས་པོའི་ཚུལ་གྱིས་གནོད་པ་དང་། མཚང་འབྲུ་བའི་གནོད་པ་དང་། བག་མེད་པ་བསྒྱེད་པ་ཡིས་དང་། འཇིགས་པ་བསྒྱེད་པའི་གནོད་པས་སོ། །སོགས་པས་

བསྡུས་པ་ནི་མདོ་ལས། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཟུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། དགའ་བྱེད་ཀྱི་མདོར་དགེ་བསྟེན་གྱི་བསླབ་པའི་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དང་པོ་བཞིས་ཉེས་དམིགས་བཟུ་བཟུ་དང་། ལྔ་པ་སྐྱོས་བྱེད་འཐུང་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་

@073B སྡུམ་ཟུ་རྩ་ལྔ་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཡང་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས། བརྟུན་དུ་སྨྲ་བས་ནི་མཆོག་ཏུ་དོན་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་སྟེགས་ཐམས་ཅད་ལས་བརྒལ་བ། དོན་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོ། དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་མ་ལྷས་པའི་སེར་བ།

ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ས། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཙང་བ་ལྟར་སྣང་པ། དུག་ལྟར་བོར་བ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་ནག།

སྡུང་འདོད་པ་མེད་པ། གཅིག་ཏུ་དམྱལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་ནག །དོན་མེད་པ་མང་པོ་འབྱུང་བ་སྟེ། འདིས་རང་དང་གཞན་བསྐྱུབ་བྱེད་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་མ་རྟུབས་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། སྐྱེ་བོ་ཆེན་པོ་དག

ཡིད་མི་ཆེས་པ། སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་མཐུན་པ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྨད་པ། །འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་སྐྱོན་དུ་བཟང་བ། དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟེགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱ་རེར་གྱུར་པ།

རྒག་ཏུ་གནོད་པའི་གཡང་སར་འགྱུར་བ། རང་སྡུགས་པ། སྐྱིང་པོ་མེད་པ་ལས་དུག་ལྟར་ལངས་པ། འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་ངན་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། ཉལ་ཉིལ་དུ་གྱུར་པ། ཁ་དྲིང་བ། རྒག་ཏུ་ཁའི་དྲྭ་བར་གྱུར་པ། མི་འདོད་པ་མི་སྡུག་པ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དམྱལ་བའི་འཇིགས་པ་

ཆེན་པོའི་ཕོ་ཉ། འཆི་བ་ན་སྡང་པར་བྱེད་པ་ཆེན་པོ། གཤེན་རྗེའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགྲ་ཆེན་པོ། ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོའི་གཡང་ས། ཉེས་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ། དབུལ་པའི་རྒྱུ། དམྱལ་བར་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ལ། དུད་འགྲོ་གཅིག་ལ་གཅིག

ཟ་བའི་རྒྱུན་དུ་བྱུང་པ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་འཁོར་བའི་ས་བོན་དུ་བྱུང་བའོ། །ཡང་ཆོག་རྩུབ་པོ་ནི་རང་དང་གཞན་ལ་གཅིག་ཏུ་གནོད་པར་བྱེད་པ། ཁོང་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་མཐུན་པ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ། ཉན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དུག་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བཅས་པ། བྱིས་པ་ཐམས་

@074A ཅད་དང་ལྡན་ཅིག་སྟོང་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མང་བ། བདེ་འགྲོ་འཇིག་པར་བྱེད་པ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དགའ་བར་བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྡང་བའི་རྒྱུ་བྱུང་པ། མཐུན་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པ། ཡིད་མི་ཆེས་པའི་གནས་སུ་བྱུང་པ། ཡིད་

གཅུགས་པ་མ་ཡིན་པ། ལྷེ་དུག་ལྟ་བུའི་དགེ་གིས་དྲི་མར་བྱུང་པ། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྨད་པའོ། །ཡང་གནོད་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ། དགེ་བའི་ལོ་རྟོག་གི་སེར་བ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གི་མུན་

གནག །སྐྱིང་ལ་གནས་པའི་མེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་སྲེག་པར་བྱེད་པ། མདོག་ངན་པའི་རླུང་གྱུར་པ། ཆོས་ཀྱི་སྣེགས་གཅོད་པར་བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་ནང་ཞུགས་པ། ལེམས་གནས་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པ། བྱམས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པ།

བདེན་པ་བཞི་འཇིག་པར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་ཕོ་ཉ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་དང་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དག་དང་ཐོས་པ་དོན་དུ་གཉིར་བ་དག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ།། ཡང་ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྟེས་སུ་ཞུགས་པ།

ངན་སོང་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསྒྲེད་པ། སྡུག་པ་སྡུག་ནག་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་འགལ་རྐྱེན་གྱུར་པ། མཆོད་དང་མེ་དང་དུག་དང་གཡང་ས་ལྟ་བུ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པ། ལྟ་བ་ངན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ།།

༄ མི་དགེ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། འདི་རྣམས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངུར་བཤད་པ་ཡི། །དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་སྟེ། །གཅོ་ཆེར་ཆགས་སྡང་རྨོངས་པ་ཆེ་འབྲིང་དང་། །ཆུང་ངུས་ཆེ་བའི་ལས་ལམ་རྣམས་ལས་

སོ། །མི་དགེ་བ་བཅུ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ།། འབྲིང་གིས་ནི་ཡི་དྭགས་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ། །ཆུང་ངུས་ནི་དུད་འགྲོར་སྐྱེའོ། །ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ནི་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ཅན་ནོ། །འབྲིང་

@074B དང་ཆུང་ངུའང་དེ་བཞིན་དུ་སྟྲུར་རོ།། ༈ ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་སོ་སོའི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་སྨྲས་པ། འདི་དག་བསྟེན་ཅིང་ལན་མང་བྱས་པ་ཡིས།། རྣམ་སྨིན་ངན་སོང་སྟུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ཉིད། །བཅུ་ཅར་ཀྱི་སོ་སོར་བསྟེན་ཅིང་

བསྒོམས་ལ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟྲུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བའོ།། ༈ རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། དེ་ནས་ཐར་ཀྱང་མཐོ་རིས་དག་ཏུ་ནི། །རྒྱུ་མཐུན་ཚེ་ཐུང་

དབུལ་དང་ཆུང་མ་ལྟོད། སྐུར་མང་མཛའ་བྲལ་མི་སྣུན་ཚོག་མི་མཉན། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ལྟག་སྤྱོད་འགྱུར། གལ་ཏེ་ངན་སོང་དག་ནས་ཐར་ཏེ་མི་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ནའང་སྤོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པས་རིམ་པ་བཞིན་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕོངས་པ་དང་།

ཆུང་མ་མ་བསྟམས་པ་དང་། སྐུར་བ་མང་བ་དང་། མཛའ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། ཚོག་མི་སྨན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཆེ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་ཆེ་བ་དང་། གཏི་མུག་ཆེ་བར་འགྱུར་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་སྟོང་ལས་ནི་སྤོག་གཅིག

པས་ཆོ་ཐུང་བ་དང་། མ་བྱིན་བར་ལེན་པས་དབུལ་པོ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པས་ཆུང་མ་འགྲན་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་། བརྫུན་དུ་སྨྲ་བས་སྐྱར་པ་མང་བ་དང་། ཕྲ་མས་གཡོག་འཁོར་གཞན་གྱིས་འབྱེད་པ་དང་། ཚིག་རྩུབ་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཐོས

པ་དང་། ངག་ཀུལ་བས་ཤིན་ཏུ་གདོན་མི་ཟ་བ་བའི་སྤྲོས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བརྣབ་སེམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཉོད་སེམས་ཀྱིས་དམྱལ་བར་ལྟུང་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་མི་རྟེད་པར་གསུངས་སོ། །དྲན་པ

ཉིར་གཞག་ལས་ཀྱང་། སྤོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གསོད་པ་དང་། དབུལ་བ་དང་ནོར་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྷས་ཆུད་གཟེན་པ་དང་། ཆུང་མ་མི་གྲུས་པ་དང་མཚན་གཉིས་འབྱུང་བ་དང་ཐམས་ཅད

@075A ཀྱིས་བརྟན་པ་དང་། ཆོག་གཟུང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཁ་དྲི་ང་ལ་སོ་དང་ཁ་དང་མདོག་མི་སྡུག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོག་པར་སྤྲོར་བ་དང་། རྟག་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་ལས་བརྩམས་པ་མི་འགྲུབ་པ་ལ་དོན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་

པ་དང་། མཛ་འབ་མི་བརྟན་ཞིང་སྐྱག་པ་དང་འོན་པ་དང་། ཁ་དྲི་ང་བར་འགྱུར་ལ་སྲུའང་ཡིད་མི་ཆེས། མདོག་མི་སྡུག་གནས་གཅིག་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། སྲས་ཀྱང་དབུགས་འབྱིན་པ་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་གཅོ་ལ་སྡུ་ལས་ཀྱང་དགའ་བའི་ཆོག་མི་ཐོབ།

རྟག་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་འགྲོགས་པར་སྤྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མི་དགའ་ཞིང་ཡ་ང་བར་འགྱུར་ལ་གང་དུའང་སྐྱོན་ཐབས་མ་ཁན་ལྷ་བྱར་འགྱུར་བ་དང་། རྟག་ཏུ་དབུལ་ཞིང་ཆོར་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་བས་འཕྲོག

པ་དང་། རི་བྲག་ཀླ་ཀློ་འཁྲུག་པ་མང་བར་སྐྱེ་ཞིང་གཡང་དུ་ལྷུང་ལ་ནམ་ཡང་སེམས་མི་བདེ་བ་དང་གཅོད་པ་མང་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་དེ་དགུ་ཅར་གྱི་སྐྱོན་རྣམས་སྤྲོང་འགྱུར་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །བདེན་སྨྲའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་

ཆོ་ཐུང་ཞིང་ནད་མང་བ་དང་། དབུལ་བ་དང་ནོར་ཐུན་མོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཚོར་མི་སྲུན་ཞིང་ཆུང་མ་འབྲན་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱར་པ་མང་ཞིང་གཞན་གྱིས་བསྐྱུ་བ་དང་། འཚོར་ཉུང་བ་དང་འཚོར་མི་བརྒྱམ་པ་དང་། ཆོག་ངན་པ་ཉི་ཆོ་ཐོས་ཤིང་འཐབ་མོའི་ཆོག

ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆོག་མི་བཙུན་ཞིང་སྤྲོབས་པ་མ་ངེས་པ་དང་། འདོད་ཆེན་ཆེ་བ་དང་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། མི་ཕན་པ་ཆོལ་བ་དང་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་བ་ངན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་གཡོ་སྐྱུ་ཅན་དུ་འགྱུར་པར་གསུངས་སོ། །ས་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་དང་

དོན་འདུ་བར་གསུངས་སོ། ༷ །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། དབང་གི་འབྲས་བུ་ཕྱི་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས། །མཐུ་ཆུང་མི་སྨིན་འདྲལ་ཞིང་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཤིན་ཏུ་མ་དང་རོ་ངན་མི་བརྟན་དང་། །འབྲས་བུ་ཆུང་དང་གནོད་དང་མེད་འགྱུར་བའོ། །ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་

@075B ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐུ་ཆུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་མི་སྨིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་འདྲལ་པ་དང་། འབྲས་བུ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་མར་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་མི་ཞིམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྟག་ཏུ་མ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཆུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་

གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། །རྒྱས་པར་ནི། སྡོག་བཅད་པ་ལས་ཕྱི་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟའ་བཏུང་དང་སྨན་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐུ་ཆུང་བ་དང་། ནུས་པ་དང་སྟོབས་ཆུང་བ་དང་། ནད་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཕལ་ཆེར་ཆོ་མ་ཟད་

པར་ཡང་འཆི་བར་འགྱུར་བའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ནི་འབྲས་བུ་ཉུང་བ་དང་། མི་གྲུང་བ་དང་། འདྲུལ་བ་དང་ལོང་བ་དང་། ཐན་པ་ཆེས་པ་དང་། ཆར་ཆེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བསྐམས་པ་དང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པའི་ནི་བཤད་གཅིག་དང་

འདམ་ཕྱབ་དང་། ལྷན་ལྷིན་དང་མི་གཙང་བ་དང་། དྲི་ང་བ་མང་བ་དང་དོག་པ་དང་ཉམ་ང་བ་དང་ཉམས་མི་དགའ་བའོ། །བསྟུན་དུ་སྣ་བའི་ཞིང་ལས་དང་གྲུ་སྟོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མཐུན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཕལ་ཆེར་བསྟུ་བ་དང་།

འཇིགས་པ་དང་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་རྒྱུ་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །ཕྲ་མའི་ནི་ས་ཕྱོགས་འབར་འབྱུར་དང་ལྷུང་ལྷོང་དང་། མཐོ་དམན་དང་བགྲོད་དཀའ་བ་དང་། འཇིགས་པ་དང་། འཇིགས་སུ་རུང་བའི་རྒྱུ་མང་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །ངག་རྫུབ་པོའི་ནི་ས་ཕྱོགས་སྟོང་

དུམ་དང་ཆོར་མ་དང་རྩོད་གསེག་མ་དང་གྱོམོ་མང་བ་དང་། རྩུབ་པ་དང་མདངས་མི་སྡུམ་པ་དང་། འབབ་ཆུ་དང་མཆོངས་ལྷོང་ཀ་མེད་པ་དང་། བསྐམས་པ་དང་ཚ་རྐོ་དང་དགོན་དུང་དང་ཐ་ཆད་དང་། སྲིག་པ་ཅན་གྱི་ས་གཞི་དང་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་མང་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །

ཆོག་ཀྱལ་པའི་འབྲས་བུནི་ལྷོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མི་ཆགས་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་དང་། དུས་སུ་མི་ཆགས་པ་དང་། མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་སྣང་བ་དང་། རྩ་བ་མི་བརྟན་པ་དང་། རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་ར་བའམ། ནགས་ཚལ་ལམ་@76A ཇིང་བུ་ཉམས་དགའ་བ་མི་མང་བ་དང་། འཇིགས་པའི་རྒྱུ་མང་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །བརྟན་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཕུད་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལོ་རེ་རེ་དང་དུས་ཆོགས་དང་རྒྱ་བ་དང་ཞག་རེ་རེར་ཡང་ཉམས་ཤིང་དབྱིལ་འཕེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །

གནོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡམས་དང་གནོད་པ་དང་། ནད་འགོ་བ་དང་འབྲུག་པ་དང་། ཕ་རོལ་གྱི་དམག་ཆོགས་ལས་འབྲུག་ལོང་མང་བ་དང་། སེ་རྒྱ་དང་སྐྲག་ལ་སོགས་པ་དང་སྨྲལ་གདུག་པ་དང་། སྲིག་པ་དང་སྲིན་གྱི་མེ་མང་བ་དང་། གནོད་སྦྱིན་གདུག་པ་དང་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་

པ་མང་བའོ། །ལོག་ལྟའི་ནི་སྡོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་ཁུངས་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་དག་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དངོས་པོ་མི་གཙང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དག་མཆོག་ཏུ་གཙང་བ་དང་། བདེ་བར་སྣང་བ་དང་གནས་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། སྐྱབས་མེད་པར་འགྱུར་བའོ།། ༷ མཐོང་བའི་

ཆོས་ལ་སྐྱོང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ། ལྷ་དང་མི་ལྷ་གཉིས་དང་བཅས་བ་དང་། །མནར་སེམས་དང་བ་བྱས་པ་མི་གཟོ་དང་། །བྱས་གཟོའི་བསམ་དང་ཕ་མ་དབྱ་བཅོམ་དང་། །སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱམས་དང་འགོག་པ་དང་། །རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་གཞི་ཡི་དབང་གིས་

དང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅོར་ལྡན་དང་། །འཚོར་ལོ་བསྒྱུར་སོགས་གཞིན་གྱི་དབང་གིས་ཀྱང་། །མཐོང་ཆོས་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་གསུངས། །འདིར་ནི་བསྟན་སྣ་བས་ན་ཞར་ལ་དགེ་བ་དང་གཉིས་ཀའི་བཤད་པའོ། །ཚེ་འདི་ཉིད་

ལའང་འབྲས་བུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། །བསམ་པའི་དབང་དང་གཞིའི་དབང་གིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བརྒྱུད་ཀྱིས་ཏེ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྲིད་པ་ལ་ལྷ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་པས་ནི་མི་དགེ་བ་ཆོ་འཕྲིན་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའོ།། དེ་དག་ལ་མི་ལྷ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་པས་ནི་

དགེ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་སེམས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། སྐྱིང་རྗེ་ཞིང་ཕན་སེམས་ཤས་ཆེ་བ་དག་དང་། ཡང་དཀོན་མཆོག་དང་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་མནར་སེམས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་དང་བ་དང་མོས་པའི་བསམ་པ་ཤས་ཆེ་བ་དག་དང་། ཡང་ཕ་མ་

@76B དང་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་པན་འདོགས་པ་ལ་འཁྲུ་ཞིང་བྱས་པ་མི་གཅོ་བ་དང་། སྒར་ཕན་འདོགས་པས་བྱས་པ་གཅོ་བའི་བསམ་པ་ཤས་ཆེ་བ་དག་ལའང་སྡུང་རོ། །གཞི་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་དང་། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དང་། དགེ་བ་ཕ་མ་དད་པ་མེད་པ་

དད་པ་ལ་འཇོག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་དང་རྒྱུན་ཀུ་ཞུགས་པ་ལས་ལངས་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་དག་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་སྐྱོང་བར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སེམས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལྟ་སྟེ་སེམས་ཅན་ལ་མཆོག་ཏུ་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཅན། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལས་ལངས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་ལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་རྟེས་སུ་བསྡུང་བ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་སྐུ་ངན་འདས་པ་འདྲ་བ་འཕགས་པའི་གནས་པ་འགོག་པ་ལས་ལངས་པ་དང་། མི་བྱ་བའི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་རྒྱུན་ཀུ་ཞུགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་

དབྱ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱོང་ཐག་པ་ནས་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐེན་བཀུར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆོ་སྦྱ་མ་ལ་སོགས་པར་གཞན་དག་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་བར་ཆད་མ་བྱས་པས་དེའི་སྐྱིབ་པ་མེད་པའོ། །དེ་གསུམ་ཚོགས་པས་

ནི་ཆོ་འདིར་སྐྱོང་བར་ངེས་ཏེ། སྐྱེས་ནས་དང་ལན་གྱངས་གཞན་ལའང་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ། དཔེར་ན་སྐྱེ་པ་གཅིག་ལའང་མེ་ཏོག་མང་པོ་བརྒྱུར་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གཞན་གྱི་དབང་འབྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོ་འདིར་སྐྱོང་བ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་གང་ན་བཞུགས་པར་ཡམས་

ལ་སོགས་པ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་གནས་པ་དག་དང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དག་གིས་ཀྱང་དབུལ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་ལས་ལྷོག་པས་ནི་མི་དགེ་བ་མཐོང་བའི་ཚོས་

@77A ལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བར་བལྟའོ། །མི་དགེ་བ་ཆོག་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ངན་སོང་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའོ།། ❋ དེ་ལ་དམྱལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲིན་པ་ཉིར་གཞག་ལས་གསུངས་པ་

བསྟན་བས་ནི་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལས་ཡང་སོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། དེ་ལ་སྡོག་གཅོད་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངུ་དག །གཅོར་བྱས་མི་བཟད་སྟིག་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས། །དམྱལ་བ་ཡང་སོས་འཁོར་ནི་མ་རྟོངས་པ། །བཅུ་བྱུག་ལྔན་པར་ཡུན་རིང་མནར་བར་འགྱུར། །འདི་ལ་

སྡོག་གཅོད་པ་ཉིད་སྟྲིར་གསུངས་ཀྱང་དེ་གཅོར་བྱས་པ་སྟེ་གཞན་ཡང་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་འོག་མ་དག་ལའང་གཅོ་བོའི་རྒྱས་ཉེ་བར་སྟྲར་རོ། །འདིའི་འཁོར་བཅུ་བྱུག་ནི་མི་གཙང་བའི་འདམ་ཕྲབ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་བ་དང་། སྟོད་དུ་བཅོ་བ་དང་། གཉིད་པ་མ་

ཞི་བ་དང་། སྐན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་མི་དགའ་བ་དང་། ཆོར་བ་བའོ་བ་དང་། ཁད་ཐམས་ཅད་པ་དང་། མཆོག་འབབ་པ་དང་། གཉིད་པ་དྲག་པ་དང་། ཤེའུ་ལེ་ནག་པོ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྟག་བསྟལ་གྱི་གཉེད་པ་དང་། པརྞའི་ཕྲེང་བ་དང་། མཆེའུ་གཉེད་པ་

བའོ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་རྣམས་སུ་བྱའམ་རི་(DVGA)ས་དག་རྒྱུ་དང་རྟོས་ཀྱིས་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེག་པའི་ལས་ཇི་ལྟ་བུས་སྟག་བསྟལ་དང་གཉེད་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱས་པར་མདོ་ཉིད་ལས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། གཞུང་ཤ་ཅང་ལྷོ་བའི་འཇིགས་

པས་འདིར་མི་བྱེད། །འོག་མ་དག་ཏུ་འང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟ་བུ་ལ་མང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་དཀའ་བ་བདུད་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་འཇོམས་པ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆུས་འདོད་པའི་མེ་གསོད་པ། བྱམས་པའི་ཆུའི་བུམ་པས་

ཞེ་སྡང་གི་མེ་གསོད་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་སྒོན་མེས་གཏི་མུག་གི་རབ་རིབ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཐེག་ཆག་ནི། སྡོག་གཅོད་ཆོམ་རྐུན་བྱེད་བཅས་ལས་ངན་ཀྱི། །ཚོགས་ཀྱི་ཐེག་ཆག་རབ་འཇིགས་མི་བཟད་པ། གཉན་ཚོགས་བཙུ་བྱག་ལྷན་པར་གཤེགས་

@77B གཏུབ་སོགས། །སྟུག་བསྔལ་བྱེ་བས་ཀུན་ཏུ་གདུང་བར་འགྱུར། །མདོ་ལས། ཡང་སོས་ཀྱི་ཞབས་དང་འདིའི་མགོ་ལས་མང་དུ་ཆད་པར་སྣང་བས། འཁོར་ཚོར་བ་རྣག་ཏུ་འདུས་དང་། རབ་ཏུ་མི་བཟད་པ་དང་། བྱ་ཚོད་ཀྱིས་འཇིགས་པ་གསུམ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། འདིར་སྡོག་གཅོད་པ་

དང་། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་གཉིས་གཅོོར་བྱས་པའི་སྡིག་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་སོ། ※ །བསྡུས་འཇོམས་ཀྱི་ནི། དེ་དག་འདོད་པ་ལོག་པར་སྤྱོད་བཅས་པའི། །སྡིག་པའི་ཕུང་པོ་འཇིགས་རྟུང་ཉིན་སྤྱད་པས། །བསྡུས་འཇོམས་རི་བོ་ཆེས་འཇོམས་འཇིགས་རྟུང་བ། །བཙུ་བྱག་འཁོར་

ལྷན་སྡུག་བསྟལ་ལྷག་པས་འཇོམས། །འདིར་ནི་སྔ་མ་གཉིས་འདོད་པས་ལོག་པར་སྤྲོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྲིག་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ། །འཁོར་བཟུང་དུག་ནི་ཆོར་བ་ཚད་མེད་པ། འབྲས་བུ་ཟ་བྱད་ལྟར་གཅོད་པ་དང་། ནད་དང་གནད་གཅོད་པ་དང་། བསྟས་པ་དང་། འཇིགས་

པར་ལྟ་བ་དང་། ཉམ་ང་བ་མང་བ་དང་། གནོད་པ་མི་བཟད་པ་དང་། ཟ་ཚ་ཟེར་དང་། ཀྱི་རྟུད་ཟེར་དང་། རྒྱབ་ཤིག་པ་དང་། མཆི་མའི་རྒྱུན་མི་ལྡ་བྱ་མི་འཆད་པ་དང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་འགགས་པ་དང་། ཆོ་ རང་མཐའ་མེད་དང་། པད་ལྟར་གས་པ་དང་། པད་ལྟར་ཆེར་གས་པ་དང་

མེ་འཐབ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་མེའི་རང་མཐོ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ།། ༥ དྲུ་འབོད་ཀྱི་ནི། དེ་རྣམས་མ་རྟུངས་རྒྱས་བྱེད་འཐུང་དང་བཅས། །མི་རིགས་ལས་མང་དགའ་བཞིན་ཉེར་སྤྱད་པས། །དྲུ་འབོད་ཅེས་བྱ་ནགས་མི་རབ་འབྱར་ཅན། །སྐྲ་ཆེན་ལ་སོགས་བཟུང་དུག་ཆོགས་ཆེན་ལྟུང་། ।

སྔ་མ་དག་འབྲེའི་ཚང་དང་བཅོས་པའི་ཚང་རྒྱོས་བར་འགྱུར་བ་བགེ་མེད་པའི་གནས་འཐུང་བ་དང་བཅས་པས་སོ། །འཁོར་བཟུང་དུག་ནི་སྐྲ་ཆེན་པོ་དང་། ཐམས་ཅད་སྐྲ་འབྱེན་དང་། སྐྲ་མི་ འབར་བ་དང་། མེའི་ཕྱེ་མའི་སྲིན་བྱ་དང་། ལྷགས་མེ་འབར་བའི་གཏུན་ཤིང་དང་། རྩ་མེ་

འབར་བ་ཆར་དུ་འབབ་པ་དང་། གསོད་པ་མེད་པ་དང་། ལྷགས་ཚལ་དགོན་པ་དང་། རབ་རིབ་ཀུན་བསགས་དང་། གཤེན་རྗེའི་མཚམས་ཀྱི་དགོན་པ་དང་། ཤལ་མ་རིའི་ཚལ་ཆེན་པོ་དང་། ཆུ་ཤིང་བསྲེགས་པའི་དུད་པའི་ཚལ་དང་། མེ་མདག་དུད་པའི་ཚལ་དང་། སྨྲོག་གི་ན་བུན་

@78A ཚལ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྟོག་བྱེད་ཅེས་བྱའོ།། ༄ ཞར་ལ་ཆང་ལས་ལྡོག་པར་གདམས་པ། ཆང་གིས་ཀུན་ཏུ་གཡེངས་པའི་ཡིད། །བྱ་དང་མི་བྱ་མི་ཤེས་པ། །མི་དེ་ཕྱུགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཆང་སྤོངས་ཤིག །ཆང་གིས་གཡེངས་

བའི་མི་དག་ནི། །གསོན་ཡང་ཤི་བ་དག་དང་མཚུངས། །གང་ཞིག་རྟག་ཏུ་གསོན་འདོད་པས།། རྟག་པར་ཆང་ནི་རྣམ་པར་སྤོངས། །ཆང་ནི་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་གཞི། །རྟག་པར་དོན་ཀུན་མེད་པར་བྱེད།། ངན་སོང་ཀུན་གྱི་ཐེམ་སྐས་ཏེ། །སྡུན་གནག་གནས་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན། ।

ཆང་གིས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་འགྲོ། དེ་བཞིན་ཡི་དྭགས་འཇིག་རྟེན་དང་། །ཆང་གི་སྐྱོན་གྱིས་བསྨུས་པ་ནི། །མི་དག་དུད་འགྲོ་རྣམས་སུ་འགྲོ། །དུག་གི་ནང་ན་དུག་ནི་ཆང་། །དེ་བཞིན་དམྱལ་བའི་ནང་ན་དམྱལ། །ཁད་ཀྱི་ནང་ན་ནད་མཆོག་ནི། །ཆང་ཞེས་མ་ཁས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་བཤགས། །བློ་དང་དབང་པོ་ཉམས་བྱེད་ཅིང་། །རིན་ཆེན་ཆོས་ནི་ཟད་བྱེད་པ།། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་འཇིག་བྱེད་པའི། །མི་བཟད་ཚང་ནི་སྐྱེ་གནས་གཅིག །རྒྱལ་པོ་དང་ནི་བསྟན་བཅོས་མཁན། །ཆང་གིས་ཡང་བར་བྱེད་འགྱུར་ན། །ཐ་མལ་མི་དག་ཚང་འཐུང་པ། །བསྟེས་

པར་འགྱུར་བ་ཅི་ཞིག་སྟོས། །མི་དག་ཚང་ལ་བརྟེན་པ་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་སྐྱ་རེ་ཡིན།། ངོ་ཚ་མེད་པར་བྱེད་པའི་མཆོག །ཡང་པ་དག་ཏུ་ཉེ་བར་བསྟན། །ཚང་གིས་ཕྲོགས་པར་གྱུར་པའི་སེམས། །བྱ་བ་དང་ནི་མི་བྱ་བ། །མི་ཤེས་རྣམ་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། །ཐམས་ཅད་མི་ཡིས་

མི་ཤེས་སོ། །གང་ཞིག་ཚང་ལ་བརྟེན་བྱེད་པའི། །སྐྱེ་བ་རེས་འགའ་དགའ་བྱེད་ཅིང་། །རེས་འགའ་ཡོངས་སུ་གདུང་བྱེད་ལ། །རེས་འགའ་སྨིག་པ་བྱེད་པ་ཡིན། །བློ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྩོངས་བྱེད་ཅིང་།། འཇིག་རྟེན་གཉིས་ནི་རྣམ་འཇིག་བྱེད། །ཐར་པའི་ཆོས་ལ་མི་ལྟ་བུར། །སྲེག་བྱེད་ཁོ་ན་

ཚང་ཡིན་ནོ། །མི་གང་དག་ནི་ཚང་སྤོང་བ། །ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་མཉམ་པར་བཞག། གང་ན་འཆི་བ་མེད་པ་ཡི། །གཉས་མཆོག་དག་ཏུ་དེ་འགྲོའོ། །ཚང་འཐུང་བ་ཡིས་བསྟེས་པ་དག །དེ་ནི་བྱེད་པ་དམན་པ་ཡིན། །མི་བཟད་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ལྟུང་། །དོན་མེད་ཅི་ཞིག་ཡོངས་སུ་

@78B གདུང་། །འཕྱང་བའི་ཚོ་ན་ཆང་ཞིམ་སྟེ། །རྣམ་སྨིན་ཚོ་ན་མཆོག་ཏུ་ཚ། །ཀིམ་པ་ཀ་ནང་ཀིམ་པ་ཀ།ཆང་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད། །བདག་ལ་འདི་ཡིས་མི་གནོད་ཅེས། །བློ་ལྡན་ཆང་ལ་ཡིད་མ་ཉེན། །སྡོང་ན་བསིལ་ཡང་རྣམ་སྨིན་ཚ། །ཆང་གིས་དམྱལ་བར་འགྲོ་བར་བྱེད་ཅེས་སོ།། ༥

༥ དྲ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། ལས་ལམ་དེ་དག་རང་གཞན་བསླུ་བྱེད་པའི། །བརྫུན་སྨར་བཅས་པ་དྲ་འབོད་ཆེན་པོར་ཏེ། །སྨྲ་འབྱིན་ཚིན་ཏུ་སྨྲ་འབྱིན་ལ་སོགས་པ། །འཇིགས་རྟང་འཁོར་ནི་བཅུ་བྱ་ལྡན་པར་བསྟོག །འདིར་ནི་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ངག་གི་ལས་རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་ཏེ། འཁོར་བཅུ་བྱག་ནི་སྨྲ་འབྱིན་ཚིན་ཏུ་སྨྲ་འབྱི་ན་ དང་། ཚོར་བ་དཔག་མེད་དང་། ཚོར་བ་ཚ་རྩྭ་བཟོད་དཀའ་དང་། གནོད་པ་དཔེ་མེད་དང་། ཐམས་ཅད་སྐྱན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་གྱི་དུ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ལེབ་ལྟར་རབ་ལྟུང་དང་། ཤི་མ་ཐག་འཆོ་བ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་

བ་དང་། བསམ་པ་དག་འམེད་དང་། ཕན་ཚུན་སྡོད་འཇུག་དང་། ནག་མེས་མཆེད་པའི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་དང་། ཚོར་བ་རིང་བ་དང་། ཚོར་བ་མཐའ་ཡས་དང་། ཁྲ་མཆུ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྲག་དང་། ཤུང་ཟ་དང་། མེ་ལྷེ་བཙུ་གཅིག་ཅེས་བྱའོ།། ༥ ཚ་བ་ནི། ལོག་པར་ལྟ་སོགས་བཅས་

པའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས། །ཚ་བ་ཞེས་བྱ་རབ་འབར་ལྷགས་ཀྱིས་ནི། །ལྷག་སྤྱར་བཅས་པ་ཆེམ་ཆེམ་རབ་བརྟུང་བ། །བ་སྤུ་སྤྲོང་བའི་འཁོར་ལྡན་དག་ཏུ་བསྡིག །འདིར་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཏེ། འཁོར་བཅུ་བྱུག་ནི་རབ་བསྡིག་ཆེན་པོ་དང་། པཎ་དཀར་པོ་ལྟ་

བྱ་དང་། སྨྲ་ལ་འབྱིལ་བ་ལྟ་བྱ་དང་། ཟངས་ཞུ་བར་ཉ་འཁྱུག་པ་ལྟ་བྱ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་བྱམ་པ་དང་། ཆུ་བོ་དམར་འབབ་དང་། ཤར་དང་རྩས་པ་སྲིན་བྱ་མང་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཀུན་བསྡིག་དང་། སར་འབྱིང་མཐའ་ཡས་དང་། པཎ་ཆེན་པོ་ལྟ་བྱ་དང་། མཐའ་དྲག་དང་། རྩས་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བྱ་དང་།

ལྷགས་ནག་པོའི་སྐྱེད་པས་འདུལ་ཞིང་གཅོད་པ་དང་། སྲིན་བྱ་ན་ཏ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། མེ་འཇིགས་འཇིགས་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་། ནགས་ཚལ་མེ་མན་ལྟར་འཕྲིགས་པ་དང་། བྱང་བ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུས་གནོད་པའི་གོ་ཆའོ།། ༥ རབ་ཏུ་ཚ་བ་ནི། སྟོག་ལས་དེ་རྣམས་ལྷག་ཏུའང་དགེ་སློང་མ། །སྡུན་

@79A འབྱིན་ལ་སོགས་མང་པོས་རབ་འཆོ་བ། །བྱམ་ཆེན་འཆོད་པ་ཕྱོགས་ཀུན་རབ་བསྡིག་སོགས། །བཅུ་བྱུག་འཁོར་ལྡན་མི་བཟང་གཡང་སར་ལྟུང་། །འདིར་ནི་དེ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་དུའང་ དགེ་སློང་མ་སྡུན་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོག་པའི་ལས་མང་པོ་

རྣམས་ཀྱིས་ཀེ། འཁོར་བཙུ་བྱག་ནི་ཕྱོགས་ཀུན་བསྡེག་དང་། ལུས་ཆེན་སྒྲ་ཆེན་འཇིགས་འཇིགས་ལྟ་བྱ་དང་། མེ་སྦྱི་ཆུགས་ལྟ་བྱ་དང་། འདབ་མ་བྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཆར་རྐྱ་ཀྱ་འབབ་པ་དང་། ནང་ན་མེ་མདག་ཡོད་པ་དང་། ཞ་ལ་ལ་ཟེར་དང་། ཤིར་བྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྨྲག

བསྟལ་དང་། ཆུ་ཏེ་རབ་མེད་རབ་ཚ་དང་། རྐྱ་ཀྱ་སྐྱན་ནག་དང་། གཞོད་པའི་རྒྱུད་དང་། སྲད་བུའི་རྒྱུད་བབ་པས་དཀྲུགས་དང་། སྐྱ་ཤད་འཛིངས་ཤིང་ཁྲ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱིང་རྡེ་རྡེ་སྐད་སྒྲ་འབྱིན་དང་། སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱིང་རྡེ་མེད་པའི་ས་དང་། ཤིང་བསྐམས་བསྨྲས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མནར་མེད་པ་ནི། མཚམས་མེད་ལ་སོགས་ཆེས་ལྷིའི་སྡིག་སྒྲུབ་རྣམས། །མདའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲན་མེད་རབ་སྐྱར་བར། །མནར་མེད་མེ་ཆེན་བྱད་ཤིང་ཉིད་འབྱར་ཏེ། །བྱ་རོག་ཁྲ་སོགས་ཆེས་འཇིགས་འཁོར་དང་ལྡན། །འདིར་ནི་ལྷག་ཏུའང་མཚམས་མེད་པ་དང་དམ་

པའི་ཆོས་སྤྱོང་པ་དང་། བླ་མ་ལ་འཁྲུ་བ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བཟད་པའི་སྡིག་པའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱིས་ཏེ། འཁོར་བཙུ་བྱག་ནི་བྱ་རོག་ཁྲ་དང་། ས་ཀུན་གྱི་འོག་དང་། ཆོར་བ་མཐའ་མེད་རིང་བ་དང་། ལྷ་ལྟར་སྒྲ་འབྱིན་དང་། ལྷག་ས་

དང་ལྷེ་སྨུང་ཟ་དང་། བྱ་རོག་ལྕེ་དང་། ལུས་ཞུ་དང་། སྐྲ་འཇིགས་སྟོན་དང་། མེ་ཏོག་ཁ་མ་བྱེ་ལྟ་བུ་དང་། རི་བསྟེགས་འབབ་དང་། ཆུ་སྐྲ་དང་། འགྲམ་མངར་དང་། སྨུག་བསྟལ་ཀུན་དགྱིས་དང་། དྲི་འདོད་དང་། ལྷགས་སྨན་དང་། འགྲོ་བ་མེས་འཇིགས་ཞེས་བྱ་བའོ། །

མཚམས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཐོས་པ་ངན་པས་བསླུས་ཏེ། གཡང་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་ཟས་བཅད་པ་ལ་སོགས་པས་མ་བསད་ན་མཐོ་རིས་འདོད་པ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་སོ།། ༥ མདོན་པ་གཞན་ལས་བྱུང་བ་ལས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་

@79B ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཞན་ཡང་བློ་ངན་ཚགས་སོགས་རབ་བསྟེན་རྣམས། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་སྤྱད་མང་བསགས་པས། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གནས་སུ། །སྨྲག་བསྟལ་རབ་འབར་མང་པོས་ཉེ་བར་གདུང་། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མདོན་པ་

གཞན་དང་གཞན་ལས་དེ་དག་གི་ལས་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དང་གཞན་གསུངས་པ་བསྟུས་པའི་འགྲེལ་པ་བརྗོད་པའོ།། ༡གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་ལས་སྤྱིར་གསུངས་པ་ནི། །མི་རིགས་འཆོ་བའི་མི་རྣམས་ཀྱིས། །འདིར་ནི་གནོད་འགྱུར་

ལས་བྱས་པའི། །འགྲོ་བ་ཕྱི་མ་གང་ཡིན་པ། །དམྱལ་འགྲོ་དེ་དག་ང་ལས་ཉོན། །ཡང་སོས་ཐིག་ནག་བསྡུས་འཇོམས་དང་། །དྲྭ་འབོད་གཉིས་དང་ཆོ་ག་གཉིས། །གཞན་ཡང་མནར་མེད་ཆེན་པོ་ཉེ། །དམྱལ་བ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི། །ཐར་བར་དཀའ་བ་བསྟན་པའོ། །བརྟུང་

པའི་ལས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་གང་། །རེ་རེའི་འཁོར་ནི་བསྡུ་བྱ་ཡོད། །ཆ་བཞི་དང་ནི་སྐོ་བཞིར་ལྡན། །ཆ་ཡི་ཚད་ནི་རྣམ་པར་ཕྱེ། །ལྷགས་ཀྱིས་ས་ནི་ཀུན་ནས་བསྐོར། །ལྷགས་ཀྱི་སས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཁེབས། །ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ནི་རབ་ཆོ་བ། །དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་ཡང་། །མེ་ལྷེ་

དག་ནི་མཆེད་པར་གནས། །འཇུངས་པ་འདུལ་བ་དྲག་པ་སྟེ། །མེ་ལྷེར་ལྡན་ཞིང་བསྟེན་པར་དཀའ། །དེ་དག་བ་སྤུ་སྲོང་བའི་གཟུགས། །འཇིགས་ཤིང་འཇིགས་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་བ། །དྲང་སྲོང་དག་དང་སྔོན་ཅན་དེ་ཉིད་བ། །ཤར་པ་མཐོ་ཞིང་སྤྱི་ཚུགས་སུ། །དམྱལ་

བ་དེར་ནི་ལྷུང་བར་འགྱུར།། དབང་པོ་ཉམས་པ་དེ་དག་འཆོད། །ཉ་ནི་སྐམ་ལ་བོར་བ་བཞིན། །དེ་ལྟར་ཉེས་བྱས་ལས་བྱེད་པ། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཆོ་ངེས་འདབས། །དེ་ནི་སྐྱ་ཆེན་རབ་ཏུ་སྐྲོགས།། འཕང་མདུང་གིས་ཕོག་བླང་ཆེན་བཞིན། །ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྤྱད་བྱས་ཤིང་། །ངག

གིས་ཉེས་པ་སྤྱོད་རྣམས་དང་། །ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྤྱད་བྱས་ན། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ། །ཞེས་སོ།། ཕོ་སོང་བཤད་པ་གསུངས་པ་ལ། ཡང་སོས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནི། དེ་དག་ཕན་ཚུན་རས་འདུས་པ་ན། ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་རལ་གྲི་རྡོ་སྤུ་གྱེན་དེད་ཆོད་པ་དག་ལག་ཏུ་བྱང་ནས་ཕན་ཚུན་མཐོང་

@80A མཐོང་བ་ན། སྡང་ཞིང་གསོད་སེམས་ཀྱིས་བསྡུན་པས་གཅོད་པ་དང་། འབིགས་པ་དང་། གཏུབ་པ་དང་གཤགས་པའི་སྐོ་ནས་བསད་དེ་རོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཕྱངས་པ་ལ། རླུང་བསིལ་བ་ལངས་ཤིང་ནམ་མཁའ་ལས་སེམས་ཅན་ཁྲོད་ཡང་སོས་ཤིག །ཡང་སོས་ཤིག

ཅེས་སྒྲ་གྲགས་པས་འཆོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཤང་ལང་དང་ཆུ་གྲི་དང་ལྷགས་ཀྱི་སེན་མོ་དང་མདུང་ཐུང་དང་ཐོ་བ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་དང་། མཆོག་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པས་གསོད་པ་ལའང་རྒྱས་པར་སྨྲར་རོ། །ཕན་ཚུན་ཁོན་ཅིང་ཞེན་ནོ། །མི་རྣམས་

མི་ལ་གསོད་པ་དག །ལོ་ནི་བྱེ་བ་སྟོང་དག་ཏུ། །བསད་ཅིང་བསད་ཅིང་ཕྱིར་ཡང་འཚོ། །གང་དག་ཕ་མའམ་སངས་རྒྱས་དང་། ། ཉན་ཐོས་དག་ལ་སྡང་བ་ནི། །དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཐེག་ནག་ཏུ།། སྡུག་བསྔལ་ཚོར་བ་མྱོང་བར་འགྱུར། །ཐེག་ནག་གི་སྒྲ་དོན་ནི། དེར་ལྷགས་ལས་

སྐྱེས་པའི་མི་དག་གིས་ལྷག་ཀྱིས་འབར་བ་ལ་གན་ཏུལ་དུ་བཞག་ནས། རྒྱང་ བཞི་ལ་སོགས་པར་གཞལ་ཞིང་ལྷག་ཀྱི་ཐིག་ནག་པོ་བཏབ་སྟེ། སྟེའུ་འབར་བས་བཞོག །སྐྱ་རེ་འབར་བས་གསེད། སོག་ལེ་འབར་བས་གཤག་གོ། ལྷག་ཀྱི་རྒྱུད་འབར་བས་མགོ་ནས་

ཤང་པའི་བར་ཐམས་ཅད་བཀྱི་བས་ཤ་དང་ཁྲག་དང་ལྷག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་འབྱུང་བའོ།། ཡང་སོས་དང་གཉི་གའི་བར་སྟོམ་ནི། རལ་གྲི་ཤང་ལང་ཆུ་གྲི་དང་། །སེན་མོ་མདུང་ཐུང་ཐོ་བ་རྣམས། །སྟེའུ་དང་སྐྱ་རེ་སོག་ལེ་དང་། །རྒྱུད་བཞི་དག་ནི་ཐིག་ནག་གིའོ། །སྲིག་པ་རྣམ་

གསུམ་བྱས་པ་དང་། །དགེ་པ་དག་ནི་མ་བྱས་པའི། །ཐྲོ་ངན་བསྡུས་འཇོམས་སོང་ནས་ནི།། སྡུག་བསྔལ་ཆོར་བ་མྱོང་བར་འགྱུར། །བསྡུས་འཇོམས་ཀྱི་སྐྲ་དོན་ནི། །དེར་ལྷག་ཀྱི་ས་གཞི་འབར་བ་དཔག་ཚད་མང་པོར་གནས་འཆོལ་ཞིང་མང་པོ་བརྒྱག་པས་འདུའོ། །དེ་ལ་

སྟེང་དུ་ལྷག་ཀྱི་དྲ་བ་ཁཀབ་ནས་ཐོ་བས་རབ་ཀུ་བཅོམ་པས་བསད་དེ་མི་སྡུང་བར་འགྱུར་རོ།། ཡང་སོས་ཏེ་ལྷག་ཀྱི་སྒྲོམ་དང་གཏུན་དུ་འབྲས་བརྡུང་བ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྡུང་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་དེ་ལྟར་དྲ་བས་ཁཀབ་པ་ལ་བླུང་པོ་ཆེ་འབར་བས་འཚག་ཅིང་འཇོམས་སོ། །ཡང་

@80B ལྷགས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ཆེན་པོར་ཀུན་བཟུགས་ནས་བྱ་རམ་ཤིང་བརྟུབས་པ་འཆོར་བ་ལྟར་བཙོར་བ་ན་ཁྲག་གི་གླུང་ཆེན་པོ་འབབ་བོ། །ཡང་མང་པོ་དེར་འདུས་ཏེ་སྐྱབས་འཚོལ་བ་ན། ལྷགས་ཀྱི་རི་བོ་ཆེན་པོ་སྟེང་མཉམ་པ་འོག་རྩྭ་པ་སྟེང་དུ་ལྷུང་བས་བླིབ་སྟེ་གསོད་དོ། །ཡང་ལུགས་དང་།

ར་དང་རྟ་དང་གླང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གདོང་ལྟ་བུའི་རི་སུལ་ཆེན་པོ་དག་གི་བར་དུ་བཙོར་ཞིང་འཇོམས་ལ་འགྲེད་པ་མང་དུ་བྱེད་དོ། །ཡང་ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་སྣང་བར་ཀུན་འདུས་པ་ན་ཕྱོགས་བཞི་ནས་མི་བྱང་བས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ནགས་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་རིམ་གྱིས་འབར་བས་

ཕྱོགས་བཞི་གར་མེ་ལས་མི་སྣང་བར་འབར་རོ། །བ་ལང་ར་ལུགས་མ་རྟ་དང་། །རི་དྭགས་ཕག་དང་བྱ་གག་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་སྲོག་བཅད་པས། །བསྡུས་འཇོམས་དུ་ནི་བཙོམ་པར་འགྱུར།། སྟོམ་ནས་གཞི་དང་ནི་ཐོ་བ་སྟོམ། །འཁྲུལ་འཁོར་དང་ནི་འཇོམས་དང་རི། །དེ་ནས་རི་སུལ་

ནགས་ཚལ་རྣམས། །བསྡུས་འཇོམས་ན་ནི་གཉིད་པ་བརྒྱད། །སྲོག་གཅོད་ཡི་སེམས་ཅན་རྣམས། །བརླན་ཞིང་ཁྲག་ནི་འཐུང་བ་དང་། །ངན་པའི་ལས་ནི་ཀུན་སྤྱོད་པ། །དྲྭ་འབོད་ཆུང་དུར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དྲྭ་འབོད་ཀྱི་སྐྲ་དོན་ནི། དེར་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་ནགས་འཐིབས་པོ་

མཐོང་སྟེ་སྐྱབས་འཚོལ་ཞིང་བརྩུང་པ་ན། ལུགས་ཀྱི་ཁང་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱོགས་བཞི་དང་སྟེང་འོག་ནས་མེས་བསྲེགས་པས་ནགས་སུ་བོས་པ་དང་། མི་དེས་ས་གཞི་དང་ནགས་ཚལ་དང་སེམས་ཅན་རབ་ཀུ་འབར་བས་མི་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་མི་སྣང་བ་ན་དུ་ཞིང་ཉམ་ཐག

པའི་སྐད་འབྱིན་པའོ། །མི་རྣམས་གླང་འདེབས་སྐྱུ་བྱེད་པའི། །སྐྱེ་བོ་དག་གིས་བསླུས་ནས་ཀྱང་།། དུ་འབོད་དུ་ནི་རབ་བསྲེག་ཅིང་། །འཇིགས་པའི་ང་རོས་ཆོས་དེས་འདེབས། །དེ་ལྟའི་འཕྲིགས་པོས་ཁེབས་པ་དང་། །སྲིད་པའི་འཆིང་བས་བཅིངས་པ་དག །དམའ་བའི་ནི་ཀུན་སྤྱད་པ།

དུ་འབོད་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཤགས་དེའི་ནང་གི་ཁྱིམ་དག་ཉེས་རིམ་དུ་བྱུང་པས་ཁང་སྟོམ་ཕྱི་ནང་དུ་ཕྱོགས་བ་ཞིའི་མེས་ས་དང་ནགས་དང་ཁྱིམ་དང་སེམས་ཅན་བསྲེགས་པ་ནི་འདིའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ། སྤྱུ་བྱེད་པའི་མི་རྣམས་ནི། དུ་འབོད་ཆེན་པོར་སོང་ @081A །བྱུང་ནས། །ཆོག་ཅིང་སྤྱའང་ལྡང་འབྱུང་ལ། །ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་སྤྱང་བཞིན་བསྲེག །སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བསད་བྱས་ཤིང་། །ཚ་བར་བྱུང་པའི་ལས་བྱས་པས། །བློ་ངན་ཚ་བར་སོང་ནས་ནི། །སྡུག་བསྔལ་ཆོར་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་། །ཚ་བར་ནི་དམྱལ་བའི་སྤྱང་མ་དག་གིས་བཟུང་

སྟེ་ལྷག་ཀྱི་ས་ལ་དོང་རབ་ཀུ་འབར་བར་བསྲེགས་ནས་སྐམ་པས་ཕྱུང་སྟེ་ལྷག་ཀྱི་གཞིའི་སྟེང་དུ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་ནས་མཁར་བས་ལྷག་ལྟར་རབ་ཀུ་བརྟུང་ཞིང་ཀུན་ཀུ་དམྱལ་ལོ། །ཡང་ལྷག་ཀྱི་གསལ་ཞིང་རྩེ་གསུམ་རབ་ཀུ་འབར་བས་ཕུག་སྟེ་རྩེ་མོ་གཉིས་ནི་དཀྱ་གཡས་

གཡོན་ནས་ཕྱག་པར་འབྱིན་ཏེ། །གསུམ་པས་ནི་སྟབས་ནས་བརྟེལ་ཏེ་སྤྱི་བོར་རོ། །དེས་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ཁ་དང་སྤྱལ་ཁུང་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་འབར་རོ། །ཡང་བྱ་གེ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕུག་པས་ཀྱང་མེ་འབར་པས་རབ་ཏུ་བསྲེག་པའོ། །དགེ་སྦྱོང་བྱམ་ཟེ་དགེ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་གང་ཞེག

ཨ་མ་ལ། །གནོད་པ་མིན་པས་གནོད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཚ་བ་རབ་ཏུ་བསྲེག །བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལས་དང་ནི། །འདོད་པའི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་སྟོང་། །ཆྭོ་ངན་འདོད་མིན་ལས་བྱེད་པ། །དེ་ནི་རབ་ཏུ་ཚ་བར་བསྲེག །རབ་ཏུ་ཚ་བར་ནི་དམྱལ་བའི་བསྡུང་མས་མཆོག་གྱིས་དུམ་བུར་བཅད་དེ་

གསལ་ཞིང་ལ་བཙུགས་ཤིང་། དོང་འབར་བའི་ནང་དུ་ལྷོག་ཅིང་ལྷོག་ཅིང་གཡོས་པ་དག་གིས་ཤའི་དུམ་བུ་བསྲེག་པ་ལྟར་བསྲེག་གོ །ཡང་དུམ་བུར་བཅད་དེ་ས་གཞི་འབར་བ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་སྡོད་དུ་ཡང་བརྟེ་སྟེ། གཡོས་པས་ཤ་དུམ་བུ་སྡོད་དུ་སྐྱེ་ཞིང་བརྟེ་བས་ཁུ་བསྐམ་པར་བྱེད་པ་

བཞིན་ནོ། །ཁ་མང་པོར་གཤགས་ནས་སྣ་ངར་ཡང་ཉ་ལྟར་བརྟེའོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་རྩ་བུམ་དགའ་བ་དང་ཉེ་དགའ་དཔག་ཚད་ལྷ་བཙུ་པ་དང་། ལྷ་བཙུ་གཅིག་པ་དག་བ་ཚྭའི་ཆུ་ཁོལ་བས་བར་སྤྱི་ཚུགས་སུ་བོར་ཏེ། སྟེང་འོག་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་གཡེང་བསྐོལ་

ཞིང་། ཏིལ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འཆོད་ལ། དབུས་ན་ནི་དབུ་བ་འདུའོ། །ཞ་ལྷགས་ཀྱན་བུད་ནས་ཀེང་རུས་ཉི་ཚེ་ལུས་པ་ན་ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ་ལྷགས་ཀྱི་ས་ལ་འགྲེམས་སོ། །དེར་ཞ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་འཆོད་དོ། །དགེ་སློང་བྱམ་ཟེ་དགེ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་གང་ཞེག་ཕ་མ་དང་།།

@081B གང་ཞེག་བླ་མའམ་གཞན་གསོད་པ། །དེ་ནི་རབ་ཏུ་ཚ་བར་བསྡེག །སྡོམ་ལ། དོང་དང་ལྷགས་དང་དབྱུག་པ་སྟེ། །ཚ་བ་ན་ནི་གཙོད་པ་གསུམ། །གསལ་ཤིང་སྣོད་དང་སྦུ་དང་། །རྩ་བྱམ་བཞི་ནི་རབ་ཚ་བའོ། །ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལས་རྣམས་ལས། །ཞས་ཆེར་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི། བྱོ་དམན་

མནར་མེད་སོང་ནས་ཀྱང་། །སྤྲུག་བསྔལ་མི་བཟོད་སྐྱོང་བར་འགྱུར། །མནར་མེད་དུ་ནི་དམྱལ་བའི་སྡུང་མས་བཟུང་སྟེ་ས་གཞི་འབར་བ་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་མནན་ནས་མི་བཟང་ཡོའི་འཆིང་བ་ལྟས་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། ལག་པ་གཉིས་དང་ཤ་པ་གཉིས་དང་སྐྲིན་གར་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱུར་པ་འདེབས་

པས་སོ། །ཡང་དེ་ལྟར་མནན་ཏེ་ལྷེ་ཕྱུང་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱུར་པ་བརྒྱས་གཉིར་མ་རངས་ཤིང་ཐང་ཆད་པར་བ་ལང་གི་ཀོ་བ་ལྟར་བརྒྱངས་སོ། །ཡང་དེར་སྨྱིའུ་ཚུགས་སུ་མནན་ཏེ་བློ་གཉིས་ནས་ལྟག་པར་ཐུག་པར་ལྷགས་པ་བཤུས་ནས། ལྷགས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་དུ་བཅུག་སྟེ་ལམ་གྱི་

བརྒྱད་མདོར་གང་དུ་འདོད་པར་བཤད་ཞིང་ལྡོག་པ་མང་དུ་བྱེད་དོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་ཞིབ་མར་ལྷགས་ཀྱི་མདག་མ་རབ་ཏུ་འབར་བ་དག་ལ་འཁྲབ་ཅིང་གསོག་ཏུ་འཇུག་གོ། ཡང་ལྷགས་ཀྱི་རི་འབར་བ་དག་ལ་འཛོག་པ་དང་འབབ་པ་མང་པོ་བྱེད་དུ་འཇུག་གོ། གང་ཞིག་ཆོས་ལ་ཆོས་མིན་དང་། །ཆོས་

མ་ཡིན་ལ་ཆོས་སུ་སྣ། སྐྱེ་བོ་དམ་པ་དག་ལ་སྡང་། །མེད་པར་ལྟ་ན་མནར་མེད་ལྟང་། །སྡོམ་ནི། མི་བཟད་འཆིང་བའི་གནོད་པ་དང་། །དེ་ན་ལྷེ་ནི་ཕུར་བརྒྱས་བརྒྱར། །ཤིང་ཏ་འཁྲིད་དང་འཁྲབ་དང་རི། །གནོད་པ་ལྟ་ཚ་ན་སྨྲར་བ་ཡིན། །གཞན་ཡང་དེར་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་ས་གཞི་

དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལས་མི་འབར་བའི་ཤུགས་འོང་བས་ལྷགས་པ་དང་ཤ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བཤིག་ནས་ཤོང་པ་ལ་ཐྲག་པ་ལུས་ཐམས་ཅད་མར་མེའི་སྐྱིང་པོ་ལྟར་མེ་ལྷེས་ཁྲབ་པར་འདུག་གོ།། དེ་ལྟ་བུས་མེའི་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་སྣང་སྟེ་ཉམ་ཐག་པའི་སྐད་

འབྱིན་པས་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཟད་དོ། །ཡང་ས་དེ་ཉིད་དུ་གན་ཏུལ་དུ་བཞག་ནས་ལྷགས་ཀྱི་འབྱེད་སྤྱད་ཀྱིས་ཁ་ཕྱེ་སྟེ་ལྷགས་ཀྱི་ཐྲུ་ལམ་རབ་ཏུ་འབར་བ་བཙུག་པས་ནང་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཅིང་ཐལ་བྱང་དུ་འབྱང་དོ། །ཟངས་བསྐོལ་བ་ཁར་བླུག་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།།

@082A`DE དག་གི་ཉེན་ཀོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐོ་བཞིའི་ཉེན་ཀོར་དག་ཏུ་བོས་པ་ན། །མེ་མ་སྐང་དང་རོ་སྲུགས་སྤུ་གྲིའི་ལམ། །རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་དང་ཤལ་མ་ལི། །བ་ཚྭ་ཁོལ་བའི་ཆུ་གླུང་རབ་མེད་རྣམས། །བགྲོད་པས་བཟོད་བརྩལ་སྟུག

བསྟལ་མང་སྤྱད་ནས། །སྐར་ཡང་རིམ་གྱིས་དེ་དག་ཀུན་ཞུགས་ཏེ། །ཧང་དུ་སྟར་ལྟར་རབ་བསྡེག་དེ་ནས་ཡང་། །ཕྱོགས་གཞན་ཀུན་ནས་མི་བཟད་ཡུན་རིང་འཁོར། །གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་བཞིའི་རྩིག་ངོས་ལ་སྐོ་བཞི་ཡོད་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ར་བས་བསྐོར་བའོ། །

སྐོ་གཅིག་བྱེ་ནས་བྲོད་པར་འདོད་པ་ན་ཡང་ཆོད་དེ་ཕན་ཚུན་རྩ་དང་ཤིང་ལྟར་སྤུང་ཞིང་བསྡེག་གོ། ཡུན་རིང་ཞིག་ན་དེ་བྱེ་ནས་བྲོས་པ་ན་ལྷག་པའི་འཁོར་བཞི་རྒྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ནི། བྱང་དེ་ཉིད་ན་མེ་མ་སྐང་པུས་རྒྱབ་ཙམ་དཔག་ཚད་མང་པོ་ཁྱབ་པར་ཤར་པ་

བཞག་ན་ནི་ལྷགས་པ་དང་ཤ་དང་ཁྲག་ཀུན་འཇིགས་ལ། གཏེག་ན་ནི་ཡང་སྐྱེ་བར་ལོ་དུ་མ་འཇུག་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེའི་བྱང་ཉིད་ན་ཕྱི་སའི་འདམ་ངོ་སྐྱགས་ལྟར་མནམ་པ་མེ་འགྲེང་ཙམ་དཔག་ཚད་མང་པོ་དྲེ་ང་ཞིང་བཙོག་པར་འབོག་པ་ན་དེར་འགྲོལ་ཏེ་མགོ་དང་ཤར་ལག

དང་བཅས་པར་བྱིང་ངོ། །དེ་ན་འབྲམ་མཆུ་རྩེན་ཐལ་ཀར་མགོ་ནག་པ་མཆུ་ཁབ་འདྲ་བ་ཡོད་པས། ལྷགས་པ་དང་ཤ་དང་རྒྱུས་པ་དང་རྩས་པ་ཕུག་ནས་ལྷ་བ་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་དེའི་བྱང་ཕྱི་ནང་སྤུ་གྲི་བལྟམས་པའི་ལམ། ལོ་མ་རལ་གྲི་ལྷ་བྱའི་(TSL)་དང་ཤལ་མ་ལིའི་ཚལ་དང་བཅས་པ་ཡོད་

དེ། སྤུ་གྲིའི་ལམ་དུ་བརྒྱུག་པ་དང་ཀང་པ་བཞག་ན་ཤ་ལྷགས་ཐམས་ཅད་གཅོད་ལ། བཀྲིག་ན་ཡང་སྐྱེ་བར་ལོ་མང་པོའོ། །དེའི་བྱང་གི་ཚལ་དེ་ཞ་སྐ་སྟོན་པོའི་ཚལ་འབྲ་བར་སྐང་ནས་ཞུགས་པ་ན་རླུང་ཚ་བས་རལ་གྲི་དེ་དག་སྟེང་དུ་ལྷུང་སྟེ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་

གཅོད་དོ། །དེར་འགྲེལ་བ་ན་ཁྲི་སྐེ་པོ་དག་གིས་སྐྱི་བོ་ས་ལ་བརྡབས་ཏེ་གཉིས་ནས་བཤུས་ཤིང་གཤུལ་ཤ་དང་རྐལ་ཆིགས་ཀྱང་ཕྱུང་ནས་ཟའོ། །དེའི་བྱང་ན་ལྷགས་ཀྱི་ཤིང་ཤལ་མ་ལིའི་ཚལ་མི་འགྲེང་ས་ཡ་ཙམ་དུ་མཐོ་བ་ཆོར་མ་རྩེན་པོ་སོར་བཟུང་བྱུག་པ་ཚལ་

@082B སྟོན་པོའི་ཕྱེང་བར་སྐང་བ་ལ་འཛོག་ན་ཁ་ཐུར་དུ་ལྷ་ལ། བབས་ན་གྲིན་དུ་ལྷ་བས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་འབིགས་ཤིང་གཤགས་པོ། །ཁྲ་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་དག་ཀྱང་ཕྲག་པའམ་མགོར་བབས་ཏེ་མིག་དང་ཀླད་པ་འབྱོའོ། །ལྷགས་ཀྱི་རྩ་བྱམ་དང་ཁར་ཟངས་བ་ཚའི་ཆུ་ཁོལྷས་གང་

བར་ཡང་འཆོད་དོ། །བཞི་པ་ནི་ཤལ་མ་ལིའི་དྲྭང་ཉིད་ན་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཁོལ་མས་གང་བའི་ཐྲུང་རབ་མེད་དུ་ལྷུང་ནས་བསྐོལ་བས་སྟེང་འོག་ཏུ་ཕྱོ་ཞིང་འཆོད་པ་ནི་ཟངས་ཆུས་བཀང་བ་ལ་མེ་ཆེན་པོ་སྤར་བར་མོན་སྤན་གྱིའུ་ལ་སོགས་པ་འཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །འགྲམ་གཉིས་ན་ནི་

གཤེན་རྗེ་རལ་གྲི་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་པས་འབྱུང་དུ་མི་སྟེར་བར་འཆོད་དོ། །དེར་སྐྲ་དང་སྤུ་ཐམས་ཅད་ནི་འབྲི། ཀ་ཁྲག་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པས་རྒས་པ་ཉིད་ལུས་པར་ཟད་དོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་མཆིལ་པ་དང་ཉ་རྒྱས་ཉ་ལྟར་བཅུས་ཏེ་ས་གཞི་འབར་བ་ལ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག

ནས་ཁྱེད་ཅི་འདོད་ཅེས་སོ། །བདག་ཅག་ཉིད་ཀྱང་མི་ཤེས་མི་མཐོང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བཀྲེས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་ལྷགས་ཀྱི་འབྱེད་དཔྱད་ཀྱིས་ཁ་ཕྱེ་ནས་ཐུ་ལུམ་འཛུག་ཅིང་ཟངས་ཁོལ་མ་བླུད་པ་ཡང་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་ལྷོག་ཏེ་ཀྱང་རབ་མེད་དང་། ཤལ་མ་ལིའི་

ཚལ་དང་རལ་གྲིའི་ལམ་དང་། སྤུ་གྲིའི་ལམ་དང་། རོ་མྱགས་ཀྱི་འདམ་དང་མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས་ནས་ཡང་སྐོ་དེ་ཉིད་དུ་འཛུག་གོ། ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་འཁོར་ལོ་ལྟར་འཁོར་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ།། ༄ ཐྲང་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། མི་བཟད་

ལྷགས་པས་ཆུ་བུར་ལྷར་འཁྱམས་དང་། །ཆུ་བུར་རྩོལ་འདུ་སོ་ཐམས་ཀྱི་རྟུད་དང་། །ཤ་ཆུ་ཟེར་དང་སྟོ་ཞིང་ཁ་ལྷ་འམ། །བྲུག་གས་དམར་ཞིང་ཁ་བཅུ་སོགས་གས་དང་། །ཤིན་ཏུ་དམར་ཞིང་བརྒྱ་ཚལ་གས་པ་ལས། །གྲང་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་གནས་བརྒྱད་དོ། །ཆུ་བུར་ཅན་

ནི་ས་དེ་ན་ཡོད་པ་རྣས་པ་ལ་ཐིངས་པའི་ལྷགས་པ་ཆེན་པོས་བཏབ་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆུ་བུར་བྱུང་བ་ལྷར་འཁྱམས་པའོ། །ཆུ་བུར་རྩོལ་བ་ནི་ཆུ་བུར་རྩོལ་བ་ལྷར་འཁྱམས་པའོ། །སོ་ཐམས་དང་ཀྱི་རྟུད་ཟེར་དང་ཤ་ཆུ་ཟེར་ནི་སྐྲའི་བྱེ་བྲག་ལས་མིང་དུ་བཏགས་པའོ། །ཤུད་པ་ལ་ལྷར་གས་

@083A པ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པའི་ལྷགས་པ་སྟོ་ཞིང་ཁ་ལྷའམ་དྲུག་ཏུ་གས་པའོ།། པབྷ་ལྷར་གས་པ་ནི་སྟོན་པོ་དེ་ལས་འདས་ནས་དམར་ཞིང་ཁ་བཅུ་འམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་གས་པའོ། །པབྷ་ལྷར་གས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་དམར་བ་ཁ་བརྒྱ་འམ་

ལྷག་པར་ཡང་གས་པའོ།། ཥཀྵི་ཆོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཀྵི་ཆོ་བ་རྣམས་འདི་དག་ཀྵིད་དང་ནི། །མཐོ་རིས་དག་ནའང་ཐོར་བུར་གནས་པ་སྟེ། །མི་དགེའི་ལས་རྣམས་སྨྱད་པས་རང་རང་གི། ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་མྱོང་བའོ། །འདི་ནི་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཀོར་ནའང་

གནས་ལ། ཁ་ཅིག་མི་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནའང་ཡོད་པས་གནས་གཞན་གྱད་ན་མེད་དོ།།གནས་བརྟན་མཿརྒྱལ་གྱི་བྱས་ངས་སེམས་ཅན་འབངས་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་ལ་ཀུན་ཏུ་མཆེད་ཅིང་འབངས་བ་མེ་ལྷེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ལས་དུ་མ་

ལས་སྤྱག་བསྟལ་དུ་མ་ཅི་རིགས་པར་སྐྱོང་བ་སྟེ་བསྡུན་མོ་དཔལ་ལྡན་གྱིས་མཿརྒྱལ་གྱི་བྱ་ལ་དྲིས་པ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ།། ༄ ཚ་བྱང་གི་དམྱལ་བ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ། ཡང་སོས་འདི་འོག་སྤུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ན། །གཞན་རྣམས་དེ་འོག་བཞི་སྟོང་དག་ན་སྟེ། །

ཆུ་བྱར་ཅན་ནི་ཡང་སོས་ཐད་ན་གནས། །གཞན་ནི་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་འོག་ནའོ། །ཡང་སོས་ནི་འདི་ནས་དཔག་ཚད་སྤུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་འོག་ནའོ། །དེའི་འོག་ན་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟོང་གིས་བཅད་པ་ན་ནི་ཐིག་ནག་ལ་སོགས་པ་གནས་སོ། །དེ་དག་གི་ཐད་སོ་དཔག་ཚད་

ཁྲེའི་ཕ་རོལ་ཡང་སོས་དང་མཉམ་པ་ན་ཆུ་བྱར་ཅན་ནོ། །དེའི་འོག་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་གིས་བཅད་པ་ན་ནི་གཞན་རྣམས་གནས་སོ། །མངོན་པ་གཞན་ལས་ནི། འདིའི་འོག་སྟོང་ཕྲག་ཉུ་ན།།མནར་མེད་པའོ་དེ་ཙམ་མོ། །དེ་ཡི་སྟེང་ན་དམྱལ་བ་བདུན། ཆུ་བྱར་ཅན་སོགས་གྲང་བརྒྱད་

གཞན་ཞེས་གསུངས་སོ། ཤ་དེའི་ཚེའི་ཚད་ནི། མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལ་ཆེན་ལྷ་ཡི་ཞག །དེས་བརྩེས་ལོ་ནི་ལྔ་བརྒྱ་ཙོ་ཚད་དེ། །དེ་ནི་ཡང་སོས་དམྱལ་བའི་ཉིན་ཞག་གཅིག །དེ་ཡི་ལོ་ནི་ལྔ་བརྒྱ་ཙོ་ཚད་དོ། །ཐིག་ནག་བསྡུ་འཛོམས་དུ་འབོད་ཆུང་དང་ཆེ། །ཚ་བའི་བར་རྣམས་

@083B ཞག་དང་ཙོ་ཚད་དག །གཉི་ག་དེ་ལས་ཉིས་འབྱུང་ཉིས་འབྱུང་ངེ། །རབ་ཀུ་ཚ་བའི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཕྱེད། །མནར་མེད་བསྐལ་པ་གཅིག་གིས་མཐར་ཐུག་པའོ། །གང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཙེ་ནི་དེ་དག་གི། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཞུགས་པ་སྟེ། །གཞན་ལས་གཞན་དུ་བསྒྲེ་བ་དག་ཀྱང་བཞད། །མི་ལོ་ལྔ་

བཅུ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གོ། རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཀུ་བརྩེས་པའི་ལྷའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དེས་ཐུབ་བོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་སོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཀུ་ཟད་དེ། དེས་བརྩེས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ནི་ཡང་སོས་ཀྱི་ཚེའི་ཚད་དོ། །དེ་དག་ལས་ཉིན་ཞག་དང་

ལོ་གཉི་ག་ཉིས་འབྱུང་གྱིས་ལྷག་པས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ཚེའི་ཚད་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་རངས་པོ་ནི་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཚ་བའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྟེ། དེས་བརྩེས་པའི་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ནི་ཚེ་ཚད་དོ།།རབ་ཀུ་ཚ་བའི་ཚེ་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཕྱེད་དོ། །མནར་མེད་ཀྱི་ནི་བར་གྱི་

བསྐལ་པ་གཅིག་གོ །ཆུ་བུར་ཅན་ལ་སོགས་པ་གང་བ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚེའི་ཚད་ནི་ཚ་བ་པ་བརྒྱད་པོ་དེའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱགས་པར་བསྟེ་བར་བྱའོ། །མངོན་པ་གཞན་ལས་ནི། ཉིལ་སྦྱང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། །ཉིལ་གཅིག་ཕྱུང་པས་ཟད་འགྱུར་པ། །ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་

ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཚེ་ནི་ཉི་ཤུར་བསྐྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །ཉི་ཚེ་བའི་ཚེ་ནི་དེས་པ་མེད་ལ། ཉེན་ཅོར་བ་ནི་གནོད་པའི་བྱ་བྱག་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཆེན་པོ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོའི་ཡང་ལས་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲིང་དང་ཆུང་ངུ་དག་ཡིན་པར་བཤད་

ཟིན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ། ལས་ལམ་བཅུ་པོའི་ཆ་དང་ཆ་དག་དང་། །གཅོ་ཆེར་ཆགས་པས་སེར་སྣ་ཕྲག་དོག་གིས། །བསླུས་ཏེ་སྦྱིན་པ་རྣམ་གསུམ་མ་བཏང་ཞིང་། །སྦྱིན་གནས་

སོགས་ལ་བགོ་བཤད་མ་བྱས་དང་། །སྦྱིན་པར་བསྟོས་ནས་ཕྱིའམ་མི་སྦྱིན་དང་། །གཞན་དུ་བསྒྱུར་དང་སྦྱིན་པའི་གེགས་བྱེད་སོགས། །ཐྲོ་ངན་འཇུངས་ལས་སྨྲད་པའི་ལས་རྣམས་

ནི། །རབ་འཇིགས་མང་བསགས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བར་ལྟུང་། །མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་འབྲིང་དུ་སྦྱུད་

@084A པའི་ཆ་དང་ཆེན་པོ་དག་གི་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་ཆ་དང་། ཆཤམ་ཆ་དག་དང་། གཞན་ཡང་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། གཙོ་ཆེར་སེར་སྣས་བསྟུས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་དན་པ་འདོད་ལ། རྣེད་པ་ངན་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ་རྣམས་སྨིན་པ་མ་བྱིན་ཏེ།

དག་སྤྱོང་དང་བྱམ་ཟེ་དང་ཕོངས་པ་དང་ལོང་བ་དང་བཀྲེན་པ་སྤོང་མོ་བ་ལ་མ་བྱིན། བསོད་ནམས་མ་བྱས། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་རྒྱུ་མཆོ་ཎ་བྱའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་སྲུང་། བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་བྲན་ཕོ་མོ་དང་ཞེ་ཤས་འཆོ་བ་རྣམས་ལའང་མ་བྱིན་པ་དང་། ས་ེ་སྣས་

འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་བསྟུས་པ་དང་། འཐབ་མོ་དང་ཕྲག་དོག་གི་དྲི་མས་བསྟུས་པ་རྣམས་ནི་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕལ་ཆེར་ཡི་དྭགས་མོ་རྣམས་སུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།དེ་བཞིན་དུ་བསྟོས་ནས་མ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ངན་པ་མང་པོ་

དག་གིས་ཀྱང་དོ།། ཤ་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྒྱུ་ཡུལ་ན་གནས་པ་སྟེ།། ཡུལ་ནི་ས་འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་དག །འདི་ནས་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་མཐའ་ན་གནས།། གནས་ནི་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་བ་དང་། ཡུལ་ན་གནས་པའོ། །དང་པོ་ནི་མཚན་

མོ་མི་དག་གིས་ཀྱང་མཐོང་སྲིད་པའོ། །ཡུལ་ནི་ས་འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ན་སྟེ། རྒྱན་གྱི་དབང་མ་གཏོགས་པར་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མཐའ་ནས་དཔག་ཚད་སུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །འདི་དང་ཐག་ཉེ་རིང་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། ༄༅སྡུག་བསྔལ་

གྱི་ཁྲད་པར་ནི། ལོངས་སྤྱོད་དག་ལ་ཕྱི་དང་ནང་དང་ནི། །ཟས་སྐོམ་སྤྲིན་པ་ཅན་གྱི་ཟྭ་བྱག་གིས། །རྣམ་གསུམ་ཀུན་ཀྱང་བཀྲེས་སྐོམ་ལྡན་པ་ཡི། །མེ་ཡིས་རབ་གདུང་སྡུག་བསྔལ་བགྲང་ལས་འདས། །འདི་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྲད་པར་མདོར་བསྡུ་ན་གསུམ་ལས་ལོངས་

སྤྱོད་དག་ལ་ཕྱིའི་སྤྲིན་པ་ཅན་ནི་ཆུ་མིག་དང་མཆོད་དང་ཆུ་ཀླུང་ལ་སོགས་པར་བཟའ་བ་དང་། བཀུང་བ་དག་མཐོང་ཞིང་དེ་དང་དེར་བརྒྱུག་པ་ན་ལག་ན་རལ་གྲི་དང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་པས་འགོག་པ་དང་། ཆུ་ལ་སོགས་པའང་རྣག་ལ་སོགས་པར་མཐོང་

@084B བས་སྡུད་དུ་མེད་པའོ། །ཤང་གི་སྤྲིན་པ་ཅན་ནི་ཁ་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ་མེ་འབར་བ་དང་། མགྲིན་པ་ཇེང་གི་རྒྱུད་ཙམ་ལ་གསུས་བོ་ཆེ་དག་སྟེ། གེགས་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་ཟས་སྐོམ་རྙེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་བཟའ་བཀྱང་བྱེད་མི་ནུས་པའོ། །ཟས་སྐོམ་གྱི་སྤྲིན་པ་ཅན་ལ་ཡི་དྭགས་མེ་ལྟེའི་

ཕྱེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟོས་སོ་ཅོག་དང་འཐུངས་སོ་ཅོག་གིས་ཆོག་པ་སྟེ་བཀྲེས་སྐོམ་ཡང་ཞི་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །ལྷན་ལྷིན་ཐ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱི་ས་ཐ་ཞིང་གཅིན་འཐུང་བ་སྟེ། བཅོག་པ་མནམ་པ་གནོད་པ་སྣང་པ་དེ་ཙམ་སྟོང་པར་རྟོས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རང་གི་ཤ་

བཅད་ཅིང་བཅད་ཅིང་ཐ་ལ། གཙང་བའམ་བསོད་པ་ལ་ནི་སྟོང་པར་མི་རྟོས་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པས་གདུངས་པས་ལྷགས་པ་དང་ཤ་དང་ཁྲག་ཀུན་བསྐམས་ནས་སྟོང་དུམ་ཆོག་པ་འདུ་ལ། གདོང་སྐྲས་ཁེབས་ཤིང་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་ཉེན་པའི་བཞིན་

དང་ཁ་ཤིན་ཏུ་བསྐམས་པ་ལྷོས་བལྟག་པ། བཞིན་འགྱུར་ཏེ་གང་བབ་བབ་བརྒྱག་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དག་གོ་སྥ་ངབྱེ་བ་ནི། མདོར་བསྡུས་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་སྡུམ་ཐུབ་བོ། །ལྟོ་གུག་དང་ནི་ཁབ་ལྟར་ཕྱ་བའི་ཁ། །ཁཤང་ཐ་ཀུན་བསྟེན་དྲི་ཐ་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱ་ཆེར་

ལས་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཐའ་ལས་འདས། །རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟོར་བསྡུ་བསྡུམ་ཐུ་རྩ་བྱུག་སྟེ། ལྟོ་གུག་དང་། ཁ་ཁབ་ལྟར་ཕྱ་བ་དང་། བཤང་ཐ་དང་། དྲི་ཐ་དང་། ཆོས་ཐ་བ་དང་། སྟོན་པ་ཐ་བ་དང་། ཆུ་འཐུང་བ་དང་། བསམ་པས་འཆོ་བ་དང་། མཆེལ་མ་ཐ་བ་དང་།

ཕྱེང་བ་ཟ་བ་དང་། ཁྲག་ཟ་བ་དང་། ཤ་ཟ་བ་དང་། དུད་པ་ཟ་བ་དང་། དགེ་ཤུལ་སྐྱོད་པ་དང་། ཀླགས་ལྟ་བ་དང་། ས་འོག་ན་གནས་པ་དང་། མཐུ་བོ་ཆེ་དང་། མཚན་མོ་ལུས་འབར་བ་དང་། མི་ལ་བླགས་ལྟ་བ་དག་འདོད་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་། བླིང་བར་ན་གནས་པ་དང་།

གཤེན་རྗེའི་དབྱུག་པ་དང་། བྱིས་པ་ཟ་བ་དང་། ཚངས་པའི་སྲིན་མོ་དང་། འབྱུང་བྱས་པའི་ཤུན་པ་ཟ་བ་དང་། མི་གཙང་བ་ཟ་བ་དང་། ལམ་ཆེན་གནས་དང་མང་དུ་ཟ་བ་དང་། མེ་མདག་ཟ་བ་དང་། དུག་ཟ་བ་དང་། དགོན་པ་ན་གནས་པ་དང་། དུར་ཁྲོད་ན་གནས་པ་དང་། ཤིང་

@085A ལ་གནས་པ་དང་། བཞི་མདོར་གནས་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་སྡེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱིའང་ལས་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་འདྲ་བ་ནི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་བལྟོའོ། །རྒྱ་ཆེར་དབྱེ་བ་ནི་བསམ་པ་སྟ་ཚོགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་

ཆའི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྟ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས། སྡུག་བསྔལ་དང་སེམས་པ་དང་གཡོ་བ་དང་གནས་སྟ་ཚོགས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བལྟའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་སེར་སྟ་དང་ཕྲག་དོག་གིས་ཉམས་པ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་མི་དགེ་བ་

བཅུ་སྐྱེ་བའོ། །རྒྱུ་དེ་ལ་སྡོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་རགা་ལས། དེ་ལ་སྤྱོད། དེ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་། དེའི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་སྟེ། ངན་སོང་རྣམས་སུ་ཀུན་ཏུ་འཚོར་ཡང་སྐྱོ་བ་མེད་དོ། །སེམས་སྤྲིའུ་ལྟ་བུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཚོར་བར་ཞུགས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གཟིར།

གཟིར་པའི་ནང་ན་གནས་པ་ལ་གོམས་པ། ལུས་སྣ་ཚོགས་ཅན་གྱི་དྲྭ་བ་ན་གནས་ཤིང་སྟོམ་པས་འཚོར་བའི་རི་ལ་འཛོག་པ། སེམས་གཟིར་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཏེ་གས་པའམ་ཞེས་པར་སྣ་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སེམས་འགྲོ་སྡུར་དུ་འགྲོ་བ་སྟེའུ།

ལྟ་བུ་འདི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་གདུལ་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ངན་སོང་མི་བཟད་པས་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་འཚོར་བར་སེམས་ཀྱི་དགྲས་ཟིན་པས་བདེ་བ་མི་འཐོབ་བོ། །དེས་ན་གཅོ་ཚོར་སྟོན་པ་རྣམ་གསུམ་ནི་མ་བྱིན་ལ། སེར་སྣ་དང་ཕྲག་དོག་གི་ཟིལ་གྱིས་

མོན་པ་དག་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་དག་གིས། །ཞགས་པ་ཡིས་ནི་ཁྲིད་པ་དང་། །བཤེས་གཉེན་བྱ་དང་ཆུང་མ་དག །རྩ་ལག་གིས་ནི་སྐྱོབ་མི་ནུས། །ལུས་དང་ཚེ་ཚད་ཕལ་ཆེར་མ་ངེས་ཏེ། །མཐར་ཐུག་རྒྱུ་ཉི་ཞག་གིས་ལྟ་བརྒྱའོ། །

ལུས་ནི་ངན་སོང་གསུམ་ཆར་གྱིས་མ་ངེས་ཏེ། ལས་ཇི་ལྟ་བར་སྣང་བསྟལ་གྱི་རྒྱུན་ལུས་ཀྱང་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཚོ་ནི་ཡི་དྭགས་ཕལ་ཆེར་གྱི་མ་ངེས་པ་སྟེ། མཆོག་ཏུ་རིང་བའི་ནི་མིའི་ཟླ་བ་ལ་ཉིན་ཞག་ཏུ་བཙོས་པའི་ལོ་ནི་ལྔ་བརྒྱ།། ༥ དུད་འགྲོའི་སྐྱེ

@085B གནས་ཀྱི་ཆུང་དང་སྣུག་བསྟལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། གཞན་ཡང་མི་དགེའི་ཆ་དང་ཆ་ཤས་དང་། །(GRTZO)ཅེར་བླུན་པས་ཐུ་བའི་ལས་རྣམས་ནི། །ཁྱད་དུ་བསད་སོགས་ལས་ངན་ཉིར་བསགས་པས། །དུད་འགྲོ་ཕན་ཚུན་གསོད་ཅིང་ཟ་བ་དང་། །ལྷ་དང་མི་ཡིས་སྤྱད་བྱར་གྱུར་བ་ཡིས། །

དབང་མེད་གསོད་ཅིང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པར་ལྟུང་། །ཆུ་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ཐུ་བར་གཏོགས་པའི་ཆ་དག་དང་། ཁྱད་པར་དུའང་རྩོངས་པ་ཤེས་ཆེ་བ་དག་གིས་བསླབ་པ་ཐུ་མོ་ཐུ་བ་མང་པོ་ཁྱད་དུ་བསད་པ་དང་གྱས་པར་བྱ་བར་འོས་པ་རྣམས་ལ་མ་གྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་

ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་མང་པོ་བསགས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ནི་དུད་འགྲོ་ཉིད་ཕན་ཚུན་ལུས་དང་སྙོབས་ལ་སོགས་པ་སྙག་པ་དག་གིས་དམན་པ་རྣམས་གསོན་མིད་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཟ་ཞིང་གསོད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་།

ཁ་ཅིག་ནི་མི་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་པས་ཀྱང་ཤ་དང་ལྷགས་པ་དང་རྒས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་གསོད་པ་དང་། བཙྱ་བ་བོར་ཏེ་རང་དབང་མེད་པར་འབལ་བ་དང་། བཞོ་བ་དང་། བདའ་བ་དང་། རྨེད་པ་དང་། དྲངས་བ་ལ་སོགས་པས། བཀོལ་སྤྱད་

སྡུ་ཚོགས་བྱེད་པའོ།། ཕྱད་བྱེ་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བ་སུམ་ཅུ་དྲུག། གཟུགས་དང་ཁ་དོག་སྐྱེ་གནས་སྡུ་ཚོགས་ཏེ། །མཐུན་དང་མི་མཐུན་འདབ་བཅས་འདབ་མེད་སོགས། །ལས་དང་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཐའ་ཡས་སོ། །རིགས་ལས་སྤྱིར་དབྱེ་བ་ནི་བྱེ་བ་ཕྲག

སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་སྟེ། མིའི་ལུས་ཀྱིད་ལ་ཡང་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ནི་ཆ་བྱད་སྡུ་ཚོགས་འཆང་བ་དང་། གཟུགས་སྡུ་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱེ་གནས་བཞི་སྐྱེ་བ་དང་། ཟས་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཐུན་དང་མི་

མཐུན་པ་དང་། སྡང་། སྡང་བ་དང་མི་སྡང་བ་དང་། བཞེས་པ་དང་མི་བཞེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པ་དང་། འདབ་མ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་སྟེ། སེམས་སྡུ་ཚོགས་དང་ལས་སྡུ་ཚོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ།། ༄ གནས་ཀྱི་@86A ཁྱད་པར་ནི། བྱིངས་ཀྱི་གནས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྟེ། །གཞན་དག་ས་སྟེང་མཁའ་སོགས་ཀུན་ནི་གནས། །འདི་ཡང་ལུས་དང་ཚོ་ཚད་ངེས་མེད་དེ། །ཚོ་ནི་མཆོག་རིང་བསྐལ་པར་གནས་པའོ། །དུད་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་པའི་གནས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་

པོ་ཡིན་ལ། ཁ་འཐོར་དག་གི་གནས་ནི་དེས་པ་མེད་པས་ས་སྟེང་དང་ས་འོག་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཆུ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནའང་ཡོད་དོ། །གང་དུ་དྲོད་ཤེར་ལས་སྐྱེས་པའི། །སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་པར་མི་འགྱུར་བའི། །ས་སོགས་ཆ་དེ་འགའ་ནའང་མེད་ཅེས་

གསུངས་ལ། དུད་འགྲོ་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡང་དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཀྱི་ཚད་ནི་དེས་པ་མེད་ལ། ཆོའང་ཕལ་ཆེར་ནི་མ་དེས་ཏེ་མཆོག་ཏུ་རིང་བ་དག་ནི་བསྐལ་པར་གནས་པའོ།། འདི་ལའང་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་འོག་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་ལུས་

དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱིར་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བདེ་སྡུག་ཇི་ལྟ་བུ་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་ལྟའོ། །འདིར་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ལྟས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཆད་པ་དག་གི་ཕྱོགས་ཙམ་ཟད་བརྗོད་པར་བྱའོ།། ཤ་དེ་ལ་ཉི་ཟླ་གཟས་ཟིན་པ་

དང་གནམ་གྱམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྟ་མིན་དབང་པོས་ལྟ་ཡི་ཚལ་རྣམས་དང་། །ལྟ་ཡི་བུ་མོ་བལྟ་བར་འདོད་པ་དང་། །ཉི་མའི་ཟེར་གྱིས་མིག་ལ་གནོད་ཕྱིར་དང་། །ཟླ་རྒྱས་ལྟ་ཡི་བུ་མོའི་བཞིན་འདུ་བས། །རིག་པར་འདོད་ཕྱིར་ཉི་ཟླ་ལག་པས་བསྒྲིབ། །དེ་ལ་བྱམ་ཟེ་རྟོག

གི་ངན་བསྟུལ་རྣམས། ཞི་ཟླ་གཟའ་དམར་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ན། ལོ་ཡི་ཉེས་ལེགས་ལ་སོགས་ལྟས་སུ་སྟོན། ཡང་དེ་ལྟ་མིན་ཚོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ། བསྟོད་ཕྱིར་རྒད་པས་ཁྲོས་ནས་རིང་བག་ཏུ། སྐད་འབྱིན་བརྒྱུ་ལ་གནམ་གྱམ་ལྟས་སུའོ། ལྷ་ཡི་འོད་བྱེད་ཉི་

ཟླ་བསྟིབ་པས་དང་། གཟི་བྱིན་མི་བཟོད་འབྲོས་པའི་སྐྱ་ལས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་གི་ལྷག་མའོ། དེ་ལ་རྒྱ་མཚོ་བར་མ་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་ལ་ཆོས་དང་མི་ལྷན་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པའི་ཀུའི་རྒྱལ་པོ་བཞི་གནས་ཏེ། རབ་འཇོམ་དང་། བསྟིངས་

@86B པ་དང་། ནག་པོ་དང་། ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུའོ། །གང་གི་ཚེ་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་མི་རྣམས་ཕ་ལ་ཕར་མི་འཛོམ་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། ཀུའི་དག་གི་དབང་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་ཤེས་པ་དང་སྨྲག་བསྟལ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ངོ། །རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་གི་གཞི་ལ་ནི་ལྟ་དང་

འགྲན་པར་འདོད་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་གནས་ཏེ། འདི་ལ་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོར་གཏོགས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོའང་གཉིས་ཏེ་བདུད་ཀྱི་རིགས་དང་། རྒྱ་འཕྱུལ་ཆེན་པོའི་ཡི་དྭགས་སོ། །དུད་འགྲོར་གཏོགས་པ་ནི་འོག་གཞི་ལ་གནས་ཏེ། རི་རབ་ཀྱི་རྟེན་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཕྲི་

བཞི་སྡོང་ཡོད་པའི་ས་འོག་ན་གནས་སོ། །མདོར་བསྡུས་ན་གཞིའང་བཞི་ལས། དང་པོ་དཔག་ཚད་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ན་དབང་པོ་སྒྲ་གཅན་གནས་སོ། །དེས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཐམས་ཅད་པས་ལྷག་པའི་ལུས་སྤུལ་ནུས་པ་སྟེ། ལས་འདྲེན་མའི་དབང་གིས་ལྷ་

ལའང་འགྲན་རྩོར་མཐོང་ནས་ལྷའི་ཚལ་དག་དང་ལྷའི་བུ་མོ་རྣམས་བལྟ་འདོད་པས། ཧོར་བུ་མཐོན་ཁ་ལ་སོགས་པ་དང་གོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མ་བཏགས་པ་ཁ་དོག་བཞིས་བརྒྱན་ནས་འགྲོའོ། །དེའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི་འོད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་སྟོང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་

ཚལ་ལ་སོགས་པ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཅན་ནོ། །དེ་ལྷའི་ཚལ་དག་བལྟ་བར་འདོད་པ་ན་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་ན་ནི་ལྷ་ཐ་མ་པ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་དག་མཐུ་ཆུང་བས་ཕན་ཚུན་སོགས་ནས། ཀྱེ་ལྷ་དག་སེམས་མི་བདེ་བ་སྐྱེ་གཅན་ནི་བདག་ཅག་བསད་

པའི་ཕྱིར་བརྟུལ་ཏེ་བྱང་ངོ་ཞེས་འཇོར་ཏོ། །མི་དག་ཕ་ལ་ཕར་འཇོན་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་བཞིན་བྱེད་ཅིང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་ལ་དག་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ལྷ་བ་ན་ནི་ལྷ་དེ་

རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ།

མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཆར་དུ་འབེགས་ལ་ཉ་ལ་ཉ་ལའི་སྒྲ་སྒྲོགས་ཤིང་རི་རབ་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲ་གཅན་གཱ་ལ་བར་བརྒྱག་གོ། དེ་སྟེ་མི་རྒལ་ན་ནི་རབ་ཀྱི་ངོས་ལ་ཚལ་དང་ཉེ་བའི་ཚལ་ཡོད་པ་ལ་ཉེ་མའི་འོད་ཞོག་པའི་ཟེར་འབུམ་འབུམ་མང་པོ་དེའི་གདོང་དུ་བབ་པས་མིག་འཕྲུག

@87A པ་ན་ཚལ་དང་ལྡའི་བུ་མོ་དག་བལྟ་བར་མ་ནུས་པས། ཁྲོས་ཏེ་མིག་རྩ་དམར་པོར་གྱུར་ཅིང་ལག་པས་ཉི་མ་བསྒྲིབ་བོ། །དེས་དེ་དག་བལྟ་བ་ལ་རྩེ་རྒྱགས་སུ་འདུད་པ་རྒྱ་མཚོས་ནི་སྐེད་པར་ཕྱིན། དེ་ཡན་ཆད་ནོར་བུའི་རྒྱན་གྱིས་ཁྱབ་པས་ནོར་བུ་

སོ་སོའི་འོད་ཀྱིས་དེའི་ལག་པའང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ན། བྱམ་ཅེ་རྟོག་གེ་པ་ལོག་པའི་ཐོས་པས་བསླུས་པ་དག་ཉི་མ་གཟའ་སྨིག་ཅན་གྱིས་ཟིན་ཏོ། །གཟའ་སྔོན་པོས་ཟིན་ཏོ་ཞེས། ལས་དང་འབྲས་བུ་རྒྱབ་ཀུ་བོར་ནས་དེས་འཆོ་བ་

འཆོལ་བས་འདི་ལྟར་ལོ་ལེགས་སོ། །ལོ་ཉེས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་དགེའོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་མི་དགེ་བར་འགྱུར་རོ། །ལྟས་བཟང་ངོ་ལྟས་ངན་ནོ་ཞེའོ། །ཡང་སྒྲ་གཅན་གྱི་འཁོར་དག་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་ན་རྒྱུ་བས་རླུང་བ་ཤར་བ་ན་པི་ཏྲུར་ྀའི་འོད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱ་འགྱུར་བས་མཛེས་པ་

མཐོང་སྟེ། །སྒྲ་གཅན་ལ་རྟག་པ་ཉ་བ་ནི་ལྷའི་བུ་མོའི་བཞིན་ཁོ་ན་འདུའོ། །ཞེས་བརྗོད་པས། ཡང་དེ་ལྷའི་བུ་མོ་ལ་སྲེད་པའི་ཕྱིར་བལྟ་འདོད་ནས་དེར་སོང་སྟེ་ལྷའི་བུ་མོའི་བཞིན་ལ་རེག་པར་འདོད་ཅིང་སྐྱ་མ་ལྟར་བསྒྲིབས་པ་ན་ཡང་རྟོག་གེ་བན་པ་དག་སྐྱ་མ་བཞིན་ལྟས་

སུ་སྒྲོག་གོ། ཡང་ལྷ་མ་ཡིན་དག་གིས་དབང་པོ་དང་གཡུལ་འཕྲོད་པར་ཟད་པ་ན་ཁྲོ་བ་དང་བཅས་པས་བློང་ཞིར་འོད་ཅན་ནས་སྣང་འབྱིན་ཅིང་རིངས་པར་བརྒྱག་པ་ལ་རྟོག་གེ་པ་དག་གནམ་གྱམ་པའི་སྒྲ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ་ལྟས་བཟང་ངན་དུ་འཆད་དོ། །ཉི་ཟླ་གཟས་ཟིན་པ་

དང་གནམ་གྱམ་པའི་རྒྱུ་གཉིས་པ་ནི། ཡང་དེ་འདི་སྐྱམ་དུ་འོད་ཅན་ན་ཧོར་བྱ་དག་འོད་གསལ་ན་ཕོ་བྲང་ཡང་གསལ་ལ། ཧོར་བྱ་འོད་ཞན་ན་དེའང་ཞན་པ་ལྟར། ལྷའི་འོད་བྱེད་པའང་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ཡིན་པས། འདི་གཉིས་བསྒྲིབས་ན་ལྷ་འོད་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ།

ལག་པ་གཅིག་གིས་ནི་ཉི་མ་བསྒྲིབ་ལ་གཅིག་གིས་ནི་ངོ་རབ་ཀྱི་ཟེམ་ལ་ཧོམ་མོ། །ལྷ་དག་གི་ལག་པ་དེ་མཐོང་སྟེ་བརྒྱག་པ་ན་དེ་དུད་འགྲོ་ཡིན་པས་སྨིང་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ལྷའི་གཟེ་བྱིན་མི་བཟོད་ནས་སྣང་འབྱིན་ཅིང་འབྲས་པའོ།། ཤས་གཡོ་བའི་ལྟས་ཀྱི་ནི། མི་རྣམས་

@87B ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ན། །ལྷ་མིན་ཞམ་པས་དབང་པོ་མཐུལ་ཞིང་དང་། །བརྟན་པས་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀླུ་དབང་བཞི། །མི་ལ་གནོད་ཕྱིར་རྡད་པས་རྒྱ་མཚོ་ནི། །གཡོས་པས་ས་ཡང་དེ་ཙམ་གཡོ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དག་གི་དགེ་མི་དགེ་ལས་ཀྱང་། །ས་འཛིན་ཟླུང་གཡོས་ཆུ་དང་ས་གཡོ་ལའང་། །རྒྱུ་མ་རྐྱེགས་པར་

ལྷས་རྣམས་ལོག་པར་འཆད། །ཡང་མི་དག་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ན་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཞམ་པས་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་མཐུལ་ཞིང་དང་བརྟན་པས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པ་བཞི་པོ་མི་རྣམས་ལ་གནོད་པ་བྱ་བར་རྡད་པ་ན། དེ་དག་གི་ཆུ་དཔག་ཚད་བརྒྱའམ་ཉིས་

བརྒྱའམ་སུམ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་གཡོ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ས་ཡང་དེ་ཙམ་དེ་ཙམ་དག་གཡོ་ན། ཡང་རྐོག་གེ་ངན་པ་དག་ལྷས་སུ་འཆད་དོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལས་ཀྱང་ཟླུང་ས་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་གཡོ་ལ། དེས་ཆུ་གཡོ་ཞིང་། དེས་ས་གཡོ་བའང་ཚད་སྟ་མ་

བཞིན་ཏེ། ཟླུང་གིས་ནི་ཆུ་འཛིན་ལ་སའང་ཆུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་བས་གཡོ་བ་ཡིན་ན་ནི་བདེ་བ་བསྐྱེད་ལ། མི་དག་བས་གཡོ་ན་ནི་མི་བདེ་བ་བསྐྱེད་དེ། བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་མེད་པ་མ་ཡིན། འདོད་རྒྱལ་ལས་མ་

བྱུང་། བྱེད་པ་པོས་མ་བྱས་པས་སོ། །དེ་ལའང་རྟོག་གེ་ངན་པ་དག་དབང་པོའི་ཕྱོགས་ནས་ས་གཡོས་སོ། །མེའི་ཕྱོགས་ནས་ས་གཡོས་སོ། །ལོ་ལེགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལྷས་སུ་འཆད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། ཕྱངན་སོང་ལས་གཞན་པའི་མི་

ཁོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལེགས་སྦྱིད་བཞུང་ཡང་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པས། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མའང་ཆོས་སྐྱོང་། །འཁོར་བཞི་དག་ལ་མ་གྲུས་ལས་རྣམས་ཀྱིས། །དབང་པོ་ཉམས་སོགས་མི་ཁོམ་དག་ཏུ་འབྱམ། །སྟོམ་པ་ཆེ་ལོང་དག་ལ་སོགས་པ་དག་

བ་འགའ་ཙམ་དང་ལྡན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་ཐ་ན་ཐལ་མོ་ལེགས་པར་མ་སྐྱེ་བ་དང་། སྨྱོ་བོ་ས་ལ་མ་གཏུགས་པའི་ཕུག་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ནས་ཡང་ངན་སོང་དུ་

@88A འབྱམ་པར་འགྱུར་བའོ། །དེག་བའི་ལས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་སྐབས་ལས་སྟོབ་པ་རྟོགས་བྱེད་སྣའོ། །དབྱེ་བ་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་དག་བའི་ལས་གསུམ་ལས། སྡོག་གཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུར་དབྱེ་བའོ།

རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། དག་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དག་སྟེ། དེ་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའམ་རྟེན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། ཕར་ཕྱིན་ལས་དངོས་

གཞིའི་ལས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་གཞན་གསོད་ཉེས་དམིགས་ལྟ་བ་ཡིས། །སྲོང་སེམས་དགེ་དང་ལྡན་པས་དེ་སྡོམ་པའི། །སྲོན་ལས་ཡང་དག་བླངས་ཏེ་གནས་པ་དང་། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ཅི་རིགས་སྨྲར་བས་ལྟ། །སྡོག་གཅོད་

པ་སྲོང་བའི་གཞི་ནི་སྡོག་ཆགས་བཞིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ནི་དེ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའོ། །ཀུན་སྲོང་ནི་སྡོག་གཅོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པས་སྲོང་བར་འདོད་པའོ། །དག་བའི་བསམ་པ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པའོ། །སྲོན་བ་ནི་གསོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་

སྡོམ་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཡང་དག་པར་བསྡམ་པ་རྫོགས་པར་སྩོད་པའོ།། གཞན་དཀྱུ་པོ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞི་སོ་སོ་ལ་སྐྱ་མའི་རྣས་སུ་འབྱངས་ཏེ་ཅི་རིགས་སུ་སྨྲ་བས་རྟོགས་པར་སྩའོ། །རྣས་སུ་མཐུན་པ་དང་

བཅས་པའང་ལུས་ལ་སོགས་པའི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ལས་ལྡོག་པ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མངོན་དུ་ལྟང་བ་དང་། སྡོམ་དུ་གསོང་པོར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པར་སྤྱད་དོ། །ལྷོ་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་དགེ་བའི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ།

གཉེན་པོ་མེད་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་སྤྲིངས་ཤིང་བར་དུ་མ་ཆོད་པ་ལ་ལྟའོ། །ཞན་ཡོན་ཡང་བདག་ལ་ཞན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བས་གནས་པར་སྤྱད་དོ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་ནི། དགེ་བའི་

@88B ལས་ཆུང་ངུ་རྣམས་ཀྱིས་མིར་སྐྱེ་བ་དང་། འབྲིང་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ་བ་སྟེ། ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མ་ཚགས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞིའི་དབང་གིས་དབྱེ་བའོ། །འབྲས་བུའི་

ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་སོ་སོའང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་བསྟེན་ཅིང་བསྒོམས་ཏེ་མང་དུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པས་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ལྟ་དང་མི་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །ཇུ་མཐུན་ནི་སྡོག་གཅོད་སྤྱོང་བས་ཚེ་རིང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དབང་གི་འབྲས་

བྱ་ནི་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མཐུ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མཐོང་བའི་ཚེས་ལ་སྐྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཆོག་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་དང་། དན་པ་ཉིར་གཞག་ལས་གསུངས་པ་བསྟན་པའོ།།སྐད་པོ་ལ་རེ་རེ་གཅོར་

བྱས་པ་ནི། སྤོག་གཅོད་སྤྲོང་སོགས་ལས་ལམ་བཅུ་པོ་ཡིས། །རབ་ཏུ་ཞི་བྱེད་བཅུ་དང་ཡིད་བརྟན་ལྟ། །མ་ཁས་དང་ལྟ་སོགས་བསྟན་འོས་བཞི་དང་བརྒྱད། །མི་ཕྱེད་ལྟ་དང་ངག་དག་བརྒྱད་ངེས་གསུམ། །བདག་པོའི་ཚེས་ལྟ་ཡིད་བྱེད་ཚེས་བརྒྱད། །ཡོན་ཏན་

བཅུ་རྣམས་མཐར་ཐུག་བཅས་པ་ཐོབ། །རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། སྤོག་གཅོད་པ་སྤྲོང་བས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཚེས་བཅུ་ཐོབ་སྟེ། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་པ་དང་། བྱམས་པས་དམིགས་པ་དང་། ཞི་སྡང་འཆད་པ་དང་། ནད་ཉུང་བའི་ལས་

བསགས་པ་དང་། ཚེ་རིང་བའི་ས་བོན་བཏབ་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་དང་།། བདེ་བར་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་ཅིང་བདེ་བར་སད་པ་དང་། སྲིག་པའི་རྨི་ལམ་མི་རྨི་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་ནའང་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་དང་། ཤར་གཉིར་བ་མེད་པ་དང་།

ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཤི་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའོ། །དེ་རྗེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་བསྟོས་བས་ནི་མཐར་ཐུག་པ་ན་ཆོ་ལ་དབང་ཐོབ་པའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤངས་པས་ཡིད་བརྟན་པའི་ཆོས་ལྡ་ཐོབ་སྟེ། འོངས་སྡུད་ཡིད་བརྟན་པ་རྒྱལ་པོ་དང་

@89A ཆོམ་རྐུན་དང་མི་དང་ཆུ་དང་བགོ་སྐལ་ལ་སྡུད་པ་མི་མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། དོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་སུ་སྣོན་པའི་སྒྲ་བྱགས་པས་གཞན་བྱི་གནོད་པས་མི་འཇིགས་

པ་དང་། དེའི་སེམས་སྨིན་པའི་བགོ་བཞག་ལ་འཇུག་པའོ། །སྔ་མ་བཞིན་དུ་བསྟོ་བས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡི་ཤེས་རང་གིས་རྟོགས་ནས་འཆང་རྒྱའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤོང་བས་མ་ཁས་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་བཞི་འཐོབ་སྟེ། དབང་

པོ་ཤིན་ཏུ་བསྟམས་པ་དང་། ཚོད་པ་ལས་འདས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པས་བསྟན་པ་དང་། ཆུང་མ་མི་འཕྲོགས་པའོ། །བསྟོ་བས་ནི་མཚན་སྨན་སྲུ་རྒྱུ་པ་འཐོབ་བོ། །བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་སྤངས་པས་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་འཐོབ་སྟེ། ཞུ་བ་

ལའི་དྲི་བྱོ་བས་ཁ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་དང་མི་ཐམས་ཅད་དག་འབས་དབང་གཅིག་པུར་འགྱུར་བ་དང་། བསམ་པ་དག་པས་དོགས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་

ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཆོག་འཕྲུག་པ་མེད་པས་དག་འ་མང་བ་དང་། ཆོག་བརྒྱད་བར་འོས་པས་ངག་ཉན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཐོབ་པས་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེས་པ་ན་དབང་གཅིག་པུར་འགྱུར་བའོ།། བསྟོ་བས་ནི་བདེན་པའི་ཆོག་འགྱུབ་པའོ། །ཕྱ་མ་སྤྲངས་པས་མི་ཕྱེད་པ་ལྟ་

འཐོབ་སྟེ། གཞན་གྱི་གནོད་པ་མེད་པས་ལུས་མི་ཕྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལམ་ཆགས་པས་འཁོར་མི་ཕྱེད་པ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་མཐོང་བས་དང་བ་མི་ཕྱེད་པ་དང་། བསླབ་པ་སྐྱེང་པོར་བྱེད་པས་ཆོས་ལས་མི་ཕྱེད་པ་དང་། མི་བསླུ་བས་མཛའ་བཤེས་མི་ཕྱེད་

པའོ། །བསྟོ་བས་ཀྱང་འཁོར་བདུད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའོ། །ཆོག་རྫུ་སྤྲངས་པས་དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་བརྒྱད་འཐོབ་སྟེ། རན་པའི་ཆོག་དང་། ཕན་པ་དང་རིགས་པ་དང་འཇམ་པ་དང་གཟུང་བ་དང་ཉན་པ་དང་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དག་འ་བ་དང་མ་སྨད་པའི་ཆོག་གོ། །བསྟོ་བས་ནི་

@89B ཚངས་པའི་དབྱངས་སོ། །ངག་རྒྱལ་ སྒངས་པས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་གསུམ་འཐོབ་སྟེ། མཁས་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་དགའ་བ་དང་། ལན་ལེགས་པར་ལྡོན་པས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བློ་བདེན་པ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ལྷ་

དང་མིའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཐོབ་པའོ། །བསྟོད་བས་ནི་ཁྱད་པར་ལུང་སྟོན་ཅིང་གཞན་དུ་མི་གསུང་བའོ། །བརྣབ་སེམས་སྤངས་པས་བདག་པོའི་ཚོས་ལྷ་འཐོབ་སྟེ། དབང་པོ་ཚང་བས་ལུས་ དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། དགྲས་མི་རྟེ་བས་ལོངས་སྤྱོད་དང་དབང་

ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་པོ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་དབང་བས་སེམས་ཉེར་སྤྱད་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་བདག་པོ་དང་། ཕྱིས་བཀའས་པ་ཐོབ་པས་རྒྱལ་པོ་བདག་པོས་མཆོད་པ་ དང་། ཕྱག་དོག་མེད་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཇི་ལྟ་བར་འབྱམ་འགྱུར་དུ་ཁྱད་པར་དུ་

འགྱུར་བའོ། །བསྟོད་བས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པའི་སྟོན་པ་གཅིག་པུར་འགྱུར་རོ།། གཞོན་སེམས་སྒོང་བས་ཡིད་བདེ་བར་བྱེད་པའི་ཚོས་བརྒྱད་འཐོབ་སྟེ། སེམས་རྣམ་པར་མི་ འཚེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཞོན་སེམས་ཞི་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཐབ་རྩོད་མེད་

པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཉན་པོ་དང་མཉེན་ངེས་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོས་བཀུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དགའ་བས་ཕན་པའི་དངོས་པོ་མང་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བཀུར་བས་མཇོས་པ་དང་།

སེམས་ལས་སྡུང་རྩུང་བས་ཚངས་པར་སྐྱེ་བའོ། །བསྟོད་བས་ནི་ཡི་ཤེས་ཐོབ་པ་མེད་པ་དང་། སྐུ་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པའོ། །ལོག་ལྟ་སྤང་བས་ཡོན་ཏན་བཙུ་འཐོབ་སྟེ། བསམ་པ་དག་བས་དག་བའི་གྲོགས་པོ་རྙེད་པ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་

པས་སྤོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་སྤྲིག་པའི་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་། ལྷར་སངས་རྒྱས་འཛིན་པས་གཞན་ལ་ལྷར་མི་འཛོན་པ་དང་། དགེ་མཚན་ནམ་བཀྲ་ཤིས་ལ་སོགས་པ་མི་འཛོན་པས་ལྷ་བ་དྲང་བ་དང་། ལྷ་དང་མི་དག་གྲོགས་ཡིན་གྱི། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་མ་ཡིན་པ་དང་།

@90A བསོད་ནམས་རབ་ཏུ་འབར་བས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལོག་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པས་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དང་། འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ལས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲིག་པའི་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། སྤྲིན་པ་མེད་པར་མཐོང་

སྟེ་མི་ཁོམ་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དེའི་དགེ་བ་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་བསྡོ་བས་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱར་བ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པའོ།། ༥ དེ་དག་ཚོགས་པ་དགེ་ལེགས་གཉན་དང་བཅས་པ་ནི། འདི་

རྣམས་ཐ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཚད་མེད་བཞི། །བསྟུ་དངོས་བཞི་དང་ཕྱོགས་ཆོས་སུམ་ཅུ་བདུན། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཐམས་ཅད་ཡུམ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པས། །ཕུན་ཚོགས་མཆོག་ཀུན་ཏེ་རིགས་བདེ་བླག་འཐོབ།། དགེ་བ་བཅུ་པོ་འདི་ཉིད་ཐ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལས་སྤྱིན་

པས་བརྒྱན་པས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ཞིང་ཆོ་རིང་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བཟོད་པས་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་བོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་

བདུད་ཐམས་ཅད་འཇོམས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་དྲན་པ་དང་བློ་གྲོས་དང་བློ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱམས་པས་ནི་སེམས་

ཅན་དང་ཞེ་འབྲས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱིང་རྡེས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །དགའ་བས་ནི་སེམས་མི་ཞུམ་པར་འགྱུར་རོ། །བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་

སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །དེན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་ཁས་པར་རོ། །ཡང་དག་པར་སྤོང་བས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་རོ།། རྟུ་འཕྲུལ་བྱེ་ཤད་པས་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཡང་བར་རོ། །དབང་

@90B པོས་ནི་དད་པ་བརྟན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྟུན་པ་དང་རྩོངས་པ་མེད་པ་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་རོ། །སྟོབས་ཀྱིས་ནི་བརྩེ་བ་མེད་ཅིང་དགྲ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བར་རྟོགས་

པར་རོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གིས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པར་རོ། །ཞི་གནས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཚར་གཅོད་པར་རོ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་རོ།། ཐབས་ལ་མཁས་པས་བརྒྱན་པས་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་

བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རོ།། ༥ སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། བྱོང་དང་བྱོང་ཁྲེར་འོ་ཏོག་རྩེ་བཙོ་ཡི། །ལ་སོགས་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ས་ཡིན་ལྟར། །མཐོ་རིས་བྱང་བྱོལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀུན་གྱི། །མཐར་ཐུག་དག་ལེགས་གཞི་རྟེན་འདིར་འབད་བྱ། །དཔེར་

ན་ས་ནི་བྱོང་ལ་སོགས་པ་དང་ཤོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དང་རྩེ་བཙོ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་དང་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར། འདི་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་དང་མི་དང་སྲོག་པ་དང་མི་སྲོག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དང་གནས་ཏེ། མདོར་ན་བཅུ་པོ་འདི་ཁོ་ནས་སྟོང་གསུམ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས། འདི་དག་ཉིད་རྒྱས་པར་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་ཞིང་རྒྱུ་བརྩོན་པར་བྱའོ་

ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་མི་དགེ་བ་བཅུས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ་ལས་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པ་བཅུས་བརླྀག་པར་བྱེད་ཅིང་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལས་གོང་དུ་བཅུ་པོ་འདི་དག་འཁོར་བས་སྐྱག་ནས་སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་བར་གཞན་གྱི་སྐྱབས་

རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྒོམས་པས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་བོ། །ཡང་སྐྱེ་རྗེ་མེད་པར་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་ཅིང་རང་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་ནས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་པས་སྤྲུལ་ན་ནི་རང་རྒྱལ་བ་འགྲུབ་བོ། །སེམས་རྒྱ་ཆེ་བས་སྐྱེ་རྗེ་དང་ཐབ་[91A]ཀྱི། །མཁས་པ་དང་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་དམིགས་པས་སྤྲུལ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་བོ། །དེ་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་སྤྲུལ་པ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་གིས་བསྟུབ་ཏུ་འདུ་བ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་ཉིད་བསྟུབ་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།། ༥ བྱན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་ཡང་རེ་རེ་གཅོོར་བྱས་པའི་

སྐྱས་པ། སྡོག་གཅོད་སྤྱོང་བས་མི་འཇིགས་སྤྱིན་སོགས་དང་། །འདི་དང་ཕྱི་མར་བསྟན་ཚོགས་རྣམ་བྱང་འཕོ་བ། །བསྟོད་བའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་རིགས་པས། །བྱང་ཆུབ་གསུམ་སོགས་ཀུན་ཀྱང་ངེས་པར་བསྟུབ། །དེ་བཞིན་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་སྤངས་པས་

ཀྱང་། །གཞན་གྱི་རྫས་ལ་ཆགས་ཟོལ་ལ་སོགས་དང་། །དཀའ་བའི་ལམ་བཟང་སྤྱོད་པས་བསྟན་སོགས་དང་། །ཀུན་གྱི་ཡིད་བརྟན་སོགས་དང་འཕོར་བརྟན་སོགས། །ཐམས་ཅད་དབུགས་འབྱིན་སོགས་དང་ཚོག་བཙུན་སོགས། །ལོངས་སྤྱོད་བརྟན་སོགས་

གཞན་གྱི་ཡིད་འོང་སོགས། །ཡང་དག་ལྟ་བས་དོན་མེད་ཀུན་སྤོང་སོགས། །རྒྱད་པ་ཀུན་སེལ་ཕུན་ཚོགས་མ་ལུས་འཐོབ། །མདོ་སྡེ་ལས། སྤོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་དང་། ཚེ་འདི་ཉིད་དུའང་བསྟགས་པ་དང་།

བཞིན་དང་དབང་པོ་གསལ་བ་དང་། ཚེ་རིང་བ་དང་། སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་འཚེ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉིན་མཚན་དུ་བསྲུང་བ་དང་། ལྟ་དག་ཀྱང་ཕྱི་བཞིན་འབྱུང་ཞིང་བསྲུང་བ་དང་། ཤི་འཕོས་ནས་ཀྱང་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། ཅི་འདོད་པའི་

འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རིས་པར་འབྱིན་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་འཐོབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོས་ན་ཡང་དེ་དག་འཐོབ་བོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའམ་སྤོག་ཡིན་པས། དེ་བསྲུངས་

@91B ན་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པས་སྦྱིན་པའི་མཆོག་གོ །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་ན་བདེ་འགྲོར་བསྐྱེད་པ་མཆོག་ཀྱང་འདི་བསྲུང་བའོ། །གཞན་ཡང་ཚངས་པ་དང་དབང་པོ་དང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་བསྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཐོབ་བོ། །འདི་ནི་དམ་

པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན། འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས། འཁོར་བ་སྡུག་ནག་གི་སྒོར་མ་སྟེ། འདིས་ནི་བྱམས་པ་བསྒོམས་ཤིང་སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་ལ་གནས་ལ་དགའ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་འཐོབ་པའོ། །དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་སྙིང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་བསྟོས་པ་དག་འགྱུབ་པའོ། །གསེར་མཁར་གསེར་ལས་རྒྱན་ལ་སོགས་པའམ། མི་འམ་ལྷ་འམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་བར་ཅི་འདོད་བྱེད་པ་ལྟར། འདི་མ་ཉམས་ནའང་ཅི་འདོད་པ་འགྱུབ་སྟེ། སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་ཉེ་ཞིང་། དགེ་བའི་ཉིས

གཉེན་དང་བསྟེན་ལ། རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་ཀྱས་ཤིང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཅི་འདོད་འགྱུབ་ཅིང་སྡུས་ཀྱང་འཕྲོག་ཏུ་མེད་ལ། འགྲན་རྩྭ་གཞན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་ཏོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤངས་པས་

ནི་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཚགས་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཚོ་འདི་ཉིད་ལ་དབུགས་ཕྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བཏུན་དང་། སྡུག་ཅིང་ཚོག་གཟུང་བའི་འོས་སུ་འགྱུར་རོ། ལོངས་སྤྱོད་ཏུག་ཅིང་གཞན་ལ་མི་གནོད་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་

འཇིགས་པ་མི་འབྱུང་། མ་བསམ་པར་འཕལ་དུ་འབྱུང་ཞིང་བྱུང་ནས་ཀྱང་ཞིང་བཟང་པོ་ལས་སྐྱེང་པོ་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱ་མ་བཞིན་དུ་གང་དུ་བསྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟེ་འོག་མ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ལྟོའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤྲོང་བས་

ནི་དགེ་བའི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་སྤྲོད་ཅིང་ཆོ་འདིར་ཡང་བསྟགས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ་བྱད་མེད་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་ཀྱང་འདོད་ཆགས་མེད། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བརྟན་པར་འགྱུར། ཆུང་མ་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོག་ཏེ་རང་གི་ཡིད་

@92A བཞིན་དུ་རིམ་གྱི་བྱེད་ཅིང་ཉམ་ཐག་པ་ནའང་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་ལ། རྟག་ཏུ་ཡིད་དང་མཐུན་ཞིང་བརྟས་ཐབས་མི་བྱེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མ་སྲིང་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། །སྟ་ལས་ཤེ་ནས་དེར་ལྟའི་བྱ་གཞན་

སྐྱེའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པས་ནི་མ་ཤེ་བར་ལྟ་མོ་དེས་སྤྲོང་སྟེ། ལྟ་གཞན་དང་འདྲ་བས་ཕྲག་དོག་གིས་དམྱལ་བར་ལྟུང་ངོ། །འདི་སྤྲོང་བ་ནི་དག་བའི་ལམ་ཆེན་པོ་སྟེ། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་པ་ཅན་ནོ། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་

འགལ་བ་བརྗེན་དུ་སྨྲ་བ་སྟོང་བ་ནི་དེག་བ་ཕྱོགས་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་དང་རྣ་བའི་ཤྲོག་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་འགྱུར། ཆོར་མེད་ནའང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་འགྱུར།

ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་སྐར་མའི་དབུས་ན་གསལ་བ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ནང་ན་བདེན་པར་སྣང་བ་གསལ་ལོ། །རིན་པོ་ཆེའི་ནང་ན་བདེན་པར་སྣང་བའི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གོ །འཁོར་བ་ལས་སྒོལ་བྱེད་ཀྱི་ནང་ནའང་བདེན་པར་སྣང་བའི་སྒོལ་བྱེད་མཆོག་གོ །དེ་བཞིན་

དུ་ངན་འགྲོ་ལས་སྒོལ་བ་དང་། སྒོན་མ་དང་ལམ་སྟོན་དང་རྟག་དང་སྐྱོབ་པ་དང་ཇས་དང་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་ནང་ནའང་བདེན་པའི་མཛའ་བཤེས་མཆོག་གོ །བདེན་པའི་ནོར་ཅན་ནི་ནམ་ཡང་ངན་འགྲོའི་དབུལ་བ་མེད་ཅིང་ལྷ་དང་ཉེ་ལ། གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་

རིགས་ཆེ་བ་དང་གཟུགས་བཟང་བ་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། གཉེད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པས་མི་མཐོང་ཞིང་གཅེ་བར་མི་ནུས་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་འགྱུབ་པ་དང་

ཆོ་རིང་བ་དང་རྩ་འཕྲལ་ཆེ་བ་དང་ཕེན་ཏུ་མཐོ་བར་སྐྱེའོ། །ཕྲ་མ་སྤྲོང་བས་ནི་མཛའ་བཤེས་དང་གཉེན་འདབ་དང་འཚོར་བརྟན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཁ་དྲང་དུ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དབྱེ་བར་མི་རྣམ་པ་དང་། ནོར་དང་བྲལ་བའམ་

@92B དགོས་ཐག་ཀྱང་མི་འདོར་བ་དང་། དེའི་སྐྱོན་སྨྲ་བ་ལའང་མི་ཉན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབྱ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པའོ། །ཆོག་རྟུབ་པོ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་སྨང་བས་ནི་དགེ་བ་མཐོང་བ་དང་། དང་པོ་

དབུགས་དབྱུང་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་གྱིས་ཤེས་པ་དང་། ཆོག་འཇམ་པས་གཞན་ལ་མི་འཚེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུགས་འབྱིན་པ་དང་། མཛའ་བཤེས་མང་པོ་དང་འདུ་བ་དང་། རྩས་མེད་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་དེའི་བྲན་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དང་

དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང་། འཇིག་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་། ལྷར་སྐྱེ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། རྩ་འཕྲལ་དང་མཐུ་ཆེ་བར་འགྱུར་བའོ། །དག་ཀྱལ་སྤྲོང་བས་ནི་རིགས་བཙུན་པ་དང་། བཀུར་བའི་ཆོག་དང་། ཆོག་སྟ་ཕྱི་འབྲེལ་པ་དང་ཆོག་ལ་

ཐམས་ཅད་དགའ་བ་དང་། སྡུང་འཚེ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། དལ་སྦྱན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚོས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བླ་མ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་དང་། ཆོར་ཇས་བཏུན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་འཛིན་པའོ། །བརྟན་སེམས་སྦྱོང་བས་

ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྡུང་དེའི་ནོར་འཕྲོག་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ནོར་སྟོར་ནའང་སུས་རྟེད་པས་གཏེར་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ནོར་དང་ལྡན་ཞིང་གཞན་གྱི་མི་རྟོ་བ་དང་། ལྟའི་དཔལ་ཡང་འཐོབ་པའོ། །གནོད་སེམས་སྦྱོང་བས་ནི་ཆོ་འདིར་ཡང་འབྱོར་ཅིང་བདེ་བར་

གནས་པ་ཐམས་ཅྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། འཇིགས་པ་དང་འཚེ་བ་བརྒྱལ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །གང་དུ་འདོད་པར་སྐྱོ་བ་སྐྱེ། ལྟ་ལས་ཤི་འཕོས་ནའང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་སྐྱིང་བཞི་ལ་དབང་བ་

རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་། ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ལོག་ལྟ་སྤྱོང་བས་ནི་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་སྤོག་མ་མེད་པའི་སྡུག་པ་ཆེན་པོ་ལེགས་པའི་སྤྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ཆད་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་དོན་མེད་པ་

@93A ཐམས་ཅད་སྤོང་དོ། །འཁོར་བ་དང་རིང་ཞིང་ཟུང་དན་ལས་འདས་པ་དང་ཉེ་ལ། ཆོས་ལ་དགའ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ལ་དམིགས་ཤིང་། འགྲོ་བ་ལྟའི་འཇིགས་པ་ལྟ་པོ་ལྟ་ལ་

འཆི་བ་དང་། མི་ལ་འདོད་པ་དང་། དམྱལ་བ་ལ་གཅེད་པ་མང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་ལ་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པས་སྡུག་བསྔལ་བྱི་ཡན་ལག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དམིགས་སོ། །དེས་ཐོག་མར་སྲིད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་

པའི་ལམ་བསྒྲིད་པར་སེམས་བསྒྲིད་དེ། སེམས་གཅིག་ལས་ཀྱང་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཉིད་སྒྲིའོ། །དེ་ལ་བར་སྣང་གི་གཅོད་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་བས་བསྟོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ།། ༄ གཉིས་ལ་སོགས་པས་ཚོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིར་སྐྱེ

བའི་ནི། འདི་དག་བསྟེན་གནས་ཡན་ཆད་སྟོམ་པ་དང་། །སྤྱིན་དང་བཟོད་སོགས་བསོད་ནམས་ཅི་རིགས་ལས། །མི་ཉིད་གྲིང་བཞི་འཁོར་བཅས་ཕལ་ཆེར་གནས། །ལུས་དང་ཚེ་ཚད་དེས་དང་མ་དེས་འཕེབ། །གཞན་ཡང་སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །

སྐྱབས་དང་བླ་མ་ཆོས་མཚུངས་བྱོགས་རྣམས་ལ། །ཀུས་སོགས་མང་བསྟེན་ལོངས་སྤྱོད་ཆོ་ཏེ་དང་། །ཤད་མེད་གཟུགས་རིགས་སྟོབས་དང་འཕོར་དང་ནི། །བསྟན་པ་རྒྱས་ཤིང་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་ཟིན། །ང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དད་ལྡན་འཆི་བས་སྐྲག །དགེ་ལེགས་བསྟུབ་

པའི་རྒྱུན་རྣམས་འབྱོར་གྱུར་ཅིང་། །ཉོན་མོངས་ལྷག་སོགས་འགལ་རྒྱུན་བཟལ་བ་འཐོབ། །དེ་ལས་མཉམ་མེད་ལས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ལ། །སྤྱོད་པ་འཕོར་བསྒྱུར་རིན་ཆེན་བདུན་སོགས་ལྡན། །རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ཚང་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་

ཅི་རིགས་པར་སྤྱོང་བ་བསྟེན་གནས་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅི་རུས་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཅི་རིགས་པ་དག་བསྟེན་ཅིང་བསྒོམས་ལ། ལན་མང་དུ་བྱས་པས་ནི་མིའི་ལུས་འཐོབ་སྟེ། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་རིགས་

@93B དང་གཟུགས་དང་འཕོར་ལ་སོགས་པ་མཆོག་དང་བར་མ་དང་དམན་པ་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་ཅི་རིགས་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །གང་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་གློད་བའི་གཡོག་དང་བཅས་པ་ཕལ་ཆེར་ཏེ། ལ་ལ་དག་ན་ནི་སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པའང་གནས་པར་ཟཱཌ་པས་སོ། །ལུས་དང་

ཆོའི་ཚད་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མ་ངེས་པ་དང་གསུམ་པོའི་ངེས་པ་སྟེ། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ནི་ཆོ་ངེས་འགའ་དཔག་ཏུ་མེད་ལ། ངེས་འགའ་ལོ་བརྒྱད་ཕྲི་བ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུའང་འགྱུར་རོ། །ལུས་ཀྱང་ངེས་འགའ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་ངེས་འགའ་ཆུང་ངུར་ཡང་འགྱུར་ཏེ།

དེའང་ཕལ་ཆེར་རང་གི་ཁྱུ་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི་པའོ། །ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོའི་ཚེ་ནི་ངེས་པ་སྟེ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །ནུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྤྱོད་པའི་ནི་ལོ་ལྔ་བརྒྱར་ངེས་སོ། །བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་པའི་ནི་སྐྱོང་ངུའོ། །ལུས་ཀྱང་ཤར་གྱི་ནི་ཡིན་ཏེ་ཆ་བར་གི་ཁྱུ་ཚད་ཕྱེད་

དང་བཞི་པའོ། །ནུབ་དང་བྱང་གི་ནི་ཆས་ཆ་བ་ཁྱུ་ཕྱེད་དང་བཞི་པའོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐོད་དུ་རྟང་བའི་ཁྲད་པར་ནི་ལས་དེ་དག་ལས་གཞན་ཡང་རྐེན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་དུ་གྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་ཕྱད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཚོས་བསྟུབ་པ་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །མི་རྟམས་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་བདེ་བ་མཚོག་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། ཁྱིང་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔའི་གནས་གཉིས་ལའང་དབང་བསྒྱུར་བ།

ལུས་མཚན་དང་ལྡན་པ། ནད་མེད་པ། བྱ་སྟོང་དང་ལྡན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལ་བཙུན་མོ་ནི་ལུས་ལ་ཙོན་དན་དང་སྤོས་ཀྱི་དྲི་འབྱུང་བ། ཁ་ནས་ཞུན་ལའི་དྲི་འབྱུང་བ། ལུས་རེག་ན་

བདེ་བ་སྟེ། གང་ལ་རེག་པ་དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གང་ན་གནས་པའི་གྲིང་དེར་མི་རྟམས་བཀྲས་པ་དང་སྐོམ་པ་དང་མྱ་ངན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གང་བའི་དུས་སུ་ནི་དེ་བར་བྱེད། ཚ་བའི་དུས་སུ་ནི་བསིལ་

@94A བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་རེག་པར་ཡང་མི་རུས། མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་སྲིང་ལྟར་མཐོང་། རྒྱལ་པོའི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་རྟག་ཏུ་བདེ་བར་བྱེད། བྱད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་ལྔ་པོ་སྤྱིས་པ་གཞན་ལ་ཆགས་པ་དང་། སེར་སྣ་དང་མི་རིགས་པར་ཆགས་པ་དང་

མི་རིགས་པའི་གནས་ལ་དགའ་བ་དང་། ཁྱིམ་ཐབ་གསོད་པར་སེམས་པ་སྤངས་པའོ། །བྱད་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། བསམ་པ་མཐུན་པ་དང་། བྱ་མང་བ་དང་། རིགས་མཐུན་པ་དང་། སྲིད་མཐོ་བ་དང་། ཁྱོ་བྱད་མེད་གཞན་ལ་སེམས་ན་ཡང་ཕྲག་དོག་མེད་པའོ། །

བུད་མེད་ཆེན་མོའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོག་ཅལ་ཅོལ་མེད་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་མེད་པ་དང་། ཁྱིམ་ཐབ་མེད་ཀྱང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །ཤེར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མཚན་མོ་སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་ཉ་བ་ལྟར་འོད་

གསལ་བ་དང་། ཉིན་པར་ཚ་བ་སེལ་བས་གསིལ་བ་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་ན་ཆུ་མེད་པས་སྐོམ་གྱིས་གདུངས་པ་ན་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་སེལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་ཅི་བསམས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཆ་བརྒྱད་ལས་ཆ་རེ་རེས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྔ་པ་འཕྲོད་པ་དང་། དེ་གང་

ན་འདུག་པའི་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་དུ་ནད་མེད་ཅིང་མཉམ་པར་འཇོག་ལ།འདོད་པའི་(BRS)་བྱ་བསྟུབ་པ་དང་། རྣམས་ཀྱིས་ཀླུ་དན་པ་ཪ ཆར་མི་བཟད་པ་འབེབས་མི་ནུས་པ་དང་། སྲ་ངམ་དང་གཡང་ས་དགོད་པར་ལྡོག་པ་དང་ཚལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་འགའ་

ཡང་དུས་མ་ཡིན་པར་མི་འཆི་ཞིང་སྨྲལ་ལ་སོགས་པ་དུད་འགྲོ་གནོད་པ་བྱེད་པ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བའོ། །འཁོར་ལོ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྡ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འཇམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་ལས་བྱས་པ་དཔག་ཚད་ལྔ་དང་ལྡན་པ་(RTSI)་བས་སྟོང་པ། འཇིག་རྟེན་ན་ཉི་མ་གཉིས་པ་

ལྷར་མཇོས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་ཉིན་གཅིག་གིས་དཔག་ཚད་འབུམ་དུ་འགྲོ་བར་རྟོག་པ་དང་། གྲིང་གསུམ་པོ་དང་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིར་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ན་དེས་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་ཅིག་ནམ་མཁའ་ནས་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་གང་དུ་མ་

@94B ཐོས་པའི་སར་ཐོས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟོད་བ་གང་ཡང་མེད་དེ་རྒྱལ་རིགས་དང་བློན་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་དག་གིས་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་ཐམས་ཅད་འབུལ་བའོ། །བླུང་པོ་ཆེ་ནི་ཅང་ཤེས་མཆོག་ཏུ་བཀའ་ཉན་པ། སྟེ་གཞན་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ། ཤང་ལག་བཞི་དང་མཉན

མ་དང་རྒྱག་པ་དང་སྣ་སྟེ་ ཡན་ལག་བདུན་བདུན་ལེགས་པར་གནས་པ། བླང་པོ་སྟོང་གི་སྟོབས་ཡོད་པ། མདོག་དཀྱལ་ལྟར་དཀར་བ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བླང་པོ་ཆེ་འདྲ་བ། དེའི་དྲི་ཚོར་ན་བླང་པོ་གཞན་གྱིས་དེའི་མདུན་དུ་འདུག་མི་རྟུས་པའོ། །གནས་གསུམ་དུ་གཡུལ་འགྱེད་དེ།

ཆུ་དང་བསྐམ་ས་དང་བར་སྣང་ལའོ། །ཤུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཉིན་ཅིག་གིས་འཛམ་བུ་གླིང་ལན་གསུམ་བསྐོར་བ། སྐུད་པས་ཀྱང་བཀྲིར་རྒྱང་བ་རྒྱལ་པོས་བཞེན་པ་ན་མ་བསྐུལ་ཡང་གར་འདོད་དུ་འགྲོ་བ། དལ་གྱིས་འགྱིང་ཞིང་མཇོས་པར་འགྲོ་བ། བྱིས་པའི་ནང་

དུའང་སྐྲག་པར་མི་བྱེད་པ། ལམ་སྲང་ལ་སོགས་པར་བུད་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་རེག་གཟེད་པ། གཡུལ་འཕྲེད་པ་ན་རབ་ཏུ་དྲག་ལ་འཇུག་པ་ན་སྐུད་པས་ཀྱང་བཀྲིར་རུང་བའོ། །ཏ་ནི་མདོག་དཀར་བ་ལྟའི་རོར་བུའི་གཙུག་ལ་སོགས་པ་མཚན་དང་ལྡན་པ། བོངས་ཆོད་དང་མདོག

དབྱིབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། བསྐོ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་ལན་གསུམ་བསྐོར་བ། ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནད་མེད་པའོ། །བློན་པོ་ནི་རྒྱལ་པོའི་དོན་དུ་བྱ་བ་གང་འདོད་པ་ལ་བསྐོའང་ཤེས་ཏེ་འབུལ་བ་ཤིན་ཏུ་རྩོགས་པར་བསགས་པ། ཆགས་པ་མེད་

པ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པ། རིགས་པ་རྩོམ་པ་ཡུལ་དང་དུས་ཤེས་པ། ཉོན་མོངས་པ་དང་གཉེད་པ་མེད་པ། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་མི་འཆོ་བ། ཡང་དག་པའི་ཐ་སྙད་དང་ལྡན་པ། སྐྱོ་བ་མེད་པ་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་

པ། འཇིག་རྟེན་ལ་ཕ་དང་མ་ལྟར་ཕན་འདོགས་པར་འདོད་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བཀའ་ཉན་པ། མ་བསྐོས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྫོ་རྗེ་དང་སྦྱོག་ལ་སོགས་པས་ངམ་བྱོགས་ལ་སོགས་པ་འགངས་བ། རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་མི་ཟད་ན་གསེར་དང་དངུལ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་

@95A ཅི་སྨོས། འབྲོར་པ་རྣག་པ་གཡོ་སྒྲུ་མེད་པ། གཞན་ལ་གནོད་པ་སྤངས་པ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་དེ་ལ་དགའ་བའོ། །དེ་བདུན་དང་ལྡན་པས་མིའི་གྲོང་བཞི་ལ་བསྐོ་བར་བྱེད། ཀུ་རུམས་དང་ལྡའི་རིས་གཉིས་པོ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་དབང་

པོའི་སྟན་ཕྱེད་ཀྱང་འཕྲོག་པར་ནུས་པའོ། །ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ནི་དེ་དག་ལས་ཆུང་ཟད་དམན་པ་སྟེ། རལ་གྲི་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་མི་ཉན་པའི་ཡུལ་དུ་རང་སོང་ནས་བཏབ་པ་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་འདུག་པར་བྱེད་དེ། ཚད་པ་མེད་ཅིང་མཚོན་གྱིས་བདའ་བ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་འཁོར་ཐམས་

ཅད་འདུལ་བའོ། །ལྷགས་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ནས་བྱུང་བ་ཆོང་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབུལ་ཏེ། ཀླུའི་ལྷགས་པ་ཆུ་ཞེང་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་པ། ཆར་གྱིས་མི་རློན་རྒྱང་གིས་མི་འཇྱེར་མེས་མི་འཆོག་པ། གང་ན་དྲོ་བར་བྱེད། ཚ་ན་བསིལ་བར་བྱེད་པ། རྒྱལ་པོ་གང་དུ་འགྲོ་བར་

བློན་པོས་ཞྱེར་ཏེ་ཞྱེམ་གྱི་བྱ་བ་གང་འོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ། བྱད་མེད་མི་སྡུག་པ་མི་མཐོང་བ། ཉེ་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་སྣང་བའོ། །མལ་ཆ་ནི་ཡང་ཞེང་འཇམ་ལ་མཐོ་དམན་ཅན་ཏེ། དེར་འདུག་པས་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོས་

ན་འཛིལ་བར་བྱེད་པ། བསམ་གཏན་གྱི་གནས་དང་འདྲ་བ། དེ་ན་འདུག་པ་བྱད་མེད་ཀྱིས་མཐོང་ན་རབ་ཏུ་དགའ་ཡང་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་བའོ། །ཚལ་ནི་དེའི་ནང་དུ་སོང་ན་བསམ་གཏན་ལ་དགའ་བ། ལྷའི་དགའ་ཚལ་གྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འོང་བས། དེར་རྒྱལ་པོས་

ལྷ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་བྱད་མེད་ལ་དགའ་མགུར་སྤྱོད་པའོ། །ཁྱིམ་ནི་ཉེར་ཉལ་ཏེ་ནུབ་མོ་ལྷ་བར་འདོད་ན་རྫུ་བ་དང་སྐར་མའི་ཚོགས་དེར་འོང་། ནོར་བུ་མཐོང་ནའང་དགའ་ཞིང་ལྷ་མོ་དག་ཀྱང་རོལ་མོ་བྱེད་དོ། །བདེ་བར་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་ཅིང་རྨི་ལམ་དག་བའང་

རྨི་བར་བྱེད་དོ། །གང་ན་དྲོ་བར་བྱེད། ཚ་ན་བསིལ་བར་བྱེད་ལ། རེག་ན་བདེ་བའི་རྒྱུང་ལྡང་ངོ།། ཐུན་གཉིས་ཉལ་ཏེ་གསུམ་པ་ལ་སད་ནས་ཆོས་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའོ། །གོས་ནི་ཐགས་བཟང་བ་འཇམ་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གོན་ན་ཚ་བ་དང་གང་བ་དང་བཀྲས་པ་དང་སྐོམ་

@95B པ་དང་ཉམ་ཆུང་བ་དང་ངལ་དུབ་སེལ་བར་བྱེད་པ། མེས་མི་ཆོགཔ་མཆོག་གྱིས་མི་ཆོད་པའོ། །ལྷམ་ནི་གོན་ན་ཆུ་ལ་སྐམ་ལྟར་མི་བྱེད། འབྲོ་བར་འདོད་ན་དཔག་ཚད་བརྒྱར་ཡང་དལ་གྱིས་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལ་བྱ་སྟོང་ཡོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཔའ་བ་བརྟུལ་ཞོད་པ་ཡན་ལག་མཆོག

གི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ། ཞ་རོལ་གྱི་སྡེ་རབ་ཀུ་འཛོམས་པ། ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཆོས་བསྟུབ་པ། རིགས་མཐུན་པ། འཁོར་ཐམས་ཅད་དགའ་ཞིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟེས་སུ་ཆགས་པའོ། །མདོ་ལས་ནི་འདི་དག་སྐབས་གཞན་དུ་གསུངས་པའོ།། ༥ ལྷའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདོད་པའི་

ཁམས་ཀྱི་སྤྱིར་བརྗོད་པ། དེ་བས་ན་ཁམས་ཆེའི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ནི། །ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོས་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་ཏུ། །ཆོ་དང་ལུས་སོགས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དག །ཅི་རིགས་དཔལ་གྱིས་རྒྱས་པའི་མཐོ་རིས་འཐོབ། །མདོ་ལས། ལས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་

པ། སྤྱག་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་ལ། གཅོ་བོར་སྤོང་བ་བདུན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟེན་ཅིང་བསྒོམས་ལ་མང་དུ་བྱས་པས་ནི་མཐོ་རིས་དག་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། དེའང་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རིས་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཆོ་དང་ཟས་དང་

གཟུགས་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་བདེ་བ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུའོ། །འདི་རྣམས་ལས་གཉིས་ནི་རེ་རབ་ལ་གནས་ལ། བཞི་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟར་གནས་སོ།།ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་བདུན་ལས་ཀྱང་གཅོ་བོར་སྤོག་གཅད་པ་སྤོང་བ་ནི་རྒྱལ་

ཆེན་རིགས་བཞི་དག་ཏུ་སྐྱེའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྡོང་བ་དང་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་སྡོང་བ་དང་གསུམ་གྱིས་ནི་འཐབ་བྱལ་དུའོ། །ངག་གི་བཞི་སྡོང་བ་དང་བདུན་གྱིས་ནི་དག་འལྡན་དུའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་སྡོམ་པ་བླངས་ལ།

སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ལ་དད་པ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ངག་གི་གསུམ་གྱིས་ནི་འཕྲལ་དགར་རོ། །དེས་ངག་ཀུལ་པ་སྤངས་པས་ནི་གཞན་འཕྲལ་དབང་བྱེད་དུ་སྟེ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཆེ་དང་ལུས་དང་བོངས་སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་སྤྲོ་བ་དང་གཟུགས་@96A དང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའོ།། ༈ སོ་སོར་བཤད་པ་ལས་རི་རབ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། ངོས་ལ་གནས་པ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིར་བཞི་སྟེ། རི་རབ་ལ་བརྟེན་གཉིས་ལས་རྒྱལ་ཆེན་རིས། །ཕྱེད་ཐོགས་ཡོལ་གོ་ཐོགས་དང་རྐག་སྐོས་

དང་། །པི་ཝང་གསུམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུར་བཅས་ཀྱི། །གནས་རྣམས་བཅུ་ཚན་བཞི་དག་ངོས་ལ་བརྟེན། །རི་རབ་ནི་རི་བོ་ཁྲི་ཕྲག་དྲུག་ཅུས་བསྐོར་བ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་འབར་བའི་འོད་ཀྱིས་གསལ་བ། སྟེང་པརྒྱའི་རྩེ་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ། འཕང་དུ་དཔག

ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་པ། ངོས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན། ལེགས་པར་སྦྱད་པའི་ལས་ལ་སྦྱད་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། ས་གཞི་བདེ་ཞིང་འོད་ཟེར་དུ་མས་གསལ་ལ་ཉམས་དགའ་བའོ། །དེ་ལ་གནས་དང་པོ་ན་ནི། ལག་ན་ཕྱེད་ཐོགས་ཀྱི་ལྷའི་

གནས་བཅུ་སྟེ། རྒྱར་ལ་གནས་པ་དང་། མཐའ་ལ་གནས་པ་དང་། འབྲས་བུས་འཆོ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དཀར་སྤྱོད་དང་། ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དགར་གནས་དང་། འགྲོ་མགྲོགས་དང་། ཡུལ་ལ་ཆགས་དང་། འདོད་ལ་ཆགས་དང་། ཡིད་གཡོ་བ་དང་། ཚལ་དང་ཉེ་བའི་

ཚལ་ན་གནས་པའོ། །དེའང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷོ་དང་ནུབ་དང་ཤར་དང་བྱང་ལ་ལྷ་བ་བཞི་དང་། ལྷོ་དང་ནུབ་དང་ཤར་ལ་ཉེ་བ་གསུམ་དང་། བྱང་ལ་ཉེ་བ་གསུམ་དུ་ལྷའོ། །སོ་སོ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་སྟོང་སྟེ་ཆུ་མཚོའི་ནང་གི་སྟེང་ནའོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་

གཞན་ལ་མི་གནོད་པར་མེ་ཏོག་བསྒྲིད་པའམ་ཉེས་པ་སངས་ཆུས་ལ་ཕུལ་ན། ཐམས་ཅད་དགར་གནས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ་སྟེ། འབྲས་ཟླ་མེད་པ་དང་དགའ་མགུར་འགྲོ་བ་དང་། ལྷ་གཞན་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་དང་། ལྷ་མོའང་ལྷ་གཞན་མི་འདོད་པར་སེལ་སྨན་ཡན་

ལག་ལྟ་པས་ཤེ་བ་སྟེ། བདེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྐོང་བ་ལ་སོགས་པ། ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབྱེ་བ་ཆུས་པར་ནི་འདི་དང་འོག་མ་དག་ཐམས་ཅད་དུའང་མདོ་ཉིད་ལས་ཆུ་ཆེར་ལྷ་བར་བྱའོ།། གཉིས་པ་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཀྱང་བཅུ་སྟེ།

@96B པརྒལེ་ནང་ན་རྒྱུ་དང་། བྱང་པ་སྒྲ་སྐྱན་དང་། སྒྲ་ལ་ཆགས་དང་། དེས་དེགས་དང་། ཟུང་སྦྱོང་དང་། མེ་ཏོག་འཕྲེང་དགའ་དང་། ཀུན་ཏུ་ལྡ་དང་། རྟག་ཏུ་དགའ་དང་། དྲི་ལ་ཆགས་དང་། འཆི་རྟག་ཅེས་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་རྟག་རྒྱས་པའི་གནས་ཀྱང་བཅུ་སྟེ། ལྔག་པར་

དགའ་བ་དང་། ཡུན་ལའི་མདོག་དང་། པརྒ་དཀར་སྦྱོད་དང་། ཁོང་ཁྲིར་དམར་གནས་དང་། སྣ་ཚོགས་དང་། མཐོ་བར་གནས་དང་། རྒྱན་ཆང་རྒྱས་གནས་དང་། ཡུལ་ལ་འདོད་དང་། ཆུ་བསིལ་གནས་དང་། བརྟན་དགའ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བཞི་པ་པི་ཝང་གསུམ་

པ་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱང་བཅུ་སྟེ། དྲི་དགའ་དང་། སྒྲ་སྐན་དང་། དེ་ལ་ཆགས་དང་། སྐྱོར་ཆུས་སྐྱེས་དང་། ལུས་དཀར་དང་། ཕན་ཚུན་དགའ་དང་། ཡང་དག་ཆགས་སྦྱོང་དང་། འཁོར་དང་རྣམ་སྦྱོང་དང་། སྐྱེལ་ཀྱང་སྟེང་སྐྱེས་དང་། སྦྱོང་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་

པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གནས་བཞི་པའི་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། རི་རབ་ཀྱི་ངོས་བཞི་ལ་འཁོར་བའོ། །གཞལ་མེད་ཁང་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ལ་སྡུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་གྱིས་གཟའ་དང་སྐར་མ་དང་རྒྱུ་སྐར་དུ་ཤེས་ཏེ། དེ་དག་གི་རབས་པར་ བགྱང་ན་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟུམ་

ཐུ་རྩ་བྱེད་གོ། ཉི་མ་དང་ཟླ་བའང་དེ་དག་བཞིན་དུ་འཁོར་ཏེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རླུང་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དབང་གིས་འཁོར་རོ། །དེ་དག་གི་བར་ཡང་ས་ན་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་དང་ཀུ་བེ་ར་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་ལྡང་

གུ་སྡུ་ཚོགས་ཀྱི་ཁང་པ་ན་གནས་སོ། །བྱང་ཕྱོགས་ན་རླུང་འཁོར་ལོའི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་གནས་ཤིང་། དེས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐར་མ་དག་འཆར་ནུབ་བྱེད་དུ་མི་སྣང་བར་བྱང་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ན་འཁོར་ཞིང་འདུག་གོ །སྒུ་སྣེགས་བྱེད་རྩོངས་པ་དག་གིས་སྐར་མའི་དཔྱད་

མི་ཤེས་པར་དེ་མཐོང་ནས་ཆུ་སྲིན་བྱིས་པ་གསོད་ཡིན་ཏེ་ནུབ་ཏུ་མི་སྣང་ལ། དང་སྲོང་བདུན་གྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་འཛོམ་པའོ་སྐམ་མོ།། ༥ སྣང་ན་གནས་པ་སྐམ་ཐུ་རྩ་གསུམ་པ་ནི། རི་བོའི་སྣང་ན་སྐམ་ཐུ་རྩ་གསུམ་སྟེ། །ཚོས་བཟང་དང་ནི་མཐོ་བར་གནས་ལ་སོགས། །

@97A ཀུན་གྱི་བདག་པོ་བརྒྱ་བྱིན་རྗོ་རྗེ་དང་། །དབང་པོ་སྐམ་ཐུ་བརྒྱད་པས་ལེགས་སྐྱོང་བའོ། །འདིའི་གནས་སྐམ་ཐུ་རྩ་གསུམ་ནི་ཚོས་བཟང་ན་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཐོ་བ་དང་། རི་རྩེ་དང་། ལེགས་མཐོང་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ཤིང་གསེབ་དང་། ཤིང་

རྟ་སྣ་ཆོགས་དང་། དགའ་བྱེད་དང་། ཡོངས་འདུ་དང་། འདྲེས་པའི་འགྲམ་དང་། ཚང་ཚོང་གི་འགྲམ་དང་། ཏོར་བུ་སྣིང་པོ་གནས་པ་རྣམས་དང་། ཀུན་ཏུ་གསལ་སྤྲོད་དང་། གསེར་ཕུག་ཁང་དང་། ཕྱེང་བའི་གྲིབ་མ་དང་། མཐོ་དམན་ན་རྒྱུབ་དང་། བཀུ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་

ཕྱེ་བ་དང་། སྤྲོར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཞིབ་ཏུ་སྤྲོད་པ་དང་། གླུ་སྒྲ་ལ་ཆགས་དགའ་བ་དང་། གཟེ་བརྡེད་འབར་བ་དང་། རྒྱ་པའི་གནས་ལྟར་རྒྱུ་བ་དང་། ཤིང་ས་ལ་རྒྱང་དང་། མིག་ཕྱེ་ནས་འགྲོ་བ་དང་། བཙུམ་ནས་འགྲོ་བ་དང་། ལུས་མདོག་ཆེ་བཟང་དང་། ཏོར་བུ་འཆང་དང་།

རིས་མཐུན་དང་། འཁོར་ན་གནས་དང་། མཐོ་བར་སྤྲོད་དང་། གཟེ་བརྡེད་མཆོག་དང་། གཟེ་ཕྱེང་དང་། མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ཏེ། དེས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བཟང་གི་རྩིག་ངོས་དྲངས་བ་ལ་རང་ཚེ་འཕོས་པ་སུམ་ཅུ་དབང་པོ་ཉི་ཚེ་བརྒྱུད་པ་མིང་

དང་བཅས་པ་རི་མོར་བྱེས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་སྟེ། ལེགས་འབྱོར་དང་། འབྱོར་པ་དང་། ལེགས་སྤྲོད་ལྡན་དང་། དཀར་པོ་དང་། བློ་གྲོས་བཟང་དང་། ཀུན་བདེ་དང་། བརྟན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་མིག་དང་། མིག་སྤྲོང་དང་། ཐམས་ཅད་དགའ་དང་། སྤྲིང་སྤྲང་དང་། གཟེ་བརྡེད་ཕྱེང་དང་དཔལ་འཛིན་དང་།

མདོག་སྔོ་དང་། མི་འཆི་དང་། མི་འཇུར་དང་། བདེ་བྱེད་དང་། མཆོད་སྤྲིན་འཕེན་དང་། བཀུ་ཤིས་འཕེན་དང་། ཀུན་དགའ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་དན་སོང་གསུམ་ཅར་དུ་སྣང་བསྟལ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་རྫོང་བའང་མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འབྱུང་ངོ། །

ཡང་ལྷར་ལན་བདུན་མིར་ལན་བདུན་འཕོ་བ་མཐོང་སྟེ་བརྒྱད་པ་ནི་གང་དུའང་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་ནས། བསམ་པ་དང་དྲན་པ་རྣེད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་རབས་བདུན་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་སྙུང་ན་ལས་འདས་པར་འགྱོ་བ་ཐོས་པ་ལས་དད་པས་ཕྱག་འཚལ་

@97B བར་ཡང་བྱེད་པའོ།།ཻ ནམ་ཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གནས་པ། །འཐབ་བྱལ་གནས་ནི་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་དེ། །གཞན་རྣམས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་མི་སྣང་ངོ། །འདི་རྣམས་ཆོ་ཚད་དམྱལ་བའི་སྐབས་ལས་ལྟ། །ལུས་

ནི་དང་པོའི་རྒྱང་གྲགས་བཞི་ཆ་སྟེ། །གཞན་རྣམས་རྒྱང་གྲགས་བཞི་ཆ་རེ་རེས་བསྟེད། །ཤམ་(BKHA)འ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་ལས་འཐབ་བྱལ་གྱི་གནས་ནི་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡན་ཆད་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དང་བཅས་བ་ནི་མདོ་འདི་ལས་མ་གསུངས་

སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི་མ་མཐོང་ངོ། །སྒྲིབ་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་བསྟུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འདོད་པ་བའི་ལྟ་དྲུག་གི་ཚེའི་ཚད་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྟར་དམྱལ་བའི་ཚེ་བཤད་པ་ལས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །ལུས་ཀྱང་འདིར་ཕྱོགས་གཅིག

ཏུ་བརྗོད་དེ། རྒྱལ་ཆེན་རིར་བཞི་པ་ནི་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་གཞི་ཆ་གཅིག་གོ །དེའི་གོང་མ་རྣམས་ནི་བཞི་ཆ་རེ་རེས་ལྷག་པར་ལྷའོ།། ༼ ཆོས་གཞན་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་བུ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་གནས་གཞན་བཅོ་བརྒྱད་དེ། །བསམ་

གཏན་བཞི་པོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེར་བསྟོམས་པས། །ཚངས་རིས་ལ་སོགས་བཅུ་གཉིས་སྟེལ་མ་ལྷས། །གནས་གཙང་ལྷ་དང་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས། །ས་དག་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་གནས་གཞན་བཅོ་བརྒྱད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ལག་ལྷ་དང་ལྡན་

པ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲང་དང་ཆེན་པོ་བསྟོམས་པས་ནི་ཚངས་རིས་དང་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ལག་བཞི་ལྷན་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོས་ནི་འོད་ཆུང་དང་ཚད་མེད་འོད་དང་འོད་གསལ་ངོ་། །བསམ་གཏན་

གསུམ་པ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོས་ནི་དགེ་ཆུང་དང་ཚད་མེད་དེག་དང་དགེ་རྒྱས་སུའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོས་ནི་སྨིན་མེད་དང་བསོད་ནམས་སྐྱེས་དང་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་རྣམས་སུ་སྟེ་བསམ་གཏན་རྣམས་ནི།

@98A ཡན་ལག་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཆེའི་ནང་དུ་གཏོགས་སོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤྲེལ་མར་བསྟོམས་པ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་། ཆེས་ཆེ་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ་བསྟོམས་

པས་ནི་གནས་གཙང་མའི་ས་ལྟ་པོ་མི་ཆེ་བ་དང་མི་གདུང་བ་དང་གྲ་རྩེམ་སྣང་དང་ཤིན་ཏུ་མཐོང་དང་འོག་མིན་རྣམས་སུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བསྟོམས་པས་ནི་གནས་གཙང་མ་རྣམས་ལས་འདས་པ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བའོ།།

ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་ཚོའི་ཚད་ནི། ཚངས་རིས་ལ་སོགས་བཞི་ཡི་ལུས་ཀྱི་ཚད། །དཔག་ཚད་ཕྱེད་ནས་གཉིས་པར་ཕྱེད་ཕྱེད་བསྐྱེད། །དེ་ཡི་གོང་རྣམས་ཉིས་འགྱུར་བསྐྱེད་པ་ལས། །སྨིན་མེད་ལ་ནི་དཔག་ཚད་གསུམ་དོར་ རོ། །ཚེ་ཚད་རང་ལུས་ཚད་ཀྱི་

བསྐལ་ཆེན་ཏེ། །དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་གསུངས། །ཚངས་རིས་པའི་ལུས་ནི་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དོ། །ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་ནི་གཅིག་གོ །ཚངས་ཆེན་གྱི་ནི་ཕྱེད་དང་གཉིས་སོ། །འོད་ཆུང་གི་ནི་དཔག་ཚད་གཉིས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་

ལྷའི་ལུས་ནི་དེའི་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་དུ་བལྟ་བ་ལས་སྨིན་མེད་ལ་དཔག་ཚད་གསུམ་དབྱེའོ།། ཚངས་རིས་པའི་ཚེའི་ཚད་ནི་བར་ཀྱི་བསྐལ་བ་ཉི་ཤུ་ལ་བསྐལ་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པའོ། །ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་ནི་བར་ཀྱི་བསྐལ་པ་བཞི་བཅུ་ལ་བསྐལ་པ་

གཅིག་ཏུ་བཞག་པའོ། །ཚངས་ཆེན་གྱི་ནི་བར་ཀྱི་བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུ་ལ་བསྐལ་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པའོ། །འོད་ཆུང་གི་ནི་བར་ཀྱི་བསྐལ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐལ་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པའི་བསྐལ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་དེའི་ཉིས་འགྱུར་ལ་སྨིན་

མེད་ཀྱི་བསྐལ་པ་གསུམ་དབྱེའོ།། ❋ གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཟུགས་མེད་བཞི་ནི་སྐོམས་འཇུག་རྣམ་བཞི་ལས། །ཞི་དང་རྣམ་ཐར་བདེ་སྡུག་སྤྱི་བ་བཞི། །གནས་ནི་གང་ནས་ཤེ་འཕོས་དེ་ཉིད་དེ། །ཚོ་ཚད་ཉིས་ཐྲི་ནས་ནི་བརྒྱད་

@98B ཁྱིའི་བར། །གཟུགས་མེད་པ་བཞི་པོ་འདི་ནི་ནམ་ཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་ལས་འདའ་བའི་སྣོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་བ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཅན་མི་གཡོ་བ་སྟོང་

བའོ།། །འདི་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་མེད་པས་གནས་གཞན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་གུད་ན་མེད་དེ། གང་ནས་ཤི་འཕོས་པ་དེ་ཉིད་དུ་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་ཙམ་འགྱུབ་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེའི་ཚད་ནི་ནམ་ཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་བསྒལ་པ་ཉི་ཁྲི་ཉི་ཁྲི་ལྷག

པར་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་འདི་དག་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ལས་གཏོགས་སྡུ་མ་དག་དང་མི་གཡོ་བའི། །བསམ་གཏན་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ལམ་བཅས་པ། །ཉིང་འཛིན་ལས་བྱུང་སྐྱེ་བ་མཆོག་ཏུ་བརྗོད། །དེ་ལྟར་ན་

གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་པ་འདི་རྣམས་ནི་སྡུར་བྱི་དག་བ་བཟུ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སུ་གཏོགས་པའི་ཅི་རིགས་པ་དག་དང་། དེ་ལས་གོང་དུ་མི་གཡོ་བའི་ལས་སུ་གཏོགས་པ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པ་དང་།

ཟག་པ་མེད་པར་གཏོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དག་དང་ལྡན་པ་ལས་འབྱུང་བར་ལྟའོ། །གལ་ཏེ་ལྟ་ན་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དག་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་བདེ་འགྲོ་ལྟ་དང་མིའི་སྐྱེ་བར་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་ལ། ཡང་མདོ་གཉིས་པོ་དག་ལས་ཀྱང་སྤོག་གཅོད་པ་

སྤྲོང་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྟ་མ་ནི་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་དང་ཕྱི་མ་ནི་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་ཅི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འགལ་བ་མེད་དེ་འདི་ལྟར་བདེ་འགྲོ་ཅམ་གྱི་ལུས་འཕེན་པའི་ནུས་པ་ནི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་སྤོག་གཅོད་པ་ལས་རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷོག་བ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལའང་ངེས་པར་གནས་པར་ལུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གཉིས་ལས་གསུངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་གྲངས་དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་གཅོར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཞན་དང་གཞན་དུ་མའི་འབྲས་བུར་ཡང་རྟེས་སུ་འགྲོ་

@99A ལྷོག་ལས་མང་དུ་གསུངས་པ་དག་ལས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་ཤིན་དུ་འགྲིག་པ་ཉིད་དུ་བཟུང་དོ།། ※ དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་ཚེལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སོ་སོ་ནི། གཞན་ཡང་ཚེལ་ཕྱིན་དྲུག་སྟྲུད་པ་འདིས། །ལོངས་

སྤྱོད་སོགས་དང་ལྡོག་བས་དབུལ་སོགས་འབྱུང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོ་དང་། བཟོད་པས་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་།

བསམ་གཏན་གྱིས་ངེས་པར་བྱང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྤྱོད་བ་ཡང་དག་པར་འཇོམས་པ་འཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ། སེར་སྣས་དབུལ་པོར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་གྱིས་སོ། །འདི་དག་ནི་མདོ་མང་པོ་ལས་ཀྱང་གསལ།

སྤྱིན་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྤྱིན་པ་གསུམ་སོ་སོ་ཡིས་ནི། ཟང་ཟིང་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་པ་སྟེ། །མི་འཇིགས་སྤྱིན་པས་ཡུལ་བཟང་བདག་སོགས་འཐོབ། །སྤྱིན་པའི་ནང་ན་ཚོས་སྤྱིན་མཆོག་ཡིན་ཏེ།།འོན་ཀྱང་བསམ་པའི་དབང་གིས་གཞན་དུའང་

འབྱུར། །མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཟང་ཟིང་སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཐོབ་བོ། །མི་འཇིགས་པ་སྤྱིན་པས་ཡུལ་བཟང་པོའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། །མཚོན་དང་ལོ་ཉེས་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་དང་། དགྲ་དང་ནད་དང་མི་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འཆི་

བའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་ཆོ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིན་པའི་ནང་ན་མཆོག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་སྟེ། སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་དག་འབྱིན་པའོ། །དེ་འང་བཞི་ལས་རང་གི་འཆོ་བའི་ཕྱིར་བྱིན་པ་ནི་ཐ་མ་སྟེ། རང་

ཉིད་བསྐྱབ་པ་མེད་པར་གཞན་ལ་འཆད་པར་ཟད་པས་བྱོ་གར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི་ལྷའི་བྱ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་བ་ལ་མ་ཁས་པའོ། །འབྲིང་ནི་བྱགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་འཆད་པ་གཉིས་ཀ། ལྷ་དང་མི་འབྲིང་པོའི་འབྲས་བུ་

@99B ཅན་ནོ། །མཆོག་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་བརྩེ་བས་སྟོན་པའོ།། ༎ ཐུན་མོང་གི་ནི། གཞན་ཡང་སྒྲིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐལ་ལྡན་རྣམས། །འདི་དང་གཞན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་མཐའ་དག་འཐོབ།། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། སྒྲིན་པ་བྱིན་པས་ཐོག་མར་སེར་སྣ་བཅོམ་སྟེ་གཏོང་

པའི་ལག་བརྒྱངས་པས་མེད་པར་ལྟ་བ་བསལ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མངོན་པར་ཕྱུང་བའོ།། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བསྟན་པས་ཤིང་རན་པ་རྣམས་དོར་བའོ། །མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་སྒོ་ཕྱེ་བའོ། །ངན་འགྲོའི་སྒོ་བཅད་པའོ། །དག་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་མི་

དགེ་བ་ཕྱུང་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བསྲབས་ཤིང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སྒེལ་བའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཆོམ་པར་བྱས་ཤིང་རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་སྟེ། ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་བྱིན་པས་ནི་མདོག་བཟང་བ་འཐོབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲིས་གྲགས་པ་དང་། རོས་ཡོ་བྱད་དམ་པ་དང་། རིག་གཉིས་ཤང་ལག་འཛམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཅན་དང་། རིམ་གྲོ་དང་བཅས་པས་བསྟེན་གནས་ལ་སོགས་པ་ལས་རིམ་གྲོ་དང་། ལག་བདར་བས་བསྟེ་སྟང་

དང་དུས་སུ་བྱིན་པས་དོན་རྣམས་དུས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བས་ལོངས་སྤྱོད་ཅི་ལ་དགའ་བ་དང་། གཞན་ལ་མི་གནོད་པས་ལོངས་སྤྱོད་བརྙན་པ་དང་། དཀའ་བ་བཟོད་པས་འཁོར་སྐྱེ་ཤི་ཏ་དང་། ཁ་ཟས་ཀྱིས་ཉམས་སྟོབས་དང་། གོས་ཀྱིས་མདོག་དང་

ལྡན་པ་དང་། མར་མེས་མིག་དང་། སིལ་སྐྱན་གྱིས་རྣ་བ་མ་ཉམས་པ་དང་། བཞོན་པས་བདེ་བ་དང་། སྨན་གྱིས་ནད་མེད་པ་དང་། གནས་བྱིན་པས་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འབྱུང་བའོ།། གཞན་ཡང་སྒོག་གཅོད་པ་སྤྱོང་བ་ལ་སོགས་པས་ཆོ་རིང་བ་

ལ་སོགས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་སྤྲངས་པས་རིགས་མཐོ་བ་དང་། ཁྲོ་བ་སྤྲངས་པས་མཇེས་པ་དང་། ཕྲག་དོག་སྤྲངས་པས་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་དང་། ཡང་ཟས་བྱིན་པས་ནི་སྲོག་དང་ཁ་དོག་དང་སྟོབས་དང་བདེ་བ་དང་སྤོབས་པ་ལྡབ་བྱིན་པའོ།། ༥ བཟོད་པའི་ཁྱད་པར་

@100A ནི། ཁྲོ་བས་ཆོག་རྩུབ་སྨྲ་བ་ཀུན་ཏུ་ཕམ། །བཟོད་ལྡན་དཀའ་ཐུབ་མཆོག་འཐོབ་ཀུན་ལས་རྒྱལ། །ཚོམས་དག་ལས། བྱེས་པ་ཁྲོས་ནས་ཆོག་རྩུབ་དག། །སྨྲས་ན་རྒྱལ་བར་འགྱུར་སྨམ་སེམས། །གང་ཞེག་དེ་དག་བཟོད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་

རྒྱལ་བ་ཡིན། །གང་ཞེག་ཁྲོས་ལ་སྨར་འཁྲོ་བ། །དེ་ནི་སྟིག་པ་ཅན་འགྱུར་བས། །ཁྲོས་ལ་སྨར་ནི་མི་ཁྲོ་དང་། །ཐུབ་པར་དཀའ་བའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ། །གང་ཞེག་ཁྲོ་བ་ཕྱུང་བ་དང་། །ཕིང་རྟ་འཁྱམས་ལས་འཛིན་པ་དེ། །འདུལ་སྟོང་མ་ཁན་དུ་ངེས་གསུངས་ཀྱི། །

ཞགས་འདེབས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའོ།། ༦ ལུས་ལ་སོགས་པ་བཞི་བསྟོམས་པ་ལས་ལུས་བསྟོམས་པ་ནི། ཇ་སོ་མ་བཀང་ཆར་སོགས་མི་བཟོད་ལྟར། །ལུས་ཀྱང་བཀྲེས་སྐོམ་བཏེགས་སོགས་མི་བཟོད་དོ། །ཐོར་བུ་སྐྲངས་ལྟར་རེགས་མི་བཟོད་པ་དང་། །

དེའི་སྒྲུབ་སོགས་བཞིན་ནད། ཚོགས་ལྡང་བས་གསོད། །དེས་ན་ངང་པ་དུར་ཁྲོད་མི་བསྟེན་ལྟར། །མཁས་པས་ལུས་ལ་མ་ཚགས་རྟག་ཏུ་བསྒོམ། །འདས་ཆེན་ལས། ཇ་སོ་མ་བཏང་བ་སྐྱང་དང་ཆར་དང་བརྡེག་པ་དང་འདོར་བ་དང་མནན་མི་བཟོད་པ་ལྟར་

ལུས་ཀྱང་བཀྲེས་སྐོམ་དང་ཚ་གང་དང་རྐྱང་དང་ཆར་དང་བརྡེག་པ་དང་། འཆིང་བ་དང་སྡུ་བ་མི་བཟོད་དོ། །ཐོར་བུ་སྐྲངས་པ་རྟག་ཏུ་བག་བྱེད་དེ་རེག་ཏུ་མི་སྟེར་ལ། རེག་ན་ན་ཚ་འབྱུང་བ་དང་འདྲའོ། །དེའི་སྐྱེས་ན་འཆི་བ་དང་ཆུ་ཤིང་འབྲས་བུ་ཆགས་ན་བསྐམས་ལ་

སྐྱིང་པོ་མེད་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱང་ཁོང་གི་ནད་དག་གིས་འཆི་ཞིང་སྐྱིང་པོ་མེད་དོ། །སྐྱེལ་དང་སྡེ་མོ་རྟག་ཏུ་གནོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཆེན་པོ་བཞི་ཡང་དོ། །དེས་ན་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དུར་ཁྲོད་ལ་མི་དགའ་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ལུས་ལ་མི་

ཆགས་སོ། །རིགས་ངན་རབ་བདུན་བརྒྱད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྨད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱང་ཁྱུ་ཆུ་དང་ཁྲག་བརྒྱད་པས་ན་མཁས་པས་སྨད་པའོ། །རི་མ་ལ་ཡ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་ཙོན་དན་དང་ཡུན་ལ་སོགས་པ་མི་སྐྱེ་བར་བྱ་ག་དགུ་ནས་རྟག་ཏུ་རྣག་དང་ཁྲག་དང་

@100B ཉཤང་གཅི་འཛོག་པ་མནམ་པ་སྨེ་བ་མི་སྡུག་པ་རྟག་ཏུ་སྐྱོ་བར་རུང་བ་སྲིན་བུ་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་པའོ། །སྐྱེད་མོས་ཚལ་བཟང་པོར་ཡང་མི་རོ་བཞག་ན་མི་གཙང་བས་ཀུན་གྱིས་སྤོང་ཞིང་སྲེད་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་སྟེ་གཙང་ལ་བཟང་ཡང་

ལུས་དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤྱོད་བའོ་ཞེས་སོར་སོར་རྟོག་པའོ།། ༼ ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟོམ་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཆོགས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། །གཅེད་དང་སྡུག་བསྔལ་ལམ་འགོག་སྟོ་གཉན་མཆོག །དེ་ནི་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ཐེམ་སྐས་ལྟ་བུའོ། །ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་ས་ཡིན་པ་ལྟར་རྩ་བའོ། །ཆོང་དཔོན་ཆོང་པ་ཀུན་གྱི་ཐོག་མར་འགྲོ་བ་ལྟར་ཐོག་མར་འགྲོ་བའོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེད་བ་ལྟར་དག་བའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ནོ། །སྲིག་པ་དང་ངན་སོང་གི་

ལས་ཐམས་ཅད་གཉན་དུ་གཅོད་པའོ། །སྲིག་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་གསོ་བས་སྨན་གྱི་སྟོང་ཡོའོ།། སྲིད་པའི་ལམ་ཉམ་ང་པའི་བརྒྱས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དབུ་འཛོམས་པའི་གོ་མཆོག་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྨུལ་གདུག་པ་སེལ་བའི་རིག་སྔགས་སོ། །སྲིག་པ་

ཐམས་ཅད་ལས་སྒོལ་བའི་ཟམས་པར་རྟོག་པས་སོ། ༄།སེམས་བསྒོམ་པ་ནི། སེམས་ནི་གླང་པོ་དྲིགས་ལྟར་གདུལ་དཀའ་བ། །མ་རྟོངས་ཉེས་ཀུན་རྩ་བར་བརྟགས་པས་གདུལ། །སེམས་ནི་གཡེང་བ་འཆར་བ་འབྱུར་བ་བརྟུང་དཀའ་བ་གདུལ་དཀའ་བ་སྟེ།

ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བ་གླང་མ་རྟངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་སྐྱར་བས་གློག་དང་། ཆོད་ཅིང་མི་གནས་པས་སྤྲེའུ་དང་། ད་ལྟར་བདེ་པ་ལ་སྙེད་ཅིང་ཕྱིས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ་མི་རྟོག་པས་བ་ལང་ལྟང་བུ་ལ་སྙེད་པ་བྱུག་པས་བརྡེག་པ་དང་། སྙིད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་འཁོར་བས་ཤིང་བ་ལ་

རླུང་དྲག་པོས་འབུད་པ་དང་། ཆོལ་བར་མི་རིགས་པ་ཆོལ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པས་བླུན་པོ་མེ་མི་ཚ་བ་ཆོལ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་སྙིད་པ་ལ་སྙེད་ཅིང་རྣམ་གྲོལ་མི་ཆོལ་བས་སྙིན་བུ་འཛིམ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བསླུད་ཅིང་འཁོར་བ་མནམ་པོ་ལ་སྙེད་པས་བཅོན་བཅོན་རྫོའི་@101A བུ་མོ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཕག་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་འདྲ་བར་རྟོག་པས་སོ། ༄ ཤེས་རབ་བསྒོམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱི་ཉི་མས་སྐུན་སེལ་ལྟར། །མ་རིག་འཇོམས་པས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཡུམ། །ཤེས་རབ་ནམ་མཁའ་ལྟོང་ལྟ་

བྱའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ལྟར་མ་རིག་པའི་སྐུན་པ་འཇོམས་པ་དང་། ཆུ་དྲག་པོ་ལྟར་ཕུང་པོའི་ཤིང་རྩ་གཡེང་བ་དང་། མེ་མ་སྐར་ལྟར་ལོག་པར་ལྟ་བ་བསྟེག་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་དུ་རྟོག་པའོ། ༥ འགྲོ་བ་ལྔའི་བདེ་སྡུག་བསྟེད་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་སོ་སོར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་བརྩོད་པ། བྱམས་པས་གཞན་ཀྱི་ལུས་སྲོག་ལ་གནོད་པ། །སྲོང་སོགས་བསླབ་གཞི་ལྷག་པྲས་

ལྷ་ལུས་འཐོབ། །སྤྱིན་སོགས་རྣམ་བཞི་ངེས་པར་སེམས་བཅས་པྲས། །ལོངས་སྤྱོད་ཆོ་རིང་སོགས་པྲན་མི་ཉིད་དོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྤྲོང་མཆོད་རྟེན་འཇིག་ལ་སོགས། །མི་བཟད་ལས་པྲས་སེམས་ཅན་དམྱལ་སྐྱོང་འགྱུར། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཞིང་

བཤུ་འཕྲོག་བྱ་ལོན་བརྗོག །སྲོག་གཅོད་ཆོས་ལོག་སྤྱོད་ལྷས་དྲད་འགྲོར་འགྲོ། བཀྲེན་ཞིང་བཤམ་སོགས་འཇུངས་པས་ཟིལ་ནོན་པའི། །ལས་ལྷས་བཀྲེས་སྐོམ་ལྷག་པའི་ཡི་དྭགས་འགྱུར།། སྤྲོབས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། ལས་ལྷས་ནི་ལྷ་ཉིད་འཐོབ་པ་སྟེ།

བྱམས་པས་གནོད་སེམས་མེད་པར་སེམས་ཅན་སྐྱོང་བ་དང་། བཤུ་འཕྲོག་མི་བྱེད་ཅིང་མ་འཇུངས་པར་གཉེང་བ་དང་། གཞན་ཀྱི་ཆུང་མ་ལ་མི་ཟློམ་པ་དང་། གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་ཤིང་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་སྤྲོང་བ་དང་། སྐྱོས་བྱེད་འཐུང་བ་སྤྲོང་ཞིང་རང་བཞིན་དུ་གནས་

པས་ཉེས་པ་མང་པོ་ལས་ལྡོག་པའོ། །དྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལས་ནི། བདེན་པར་སྣ་ཚོང་འཁྲུག་མི་བྱ། །སྒོང་ན་ཆུང་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ། །གཉས་འདི་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ནི། །ལྷ་རྣམས་དགའ་གི་དྲྭ་དུ་འགྲོ། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ལས་ལྟས་ནི་མི་འཐོབ་པར་

@101B འགྱུར་ཏེ། བྱས་པ་གཅོ་ཞིང་བཀྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། དགེ་བ་བཅུ་མ་ཉམས་པ་བསྟེན་པ་དང་། བཟོད་པས་ཞེ་འབྲས་པ་མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེ་ལོ་ཅན་དག་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ངེས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གྲུས་པ་དང་བཅས་ལ་མཐུན་

པར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཚོ་དང་མཛེས་པ་དང་གཟི་བརྗིད་དང་ཇེ་དཔོན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྡན་པ་འཐོབ་པའོ། །ལས་ལྟས་ནི་དམྱལ་བར་ལྟུང་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མི་དད་པས་སྐྱེ་ཅིང་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་བརྐས་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་

འཇིག་པ་དང་། འཁོར་བཞི་པོ་དག་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་བྱེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོའམ་རྗེ་འབངས་སམ་བྱ་དང་ཕའམ་མ་དང་བྱ་མོའང་ཕན་ཚུན་འབྱེད་ཅིང་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་དགེ་སྤྱོང་མ་ཡིན་པར་

དགེ་སློང་ལྟར་བཅོས་ཏེ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་མི་གུས་ཤིང་། ཆོས་མི་སྐྱབ་པར་རྟེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་བརྩམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས། བདག་བསྟོད་ཅིང་གཞན་སྨོད་པར་བྱེད་པས་སོ། །ལས་ལྟས་ནི་དུད་འགྲོར་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་། ཆོམ་རྐུན་

བྱེད་པ་དང་། བྱ་ལོན་བརྟེག་པ་དང་། སྡོག་གཅོད་པ་དང་། དད་པ་མེད་པས་ཆོས་ལོག་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ལོག་འཆོ་ལ་སྤྱད་པས་སོ། །ལས་ལྟས་ནི་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་སྟེ། བཀྲེན་ཞིང་བརྩམ་པ་དང་། སྡུན་ནག་ཆེན་པོའི་བཞེས་གཉེན་དང་། གསོག་པ་ལྷུར་བྱེད་པས་

རང་ཡང་མི་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་གོམས་པས་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་ལས་ཁ་མ་དང་བཀྲེན་པ་དང་དགེ་སྤྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྨྱན་པ་དང་། ངེས་པར་བསྐྱང་པར་འོས་པ་དག་མི་སྐྱོང་ཞིང་བླ་མ་ལ་བཀུར་སྟི་མི་བྱེད་པས་སོ། ། ༥ དྲུག་འགྲོའི་

ཁྲོད་པར་གྲུར་སྐྱེ་བའི་ལས་ནི། ཁ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོར་ཐེག་ཆེན་ཚོལ། །སྨྱིན་ལ་ཤས་ཆེར་སྤྱོར་ཡང་འདོད་བསྟུས་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པས་དམྱལ་བས་འཇིགས་ལ་སོགས། །སྐོན་ལམ་དམན་པས་གྲུ་ཡི་སྐྱེ་བ་འཛིན། །འདས་ཆེན་ལས། སེམས་ཅན་

@102A དག་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བཅོས་སྡུང་དུ་ཀུར་སྐྱེ་སྟེ། ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བརྩེན་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཆོལ་བ་དག །འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་མི་ལྟ་ལ། །སྲིན་པ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྩེན་ཞིང་སྲིན་ཞ། པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་

ཚུལ་ཁྲིམས་རྣོགས་པར་བསྲུང་མ་ནུས་པ་དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཆོལ་ཡང་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སྲུང་ཡང་ཁྲོ་བ་མང་བ་ཤ་ཁོན་ཆེ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཅན་སྲིན་གནས་ལ་མཆོད་པར་བརྩེན་པ་རྣམས་

ཀུར་སྐོན་པའི་དབང་གིས་དང་། སེར་སྣ་དང་ང་རྒྱལ་གྱི་ལས་ཅན་དང་། ང་རྒྱལ་ཅན་བརླུན་དང་མུ་ཅོར་སྐྱ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་གྱིས་མི་གུས་པའི་ལཱུལ་པ་ཅན་དང་། ང་རྒྱལ་དང་ཕྲ་མ་དང་ཆོག་རྩུབ་དག་ལ་གོམས་

པའོ། །ཡང་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་མང་པོས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ་དག་ཤི་འཕོས་པ་ལས་ལྷག་མས་ཀུར་སྐྱེ་བ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། ཀུ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་མཉམ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། མི་སྣང་རིགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་།

ཡི་དྭགས་དང་དམྱལ་བ་དང་འདྲ་བའང་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །༥ མིའི་ཁྱད་པར་རམ་དམན་པ་བྱན་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ནི། ཞ་མ་ལ་བརྟས་དམན་མོས་སྦྱིག་ལ་དགའ། །རྒྱ་འཕྲོག་བྱ་ལོན་བརྐོག་ལྟས་བྱན་དུ་སྐྱེ། །ཡང་སྤོབས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། ལས་

ལྟས་བྱན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། ཞ་མ་ལ་མི་གྱས་པ་དང་། དམན་པ་ལ་མོས་པ་དང་། སྦྱིག་པ་ལ་ཅི་དགར་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོམ་པོ་བྱེད་པ་དང་། བྱ་ལོན་འཕྲོག་པས་བདག་སྤྱད་པའོ། ༥ སྐྱར་པ་མང་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི། བརྫུན་དང་གཡོ་སྒྱུ

གཞན་བསླུ་འབྲེལ་གཏམ་སྤོང་། །གྲོགས་བརྟས་དམན་མོས་སྐྱར་མང་ལ་སོགས་འགྱུར། །ཡང་ལས་ལྟས་ནི། སྐྱར་པ་མང་ཞིང་ཁ་དྲི་མི་ཞིམ་ལ། །གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་འགྱུར་ཏེ། བརྫུན་ཟེར་བ་དང་། བརྫུན་གྱིས་གཞན་བསླུ་པའི་སེམས་ལྟུར་

@102B བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་གཏམ་སྤོང་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་བརྟས་ཤིང་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་། དམན་པ་ལ་མོས་པས་སོ། ༥ དམ་པ་དག་གིས་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི། ཕྲག་དོག་ལེ་ལོ་སྤྲ་ལ་དགའ་བ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་སེམས་བྲལ་མི་

སྤྲོར་དམ་པས་སྤྲོང་། །ཚངས་པས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཟག་ཕྱག་དོག་ཅན་དང་། མངོན་པར་མི་བསྟོན་པ་དང་། སྨྲ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་བྱེ་མའི་གཏམ་མང་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་སེམས་པ་ལས་རིང་བ་དང་། སྤྲོར་བ་དང་བྲལ་བ་གང་དུ་གནས་པར་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་ལ་

སོགས་པ་མི་གནས་པར་གསུངས་པའོ། ། ཤཱཀྱའི་བར་མི་བསྟོན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི། གཉིད་ཆེ་མཁས་རྟོམ་བདག་བསྟོད་གཞན་སྨོད་ཅིང་། །བྱེ་མའི་གཏམ་མང་སྨྲ་དང་ཚོགས་ལ་དགའ། ། རྟེད་དང་བཀྲ་སྤྱི་ལྷུར་བྱེད་ཚུལ་འཆོས་པ། །དེ་ནི་མངོན་པར་མི་བསྟོན་སྟབ་

ལས་ཉམས། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་རྣམ་པ་བཅུས་མངོན་པར་མི་བསྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉིད་ཆེ་བ་དང་། མཁས་པར་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། བྱེ་མའི་གཏམ་ལ་དགའ་བ་དང་། སྨྲ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཚོགས་ལ་དགའ་བ་

དང་། རྟེད་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་འཛིན་པ་དང་། བཀྲ་སྤྱི་ལ་ཆེས་ཆེར་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་འཆོས་བྱེད་པའོ་ཞེས་སོ། ། ཤཱཀྱ་ཏོམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་ཆོ་ཏེར་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི། སེམས་ཅན་གཅེས་འཛིན་བྱམས་སོགས་བསྟོམ་པ་དང་། །སྲོག་གཅོད་ལས་ལྡོག་གཞན་དག

དགེ་ལ་འགོད། །ངན་འགྲོའི་སེམས་ཅན་བསྒལ་བར་བརྩེན་པ་གང་། །དེས་ནི་ཆོ་ཅིང་ཇི་སྲིད་འདོད་རྣམས་འཐོབ། །འདས་ཆེན་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་ལྟ་བུར་བསྟང་བ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བསྒོམ་པ་དང་། སྡུག་གཅོད་པའི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་དང་།

སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་འགོད་པ་དང་། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་བརྒྱུ་བའི་སེམས་ཅན་མ་རྟག་པ་བསྒྲལ་བར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཆོ་ལྟར་རིང་བ་འཐོབ་པར་གསུངས་པའོ། ། ཕྱིགས་མཐོ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི། གཉེར་ལྡན་བླ་མའི་གནས་ལ་གུས་ཤིང་དེས། །

@103A མཆོག་མོས་གསུང་རབ་ཀླག་བརྩེན་རིགས་མཐོར་སྐྱེ། །ཡང་སྤོབས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། ལས་ལྟས་ནི་རིགས་མཐོ་བར་ཏེ། སྨྲིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་སེམས་མེད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་ཕ་

མ་ལ་གུས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བཟོད་པ་དང་དེས་པ་དང་བཟང་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། མཆོག་ལ་མོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བློག་པ་ལ་བརྩོན་པའོ། ༥ །བསྐལ་པ་བཟང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི། ཡང་དག་ཚིག་སྨྲ་ཆོས་སྨྲ་ལ་གུས་སོགས། །

དམ་པའི་སྤྱོད་ལྟ་བསྟེན་པས་བསྐལ་བཟང་འཐོབ། །ཡང་ལས་ལྟས་བསྐལ་པ་བཟང་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཆོག་སྤྲོ་སྐྱར་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ་མི་སྐྱོད་པར་འཇིག་ཅིང་སྟོན་པ་དང་། ངག་གི་སྐྱོན་རྣམ་པ་བཞི་སྤོང་

ཞིང་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་སྐྱར་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལོག་པར་བསྟུབ་པ་དག་སྐྱེ་རྩེས་བརྩོག་ཅིང་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་སྐྱོན་མཐོང་ཡང་སྤྲོགས་པར་མི་བྱེད་པའོ། །༥ རྟག་ཏུ་སྐྱབས་དང་མི་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ནི།

གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སྐྱེ་གཟུགས་རྒྱ་ཆེན་བྱེད། །བློ་མ་ལ་གྱས་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་བརྩེ་བ་ལྟར། །མདོ་དོན་ཐོས་སོགས་བསྟུབ་ལ་སྤྱོར་བ་ལྟས། །རྒྱུན་དུ་སྐྱབས་དང་མི་འབྲལ་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །ཡང་ལྟས་རྟག་ཏུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་འཕྲད་ཅིང་། སངས་

རྒྱས་མཐོང་བ་ལ་ཆོས་ཐོས་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་བསམ་པ་འགྲུབ་སྟེ། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། སྐུ་གཟུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཤིང་ལེགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་བྱེད་

པ་དང་། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་བླ་མར་འཛིན་ཅིང་གུས་པས་མཐུན་པར་བསྙུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་ལྟ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་བསྒམས་པའི་མདོ་རྣམས་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པས་བསྙུབ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་

@103B པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོདངོས་པོ་ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། དད་དང་སེམས་དབེན་ཚུལ་ཁྲིམས་བླ་མ་བསྟེན། །མང་དུ་ཐོས་པས་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། །འདས་ཆེན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དངོས་པོ་ལྟ་གོང་དུ་བསྒྲིད་ན་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་སྟེ། དད་པ་དང་།

སེམས་དབེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། ། ཤྲཐག་མེད་པའི་ལས་ལ་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བག་མེད་བསྟེན་པས་དམན་པའི་ལས་ལེན་སོགས། །ཉེས་དམིགས་མི་བཟད་ལྟ་དང་བཅུ་

གསུམ་འཐོབ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བག་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་ལྟ་སྟེ། ཆོར་ཡོད་ཀྱང་དབང་མེད་པ་དང་། མི་སྣང་བར་གྱུགས་པ་དང་། དབུལ་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བཞི་པོ་དག་མཐོང་བར་མི་འདོད་པ་དང་། ལྟའི་ལུས་མི་ཐོབ་པའོ། །ཡང་བཅུ་གསུམ་

སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་ལ་མོས་པ་དང་། དོན་མེད་པའི་ཚོག་སྨྲ་བ་དང་། གཉིད་ལ་དགའ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་གཏམ་ལ་དགའ་བ་དང་། སྲིག་པའི་བྱོགས་པོ་ལ་དགའ་བ་དང་། ལེ་ལོ་ཅེ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བརྟས་པ་དང་། ཐོས་པ་སྙུང་དུ་བརྗེད་པ་དང་། ཡུལ་མཐའ་

འཚོབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། དབང་པོ་འདྲལ་བར་མི་ནུས་པ་དང་། ཟས་ལ་ཚོགས་མི་ཤེས་པ་དང་། དབེན་པར་མི་མོས་པ་དང་། ལྷ་བ་ངན་པ་འཛིན་པའོ། །དེས་ན་བག་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལྷུར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ་བས་སོ། ། ༥

བག་མེད་པ་ལས་སྐྱེགས་པ་དང་། གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་ནི། དེ་ལས་གཉིད་སྐྱེགས་དང་ལེན་ཚོས་ཀུན་འགྲུབ། །ཡི་ཤེས་དང་ནི་སྦྱོང་ལས་རིང་བར་འགྱུར། །བདེན་སྟླའི་མདོ་ལས་སྐྱེགས་པ་དང་གཉིད་ཡུར་བས་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་

ཚོས་ཐམས་ཅད་འགྲིབ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཡི་ཤེས་དང་སྦྱོང་བ་དག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པའོ། ། ༦ཡང་དེ་ལས་མ་གྲུས་པར་སྦྱོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ལེགས་སྦྱད་བཟང་ཡང་རྒྱལ་གྱིས་ནོན་པས། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མ་ཚོས་སྐྱ་དང་། །འཚོར་

@104A བཞི་དག་ལ་མ་གྲུས་ལས་རྣམས་ཀྱིས། །དབང་པོ་ཉམས་སོགས་མི་ཁོམ་དག་ཏུ་འཁྲུམ། །གལ་ཏེ་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་དག་བརྟུང་ཞིན་སྣུད་ཀྱང་བག་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་ རྒྱལ་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་

སོགས་པ་དང་། བླ་མ་དང་བླ་མའི་གནས་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དམ་པ་དག་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཁོར་བཞིར་གཏོགས་པ་ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ། གྲུས་པར་བྱ་ བའི་གནས་རྣམས་ལ་མ་གྲུས་པའི་སྤྱོད་པ་ཐ་ན་ཕྱག་འཚལ་བ་ན་ཡང་

ཐལ་མོ་ལེགས་པར་མི་སྤྲོར་བ་དང་མགོ་པོ་ས་ལ་མི་གཏུགས་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་ཁོམ་པའི་ གནས་ལྟ་པོ་དག་ཏུ་ངེས་པར་ལྷུང་ལ། དེར་ནི་ཚོས་དང་མི་འཕྲད་ཅིང་

སྐལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས། མཐོ་རིས་ཆོ་ད་ཙམ་དུ་ཟད་ཅིང་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ནས་ངན་སོང་དག་ཏུ་འཁྲུམ་པར་འགྱུར་བས་ན་གཡང་ས་ཤེན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་མཁས་པ་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་ པ་རྣམས་ཀྱིས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུས་པས་བསྟུབ་པར་བྱ་བའི་གནས་

ཐམས་ཅད་ལའང་ཤེན་ཏུ་བསྒོམས་པས་གུས་པར་བྱས་ན། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གུས་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱབྱམས་པ་བསྒོམ་པའི་ལས་ནི། བྱམས་པ་བསྟེན་པས་བསྟན་འོས་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །རྗེས་ཀྱི་མཆོད་པ་རྣམ་

ཆེན་ཟིལ་གྱིས་ནོན། །རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། བྱམས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་ནི་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་

པས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཀྱི་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤོངས་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨིན་བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་ལྷུ་ཡང་གི་སྐབས་སུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །ཕྱོད་ནི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་

@104B ཞེག་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དགེ་བ་སྤོངས་དང་ལྡན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་ལས་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་སྨིན་བརྗོད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་བྱ་བ་ཆུང་བྱས་ཀྱང་། །དོན་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཔག་མེད་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཐོས་

དཔག་མེད་ཞིང་འཁྱར་ཕྱིར། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དག་ཀྱང་དེ་རྣེས་མཐུན། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིའང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་

སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱ་བ་ཆུང་ངུ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་དོན་དང་ཕན་ཡོན་དང་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་མེད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་ཆེས་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ལེགས་

པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་དང་། དེ་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་དག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། ། འདས་ཆེན་ལས། རྒྱ་བ་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པ་བས་ནི་སངས་རྒྱས་སྐད་ཅིག་ཙམ་

རྣེས་སུ་དྲན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བསྟུ་བྱ་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །ཡང་ཤིང་རྟ་བརྒྱ་གསེར་ལས་བྱས་པའི་མི་དང་བཅས་པ་བྱིན་པ་བས། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པས་དེ་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་གཅིག་དོར་བའི་ཆར་མི་ཕོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཆེན་པོའི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ལས་

བ་ལང་གིས་དྲངས་པའི་ཤིང་རྟ་བརྒྱ་བཀང་བ་དང་། བྱད་མེད་དོ་ཤལ་དང་འཕྲེང་བས་བརྒྱན་པ་བརྒྱ་སྐེད་བྱིན་པ་དང་། ཡང་མཆོད་རྟས་སྣ་བཞི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་པ་བས་ཀྱང་དེའི་ཚར་མི་ཕོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཇིག

རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཤྲཱ་ས་ཏ་ཞུག་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བ་ན་ངས་བླ་མ་ལས་དེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོ་གསུང་ངོ་ཞེས་ཐོས་པས། ཤིན་ཏུ་དད་པས་མཆོད་པ་བྱ་བར་འདོད་པ་ལ་དབུལ་པོར་གྱུར་པས་ཅིའང་མེད་དོ། །ལུས་བཙོངས་པའང་བསོད་ནམས་ཆུང་བས་

@105A ཀོ་བ་མ་རྣེད་དོ། །ཕྱིར་ལོག་པ་ན་མི་ཞིག་ན་རེ་བདག་ལ་ལས་ཤིག་ཡོད་དེ་སུས་ཀྱང་མི་རྣུས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣུས་ན་ངས་ཀྱེའོ་ཞེའོ། །ལས་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས། ང་ལ་ནད་མ་རྫངས་བ་ཞིག་ཡོད་ནས་སྨན་པ་མ་ཁས་པ་དག་ལ་བསྟེན་པས། ཉིན་རེ་

ཞིང་མིའི་ཤ་སྦང་གསུམ་གསུམ་ཟོས་ན་འཚོའོ་ཞེའོ། །དེ་ལྟར་འཚོ་རྣུས་ན་ཁྱོད་ལ་གསེར་གྱི་དོང་ཅོ་ལྟ་སྟེན་རོ་ཞེའོ། །དེ་ཐོས་པས་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ་དོང་ཆོ་ང་ལ་བྱིན་ལ། ཞག་བདུན་བཞོལ་ཅིག་ངའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཁྱོད་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ།

ཞག་བདུན་མི་རྟང་སྟེ་འོ་ན་ཞག་གཅིག་ཁྲོད་ཀྱིས་དོན་བསྒྲུབ་ཏུ་གནང་ངོ་ཞེའོ། །ངས་དོང་ཅོ་བྱངས་ནས་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཅི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཕུལ་ཏེ་སེམས་ཐག་པ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོ་མཉན་པ་ལ། དབང་པོ་རྣུལ་བས་ཆོག་བཞི་པའི་ལེའུ་གཅིག་ལས་མ་ཟིན་

ཏེ། དེ་ཞིན་གཤེགས་པ་སྐུ་ངན་འདའ་བ་ནི། །འཚོང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་སྟེ། ། གང་གིས་རྩེ་གཅིག་སེམས་ཀྱིས་རབ་མཉན་ནོ། །ཚད་མེད་བདེ་བ་རྟག་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ནད་པ་དེ་ལ་ཉིན་རེ་ཤ་སྲང་གསུམ་གསུམ་

བྱིན་པས་ན་བཡང་མེད་པར་རླབ་བ་གཅིག་ན་ནད་པ་དེ་གསོས་ཏེ། ངའི་ལུས་ལ་རྨ་འང་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བདག་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པར་གསུངས་སོ། །༥།སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པ་

ལས་སྐུ་གཟུགས་དང་མཚོན་ཉིན་བྱེད་པའི་ནི། མི་དང་ལྷ་ཡི་ལ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་མཆོག །རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་མཆོག་བཀྱེ་བས། །བདེ་གཤེགས་མཚོད་ཉིན་སྐུ་གཟུགས་ཆུང་ངུ་དག །བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གྲངས་དང་ཚར་

མི་ཕོད། །སྒྲ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་། རྣད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དག་ལས། ཁང་བཟང་བཀོད་པ་དམ་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་སློང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་ཕུལ་ཏེ། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་

@105B ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བསྐུར་བྱས་པ་བས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བྱམ་པ་སྐུར་རུ་རའི་འབྲས་བུ་ཙམ་ལ། སྤོག་ཤིང་ཁབ་ཙམ་བཞུགས་གདུགས་རྒྱ་ཤུགས་ཀྱི་ལོ་མ་ཙམ་བཀབ་བས་རིང་བསྲེལ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་ཅན་དང་། སྐུ་གཟུགས་མཆོད་གང་ཙམ་

བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆར་མི་ཕོད་དོ། །དེ་དག་དང་རྒྱུར་ཡང་མི་ཕོད། དེ་བཞིན་དུ་གྲྭིང་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། ལྷའི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་རྣམས་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་འབྲེས་ལྡ་གསུངས་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་

སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་པའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་མཆོག་ཚོགས་གཅིག་པུ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ཞས་ཙམ་འགའ་ཞིག་ལ། །སྣང་ནའང་དེ་ལ་

མཆོད་དོན་དུ། །ཁམས་གསུམ་ཕུལ་ཡང་ཆུང་ཐར་འགྱུར་ཞེས་སོ། ། ༄།དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་སྟོའི་ནི། རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་རིང་བསྲེལ་མཆོད་རྟེན་སོགས། །མཆོད་དང་སངས་རྒྱས་དང་བས་ཡིད་བྱེད་དང་། །དེ་ལ་དམིགས་ནས་མི་ཏོག་འཐོར་ལྟ་ཞོག །སྐལ་མེད་

མི་ཏོག་འཐོར་བའང་སྲིད་མཐར་འགྲོ།སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། ཀུན་དགའོ་ང་འདུག་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལྟ་ཞོག །རིང་བསྲེལ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་དང་ངའི་ཕྱིར་མཆོད་རྟེན་བྱས་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པའང་ལྟ་ཞོག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་

ནས་མི་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འདོར་ན་དེའི་འབྲས་བུའང་མཐར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ང་སྨོའོ། །དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་གལ་ཏེ་ལ་ལས་བསྐལ་པ་གཅིག་ཏུ་འཁོར་བར་ཀུན་ཏུ་བརྒྱགས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྡོན་གྱི་མཐའ་མི་ཤེས་པ་ལྟར་དེའི་མཐའང་བརྒྱ་བྱིན་

ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣེད་པར་སྣ་ཚ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བའི་ཡོན་ནི་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་སྣ་ཚ་མ་ཡིན་གྱི། སྡུ་ངན་ལས་འདས་པས་མཐར་ཐུག་པར་ང་སྨོའོ། །ཡང་སྟ་མ་དེ་རྣམས་ལྟའང་ཞོག་སྟེ་@106A སྡུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐ་ན་མི་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་དོར་ན། དེའི་འབྲས་བུའང་སྡུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐས་གཏུགས་པར་ང་སྨོའོ་ཞེས་སོ། །ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་

ཁྱད་པར་གྱི་ནི། བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་མཆོད་པས་གཟུགས་དང་ནི། །འཁོར་སོགས་མ་ཚང་མེད་པ་བརྒྱད་རྣམས་འཐོབ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲིང་སྙིང་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མེ་ཏོག་འགྲེམས་སམ། སྤྲོས་རིས་འདྲི་ན་མ་ཚང་བ་མེད་པར་

བརྒྱད་འཐོབ་སྟེ། གཟུགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་འཁོར་གཡོག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཐོས་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་སྤྲུན་ལམ་མ་ཚང་བ་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། །ཤཱ་ར་དྭ་རྒྱས་མཐོང་བའི་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་རྟུལ་སྐེད་རང་རྒྱལ་ལ། །བསྐལ་མང་ཉིན་རེར་ཇ་ས་ཀྱིས་

མཆོད་པ་ཡིས། །བདེ་གཤེགས་སྐུ་གཟུགས་མཐོང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཆར་ཡང་མི་ཕོད་མཆོད་པ་སྣོས་ཅི་དགོས། །དད་པའི་སྟོབས་བསྒྲིད་པའི་ཕུག་རྒྱ་ལས། གང་གིས་བསྐལ་པ་བཐུབའི་གླུང་གི་བྱ་མ་སྐེད་དུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟུལ་སྐེད་ཀྱི་རང་སངས་རྒྱས་དག

ལ། ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་ལྷའི་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་དང་ལྡའི་གོས་རྣམས་བྱིན་པ་བས། གཞན་ཞིག་གིས། སངས་རྒྱས་རི་མོར་བྱིས་པའམ་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་མཐོང་ན་འདི་བསོད་ནམས་ཆེས་བྱངས་མེད་པ་བསྒྲིད་ན། ཐལ་མོ་སྦྱར་བའམ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་འབུལ་བ་ལྟ་

ཅི་སྨོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱ་གཟུགས་ཙམ་མཐོང་བཞང་དེ་ཙམ་དུ་དོན་ཆེ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཡང་། །སངས་རྒྱས་སྣ་ནི་རབ་དཀོན་ན། །ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་མཆོག །མཐོང་བར་འགྱུར་བ་སྨོས་ཅི་

དགོས། །ཤར་གཉིས་དམ་པ་མཐོང་ན་ནི། །སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །ཤེས་རབ་སྟོབས་ནི་འོད་གསལ་བ། བྱངས་མེད་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ངན་སོང་གསུམ་པོ་མི་བཟད་པར། । བསྐལ་པ་བྱེ་བར་བསྲེགས་བླ་ཡི། །ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཟློག་པ། །སྟོན་པ་མི་མཐོང་

@106B དེ་ལྟ་མིན། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ངན་སོང་དུ། །ཡུན་རིང་གནས་པར་འདོད་ཅེ་ན། །གང་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་དང་། །མཐོང་ན་ཡི་ཤེས་འཕེལ་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་མཐོང་ན། །སྤྲུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་འགྱུར། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་

ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར། །མི་མཆོག་སངས་རྒྱས་མཐོང་ན་ནི། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་འགྱུར། །གང་གི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་འགྱུར་བའི། །བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་

འཕེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤ་མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ནི། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་

དམ་ཚོས་འཛིན། །འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པས་བླ་མེད་པའི། །མཚོད་པས་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་མཆོད་བྱེད་ན། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་དཔེ་དང་ཚད་ལས་འདས། །བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྲོ་བླ་ན་མེད་པ་

སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀུ་ལེམས་བསྒྲིད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ལེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒྲིད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་ནི། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀུ་ལེམས་བསྒྲིད་པ་

དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་བསྟན་པའོ་ཞེས་སོ། །ཤཱཀྱ་གྲྭ་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་མཆོད་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ནི། གཞན་ཡང་སྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར། །ཐེག་ཆེན་ཞུགས་པས་

མཆོད་ཆོགས་རྣད་བྱང་གིས། །སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་བཅས་ལ་མཆོད་པས་ནི། །ཁྱིམ་ནས་མངོན་བྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་པའི། །དགེ་སྦྱོང་དག་གིས་ཆུ་གཙང་སྟོད་གང་སོགས། །མཆོད་རྟེན་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཆར་མི་ཕོད། །རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་

འཇིག་རྟེན་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ལ། འཁོར་འོས་བསྟུར་བའི་ཕུལ་སྲིད་དང་ལྡན་པས་ཕུལ་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་མར་མེའི་སྣོད་ཀླུ་མཆོ་ཙམ་ལས་སྣོང་པོ་རི་རབ་ཙམ་གྱི་མར་མེས་སངས་ཕྱུས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་

@107A མཆོད་པ་བས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་བྱུང་བ་གང་གིས་མར་མེའི་སྣོང་པོ་འབྱུམར་གྱིས་བསྐུས་པ་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྡུང་དུ་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་པ་ནས་ཀླུའི་བར་དུ་ཡང་མི་བཟོད་དོ། །ཡང་ཕུལ་པོ་

དེ་དག་གིས་སངས་ཀྱས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བདེ་བར་སྨྲར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕུ་དུང་བྱེད་པ་བས། དགེ་སློང་གིས་ལྷུང་བཟེད་དུ་ཆུད་པའི་བསོད་སྙོམས་གཞན་དག་དང་བགོ་བཤའ་བྱས་ཏེ་ཟ་བ་ཆེས་ལྷག་པ་དང་། ཕུལ་པོ་དེ་དག་གིས་རི་རབ་ཙམ་གྱི་གོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཕུལ་

བ་བས། དགེ་སློང་གིས་ཆོས་གོས་གསུམ་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕུལ་བ་ཆེས་ལྷག་པ་དང་། ཕུལ་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་འཛམ་བུགླིང་མེ་ཏོག་གིས་མཛེས་པར་བྱས་ཏེ་ཕུལ་བ་བས། དགེ་སློང་གིས་མེ་ཏོག་གཅིག་ཕུལ་བ་ཆེས་ལྷག་པར་གསུངས་པའོ། །ཕྱོགས་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ནི། སྲིད་གསུམ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་། །མཚོད་རྟེན་རི་རབ་ཙམ་བྱས་མཚོད་པས་ནི། །ཟློ་ལྡན་ཀུན་མཁྱེན་སེམས་དང་རབ་ལྡན་པས། །མེ་ཏོག་གཅིག་འདོར་བསོད་ནམས་ཆར་མི་ཕོད། །རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་ཉིད་ལས། སྲིད་པ་

གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་རི་རབ་ཙམ་པ་བྱེད་ལ། དེ་དག་ལའང་བསྐལ་པ་གརྒྱའི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་བསྟི་སྟང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟི་སྟང་བྱེད་པ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་མ་

བྲལ་བས་མེ་ཏོག་གཅིག་ཙམ་འདོར་བའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །རྟ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ལྡན་པ་སྤྱིག་པ་མི་འཆབ་པར། །སྡུང་དུ་སྟོང་ཞིང་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཅན་ལ། །བརྩོན་པས་ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཆུང་འགྱུར་

བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་ཤེས་པས་འཕགས། །འདས་ཆེན་ལས། ཤེས་རབ་ཅན་ནི་བདག་གི་ཟག་པ་རྣམས་སྤང་ཞིང་སྤྱིག་པ་མི་བྱ་སྟེ། བདག་ད་དུང་ངན་སོང་གསུམ་ལས་མ་ཐར་བས་གཉེན་པོ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན་སྡུག་བསྔལ་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་བརྟགས་

@107B པས། ཉོན་མོངས་པ་ཉམས་དམའ་བར་གྱུར་ནས་བདེ་བ་འཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་སྤྲིག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། དགེ་བ་ཐོབ་པས་ལམ་མངོན་དུ་བྱ་བ་བརྩེ་འབྲུས་བསྒམས་ཏེ། དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྲོམ་མོ། །ཡང་ཤེས་རབ་ཅན་ནི་དམྱལ་བའི་

སྡུག་བསྔལ་ཐོས་ཀྱང་ལྷགས་ཀྱིས་ལྷགས་བརྟུང་ལ་རྟོས་རྟེ་ལ་བརྡེག་པ་སྟེ། མེའི་སྲིན་བུ་མེ་ལ་དགའ་བ་ལྟར། དམྱལ་བ་ལ་འཇིགས་པ་ཅི་ཡོད་ཤེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ནི། དམ་ཆོས་ཡོངས་འཛིན་ཆུང་ངུའང་བདུད་ཀྱི་ཆོགས། །དཔུང་བཅས་ཚར་གཅོད་བསོད་

ནམས་རྒྱབས་ཆེན་སྡུད། །ཁཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་འཛིན་ཡོན་ཏན་ཆོགས། །རྣད་བྱུང་བརྒྱ་ཕྲག་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་འཐོབ། །དཔལ་ལྡེང་གི་མདོ་ལས། ལྷ་མོ་འདི་ལྷ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་བོ་ཆེས་གནད་དུ་མི་དབུག་བར་བསྟན་ཡང་གནོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ལྟར། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་

པ་ཆུང་དུས་ཀྱང་བདུད་སྡེགཿཅན་ལ་གནོད་པས་མྱ་ངན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུར་བདུད་ལ་གནོད་པའི་ཆོས་གཞན་ནི་ངས་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོ། །བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ཞུས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ། །དེ་ལུས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་ལྡན་ཞིང་། །

མ་ཁས་པ་ཡན་ལག་སྣང་པ་མེད་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་བལྟ་བས་ངོམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ། །གང་དག་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འདི་སྟོན་པའི། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ལ་དཀོན་མི་འགྱུར། །ཆོས་མཛོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཉན་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱང་རྣམ་པར་དག །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག །རྣམ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟེན་འགྱུར་བ་མེད། །ཞ་རོལ་ཕྱིན་པ་

སྟོང་དང་འགལ་མི་འགྱུར། །དགེ་བ་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཆོས་ཆིགས་སུ་བཅད་

པ་གཅིག་བཟུང་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་

@108A ལས་ཅེས་པར་བྱང་བས་ཆོས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱའི། ཟང་ཟིང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཕྱོགས་འདུན་ལ་བསྟེན་པ་སྤྱིར་བཙོད་པ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་དགེ་འདུན་

ནི། །བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་བསྟོད་བཀུར་བསྟུགས་པ་སྟེ། །བྱམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ལྟར་དེ་ལ་ནི། །

ཐུང་ཟད་མཆོད་ཀྱང་འབྲས་བཟང་གཞལ་མེད་འཕོབ། །སྐྱེས་རབས་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་ལ་བཀུར་སྟི་བྱས་པ་ཆུང་ངུ་ཡང་། །འབྲས་བུ་འབྱོར་བ་ཆུང་ངུ་མེད་ཅེས་སྟོན་ཕོས་ཀྱི། །ཟན་དོན་ཁེངས་པ་རྟུབ་པ་ལན་ཚྭ་མེད་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་གྱུར་ལ་ལྟོས། །ཤིང་ཀ་སྟ་

ཆོགས་ཀྱ་དང་གླང་པོ་འཁྱིང་བ་དང་། །བདག་གི་དམག་ཆོགས་ཆེན་པོ་འདི་དང་ས་ཆེན་འདི། ། ནོར་མང་དཔལ་ཡང་རྟེས་ཆགས་བསྡུན་མོ་རྒྱ་ཆེན་ལྟན། །ཟན་དོན་ཆངས་ཤིག་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་འགྱུབ་པ་ལྟོས། །དཀའ་སྤྱོང་བཞི་ཞིག་བསོད་སྙོམས་ཕྱིར་ལྷགས་མཐོང་པར་འགྱུར། །དབང་པོ་དུལ་

དགེ་སྤྱོང་དཔལ་གྱིས་རྟེས་འབྲང་བཞིན། །དད་ཅིང་བྱམས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས། ། ཟན་དོན་ཙམ་ཞིག་བདག་གིས་ཁྱིམ་དུ་གྱས་པར་བྱེན། །དེ་ཡི་སྐུ་གུ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། །རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱི་གཙུག་གིས་ང་ཡི་ཞབས་ལ་གཏུགས། །ང་ཡིས་དེ་ལ་བསམས་ནས་ནི། །

ལྟ་མོ་ཁྲོད་ལ་སྣས་པ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་པ་ནི་སྨྱེན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོས་ནས་སྟེར། །དེ་བདག་ཉམས་སུ་ལྷོང་ན་ཅི་ཕྱིར་སྨྱེན་མི་བྱ། །སྨྱེན་པ་ནོར་གྱི་སྐྱིང་པོ་ལེན་པར་གསུངས། །སྨྱེན་པ་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ། །སྨྱེན་པ་དཔལ་ལྡན་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཚུལ། །ཤེས་རབ་ཆུང་ངུས་རྟུལ་ཙམ་སྨྱེན་མི་རུས་ཞེས་

བཤད་དོ། །དེས་དགེ་འདུན་ནི་སྨིན་པའི་ཞིང་བཟང་པོར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟགས་པ་སྟེ། ས་བོན་ཆུང་ངུ་བཏབ་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་བཅུ་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཐུན་ཙམ་ཞིག་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས། །ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ལྡན་ལྟ་སྤྱོད་ཡན་ཆད་ནི།

དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་རབ་བསྟགས་ཏེ། །ས་བོན་ཆུང་ཡང་འབྲས་བུ་ཚད་འདས་ཞིང་། ། འདས་ཆེན་ལས། དགེ་སློང་རེ་རེ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཞིང་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལེན་པར་མ་གནང་སྟེ། ཐ་ན་ལྟ་ཡན་ཆད་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ངོ་ཚ་ཤེས་ཤིང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཆོ་ཕྱི་མའི་ལས་

@108B ལ་འཇིགས་པས་སྡུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དགེ་འདུན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་ན་བཅུའི་ཚོགས་ནས་བརྒྱའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །དེ་དག་གཅིག་བརྩང་ཞིང་ཚོགས་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་

ནི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཕྱོགས་སྐབས་ཀྱི་ཐུན་པར་ནི། དགེ་སློང་ནད་པ་དག་དང་ནད་གཡོག་དང་། །འཕྲོ་བར་ཆས་དང་གློ་བུར་འོངས་རྣམས་ལ། ། བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་བའི་གཤེགས་མཆོད་པ་དང་། །མི་མཉམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྒྱལ་བས་གསུངས།

ལུང་ལས་ནད་པ་ནི་སྨན་ལ་སོགས་པ་མ་འབྱོར་ན་འཚོ་བར་མི་རྣམ་ལ། ནད་གཡོག་ཀྱང་ཟས་ལ་སོགས་པ་ཚོལ་བས་ནད་པ་ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་ཞིང་། །འགྲོ་བར་ཆས་པ་ནི་ལམ་བརྒྱ་གསོད་ན་ལམ་དུ་ཟས་འཚོལ་བས་དོན་མཐུན་དང་བྲལ་ནས་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་དང་

གླེ་བྱར་དུ་འོངས་པའང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་འདྲིས་པས་ཁྱི་ལ་སོགས་པས་འཚེ་བ་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་བྱིན་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་རྣམས་ནི་གང་ཟག་རེ་རེའང་ཞིང་ཆེན་པོ་སྟེ་དགེ་འདུན་ནི་སྨོས་ཀྱང་མི་དགོས་པའོ། ། ཕྱིག་པ་ཆེན་

པོའི་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དེ་ལ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱལ་སྲས་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་མོས་པ་ཡང་། །གང་ཞིག་དང་བས་བལྟ་འམ་བསྟོད་བྱེད་ན། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མིག་སྨིན་ལ་སོགས་པ། །བདེ་བ་མཐའ་ཡས་བྱིན་པས་ཆར་མི་ཕོད། །ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་

འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བཟུང་སྟེ་གལ་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མིག་ཕྱུང་ལ། གང་གིས་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མིག་བསྐྱེད་པ་བས། གཞན་གང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དང་བའི་

སེམས་ཀྱིས་བལྟ་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཡང་ལ་ལས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་བཅོོན་ར་བཅུག་པ་ཐམས་ཅད་བཀོན་ཏེ་འཁོར་ལོས་བསྒྲུབ་བའམ་ཚངས་པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་བས། གང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ལ་དད་པས་བལྟ་

@109A འདོད་ཆེང་དེའི་བསྟགས་པའང་བརྗོད་ན་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཕྱི་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པའི་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཏྲ་ལྷེད་སེམས་ཅན་དང་། དགེ་བསྟེན་དགེ་སློང་དང་དང་ཚོས་རྗེས་འབྱང་། །བརྒྱད་པ་ནས་བཟུང་རང་རྒྱལ་

བདེར་གཤེགས་པ། །གང་བླུའི་བྱེ་སྟེད་བསྐལ་པར་རྒྱུན་ཏུ་ཡང་། །ལྷ་རྫས་རྣམ་མང་བྱིན་པ་གོང་ནས་གོང་། །ཁྱད་པར་གྱུར་པས་གང་གིས་ཐེག་མཆོག་ལ། །མོས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱོ་ལྷན་སྐྱེན་པ་ལའང་། །ཟན་གཅིག་བྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཆར་མི་ཕོད། །དད་པའི་སྟོབས་

བསྒྲིད་པའི་ཕུག་རྒྱ་ལས། གང་ལ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟུལ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་བསྐལ་པ་གཏྲྭའི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་ཉིན་རེ་ཞིང་ལྷའི་ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་སྤྱད་པ་དག་

ལ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སློབ་པའོ་སྙམ་པས་ཉིན་ཅིག་ཟིན་ཀྱང་ཐམས་ཅས་མང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་གཅིག་ནས་དད་པས་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་

འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དེ་སྐྱེད་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་བརྩོད་པ་དང་། ཡང་བསྐལ་པ་དེ་སྐྱེད་དུ་རང་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མཆོད་པ་བས། ཕྱུགས་ཀྱི་ཤིང་ཏ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བས་མ་པ་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཅིག་ཟིན་པ་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྟེད་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པའོ། ། ༥ ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་པའི་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེས་ལྡན་ལ་སོགས་གང་དག་གིས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་

ནམ་སྟིག་པ་སྤྱོད་ཀྱང་རུང་། །ཐུབ་པའི་ཚ་ལུགས་ལྡན་པ་དག་ལ་ནི། །ཕན་འདོགས་བྱེད་དམ་གནོད་ལས་སྡུང་བྱེད་ན། །བདེ་གཤེགས་མཆོད་པ་དཔག་མེད་ཟེལ་གནོན་ཅིང་། །སྟོག་པ་ཀུན་སྤྱོད་དོན་ཆེན་མཐའ་ཡས་འགྲུབ། །སའི་སྟེང་པོའི་མདོ་ལས། གང་

@109B གིས་འཛམ་བུ་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀང་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཉིན་དུས་གསུམ་དུ་ཕུལ་བ་བས། རྒྱལ་རིགས་དགེ་བའམ་བློན་པོ་དགེ་བའམ་བཙོང་བ་དགེ་བའམ་དགེ་སློང་དགེ་བའམ་བྱམ་ཟེ་དགེ་བ་གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་དང་འཇིག

རྟེན་ཕ་རོལ་དང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་བསྲུང་བར་འདོད་པ་དེས། ཉན་ཐོས་སྟོང་དུ་གྱུར་བའམ་སྟོང་དུ་མ་གྱུར་པའང་རུང་སྐྱབས་འགྲོ་གསུམ་ཉི་ཤུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྟོད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དམ་པ་དག་ལ་མཆོད་ཅིང་ཆོས་ཀྱང་ཉན་པར་བྱེད་

པས་བསོད་ནམས་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །གང་ཞིག་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་དེ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟུང་བ་དེ་ནི་དན་སོང་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷའི་གནས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག

སྟོན་པ་དང་། འཁོར་བ་ན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་བཞེས་གཉིས་དང་འཕྲད་ཅིང་རྟག་ཏུ་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མི་རིང་བར་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ལྷ་ལ་

སོགས་པའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་འཕོར་དང་བཅས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་འབར་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་བཟུའི་སྒོ་ནས་བསྡུང་བར་དམ་བཅས་ཏེ། ཆོ་འཕེལ་བ་དང་། ཆོའི་བར་ཆད་བཟློག་པ་དང་། ནད་མེད་པ་དང་། འཕོར་དང་བཅས་

པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་སྐྱེས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་། ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཕེལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདས་ཆེན་ལས་ཀྱང་། ཆོས་བྱེད་པ་དག་བསྡུང་བ་ནི་སྤྱིན་པ་མི་བྱེད་ཀྱང་སངས་

རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིན་བདག་གོ །དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ན་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྐྱེ་ཞིང་སྡུང་ངུ་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་སོ། ། ཕྱོགས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ཁྱད་པར་ལས་ནི། སྟོང་གསུམ་དེ་རབ་སྡང་གིས་གཞལ་རྒྱས་ཀྱིས། །རྒྱལ་སྲས་གང་

@110A ཞིག་འགྲོ་ཕན་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི། །དགེ་ལ་ཇི་སུ་ཡི་རང་ཡོངས་བསྟོ་བ། ། བླ་ན་མེད་པའི་བསོད་ནམས་གཞལ་མི་རྒྱས། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་སྡང་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་བར་རྒྱས་ཀྱི། ཞེག་པ་ལ་དང་པོར་

ཞུགས་པ་དང་སྦྱད་པ་སྤྱོད་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་མོད་ལས་སྐྱེས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཚད་གཟུང་བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་སོ། །ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་ནས་བསྐལ་པ་གཏྲི་སྟོང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཟིན་པ་གང་

གིས། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཆོག་དང་དམ་པ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི།

བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འབྱོ་བ་ནས་རྒྱའི་བར་དུ་ཡང་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། ། ཕྱིར་སྟོག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བའི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོང་བསྟན་པ། རྣམ་པར་སྣན་འབྱིན་གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་། །ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་རྟེན་གྱི་སྟོབས་རྣམས་ནི། །མཚམས་མེད་ལ་

སོགས་སྨིག་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཡང་། །ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་སྨྱོང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཆོས་བཞི་བསྟན་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྨིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་སྣང་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྨྱོད་

པ་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྨྱོད་པ་དང་། ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྟོབས་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །རྣམ་པར་སྣང་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྨྱོད་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་སྤྱད་པ་དེ་ལ་འཁྱོད་པ་མང་བ་ཡིན་ནོ། ། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྨྱོད་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ནས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་

@110B བརྩོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ནི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་མི་ཕྱེད་པའི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ་རྟེན་པས་སྨིག

པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཤཱཀྱ་སེར་བཞད་པ་བཞི་ལས་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ནི། །དང་པོ་འགྲོད་པས་བདག་ལ་རབ་སྨད་ནས། །དུག་ཅོས་སྐྱུག་ལྟར་བཞག་པས་སྤྱང་བ་སྟེ། །ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་དང་བསྟོ་བའི་རྒྱལ། །གསེར་

འོད་དམ་པའི་ཆོ་གས་བཤགས་པའོ། །འདི་ནི་འགྲོད་པས་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བ་མང་དུ་གོམས་པར་བྱ་ཞིང་མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པ་སྐྱེང་ཐག་པ་ནས་བྱ་བས་སྤྱོང་བ་སྟེ། མདོ་གསུམ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་བཤགས་པ་ལས་དང་པོ་ནི་བདག་གི་སྤྱི་པ་ལྟོ་བ་

རྣམས་བློས་བསྡུས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱི་པ་དག་པའི་རྟེན་དུ་མཚན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་སྤྱོན་ལམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ཐོག་མར་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སུམ་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་ཐོགས་པ་ལ་ལྷག་བཅའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐོགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

པུ་ལ་ཕུག་འཚལ་ལོ། །རྗོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རབ་ཏུ་འཇོམས་པ་ལ་ཕུག་འཚལ་ལོ། །རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོ་ལ་ཕུག་འཚལ་ལོ། །གྲུ་དབང་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུག་འཚལ་ལོ། །དཔའ་བོའི་སྟེ་ལ་ཕུག་འཚལ་ལོ། །དཔལ་དགྱེས་ལ་ཕུག་འཚལ་ལོ། །རིན་ཆེན་མེ་ལ་ཕུག་འཚལ་ལོ། །རིན་ཆེན་རྒྱ་འོད་

ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཐོང་བ་དོན་ཡོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རིན་ཆེན་རྒྱ་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཔལ་བྱིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཚངས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། །ཚངས་པས་བྱིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཆུ་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཆུ་ལྷའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་@111A དཔལ་བཟང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཙོན་དན་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཟི་བརྗིད་མཐའ་ཡས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འོད་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐུ་ངན་མེད་པའི་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མེ་ཏོག་དཔལ་ལ་ཕྱག

འཚལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚངས་པའི་འོད་ཟེར་རྣམ་པར་རོལ་པས་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་པདྨའི་འོད་ཟེར་རྣམ་པར་རོལ་པས་མངོན་པར་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཏེར་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དྲན་པའི་དཔལ་ལ་ཕྱག

འཚལ་ལོ། །མཚན་དཔལ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་བསྐྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དབང་པོའི་དཀྱག་གི་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གནོན་པའི་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཡུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྣམ་པར་གནོན་པས་གཤེགས་

པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཀུན་ནས་སྣང་བ་བཀོད་པའི་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རིན་ཆེན་པདྨས་རྣམ་པར་གནོན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་

རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེའི་པད་ལ་བཞུགས་པ་རི་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག

འཚལ་ལོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཇི་སྙེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་བཞུགས་ཏེ་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པའི་ སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག

གི་སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་ཐོག་མ་མ་མཆེས་པའི་སྐྱེ་བ་ནས་འཚོར་བར་འཚོར་བ་ན། སྲིག་པའི་ལས་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་སྟླལ་བ་དང་། བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་དང་དག་འདུན་གྱི་དང་ཕྱོགས་བཞིའི་དག་འདུན་གྱི་དགོངས་

འཕྲོག་པ་དང་། འཕྲོག་ཏུ་སྟླལ་བ་དང་འཕྲོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཚམས་མ་མཆེས་པའི་ལས་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་སྟླལ་བ་དང་། བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། མི་དག་བ་བཟུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཟུང་སྟེ་སྨྲ་པ་དང་སྨྲོད་དུ་སྟླལ་

@111B པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གང་གིས་བསྒྲིབས་ཏེ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་འཆི་བའམ། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་གཤེན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དུ་འཆི་བ་དང་།

ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཀླ་ཀློ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའམ། ལྷ་ཆེ་རིང་བོར་སྐྱེ་བའམ། དབང་པོ་མ་

ཚང་པར་འགྱུར་བའམ། ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡོང་སུ་འཛིན་པའམ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པ་མི་བཀྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ། སྨན་དུ་གྱུར་པ། དཔང་དུ་གྱུར་པ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཁྱེན་ཅིང་

གཟིགས་པ་དེ་དག་གི་སྤྱན་སྔར་སོ་སོར་བཤགས་སོ། །མཐོལ་ལོ། །མི་འཆབ་བོ། སྤྱན་ཆད་ཀྱང་བསྟོམ་པ་བགྱིའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་གིས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་ཐོག་མ་མ་མཆིས་པའི་སྐྱེ་བ་ནས་འཁོར་

བར་འཁོར་བའི་ཚེ། ཐ་ན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཟན་ཙངས་གཅིག་ཙམ་སྦྱིན་པ་སྩལ་བ་དང་། ཆུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པར་གྱུར་པ་དང་། བདག་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་ལ་གནས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། གང་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བགྱིས་པའི་དགེ་བ་དང་། གང་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། གང་བདག་གིས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་གཅིག་ཏུ་སྤྱངས།

གཅལ་ཏེ་མངོན་པར་བསྟན་ནས། བླ་མའི་ཡང་བླ་མ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བས་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ། །ཇི་ལྟར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ད་ལྟར་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ། །སྤྱིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས་སོ། །བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་

ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །བདག་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་ཅིག །

@112A མི་མཆོག་རྒྱལ་བ་གང་དག་ད་ལྟར་བཞུགས་པ་དང་། །གང་དག་འདས་པ་དག་དང་དེ་བཞིན་གང་མ་བྱོན། །ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་མཐའ་ཡས་རྒྱ་མཚོ་འདྲ་ཀུན་ལ། །ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བགྱིས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་ཉེ་བར་མཆི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་སྣོང་

རྣའི་སྤྲོབས་ལྡན་ཞིང་། །དཔའ་བོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་ཕྱིར་སྤྲོ་བྱེད་པ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་མེད་སྤྱིག་བྱེད་བདག་ལ་སྤྲོབས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་རྣམས་ལ་

སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་གསུང་སོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་

པའི་ཆོགས་ཀྱང་བཤགས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་འདུས་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཅད་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། །གང་བདག་མི་ཤེས་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་ཁེབས་ཏེ། སྡུག་པར་གྱུར་ནས་ཆོ་འདི་འམ་སྐྱེ་བ་གཞན་

ནམ་སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མ་མཆིས་པའི་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་བར་དུ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནམ་ཡ་མ་དང་བླ་མ་དང་ཡོན་གནས་སམ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་

ཉེས་པར་སྤྱད་པ་བགྱིས་པ་དང་བགྱིད་དུ་སྣུལ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སམ་ཆོས་སམ་དགེ་འདུན་གྱི་འམ། ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་བའི་སྐོ་ཆེན་པོ་འཕྲོག་པ་དང་། འཕྲོག་ཏུ་སྣུལ་བ་དང་རྗེ་སུ་ཡི་རང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སོ་སོར་

ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལས་ལྷུང་བ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རྣམས་མཐོ་ལོ་བཤགས་སོ། །རྣམ་པར་གཞིག་གོ། རབ་ཏུ་གཞོམ་མོ་སྨྲས་

དོ། །བྱིས་པ་བླུན་པ་ལོག་པར་ལྟ་བར་ཞུགས་པ། འཁོར་བར་བྱིང་བའི་ནོར་ས་ནོར་

པར་གཟུང་དུ་གསོལ། །གང་བདག་གི་ཚེ་འདི་འམ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་འམ་ཁྲི་འམ་སྟོང་ངམ་སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མ་མཆིས་པའི་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མ་རྟོགས་པར་བགྱིས་པ་འམ། དམ་པའི་ཆོས་སྤྱངས་པའམ། མཚམས་

@112B མེད་པ་ལྟ་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་སྟྲུལ་བ་དང་རྟེ་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོས་ཆོས་མ་ཡཁས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་མ་ཡཁས་པ་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མ་རྙེད་པར་བགྱིས་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་གཅིག

ཙམ་ལ་ཡང་འབག་ན་བགྱིས་པ་དང་བགྱིད་དུ་སྟྲུལ་བ་དང་རྟེ་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། སྤྲིན་པ་གང་གིས་བསྤྲིས་ནས་སའི་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་དང་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་དང་རྟུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤིང་པའི་རྒྱུ་དང་

དབང་གི་རྒྱུ་དང་། ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་ནས། དེ་ལས་གཞན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་སྙང་བའི་བར་གྱི་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྤྲིན་པ་དང་། ཤེས་

བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཐམས་ཅད། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་

འདུས་པ་ས་ཆེན་པོར་ཚུད་པ་ཡི་ཤེས་ཆེན་པོ་བརྙེས་པ། ཐུགས་རྗེ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་ཕན་པར་འཛེད་པ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་བ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་མེད་པའི་ཚོས་དང་ལྡན་པ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་

དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྨན་སྡར་མཐོལ་ལོ་བཤགས་སོ་རྣམ་པར་གཞིག་གོ་རབ་ཏུ་གཞོམ་མོ་སྨད་དོ། །བྱིས་པ་བློན་པ་ལོག་པར་ལྟ་བར་ཞུགས་པ་འཁོར་བར་བྱིང་བའི་ཆོར་པ་ཆོར་པར་གཟུང་དུ་གསོལ། །ཞེས་སོ། །གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཚོགས་ཀྱང་

བཤགས་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཏུང་གཉིས་དམ་པ་དག །ཐུགས་བརྩེ་ལྡན་པའི་ཐུགས། །གང་དག་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ན། །བཞུགས་པ་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་གིས་སྡིག་ཅན་སྤྱིག་པའི་ལས། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས་པ་དེ། །སྡུག་བསྔལ་བཅུའི་སྨན་སྡར་

མཆིས་ནས་ནི། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བགྱི། །ཞ་མ་དག་ཏུ་མི་འཛོམ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམ་སུ་མི་འཛོམ་དང་། །དགེ་བ་དག་ཏུ་མི་འཛོམ་པས། །སྤྲིག་པ་བདག་གིས་གང་

བགྱིས་དང་། །ཕྱུག་པའི་རྒྱགས་པས་དེགས་པ་དང་། །རིགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱགས་པ་དང་། །གཞོན་

@13A པའི་རྒྱགས་པས་དེགས་པ་ཡིས། །བདག་གིས་སྡིག་པ་གང་བགྱིས་དང་། ། ཉེས་པའི་དམིག་སུ་མ་མཐོང་པས། །ཉེས་པར་བགྱིས་པའི་ལས་དང་ནི། །ཉེས་བར་བསམས་ཤིང་ཉེས་སྤྱས་པའི། །སྡིག་པ་བདག་གིས་གང་བགྱིས་དང་། །བྱིས་པའི་བློ་ཡིས་འཛུག་པ་དང་། །

མི་ཤེས་སྐྱན་པའི་སེམས་དང་ནི། །སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའི་དབང་གྱུར་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཕྲུག་སེམས་དང་། །རྩེད་མོ་དག་བའི་དབང་ཉིད་དང་། །སྐུ་ངན་དང་ནི་ནད་དབང་དང་། །ནོར་གྱིས་མི་ཚོག་ཉེས་པ་ཡིས། །བདག་གིས་སྡིག་པ་གང་བགྱིས་དང་། །འཕགས་མིན་སྐྱེ་བོ་

འདྲེ་བ་དང་། །ཕྲག་དོག་སེར་སྣའི་སྐྱུ་དང་ནི། །གཡོ་དང་དབྱལ་བའི་ཉེས་བ་ཡིས། །བདག་གིས་སྡིག་པ་གང་བགྱིས་དང་། །ཕོངས་དང་རྒུད་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟུ་དང་། །ཕྱུགས་པོ་མ་ཡིན་གྱུར་པ་ཡིས། །བདག་གིས་སྡིག་པ་གང་བགྱིས་དང་། །གཡེང་བའི་སེམས་

ཀྱི་དབང་ཉིད་དང་། །འདོད་དང་ཁོ་བའི་དབང་དག་དང་། །བཀྲེས་དང་སྐོམ་པས་ཉེན་པ་ཡིས། །བདག་གིས་སྡིག་པ་གང་བགྱིས་དང་། །བཟའ་བ་དག་དང་བཏུང་བ་དང་། །བྱད་མེད་སྐྱུ་

དང་གོས་ཀྱི་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་གདུང་བ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱིས། །བདག་གིས་སྡིག་པ་གང་བགྱིས་དང་། །

ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྡིག། ཉེས་བྱས་རྣམ་པ་གསུམ་བསགས་ནི། །འདི་འདྲའི་ཚུལ་གྱིས་གང་བགྱིས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་འཆགས་སོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཆོས་རྣམས་དང་།། དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཡང་། །གུས་པ་མ་ལགས་གང་བྱིས་པ། །དེ་དག

ཐམས་ཅད་བདག་འཆགས་སོ། །ཁང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་། །གུས་པ་མ་ལགས་བགྱིས་པ་རྣམས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་འཆགས་སོ། །དམ་ཆོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་། །གུས་པ་མ་ལགས་བགྱིས་པ་དང་། །ཆོས་

ལའང་གུས་པ་མ་བགྱིས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་འཆགས་སོ། །བདག་གིས་རྟག་ཏུ་མི་ཤེས་པས། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤང་བ་དང་། །ཕ་མ་རྣམས་ལ་མ་གུས་དང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་འཆགས་སོ། །ཟླུམ་པ་དང་ནི་བྱིས་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་

@113B སྒྱག་དང་། ང་རྒྱལ་དྲེགས་པས་བསྟོབས་བགྱིས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་འཆགས་སོ། །དགོངས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་རྣམས། །བདག་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་སུ་

གསོལ། །ཐུགས་བསྙེར་ལྡན་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་ནི། །ཤོར་པར་རབ་ཏུ་བཟུང་དུ་གསོལ། །བདག་གིས་བསྐལ་པ་

བརྒྱ་རྟམ་སྣུ། །སྟོན་ཆད་སྨིག་པ་གང་བགྱིས་པས། །དེ་ཕྱིར་བདག་ནི་སྡུ་ངན་སེམས། །ཕོངས་དང་སྡུ་ངན་འཇིགས་པས་གཟིར། །སྨིག་པའི་ལས་ལ་འཇིགས་པར་བགྱིད། །ཡིད་ནི་རྟག་ཏུ་དམན་པར་གྱུར། །གང་དང་གང་དུ་སྐྱོད་བགྱིས་པ། །བདག་ནི་གང་དུ་འང་དགའ་མ་

མཆིས། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྗེ་ལྡན། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་འཇིགས་སེལ་བས། །ཤོར་པར་རབ་ཏུ་བཟུང་དུ་གསོལ། །བདག་གིས་ཉོན་མོངས་ལས་རྣམས་ཀྱི། །དྲི་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སོལ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་ནི། །སྐྱིང་རྗེའི་ཆུ་ཡིས་བཀྱེ་བར་

གསོལ། །སྨིག་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བགྱི། །སྟོན་ཆད་བདག་གིས་གང་བགྱིས་དང་། །ད་ལྟར་བདག་གི་སྨིག་པ་གང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་འཆགས་སོ། །ཤོར་པར་བགྱིས་པའི་ལས་རྣམས་ཀུན། །སྤང་ཆད་མི་བགྱིད་བསྡམ་པར་བགྱི། །བདག་གིས་ཤོར་པར་བགྱིད་

པ་གང་། །སྨིག་དེ་བཅབ་པར་མི་བགྱིའོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་གསུམ་དང་། །ངག་གི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་གསུམ་བོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་འཆགས་

སོ། །ལུས་ཀྱིས་བགྱིས་དང་ངག་གི་ལས། །ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསམས་པ་དང་། །ལས་རྣམས་

བསྡུ་པོ་བགྱིས་པ་རྣམས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་འཛག་སོ། །བདག་གི་སྡིག་པའི་ལས་གང་དག། མི་འདོད་འབྲས་བུ་ཐོབ་བགྱིས་པ། །སངས་རྒྱས་སྨྱན་སྔར་མཆིས་ནས་ནི། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བགྱི། །གསེར་འོད་དམ་པ་ཞེས་བགྱི་བ། །ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་

བྱད་བགྱིད་པ། །གང་གིས་བསྐལ་པ་སྟོང་རྣམས་སུ། །སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས། །ལན་ཅིག་རབ་ཏུ་བཤགས་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་

པའོ། །༥ གཉེན་པོའི་སྟོབས་ནི། གཉེས་པ་ཐེག་མཆོག་མདོ་ཟབ་ལ་སྤྱོད་དང་། །ཆོས་ཀུན་

@114A སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་། །གསང་སྔགས་མཐུ་ཆེན་བརྙས་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་། །བདེ་གཤེགས་སྐུ་གཟུགས་བྱེད་དང་མཆོད་སོགས་སོ། །མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རྗེ་རྗེ་

གཅོད་པ་ལས། གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེའི་ཚོགས་འདི་དག་ལེན་པ་དང་

འཛིན་པ་དང་། ཀློག་པ་དང་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་མནར་བར་འགྱུར། ཤིན་ཏུ་མནར་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་མི་དག་བའི་ལས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་

འབྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཚོ་འདི་ལ་མནར་བས་བྱང་བར་འབྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་

ཆུབ་ཀྱང་འཐོབ་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ལས་གང་གིས་ཕཡང་ཡིན་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡིན་པ་གསོད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་བརྐུ་བ་དང་། མཐང་ཡིན་ལ་དབྱ་བཅོམ་པའང་ཡིན་པ་ལ་ལོག

པར་སྤྱོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་མི་སྐན་པ་བརྩོད་པ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་གནོད་པའི་ཚིགས་དང་། ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་གཡེང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སོང་བ་དག་གི་རྣེད་པ་འཕྲོག་པའི་སེམས་དང་། མཚམས་

མེད་པ་བྱེད་པར་གཞོམ་པ་དང་། ལྷ་བས་གཟིར་པ་དང་བཟུང་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ན་མ་རྟུབས་པ་སྟེ། མི་དགེ་བ་བཟུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅིག་འདི་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པར་བྱུར་ལ། དེའང་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དུ་ལྡན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། འདི་ལ་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ནམ། སྲོག་གམ་གང་ཟག་གམ། གང་བྱེད་པའམ། གང་སྐྱོང་བ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ་

སྐམ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱས་པ་མེད་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་

མ་ལྷ་བྱ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟོད་མ་ནས་དག་པར་ཡིད་ཆེས་ཏེ་མོས་ན། སེམས་ཅན་དེ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་ང་མི་སྣང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག

@114B པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷུང་བ་ལ་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་དང་། འདུལ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འདུལ་བར་མཐོང་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བར་མཐོང་བ་དང་། འཁོར་བའི་ཁམས་ལ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་མཐོང་བ་དེས་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་

རྣམ་པར་དག་པ་འཐོབ་བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་ལམ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། མ་སྐྱེས་དགྲ་ཡིས་ཕ་ནི་བསད་གྱུར་ཅིང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཀྲོངས་པའི་སྡུར་བྱས་ཀྱང་། །དེ་སེམས་གཅིག་གིས་ངན་སོང་ཆེན་པོ་རྣམ་གྱོལ་ན། །གང་ཟག་དམ་པ་གང་ཡིན་སྨོས་ཅི་དགོས། །སེམས་ཀྱིས་

འཆིང་བར་བྱེད་ཅིང་གྱོལ་བྱེད་པས། །ལུས་སེམས་འདི་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད། །ལུས་ཀྱི་འདུ་འཛི་མཐོང་ནས་གཤེགས་མ་བྱེད། །ཕ་རོལ་དག་ལ་མ་སྣང་ལུས་སྨྱོངས་ཤིག་ཅེས་ཟེར། །གསང་

སྤྱགས་བརྒྱས་པ་བྱ་བ་ནི་དམ་ཚོག་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་མིག་བསྒོམས་ལ་སངས་རྒྱས་

དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་བརྒྱ་ལན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་བརྒྱས་བརྗོད་བྱས་ན། མིག་བསྒོམས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བར་འགྱུར། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་མཆོད་རྟེན་ལ་སྐོར་བ་

བྱེད་ཅིང་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་བརྒྱས་པ་བྱའོ། །སྐུ་གཟུགས་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མདུན་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཆོ་ག་ནི་འདི་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ལས་ཀྱང་ཇི་སྲིད་དུ་སྡིག་པ་བྱང་བའི་མཚན་མ་བྱང་བ་དེ་སྲིད་དུ་བརྒྱས་པ་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ལམ་ན་ཟས་

ངན་ཡ་སྐྱག་པ་དང་། ཞོ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་བ་འཐུང་བ་དང་སྐྱགས་པ་དང་ཉེ་མ་དང་རྒྱ་བ་མཐོང་བ་དང་། ནམ་ཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། མེ་འབར་བ་དང་། མ་ཉེ་དང་མི་ནག་པོ་སྣུབ་པ་དང་། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་མཐོང་བ་དང་། འོ་མ་འབྱུང་བའི་ཤིང་དང་གླང་པོ་དང་ཁྱུ

མཆོག་དང་རི་དང་སེ་རྐྱེའི་ཁྲི་དང་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་དུ་འཛོག་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ན་སྡིག་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྡིག་པ་བྱང་བར་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔྱང་བཟང་གིས་

ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། སོ་གནགས་མེས་མཆེད་པའི་མེ་ལྷེ་ཡིས། །མ་སྒྲིམས་བཞིན་དུ་ཚང་

@115A ཚོང་ཀུན་བསྡེགས་ལྟར། །བརླས་བརྩོད་མེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱང་གིས་སྣར། ། བཙོན་འགྱུས་ཆེན་པོའི་མེ་ལྷེས་སྲིག་པ་བསྡེགས། ཇི་ལྟར་གང་ས་ཀྱི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །གདུངས་ན་གཟི་བརྩིད་མི་བཟོད་འཇུ་བ་བཞིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མའི་འོད་ཟེར་བརླས་

བརྩོད་ཀྱིས། །གདུངས་ན་སྲིག་པའི་གངས་ཀྱང་ཟད་པར་འགྱུར། །སྡུན་ནག་སྨག་ལ་མར་མེ་ཕྱུང་བ་ཡིས། །སྡུན་ནག་མ་ལུས་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། །ཆོ་རབས་སྟོང་ནས་བསགས་པའི་སྲིག་པའི་སྡུན། །བརླས་བརྩོད་མར་མེས་སྐྱུར་དུ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུང་སོ། །

སྐུ་གཟུགས་བྱེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ངན་སྐྱུགས་ཀྱིས་རེག་པ་ལས་ལེགས་པར་བཀྱེས་ཏེ། སྨོས་བྱུགས་ན་དེའི་དྲི་ང་བ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངེ་བཞིན་བཤེགས་པལ་དད་པ་རྣེད་ནས་སྐུ་གཟུགས་

བྱེད་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་མཚམས་མེད་པ་ལྔའི་སྲིག་པ་ཡང་བྱང་སྟེ་མེ་མདོན་པར་འགྱུར་རོ། །བྱི་བྲག་ཏུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་ཁྱིམ་གྱིས་གནས་ནས་བྱང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་

དང་ལྡན་པའི་སྤྲིག་པ་བྱང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། །སངས་རྒྱས་ལ་

མཆོད་པ་བྱེད་པ་ནི་མེ་ཏོག་བསྟེགས་པའི་གཟུངས་ལས། གང་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོངས་སུ་སྨྱ་

ངན་ལས་འདས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མེ་ཏོག་འགའ་འབུལ་ལམ། ཆུ་སྐྱེམ་པ་གང་ཙམ་འཐོར་རམ། བྱུག་བའི་ཐིག་ལེ་འདྲི་འམ་མེ་ཏོག་ཉལ་ཉིལ་འཆག་གམ། བྱུག་སྤོས་དང་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་ཕུལ་ནས་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་གོམ་པའི་གང་

སྣབས་འགའ་བོར་ཏེ་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བཙོད་པ་དེ་དག་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་ཡང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་གནས་མེད་དོ་ཞེས། །སྨན་གྱི་བླ་ཡི་ལྷུར་ལེན་པའི་འོད་ཀྱི་མདོ་ལས། གང་དག་བསྟན་པའི་གཞི་འགའ་ཞིག་བཟུང་བ་དེ་ལས་ཉམས་ཏེ་ངན་སོང་

@115B གིས་འཇིགས་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་སྨན་གྱི་བླ་ཡི་ལྷུར་ལེན་དེ་ལ་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་ན་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་དང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཚན་འཛིན་པ་ནི་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས། སངས་རྒྱས་དེའི་མཚན་སྙའི་

རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པ་དེ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་གནས་མེད་དེ་གོ་སྐབས་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དགའ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་ཡིད་ཆེས་བར་དཀའོ། །ཁྱོད་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་

པར་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་ཏེ་ལོ་གཅིག་གམ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བསྟབ་པའི་གཞི་འཛིན་ཅིང་། བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞིང་བདེ་བ་

ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅེག་རྟོག་ལམ་བཏབ་པ་དེས་སངས་རྒྱས་འདིའི་མཚན་ཐོས་ན་དེ་འཆི་བའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་ཕྲུ་འཕྲལ་གྱིས་ལྷགས་ནས་ལམ་བསྟན་ཏེ། དེར་པད་མ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྐྱེའོ་ཞེས། །འཇམ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་

ཏན་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཡི་ཤེས་བློ་མ་འོད་ཀྱི་ཏོག། དེ་བཞིན་སྟོན་ལམ་བློ་གྲོས་དང་། །དབང་པོ་ཞི་དང་འཇམ་དབྱངས་ལ། །བདག་ནི་གུས་པར་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྡུ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་འདི་དག་གི་མིང་འཛིན་པ་དེ་ནི་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོའོ། །བྱང་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་

ཞེས་ོ། །ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ནི། གསུམ་པ་ཉེས་སྤྱོད་མ་ལུས་སྡོམ་བ་ཡིས། །སྡུང་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱང་ཟད་བྱེད་སྟོབས་བརྟེན་པའོ། །ཕྱིན་ཆད་སྡོམ་པ་དམ་དུ་འཛིན་པས་སྟོབས། གསུམ་པོ་དག་ཀྱང་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་མེད་ན་ནི་བཞག་པའང་ཆོག་ཅམ་

སྐྱེ་པོར་ཟད་པའི་ཕྱིར། །སའི་སྐྱེ་པོའི་མདོ་ལས་སྡོག་གཅོད་པ་སྤྱོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་སྟེ། །དཀྱི་བའི་ལས་དེས་སྡོན་གྱི་མཐའ་ནས་འཁོར་བའི་ཆུ་བོས་ཁྱེར་ཏེ་སྡོག་གཅོད་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་@116A སྒྲིབ་པ་བྱས་པ་དང་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་ཏེ་མ་ལུས་པར་ཟད་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རིགས་མཐུན་པའི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཤད་མེད་ཅིང་ཆོ་རིང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ། ༥

རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི། བཞི་པ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ་ཡི། །རྟེན་ལས་བརྩེ་བ་མེད་པའི་གནས་ཐོབ་ཡིན། །རྟེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོག་པས་མི་བརྩེ་བའི་གནས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞག་གི་རྟོགས་པ་བརྩོད་པ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་དོ་

པ། ཀེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྦྱངས་ནས་སུ། །དེ་དག་ལྷ་ཡི་ལུས་འཐོབ་བོ། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལའང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བཀོན་ཏེ། །སྟོང་པོ་བགོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཉེས་པར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡེག་པས་བསྐལ་པའི་མེ་ལྟ་བུའོ། །མི་དགེ་

བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པས་སའི་འོག་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དཔེར་ན་དངུལ་ཆུའི་རིགས་གསེར་དུ་སྣང་བ་སྲང་གཅིག་གིས་ལྟགས་སྲང་སྟོང་གསེར་དུ་བསྒྱུར་རོ། །དངུལ་ཆུ་སྲང་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ལྟགས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ལྟགས་སུ་བྱ་བའམ་ཟད་པར་མི་རྟུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

ཀྱི་དངུལ་ཆུའི་ཁམས་དག་བའི་རྩ་བ་བསྟོ་བ་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་བརྟུང་བ་གཅིག་གིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ལྟགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཁ་དོག་དུ་བྱེད་ཀྱང་སེམས་བསྒྲེད་པ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བྱ་

བའམ་ཟད་པར་མི་རྟུས་སོ། །དཔེར་ན་མར་མེ་གཅིག་ཁང་པ་ཅི་ལྟ་བུར་བཙུག་ཀྱང་རུང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་བསགས་པའི་མུན་པ་སེལ་ཅིང་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མར་མེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་འཐིབས་པོ་མ་རིག་པའི་མུན་ནག་དང་ལྡན་

པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་བསྐལ་པ་བརྩོད་དུ་མེད་པར་བསགས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བསྒྲིབ་དོ། །དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་ཅོད་པཎ་ཐོག་པའི་གླུའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཞན་གྱི་གནོད་པའི་འཇིགས་པ་མེད་

@116B དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཅོད་པཎ་ཐོག་པ་ལ་ཡང་དན་སོང་དང་དན་འགྲོས་གནོད་པའི་འཇིགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་ལྷས་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལྟུང་བ་ནི་ཉིན་མཚན་གྱི་སྐམ་ཆ་

སྐམ་ཆའི་ནང་དུ་གཉེན་པོས་ཟིན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བར་གསུངས་སོ། །ཤཱལས་ཀྱམས་ཆེན་པོ་འཛོམ་ཤིང་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོང་བ་གཉིས་གཅིག་པ་སྤྲུལ་པ་ནི་ཕྱུང་པོ་གསུམ་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་སྤེལ་བ་སྟེ། །སྤྲིག་པ་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་

ཡིས། །དོན་ཆེན་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་ཡིས། །བྱ་བས་ཡན་ལག་བདུན་སོགས་རབ་རྫོགས་བྱ། །དེ་ལ་ཕྱང་པོ་གསུམ་ནི་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་གསོལ་བ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་

ཞུས་བ་ལས། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་གཙང་བ་དང་གོས་གཙང་མ་བགོས་ཏེ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་བཀྲག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་སྨིག་པ་བཞག་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མིད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་

སོགས་པ་ལས་ཡན་ལག་བདུན་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་དེ། ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ནི་སྨིག་པ་བཞག་པའི་སྟོན་དུ་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །བསྐུལ་བ་དང་གསོལ་བ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །བསྟོད་བ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་ཏུ་བསྟོ་བའི་ཡན་ལག་གོ །དེས་ན་འདི་གསུམ་ནི་གཙོ་བོ་ལས་རྣམ་པར་

བཞག་པར་ཟད་དོ། །ཡང་འདི་རྣམས་ཉིད་ལ་སྨིག་པ་བཞག་པ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། རྩོག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་བཞི་ལས་སངས་རྒྱས་སྐྱུར་དུ་འཕོ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡང་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་

ཅིང་། གཉེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཟློག་པའི་རྒྱུའི་དམ་པ་ནི་འདི་དག་ལ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་གུས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོར་བས་མང་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་འདི་ལས་ལས་གཞན་མིད་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྒྱུན་

@117A གཙོད་པ་ལས་གསུངས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའམ་གཞན་ཡང་རུང་། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འདོད་པས་ཉིན་ལན་གསུམ་

མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བླ་གོས་ཐོག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ཏེ་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཞུགས་ཤིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས། འདི་སྐད་དུ་སྨྲེ་བོ་མང་པོ་ཕན་པ་དང་སྨྲེ་བོ་མང་པོ་ལ་ བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་། སྨྲེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་སྨན་པ་

དང་བདེ་བའི་སྣད་དུ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་ལྷ་ན་ཡོགས་བཞུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་ སངས་རྒྱས་ནས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོན་པ། ཚོས་ཀྱི་ཆུལ་རབ་

ཏུ་འཛིན་པ། ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་མཛད་པ། ཚོས་ཀྱི་སྒོན་མ་འབར་བར་མཛད་པ། ཚོས་ཀྱི་ཆར་འབེབ་པ། ཚོས་ཀྱི་རྡ་བརྡུང་བ། ཚོས་ཀྱི་རྡ་བོ་ཆེ་རབ་ཏུ་བརྡུང་བ། ཚོས་ཀྱི་དྲང་རབ་ཏུ་འབྱད་པ། ཚོས་ཀྱི་སྡོག་ཤིང་བསྒྲེང་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་པས་ཆོམ་པར་མཛད་པ།

ཉམ་བཀ་ཀུ་སྦྱོང་དུ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཆོད་པའི་གནས། ཕྱག་བགྱི་བའི་གནས། རི་མོ་བགྱི་བའི་གནས། མཁྱེན་པར་གྱུར་པ། སྨྲན་དུ་གྱུར་པ། དཔང་དུ་གྱུར་པ་ཚད་མར་གྱུར་པ།

མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པ་གཟིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ལ་བདག་མགོ་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མ་མཆིས་པའི་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཚེ་བདག་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང་ཞེ་སྡང་གིས་གཟིར་བ་དང་། གཉི་ལྷག་གིས་གཟིར་བའི་ལུས་དང་

ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྐྱོབ་པ་གང་ལགས་པ། སངས་རྒྱས་སྲུ་མ་འཚལ་བ་དང་། ཆོས་སྲུ་མ་འཚལ་བ་དང་། དགེ་འདུན་དུ་མ་འཚལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྐྲངས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བགྱིས་པ་དང་། ཞ་མ་བསད་པ་

@117B དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་དང་ངག་གི་ལས་བཞི་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བགྱིས་པ་དང་བགྱིད་དུ་སྟུལ་བ་དང་། བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ངག་རྩུབ་པོ་སྨྲས་པ་དང་། སྐུར་པ་བཏབ་པ་དང་། སྡང་ལ་གཡོ་བགྱིས་བ་དང་གཞལ་བ་ལ་གཡོ་

བགྱིས་པ་དང་། འགྲོ་བ་དྲུག་ཀྱང་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན་ཕ་དང་མ་མི་དགའ་བར་བགྱིས་པ་དང་། གང་ཟག་འགའི་འམ་མཆོད་རྟེན་གྱི་འམ་དགེ་འདུན་གྱི་འམ་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་གྱི་ནོར་བརྐུས་པའམ། ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདུལ་བ་དང་འགལ་བར་བགྱིས་

པའམ། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་བསྟོད་པ་མ་མཉན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལེགས་བཅས་ལ་མི་སྐྱན་པ་བགྱིས་པའམ། སྤྱོས་པའམ་བརྟེགས་པའམ། དེ་དག་ལ་ཐ་

བ་དང་ཞེ་སྡང་བསྐྱེད་པའམ། ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་ཆོག་རྟུབ་མོས་སྨོས་པའམ། ཆོས་ལ་ཆོས་མ་ལགས་པ་དང་། ཆོས་མ་ལགས་པ་ལ་ཆོས་ཞེས་བགྱིས་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཁྱེན་པར་

བྱང་པ། སྡུན་དུ་བྱང་པ་དཔང་དུ་བྱང་པ། ཚད་མར་བྱང་པ་མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པ་གཟིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་གི་སྡུན་སྟར། སོ་སོར་འཆགས་སོ། །མཐོལ་ལོ། མི་འཆབ་བོ། སྨན་ཚད་ཀྱང་མི་བགྱིད་དོ། །བདག་ལས་ཀྱི་སྐྱེབ་པ་གང་གིས་བསྐྱེབས་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་།

དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་མཉེས་པ་བགྱིད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མི་ཁོམ་པ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དེ་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་སྨིན་ཏེ་གཞན་དུ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བར་

ཤེག་ཅིག །དེ་འང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཁྱེན་པར་གྱུར་པ། སྨན་དུ་གྱུར་པ། དཔང་དུ་གྱུར་པ། ཚད་མར་གྱུར་པ། མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པ་གཟིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་གི་སྨན་སྔར་སོ་སོར་འཆགས་སོ་མཐོལ་ལོ་མི་འཆབ་བོ་སྨན་ཆད་མི་བགྱིད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀྱི་

@118A བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་སྟོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སྨོད་པ་ན། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སོ་སོར་བཤགས་པ་དང་མ་བཅབས་པ་བཞེན་དུ། བདག་ཀྱང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སོ་སོར་འཆགས་སོ། །མི་འཆབ་བོ་སྨན་ཆད་ཀྱང་མི་བགྱིད་དོ། །ཇི་ལྟར་མ་འོངས་པའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སྨོད་བ་ན་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སོ་སོར་འཆགས་པར་འགྱུར། མི་འཆབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞེན་དུ་བདག་ཀྱང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སོ་སོར་འཆགས་སོ་མཐོལ་ལོ་མི་འཆབ་པོ་སྨན་ཆད་མི་བགྱིད་དོ། །ཇི་ལྟར་ད་ལྟར་བྱང་

བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ན་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་འཆགས་པ་དང་མི་འཆད་པ་བཞིན་དུ། བདག་ཀྱང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སོ་སོར་འཆགས་སོ། །མཐོ་ལོ་མི་འཆད་བོ་སྨན་ཆད་མི་བགྱིད་དོ། །ཇི་ལྟར་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་དུ་

ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ན་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སོ་སོར་འཆགས་པ་དང་འཆགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མ་བཅས་པ་དང་མི་འཆད་པར་འགྱུར་པ་དང་མི་འཆད་པ་བཞིན་དུ། བདག་ཀྱང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སོ་སོར་

འཆགས་སོ་མཐོ་ལོ་མི་འཆད་བོ་སྨན་ཆད་མི་བགྱིད་དོ། །གང་དག་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་གང་འདོད་པས་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱའོ། །མི་བཅས་པར་བྱའོ། །ཕྱིན་ཆད་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སུ་ལ་ལ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་མཐའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ་འཇུག་བ་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྒྱུན་གཅོད་པའོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཕྱིར་ཏོ་ནི།

ཡང་རིགས་ཀྱི་བུལམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་ནི་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་བླ་གོས་ཕུག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས། པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟ་ང་ལ་བཙུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་འདི་སྐད་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་

@118B གང་སུ་དག་སྨྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བགྱི་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བགྱི་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་འདུ་བགྱིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཆོག་གིས་རྗེས་སུ་

ཡི་རང་ངོ་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དམ་པ་དང་གཅོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་རབ་དང་ཕུལ་དང་གྲ་ཧེམ་པ་དང་བླ་མ་དང་བླ་ན་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་མེད་པ་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་སུ་

དག་སྨྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་འདུ་བགྱིད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བགྱིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཆོག་གིས་རྗེས་སུ་

ཡི་རང་དོ། །རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་དམ་པ་དང་གཙོ་བོ་དང་ཁྲུད་པར་ཅན་དང་རབ་དང་ཕུལ་དང་གྲུ་ནོམ་པ་དང་བླ་མ་དང་བླ་ན་མེད་པ་དང་ལྷག་ན་མེད་པ་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པས་རྟེས་སུ་ཡི་རང་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ད་ལྟ་ན་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་

དག་གིས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ངེས་པར་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ལགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་

རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ལགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ལགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་

མཆོག་གིས་རྟེས་སུ་ཡི་རང་དོ། །རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་དམ་པ་ནས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་བར་གྱི་རྟེས་སུ་ཡི་རང་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་ཚ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མངོན་པར་འདུ་བགྱིས་པ་གང་

@119A ལགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལའང་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཆོག་ནས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་བར་གྱིས་རྟེས་སུ་ཡི་རང་ངོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་ཚ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མངོན་

པར་འདུ་བགྱིད་པར་འགྱུར་བ་དང་ད་ལྟར་མངོན་པར་འདུ་བགྱིད་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལའང་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཆོག་ནས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་བར་གྱི་རྟེས་སུ་ཡི་རང་ངོ། །སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། སྐྱེ་

བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་བགྱི་བའི་སྨོན་ཏུ་སྨོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱོན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་མཛད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒོན་མ་འབར་བར་མཛད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆར་རབ་ཏུ་ཕབ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗ་བོ་ཆེ་བརྙེས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་བུས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོག་ཤིང་བསྒྲེས་

པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་བས་ཆོམ་པར་མཛད་པ་དང་ཉམ་ཐག་ཏུ་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པ་གང་ལགས་པ་དང་། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུབ་པ་གང་ལགས་པ་

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཆོག་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བར་གྱིས་རྟེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་ །མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ནས་ཉམ་ཐག་ཏུ་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་བར་

གང་ལགས་པ་དང་། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཆོག་ནས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་བར་གྱིས་རྟེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་ །

@119B དཀྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ནས་ཉམ་ཐག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བར་གང་ལགས་པ་དང་། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་ལ་སོགས་པ་འམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་

བའི་རྫ་བ་བསྒྲིད་བ་ཐམས་ཅད་ལའང་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཆོག་ནས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་བར་གྱིས་རྟེས་སུ་ཡི་རང་ངོ། །བསྒྲལ་བའི་ཕུང་པོ་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའམ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་རྟུང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་བླ་གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ཏེ། ཕུས་ མོ་གཡས་པའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་འདི་སྐད་དུ་ སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་ད་ལྟ་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་

གྱི་ཁམས་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་དག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་ ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྒྱལ་གྱི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག

གིས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་སྨན་པ་དང་བདེ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་ལྡ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་སྨན་པ་དང་བདེ་བའི་སྨད་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་དུ་ གསོལ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྲན་དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་ཆུལ་རབ་ཏུ་བཟུང་དུ་

གསོལ། ཆོས་ཀྱི་སྣྲིན་པ་མཛད་དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་སྤྲོན་མེ་འབར་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་ཆར་དབབ་ཏུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་རྡ་བརྙད་དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་རྡ་བོ་ཆེ་བརྙད་དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་དུང་འབུད་དུ་གསོལ། ཆོས་ཀྱི་སྒོག་ཤིང་བསྒྲིང་དུ་གསོལ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་

རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་འདི་སྐད་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་ད་ལྟ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སྣུམ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག །

@120A ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་གསོལ་བ་འདེའམ་ཀྱི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་སྨན་པ་དང་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་སྐྱེ་བོ་ཕལ་བོ་ཆེ་དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་སྨན་པ་དང་བདེ་བའི་སྣང་དུ་ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་རེ་རབ་ཏུ་བསྐོར། ཆོས་ཀྱི་སྤྲོན་མེ་ནི་འབར་བར་མཛད། ཆོས་ཀྱི་ཆར་ནི་རབ་ཏུ་འཐབས། ཆོས་ཀྱི་ཆར་ནི་རབ་ཏུ་གཏོང་། ཆོས་ཀྱི་རྡ་ནི་རབ་ཏུ་བརྙད། ཆོས་ཀྱི་དུང་ནི་རབ་ཏུ་འབུད། ཆོས་ཀྱི་སྒོག་ཤིང་ནི་བསྒྲིང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྲོན་མེ་ནི་མཆེད་པར་མཛད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ པས་ནི་ཆོམ་པར་མཛད། ཉམ་ཐག་ཏུ་ནི་སྤྲོད་དུ་འཇུད་པར་མཛད་ཅིང་རེ་ཤིག་ བཞུགས་སུ་གསོལ། གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཕྱིར་པོ་འདི་འང་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བློ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཡོངས་སུ་

བསྟོད་ཚེས་བརྩེད་དོ། །

བསྟོ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་བུལམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ཏེ་ཕུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མ་མཆིས་པའི་འཁོར་བར་འཁོར་

བའི་ཚེ་བདག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མངོན་པར་འདུ་བགྱིས་པར་གྱུར་པ། སངས་རྒྱས་སམ་ཚོས་སམ་དགེ་འདུན་ནམ་ཐ་ན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བ་རྣམས་སམ་སེམས་ཅན་གཞན་ལའང་རུང་སྟེ། ཟན་ཆངས་གཅིག་ཙམ་སྩལ་བར་གྱུར་པ་དང་། འཆགས་པ་གང་ལགས་པ་དང་།

གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་གང་ལགས་པ་དང་། བསྣབ་པའི་གཞི་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། སོ་སོར་འཆགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་ར་བ་དང་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་བགྱི་བའི་དངོས་པོ་གང་ལགས་པ་དང་

གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས། གཞལ་བཟླུམས་ཏེ། སེམས་དུལ་ཞིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་གཟུང་བ་མ་མཆིས་པས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙལ་ཏེ། །ཇི་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅན་

@120B ལ་གཏོང་བར་བགྱི་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཆགས་པ་མི་མངའ་བས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དེ་ལྟ་བུས་བདག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ངོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལགā་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ཤམ་མཁའ་མཛོད་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་

པ་དང་། བསོད་ནམས་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་ཚོས་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་སྤྲུལས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་སྙལ་བ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་གང་ལགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས། གཞལ་བཟློམས་ཏེ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་

སྨོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བགྱི་བའི་སྒོད་དུ་དག་བའི་རྟ་བ་རྣམས་

ཡོངས་སུ་བསྟོས་པ་དེ་བཞིན་བདག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བགྱི་བའི་སྒོད་དུ་དག་བའི་རྟ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ།། །དག་བའི་རྟ་བ་འདིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཇི་ལྟར་མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སྨོན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བར་བགྱི་བའི་སྒོད་དུ་དག་པའི་རྟ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བགྱི་བའི་སྒོད་དུ་དག་བའི་རྟ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ།། །དག་བའི་རྟ་བ་འདིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཇི་ལྟར་ད་ལྟར་བྱང་@121A ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་བཞུགས་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སྨོན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བའི་སྒོད་དུ་དག་བའི་རྟ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བར་

བགྱི་བའི་སྐད་དུ་དག་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྟོད། །དེག་བའི་རྩ་བ་འདིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ཤྲཱི་སྦུབ་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་བཞུགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཤེས་ཀྱི་དཀར་བ་ལ་བཞུགས་ནས་བདུད་སྡིག་ཅན་བཅོམ་སྟེ། ཤེས་པར་བགྱི་བ་དང་བལྟ་བར་བགྱི་བ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བགྱི་བ་དང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་

པར་བགྱི་བ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད། ནམ་གྱི་ཐོ་རངས་སྐུ་རེངས་འཆར་ཞིང་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདུད་རྩི་བརླེན་ཏེ་འཆི་བ་མེད་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་ན་

མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དང་འོད་དཀྱིལ་མེད་དང་འོད་མཆོག་དང་འོད་དགེ་དང་བསོད་ནམས་འོད་དང་མི་འཁྲུགས་པ་དང་སེང་ཆེ་དང་འོད་

ཟེར་བརྒྱ་དང་འོད་ཟེར་མཐོ་དང་འོད་དུ་བ་ཅན་དང་རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོ་དང་འདི་འབར་དང་སྣང་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་བརྒྱན་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་ཡན་ལག་མཆོག་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་དག་གིས་བླ་ན་

མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཇི་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་སྣང་པ་དང་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སྣང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་བཞིན་

@121B དུ། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་སྣང་པ་དང་བདེ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་སྣང་པ་དང་བདེ་བའི་སྣང་དུ་

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཤཱཀྱི་དགེ་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་རྟེན་ལས་ནི། གཏི་མུག་ཅན་གྱིས་སྟོག་པ་ཆུང་བྱས་ཀྱང་། །འགྲོ་སེམས་མི་བསྐྱེད་འཚབ་ཅིང་དགེ་ལེགས་ལ། །བརྩོན་པར་མི་རུས་སྣང་བ་སྣབས་ཆ་ལྟར་

དམྱལ་བའི་རྣམ་སྨིན་མི་བཟད་ཉིད་དུ་ལྡང་། །འདས་ཆེན་ལས་གཏི་མུག་ཅན་ནི་སྣང་བ་ངར་སྣབས་ལ་འབྱར་བ་འབྱང་མི་ནུས་པ་དང་འདྲ་བར་ཉེས་པ་ཆུང་ངུ་ལས་ཀྱང་འབྱང་མི་ནུས་ཤིང་འགྲོད་སེམས་མེད་པས་དགེ་བ་སྤྱོད་མི་ནུས་ལ། སྐྱོན་བཅབས་པས་སྟར་གྱི་དགེ་བ་དག

ཡོད་ཀྱང་སྤྱིག་པས་རྨེ་བར་བྱས་པས་ན། དཔལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྒྱོང་བའི་རྒྱུའང་བསྡུར་ཏེ་དམྱལ་བར་ཤིན་ཏུ་སྡིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཆུ་ཉུང་ངུར་ལན་ཚྭ་ཕྱལ་གང་བཏབ་ན་བཏུང་དཀའ་བ་བཞིན་ནམ། གཞན་གྱི་དོང་རྩེ་གཅིག་ཆགས་པ་འཇལ་མི་ཕོད་པས་བཅིང་དགས་ཏེ་སྡུག

བསྟལ་རྒྱོང་བ་དང་འདྲའོ། །ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་དཔུང་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་བཞམ་དམྱལ་བར་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་ཅན་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་བ་དང་། སྤྱིག་པའི་ལས་ལྷི་བ་དང་། འགྲོད་ཚངས་མ་བྱས་པ་དང་། ཐོག་མར་དགེ་བ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། ཡང་ལྟ་

སྟེ་སྤྱིག་པ་སྤྱོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནོར་མེད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྤྱོང་བ་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་བཞི་མི་སྐྱོམ་པ་དང་། སྤྱིག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ། །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་ཞིག་བདེ་བར་གཤེགས་

ལ་མ་གྱས་དང་། །སྐྱེ་ཅིང་སྲོང་ངམ་མི་བསྟགས་བརྩོད་པ་དག །བདུད་ཀྱི་དབང་གྱུར་དུག་ཆེན་ཟོས་པ་སྟེ། །སྡུག་ཆེན་སྐོར་ཞུགས་གཡང་ས་མི་བཟད་ལྟུང་། །སངས་རྒྱས་ལ་མ་གྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞིང་ཆས་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བ་ལ་བརྟེན་པས་སྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བས་ན་ལྟས་བྱིན་ལ་སོགས་

@122A པ་ལྟར་མནར་མེད་པར་ལན་མང་དུ་འཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཆེས་མི་བཟད་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའོ། །ཚངས་པས་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་བཞི་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་མ་གྱས་པ་དང་ཆོས་སྲོང་བ་དང་ཆོས་

སྨྲ་བ་ལ་སྡང་བ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་མི་ལྡན་པར་དད་པས་བྱིན་པ་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་བཞི་ཀ་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་དགོངས་པའོ། །སྨྲིན་ཆེན་པོ་ལས། སེམས་རྩོངས་ཤིང་འབྱུལ་པ་དག་སངས་རྒྱས་མི་རྟག་པ་དང་། མི་བརྟན་པ་དང་ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པ་

དང་ནུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལོག་པ་སྨྲ་བ་ནི་མཁྱེས་པས་བརྒལ་ཞིང་དུག་གི་ཟུག་རྩོས་བསྟེགས་པ། ལྟ་བའི་སྡུག་པས་ནོན་པའི་ཁྱིམ་དུ་གཉིད་ལོག་སྟེ། ལྟ་བ་མི་བཟད་པའི་རྟེ་ལམ་གྱིས་བསྟེགས་ནས་སྐྱོས་ཤིང་རྨེས་པས་སྐྲག་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་།

བ་ཆགས་བྱས་མོ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་བ་རྣག་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་འབྱུམ་དང་དེ་ཁོ་ན་རིག་པའི་སྣོང་པོ་འབར་བར་གྱིས་ཤིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཆ་བ་ཡང་དག་པའི་ཡི་ཞེས་སྦྱངས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་

བྱུང་སྟེ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་དེ་དག་གི་ལྷེ་ཚོད་དེ་འོར་ཅིག་ཅེས་སོ། །ཤཱཀྱ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། རྒྱོང་པ་གང་ཞིག་དམིགས་པར་ལྟ་བ་ལས། ང་རྒྱལ་དྲེགས་སྟོས་ཟད་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི། །དམ་ཚོས་སྤྱོང་ཞིང་སྐྱེ་འདིབས་རྒྱང་ཕན་སོགས། །ལམ་ངན་ཞུགས་རྣམས་ཡུན་རིང་

མནར་མེད་འཁོར། །མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་ཀྱི་ལས་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་སྤྲོད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་འདོར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་གྱི་གསང་ཆོག་གམ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་སྤྱི་འཛིན་པའོ། །ཡང་གཉིས་

སྟེ། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་མི་ལྟ་བར་འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དམིགས་པའི་ལྟ་བར་ལྷུང་བའི་བསྟུ་བའི་དངོས་པོའོ། །ཡང་གཉིས་ཏེ་ཐོས་པ་ཉུང་ངུས་བསམ་གཏན་རྣེད་པ་དང་།

@122B མང་དུ་ཐོས་པ་བདག་བསྟོད་པའོ། །ཡང་གཉིས་ཏེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཞི་བ་འདོད་པའོ། །ཡང་གཉིས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་མི་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཡང་གཉིས་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་འདོར་བ་

དང་། མི་དགེ་བ་དང་དུ་ལེན་པའོ། །ཡང་གཉིས་ཏེ། དགོན་པར་གནས་པ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཆོག་སྙུན་ཆེད་པ་དང་བཀུར་སྟིས་བསྐོར་བའོ། །ཡང་གཉིས་ཏེ། སྟོང་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོན་པ་དང་། སྟོང་དུ་གྱུར་པ་ཁྱད་དུ་གསོད་པའོ། །ཡང་གཉིས་ཏེ་

བདུད་ཀྱི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་གཡེང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་འདོར་བ་ལས་ཤ་ སོ། །འདས་ཆེན་ལས་ཀྱང་། འཕོར་ལོ་རྟེན་པོས་བདག་གི་ལུས། །ཀུན་ཏུ་གཏུབས་པ་བྱས་བླ་ཡི། །ལེགས་པར་གསུངས་

པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །རྒྱགས་དང་གཤེ་བ་བསྐྱེད་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། དམིགས་པར་ལྟར་ལ་སོགས་པས་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་སྟོན་པ་ཡུམ་གྱི་ཚུལ་སྟོང་ བ་ནི་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐུན་པའི་ལས་

བསགས་པས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་འཁོར་བར་འགྱུར་བས་ན། སྟིག་པའི་ལས་འདི་ལ་ནི་མཚམས་མེད་པ་ལྟས་ཀྱང་ཆ་ཙམ་དུའང་མི་ཆོག་པར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའོ། །ཕྱོགས་འདྲན་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་

ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་སྤྱད་ལྷི་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་དགེ་འདུན་དག་གིས་ཆས་ལྷིར་གསུངས། །བསོད་ནམས་ཞིང་བཟང་ཆོགས་མཆོག་ལ་བསྟོས་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པས་ལོ་འདབ་གཅིག་ཙམ་ཡང་། །སྤྱད་ལས་སྐྱར་བར་གནོད་པ་བཞི་འབྱུང་ཞིང་། །ཕྱི་མར་

འབྲས་བུ་མི་བཟད་བཞི་སོགས་སོ། །ཁྱིམ་པས་དེ་ལ་ཞིང་སོགས་ལོངས་སྤྱད་ན། །འཕྲལ་དུ་གནོད་ཆེན་མི་བཟད་ཀྱི་ཤུ་འབྱུང་། །ཕྱི་མར་མནར་མེད་ལ་སོགས་མ་རྟོགས་པའི། །སྤྲུལ་བསྟལ་བརྟག་དཀའ་དཔག་མེད་བརྒྱད་པས་འཇོམས། །དགེ་སྦྱོང་རྣོལ་པ་ཤིང་རྟུལ་ལྟ་བུ་ཡིས། །

@123A དགེ་འདུན་དག་གི་ཉེལ་གྱི་ཕུབ་མ་ཡང་། །སྤྱད་པར་མི་འོས་དེར་གནས་སྐྱོས་ཅི་དགོས། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ངན་སོང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱིད། །ལགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་ཟ་འམ་སྤུ་གྲི་ཡིས། །ཡན་ལག་གཉུབ་པར་བྱེད་བློ་དགེ་འདུན་ལ། །བསོད་ནས་སྤྱོད་དམ་གཞན་

ལ་སྦྱིན་མི་བྱ། །གཉི་ག་རྣམ་སྨིན་མི་བཟད་མེ་འབར་སྐྱོང་། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས་ནི་ཆུང་ངུ་ཞིག་མ་བྱིན་པར་བླངས་ཀྱང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱི་ནི་རིགས་མཐུན་པར་སྣང་ཕུལ་ན་དག་པར་འགྱུར་ལ། དགེ་

འདུན་གྱི་ནི་ཞིང་ཡིན་ཏུ་ལྷི་བས་ཆོར་བ་མ་སྐྱོང་བར་མི་འདག་གོ །དེའང་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྐོ་ཡིན་ན་ནི་མནར་མེད་པར་ལྟུང་ལ། གཞན་གྱིས་ནི་དེའི་འཁོར་སྐུན་ནག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །ཉི་མའི་སྐྱིང་པོ་ལས་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་འདུན་ལ་བསྟོས་པའི་

ཐུས་ལ། སྤྱིག་པ་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་ན་འདབ་མའམ་མེ་ཉོག་གམ། འབྲས་བུ་གཅིག་ཙམ་སྤྱད་ཀྱང་བླུན་པོ་དེ་ལ་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་གནོད་པ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་སུ་མི་སྐན་པ་བྱགས་པ་དང་། མཛའ་བོ་དང་བླ་མ་ལ་

སོགས་པ་དང་སྡུར་དུ་འབྲལ་བ་དང་། ནད་ཆེན་པོ་རྒྱུན་རིང་གིས་འདེབས་པ་དང་། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟས་འཕྲོག་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྐུན་དང་མི་དང་ཆུ་དང་དབྱ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་སྡུར་དུ་འབྱུང་སྟེ། སེམས་

ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། བརྒྱ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ན་ཐར་ཀྱང་འབྲོག་དགོན་པ་རོ་བསྐམ་དག་ཏུ་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ལོང་བ་ཤད་ལག་མེད་པར་ལོ་མང་པོ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བ་དང་། རིང་མོ་ཞིག་ན་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་དེ་སྤྲུལ་གདུག་པ་ལོང་བ་རྟུལ་ཅ་བར་

སྐྱེའོ། །བརྒྱ་ལ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཀྱང་ཞིང་སྟོང་པ་སྐྱིགས་མ་ལྟ་དང་ལྡན་པ་རྟོང་རྐུལ་བ་དང་ཚུལ་དུ་མི་ཤེས་པ་དང་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་དང་། ཁྱིའི་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་ཁྱང་གི་ཟས་ཟ་བ་དང་། འདམ་ཕྱབ་དང་རྟུལ་ཁྲོད་ན་ཉལ་བ་དང་། འབྲོག་དགོན་

@123B པ་དང་ལམ་པོ་ཆེ་ན་འཆོ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་ཡང་དམྱལ་བར་ལྷུང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ལས་དེ་ཆེས་ལྷི་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་ཉིད་མ་ཐོབ་ཀྱང་བླའི། བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་ལ་ལོག་པར་བསྒྱབ་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་

ཆོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་བསྟོས་པའི་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཁྱིམ་པས་སྦྱིན་ན་ཆེ་འདིར་ཡང་གནོད་པ་ཉི་ཤུ་འབྱུང་སྟེ། ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་མི་སྣང་པའི་སྐྲ་གྲགས་པ་དང་། གཉན་དང་འགྲོགས་བཞིས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་། དབྱ་

མང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་མང་བ་དང་། ཡན་ལག་མ་ཚང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཉིད་མེད་པ་དང་། རྒག་ཏུ་སྲེད་པས་གཞོན་པ་དང་། དེའི་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་རྣམས་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། སྨྲག་པ་དག་དང་སྡུར་དུ་འབལ་བ་

དང་། རྒག་ཏུ་གཞན་དང་འཐབ་ཅིང་རྩོད་པ་དང་། ཕ་མ་དང་སྤུན་ཟླ་དང་བནྡ་འཛིར་ཡང་བསྐྱོ་བ་མི་ཉན་པ་དང་། གསང་ཐམས་ཅད་འཆོར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྷས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་པ་དང་། ནད་ཆེན་པོས་འདེབས་པ་དང་། སྨན་དང་རིམ་གྱི་མི་རྟེན་པས་ཤ་

དང་ཁྲག་བསྐམས་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་ཨཱང་གཅིའི་ནང་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བའོ། །ཤི་ནས་ནི་མནར་མེད་པར་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མེར་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཐར་ཀྱང་འབྲོག་དགོན་པ་རོ་བསྐམ་དག་ཏུ་ཡི་དྭགས་ལོང་བ་

ཤད་ལག་མེད་པར་སྐྱེ་སྟེ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་རླུང་ཚ་བས་གདུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྨུག་གྲི་དང་འདྲ་བའི་སྟེང་དུ་ཉལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཐར་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ལུས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་པ་ཤ་ནར་ནར་པོ་སྐྱེ་སྟེ། དཔག་ཚད་ཙམ་ཚུན་ཆད་དུ་ཆུ་ཟངས་ཞུན་དམར་པོས་སྟེག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་

ནས་ཡང་འབྲོག་དགོན་པར་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཤ་ནར་ནར་པོ་རི་རབ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་བཞི་ནས་རྒྱང་ཚ་བས་བསྡེག་ཅིང་གཅན་གཟན་དང་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་འདོད་དུ་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་དམྱལ་བ་ཉིད་དུ་ལྡོག་སྟེ་ཐར་བའི་དུས་མེད་དོ། །བཅུ་ལམ་ན་ཐར་སྙིད་

@124A ནའང་སྐྱིགས་མ་བདོ་བར་མི་ལོང་བ་ཚུལ་དུ་མི་ཤེས་པར་སྐྱེའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་འདས་ཆེན་ལས། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁྱིམས་དང་འགལ་བ་དག་དེའི་དགའ་སྟོན་གྱིས་ཉེའང་མི་ནུས་ན། ལོངས་སྤྱོད་པར་ལྷ་ཅི་སྟོས་པ་དང་འདྲ་བར་ཚུལ་ཁྱིམས་

འཆལ་པ་དག་ཀྱང་ཤིང་རྟལ་པ་ལྷ་བུ་དགེ་སྦྱོང་མ་ཡིན་པར་དགེ་སྦྱོང་དུ་ཁས་འཆེ་བ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དགེ་འདུན་གྱི་ཐ་ན་ཀྱལ་གྱི་ཕུབ་མ་ཙམ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་འོས་པའོ། །མི་གདོལ་པ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་ནི་བླའི། དགེ་

སྦྱོང་གདོལ་པ་རྒྱུད་ཆོག་པ་དོན་ལ་མི་ལྷ་བ་ཆོ་ཕྱི་མ་བཤད་བ་བཞི་བ་མེད་པ། ཕྱི་ས་ལྷང་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ། བདུད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ། དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲང་སྲོང་ཐུབ་པ་རྣམས་སྤྲུ་བར་བྱེད་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་

དང་ཆོས་ཀྱི་མར་མེ་མེད་པར་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚོ་སྐེམ་པར་བྱེད་པ། ཆོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེན་བྱེད་པ། སྨྱན་པ་པོ་དང་སྨྱན་བདག་རྣམས་འདྲིད་པར་བྱེད་པ་དགེ་སློང་ཆོས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་མཐོ་འཚམ་པར་བྱེད་པ། དགེ་འདུན་མཐུན་པར་བྱེད་པ་རྒྱུད་

གཅོད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་ལས་བརླག་པར་བྱེད་ཅིང་ངན་སོང་གསུམ་ལ་གཞོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དག་དང་གནས་གཅིག་ཏུའང་འདུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱམས་

པས་བལྟས་ཤིང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སྨན་ལ་དེ་དག་གིས་གཞན་དུ་བཏང་ན་ནི་ལེགས་ཏེ་དེར་གནས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་དེའི་ཟང་ཟིང་གིས་བྱིད་དེ་ཕྱོགས་བྱེད་ན་ནི་ཁྲོ་བ་དང་ང་རྒྱལ་མི་བསྟན་པར་རང་ཉིད་བཟུར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྨྱན་པ་

མང་དུ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཀྱང་མནར་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟུང་བར་ལྟའོ་ཞེས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་བསྟུ་བ་ལ་ལྷོས། སྡུར་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བ་དབུལ་བས་ཉིན་རེས་རྣམ་པར་སྨྱོད་དམ་གཞན་ལ་སྨྱིན་ན་ཡུན་རིང་དུ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འཁྱམ་པར་འགྱུར་རོ།

@124B ཡང་ཐར་པའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་རྣལ་འབྱོར་དང་ཀློག་པ་བཏང་སྙོམ་ནས་དགེ་འདུན་ལ་བསྟོས་པ་རང་སྤྱོད་དམ། ཁྱིམ་པ་དག་ལ་བྱིན་ན་གཉི་ག་ཡུན་རིང་དུ་དན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བསྟལ་སྡུང་བས་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དགེ་འདུན་ནམ་དགེ་སློང་ལ་བསྟོས་པའི་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་ལ་

སོགས་པ་ཙམ་ཡང་ཁྱིམ་པ་ལ་མི་སྤྱིན་ཞིང་རང་གིས་མི་སྤྱད་ལ། དགེ་འདུན་ལས་ཉོ་ཚོང་དང་བསྐྱུར་ལོག་དང་གཏམ་མ་ཡང་མི་བྱའོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ཟིང་ཟིད་གིས་བསྡུ་བས་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་འགོད་པར་ཆོས་ཀྱིས་བསྡུ་བའི་བཅའ་བ་ཡང་མཛད་པའོ། །ཡང་སྟུ་བྱི་

རྟོན་པོ་དག་གིས་སུ། །རང་གི་ཡན་ལག་གཏུབས་པ་བླའི། །དགེ་འདུན་དག་ལ་བསྟོས་ཟིན་པ། ། ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིན་མི་བྱ། །མེ་ལྕི་འབར་བ་ལྟ་བུ་ཡི། །ལྷག་ས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་ཟོས་པ་བླའི། །དགེ་འདུན་དག་ལས་གང་དེ་ཞི། །དགེ་འདུན་གྱི་ལ་ལོངས་མི་སྤྱད། །ལྷུན་པོ་དང་ནི་འདྲ་བའི་མེ། ।

བླང་བ་བྱས་ཏེ་ཟོས་པ་བླའི། །ཁྱིམ་པར་གྱུར་པས་དགེ་འདུན་གྱི། །ལོངས་སྤྱོད་པར་ནི་མི་བྱའོ། ། ཐམས་ཅད་དབྱུང་བ་བྱས་པ་དང་། །གསལ་ཤིང་སྐྱང་དུ་བཏེག་པ་བླའི། །ཁྱིམ་པར་གྱུར་པས་དགེ་འདུན་གྱི། །ལོངས་སྤྱོད་པར་ནི་མི་བྱའོ། །མེ་མདག་དག་གིས་གང་བ་ཡིས།

གནས་ཁང་དེར་ནི་ཞུགས་བླ་ཡི། །ཁྱིམ་པས་དགེ་འདུན་གནས་ཁང་དུ། །མཚན་མོ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །མེ་ལྕེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་ཡི། །ལྷགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་བླངས་པ་བླའི། །རབ་ཏུ་བྱུང་དང་ཁྱིམ་པ་ཡིས། །དབྱིག་ནི་བླང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་

པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་རྣལ་སྐེད་སེམས་ཅན་གྱི། །མིག་ཕྱང་བའོ་ཀུན་ཕྲོགས་སོགས་སྲིག་པས་ནི། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་སྡང་བས་བརྟན་སོགས་ཀྱི། །བྱང་དང་ཆ་དང་དཔེ་དང་རྒྱུ་མི་བཟོད། །དད་པའི་སྟོབས་བསྒྲེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལས། གང་གིས་ཕྲོགས་བཞུའི་

འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣལ་སྐེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་ཕྱང་སྟེ་བའོ་པ་ཐམས་ཅད་ཕྲོགས་པ་བས། གཞན་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བརྟས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟྲོས་ཤིང་བརྒྱད་དེ་ཉམ་ང་བར་བྱས་ན་སྲིག་པ་ཆེས་མང་དུ་བསྒྲེད་དོ། །ཡང་ལ་ལས་རྒྱེན་གང་ཡང་རུང་བས་

@125A བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁྲད་དུ་བསད་དེ་སྟྲོས་ན་དམྱལ་བ་དུ་འབོད་ཆེན་པོར་སྐྱེས་ནས། ལུས་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལ་མགོ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། མགོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྕེ་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། མགོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྕེ་ལྔ་ལྔ་རྒྱ་དང་ལྕེ་རེ་རེ་ལའང་ལྷགས་ཀྱི་ཐོང་གཡོལ་

འབར་བ་ལྟ་བརྒྱ་ལྟ་བརྒྱས་རྩོད་དོ། །ཡང་ལ་ལས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱུག་པས་བརྡེག་པ་དང་། མཆོད་གྱིས་བཀབ་སྟེ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྲོག་པ་བས། གང་གིས་རྒྱལ་སྲས་ལ་བརྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཁྲོས་ཤིང་གནོད་སེམས་དང་ཐ་བ་དང་ཁྲོ་བའི་

སེམས་བསྐྱེད་པ་སྤྲིག་པ་ཆེས་བྱངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཡང་གཏུམ་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པར་དགའ་བ་ལ་ལས་གང་བླངས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རེ་རེའི་ཡང་དག་བཅོམ་པ་གང་གྱའི་བྱེ་མ་སྙེད་བས་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་དེ་སྙེད་གཅིག་ཉམིག་པ་བས།

གང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པའི་རྒྱལ་སྲས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་གཞི་བླངས་ཏེ་བརྟས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་གང་ཡང་རུང་བས་ཁྲོ་ཞིང་གཤེ་བ་དང་སྡུ་ཞིང་ཉམ་ང་བར་བྱས་ན་སྤྲིག་པ་ཆེས་བྱངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བསྐུར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གཅོད་པར་ཞུགས་པའོ། །དམ་པའི་ཆོས་སྤྱངས་པའོ། །ཆོས་གཞན་ལ་ཆོས་འཛིན་པ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་འཛིན་པ་ཉིད་ཆོས་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ལ་ལས་ཁྲོས་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་བཅོོན་ར་སྐྱན་ནག་ཏུ་བཅུག་པ་བས། གང་གིས་ཁོས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཤིང་མ་རྟངས་པ་དེ་མ་མཐོང་ཡང་བླ་སྐྱམ་པ་དེ་སྟིག་པ་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ། །ཡང་ལ་ལས་འཛོམ་བུ་གྲིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསད་ཅིང་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པ་བས།

གང་གིས་རྒྱལ་སྲས་ཅི་འདྲ་བ་ཡང་རྟང་བ་ལ་སྣང་ན་སྟིག་པ་ཆེས་བྱངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རབ་ཀུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་ལ་ལས་འཛམ་གྲིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསད་དམ་དེ་དག་གི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྲོགས་པ་བས་

@125B གང་གིས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་དག་བའི་རྩ་བ་གཅིག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐ་ན་དྲུད་འབྲོ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྦྱིན་པའི་བར་ཆད་བྱས་ན་སྟིག་པ་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་དག་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ལ་ལས་གཞན་གྱི་ཁྱིམ་རྣམས་སུ་རྒྱལ་སྲས་ལ་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་བྱེད་ན་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་དམྱས་ལོང་དང་ཡུལ་མཐའ་ཁོབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འཇིགས་པའོ། །ཡང་དེས་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའམ་བརྣས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་སྟེང་ཀྱི་བསྐལ་པར་

གནས་པའི་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་ནང་ལ་སྐྱར་པ་མ་གཏོགས་པ་ཡས་གང་གིས་ཀྱང་ལོག་པར་ལྡུང་བར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །དེའིར་ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རྡོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མ་གཏོགས་པ་རྡོ་འམ་མཆོོན་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་བཅག་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །བྱམས་པ་སེང་ཀེའི་སྒྲ་ལས་ཀྱང་།

རྒྱལ་སྲས་ལས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོས་པ་དང་བརྩད་པ་དང་དབྱུག་པ་དང་ཁྲུ་ཚུར་གྱིས་བརྡེགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་སྲས་དེ་ལ་རྨ་བྱང་ཞིང་སྐྱས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། རྒྱལ་སྲས་གཞན་ལ་ཐ་ན་གནོད་སེམས་དང་ཐ་དད་། ཞེ་སྡང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཙམ་

གྱིས་ནི་རྨ་ཕྱུང་ཞིང་སྐྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གལ་ཏེ་དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ན་རྒྱལ་སྲས་ཅིག་ཤོས་ལ་གནོད་སེམས་ཇི་སྙེད་བསྐྱེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་པར་ཡང་གདད་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་པས་སོ་ཞེས་སོ།། ཥར་བ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་

བར་ཆད་བྱེད་པ་འམ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལའང་གནོད་དང་འཆོ་བ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལས་འབེབས་སོགས་གང་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་སྤོང་མནར་མེད་སོགས་པར་ལྡུང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་མདོ་ལས་ཁྲིམ་པ་ཆོས་བཞིའང་ལྡན་ན་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པར་

མི་ཁོམ་པ་དང་དམུས་ལོང་དང་བྲེན་པ་དང་ལྷག་པ་དང་གདོལ་པར་འགྱུར། ནམ་དུ་ཡང་མི་བདེ་བ་མང་བ་དང་། སྐྱར་པ་འདེབས་པ་མང་བ་དང་། རྐག་པར་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་བྲན་དང་བུད་མེད་དུ་འགྱུར། ཁྱི་དང་ཕག་དང་བོང་བུ་དང་རྟ་མོ་དང་སྤྲུལ་གདུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྡོན་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལ་@126A ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སེམས་དང་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་བར་ཆད་བྱེད་པ་དང་། ནོར་དང་བྱ་སྨད་ལ་ཆགས་ནས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཏེ་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་གྱི་

ཚོགས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའོ། །བཞི་པོ་དེ་གང་ཡང་རུང་བས་ཀྱང་ཉེས་པ་སྤྱ་མ་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ།། དཔེར་ན་ལ་ལ་མི་གཙང་བའི་དོད་དུ་ལྷུང་ནས་གཞན་ལ་ཆུ་འདི་ཤིན་ཏུ་

དྭངས་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཏོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར། གང་ལ་ལ་བདག་ཉིད་འདོད་པའི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་དག་གཞན་ཡང་འདོད་པའི་འདམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་གཡང་ས་ལྷུང་ནས་གཞན་ཡང་དེར་ལྷུང་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་

ལ་ལས་དགྲ་བོ་བཟུང་སྟེ་མི་མདག་དུ་བ་མེད་པ་འདོམ་བདུན་པར་འཇུག་པ་ལྟར། མི་དང་མཚུངས་པའི་འདོད་པ་དང་བུད་མེད་དང་བསྟེན་ཅིང་གཞན་ཡང་འདོད་པའི་མེའི་རྩྭབས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ལ་ལ་གཞན་ལ་འདི་ནི་བདེ་བའི་ཚོངས་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་

སྣུ་གྲི་སོ་ལྟ་བུའི་རི་ལ་འཛོག་ཏུ་འཕྲུག་པ་ལྟར། ཞལ་ཆེར་ཞ་མ་བྱ་ལ་བྱམས་པས་བུའི་ཚུང་མ་ལེན་ཏེ་འདོད་པ་བསྟགས་ནས་འདོད་པ་ལ་བཀྲག་པ་ནི་མཛའ་བོའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྣུལ་གདུག་པ་དུག་པོ་དང་། གཡང་ས་བགྲོད་དཀའ་བ་འཇིགས་འཇིགས་ལྟར་འདུག ཨ་

དང་། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟོན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སའི་སྟིང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའམ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའང་རྩང་བ་ལ་འཁོན་ལོས་བསྒྲུངས་བའི་རྒྱལ་པོ་འང་ཆོས་དང་མཐུན་པས་ཀྱང་ལུས་ལ་

ཆད་པས་གཅོད་པ་བཙོན་རར་འཕྲུག་པ་དང་ཡན་ལག་གཅོད་པ་དང་གསོད་པ་མི་གནང་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ངའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟོད་དུ་གྱུར་ཏམ་མ་གྱུར་ཀྱང་རྩང་བ་རྣམས་ལ་གང་དག་འཆོ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

@126B ལ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་རྒྱུད་ཆོག་པ་དང་། མནར་མེད་པར་གཞོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་མར་འཆིར་གནས་སྦྱིག་བཅུ་པོ་དག། སྨད་ཚོང་གནས་སྦྱིག་གཅིག་དང་མཉམ། །སྨད་འཚོང་གནས་སྦྱིག་བཅུ་པོ་དག །འཆང་འཚོང་གནས་

སྲིག་གཅིག་དང་མཉམ། །ཚང་འཚོང་གནས་སྲིག་བཟུ་པོ་དག །ཁཤག་པའི་གནས་སྲིག་གཅིག་དང་མཉམ། །ཁཤག་པའི་གནས་ནི་བཟུ་བཅས་པས། །རྒྱལ་རིགས་གདོལ་ཅན་གཅིག་མཉམ་ཞེས་སོ།། ༥ བསམ་པ་ལས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོས་བྱས་པ་སྟེ། ཁོང་ཁྲོས་བསྐལ་

མང་བསགས་པའི་དགེ་བའང་འཇོམས། །འདོད་བཟོམ་ཡ་ངའི་འཆོ་བས་དམྱལ་མེས་བསྲེག །འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པ་ལས་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་བས་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདས་ཆེན་ལས། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱིས། །མིག་ནི་རང་གིས་ཕྱུང་བ་བློའི། །སེམས་ཅན་དུ་ནི་བགྲང་བ་ལ། །ཁྲོས་པས་སྐྱེ་དགུ་མི་གནག་གོ །ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱིས། །མེ་ཡི་གོས་ནི་གྱོན་པ་བློའི། །ཚུལ་འཆོས་དང་ནི་

བཤམ་པའི་མཐུས། །ཁྱིམ་པ་ལས་ནི་གོས་མི་བསྐྱང་། །མེ་འབྲ་བར་ནི་བསྐོལ་བ་ཡིས། །རྐུབ་ཀ་བྱང་བས་གཡོ་སྐྱུ་ཡིས། །བཟའ་བཀྲང་བསྐྱང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡིས། །སྟོན་དང་

བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྨྲད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཞི་སྡང་ལྷ་བུའི་སྤྲིག་པ་མེད་ཅེས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་འདོད་པ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་མི། །ལྷོངས་ཐྱུར་ཞ་དང་མ་ཡང་གསོད། །འདོད་བརྟེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའང་

གསོད། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྡང་བར་བྱ།། ༥ དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དེ་གཉིས་ག་སྟོངས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་ལས་རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལམ་ངན་པ་དང་བཟང་པོར་འཇུག་པ་ལས་ནི། སྲིད་པས་འཆུམས་གང་ཁྲིམ་གྱི་རོས་འཆོ་བ། །དེ་ནི་ངང་གིས་སྤྲིག་པ་མི་བཟད་ལེན། །གང་ཞེག

@127A དད་པས་རབ་བྱུང་དབེན་པར་གཞོལ། །ཆོས་ཀྱི་རོས་འཆོ་ངང་གིས་ཆོགས་མཆོག་སྟུད། །གང་དག་འདོད་ཤེམས་དྲག་པོས་བསྐྱེས་ནས་ཁྲིམ་བཟུང་སྟེ་ཆུང་མ་དང་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པས་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱུར་ཅིང་ལས་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་

ཀྱིས་འཁོལ་བ་དེ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལྷི་བ་ཆེས་ལྷི་བ་མང་བ་ཆེས་མང་བ་དག་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་གཅིག་པོ་ཡིན་ལ། ཡང་གང་ཞེག་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་དད་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་འབའ་ཞིག་ལྷུར་བྱེད་པས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཅིང་ལུས་དང་སེམས་

དབེན་པར་གནས་པས་རྣལ་འབྱོར་དང་སྤྱོད་བ་ལ་གཞོལ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་ལེགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་མང་པོ་ཆེས་མང་བ་དག་འདུ་བའི་སྒོ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའོ། །བྱམས་པ་སེམས་དཔའ་སྒོ་ཆེན་པོ་ལས། རབ་བྱུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེས་འབྱུང་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་བསྟན་ཏོ། །བྱིམ་གནས་ཉོན་མོངས་གནས་པ་སྟེ། །དཀར་ཆོས་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད། །གང་ཞེག་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཉམས་པར་མི་འགྱུར་འཕེལ་འདོད་པ།། རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་མགོན་ཐད་སྐྱུར་དུ་སོང་། །བསྐལ་པ་

བྱེ་བར་རབ་སྦྱུད་ཀྱང་། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་ངོམས་པ་མེད། །བྱིམ་ན་གནས་པ་འདོད་པ་ཡིས།། མི་ངོམས་བཞིན་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོར་ཆུ་ཀླུང་རྣམས། །འབབ་པས་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་བྱིས་པ་འདོད་རྣམས་ལ། །བསྟེན་པས་ནམ་ཡང་ངོམས་མི་

འགྱུར། །དཔེར་ན་མེ་ནི་རྩ་དག་དང་། །ཤིང་གིས་ནམ་ཡང་ངོམས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་བྱིས་པ་འདོད་རྣམས་ལ། །བརྟེན་པས་ངོམས་པར་འགྱུར་བ་མེད། །འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་འབྱེན་རྣམས་ཀྱིས། །འདོད་པ་འདི་དག་ཆགས་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཆགས་པ་ཡོངས་སྤངས་

ཏེ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་ཕྱིར་མངོན་བྱང་ཤེག །སྐྱེར་དུ་དགོན་པར་གནས་བྱེད་ན། །འདོད་པའི་སྲེད་པ་སྤོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཉེས་པ་ཇི་བཞིན་རྣམ་རིག་ནས། །དེ་དག་ལས་ནི་སེམས་ལྡོག་འགྱུར། །ཚགས་ལ་སོགས་པས་གཟིར་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཐོལ་བྱེད་སུ་འདོད་པ། །དེ་ནི་ཁྱིམ་

@127B ན་གནས་པ་ཡིས། །སྐྲག་ཅིང་དགོན་པ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན། །གང་ཞིག་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། །འཆི་མེད་གོ་འཕང་ཉོགས་པ་དང་། །འཁོར་ལོ་དམ་པ་བསྐོར་འདོད་པ། །དེས་ནི་དགོན་པ་བསྟེན་པར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པའོ། ༈ །གཞན་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དག་ཡ་ང་བའི་གནས་ལས་བརྒྱོག་པ་དང་མི་བརྒྱོག་པ་ལས་ནི། གཞན་ཡང་ཚུལ་འཆལ་རབ་བྱང་ཁྱིམ་པ་གང་། །ཆོས་ལྟན་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་རྨོམ་དག །ཚར་གཅོད་ནུས་བཞིན་བཏང་སྙོམས་བྱེད་པ་ཡི། །རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་སྲིག་པའི་ཁུར་ཆེན་ལེན། །དེ་ལས་ལྡོག་ཅིང་ཆད་པས་གཅོད་བྱེད་པ། །དེས་

ནི་མཚུངས་མེད་བསོད་ནམས་དམ་པ་ཐོབ། །རབ་ཏུ་བྱང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོམ་རྐུན་དུ་གྱུར་པ་དག་དང་། ཁྱིམ་པ་མ་རྟྭངས་པ་དག་ཇ་ས་དང་དགོན་མཆོག་གི་དགོར་ལ་ཐུགས་ཐུབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་རི་ཆེན་པོ་བསྲེག་པར་འཛུག་པ་ཡིན་

པས་ན། ཆོས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བརྩེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལས་བརྒྱོག་ཅིང་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཆད་པས་གཅོད་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བསྟུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་

དག་ཡལ་བར་འདོར་བ་ནི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྟེ། འདས་ཆེན་ལས། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་

པས་དགོར་ལ་སྙོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རབ་ཏུ་བྱང་བ་དང་ཁྱིམ་པ་དག་ཆད་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མི་གཅོད་ན་དེའི་སྡིག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་མན་ཆད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་སེམས་ཅན་གཅིག་ལྡན་ན། དེ་ནི་དེ་མན་ཆད་པས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་

འཕགས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསོད་ནམས་དེ་ཙམ་དང་ལྡན་པ་མ་ལུས་པའི་མིག་འབྱིན་པ་དང་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གཅོད་པས་ནི་སྡུ་མ་དེའི་སྡིག་པའི་ཆར་ཡང་མི་

ཕོད་དོ། །དེ་དག་ལས་ལྷོག་ཅིང་ཆད་པས་གཅོད་པའི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་

བ་ནི་སྡུ་ཀྱི་བསོད་ནམས་དེ་ཙམ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ར་ནས་བཏོན་ཏེ་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་བྱེད་པས་བསོད་ནམས་དེའི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་པར་གསུངས་སོ།། ༥ ལས་དེ་ལྟ་བུ་དག་ལ་ངེས་པ་བསྟེད་པའི་ཚེད་དུ་བྱང་བའི་མཐའ་རྩེས་སུ་བརྩོད་པ་ན། མི་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་

@128A ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུས་ཀྱི་ལས་གཅོར་བྱུང་པ་ནི། རྟུལ་བྲལ་ཆོགས་རྣམས་སྡང་བས་སྡོག་བཅད་དང་། །དགེ་འདུན་དགོར་མང་བསྐྱེར་ཞིང་སྐྱབ་བྱིན་བསྡིགས། །དམྱལ་བ་ཡི་

དྭགས་མ་རྡངས་ལུས་ལྡན་པ། །སྟུག་བསྔལ་ཤུགས་དྲག་བརྟག་དཀའ་

མནར་བར་འཁོར། །ལས་བརྒྱ་པ་ལས་ཇི་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལུས་ཆེ་ཞིང་དམུས་ལོང་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ལུས་ཞུ་བ་སྐྱེ་རྒྱུ་བས་སུ་རྟེས་ཁྱབ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྲིན་ཞུགས་ནས་མི་བཟོད་པས་ཕན་ཚུན་བརྒྱགས་པ་ན། ཐང་དང་ཆུ་དང་ནམ་ཁའ་གང་དུ་ཕྱིན་པར་སེ་རྒྱེ་དང་ཆུ་སྲིན་དང་བྱ་རོག

ལ་སོགས་པས་ཟ་ལ། ནགས་སུ་ནི་ཤལ་མ་ལིའི་རལ་གྲི་ལ་སོགས་པ་འབབ་བོ། །རྩི་གཞི་ཐེབ་ལ་སོགས་པར་བྱོས་པ་ན་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་མི་དག་གིས་མཚོན་སྣ་ཚོགས་འདེབས་སོ།། སྟོན་པས་སྐྱོ་བ་མང་པོ་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པས་གདུལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དེ་ཆུ་ཀླུང་ཁང་ལྡན་གྱི་

འགྲམ་དུ་བཞུགས་ཏེ། དེ་ན་ཚ་མི་བཟོད་དེ་བརྒྱགས་པ་ན་སྔར་གྱི་གཤེད་པ་དེ་རྣམས་ཀུན་རྒྱོང་བའི་དུ་སྐད་ཀྱིས་མཉན་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པས་ཐམས་ཅད་བརྒྱགས་ནས་བལྟ་བའི་ཕྱིར་དེར་འདུས་སོ། །སྟོན་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའང་དེར་བྱོན་ནས་དེས་ཚོ་རབས་དྲན་ཞིང་

མིའི་སྐད་སྨྲ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་བཀའ་སྩལ་པ་ལ། བཞིན་བཟང་ཁྱོད་སྐམ་པོ་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ་བདག་སྐམ་པོ་ལགས་སོ། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་མི་སྨྲག་

པ་མི་འདོད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡོད་དམ། མཆིས་ལགས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་

བཞེས་གཉེན་སུ་ཡིན། རང་གི་སེམས་ལགས་སོ་ཞེའོ། །ཀུན་དགའ་བོས་དེའི་རྒྱུ་ཞུས་པས། སྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་དབུ་བཅོམ་པ་ཞིག་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་དང་བསྟིད་མོས་ཚལ་ཞིག་ཏུ་ཏྲན་རིམ་གྱིས་ཤིང་བྱང་དེར་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་ན། རྒྱལ་པོ་སྣམ་པོ་དེར་སོང་བའི་

བཙུན་མོ་དག་འཁྱམས་པས་དེ་དག་མཐོང་ནས་དད་པར་གྱུར་ཏེ། ཏྲན་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྐྱེ་ཐོས་པས་རལ་གྲི་ཕྱུང་སྟེ་སོང་བ་དང་མཐོང་ནས་དའི་བཙུན་མོ་འཁོར་བསྐྱེད་དོ་སྣམ་སྟེ་ཁྲོས་པས་འཁོར་དག་ལ་བསྐོ་ནས། དེ་རྣམས་ལྷག་གིས་ལུས་

@128B ཞུ་རྣུབས་སུ་ཤ་སྟ་དགུ་ལྟར་བཞུས། ལ་ལ་གསོན་པོར་གསལ་ཤིང་ལ་བཙུགས། རལ་གྲི་ལ་སོགས་པས་བསྡུན། ལ་ལ་གསོན་པོར་ཁྲི་ལ་ཟར་བཅུག །ལ་ལ་དུམ་བུ་དུག་ཏུ་བཅད་དེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བོར་བའོ། །དེ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་བར་དུ་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་ཉི་ཚེར་བསྐྱར་

ཞིང་སྐྱེས་པ་སྟེ། དུ་དུང་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདིར་སངས་རྒྱས་ལྷ་བརྒྱའི་བར་དུ་འདི་ཉིད་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ནས་རིགས་ངན་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ་ནགས་ཁྲོང་དུ་རྟེ་ལ་སོགས་པས་རི་དྭགས་བཟོར་བ་ན།

དེར་རང་སངས་རྒྱས་ཤེགས་མཚན་མོ་གནས་པའི་དྲིས་རི་དྭགས་མི་འོང་བས། ཡང་དེ་

བསད་པ་ལས་མནར་མེད་ཀྱི་ཚོར་ལན་མང་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་བླ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རིང་ལ་མིར་སྐྱེ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཞི་གཤེ་ཐུར་གསོད་པས་སྡུག་བསྔལ་མཐར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བྱས་ཡི་

དྭགས་ལུས་ཆེ་བ་ལ་རོ་སྣང་གཅིག་ཤིད་པ་ཡན་ཆད་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་འབར་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་ཕན་ཚུན་བརྒྱུག་པ་ན་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་སྣ་གཤོག་པ་ལྟུགས་ཀྱི་མཆེ་བ་ཅན་མང་པོས་གཅོད་ཅིང་ཟ། མིས་རལ་གྲི་རྩེན་པོས་རོ་སྙོད་གཅིག་བཅད་ན་གཅིག

སྐྱེ་བའི་རེས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་མྱོང་བ་མཐོང་ནས། ལས་བསམས་པས་སྙོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཞལ་ལྟ་བས་དགེ་སློང་དབྱར་གནས་པའི་རྟེད་པ་བཅད་དེ་རྐུན་གནས་པ་ལ་ཕྱུལ། རྐུན་གྱི་དབྱར་གྱི་ལ་ཕྱུལ། ལ་ལའི་བཅད་དེ་རང་གིས་སྡུད་ཅིང་གཞན་ལ་བྱིན་པ་ལས་ཡིན་

པར་ཤེས་སོ། །ཡང་དེས་རི་བིན་དེའི་ནགས་ན་ཡི་དྭགས་ལུས་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཀུན་གྱི་ཟ་བ་མཐོང་སྟེ། སྙོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དགེ་སློང་གཉིས་པས་དགེ་འདུན་དང་མཆོད་རྟེན་དང་ཕྱོགས་

བཞིའི་དགེ་འདུན་གྱི་དགོངས་དང་། འཚོ་བ་ནར་མ་ཅི་དགར་སྤྱོད་ཅིང་གཞན་ལའང་

བྱིན་པའོ། །ཡང་དེས་རྒྱུ་མཚོའི་འགྲམ་ན་ཡི་དྭགས་ཤ་སྟ་དགུ་འདུ་བ་གཅོང་ཁང་ཕྱུར་པོ་ཙམ་པ་ཞིག །ས་ལ་ནི་ལུས་ཐོག་ཐག་ནས་སྲིན་ཁབ་ཀྱི་མཆུ་ཅན་བྱིས་ཟ་ལ། དེ་མ་བཟོད་དེ་མཁར་ཕྱིན་པས་མེ་འབར་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་བ་མཐོང་སྟེ། སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་

@129A ཀྱི་དགེ་སློང་གཉིར་པས་དགོངས་རྣམས་སྨྲད་ཅིང་ཉེ་དུ་ལའང་བྱིན་ལ། ལ་ལ་ནི་ཁྲོས་པས་མེར་བསྲེགས་པའོ།། ༥ ངག་གིས་གཅོར་གྱུར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དམ་པའི་ཞིང་ལ་སྤྱང་བས་གཤེབ་བ་དང་། །སྐྱེར་པ་སྨྲ་དང་གཞན་གྱི་འཚེར་འབྱེད་པ།

འགྲོ་དན་ལྷུང་ནས་སྡུག་བསྔལ་མང་ལྡན་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནའང་གཞན་གྱིས་འཚེར་འབྱེད་འཐོབ། །སྲིག་ལྟས་འཕགས་ལ་སྤང་བས་སྐྱེར་པ་དང་། །ཕྲག་དོག་གིས་ནི་དམ་པ་ལ་སློད་པ།། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་དཀས་གདུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཆོ་

རབས་མང་པོར་སྐྱར་དང་མི་སྣང་འཐོབ། །ཡང་སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་ཆོ་དགེ་སློང་མ་ཞིག་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་བྱེད་པས་ན། བྲལ་བ་ཞིག་གི་ཆོ་སྨོབ་པ་དང་མི་སྨོབ་པའི་དགེ་སློང་

མ་མང་པོ་ལ་བྱོགས་བཅོལ་བ་མ་ཉན་པས་ཁྲོས་ཏེ། ང་ནི་ཁྱི་མོ་འདྲ་བ་ཞྱེད་

དགང་ཞིང་གསོ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་ན། ཞྱེད་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་ངའི་དོན་བྱེད་དུའང་མི་བཏུབ་བམ་ཞེས་ཆོག་ངན་སྨས་པས། བཞག་ས་ཀུང་ཆོ་རབས་ལྟ་བརྒྱུད་ཁྱིར་སྐྱེས་སོ། །ཡང་དེའི་ཆོ་དགེ་སློང་ཞལ་ཏ་བསྟིན་བདག་ལ་གྱང་སྐྱེམས་དགོས་པ་ན། ཕྱི་དོ་གྱང་སྐྱེམས་

ཀྱི་ཞལ་ཏ་བ་དགེ་སློང་དག་བཅོམ་པ་ཞིག་དགེ་འདུན་ལ་གྱང་སྐྱེམས་བྱེམས་ནས་ལུས་ངལ་ཏེ་གནས་ཁང་དུ་འདུག་པ་དང་། ཞལ་ཏ་བདེས་མ་རྣེད་པས་ཁྲོས་ཏེ་དྲིས་ནས་མིག་བསྡམས་ཏེ་མིག་དང་འདི་འདྲ་བ་དེ་ཡིན་པ་ལྟ་ཞེས་ནས། དེའི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་ང་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་

བསྟེན་བསྐྱར་བྱེད་ན་ཁྱེད་ནི་དད་ཤུས་སྤྱད་ནས་ཚང་དུ་ཁྱི་བཞིན་ཉལ་ཞེས་པས། བཞག་ས་ཀུང་སྐྱེ་བ་ལྟ་བརྒྱུད་ཁྱིར་སྐྱེས་ཏེ་མིར་སྐྱེས་པ་ནའང་མིག་ཆུང་དུ་གྱུར་པའོ། །ཡང་མོ་རྒྱལ་གྱི་བུས་དམྱལ་བ་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཚ་བའི་ཁ་ནས་མི་དག་གིས་ལྷེ་ཕྱུང་སྟེ་ལྷགས་འབར་

བའི་ས་ལ་ལྷགས་ཕྱར་འབར་བས་ཐང་ཚད་པར་བརྒྱར་ཤེང་། རྩོན་དོར་འབར་བ་སྟོང་གིས་གླང་གི་རྨིག་པ་སྤུ་བྱི་འདྲ་བས་དམྱལ་བར་རྩོད་པ་མཐོང་སྟེ། ལས་བསམས་པས་མ་ཤེས་ནས་

སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པས་སྟོན་སྟོན་པ་བགྲོད་པ་མ་ཉམས་པའི་དགེ་སློང་སྟེ་

@129B སློང་གསུམ་པ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ན་བརྟན་པ་རྣེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། དེར་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟེ་སློང་གསུམ་པ་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་པ་ཞིག་འངེས་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་དད་པར་གྱུར་ཏེ་བཀུར་སྟི་བྱེད་ཅིང་སྐྱ་མ་སྤངས་པ་དང་། དེས་ཕྱག་དོག་གིས་ནི་སྟིག་པ་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་

བའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་བཏང་ཤིང་བསྐྲད་པའོ། །ཕྱིས་སངས་རྒྱས་བླ་མའི་ཚོ་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་པ་ནའང་སྨྲས་པ་ཐོབ་བོ། །སྟོན་པའི་དགེ་སློང་ལྷ་བརྒྱ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ཕྱེ་བ་ནི་སྟོན་ལྷ་རྣ་ཤ་སྤྱི་

རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི་དྲང་སྲོང་གི་གནས་ཞེག་ན་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་འཁོར་

ལྷ་བརྒྱ་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེར་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་བྲམ་ཟེ་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕར་ཉོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་འཁོར་ལ་གསང་ཆོག་སྤྲོབ་བོ། །དྲང་སྲོང་དེའི་འཁོར་གྱིས་ཀྱང་

བསྤྲབ་པར་ཞུས་པས། གཞན་ཀྱི་སྤྲོབ་མ་སྤྲོབ་པར་མི་བྱེད་ཅེའོ། །བདག་ཅག་མཁན་པོ་བོར་

ཏེ་ཁྱོད་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཅེས་པ་དང་ད་དག་བསྡུས་ལས་སོ། །དེས་ཡུན་རིང་པོར་དམྱལ་བར་བཅོས་ཤིང་གང་དུ་སྐྱེས་པར་ཡང་ཁོར་དབྱ་བར་གྱུར་ཏེ། །ཡང་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀ་ཀ་ལི་ཀ་སབ་ཀང་

རི་ལ་འཇིགས་བྱེད་མའི་ནགས་ཚལ་རི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ན། ཡུལ་དེའི་མི་དག་གིས་

བཀུར་སྟི་ཆེར་བྱས་ཏེ་དེར་དགེ་སློང་འོངས་སོ་ཅོག་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཁོ་བ་སྦྱོངས། ཤྲ་རིའི་བུ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་གཉིས་ཀྱང་དེར་དོང་ནས་ནགས་ན་གནས་པ་དས་ཐོས་ཏེ་ཕྱག་བྱས་ནས་ཁོ་བོས་མཁོ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་གྱི། ཐུགས་ཁྲལ་ཆུང་ངུར་བཞུགས་ཤིག་ཅེའོ་

རི་འདི་འཇིགས་པས་གནས་མི་ཐོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་ཆའོ། །དེར་ཡང་ཁོ་བོས་ཡོ་བྱད་སྦྱར་རོ། །དེད་དེར་འདུག་པ་སུ་ལའང་མི་སྣ་ན་དང་དུ་ཐུབ་དོ། །སྣས་ན་དད་མ་སྦྱན་བར་འགྱོའོ། །དེ་ལྟར་ཆད་ནས་དེས་དེ་གཉིས་ལ་བཀུར་སྟི་བྱེད་དོ། །ཕྱིས་དེས་འཁོར་དག་དེ་གཉིས་ལ་བཅོལ་ཏེ་

ལྷོར་རྒྱུར་སོང་ངོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་དགྱ་བཅོམ་པའང་ཐོབ་བོ། །ཡང་ཕྱིས་ལྷས་སབ་ཀང་རི་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་གྲོང་འདབ་ན་མཆོག་གཉིས་པོ་གནས་ན་དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་མ་བྱས་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ལེགས་པ་ཅི་རྙེད་ཅེས་བསྒྲགས་པས་སྟེ་ཚན་ནས་སྟེ་ཚན་

@130A དང་ཕ་ཚན་ནས་ཕ་ཚན་དང་། དག་འ་སྟེ་ནས་དག་འ་སྟེར་འདུས་ཏེ་ཀུན་གྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་སོ། །དེ་གཉིས་རྟེད་པ་དང་བཀུར་སྟིས་གཡེངས་བས་སྤར་གྱི་ཚད་ལས་དེ་ནས་འགྲོ་བ་

ན་འཚོར་རྣམས་དེད་ཀྱང་འགྲོའོ་ཞེས་པ་ལ། ཁྱིད་རྒྱབ་ཏུ་སོངས་ཤིག །དེད་

གུད་དུ་འགྲོ་བ་དག་གི་དོན་བྱའོ་ཞེས་དེ་གཉིས་ལམ་གཞན་དུ་ཞུགས་སོ། །ཚར་བབ་པ་དང་རི་སྐབ་དེའི་རི་ཕུག་ཞིག་ན་མ་ཉེའི་རྩེ་མོ་ཞིག་དང་སྟར་མི་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱས་ནས་སོང་བའི་འོག་ཏུ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཕུག་སྡོམ་དུ་ཟད་གོ །ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་རང་གི་ཁར་ལོག་པ་དང་འཚོར་སྡུའང་

མེད་པས་གར་སོང་ཏྲས་པ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་དོང་ངོ་ཞེའོ། །དེ་ཚེར་ཁྲོས་ཏེ་རང་གིས་འཚོར་འགྱག་འདོད་ནས་ལམ་དེར་བསྐགས་པས་ཕུག་དེར་སྒྲིབ་པ་དང་། ཕྱག་བྱས་ཏེ་ཀུན་དགའ་བའི་གཏམ་བྱས་ཤིང་འཚོད་པ་དང་། བྱད་མེད་དེས་སྐད་ཐོས་པས་ཕུག་ནང་ནས་བྱུང་སྟེ་སོང་ངོ།།

ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་ཁྲུ་འཕྲིག་ཟ་སྟེ་དེ་མཚན་རྟགས་མཁས་པས་དེ་ལ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཉལ་བ་ཤེས་ནས་སྲིག་ལྟ་སྐྱེས་ཤིང་དེ་གཉིས་སྲིག་པ་ཅན་དུ་རིག་པ་ལས་ཞེ་གཅོད་པའི་ཚོགས་གིས་ཀུན་ཏུ་དེ་སྐད་བསྒྲགས་སོ། །དཀྱི་སྒོང་དག་གིས་ཐོས་པས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་སོ། །དེས་ཀོ་ཀ་ལི་

ཀ་ཁྲོད་དེ་གཉིས་ངས་པ་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྒོད་པ་ལ་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག། ཡུན་རིང་པོར་གནོད་པར་གྱུར་ཏ་རེ། བདག་སྟོན་པ་ལ་དད་མོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ནི་སྲིག་པ་ཅན་

ལགས་སོ་ཞེས་ཏེ། སྟོན་པས་ལན་གསུམ་བཟློག་ཀྱང་མ་ཉན་ཏེ། །དེ་ལངས་ཏེ་སོང་

མ་ཐག་ལུས་ཐམས་ཅད་འབྲས་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་གྱིས་གང་དོ། །དཀན་རྒྱ་སྐད་དང་རྒྱ་ཤུལ་དང་སྐྱུ་རུ་ར་དང་བཅལ་བ་དང་ཀ་པིད་ཏའི་འབྲས་བུ་ཙམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་གང་ནས། ཁ་ནས་ཁྲག་དོན་སྐྱུག་ཅིང་བདག་ཆོག་གོ་ཞེས་ཏེ་ལུས་ཐམས་ཅད་ནས་རྣག་ཁྲག་ཟག་ཅིང་ཤིའོ། །

དམྱལ་བ་པརྦ་ལྟར་ཆེར་གས་པར་སྐྱེས་ཏེ། ལུས་ཆེན་པོ་ལ་མི་དག་གིས་ལྷུ་ཕྱུང་ནས་ལྷགས་འབར་བའི་ས་ལ་ལྷགས་ཕྱར་འབར་བས་བརྒྱངས་ཤིང་རྩོན་དོར་འབར་བ་ལྟ་བརྒྱས་རྩེའོ། །གླང་གི་རྨིག་པ་སྤུ་བྱི་འདྲ་བས་ཀྱང་དམྱལ་ལོ། །སྤྲག་ལ་སོགས་པ་ལྷགས་ཀྱི་

@130B མཆེ་བ་ཅན་དང་བྱ་ལྷགས་མཆུ་ཅན་མང་པོས་ཀྱང་ཟ་བས་སྡུག་བསྔལ་དུག་པའི་སྐད་ཆར་འབྱིན་ཏོ། །ཤམ་སྦོས་པ་ན་ལྟ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། གཅིག་ནི་ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་ཀུམ་ལགས་སོ་ཞེས་སོ། །གཅིག་ནི་པརྦ་ལྟར་ཆེར་གས་པར་སྐྱེས་སོ། །ཞེའོ། གཅིག་ནི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ནི་

སྐྱེས་པ་ན། །ཁ་ནས་ལྟ་རེ་བྱང་བར་ལྷུར། །ཉེས་པར་སྣྲ་བའི་ཚིག་བརྗོད་པ། །དེས་ནི་བདག་ཉིད་གཅོད་པར་བྱེད། །གང་ཞེག་སྨད་འོས་སྐྱེ་བོ་བསྟན་པ་དང་། །བསྟན་པར་འོས་པའི་

སྐྱེ་བོ་སྣོད་བྱེད་པ། །དེས་ནི་ཁ་ནས་རྩོད་པ་དེ་བསགས་ཏེ། །རྩོད་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་སྐྱོང་མི་འགྱུར། །འདི་

ན་ཚོ་ལོས་བདག་ལྷགས་ཕམ་པ་ན། །རྩོད་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཆུང་བ་ཡིན། །བདེ་བར་གཤེགས་ལ་སེམས་ནི་སྡང་བ་ཡི། །རྩོད་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ། །དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྨོག་བྱས་འཕགས་ལ་སྨད། །དེས་ན་ལོ་བྱངས་དྲང་ཕྱུར་ཕྲག་གསུམ་དང་། །བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་སུམ་

ཐུ་ལྕ་ཡི་བར། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཞེའོ། །མ་གཏུའི་ཏིལ་གྱི་བང་བ་ཏིལ་ཁལ་བཐུ་ཚད་ཉི་ཤུ་པ་ཏིལ་ཕྱུ་བྱར་བཀང་བ་ལས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་རེ་རེ་ཕྱུང་བས་ཟད་ཀྱང་ཆུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆོ་མི་ཟད་དེ་གཞན་གྱི་ནི་ཉུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་དུམ་མེ་རེག

ལའང་ཁྲོ་བར་མི་བྱ་ན་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་བསྟབ་པར་བྱ་སྟེ་ངམ་ང་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པས་གང་ཟག་ཚད་མི་བཟུང་ངོ། །འཛིན་ན་རྒྱུ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྟག་སྟེ་སྟོང་པ་དང་སྟོང་ཡུལ་དང་མཛའ་བོ་དང་གྲོགས་པོ་དང་འཚོ་བ་དང་ཐོས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་

དང་ངག་གི་ལས་ཀྱིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྩེས་དེ་བལྟར་ཕྱིན་པ་ན། དེས་མཐོང་བས་ལྷག་པར་སྐྱེ་ན་སྟེ་འདིར་ཡང་སྨིག་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་མ་བཏང་ངོ་སྐམ་པས་རྩེན་དོར་སྟོང་དུ་བྱུར་

ཏོ།། ཀྱི་ཏུད་ཟླུན་པོ་གསོར་མེད་ཅེས་ཡི་སྐག་སྟེ་སོང་ངོ། །སྟོན་ཐོང་ཁྲིར་རྟུལ་ལྡན་ན་དཀའ་

ཐུབ་ཅན་གཉིས་འཚོང་ལྟ་བརྒྱ་དང་འདུག་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྟར་རྣེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་བྱགས་པས་བསྟོད་པ་ན། རི་སྐུལ་ཞིག་ན་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ཅན་སྣོང་རྗེ་ཆེ་བ་གཞན་ལ་ཕན་པར་གཞོལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རྟུལ་ལྡན་དུ་སོང་སྟེ་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་འདོག་ @131A བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་ལྷག་པར་བྱུར་པས་དཀའ་ཐུབ་ཅན་དེ་གཉིས་ཐུག་དོག་སྤྱིས་ཏེ་འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་སྨིག་ཅན་འདོད་པ་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་བཅིལ་བས་དེ་སོང་བ་ན། བསྟེན་བཀུར་བྱུང་བས་དགའ་བ་རྣེད་པ་ལས་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་དུ་

དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱར་བ་ཐོབ་པའོ།། ༼ ལུས་ངག་གཉི་གའི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། །སྡང་བས་མ་དང་འཕགས་པ་གསོད་པ་དང་། །དགེ་འདུན་མ་ལ་སྐྱར་ཅིང་བརྟས་བྱེད་པ། །མི་བཟད་དམྱལ་བ་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་དང་། །བཀྲིས་པས་འཆི་སོགས་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་

ཡས་ཐོབ། །བྲམ་ཟེ་དབུལ་པོ་ཞིག་གིས་བྱ་སྐྱར་ཆུང་མའི་ལྟོ་ན་འདུག་ནས་ལྷག་པར་ཡང་སློང་མོ་མི་རྟེད་དོ། །བཅོས་ནས་མའི་ནུ་ཞོ་བསྐམས་པས་བའི་འོ་མས་ངན་ངོན་གསོས་ཏེ་སྲིད་པ་ཐ་པ་བར་མ་དོར་འཆི་བ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །ཕྱིས་སློད་མོ་ལ་བཏང་བ་ན་རིང་དུ་བསྐོར་ཀྱང་

སོག་བཟང་ཙམ་ལས་མི་རྟེད་དོ། །དེ་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་རྟེད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནའང་བསོད་སྙོམས་རེས་རྟེད་རེས་མི་རྟེད་དོ། །གྲལ་དུ་འདུག་ནའང་དེར་ཟས་ཆད་པ་འམ་རྐྱེན་འོང་བ་འམ། ཡང་བྱུང་ནའང་དེ་ལུས་ནས་འོག་ཏུ་འདྲིམ་པས། གོང་མས་མ་ཐོབ་པར་འོག་མས་

མི་བླང་། ཅི་ཞིག་ལྟར་བླངས་ནའང་དེར་འདུག་སྟེ་གོང་མས་ཐོབ་པ་བསྟུབ། མ་གྲུབ་ནའང་རང་གི་ཕྱེད་བཤུག་པར་ཡང་བཅས་སོ། །དེས་སྟོན་པའི་དྲི་གཙང་ཁང་ཕུག་དར་བྱས་པས་ཞག་གསུམ་བཟའ་བཅའ་མང་པོ་རྟེད་པའི་ལུས་ཀྱི་མཐུས་སྤོང་བ་བཟོད་དེ་འབད་རྩོལ་བྱས་པས་

དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གསེར་དང་ཐོང་བ་མཉམ་པ། །ཤམ་མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་དུ་མཉམ་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ། ཙོག་དན་སྤངས་པ་ལྟ་བུར་བསིལ་བར་བྱུང་པ། མ་རིག་པའི་སྐོ་བའི་སྤྱབས་བཅོམ་པ། རིག་པ་དང་མངོན་པར་

ཤེས་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པ། སྲིད་པའི་རྟེད་པ་དང་ཆགས་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་མི་ལྟ་འོ། དབང་པོ་དང་ཉེ་དབང་དང་བཅས་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པ་དང་རྗེད་པ་དང་གུས་པ་སྤྱ་བའི་གནས་སུ་བྱུང་ཀོ། །དེ་ཉིན་གཞན་གྱིས་ཕུག་དར་བྱས་པས་ཟན་

@131B ཚད་དོ། །ཕྱིས་ཉིན་ཕྱགས་མ་ཐོགས་ཏེ་ཕྱིན་པ་དང་ཡང་གཞན་གྱིས་བྱས་ཏེ་འདུག་པས་ཟན་ཆད་དོ། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་ཞིག་སྟོན་མོ་བྱེད་པར་འགྲོ་སྟེམ་པ་ན་བསམ་གཏན་བྱེད་ཅིང་འཕྱིས་ཏེ། དེས་བྲེལ་བ་ཞིག་གིས་གདུགས་ཆོད་སྐུ་རབས་སུ་བྱས་པས་ཡང་ཆད་དོ། །ཕྱི་ཉིན་

ཡང་གཞན་གྱིས་ཕྱག་བདར་བྱས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོས་ཐོས་པས་སྨྲིན་བདག་གཅིག་དེ་ལ་ཟན་སྨྲིན་དུ་བཅུག་པ་དང་དེའི་ཚས་ངན་གྱིས་དེས་བརྟེད་པས་ཉིན་གསུམ་བསྐྱང་བར་འདུག་གོ །བཞི་པ་ལ་ཀུན་དགའ་བོས་བསོད་སྙོམས་ལྷག་པ་བསྒངས་ཏེ་སྨྲིན་དུ་སོང་བ་ན་ཚམ་དུ་

ཁྱི་དག་གིས་ཕྲོགས་སོ། །ལྷ་པ་ལ་མིཾརླ་གྱི་བྱས་དེ་ལྷར་བྱས་པ་ཚམ་དུ་བ་རོག་དག་གིས་ཕྲོགས་སོ། །བྲུག་པ་ལ་ཤ་དེའི་བྱས་བླངས་པ་མི་མ་ཡིན་པས་མི་སྡང་བར་བྱས་སོ། །བདུན་པ་ལ་ཡང་དེས་དེ་ལྷར་བྱས་པ་ན་ཡང་དེའི་ཚས་ངན་གྱིས་ཁང་པ་ལ་སྐོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་

ཏོ། །རྒྱུ་འཕྲལ་གྱིས་ཕྱེ་བ་དང་ལྡུང་བཟེད་ས་ལ་བྱིང་སྟེ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུགས་པར་ལྡུང་དོ།། རྒྱུ་འཕྲལ་བསྐྱེད་དེ་བླངས་ནས་བྱིན་པ་ན་ཁམ་བླངས་སོ་ཅོག་མི་སྡང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཤ་རིའི་བྱས་ཁམ་གཅིག་ཁར་བསྟོད་པ་ན་ཁ་བྱིལ་པོར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱུ་འཕྲལ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཁ་དབྱེ་བར་

མ་ནུས་པ་དང་ཉི་མ་ཡོལ་ཏེ་གདོད་ཁ་བྱེའོ། །དེར་དཅེས་གནད་དུས་པས་སྐོམ་པའོ་ཞེ་ནས་ཆུ་བྱིན་པར་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་མིས་ཐལ་བ་བླུགས་སོ། །སྡོང་བར་ངེས་པའི་ལས་སུ་ཤེས་ནས་ཐལ་སྐྱོ་དེ་འཐུངས་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་འདས་སོ། །སྔོན་རི་ཁྲོད་ཀྱི་ཁྱིམ་བདག་ཕྱུག་པོ་སྤྱིན་

པ་ལ་དགའ་བ་ཞིག་གིས་བུར་བྱུར་ཏེ། །ཕ་ཤི་སྟེ་མ་སྔར་ལྟར་སྤྱིན་པ་བྱེད་པ་བུས་བརྒྱོག་ཀྱང་མ་བརྒྱོག་པས་ཁང་ཕུགས་སུ་བཙུག་སྟེ་སྐོ་བསྡོམས་ནས་ཟས་སྐོམ་གཅོད་དོ། །ཞག་བདུན་ན་ཉེ་དུ་དག་གིས་ཐོས་ནས་བཏེགས་པ་དང་སྡོག་རྒྱུ་ཙམ་སྟེ་བུ་ལ་ཆུ་བསྐྱངས་པར་ཐལ་བ་

བཏབ་ནས་བསད་པའོ། །དེས་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་དམྱལ་བར་བརྩེས་བཅོས་ཐར་ནས་ཀྱང་གང་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ་སྡུག་འཐུང་ཞིང་བཀྱེས་པས་ཤིའོ། །དབྱ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤི་བའོ། །ཡང་སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དགེ་སློང་སྤྲུན་གཉིས་ལས་ཕུ་བོ་རྩེད་པ་ཆེ་བས་དགེ་འདུན་གྱི་

@132A ཞལ་ཏ་བྱེད་འདོད་པ་ན། ནུ་བོས་དེ་ཀུན་ནི་རྟག་ཏུ་ཡི་དྭགས་ལྟར་གཞན་ལ་རེ་སྟེ་ཁྲོད་དགེ་བ་བཏང་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་དམ་ཞེས། རྩེད་པའི་བར་ཆད་དང་ངན་བརྩོད་སྨས་པ་བཤགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་སྟེ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །རྒྱ་མཚོ་ལ་བྱིངས་རིམ་པ་གསུམ་

ལས། དང་པོ་ནི་དཔག་ཚད་ཀྱི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་དོ། །དེ་ལ་ཆུ་སྲིན་ཉ་མིད་དཔག་ཚད་བདུན་བརྒྱ་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཐོན་ཅིང་ཁ་གདངས་པས་སྤོག་ཆགས་ཆུ་དང་བཅས་པ་ཁར་བབས་པས་ལྷོ་གང་བ་ན་ཆུ་སོས་བཙགས་ནས་སྤོག་ཆགས་རྣམས་ཟའོ། །བྱིངས་གཉིས་པ་ཀྱི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་བ་

ན་ཆུ་སྲིན་ཉ་མིད་དཔག་ཚད་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་པ་བྱིངས་དེ་གཉིས་ནས་ཐོན་ཅིང་སྐར་ལྔར་ཟའོ།། གསུམ་པ་ཀྱི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་ཆུ་སྲིན་ཉ་མིད་ཀྱིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་པ་བྱིངས་དེ་གསུམ་ནས་ཐོན་ཏེ་དེ་ལྔར་ཟའོ། །ཉ་མིད་གཅིག་ལ་ཆུ་སྲིན་ཆུང་བ་དག་གིས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་བཅད་

ཅིང་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ནས་བརྒྱའི་བར་དུ་ཟའོ། །དེ་མ་བཟོད་དེ་ཐད་ལ་ཐོན་པ་ན་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་གནོད་སྤྲིན་ལྔ་བརྒྱས་ཞག་ལྔ་བརྒྱར་སྐྱ་རེ་ལྔ་བརྒྱས་རྩིབ་མ་ཞེ་གཅིག་གཅོད་དོ། །ཚུལ་དེས་རྩིབ་མ་ཐམས་ཅད་བཅག་པས་སྐད་པོ་ཆེ་ཕྱུང་སྟེ་རྒྱ་མཚོར་འབྱེ་ལྷོག་པའི་ཁྲག

གིས་འབྲུགས་ཤིང་འདྲེས་པས་ཐམས་ཅད་ཁྲག་དུ་སྣང་དོ། །དེར་སྡོག་ཆགས་དག་གིས་ཡང་ཟ་སྟེ་ཆུ་ཐང་གཉི་གར་སྤུག་བསྡུལ་མི་བཟད་པ་སྐྱོང་དོ། །ང ཡ་ མོ་རྨ་ལ་གྱི་བུས་མཐོང་ནས་ལས་ཅིས་སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཤེས་ནས་སྟོན་པ་ཁོ་ནས་མཁྱེན་

སྐམ་སྦྱི་ཞུས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ་སྟོན་སྦྱོན་པ་རི་བོའི་རིང་ལ་ཁྱིམ་བདག་གིས་ཆོས་ཐོས་ནས་དད་པ་སྐྱེད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཐོབ་སྟེ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་གཞི་དག་མཆོས་ནས་ཆུང་མ་ལ་ཁྱོད་འདིར་འདུག་ན་ཡང་ཟས་དང་གོས་བྱིན་ནོ། །ཁྱིམ་ཐབས་འདོད་ནའང་གཞན་ལ་བཏང་ངོ་ཞེས་

པ་དང་། ང་འདི་ཉིད་དུ་ངོ་བོའི་རིམ་གྱི་བྱེད་དེ་གཞན་མི་འདོད་ཅེའོ། །དེ་གཟུགས་མཐོས་པས་ཀུན་ཡིད་སྐོན་བྱེད་དེ། སྣ་ཚེན་པོ་ལ་གཉོགས་པ་ཞིག་ཐབས་ཅིས་འདི་སྤྱད་སྙམ་ནས་གསེར་མང་པོ་ཁྱེར་ཞིང་དབང་པོ་ཁྲིད་དུ། ང་རྒྱལ་པོའི་དོན་ལ་རིང་དུ་འགྲོ་བས་འདི་བཅོལ་ལོ་

@132B ཞེས་དགེ་བསྙེན་དེ་ལ་གཏད་དོ། །ཕྱིས་ཐ་ཙི་ཙམ་ན་དབང་པོ་མེད་པར་བླངས་པ་དང་། དེ་དང་པོ་ཞིག་པས་བྱིན་ནོ། །ཕྱིས་དབང་པོ་ཁྲིད་དེ་ཡང་ལེན་པ་ན། ངས་ཕྱིར་བྱིན་ཟིན་ཞེའོ། །ངས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་བླངས་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པར་གཅལ་སྨྲིན་ཞེས་ནས། རྒྱལ་པོའི་གླར་ཁྲིད་པས་

གཤཊགས་ཀྱིས་ཕམ་པར་བྱས་ཤིང་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཁྲིད་དེ་འབྲིང་རྣོན་གྱིས་པ་ཞུས་པ་དམ་རབ་ཏུ་བྱས་པས་རྩིབ་མ་ཐམས་ཅད་ཞེ་མ་སྐེ་ཤེའོ། །དེ་ལ་བྱ་མེད་པས་རྫས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཤིང་ཆུང་མ་ཁྲིད་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་ངས་འདི་ལྟར་བྱས་པས་དེ་བཟའ་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་།

འདིའི་རྒས་བྱ་ལ་མཆོད་པ་མ་བྱས་པར་ཁྱོད་དང་འདྲུར་ཇི་ལྟར་རྒྱང་སྐྱེ་དེ་བྱས་ལ་འདྲུའོ་ཞེས་པས། དེས་རྒས་པ་དེ་བསྲེགས་པ་ན་བྱད་མེད་དེ་དེར་མཆོངས་ཏེ་ཤིའོ། །དེས་འདི་དམྱལ་བར་རིང་དུ་འཁོར་ནས་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་འདིར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེས་སོ། །ཕྱིས་སངྒྷ་

པ་ཡིད་བཟང་གི་ཚེ། ལས་ཟད་དེ་ཐར་ནས་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དགའ་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ན་ཡི་དྭགས་མོ་སྣྲེན་མོ་སྐྲག་གཡོགས་པ་སྡོང་པོ་མེ་རེག་འདུ་བ་དམྱས་ལོང་། ཁ་ནས་སྲིན་བུ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་དྲིས་དཔག་ཚད་མང་པོ་ཁྱབ་པ། གང་འགྲོ་བར་

ཁྱི་སྡོ་ཁྲས་ཟ་བས་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་སྐད་ཆེར་འཐོན་ཅིང་བརྒྱུག་པ་མཐོང་སྟེ། སྡོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དགེ་སློང་མ་ཁ་ཚས་ངན་པ་འཐབ་དགྲོལ་ཅན་གྱིས་དགེ་སློང་མ་མང་པོ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་ཅིང་རྐེད་པའི་བར་ཆད་བྱས་ལ། སྔང་མིག་གིས་ཀྱང་བལྟས་པའོ།། ༥ གཞན་

ཡང་སྔང་བས་བས་ཏུ་སྐྱེས་མཆོག་མིག་ཕྱུང་བ། །བཙུ་བས་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ལས་འགྲོད་པ་ཡིས། །ཁཕགས་ཀྱང་ཡུན་རིང་དམྱལ་སོགས་དམྱས་ལོང་འགྱུར། །སྲིད་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་བྱ་ཡིས་མིག་བྱས་འདས། །ཡུལ་མི་ཐི་ལའི་ཁྱིམ་བདག་ཕྱུག་པོ་སྟ་ཆོགས་ཅན་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱ་བྱད་ངན་པ་ལོང་བ་ཞིག་བཙས་པས་ཕ་མ་ཡི་སྐུག་སྡེ་ནམ་སྲོས་པ་ན་ལམ་པོ་ཆེར་ཁྱི་ལ་བོར་རོ། །སྡོན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པས་གདུལ་བྱ་དག་དང་བར་བཞེད་པས་དེར་བྱོན་ཏོ།། ཡུལ་གྱི་མི་མང་པོ་ཡང་སྡོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བས་བསྐུལ་ཏེ་དེར་འདུས་པ་ན་

@133A སྡོན་པས་དེ་ཚོ་རབས་དྲན་ཏེ་སྐྱ་ཤེས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་གསུངས་པ། ཁྱོད་མི་སྡུག་པ་ཡིན་ནམ། བདག་མི་སྡུག་པ་ལགས་སོ། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྡུག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡོད་དམ། མཆིས་ལགས་སོ་ཁྱོད་ཀྱི་མི་

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སུ་ཡིན། རང་གི་སེམས་ལགས་སོ། །ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ཏེ་ཞུས་པས། སྡོན་གྱི་མི་ཐི་ལ་འདི་ཉིད་ན་རྒྱལ་པོ་ཕྲག་དོག་ཅན་ཞིག་ནམ་བསྒོམ་མོའི་འཁོར་དང་རྒྱུ་བ་ན་ལམ་དུ་མི་སུའང་མེད་པར་བྱེད། སྤྲོ་དང་སྐར་ཁྲང་དག་ཀྱང་ཡོལ་བས་གཅོད་བརྒྱ་ལ་བྷོ་

བྱར་དུ་ལ་ལས་བསྒོམ་མོ་བལྟས་ན་མིག་འབྱིན་པས་མང་པོ་དག་གི་མིག་ཕྱུང་ངོ། །དེ་ཕྱིས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སོང་བ་ན་མ་ཚོར་བར་རང་སངས་རྒྱས་གཅིག་བསྒོམ་མོའི་འཁོར་དུ་བབ་པ་དང་དེ་ཤེན་ཏུ་གཟུགས་བཟང་བ་ཞིག་པས་བསྒོམ་མོ་དག་དད་ནས་བཏུད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་

པོས་དེ་ཐོས་པས་ཕྱག་དོག་གིས་ཆེར་ཁྲོས་ཏེ་མིག་གཉིས་འབྱིན་དུ་བཏུག་གོ །དེའང་སྟོན་གྱིས་ལས་ངན་པས་རྫུ་འཕྲུལ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ནས་དེས་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པས་འཇོད་དེ་བཞག་པ་བྱས་སོ། །དེ་འདས་པ་ན་ཡང་གདུང་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་སྨོན་ལམ་

བཏབ་ཀྱང་། ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་དམྱལ་བར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་མྱོང་ངོ་ །ཆོ་རབས་ལྔ་བརྒྱར་ནི་ཡི་དྭགས་དམྱས་ལོང་དུའོ། །ལྔ་བརྒྱར་དུད་འགྲོ་དམྱས་ལོང་དུའོ། །ལྔ་བརྒྱར་མི་དམྱས་ལོང་དུའོ། །ཕྱིས་སྟོན་པ་ཡིད་བཟང་གི་རིང་ལ་མིར་གྱུར་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགྲ་

བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་ཡང་ཉལ་བའི་ཚེ་བྱ་གཏ་དག་གིས་མིག་གཉིས་ཕྱུང་ནས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ།། ༥ འདྲེན་མའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལོག་གཡེམ་སྤྲོག་གཅོད་མང་བྱེད་

ལེགས་བསྟམས་ཏེ། །འདྲེན་པ་མཉེས་བྱས་ལོངས་སྤྱོད་གཟུགས་སོགས་སྤྲན། །དབྱ་

བཅོམ་འདས་ཀྱང་རྒྱལ་བས་མཆོད་པ་ཐོབ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་ཚོ་ཐང་ནད་མང་གྱུར། །སྐྱེ་དགུ་ཚོ་ལོ་བཞི་ཁྲི་པ་ན་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་བདེ་སྤྲན་དུ་མདུན་ན་འདོན་བྱམ་ཟེ་མེས་བྱིན་གྱི་བུ་གཉིས་

ལས་བུ་ཕོ་ནི་སྟོན་པ་འཁོར་བ་འཇིག་གོ །རྒུ་བོ་བག་མེད་པས་ལོག་གཡེམ་དང་སྤྲོག་གཅོད་མང་

@133B དུ་བྱེད་པ་རི་དྭགས་ཉལ་བ་ན། སྟོན་པ་དེས་མི་དགེ་བ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བསྟབ་པའི་གཞི་ལ་བཞག་པས། གཙུག་ལག་ཁང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཤིང་སྟོན་པ་ལ་ཕུལ་ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས། རྫོགས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པ་གཟུགས་བཟང་ཞེང་

མཛོས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་གང་དུ་སྐྱེས་པར་ཆོ་ཐུང་ཞིང་ནད་མང་བར་གྱུར་ཏེ། །ཡང་སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་ཆོ་དགུ་བཅོམ་པ་ཞི་གཉན་ཡོས་ཕ་མ་ལ་སྨན་ཏེ་སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་པ་བྱས་ནས། བདག་གང་དུ་སྐྱེས་པར་འབྱོར་པ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་དགུ་བཅོམ་པ་

ཐོབ་སྟེ་འདས་པ་ན་རྒྱལ་བ་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཆོད་པ(SSMO)ཀ

ལམ་བཏབ་པ་ལས། འདི་འདས་པ་ནའང་དེ་ལྟར་མཆོད་པའོ།། ༄ གཞན་ཡང་ཁྲོ་བས་དགེ་སློང་གིས་བྱས་ལུས་ཉམས་ཏེ།། འབྱོད་པས་གསོས་ལས་རྒྱལ་བས་གནོད་བསལ་

འགྱུར། །དམ་པ་སྣང་པ་

འགྱོད་པས་བཤགས་ནས་ནི། །རབ་བྱུང་སྨོན་པས་གཉི་གའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། །ཆོག་ངན་བརྗོད་པས་ལུས་ངན་ཐོབ་གྱུར་པ། །རྒྱལ་ལ་དད་པས་སྡུར་དུ་དོན་ཆེན་ཐོབ། །ཡང་སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དགེ་སློང་མཆོ་མ་གཉིས་ལས། ཕུ་ཐོ་ཆོད་བགེ་ཆེ་བས་ནུ་ཐོ་བརྐན་པོ་ཞེག་ཉལ་བ་ན་ཡང་

དང་ཡང་ལྷོད་ཀྱིས་མནན་པས། དེ་ཁྲོས་ཏེ་དེར་སོ་བཏུ་བསྒྲེང་བ་ནས་ཕྱུ་བོས་ཡང་ལྷོད་ཀྱིས་ཕབ་པས་ཤིད་པ་ཆོག །དེ་འབྱོད་ནས་གསོས་པས་སོས་ཏེ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་ཡང་བཀྲ་སྟི་བྱས་སོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡང་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ། དེའི་ལས་སྨིན་ན་ཡང་རྒྱལ་

བས་གནོད་པ་སེལ་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས། སྐུར་བུན་ལྟར་གྱུར་པ་སྟེ་གང་དུ་སྐྱེས་པར་ཤིད་པ་ཆག་པའོ། །ཡང་སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་ཚེ། ཞྭམ་བདག་སྤྲུན་གཉིས་ལས་ཕུ་བོས་སྟོན་པ་དེ་ལས། ཆོས་ཐོས་པས་སྨིག་པའི་ལས་བོར་ནས་དགེ་བ་ཉི་ཚེ་ལ་གནས་སོ། །ཀུ་བོ་ཞིང་ལས་

བྱེད་པས་ང་ནི་ཚ་བ་དང་གང་བས་ཉིན་བཞིན་དུ་ལས་བྱེད་ན། འདི་ནི་ཞྭམ་ན་འཕྱེ་བོ་ལྟར་འཐེན་ཅིའང་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ཕྱིས་འབྱོད་དེ་བཤགས་ནས་གཉི་གཅད་ཀུ་བྱང་བས་ཕུ་བོས་ནི་དབྱ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །ཀུ་བོས་ཀྱང་སྟོན་ལམ་བཏབ་པས་འཕྱེ་བོར་སྐྱེས་ཀྱང་རབ་ཀུ་

@134A འབྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་དབྱ་བཅོམ་པའང་ཐོབ་བོ། །ཡང་སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དགེ་སློང་མ་ཁ་ཚས་ངན་པ་ཞིག་དགེ་སློང་མ་མང་པོ་ལ་འཕྱ་

ཞིང་། རིགས་ངན་རིགས་ངན་མོར་བརྟེད་པ། ཕྱིས་འབྱོད་དེ་བཤཱ་

ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ལས། བྱ་མོ་མི་སྡུག་པ་སྣ་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། ཕ་མས་བསྐྱད་པས་ས་སྤྱི་བོ་ལ་སྤྱིན་མོར་ཉལ་བ་མཛོ་ནད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་ནས་འགྱེལ་བ་ལ། ཀུན་དགའ་བོས་བཙེ་བས་སྐྱ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་སྤོས་བླུག་འདུལ་

དུ་བཞུག་གོ །དེ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་གྱིས་མཐོང་ནས་གོས་དག་བྱིན་ནོ། །དེས་སྟོན་པ་མཐོང་བ་ན་སྐྱ་དང་སེན་མོ་ལ་བཀུར་སྟི་བྱས་པའང་འདི་འདྲ་ན་ཞེས་དད་པས་གོས་ཕུལ་ཏེ་དགའ་བཞེན་ཤི་བས། བྱ་མོ་གསེར་མདོག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ལྷག་པར་བཀུར་

སྟི་བྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་གསེར་གྱི་མཁར་བ་དང་རིལ་བ་དང་གཞོང་བ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞེས་སྤྱས་པའི་ལམ་ཁྱེད་བ། ཀར་ཤ་པ་ན་ལྷ་བརྒྱ་དང་། བྱ་མོ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲུབས་པའོ། ། ༥ གཞན་ཡང་སྟེ་སྐོད་གསུམ་པས་དགེ་འདུན་མཉེས་

བྱེད་པ། །སྲིད་པས་གསེར་དངུལ་བསྐྱངས་ནས་ངན་བརྩོད་པས། །སྡུག་བསྔལ་བཟོད་དཀས་ཡུན་རིང་རབ་མནར་ནས། །སྲིད་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་ཆོས་སྣའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར། །མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱི་སའི་འདམ་ན་སྲིན་མགོ་དགེ་སློང་འདྲ་བ་ལུས་ཐམས་ཅད་སྲིན་བྱ་ཁབ་རྩེ་

འདྲ་བས་ཐ་བས་ལྟ་བའི་སྤྱ་ལྟར་ཁྱབ་བོ། །མ་བཟོད་པས་འདམ་ན་ཕན་ཚུན་བརྒྱུག་ཅིང་འདམ་དཀྲུག་ཐོང་ལ་ཕྱི་ས་ཉིད་ཟབ་ཟོ། །སྟོན་པས་དེ་ལ་བཏེན་ནས་མང་པོ་ཞིག་དང་བའི་དོན་དུ་ཕྱི་སའི་དྲིས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་སྤྱལ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དེར་འདུས་པ་ན་སྟོན་

པའང་བྱོན་ཏེ་སྲིན་དེས་ཆོ་རབས་དྲན་ཞིང་མིའི་སྐད་དུ་སྨྲ་བར་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚོད་ནས་ཁྲོད་སྲེ་སྟོད་གསུམ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པས། །བདག་སྲེ་སྟོད་གསུམ་པ་ལགས་སོ། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྡུག་པ་སྐྱོང་བ་ཡོད་དམ། མཆིས་

@134B ལགས་སོ། །ཁྲོད་ཀྱི་མི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སུ་ཡིན། རང་གི་སེམས་ལགས་སོ། །ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་སྐྱེས་ནས་ཞུས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། སྟོན་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཆོག་གི་ཆོ་ཉིམ་བདག་གཅིག་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་སྲེ་སྟོད་གསུམ་ལོངས་པས་རྣེད་པ་དང་བཀྲ་སྟི་ཆེན་

པོ་དང་ལྡན་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིམ་གྲོ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །ཤོག་རི་ལ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་དབུར་གནས་པར་འདོད་པས་དེ་ཞལ་ཏ་བར་བསྐོ་བ་ན་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་རྣམས་དེར་དབུར་གནས་པར་དམ་བཅས་སོ། །སྲེ་སྟོད་གསུམ་

པས་སྨིན་བདག་བསྐུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ན་ཚོང་པ་ལྟ་བརྒྱ་བྱོ་ཆེའི་དོན་གྱུབ་པ་དང་ཕྲད་དེ། དེ་དག་གི་ཞལ་ཏ་བ་མཐོང་བ་དང་དད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞལ་ཏ་བའང་དེར་ཕྱིན་པ་ལ་དེ་དག་གིས་དྲིས་ཏེ། འོན་ཐུགས་མ་གཅོར་ཅིག་ངིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྨྲར་རོ་ཞེས་ཏེ་གསེར་

དངུལ་མང་དུ་ཕུལ་ལོ། །དེས་མ་ཆོག་ནའང་ཅི་དགོས་པ་འབུལ་ལོ། །དབྱར་ཟད་པ་ནའང་གོས་དག་འབུལ་ལོ་ཞེའོ། །དེ་གསེར་དངུལ་གཞུག་ལག་ཁང་དུ་ཁྱེར་ཏེ་ཆགས་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་དགེ་འདུན་ལ་ཟས་སྐོམ་དན་པོ་བྱེད་ནོ། །འདི་ཙམ་བྱིས་དེད་མི་འཚོ་ཞེས་པ་

ལ། དའི་མཐུ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ད་ཁྱེད་ཉིད་སྨིན་བདག་བསྐུལ་ཞེག་ཅེའོ། །དེ་དག་གི་ཚོང་པ་ལ་བསྐངས་པ་དང་། དེད་ཀྱི་ཞལ་ཏ་བ་ལ་གསེར་ཅི་དགོས་པ་གཏད་དོ་ཞེས་ནས་དེ་ལ་གཤེ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཁྲོས་ཏེ་ཞལ་ཏ་མ་བཏུབ་བོ། །དེད་ནི་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་

ཏེ་དབྱར་གནས་ན་ཁྱོད་ཅི་སྟེ་མི་བྱེད་ཅེས་པས། ཁྱེད་ནི་ང་ཁོ་ནའི་དད་ཕུས་སྨྱོད་ལ། ང་དམའ་འབེབས་པ་བས་ཕྱི་སའི་འདམ་དུ་བྱིང་སྟེ་ཟ་བ་བླའོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གིས་དེ་འཁྱོད་དུ་བཙུག་སྟེ་བཟོད་པ་གསོལ་ཡང་འདིར་སྐྱེས་པ་སྟེ། སྟོན་པ་དེའི་རིང་ནས་ངའི་བར་

དུ་འདི་ཉིད་དུ་ཡང་དང་ཡང་སྐྱེས་སོ། །བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ལྔ་བརྒྱའི་འོག་ཏུ་སྣང་མཛད་ཀྱི་རིང་ལ་འདི་ནས་ཐར་ཏེ་མིར་སྐྱེས། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་མཚམས་མེད་བྱས་པས་དམྱལ་བར་རིང་དུ་སྡུག་བསྔལ་སྣོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཐར་ནས་སྟོན་

@135A བ་དེའི་རིང་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས་ལུང་འབོག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ།། ༥ གཞན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་དྲྭས་པས་ཡོན་གནས་རྣམས་བརྟགས་ཤིང་། །རང་རྒྱལ་མི་གཙང་བསྐོས་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་ལ། །དད་པས་བཀུར་དང་བསྟབ་བཟུང་དགེ་བས་

པས། །མི་སྡུག་དྲི་ངའི་ལུས་སྨངས་དགྲ་བཅོམ་གྱུར། །སྲེ་དཔོན་སེbecke་ལ་བྱ་མི་སྡུག་པ་སྣ་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བ་ལུས་ལ་ཕྱི་སའི་དྲི་བྱོ་བས་ཁྱིམ་གང་བ། སྐར་མངལ་ནི་ཡོད་པ་ནའང་མ་ལ་དྲི་དེ་བྱོའོ། །དེ་མི་དགའ་སྟེ་ཁྱི་ལ་བོར་བར་འདོད་པ་ན། སྟོན་པ་ལས་ཆོས་ཐོས་ཏེ་བདེན་

པ་མཐོང་བས་གསོས་ཏེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གུས་པ་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་མཆོད་དུ་བཅུག་གོ །དེས་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་ལ་ཆོས་སྟོན་གསོལ་ནས་ཆོས་ཐོས་པས་བདེན་པ་མཐོང་བོ།། ལུས་འདི་ལྟ་བུར་མ་གྱུར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་འབད་པ་བྱ་སྟེམ་པས། ལུས་འཕྲལ་དུ་བཟང་པོར་གྱུར་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །སྟོན་རི་ཁྲོད་ཀྱི་གྲོང་ཞིག་ན་བྲམ་ཟེ་གཟུགས་བཟང་པོ་ཞེག་གཟུགས་ཀྱིས་དྲྭས་པས་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་དུ་མ་ལ་བརྟས་པ་བྱེད་དོ། །དེར་རང་རྒྱལ་བ་ཞིག་ཟས་ཁྱིར་ཏེ་སོང་བ་ལ། དེས་ཕྱི་

སའི་བྱོ་མོ་ཤང་པས་འཕྲལ་བས་མགོ་དང་ལུས་དང་ལྡུང་བཟེད་ཁྲབ་པར་བསྒོས་སོ། །དེས་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པས་འབྱོད་དེ། དད་པས་གོས་དེར་བོར་ནས་ལུས་སྦོས་ཆུས་བཀྲས་ཤིང་གོས་བཟང་པོ་ཕྱུལ། བཟོད་པ་གསོལ་སྐྱེན་ལམ་བཏབ་པའོ། །ཡང་སྟོན་པ་འོད་

སྣང་སྲིད་ཀྱི་བགེགས་དུ་གྱུར་པ་ན་བསྟན་པའི་གཞི་བཟུངས་ཏེ་བསོད་ནམས་དག་བྱས་པས་འབྱོར་པ་ཆེ་བར་གྱུར་བའོ།། ¥ གཞན་ཡང་('JYNGS)་པས་རང་རྒྱལ་བསོད་སྐོམས་ཕྱལ་བ་ལས། །འབྱོད་དེ་ཕྱོགས་ནས་མཐོ་བརྩམས་བསྐྲད་པ་དང་། །ཆོ་འཕྲུལ་ལ་དད་བཀྲ་

དང་ཚངས་སྤྱོད་སྐོན། །མི་སྡུག་ལུས་སྣང་ས་འབྱོར་ལྡན་དག་བཅོམ་གྱུར། །ཤི་ཤུ་མ་རའི་རི་ལ་ཁྱིམ་བདག་ཕུག་པོ་ཞེག་ལ་བུ་མི་སྡུག་པ་སྣ་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བ་ཞེག་བཅས་པ་ངན་དོན་ཅམ་གསོས་ཏེ་སྐྱོང་མོ་ལ་བཏང་བ་ན་བྱིས་པ་དག་གིས་འདྲི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་

@135B ཞིང་སྐྱོད་དོ། །བསྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སོང་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྐྱོད་དོ། །ཉིན་མོ་ཚང་ཆོང་དུ་གབ་ཅིང་། ཉི་མ་ནུབ་པ་ན་ཚལ་དུ་ཟས་བླུལ་བ་དག་གིས་སྡོག་ཟུངས་ཅམ་བྱེད་དོ། །སྟོན་པས་དེ་བས་ཀྱང་མི་སྡུག་པར་སྨྲལ་ཏེ་བཟའ་བཅས་བྱོ་མོ་བཀང་ནས་ཕྱིན་པ་མཐོང་བས་དེས་བྱོས་སོ། །

འབྲོས་མི་རྒྱས་པར་མཛད་པས་དེའི་དྲུང་དུ་བལྟ་འདོད་ནས་སོང་བ་དང་། སྤྲུལ་བའང་བྲོས་པས་ཁྱོད་ཅི་སྟེ་འབྲོས་ཞེའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ང་འདྲ་ཡིན་སྐམ་ཏེ་བརྟག་ཏུ་དོགས་སོ། །ངའང་ལས་ངན་པས་འདི་ལྟར་གབ་པ་ཡིན་གྱིས། དཀའ་སྐྱེལ་འགྲོགས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་ཏེ་དེ་ལ་ཟས་བྱིན་པ་ཟོས་

པས་ལུས་བརྟས་ནས་དགའ་བཞིན་དུ་བལྟས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་ཅིང་སྤྲ་བ། མིའི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་འདུག་པ། མེ་ལྕེ་མར་གྱིས་བཏབ་པའམ་མར་མེ་གསེར་གྱི་སྟོད་དུ་བཞག་པའམ་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་ལྟ་

བྱ་བློ་གསལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐོང་དོ། །དེ་མཆོག་ཏུ་དགའ་སྟེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་དང་པོ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ཉམས་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཞི་གནས་གོམས་པའང་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །ཆོས་གསུངས་པས་བདེན་པ་མཐོང་

སྟེ་བདག་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་མ་གྱུར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་འབད་པ་བྱས་ན་སྐམ་དུ་བསམས་མ་ཐག་ལུས་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །སྟོན་རི་ཁྲོད་ཀྱི་ཁྱིམ་བདག་འཇུངས་པ་ཞིག་གིས་བྱང་དུ་རང་རྒྱལ་བ་བསོད་སྙོམས་ལ་བྱུང་བ་ན་ཕུལ་

ནས་འགྱོད་དེ། དེ་ལ་བྱིན་པ་བས་ལས་བྱེད་ལ་བྱིན་ཐུབ་ཞེས་ཏེ་ཕྱོགས་ནས་ལུས་ངག་གི་ཚུལ་མི་སྡུག་པས་མཐོ་བསྙམས་ཤིང་བསྐྱད་དོ། །དེས་བཙུ་བས་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པས་དད་ནས་བཟོད་པ་གསོལ་ཏེ། བསོད་སྙོམས་ཕྱལ་ནས་སྨྲེན་ལམ་བཏབ་པའོ། །སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་

ཀྱི་ཚ་འང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆེ་གཅིག་ཏུ་ཚངས་པར་སྣང་དེ་སྨྲེན་ལམ་བཏབ་པའོ།། ༄ གཞན་ཡང་ཁྲོ་བས་རྟལ་བལ་ལ་སྨད་འགྱོད་པ་ཡིས། བཟོད་གསོལ་ཆོས་བཞིན་ཞལ་ཏ་བྱས་པ་ལས། །དུད་འགྲོར་འཁྱམས་ཆེ་རྒྱལ་ལ་དད་ཐོབ་པས། །ལུས་བཟང་ཐོབ་ནས་དགྲ་བཅོམ་@136A དགེ་འདུན་མཆོད། །མཉན་ཡོད་ན་གྲང་ཁྱུ་གཅིག་ཡོད་པར་གྲང་ཁྱུ་མཆོག་གཉིས་འཐབས་པས་གཅིག་གི་ལྟེ་དུལ་ཏེ་རྒྱུ་མ་ལྷུག་ནས་རྨ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་བཞིན་དུ་འགྱེལ། །སྟོན་པས་དེ་ད་ལྟ་ཤི་ན་དམྱལ་བར་འགྲོ་བས་འདོན་པར་དགོངས་ཏེ། རྒྱུ་མ་

ལྟེ་བར་བཅུག །རྡུ་ཐུ་རྩ་ཆུ་བྱིན་ནས་ཆོས་གསུམ་གསུངས་ཤིང་ང་ལ་དགའ་བར་གྱིས་དང་དུད་འགྲོ་ལས་ཐར་སྲིད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་དད་བཞིན་དུ་ཤི་བ་མཉན་ཡོད་ཉིད་དུ་ཆོང་དཔོན་གྱི་བུར་སྐྱེས་སོ། །ལོ་བདུན་ན་སྟོན་པ་ལ་དད་པས་ཕ་མ་ལ་ཞུས་ཏེ་རབ་

ཏུ་བྱུང་བས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །རྩྭ་འཕྲུལ་གྱིས་གློང་གཞན་ནས་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་བླངས་ཤིང་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་ལོ། །དགེ་སློང་དག་དགེ་ཚུལ་དེ་ལ་ཡ་མཚན་སྐྱེས་བའི་སྡུར་གྱི་བློང་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །སྡོན་སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཆུའི་ཞལ་ཏ་བས་

དགེ་འདུན་ལ་ཆུ་འབྱིམ་པ་ན། དབྱ་བཅོམ་པ་ཞིག་ཡིངས་པ་དང་ཐུག་པས་རིལ་བ་ཤོར་ཏེ་ཆག་ནས་ཁྲོས་ཏེ་གླང་དིར་བོ་ལྕར་ཆེ་ལ་ཆོར་འཕྲིག་མེད་དོ་ཞེའོ། །དེས་འགྲོད་དུ་བཙུག་པས་བཟོད་པ་གསོལ་ནས་སྐྱེན་ལམ་བཏབ་པ་སྟེ་ཆོ་རབས་ལྷ་བརྒྱར་ནི་གླང་དུ་སྐྱེས་སོ།། ཤ་གཞན་ཡང་

ཕྱག་དོག་གིས་ནི་རྟུལ་བལ་ལ་གཤེ་ཞིང་། །བཅོད་གསོལ་ཆོས་བཞིན་ཞལ་ཏ་བྱས་སོགས་ཀྱིས།། བཤང་གཅིས་གོས་ཤིང་དེ་དག་ཟ་འཐུང་བ། །རྒྱལ་ལ་དང་ཐོབ་རབ་བྱང་ཟག་པ་ཟད། །མཉན་ཡོད་དུ་ཁྱིམ་བདག་ཕྱུག་པོ་ཞིག་ལ་བྱ་བཤང་གཅིས་གཡོགས་པ་ཞིག་བཙས་ཏེ་ཁྱིམ་

ཐམས་ཅད་དེའི་དྲིས་གང་ངོ། །འགྲོ་ནུས་པ་ན་ཕྱི་ས་ལ་ལ་ཟ། ལ་ལ་ལུས་ལ་སྐྱུད་ཅིང་མི་གཙང་བའི་འདམ་སྐགས་སྐྱིགས་སུ་གནས་ཏེ་གཅིན་འཐུང་ངོ། །གཞན་གྱིས་མཐོང་བས་འདི་ཁ་འདྲའོ།། ཞེས་ཏེ་ཁར་བྱགས་སོ། །འོད་སྲུངས་རྫོགས་བྱེད་ངེད་ནི་གཅི་བ་ཟ་བའི་ཡི་དམ་བྱེད་ན་

འདི་ནི་དེ་བས་ལྷག་པའོ་སྐམ་ནས། ཁྱོད་ང་ལ་རབ་ཏུ་བྱང་ལ། ཡི་དམ་དུ་ལོང་ཞིག་དང་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་ཏེ་སྐྲ་གཏོགས། ཚོར་པ་དང་རྟ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཕྱགས་མ་བྱིན་ནས་ཡི་དམ་དེ་ལ་བཀོད་དོ། །ཡི་དྭགས་ལྷ་བརྒྱའང་རྒྱབ་མོ་འདམ་རྩབ་

@136B དེར་ཟ་འཐུང་བྱེད་པའི་སྐྱ་རེ་དེས་ཐོས་ལ་གཟུགས་ནི་མ་མཐོང་དོ། །རྫོགས་བྱེད་ཀྱིས་ཡི་དམ་དེས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཐོབ་བམ་ཞེས་པ་ལ། ཁྱད་པར་ཅི་ལགས་མ་འཚལ་ལོ་ཞེའོ། །ལྷའི་གཟུགས་མཐོང་བཅམ་སྐྱ་ཐོས་པའོ་ཞེས་པ་ལ། གཟུགས་ནི་མ་མཐོང་ན་མང་པོ་ཞེག་གི་སྐད་

ཐོས་སོ་ཞེས་པས། དེ་དག་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྙལ་ཞུགས་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། ཡི་དམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་མཐོང་ཡང་སྲིད་དོ་ཞེའོ། །ཕྱིས་ལུས་མཐོང་བ་ན་དྲིས་པས། ལུས་ནི་བསྟན་ཏེ་མི་སྡུག་པ་དག་ཅིག་གོ་ཞེས་སོ། །ད་དྲུང་ཡི་དམ་དེ་ལ་འབད་དང་རང་གི་གཟུགས་སྟོན་

ཏོ་ཞེའོ། །ཡི་དྭགས་དེ་དག་འཆི་བ་ཤ་རིའི་བུས་ཤེས་ཏེ་ཆོས་གསུམ་བཤད་པ་དང་ཤི་བ་ལྟར་སྐྱེས་ནས། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཐོས་པས་བདེན་པ་མཐོང་དོ། །ཐུན་ནས་དེའི་དོན་བྱའོ་ཞེས་དེར་སོང་དོ། །དེས་མཐོང་སྟེ་ཁྱེད་སུ་ཡིན་ཞེས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་

བློགས་དེ་དག་གོ་ཞེའོ། །ཡི་དམ་དེས་ཁྱེད་འདི་ལྟར་གྱུར་ཏམ་ཞེས་པས། མ་ཡིན་ཏེ་ངེད་ལས་ངན་པས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཤ་རིའི་བུས་བཏོན་ནས་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི། ཁྱོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་གསོལ་ཅིག་ཅེས་ཏེ་སོང་དོ། །རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་དེ་དག་མཐོང་བས་འདི་ནི་

བརྟུལ་ཞུགས་གྱུབ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ལུས་སྟོན་པའོ་ཞེས་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་པོ་དེ་ལ་ཡི་དམ་དུ་བྱེད་དོ། །ཐ་ནི་ཆུ་གྲུང་ཁང་ལྟན་གྱི་འབྲམ་དུ་སོང་སྟེ་ལུས་ཐམས་ཅད་སོ་དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡང་ཁྱོད་ཅིང་ཁྱུས་བྱུས་ནས་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཤིང་ཆོས་ཐོས་

པས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་དབྱ་བཅོམ་པའང་ཐོབ་བོ། །སྟོན་སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་ཆོ་ཉིམ་བདག་ཕྱུག་པོ་ཞེག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྦྱར་ནས་དགེ་སློང་ཞལ་ཏ་བསྐོས་སོ། །ངེ་གཞན་དུ་སོང་བ་

ནི་དབྱ་བཅོམ་པ་ཞེག་དེར་འོངས་པ་ལ་ཉིམ་བདག་དང་པར་གྱུར་ཏེ་དེའི་ངོར་སང་དག་འདུན་སྦྱན་དྲངས་ཤིང་འདྲེག་མཁན་བཀུག་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་བྲེགས། ཚོག་དང་ལྡན་པའི་ཁྱོས་ཕྱལ་ཆོས་སྟོན་གསོལ། ཞལ་ཏ་ད་ལོག་སྟེ་ད་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ང་བྱ་བ་ཐམས་

@0137A ཅད་བྱིད་ན་གསར་པ་འོངས་པ་གཅིག་གི་ཕྱིར་འདི་ཙམ་བྱིད་པ་ཞེས་ཁྱོས་ཏེ། དེར་སོང་བ་ན་དེ་ལ་གྱས་པ་ཆེ་བ་མཐོང་ནས་ཆེར་ཕྲག་དོག་སྐྱེས་ནས། དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་ཁྱོད་དེ་ལས་སྐྱ་འདྲེག་པ་བས་སྐྱ་གཏོགས་བླའོ། །ཁྱོས་དེ་བས་ཕྱི་སར་བྱིང་

བློའོ། །ཟས་སྐོམ་ལེན་པ་བས་བཤའ་གཅི་ཟ་འཐུང་བྱེད་པ་བློའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པས་བཟོད་པ་གསོལ་ཏེ་ཞལ་ཏ་ཆོས་བཞིན་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྨོན་ལམ་ལས་སོ། །ཡི་དྭགས་དེ་དག་ནི་སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དགེ་བསྟེན་ཏེ། དགེ་སློང་དག་ཡང་དང་ཡང་

སློང་བ་ལ་སེར་སྣས་ཆེན་ཏེ་འདི་དག་ནི་ཡི་དྭགས་ལྟར་ཁོང་ཟུག་ཏུ་ཞན་ལ་རེའོ་ཞེས་གསེགས་བ་ལས་སོ།། ༈ཞན་ཡང་། དད་རྫས་བློངས་ཤིང་ཁྱིམ་པ་ལ་བཏེན་ཏེ། །དགེ་སློྲོང་དག་ལ་ཁྲོ་བས་སྨད་པ་དང་། འཁྲོད་པས་ལེགས་སྦྱངས་ཚངས་སྤྱོད་བསྟེན་བྱས་པས། །

བྱར་གྱུར་རྒྱལ་ལ་དད་ནས་ཆོས་མངོན་རྟོགས། རི་སྤོས་ངད་ལྡང་ན་བྱ་ཀུ་སྐུ་དའི་དུས་སྟོན་སྐྱ་ཚོགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ན་སྟེ་འཆི་ཀ་མ་ཞིག་གིས་རྩར་སྟོན་པ་བྱོན་ཏེ་བྱ་ཙ་ཤ་ལྡ་བརྒྱ་བསྐོར་བ་བྱེད་པ་སྐྱལ་ཀྱི། །དེས་མཐོང་བས་ངའང་བསྐོར་བ་བྱ་ན་སྐམ་སྟེ་དད་བཞིན་

དུ་ཤི་བ་ལྟར་སྐྱེས་སོ། །དེ་ལ་སྟོན་པས་ཆོས་བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཡས་ཤ་རིའི་བུས་རྩད་མ་ཆོད་དེ་བྱ་ཉི་ཚེ་བརྒྱད་པ་ལས་མ་མཐོང་ནས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པས། སྟོན་རྒྱལ་བ་དོན་གཅིགས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཞལ་ཏ་བས་སྨྲིན་བདག་ལ་བཟའ་བཏུང་བསྐངས་

ཀ་ཁྱིམ་པ་ལ་སྟེར་རོ། །དགེ་སློང་མང་པོས་བཀག་པས་ཁྲོས་ཏེ། ཁྱོད་ནི་དུད་འགྲོ་ལྟར་བསམ་མཉེ་མེད་པས་དགེ་སློང་གི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཕྱིས་འགྲོད་པས་བཤགས་ཏེ་ཆོ་གཅིག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱད་ཅིང་ཞལ་ཏ་ཆོས་བཞིན་བྱས་ནས་སློན་ལམ་བཏབ་པའོ།། ༈གཞན་

ཡང་། མང་དུ་ཐོས་པའི་ཆོས་སྐུ་རྣེད་ལྡན་པས། །དགེ་འདུན་མཆོད་བྱེད་ཁྲོས་པས་ངན་བརྗོད་ལས། །འཕྲོ་བོར་གྱུར་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་སྟོན་པ་ལ། །དད་པས་ལུས་རངས་རབ་བྱུང་ཟག་པ་བཅོམ།། ཁྱིམ་བདག་ཞིག་ལ་བུ་སྟོང་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་སྐད་འཕྲོ་བོ་ཞིག་བཙས་པ་ན།

@137B ཁྱིམ་དེའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱོར་གྱུབ་སྟེ་ཐང་དང་ཚུལ་འགྲོ་བའི་ཚོང་ཐམས་ཅད་གྱུ་བོ་ཆེའང་གྱུབ། ཕྱུགས་ཀྱི་ཁྱུའང་འཕེལ། ལས་ཀྱི་སྐོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གྱུབ་པས། ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འདི་ནི་དཔལ་ཡོན་ཅན་ཞིག་གོ་སྐྱམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུའང་བཀས་པས་

ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟ་བ་ལ་འདུ་ཞིང་། དོན་ཅི་རྙེམ་པའང་དེའི་མིང་གིས་བྱེད་པ་ན་འབྱོར་པ་འགྱུབ་བོ། །དེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲོགས་ལ་ཞོན་ཏེ་བསྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འགྲོ་བ་ན། ལམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་པས་བལྟ་བར་འདོད་དེ། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་སོང་བ་དང་། མཐོང་མ་

ཐག་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེས་པས་ཁྱོགས་ལས་བཏས་ནས་སུག་བཞིས་འཕྱེ་ཞིང་སོང་སྟེ་ཕྱག་བཙལ་ནས་ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ། །ལྷས་འདི་ལྟ་བུར་མ་གྱུར་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་བསྙེལ་བར་བྱ་ན་ཞེས་བསམས་མ་ཐག་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་

འབད་པ་བྱས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དགེ་བསྙེན་མང་དུ་ཐོས་པ་ཆོས་སྨྲ་བ། ཀུན་ཀྱིས་བཀུར་བ་ཞིག་དགེ་བསྙེན་ལྟ་བརྒྱ་ཙམ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། དེ་དག་གིས་ཀང་ཤ་པ་ཀ་ལྟ་བརྒྱ་ལྟ་བརྒྱ་ཡོན་ལ་འབྱལ་ལ། དེས་ནི་ཐམས་ཅད་དགེ་འདུན་

ལ་འབྱལ་ལོ། །ཉིན་གཅིག་དེ་རྣམས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་བ་ན་དགེ་འདུན་དག་འདུལ་བའི་ལས་ཤིག་བྱེད་པས་ཁང་སྐྱོང་གིས་དེ་རྣམས་ཕྱིར་བསྐྲད་དོ། །འཁོར་དེ་དག་ངེད་ནི་བསྐྲད་དུ་རུང་ན་ཁྱོད་ཆོས་སྨྲ་བ་ཅི་སྟེ་སྐྲོད་ཅེས་ནས་དེ་ལ་མ་ཁས་པར་འཛིན་པ་མེད་

པས་དེ་ཁྲོས་ཏེ། །ངས་ནི་འཕྱེ་བོ་ཁྲི་ལ་འདུག་པ་ཁྱེད་ལ་ཇི་ཙམ་རྙེད་པ་ཀུན་བྱིན་ན། ཁྱེད་ང་ཉིད་ལ་མི་བསྐོ་བར་ཆོོག་སྙ་དམའ་ཞབ་བོ་ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་དག་གིས་འཕྱོད་དུ་བཅུག་པས་བཟོད་པ་གསོལ་ཏེ་ཆོ་གཅིག་ཏུ་འབད་པ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ལ་འདི་ལྟར་སློན་

ལམ་བཏབ་པའོ།། ཤ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱལ་ལ་དད་པས་བསྐོར་བ་བྱེད་སོགས་བཞི། །བས་རྒྱར་ལྷང་བསྟན་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་རྫོགས་པའི། །གཙུག་ལག་ཁང་བྱས་སངས་རྒྱས་རབ་མཆོད་དེ། །མཆོད་རྟེན་རྫོགས་བྱས་མི་ནང་ལྷའི་དཔལ་ཐོབ། །བྱམ་ཟེ་

@138A ཞེག་མཆོད་སྤྲིན་བྱེད་པའི་ཤིང་རྟ་ཞོན་ཏེ་སོང་བ་ན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་བསྐོར་བ་བྱས་པས། བསྐལ་པ་བཅུ་གསུམ་ན་རང་སངས་རྒྱས་འོད་སྐོར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་དགའ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་

ལ་ཤིང་རྟ་བསྟབས་པས། བསྐལ་པ་བཅུ་གསུམ་ན་རང་རྒྱལ་དགའ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཡང་བྱམ་ཟེ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བ་མཐོང་ནས་དགེ་སློང་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་སྣམ་སྦྱོར་པ་ན་རྒྱལ་བས་གར་བྱོས་པར་བཞུགས་པས། འདི་ནི་རྩུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་དད་ཅིང་དགའ་

བས་མེ་ཏོག་སྤར་གང་གཏོར་བ་རང་རྒྱལ་མེ་ཏོག་བླ་མར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཡང་བྱམ་ཟེ་ཤིང་རྟ་ཞོན་པ་ཞིག་བཞས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་ཤིང་རྟ་བསྟབས་སོ། །སྟོན་པས་དེའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པས་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པས་བསྐལ་པ་བཅུ་གསུམ་ན་རང་རྒྱལ་ཤིང་རྟ་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བར་

ལུང་བསྟན་ཏེ། །ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་ཞེག་སྨྲམ་པ་ན་རྒྱན་མང་པོ་བཏགས་ཏེ་ཁང་བཟང་བརྒྱན་ནས་མལ་ཁྲི་བརྒྱན་པ་ལ་འདུག་གོ། ལྷས་མཁན་ལ་དྲིས་པས་ཁོང་ན་འདུག་པའི་མཐུང་བསྟན་ཏེ། །རྒྱ་ཚང་བ་ན་བྱ་གཟུགས་བཟང་བ་རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཤ་མ་དང་དྲི་

མས་མ་གོས་པ་ཞེག་བཙས་སོ། །ཁྱོས་བྱ་འདོད་དེ་རྒྱན་བཀྲོལ་བ་ན་ཡང་བྱུང་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུར་ཤེས་ཏེ་རྒྱན་དང་བཅས་པར་དཀྲོས་སོ། ཁྱི་ལ་བཞག་པ་ན་མིའི་ཁྱི་མི་སྣང་བར་ལྷའི་མལ་ཁྱི་བྱུང་ངོ། །ཁྱིམ་དྲུའང་ལྷའི་ཁང་པ་བརྩེགས་མ་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་

བརྒྱན་པ་བྱུང་ངོ། །སྤྲས་སུ་ནི་གསེར་གྱི་མཆོད་སྟོང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་བྱུང་ངོ། །དེར་གཏེར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་ཁ་ཕྱེ་བ་བཞི་བྱུང་སྟེ། བརྒྱ་སྟོང་ཕྱུང་ཡང་འབྱིན་

དང་གང་བ་མི་མངོན་ནོ། །དེ་དབྱིག་ཚོར་བརྟགས་ཏེ་གང་དུ་འགྲོ་བར་ཡང་མི་མ་

ཡིན་དགེ་གིས་རས་ཚར་ཚར་ཅན་འདིང་ངོ། །མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་འགྲེམས་སོ། །དེའི་ཕས་དགྱན་ལ་སོགས་པའི་དུས་དང་མཐུན་པའི་ཁང་པ་བྱས་པ་ཡང་ལྷ་རྫས་སུ་གྱུར་སྟེ། ལྷ་མོ་དག་དང་

རྒྱན་དང་རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྩེའོ། །ཕྱིས་དགེན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་སྤྲེལ་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་

@138B ནཡང་གར་ཕྱིན་པར་ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་འོང་བས་ངོ་ཚ་བ་ན། སྟོན་པས་སློང་ཐག་པ་ནས་མི་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་པས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །སྟོན་སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་ཁྱིམ་བདག་ཞིག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་

གཙུག་ལག་ཁང་བསྐྲིགས་པར་སངས་རྒྱས་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་ཆོ་ག་དང་ལྡན་པའི་ཁྲུས་དང་ཆོས་སྟོན་གསོལ་ཏེ། དབུ་སྐྲ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་སོ། །དེ་བྱ་དག་གིས་མི་གཙང་བར་བྱས་པས་གཙང་ཁང་ཕྱིར་པོ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཚང་

བ་བྱས་ཤིང་ས་གཞི་འང་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས་དུས་སྟོན་བཙུགས་ཏེ་སྤྲིན་ལམ་བཏབ་པའོ།། ཤཱཀྱན་ཡང་དབུལ་ཡང་རྒྱལ་ལ་ཉལ་ཁོས་སོགས་འབྱོར་ལྡན་པས། །མཆོད་བྱས་ཚངས་སྤྱོད་བསྟེན་པས་དོན་ཆེན་གྱུབ། །རྟུལ་བྱལ་ཉལ་ཁོས་གསོལ་བྱར་སྤྲོན་མིར་གྱུར་ནས། །རབ་བྱུང་ཟག

པ་ཟད་ཐོབ་དགེ་འདུན་མཆོད། །བྲམ་ཟེ་དབུལ་པོ་བཟའ་མི་གཉིས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དང་ཉེ་བ་ན་ཞིང་ལས་བྱེད་པས། སྟོན་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཕྱི་ནང་དུ་གཤེགས་པ་མཐོང་སྟེ། དད་ནས་བགྲོས་པས་ཉོས་ཙམ་སྤྱར་བ་ཞིང་གར་གསོལ་ཞིང་། བདག་ཅག་དབུལ་བ་དང་བྱལ་

ཏེ་ཞིང་འདིའི་སྐྱ་གུ་འང་གསེར་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་དེ་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕུལ་བ་ལ་ཁྲོད་ཞིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཡིན་པས་ཅི་བདེར་སྨྲོད་ལ་སྨྲིན་པ་དག་བྱིན། བསོད་ནམས་དག་གྱིས་ཤིག་ཅེའོ། །དེ་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་གཟོ་བས་འབྲོར་བ་ཆེན་པོས་

རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་འཚོར་དང་བཅས་པ་སྨྲས་དྲངས་ཏེ། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྨྲར་ཞིང་ཐ་མར་རས་ཟུང་རེ་ཕུལ་ནས་ཆོས་མཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་འབད་པ་བྱས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་ཚེ་བྷམ་ཟེར་གྱུར་ཅིང་ཚོ་གཅིག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱད་

ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་ཀྱང་དོ། །རི་སྤོས་ངད་ལྡང་ལ་རྩ་བྱ་ལྟ་སྤྱག་ཅེས་བྱ་བ་ལྷིང་བས་སྟོན་པ་མཐོང་སྟེ། བབས་ནས་ཞབས་བྱང་འདུག་གོ །ཆོས་གསུམ་གསུངས་པ་མཐོན་ཏེ་སོང་བ་ན་ཁྲས་བསད་པ་ཆོང་དཔོན་ཞིག་གི་བུར་སྐྱེས་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་

@139A པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ལོ་བདུན་ན་དབྱ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ཅིང་དགེ་འདུན་ལ་བཀུར་སྟི་བྱེད་དོ། །སྲོན་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གི་དེ་ཉའི་རྒྱལ་པོས་ཕམ་པར་བྱས་པ་ནགས་ཁྲོད་དུ་འཁྱམས་པ་ན། རྩ་བྱ་ཞིག་བྱ་མོས་བསྐོར་ཏེ་འདུག་པ་ལ་བདེ་བར་མཐོང་ངོ། །

རང་སངས་རྒྱས་ཞིག་དང་ཕྲད་པས་དད་པར་གྱུར་ཏེ་རྟ་ལ་ཟས་ཆུང་ཟད་བཀལ་བ་ཕུལ་བས་དེས་འཇིགས་པ་མེད་པར་བསྒྲུལ་ལོ། །ལས་འདིས་བདག་རྣ་བ་ངན་སྐྱེས་ཏེ་སྡོན་པ་འདི་བས་ལྷག་པ་མཉེས་པར་བྱེད་པར་ཤོག་ཅེག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའོ།། ('GZHA)ན་ཡང་།

བསྟབ་པ་དུལ་བས་གྲང་པོར་སྐྱེས་ནས་ནི། །རྒྱལ་ལ་དད་ཕོབ་ཤིང་གྲིབ་ཕུལ་བྱས་པས། །ལྷར་གྱུར་འདུན་པ་མཉེས་བྱས་བདེན་པ་མཐོང་། །སྐྱབས་གསོལ་བསྟབ་གཞི་བཟུང་བས་བྱེ་ཆེན་གྱིས། །ཆར་ལས་ཐར་ཏེ་དད་པས་མཉེས་བྱས་པས། །ལྷ་མིའི་དཔལ་སྙོང་

བས་རྩར་ལྷང་བསྟན་ཐོབ། །སྡོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཞིག་བསྟབ་པ་ལ་གཡེལ་བས་ཆེ་ཕྲ་མང་པོ་ལས་འགལ་བ་བྱས་སོ། །ཁ་ཅིག་བསྲུངས་ནས་སྐྱོན་ལམ་བཏབ་ཀྱང་གྲང་པོ་ཆེར་སྐྱེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ལ་དགའ་བས་ནཡ་གྲོ་རྟེའི་ཡལ་གས་ཉིན་

མཚན་བསྐྱབས་སོ། །དེ་སེང་རྟེས་བསད་པ་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ། སྡོན་པ་མཆོད་ནས་ཆོས་ཐོས་པས་བདེན་པ་མཐོང་བའོ། །ཡང་གླུའི་རྒྱལ་པོ་དབྱིག་གི་བྱ་དབྱིག་བཟང་ཤེད་བྱེ་བ་ན། དུས་བྲག་ཀུ་ལྷས་ལ་བྱེ་ཚན་བབ་པས་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་རྟོང་ངོ། ལ་ལ་ལ་མི་འབབ་པ་

མཐོང་སྟེ་ཞ་མ་ལ་དེའི་རྒྱུ་དེས་པས་ཆེ་བར་གྱགས་པ་དག་གོ་ཞེའོ། །དེ་བས་ཆས་ངན་པ་ལའང་མི་འབབ་པ་མཐོང་ནས་དེས་པས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བསྟབ་པའི་གཞི་བྱངས་པའོ་ཞེའོ། །དེ་སྙ་ལས་ཐོས་དེས་པས་སངས་རྒྱས་ལས་སོ་ཞེའོ། །དེ་ལེན་པར་ཞུས་པས་མ་

ལེན་ཅིག་མ་ཐུབ་ན་དམྱལ་བར་འགྲོ་བ་འདི་བས་ཆེས་སྡུག་གོ་ཞེའོ། །འདི་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཡང་ཅི་སྟེ་མི་བསྡུངས་ཞེས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ་མེ་དོག་གྱོར་ནས་དེ་དག་མནོས་པས་བྱེ་ཚན་མི་འབབ་བོ། །བཀའ་དྲིན་དྲན་ཏེ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་མཁོ་བ་བསྟབས་པར་ཞུས་པ་དང་།

@139B གཞན་ལའང་ཕན་གདགས་དགོས་སོ་ཞེས་ཏེ་མ་གནང་ངོ། །དབྱར་ཐོན་ནས་སྟོན་པ་མཉན་ཡོད་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གཤེགས་པའི་ལམ་ཐོག་ཐག་དེས་མཆོད་བཀུར་རྒྱ་ཆེར་བྱས་སོ།། འོད་མའི་ཚལ་དུའང་རྒྱ་བ་གསུམ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྒྲུར་ཏེ་ན་བཟའ་འབྱམ་རི་བ་ཕྱལ།

དག་སྒོང་རྣམས་ལའང་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཕྱལ་བས། དེ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ལྷུ་དང་མིའི་འོངས་སྤྱོད་རྫོང་ནས་ཐ་མ་མི་ལས་རབ་ཏུ་བྱང་སྟེ། རང་སངས་རྒྱས་སྒྲོན་ལམ་ལེགས་བཏབ་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ།། ༈གཞན་ཡང་། བསྟན་བཅོས་མཐར་ཕྱིན་རྫུ་འཕྲུལ་

མཐུ་ཐོབ་ཀྱང་། །ང་རྒྱལ་དྲེགས་པས་ལམ་མཆོག་སྟོང་མ་བྱུར། །རང་གི་ཚོད་ཤེས་ངེས་པས་དོན་བསམས་ཤིང་། །བསྟོམས་པས་སྐྱར་བར་ཚངས་སྤྱད་མཐར་ཕྱིན་ཐོབ། །རི་སྲལ་ཞིག་ན་བྱང་སྲོང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་མཐུ་ཆེ་བ་ཞིག་འཚོར་ཉིས་སྟོང་

ལ་ཆོས་སྟོན་པས་དེ་རྣམས་བསམ་གཏམ་བཞི་དང་མངོན་ཤེས་ལྔ་ལ་བཀོད་དོ། །སྟོན་པ་མཆོ་མ་དྲོས་པ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ་སྣང་བཞིན་འབྱངས་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཆོས་ཐོས་པས་འཚོར་རྣམས་ཀྱི་ནི་བདེན་

པ་མཐོང་བར་གྱུར་ཏོ། །དྲང་སྲོང་དེ་ནི་ང་རྒྱལ་གྱིས་དྲེགས་པས་ཅིའང་མ་ཐོབ་བོ། །ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་འབད་པ་བྱས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ནའང་དེས་ཅིའང་མ་ཐོབ་བོ། །དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་འབད་པ་བྱས་པས་སྐྱར་དུ་སྡེ་སྟོང་གསུམ་ལོངས་ཏེ་ཆོས་སྨྲ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་སེམས་ཅན་སྟོན་ཕྱག་དུ་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་རང་ལ་མི་སྟོན་ཏེ། འདི་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་བྱས་ན། བདག་གིས་ཅིའང་མ་ཐོབ་པས་ཅི་བྱའི་གཏོལ་མེད་ཀྱིས། དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་བཏང་ལ་བསྒོམས་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས། ཐོས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སེམས་

པ་དང་མཐལ་བ་དང་ཉེ་བར་བརྟགས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་དོན་བསྟན་པས་རྗོགས་པར་བསྟབ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱ་བ་དག་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེ་ཞིང་མང་བ་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་དུ་མ་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་

@140A ལྷ་བས་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྒྲིད་པར་བྱའོ།།འདི་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དེ་ཡང་དག་པར་ཟློ་ཞིང་བསྟེན་པས། དེ་ལྷར་ལས་འབྲས་ངེས་བརྟན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཐོབ་པ་སྟེ། །ལྷ་ལས་འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྐྱག་ཅིང་། །

སྙ་ངན་འདས་ལ་འདུན་བསམ་བརྟན་པ་ཡིས། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅི་ནུས་ཡང་དག་ཟློང་ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ལྷར་ལས་དང་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཐོབ་ན། དེ་ལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་ལྟ་པོ་མཐའ་

དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པར་ཤེས་ནས། དེ་ལ་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་བློ་བསྐྱེད། དེ་ལས་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བདེ་ཞིང་བསིལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་

བརྟན་པོ་ལས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དུ་བྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་ལ་བསྟོན་པར་བྱེད་དེ། མ་ཁན་པོ་འམ་སློབ་དཔོན་ནམ་དགེ་འདུན་དུ་འོས་པ་ཚང་ཞིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐུན་པའི་རྒྱུན་ཚང་ཞིང་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུན་བར་ཆད་ལ་

སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོགས་པ་ཚང་བ་ལས། བསྒྲབ་པའི་གཞི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དག་སྟོང་གི་སྡོམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དག་ཅེ་ན་སྙམ་པ། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་བཞག་པར་མི་འོས་པ་ལ་སོགས་པ།

སྡོམ་པ་སོ་སོའི་སྒོར་བ་དང་དངོས་དང་རྗེས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཅི་རིགས་པས་ཡང་དག་པར་ཚོད་པར་བྱའོ།། བྱན་པ་ཉིར་གཞག་ལས་ལོག་པར་ལྟ་བ་སྒོང་བ་ནི་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིད་ས་བོན་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྡུན་པ་ཆེན་པོ། ལོག་པའི་སྒོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་བ་དེ་ལས་གྲོལ་

བ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས། དོན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྒོང་ཞིང་འཁོར་བ་དང་རིང་ལ། ཐར་བ་དང་ཉེ་བ་སྟེ་ཆོས་ལ་དག་འབས་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་ན། འཁོར་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ལ་དམིགས་པས་འགྲོ་བ་ལྷའི་ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་དང་། མི་ལ་འདོད་པ་དང་། དམྱལ་བ་

@0140B ལ་གཞོད་པ་མང་པོ་དང་། དུད་འགྲོ་ལ་ཕན་ཚུན་ཟ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་ལ་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་ལ་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཡན་ལག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དམིགས་སོ། །དེའི་ཐ(g)་(mar)་(sri)ང་(pa)་(las)་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་བསྒྲུབ་པར་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སེམས་གཅིག་ལས་ཀྱང་དག་བའི་ཚོས་

ཀྱི་རྒྱུན་ཉིད་སྐྱོའོ། །དེ་ནས་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སེམས་བསྒོམ་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་ཆོས་ལ་སེམས་ཕྱིར་ཞིང་གསལ་བས་ཕུག་ལ་སོགས་པ་བྱེད། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞི་ཞིང་། གསལ་བས་ཁྱིམ་བྱི་གནས་གཟིབ་ལྟ་བུ་ལ་མི་

ཆགས། བདུད་དང་གཡུལ་འཕྱེད་པར་འདོད། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འདོད་པ་ལས། ཆེས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དང་པོར་བསྒྲབ་བའི་གཞི་ལྡའི་སྡོམ་པ་ལེན་ཏོ།། དགེ་བསྙེན་རྫོགས་པ་ན་ཡང་བར་སྣང་གི་གནོད་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་བསྟོད་པ་སྐྲགས་པ་སྟེ། རིགས་

ཀྱི་བུ་ཆ་གེ་མོ་ཞེག་ཡུལ་ཆ་གེ་མོར་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ནས་གོས་ངུར་སྨིག་བཅོས་ཤིང་ཡང་དག་པར་དད་པས་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བས་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་དམའ་བར་བྱེད། ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་མཐོ་བར་བྱེད། ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལས་

བྱོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉམ་ང་བ་འཆིང་བ་དུ་མ་ཅན་རབད་མེད་པར་རིགས་ནས་འབྱུང་བར་འདོད་བ་ན་ཡང་ས་བླ་དང་བར་སྣང་ལ་སྤྱོད་པའི་གནོད་སྤྱིན་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་བསྐང་པས་དེ་དག་རབ་ཏུ་དགའོ། །དེ་དག

དགེ་སློང་གི་མཁན་པོ་ལ་ཅི་རིགཱ་གསུ་བསྟེན་བཀྲ་བྱས་ཏེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་བླང་ངས་པས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་མན་ཆད་ལ་སློགས་ཤིང་རབ་ཏུ་དགའ་འོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་ལ་རྣེད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་ཙམ་བྱིས་བསམ་

པ་དང་སྲོར་བ་བཏང་སྟེ་སྲོ་བ་དང་འབད་པ་ཆེན་པོས་གཙོགས་པོ་ཆེར་གཟུང་བ། ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྒྲིམས་ཏེ་བཙལ་བར་བྱའོ།། སླ་ཚོས་དང་བྱི་ན་ཙམ་སྲོར་བས་ནི་རང་ཉིད་བསླུ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ།། ཤཱི་ཧྥེས་@141A སུ་བསྟུང་བའི་ཐབས་ལས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྟུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ། དེ་ནས་གནས་སུ་བྱུར་པ་མཁན་པོ་དང་། །སློབ་དཔོན་དགེ་ལ་ལེགས་པར་གནས་བཅས་ཏེ། །ཇི་སྐད་བཤད་བཞིན་ལེགས་བསྟེན་བསྲུབ་པའི་གཞི། །མ་ལུས་གྲུས་པས་

ཅི་རུས་ལེགས་པར་བསྲུབ། །བྱ་བ་ཀུན་གྱི་ལུང་ནོད་བཀའ་བཞིན་དུ། །བསྟུབ་པས་རང་དགར་འཇུག་པ་ཐག་བསྲིངས་ཏེ། །ཁ་ལོ་བསྟུར་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི། །དབང་བྱུར་ཀུན་ཏུ་དེ་རྟེས་འབྲང་བར་བསྲུབ། །དེ་ལྟར་བརྟུལ་ཞུགས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་ཀྱང་དེ་

ཙམ་གྱིས་ནི་དོན་མི་འགྲུབ་པས་ན། དེ་རྟེས་སུ་བསྟུང་བས་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱ་བ་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་བྱ་དགོས་པས་ན། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྫོགས་ཀྱང་ལོ་བཟུམ་ལ་ལོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལོ་བཟུ་ལོན་ཡང་ལྟ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་མཐའ་དག་གིས་

དང་པོ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་གནས་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་འོས་པ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དག་ཅི་ནས་ཀྱང་བསྟེན་པས་བསྙང་བར་བྱ་སྟེ། མཁན་པོ་ནི་དེར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཉིད་ན་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་མཚམས་གཅིག་ཏུ་གནས་ནས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་

ཞུ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་འཛོམ་ན་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་དག་ལ་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བར་གནས་བཅས་ནས་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སྔར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་དེ་དག་ཡང་དག་པར་བསྟེན་པའི་ཆོ་གས་མཉེས་པར་བྱ་ཞིང་། རང་གིས་དགག་པ་དང་བསྟུབ་པ་དང་གནང་བར་

གཏོགས་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་རུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསླབ་པ་དང་། ཟས་དང་གོས་དང་སྦྱོད་ལམ་དང་། དགེ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་གསུམ་ལ་སོགས་པར་ཞུ་བ་དང་། དེའི་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྟུབ་པ་ལ་སོགས་པས་རང་དགར་

འཇུག་པ་རིང་དུ་དོར་ནས། ཁ་ལོ་བསྐྱུར་བ་དང་འདྲེན་པ་དང་དམིགས་བྱ་དང་། དེད་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་བླ་མ་དག་གི་གཞན་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་གནས་པ་ལས། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟད་བ་ཡར་ཀྱི་ངོ་ལྟར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། ཉེས་པ་དང་

@141B ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིབ་པས། སྡུག་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དག་གི་རྩེས་སུ་བསླབ་པ་ལ་ནན་ཏན་ཅེན་པོས་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇུག་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་བླ་མ་དང་མཚམས་གཅིག་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་རིངས་ཤར་བ་དང་བྱ་བ་ཕལ་ཆེར་མ་ཞུས་པར་བྱས་ན་ཉེས་བར་འགྱུར་བར་བཅས་པས་

དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པའི་ནན་ཏན་གསུངས་པ་འདི་ནི་གཙོ་བོར་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བའི་མན་ངག་ཆེན་པོའོ།། ༥ དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རང་གི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་སྤྱད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། རང་གི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

བསྡུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོར་རང་གིས་སྟོམ་པ་གང་བླངས་པ་དག་གི་རྩ་བ་བགེ་ཡོད་པ་ལ་བསླབ་པ་ནི། བགེ་ཡོད་བརྟན་པོས་ལྷུང་བ་སྟེ་ལྟ་སོགས། །ཉེས་པ་ཕྲ་བའང་རབ་བསྒྲིམས་སྡང་བྱ་ཞིང་། །འཕགས་རིགས་དགེ་སྡུང་རྣམས་གསོ་སྦྱོང་སོགས། །གཉེན་པོ་ཕྲ་

ལའང་རབ་བསྒྲིམས་འབད་པས་བསླུབ། །བགེ་ཡོད་པ་ནི་ཉེས་པ་སྤོང་ཞིང་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲིམས་པ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། དེས་ལྷུང་བ་སྟེ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་དེའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཕྲ་བའི་ཕྲ་བ་ཡན་ཆད་གཅོད་

པར་བྱེད་པའི་དགྲ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་སྣང་བ་ལ་བསྒོམ་པ་དང་། འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་དང་། དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱུན་བཅུ་བདུན་དང་། གསོ་སྦྱོང་དང་དབྱར་གནས་པ་དང་། དགག་དབྱེ་དང་། བསམ་

གཏན་དང་སློབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོར་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཕྱ་བའི་ཕྱ་བ་ལ་ཡང་ནན་ཏན་གྱིས་བསྒོམས་ཏེ་གཅོགས་པ་ཆེར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ།། ༄ དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་རྣམས་ལ་བསླབ་པ་ནི། དེ་ཡང་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་ངོ་ཚ་དང་། །ཁྲེལ་ཡོད་

འཇིགས་དང་དུལ་དང་ལེགས་བསྟམས་དང་། །གུས་པས་མཇུག་སོགས་རྗེས་མཐུན་ཐབས་ཀྱི་སྒོ། །སྣ་ཚོགས་དག་ནས་འབད་པས་འཇུག་ལས་བསྒྲུབ། །དྲན་པ་ནི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའོ་ཤེས་བཞིན་ནི་བློང་དོར་དམིགས་ཕྱེད་པའོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནི་བདག་གམ་

@142A ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཉེས་པར་འཛེམ་པའོ། །ཁྲེལ་ཡོད་པ་ནི་གཞན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འཛེམ་པའོ། །འཇིགས་པ་ནི་ཉེས་པའི་འབྲས་བུས་བག་འཚུམ་པའོ། །དུལ་བ་ནི་དབང་པོ་སྡོམ་པའོ། །ལེགས་པར་སྡོམས་པ་ནི་ཡུལ་དང་ཐུག་པ་ན་ཉོན་མོངས་

པ་འགོག་པའོ། །གུས་པས་འཇུག་པ་ནི་སྐྱབས་དང་བྲལ་མ་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་གུས་པ་དང་། བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་བསླབ་པ་ལའང་གུས་པའོ། །སོགས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་མི་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྡུས་པ་

སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཡོད་པས་བསླབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སྐོ་སྒོ་ཆོགས་དང་རྣམ་གྲངས་སྒོ་ཆོགས་དང་། དམིགས་པ་སྒོ་ཆོགས་དག་ལ་འབད་པའི་སྐོ་ནས་འཇུག་པས་བསླབ་པར་བྱ་བའོ། །དོན་འདི་གཉིས་ནི་བྱན་པ་ཉིར་གཞག་ལས་དེ་

ནས་དེ་ཉེས་པ་ཕྱ་བ་ལའང་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་དང་། བཟོད་པ་དང་དུལ་བ་དང་ཡང་དག་པར་སྡོམ་པ་དང་འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། ཁྲོ་བ་འདོར་བ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སུ་བསྟེན་པ་དང་། སྟོག་པའི་གྲོགས་པོ་སྤྱོང་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། ཟས་

བཟང་པོ་དང་མང་པོ་མི་འདོད་པ་དང་ཚོགས་ངན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། ནམ་ཡང་མཛའ་བཤེས་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་། ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་བྱེད་པ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་

པའི་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་འཆིང་བ་གཅོད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའོ།། དེ་ལ་ནི་དབང་པོ་དང་སྒམ་ཆུ་རྩ་གསུམ་མན་ཆད་དགའ་བས་བསྟོད་པ་སྦོགས་

པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚོས་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་མ་ཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སྙོན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་ཆགས་གཞོན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལའང་ཞེས་དང་གྱས་པ་དང་བཅས་པས་གཅིག་པུ་དབེན་པ་ནའང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་སེམས་ཅན་

@142B ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ན་རང་མ་དུལ་བ་ནི་ཆ་མ་ཡིན་པས། ཅི་ནས་བདག་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་ལྡན་ལ་སོགས་པའང་རྣམས་སུ་ཡི་རང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྱུས་བརྩམ་མོ་སྙམ་པ་ནི་

ངོ་ཚ་ཤེས་པའོ། །བྲེལ་ཡོད་པ་ནི་བདག་ལ་ལ་ལ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པ་གང་རྟུང་གིས་བླང་བར་མི་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་གོ །དེ་ཡོངས་སུ་དག་པས་འབྱོད་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

འདུལ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་པའོ། །ཞེས་སོ།། ༥ དེ་དག་གི་ཉེས་པ་ཕྱ་བའང་སྤང་བར་བསྟེམས་པ་ནི། ཆུ་ཐིགས་བསགས་པས་སྣོད་ཆེན་འགེངས་པ་ལྟར། །ཉེས་པ་ཕྱ་བའང་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ནི། །མང་དུ་བསགས་པས་ཆེན་པོར་ལྟང་འགྱུར་ཕྱིར། ।

སྲིན་པོ་རྒྱལ་པ་སྣོང་ལ་བརྟེག་ལྟར་བསྟེམས། །འདས་ཆེན་ལས་སྟོག་པ་ཆུང་བྱས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཕྱི་བཞིན་མི་འོང་མ་སེམས་ཤིག །ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ལྟུང་བ་ཡིས། །བྱམ་ཆེན་གང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཆུང་ཟད་ཆུང་ཟད་བསགས་པ་ཡིས། །སྟོག་པས་བྱིས་པ་གང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་

བ་དང་། ཡང་ཉེས་བྱས་ཕྱ་མོ་གཅིག་ལས་ཉམས་ན་ཡང་སྤྱུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྷོང་སྟེ། རྟས་སྣལ་ཡན་ལག་དྲུག་སྟེད་པ་ལྟར་ལུས་ཤིན་ཏུ་བསྡུད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་སྣ་ན་ནི་བདུད་ཀྱི་ཆོག་སྟེ་དང་བརྟེན་པ་སྤང་ངོ། །རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་ལ་སྲིན་

པོས་རྒྱལ་པ་སྣོང་བ་ན། འདི་བྱིན་ན་ངེས་པར་འཆི་སྐམ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསད་ཀྱང་བླ་སྟེ་མི་རུང་ངོ་ཞེའོ། །ཡང་ཕྱེད་ནས་རིམ་གྱིས་ཐ་ན་ལག་མཐིལ་ཙམ་དང་། དེ་མི་སྟེར་ན་ཡང་ངའི་ཏུ་ལྟོགས་པས་རྟུལ་གྱི་ཆ་ཙམ་བྱིན་ཅེའོ། །ཁྱོད་སྣོང་བའང་ཤིན་ཏུ་ཆུང་མོད་ཀྱི། བདག

རྒྱ་མཚོ་བརྒལ་བར་འདོད་པ་ན་དེ་ཙམ་བྱིན་ཡང་དབུགས་ཕྱིར་འབྱུང་སྟེ་བདག་འཆི་བས་མི་སྨྱིན་ནོ་ཞེས་བཟློག་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་སྲིན་པོས་ཕམ་པ་ནས་ཉེས་བྱས་རེ་རེའི་བར་ལ་དེ་མ་བསྡུངས་ཀྱང་རྒྱུ་དེས་རང་ཀུ་ཞི་བའི་བདེ་བ་འཐོབ་

@143A ཅེས་སྨྲས་ཀྱང་། ང་ལ་ཉེས་བྱས་ཙམ་བྱུང་སྟེ་ཕྱིར་མ་བཅོས་ན་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་བརྒལ་བར་མི་ནུས་ཤིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟམ་པས། ཆུང་ངུ་ཉེས་བྱས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་ཕམ་པ་ལྟར་བསྡུང་བ་ལ་བརྟན་པར་གསུངས་སོ།།

༄ དགེ་སློང་གི་དྲི་མ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་བར་འབད་པ་ནི། གཞན་ཡང་དགེ་སློང་དྲི་མ་སུམ་ཅུ་གཉིས། །སྤྲིན་པ་བརྒྱད་དང་དགེ་སློང་སྟོག་ཅན་དུ། །བྲེད་ཚོས་ལྷ་བཅུ་རྩ་གཉིས་ངན་པའི་ལས། །བཅུ་བྱུག་ལ་སོགས་ཉེས་ཚོགས་རྣམ་མང་སྤང་། །རིན་པོ་ཆེའི་

ཕུང་པོ་ལས་དགེ་སློང་གི་དྲི་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྤངས་ན་དགེ་སློང་སྟེ། འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་། བདག་བསྟོད་པ་དང་ གཞན་ལ་བརྙས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྟེད་པ་འཚོལ་བ་དང་། རྟེད་པས་རྟེད་པ་

འདོད་པ་དང་། དད་ཚས་ཆུང་གཟོག་པ་དང་། ལྷུང་བ་འཆབ་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་། འདུ་འཛི་ལ་དགའ་བ་དང་། རྟེད་པ་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་དང་། རང་གི་རྟེད་པས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། ཞ་རོལ་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་ཕྱག་དོག་བྱེད་

བ་དང་། གཞན་གྱི་རྟེད་པ་འདོད་པ་དང་། རང་གི་འཕྲུལ་པ་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་། གཞན་གྱི་འཕྲུལ་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་འདྲལ་བ་མི་བསྟང་བ་དང་། ཁྲ་ལྟར་མུ་ཅོར་སྣ་བ་དང་། མ་གྲུས་ཤིང་ཚོད་པ་དང་། ལྟ་བས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་འགལ་

བ་དང་། མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་གྱི་གསང་ཆོག་འཛིན་པ་དང་། སྨྲིབ་པས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་འགལ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་

གསུམ་གྱིས་སྤྲག་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་སྦྱོང་བ་དང་། ཆོས་དང་འགལ་བར་གནས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མི་གུས་པའོ། །དགེ་སྦྱོང་གི་སྨྲིབ་པ་ཡང་བརྒྱད་དེ། བློ་མ་ལ་མི་གུས་པ་དང་། ཆོས་ལ་རེ་མོ་མེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།

@143B མདོ་སྡེ་མ་ཐོས་པ་རྣམས་སློང་བ་དང་། བདག་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱིས་སྐྲག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐེགས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མ་སྤྱིས་པ་ལ་སྐྲག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་སྤྱིས་པར་ཐོས་ན་གཡང་ས་ཆེན་པོར་

བལྟ་བའོ། །ཆོས་བཞིས་དགེ་སློང་སྟིག་པ་ཅན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་ང་རྒྱལ་ལོ། ཡང་བཞི་སྟེ་ཁེངས་པ་དང་། སྐུ་ཅོར་སྐྱེ་བ་དང་། ཁྲ་སྟ་བྱ་དང་། ཆོག་འཆལ་པའོ།། ཡང་བཞི་སྟེ་ཆོད་པ་དང་། ཐོ་ཐག་ཅན་དང་། རྣེད་པ་འདོད་པ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་

འདོད་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ་གཡོ་དང་། སྐྱུ་དང་། མི་མཐུན་པས་འཆོ་བ་དང་། མི་རིགས་པ་སྨྲ་བའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། བྱས་པ་མི་གཟོ་བ་དང་། བྱས་པ་ལ་སྨོད་པ་དང་། སྟོན་བྱས་པ་བརྗེད་པ་དང་། མཛའ་བོ་ལ་འཁྲུ་བའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། དད་ཅས་ཆུད་གཟོན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་བསྲུང་

བ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ཁྲོད་དུ་གསོད་པ་དང་། འདུལ་བ་མི་བསྲུང་བའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་། སྲོག་དང་གང་ཟག་ཏུ་སྨྲ་བའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དང་། བསྟན་པ་ལ་མི་གུས་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། དགེ་འདུན་མཐུན་པ་ལ་མི་དགའ་

བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་དགའ་བ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། འདུ་འཛི་ལ་དགའ་བ་དང་། རྒྱང་ཕན་གྱི་གསང་ཆོག་བརྟེད་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། རྣེད་པ་འདོད་པ་དང་། གྲགས་པ་འདོད་པ་དང་། གཉེན་བཤེས་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་དགའ་བ་མི་སྐྱེད་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། བདུད་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། བདུད་ཀྱིས་

ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་མང་བ་དང་། འཕགས་པའི་རིགས་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཡང་བཞི་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གདུང་བས་གདུང་བའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དང་ངག་གི་དང་སེམས་ཀྱི་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཚུལ་འཆོས་པའོ་ཞེས་སོ། །ཡང་འདས་ཆེན་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་སྐོམ་པ་ནི་ལས་ངན་པ་བསྡུ་བྱ་སྟོང་བ་སྟེ། རྣེད་པའི་ཕྱིར་ལུ་གུ་གསོ་ཞིང་སོས་ནས་འཚོང་བ་དང་། རྣེད་པའི་ཕྱིར་ལུ་གུ་ཉོས་ནས་གསོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕག་ཕྱུག་དང་། བེའུ་དང་། བྱའི་ཕྱུག་ལ་ཡང་

@144A གཉིས་གཉིས་དང་། ཉ་པ་དང་། རྩོན་པ་དང་། ཚོམ་པོ་བ་དང་། བཤད་པ་དང་། བྱ་བ་དང་། ཕྱ་མ་པ་དང་། བཙོན་སྡུང་དང་། ཀླུ་ལ་སྦྲགས་འདེབས་པའོ། །ཞེས་སོ།། སྟོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་

ཀྱིས་གནས་ཏེ་ཕྱོགས་སྟེ། བྱད་མེད་སྤོང་ཞིང་སྡུད་ཡང་སྤྲོད་པར་མི་བྱེད་ལ། འཐབ་པར་ཡང་མི་བྱེད་དེ། སྨན་ལ་ཕྱིར་མི་སྨན་བར་དང་། ཕ་མ་ལ་མི་གུས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་དགོན་མཆོག་

གསུམ་ལ་མི་གྱས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ཚང་བར་བྱད་མེད་ལ་ཆོས་མི་

སྟོན་ཏེ་སྐྱེས་པའི་གནས་སུ་སྟོན་པ་དང་། དགེ་སློང་མའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། དགེ་སློང་མས་དྲིས་པའི་ལན་ཡང་མི་གདབ་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་མི་བྲི་

ཞིང་མ་གསོལ་བར་སྨྲིན་པ་མི་བྱ་བ་དང་། གཉེན་ཀྱིས་མགྲོན་དུ་བོས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་བདག་གིར་མི་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདོད་ཚེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་དྲྭད་དུ་ཡུད་ཙམ་ཡང་མི་གནས་པ་དང་། དེ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ་རང་གི་ཡུལ་བསྟན་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། དགེ་སློང་མས་ཕྱིར་སྐྱགས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིར་སྐྱགས་པར་

མི་བྱ་བ་དང་། དགེ་སློང་མས་བྱིན་པའི་གོས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གྲོན་ཏེ་འཚོར་བཞིའི་ནང་ན་ཆོས་སྟོན་པའི་ཚོས་ཀྱི་དགའ་བར་བྱིན་པ་བླངས་ཞིང་དེ་ལ་གཡང་ས་དང་འབྲ་བའི་སེམས་

ཀྱིས་སྤྱད་ལ་ཡང་དེའི་ངོར་བལྟ་བར་མི་བྱ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་སློང་

མས་བྱས་པའི་གོས་ཆོས་ཉན་པའི་གནས་སུ་མི་བགོ་བ་དང་། ན་ནའང་དགེ་སློང་མས་མགྲོན་དུ་བོས་པ་བདག་གིར་མི་བྱ་ན་བདེ་བ་ན་ལྟ་ཅི་སློས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་སློང་མ་དབང་དུ་

མི་བྱ་བ་དང་། དེ་འབོད་ནའང་ལག་པ་བསྟོལ་ཏེ་མགོ་སྐད་ལ་ཕྱོགས་དེ་ནས་འགྲོ་བར་བྱ་

བ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ན་དེའི་ཤང་པ་ལ་ཕྱག་བྱེད་ནའང་སྐྱེམ་པས་གདོང་བཀབ་སྟེ་འདུག་ཅིང་ཤང་པ་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱ་བར་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོས་ཀྱིས་ལུས་དཔའ་བར་མི་བྱའོ། སེམས་དཔའ་བར་བྱ་བ་དང་། དགེ་སློང་མའི་དབྱར་ཁང་དུ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱ་

@144B བ་དང་། ཡུག་ས་མོས་མགྲོན་དུ་བོས་ནས་དགེ་འདུན་མེད་པར་ཐམས་ཅད་དུ་ཁས་མི་ལྡང་བ་དང་། དངོས་པོ་ཅི་ལའང་ཀུན་ཏུ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྐྱེད་དེ། ཐམས་ཅད་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅས་

པ་བརྟན་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་འདི་དག་ཐོས་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བརྩོན་པར་བྱའོ།། ནན་ཏན་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ན་ནི་རྟེ་བོང་དང་བྱི་ལ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཚིག་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ན་ཡང་ང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་

བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཐོབ་པས་སྨྲའང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར་བྱའོ། །དེ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་ནི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱ་བར་སེམས་པའོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་སྟེ། དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པས་དམྱལ་བ་སྐྱོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གྲངས་དང་ཚ་དང་། དཔེ་ཡང་མི་ཕོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བར་

འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སོ།། ༥ ཐུབ་པའི་རྟགས་དང་འཚོ་བ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། འཕགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུར་སྨིག་འདི་དག་ཀྱང་། །སྐྱོ་ཞིང་ཆགས་བྱལ་ཉེར་ཞི་བྱམས་མཐུན་གྱོན། །འཕགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་བཟུ་གཉིས་སོགས་ལྡན་པ། །རྟོག་མེད་སེམས་ཀྱིས་བཅང་པར་བྱ་

བ་ཡིན། །རྟོག་བཅས་གཞན་དག་འཆང་བ་འཆོག་པའི་རྒྱུ། །འོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དག་སྦྱོང་ཚུལ་མཐུན་གྱས་པ་བརྒྱ་དག་གིས། །དམའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྒོམས་པས་བཅང་། །ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་ལས་རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དྲུར་

སྨིག་བཅང་བར་གནང་གི །རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་འཆང་ན་དེ་འཆོག་པ་སྟེ་བསམ་པས་མོས་པ་རྣམས་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །འདི་ནི་འཕགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཏེ་སྐྱོ་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་

བྱལ་བ་སྤྲོད་པའི་གོས་འདི་དག་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་བྱམས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །

@145A འཕགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་།

སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའོ། །འདི་རྣམས་དང་མི་ལྡན་པས་འཕགས་པའི་རིགས་དྲུར་སྨིག་འཆང་བ་ནི་ཆོས་དང་འགལ་བར་གནས་པའོ། །འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གྲུབ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཅང་སྟེ། མཆོད་རྟེན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སྟོན་པའི་འདུ་

ཤེས་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། བྱམས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣོག་པ་མེད་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་གུས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ།།

ཿ དེ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། དགེ་སྦྱོང་བཅོས་མས་སྨིན་གནས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ཕུག་སོགས་དང་ལེན་དེ་ལ་འོས་པ་ཡི། །དད་ཕྱས་ཆ་ཤས་སྤྱད་ཀྱང་གཞོད་ཆེན་འགྱུར། །སེརྒྱེའི་

རོ་ལྟར་བསྟན་པ་འཛིག་བྱེད་ཕྱིར། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པར་དགེ་སློང་དུ་

ཁས་འཆེ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་གི་ཕུག་ལ་སོགས་པ་དང་དུ་ལེན་ན་བརྟགས་པ་བརྒྱད་འཐོབ་སྟེ། བེམས་པོ་ལྟ་བུ་དང་གོ་དཀའ་ཞིང་ལེ་ལོ་ཅན་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བགོད་

པའི་བྱད་མེད་དང་། རང་དབང་མེད་པ་བྱན་དང་། མདོག་དན་ཅིང་མི་སྡུག་པ་དང་། དབང་ཆུང་

བ་གྲགས་པར་འགྱུར། དེ་ལ་སྡུའང་བསྡུ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། སྨྲིན་གནས་རྣམས་ལ་མགུ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་ས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་མཆིལ་མ་འདོར་བའི་ས་ཙམ་ཡང་མི་དབང་ན། གོམ་པ་

འཇོག་པ་དང་འདེག་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། ས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་སྟོན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་

དག་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་སྨྲིན་གནས་དག་ལ་སྡུད་པའི་དོན་དུ་ཕུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བླུན་པོ་དེ་དག་གོམ་པ་འདོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དད་ཐུབ་ལ་མི་དབང་

བར་སྨྲོད་པ་ཡིན་ན། དག་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལམ་ལྟུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་

@145B ཅད་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ནི་དད་ཐུབ་སྐྱའི་རྩེ་མོ་ཙམ་ཡང་དག་པར་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་སྟོན་པས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དང་སྨྲིན་གནས་མཆོག

ཀུ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་བདག་དང་པ་ཅན་ཡོན་འབུལ་བའང་ཚད་མེད་པའི་བྱོས་འབུལ་བས་ན།

ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པས་ནི་ཐ་ན་སྐྱ་རྩེ་བརྒྱ་ཆ་ཙམ་སྣུད་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཇི་སྙེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་གསོག་གོ། དེས་ན་དང་རྩས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་སྣུད་པར་བསྟན་བོ། །དགེ་སློང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་པ། ལུས་དང་ཚུལ་

ཁྲིམས་དང་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ལེགས་པར་བསྟོམས་པས། འཇིགས་པ་མེད་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཆོས་འདི་དག་མེད་པ་དག་སློང་དུ་ཁས་ལངས་བསམ་པས་མོས་པ་མ་གཏོགས་པར་ང་འང་དེ་དག་གི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ངའི་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་ནོ།།

དགེ་སློང་སྟོག་པ་ཅན་དག་བསྟན་པ་ནུབ་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ནི་ཡ་མཚན་ཅན་དགུ་བཅུ་རྩ་ལྔ་དང་ཕས་ཀྱི་ཆོལ་བ་དག་གིས་ནུབ་པར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །དཔེར་ན་སེང་ཧེ་བའི་རྩ་རྣེ་གཅན་གཟའ་མ། བྱས་ཐ་མི་ནུས་ཀྱིས། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེན་བྱས་ཐ་བ་ལྟར། བསྟན་པ་འདི་ནའང་བླུན་

པོ་ལྷོད་པ་བརྟུན་དུ་སྣ་བ་དག་གིས་ནུབ་པར་བྱེད་དོ། །མི་དག་མི་མ་ཡིན་པས་གཟི་ཕྲོགས་ན་དབང་ཆུང་ཞིང་མདོག་ངན་ལ་མི་སྡུག་སྟེ། སྨན་ནམ་སྦུགས་ཀྱིས་མི་བཟློག་པར་འཆིའོ། །དགེ་

སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་གཟི་མིད་པའང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་

པའི་སྨན་འདོད་ཆགས་ལ་མི་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བས་མི་ཚུགས་ཏེ་དམྱལ་བ་ཉིད་དུ་ལྟུང་དོ་ཞེས་སོ།། ༥ ཉམས་ན་ཕྱིར་གསོ་བའི་ཐབས་ལ་རང་གི་ཉེས་པ་སྣང་བའི་ཐབས་ནི། དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སོགས་སྟོབས་ཀྱིས། །བརྟུལ་ཞུགས་ལས་འདས་

ལྟུང་བས་རེག་བྱར་ན། །སྙུང་དུ་འགྱོད་ལས་ཅི་རིགས་ཆད་པས་གསོ། །ཉེས་ལས་ལྡང་བྱེད་སྐྱེས་བུ་མཐས་པར་བསྟགས། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མང་ངམ། བག་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ལྟུང་བ་ལྷག་པར་སྣང་པར་གྱུར་ན་ནི་སྙུང་དུ་འགྱོད་པས་ཕྱི་@146A བཅོས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། ཚམ་པ་འཆབ་སེམས་མེད་པ་ལ་བསླབ་པ་བྱིན་པ་དང་ལྷག་མ་ལ་སྦྱོ་མཁྱ་ལ་སོགས་པ་ཆེད་པའི་ལས་ཅི་རིགས་པ་དག་དང་། མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པ་དང་རེ་ཞིག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོ་གཅི་ལྟ་བ་དག

དང་། སྟོབས་བཞིས་སྡིག་པ་སྤྱང་བ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚོ་གས་ལྷག་མ་ལ་ལུས་པར་སྤྱངས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པར་གནས་པར་བྱའོ། །ལྷང་ལས་ངའི་བསྟན་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་མཐུན་པའི་ཐབ་ཀྱིས་བྱ་དམ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལྟུང་བ་མི་འབྱིན་པ་དང་། བྱུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཅི་ནས་

ཀུང་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་ཆུད་པར་འབད་དོ། །འདས་ཆེན་ལས་ཀུང་ཤེས་རབ་ཅན་གཉིས་ཀྱི། སྨིག་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱས་ནའང་ཕྱིར་འཆོས་པའོ། །གཏི་སྣུག་ཅན་ནི་གཉིས་ཀ་སྨིག་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱས་ནའང་འཆབ་པའོ། །སྨིག་པ་བྱས་ཀུང་འགྱོད་དེ་ཕྱིར་འཆོས་ན། ཆུ་རྐྱེག་པ་ཅན་

ནོར་བུ་ཆུ་མདངས་ཀྱིས་དྭང་བའམ་སྨིན་དང་བལ་ན་ཟླ་བ་གསལ་བ་དང་འདྲའོ། །དགེ་བ་གཅིག་གིས་ཀུང་སྨིག་པ་མང་པོ་འཇོམས་ཏེ་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་ཀུང་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་རིན་དུ་མི་ཆོག་པ་ལྟར། དགེ་བ་གཅིག་གིས་ཕྱུག་པ་ཡང་སྨིག་པ་མང་པོས་མི་རྫོའོ། །རྫོ་རྗེ་

ཆུང་ངུས་རི་རབ་བམ། མེ་ཆུང་ངུས་རྩ་ཤིང་ངམ། དུག་ཆུང་ངུས་སེམས་ཅན་འཇོམས་པ་ལྟར། དགེ་བ་ཆུང་ངུས་ཀུང་སྨིག་པ་ཆེན་པོ་འཇོམས་པ་ལྟར་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་སྨིག་པ་ལ་འགྱོད་ཅིང་མ་བཅབས་པར་བཤགས་ན་ཇི་ལྟར་ཡང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཆུའི་ཐིག་པ་ཉུང་ཡང་སྟོང་འགེངས་པ་ལྟར་དགེ་བ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་སྨིག་པ་ཆེན་པོ་འཇོམས་པར་ནུས་སོ། །དེ་བཅབས་ན་ཕྱིར་ཞིང་སྐྱེའོ། །དེས་ན་མཁས་པ་ནི་སྨིག་པ་མི་འཆབ་བོ། །ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །ཁྱིམ་པ་ནི་དེ་དག་ལས་ལྡོག་པའོ། །ལོག་སྟེད་ཅན་ནི་སྨིག་པ་

འཚབ་ཅིང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་སོ། །ཁྱེལ་འཛེམ་མེད་དེས་ལས་མི་མཐོང་ཞིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇུག་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གསོ་བར་མི་རུས་ཏེ་མི་ངོ་སྨན་པ་སྐུས་ཀྱང་གསོང་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཚོམས་དག་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་དྲན་དང་ཤེས་

@146B བཞིན་མཉམ་འཇོག་དང་། །དགའ་དང་རབ་ཏུ་དང་བས་དུས་དུས་སུ། །ཆོས་ལ་སྦྱོད་ཅིང་མེལ་ཅོ་བྱེད་པ་དེ། །སྐྱེ་ཏ་རྣམས་ལས་བརྒལ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས། །གང་ཞིག་ཉིན་དང་མཚན་རྣམས་སུ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་བྱེད་ཅིང་། །གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་དག་མི་ཡི་རྟེད་

པ་ཆེ། ཁགང་ཞིག་ཉིན་དང་མཚན་རྣམས་སུ། །དམ་ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་བྱེད་ཅིང་། །གང་དག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་དག་མི་ཡི་རྟེད་པ་ཆེ། །གང་ཞིག་ཉིན་དང་མཚན་རྣམས་སུ། །དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་བྱེད་ཅིང་། །གང་དག་དགེ་འདུན་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་དག་མི་ཡི་རྟེད་པ་ཆེ། །གང་ཞིག་ཉིན་དང་

མཚན་རྣམས་སུ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་བྱེད་པ། །གོ་ཉ་ཀ་མའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི། །ལེགས་པར་སད་པས་སད་པར་འགྱུར། །རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲྭ་ཅར་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། སྟོག་པ་བྱས་ནས་ཀྱང་འགྲོད་པས་བཞགས་ཤིང་འདི་ལྟར་བརྗེན་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །ཡང་གང་ཞིག་སྟོག་པའི་ལས་

བྱས་པ། །དེགེ་བས་འགེགས་པར་བྱེད་པ་དེ། །སྤྲིན་བཏལ་ཉི་མ་རྒྱ་བ་ལྟར། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཀུན་ནས་གསལ། །གང་ཞིག་སྨིག་པའི་ལས་བྱས་པ། །དེགེ་བས་འགེགས་པར་བྱེད་པ་དེ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྲེད་པ་ལས། །དྲན་པས་ལེགས་པར་འདའ་བར་འགྱུར། །ཞིང་གི་སྐྱོན་ནི་རྣ་ཡིན་ལྟར།།

སྐྱེ་དགུ་འདི་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱོན། །དེ་བས་འདོད་ཆགས་བཏལ་རྣམས་ལ། །བྱིན་ན་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་འགྱུར། །ཞེ་སྡང་དང་གཉི་ཤུག་དང་ང་རྒྱལ་དང་། ཆགས་པ་དང་། སྲེད་པ་ལའང་དེ་ལྟར་འདོན་ནོ།། ༥ གཞན་དག་ཉེས་པ་ལས་བསྟང་བའི་ཚུལ་ནི། དེས་ན་ཕན་ཚུན་བརྩེ་སེམས་ཉིར་

གཞག་སྟེ། །ལྷུང་བ་བྱིང་སོགས་དག་བྱེད་ལས་རྣམས་ཀྱི། །ཆོས་བཞིན་ལྷུང་དང་རྩོད་པ་ཞི་བྱར་འབང་། །དེ་ལྟར་མི་རྟུས་བདག་ཉིད་སྨས་ལས་བསྟུང་། །ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལྷུང་བ་ལས་སྤོང་བས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་འཕེལ་བར་གསུངས་པས་ན། གཞན་ལ་བརྩེ་

བའི་སེམས་འབའ་ཞིག་ཉེ་བར་གཞག་སྟེ། དུས་དང་སྐབས་དང་གཞི་ཇི་ལྟ་བར་ལྷུང་བ་བྱིང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱུ་ཇི་ལྟ་བར་བསྟེགས་པ་དང་། སྨད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནན་ཏུར་རེ་རེགས་པས་ཀྱང་ལྷུང་བ་ལས་སྤོང་བས། རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཚོས་རེ་རེགས་པ་དག

@147A གིས་ཀྱང་ཆོས་དང་འདྲལ་བ་དང་སྦྱོན་པའི་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཞི་བར་བྱ་བས་བསྟན་པ་འདི་འཕེལ་བར་བྱའོ། །གྲོང་བ་འམ་བསྐྱད་དགར་ལ་སོགས་པ་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་དག་ཆོས་ཇི་ལྟ་བར་བསྒྲུབ་པར་མ་ནུས་ན་ནི་དེ་དག་ལ་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མི་

བསྟན་པར་སྐྱེ་རྒས་ལྟ་ཞིང་ཏིད་བཟུང་བར་བྱའི་སྡང་བས་བསྒོད་ཅིང་གནས་པ་ནི་སྲོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་མི་བྱའོ། །སའི་སྐྱེ་པོའི་མདོ་ལས། སུ་སྟེགས་ཅན་དང་ཁྱིམ་པས་དག་སློང་གི་ཉེས་པ་གྲུབ་བར་མི་བྱའོ། །དག་འདྲན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་མ་རྟོགས་

པ་གྲུབ་དུའང་མི་རུང་ན་དགར་བའམ་བསྐྱད་པ་ལྟ་ཅི་སློས། ཆོས་མིན་པའམ་མ་རྟོགས་པ་བཟུས་ཚུལ་ཁྱིམས་ཉམས་པ་ལ་གྲུབ་ན་སྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དགེ་འདྲུན་ལ་དད་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྤུན་སྔར་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུའི་མདུན་དང་། བྲོན་པོ་དང་། ཚོང་དཔོན་དང་། ཁྱིམ་བདག་དང་། བྱད་

མེད་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དང་། མ་རྟངས་པར་བྱེད་པ་མང་པོ་དང་། དགེ་སློང་ཕ་མ་མང་པོ་དང་། ཁོན་ཡོད་པ་དང་། ཞེ་འབྲས་པ་མང་པོའི་མདུན་དུ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་གྲུབ་བའོ། །དེ་ནི་བདེན་པ་གྲུབ་བ་ཡང་སྟོག་པ་ཆེ་ན་མི་བདེན་པ་ལྟ་ཅི་སློས། ཡང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་བཟུས་གྲུབ་བ་སྟོག་པ་

ཆེ་སྟེ། སྐུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་བླེང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པ་དང་། མཚམས་མེད་བྱས་པ་དང་། ཆོས་སྤོང་བ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྨོད་པ་དང་། སེམས་འཁྲུག་པ་དང་། ནད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་རྩང་བ་བྱེད་པ་དང་། བཟའ་ཤིང་གྱི་རྣ་བ་བསྣུང་བ་དང་། དགེ་སློང་ཚད་པ་བས་དགེ་སློང་

གི་ཉེས་པ་བླེང་བའོ། །གལ་ཏེ་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དག་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ན་འདུག་ན། བླེང་བ་ཡོ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་སྤྱོད་ལམ་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ལྟ་ལྡན་གྱི་གོས་ཚགས་བཅོས་ལ་གྱས་པས་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། མ་དག་པ་དེའི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་ཆོ་དང་

ལྡན་པ་དགོངས་ཤིག །བདག་དེང་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེས་པ་བླེང་དོ། །བདེན་པ་བརྗུན་མ་ཡིན་པ་དུས་ལ་བབ་པ་དུས་ལས་མི་འདའ་བ། འཕྱམ་བཞིན་དུ་སྨྲ་བ་མི་བརྟུང་བའི་ཆོག་གིས། བྱམས་པའི་སེམས་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དང་གནོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་

@147B སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོན་མ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བླེང་དོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེས་པ་བདག་གིས་ཆོས་བཞིན་དུ་བླེང་དོ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །དེས་གནང་ན་ཆོས་བཞིན་དུ་བླེང་དོ། །མ་གནང་ན་ཡང་གནས་བརྟན་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་

གུས་པས་དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཉེས་པ་འདི་བགྱིས་ཏེ། བདག་གིས་ཆོས་ལྟ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གྲོང་བར་འཚལ་ལོ་ཞེས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །གནས་བརྟན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་ཏེ་ཅི་གྲོང་ཉེས་པ་ཅི་བྱས། བདེན་པའམ་བརྫུན་པའམ་ལྷི་བའམ་ཡང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་

བརྟགས་ལ། འདུལ་བ་དང་མདོ་སྡེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨིག་པ་དང་གཞོལ་བའི་ཐབས་སྣ་ཚོར་ཀྱིས་འདྲི་ཞིང་གྲོང་དོ། །ཞེ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་བདུན་གང་རིགས་པས་ཞེ་བར་བྱའོ། །ཉེས་པ་ཆེ་ཕྲ་རྣམས་ལ་ཆད་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་བཅད་དོ། །ཕྱིར་འཆོས་སུ་གཞུག་གོ། །གལ་ཏེ་ཉེས་པ་

ཅན་དེ་ཁྱིམ་པའི་མཐུ་འམ་ནོར་རམ་ཐོས་པའམ་སྨ་གཤགས་སམ། སློབ་མའི་མཐུ་སྟེམས་ཏེ། དགེ་འདུན་གྱི་ངག་མི་ཉན་ཞེང་གས་བརྟན་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པས་ཆོས་བཞེས་ཀྱང་མི་ཉན་ན། གནས་བརྟན་དེས་དགེ་འདུན་ལ་དད་པས་དེས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དག་ལ་མཐུ་རྩལ་

བའི་ཚེ་ཉ་བཏང་ལ་ཆད་པས་གཅོད་དོ། །དེས་ནོར་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་དག་ཀྱང་བྱིད་ནས་དེའི་དཔུང་བྱེད་ན་ནི་དེ་མི་གནས་པ་དང་མི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་གནས་པ་དང་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མི་སྣང་ན་རེ་ཞེག་བཞག་གོ། སྣང་ན་དག་འདུན་དག་དང་

པ་དྲིས་ཏེ་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བོ། །ཤས་ཀྱི་ངོ་དག་བདག་པོས་སྟེ་མ་མ་བྱུང་བ་ན་རེ་ཞིག་བཞག་ནས་བྱུང་བ་ན་ཕྱུང་སྟེ་འདོར་བ་ལྟར། དེའང་ཁྱིམ་པ་དང་མཐུ་བསྟོམས་ཏེ་ཆ་ལུགས་དག་འདུན་འདུ་སྟེའང་དག་འདུན་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་ན། སྡུང་མའི་ལྷས་མ་གྲྭངས་ཤིང་སྡིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་

མི་སྣང་ན་རེ་ཞིག་བཞག་ལ། ལྷས་བསྐུལ་ཅིང་སྡིག་པའང་སྣང་ན་བསྒྲུབ་བོ། །རྒྱ་མཚོར་རོ་ཞག་ཏུ་མི་འཇོག་པ་ལྟར་དག་འདུན་ཡང་ཚུལ་ཁྱིམས་འཆལ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པས་སོ། །དེ་སྐྲད་ཀྱང་ནོར་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་མཁྱུ་བར་བྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་

@148A དེའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་ནས་དག་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འཛུག་པ་ནི་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་འཇོམ་པ་དང་ངོ་ཚ་དང་ལྡན་པའི་དག་སྤྲོང་གིས་དེ་དག་ལ་སྡང་བ་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེད་པར་རང་ཟུར་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ།། ❋ དེ་ལྟར་འབད་པས་ཚུལ་ཁྱིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་

གཉིས་ལས་དངོས་ནི། དེ་ལྟར་འབད་བྱས་ཚུལ་ཁྱིམས་རྣམ་དག་པ། །དེ་ནི་དག་ཆོས་ཀུན་གྱི་ཐེམ་སྐས་ཡིན། །ས་ལྟར་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་གཞི་རྟེན་སོགས། །ལེགས་ཚོགས་དཔག་མེད་དག་གིས་རབ་ཏུ་བསྟུགས། །འདས་ཆེན་ལས་ཚུལ་ཁྱིམས་ནི་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་ཐེམ་སྐས་སོ། །ཤེང་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་ས་ཡིན་པ་ལྟར་རྩ་བའོ། །ཚོང་དཔོན་ཚོང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགྲོ་བ་ལྟར་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགྲོ་བའོ། །བརྒྱ་བྱིན་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲིང་བ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ནོ། །སྟིག་པ་ཐམས་ཅད་དང་ངན་

སོང་གི་ལམ་གཉན་དུ་གཅོད་པའོ། །སྟིག་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་གསོ་བས་སྨན་གྱི་སྟོང་པོ་ལྟ་བུའོ།། སྲིད་པའི་ལམ་ཉམ་ང་བའི་རྒྱགས་ཆོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དབྱ་གཞོམ་པའི་གོ་མཆོག་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྨུག་གདུག་པ་སེལ་བའི་རིག་སྔགས་སོ། །སྟིག་པའི་ཆུ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཟམ་པའོ་

ཞེས་སོ་། །དེན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས་དགེ་སློང་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སློབ་པ་དེ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་མན་ཆད་རབ་ཏུ་དགའ་བས་བསྟོད་པ་སྨོན་སོ། །གཉེན་བལྟ་བ་ལ་དགའ་མེད་ཅིང་། །མ་ཁས་པ་དག་ལ་བལྟ་འདོད་པ། །ཁྱིམ་གྱི་སྤྱོན་ལས་ངེས་བྱུང་

བ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་ཡིན། །ཁྲོ་མེད་ཁྱིམ་ལ་སྤྱོད་མེད་ཅིང་། །ཚོང་ཟོང་ཉོ་ཚོང་མི་བྱེད་ལ། །སྲང་དང་བཞེ་མདོར་མི་དགའ་བ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་ཡིན། །ཀླུ་དང་གར་ལ་མི་དགའ་ཞིང་། །ཉེས་སྤྱོམ་རྣམ་ལ་ཆགས་མེད་ལ། །གང་དག་དུར་ཁྲོད་དགའ་བྱེད་པ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་

ཡིན། ཞེས་མ་གཅིག་ལ་བསོད་སྙོམས་མཆོག །ཐུབས་ནས་སང་གིང་མི་སེམས་ལ། །ལྷོ་འབྲངས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་ཡིན། །གང་དག་གོས་བཟང་རྣམས་སྤྲོང་ཞིང་། །ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱིས་ཆོག་འཛིན་པ། །གང་དག་རིགས་པར་ཟས་ཟ་བ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་

@148B ཡིན། ཞེས་དག་ལས་ནི་མི་བཟོད་ཞིང་། །ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་བསམ་མེད་ལ།། སྤྲོ་མེད་འདུན་པ་མེད་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་ཡིན། །འདོད་དང་ཁྲོ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་།། གཏི་སྨུག་འདམ་ནི་རྣམ་སྤངས་ལ། །སྟིག་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་ཡིན།། དབང་པོ་དུལ་ཞིང་

བློ་གྲོས་བརྟན། །འདོད་པའི་འདམ་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །རྩེ་གཅིག་ཡིད་ནི་ལེགས་གནས་པ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་ཡིན། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དྲང་ཞིང་ཞི། །རྣུགས་དང་གཉིད་ནི་རྣམ་སྤངས་ལ། །ཧང་པར་ལྡང་ཞིང་མཁས་གཙང་བ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་ཡིན། །གང་ཞིག་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་

ལ། །དབའ་ཞིང་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་དགའ། །དགོན་པ་ཀུན་དགའ་དགའ་འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་ཡིན། །ཤམ་མཁའ་ལ་ནི་བྱ་གནས་པ། །དེ་གྲིབ་རྐྱ་ཀུ་རྡེས་འགྲོ་ལྟར། །གང་ལ་དམ་པའི་ཚོས་རྗེས་འགྲོ་།དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་ཡིན། །གང་ཞིག་དགའ་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་། །འཇིགས་

པ་དག་ལ་འཇིགས་པ་མེད། །དབང་པོ་དག་དང་འཇིགས་མཉམ་པ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་ཡིན། །གང་ཞིག་སྣམ་སྦུར་ལྷུང་བཟེད་ཀྱིས། །ཆོག་འཛིན་གསོག་འཇོག་མི་བྱེད་ལ། །འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཚངས་བར་སྤྱོད། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་ཡིན། །དྲི་མེད་སྟན་གཅིག་ཟས་ཟ་ཞིང་། །ཞིམ་པའི་རོ་ལ་མི་

ཚགས་ལ། །རྟེད་དང་བཀྲ་སྡི་རྣམ་སྦངས་པ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་ཡིན། །དགེ་སློང་བཙོན་འགྲས་ཞན་པ་དང་། །ལེ་ལོ་བྱེད་ཅིང་ལྟ་བ་ལ། །གང་ཞིག་རྟག་ཏུ་སྤྲོ་དགའ་མེད། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་ཡིན། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ནི། །ལེ་ལོ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་ཡོད། །གང་ལ་ལེ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ།

།དེ་ལ་ཆོས་ཀུན་མེད་པ་ཡིན། །གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཀུན་དགར་བཙོན། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡུལ་དགའ་མེད་ཅིང་། །བྱད་མེད་ཆང་ལ་ཆགས་པའི་བློ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དགེ་སློང་མིན། །གང་ཞིག་བདུད་ཀྱི་འཆིང་གཅོད་དང་། །སྟིག་པའི་ལས་དག་གཅོད་བྱེད་ལ། །དགེ་འདུན་སྒྲོད་ཡུལ་མི་སྒྲོད་

པ། །དེ་ནི་དགེ་སློང་སངས་རྒྱས་གསུང་། །གང་ཞིག་རྟེད་དང་བཀྲ་སྡི་དང་། །གང་ཞིག་ཡུལ་སྣུག་སེམས་བྱེད་ལ། །བྱད་མེད་ལྟ་ཞིང་དེ་འདོད་པ། །དགེ་མིན་ཁྱིམ་མིན་གཡོ་ཅན་ཡིན།། གང་ཞིག་བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་དོན། །རྟག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་བློ་གྲོས་དགའ། །བཟའ་བཏུང་དག་ལ་དགའ་

@149A མེད་པ། །ཞི་བའི་ཡིད་དེ་དག་སྒོང་ཡིན། །གང་དག་ཚལ་དགོན་གཙུག་ལག་ཁང་། །དུར་ཁྲོད་དང་ནི་རྩ་སྣ་ན་ལ། །ཡིད་ནི་དགའ་བར་བྱེད་བྱུར་པ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དག་སྒོང་ཡིན། །བསྟན་པས་སྨིང་ལ་དགའ་བ་མེད། །སྣང་བས་ཞུམ་པ་མེད་པ་ནི། །རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་ཟད་པ་སྟེ། །རྟེན་འབྲེལ་གཏམ་ལ་ཚགས་མེད་ཅིང་། །གང་གི་ཡུལ་དག་དུག་ལྟ་བུ། །ཚགས་པའི་སྐྱོན་དག་རྟག་འཛོམས་པ། །དགེ་སྒོང་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན། །གང་གི་བྷ་གྲོས་འདོད་རྟམས་ལ། །འདམ་ཕུབ་ལྟ་བུར་རྟག་ཏུ་ལྟ། །བརྟན་པ་བྷ་གྲོས་ངེས་གྲོལ་ཞིང་། །དེ་ནི་

འཁོར་བའི་འཆིང་ཚས་གྲོལ། །གང་ཞིག་ལེ་ལོ་ཐག་བསྲིངས་པ། །བསམ་གཏན་ཁ་དོན་ལས་རྒྱང་ཞིང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བྱེད་པ། །དགོན་གནས་དག་སྒོང་ཞེས་བྱའོ། །ཚོང་ཟོང་ཕྱིར་མིན་ལོངས་སྤྱོད་མིན། །བྱགས་པའི་དོན་དུ་ག་ལ་ཞིག །གང་བླ་དག་འདུན་དོན་སེམས་པ།།

དེ་ནི་འཁོར་བའི་འཆིང་ཚས་གྲོལ། །སྲིག་པ་དག་ནི་རྟག་ཏུ་སྤངས། །ལེགས་པར་བྱེད་ལ་རྟག་དགའ་ཞིང་། །སྲིག་པའི་བཤེས་དང་མི་འདྲེ་བ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་དག་སྒོང་ཡིན། །དགེ་དང་མི་དག་དག་གི་ཚས། །བདག་གིས་བྱས་པའི་ཚས་ཀྱན་གྱི། །འབྲས་བུ་ངེས་པར་སྤྱོད་འགྱུར་ཏེ། །ལུས་

ཅན་ཀྱན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན། །ཉེས་པ་ཀྱན་ཚས་རབ་གྲོལ་ཞིང་། །དབང་པོ་དོན་གྱི་དབང་མི་འགྲོ། སྲིག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ། །འཆི་མེད་གནས་སུ་འཕྲིད་པར་འགྱུར། །ཚུལ་ཁྲིམས་

ལེགས་པར་བསྡུངས་པ་དང་། གོམས་པ་དུ་མ་བྱས་པ་ཡི། །ཡོངས་སུ་གདུང་བ་བདེ་བ་དང་། །སྡུ་ངན་འདས་

པའང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་འགྲོ་རྣམས་ལས་སྐྱོབ། །ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་འགྲོ་འཁྲིད་པར་བྱེད། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་ཆུ་བསྟུང་། །ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་བསིལ་བ་

ཡིན།། འཆི་དུས་ཡང་དག་བྱུང་བ་ན། །ཁྲིམས་ལྡན་གা་ལས་འཇིགས་པ་མེད། །ངན་འགྲོ་ལས་སྐྱོབ་བདག

ལས་མེད། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱོབ་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཆོམས་ལས་ཀྱང་། གང་དག་སྲིག་པ་ཆེ་ཕྲ་དག །ཀུན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིས། །སྲིག་པ་ཞི་བ་དེ་དག་ནི། །དག་སྒྲུབ་ཉིད་ཅེས་

བརྗོད་པར་བྱ། །སྲིད་པའི་ཟུག་རྔུ་གཅོད་བྱེད་ལམ། །ངས་ནི་ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ལ་བསྟན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་

@149B པ་སྟོན་པ་སྟེ། །ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དགོས་སོ། །སྐྱེ་ཞིའི་མཐའ་རྟོགས་ཕན་མཛད་ཐུགས་བརྩེ་བས། །བབྱོད་པ་གཅིག་ལམ་རབ་ཀྱ་བསྟན་པ་ཡི། །ལམ་འདིས་ཆུ་བོ་རྣམས་

ལས་སྒྲོན་བརྒལ་ཞིང་། །དེ་བཞིན་བརྒལ་བར་འགྱུར་ཞིང་བརྒལ་བར་མཛད། །དྲིའུ་མོ་རང་གི་མངལ་གྱིས་དང་། །འདམ་

བུ་སྨིག་མ་འབྲས་བུ་དང་། །ཆུ་ཤིང་འབྲས་བུས་ཕུང་བ་སྐར། །ཕོ་ཉ་ལ་བཀུར་སྟིས་ཕུང་བར་བྱེད། །སྐྱ་བེགས་དྲུར་སྨིག་ཙྩོན་པ་ཡིས། །བཟའ་བ་དང་ནི་བཏུང་བ་དང་། །གོས་དང་མལ་

ཚ་རྐེད་པར་ལྷ། །དབུ་བྱེད་མང་བ་ཁོ་ནར་ཟད། །དེ་ལྟར་བཀུར་སྟི་འཇིགས་ཆེན་གྱི། །སྐྱོན་རྣམས་ཁོང་དུ་

ཆུད་བྱས་ནས། །འཕྲིག་ཉང་སེམས་ཁྲལ་བསྐྱངས་ནས་སུ། །དུན་ལྡན་དགེ་སློང་ཀུན་ཏུ་གནས། །སྲིད་ལ་ཆུ་ཤིང་དག་གི་སྐྱིང་པོ་ལྟར། །སྐྱིང་པོ་མེད་པར་སེམས་པའི་དགེ་སློང་གང་། །དེ་ནི་ཚ་རོལ་མིན་པའི་ཚ་རོལ་པོ། །སྤྲོང་སྟེ་སྨྲལ་ཏས་ལྷགས་སྐྱིང་བརྟེ་བ་བཞིན། །ཏ་བཟང་ལ་ནི་ལྷག

བཞིན་དུ། །གང་ཞིག་ངོ་ཚ་བཤེས་བསྟེན་ཅིང་། །ཤེས་རབ་ལེགས་པར་མཉམ་གཞག་པ། །དེས་ནི་སྟོག་པ་སེལ་བར་བྱེད། །བདག་ཉིད་ཁོ་ན་བདག་གི་མཚོན། །བདག་ཉིད་བདག་གི་སྐྱབས་ཡིན་པས། །འདུལ་སྡོང་བྱེད་པས་ཏ་བཟང་ལྟར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བར་བྱ། །གང་

ཞིག་ཚ་རོལ་ཁྲོས་རིག་ནས། །བདག་ཉིད་ཉ་བར་ཞི་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བདག་དང་གཞན་དག་དང་།། གཉི་གའི་དོན་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན། །བདག་ཉིད་དང་ནི་གཞན་དག་དང་། །གཉི་གའི་དོན་སྒྲུབ་དེ་ལ་ནི།། སྐྱེ་བོ་ཆོས་ལ་མི་མཁས་རྣམས། །བྱིས་པ་ཡིན་ཞེས་སེམས་ཀྱང་བློ། །གལ་ཏེ་ཐོས་པ་མང་ཀྱང་

ཀྱང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་མི་སྡོམ་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱིར་སྨད་ཅིང་། །དེ་ཡི་ཐོས་པའང་ཕུན་ཚོགས་མིན། །གལ་ཏེ་ཐོས་པ་ཉང་ཀྱང་ན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་སྡོམ་བྱེད་

ན། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱིར་བསྟན་པས་ཤིང་། །དེ་ཡི་ཐོས་པ་ཕུན་ཚོགས་འགྱུར། །དགེ་སློང་བསོད་

སྙོམས་བྱེད་པ་བདག་རང་ཙམ། །འབྲངས་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་དག་མི་གསོ་བ། །སྐྱོབ་བ་དེ་ལ་ལྷ་རྣམས་དག་འབྱེད་ཀྱིས། །བཀུར་སྟི་ནོར་དང་བྲག་ཤ་རྣམས་ལ་མིན། །གང་ལ་ཀུན་

ཏུ་གསོག་མེད་ཅིང་། །གང་དག་བདག་གིར་བྱེད་མེད་པ། །གང་དག་མེད་ན་མི་གདུང་བ། །དེ་ནི་དགེ་སློྭང་ཞེས་

@150A བརྗོད་དོ། །གང་གི་ལུས་དང་ངག་དང་ནི། །ཡིད་ལ་ཉས་བྱས་མེད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་དགེ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན། །ངོ་ཚའི་ཡིད་ལྡན་དགེ་སློྭང་ཡིན། །གང་ཞིག་གཞེ་བ་དང་ནི་

གསོད་པ་དང་། །འཆིང་དང་གྲོང་གི་ཆོར་མ་ཐུལ་བ་དང་། །གང་ཞིག་རི་བོ་བཞིན་གནས་མི་དགྱི་ཞིང་། །སྡུག

བདེས་མི་གཡོ་དེ་ནི་དགེ་སློྭང་ཡིན། །སྐུང་པ་མི་འདེབས་སློྭ་འདོགས་མི་བྱེད་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་འདི་ཀུན་རྫུན་རྟོགས་དགེ་སློྭང་གང་། །དེ་ནི་ཕ་རོལ་མིན་པའི་ཕ་རོལ་པོ། །སྤྲོང་སྟེ་སྨྲལ་

ཏས་ལྷགས་རྣིང་བཟླ་བ་བཞིན། །སྨྲལ་གྱི་དུག་བཏང་བ་ལ་སྨིན་བཞིན་དུ། །ཉོན་མོངས་ལངས་པ་འདུལ་

བའི་དགེ་སློྭང་གང་། །དེ་ནི་ཕ་རོལ་མིན་པའི་ཕ་རོལ་པོ། །སྤྲོང་སྟེ་སྨྲལ་ཏས་ལྷགས་རྣིང་བཟླ་བ་བཞིན། །མཐུ་ཆུང་འདམ་བུའི་རིགས་ལ་གྲུང་ཆེན་ལྟར། །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་དྲུངས་འབྱིན་

དགེ་སློང་གང་། །དེ་ནི་ཞར་མིན་པའི་ཞར་པོ། །སྒོང་སྟེ་སྐུལ་ཏས་ལྷགས་རྣིང་བརྗེ་བ་བཞིན།།

མགོ་བོ་བྲིགས་ཙམ་དགེ་སློང་མིན། །ཚོགས་ཟེར་བ་བྱམ་ཟེ་མིན། །སྟིག་པ་ཆེ་ཆུང་ཀུན་སྒོང་བ། །དགེ་སློང་བྱམ་ཟེ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།། ༥ ཞར་ལ་དེ་ཁས་ལེན་ཅིང་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སྐྱབས་གསོལ་རབ་བྱུང་སྟིག་སྒྲོད་ཅིང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་

པས་ནང་རྩལ་ཉེས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སྡུག་པ་དང་། །ལྷར་བཅས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སྡུག་པ་དང་། །འདྲེན་པ་དགེ་བཤེས་ཡོན་ཏན་གཏེར་ཆེན་འགྱུར།། ༦ དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཆ་ལུགས་སྒྲོད་ལམ་འཕགས་པའི་རྗེས་མཐུན་པས། །མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡི། །ལྷག་བསམ་བཟུ་སོགས་དགེ་

ལེགས་ཚད་མེད་པ། །བསྒྱེད་ཅིང་སྤེལ་བས་མཐོ་རིས་བྱང་གྲོལ་རྒྱུ། །སངའི་སྨིང་པོའི་མདོ་ལས། རབ་ཏུ་བྱང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཏེ་སྟིག་པ་སྒྲོད་པ་ནང་རྩལ་བ། མི་གཙང་བས་གང་བའི་སྲིན་ཀྱ་ལྟ་དང་འདྲ་བ། དགེ་སྒྲོང་མ་ཡིན་ལ་དགེ་སྒྲོང་དུ་ཁས་འཆེ་བ། ཚངས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ལ་ཚངས་

སྒྲོད་དུ་ཁས་འཆེ་བ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱིས་ཞམ་པ། བཤེགས་པ་ཁས་ཕྱབ་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དགེ་སློང་ངན་པ་ཡང་། ལྷ་དང་ཀླུ་ནས་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

འདྲེན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་ཏེ། དེའི་གཟུགས་མཐོང་བ་

@150B ཙོམ་གྱིས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བཅུ་སྐྱེ་བ་ནས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཅུ་འཐོབ་བོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཀྱང་དེ་སེམས་ཅན་གྱིས་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལས་བཀྲ་སྡུག་དང་བཅས་པའི་དད་པ་དང་གུས་པ་སྐྱེའོ། །དེས་མྱ་སྡུགས་ཅན་དང་དེའི་

གཙུག་ལག་ཁང་ནམ་ཡང་མི་ཕྱོགས་པ་ནས། འཇིགས་དང་བྲལ་བ་སྙ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་འཇུག་པའི་བར་དུ་འགྱུར་རོ། །ལ་ལ་ནི་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཆང་དང་བཅས་པ་སྤོང་བ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ལ་ལ་ནི་གཏོང་

བ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ་ཅིང་ཡོན་གནས་རྣམས་ལ་མཆོད་བཀུར་བྱེད་པ་ནས་དང་། ངང་དེས་པའི་བཟོད་པ་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་ཕྱ་མ་དང་ཆོག་རྟུབ་དང་ངག་ཀུལ་དང་ཞེ་སྡང་སྤོང་བ་ནས་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནན་ཏན་

བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤོང་ཞིང་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་ལས་ཉིན་མཚན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཚེས་

ཉན་པ་དང་ཀློག་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟོན་བསྒྲེད་པ་རྣམས་སུ་དན་པའི་ལྷག

པའི་བསམ་པས་འཇུམ་བཞིན་དུ་སྨྲ་ལ་བྱས་ཤིང་རིགས་མཐོ་བ་ཀུན་གྱི་མཐོང་ན་དགའ་བར་སྐྱེ་བས་སྙ་དན་ལས་འདས་པའི་བྱོང་ཁྲིར་དུ་འཇུག་པའི་བར་དུ་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡང་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

སྟོན་པ་དང་འདྲེན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གཏེར་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཆ་ལུགས་དང་སྤྱོད་ལམ་འཕགས་པ་དང་མཐུན་པས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲེད་པ་དང་སྤེལ་བར་བྱེད་པས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེས་

ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཁྲིམ་པའི་ཚོས་དང་སྤྱོར་དུ་ཡང་མི་གནང་ན་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །དེ་འདྲལ་བ་ལས་རོ་ལྟ་བུར་བཤད་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཡོན་ཏན་ལྷག་པའི་མཐུ་ཡོད། །ཁྱུ་མཆོག་དང་ཀླ་བ་ཤེ་བའང་གི་ལྷང་དང་ཀླ་རྩིས་$_{@151A}$ མང་པོ་དག་ལ་ཕན་པ་བཞིན་ནོ། །སྒོས་ཆོག་ཀྱང་དྲི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལྟར་དེའང་དད་

ཕྱས་ཀྱིས་བསྒྲུགས་ཏེ་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་ཡང་གཞན་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པས་ཕན་པས་ན་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་དྲི་སྒྲིན་པའོ། །ཙོམ་པ་ཀ་ཡི་མེ་ཏོག་རྩིངས་བྱང་ཀྱང་། །མེ་ཏོག

རྣམ་པ་གཞན་པས་ཤིན་ཏུ་ལྷག །དེག་སྒོང་ཆུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་སྡིག་སྡུད་ཀྱང་། །སུ་སྟེགས་ཅན་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོག་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོ་གར་ཙམ་མམ་དུ་ཙམ་མམ་རྟགས་ཙམ་ལའང་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ན་དངོས་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པས་ན་མཁས་པ་

རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིའོ། ཆུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ན་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བར་བསྟན་བོ།། ༥ ལས་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་རྣམས་ནི། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་རྒྱུར་ངེས་པས། །བྱ་འཕྲུར་རིང་ཡང་གྲིབ་མ་རྗེས་འབྲང་ལྟར། །སྐྱེས་བུའི་ལས་

རྣམས་ཀུན་ཏུ་བདག་རྗེས་འབྲང་། །དེ་ཕྱིར་རྟོགས་ལྡན་ཀུན་ཏུ་དེར་གནས་ཤིང་། །སྡུག་བསྔལ་འདོར་འདོད་བརྟན་པའི་ཡིད་ལྡན་གྱིས། །ཕྲ་བའི་ལས་ལའང་རབ་བསྒྲིམས་བགེ་བཅས་པས། །ཉིན་མཚན་དགེ་ལེགས་ཅི་རུས་ཉིད་ཀྱིས་འདའ། །ཆེད་དུ་བརྩོད་པའི་ཚོམས་ལས། མཁའ་ལ་བྱ་དག་གནས་པ་དེའི། །གྲིབ་མ་ལྟར་

ཅིག་འགྲོ་བ་བཞིན། །ལེགས་པར་བྱས་དང་ཉེས་པར་བྱས། །དེ་དག་འགྲོ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་།། ཇི་ལྟར་ལམ་བརྒྱས་ཁྱང་བ་དག །ལམ་ཞུགས་སྡུག་བསྔལ་འགྲོ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལས་བཟང་མ་བྱས་པའི། །སེམས་ཅན་དག་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། ཇི་ལྟར་ལམ་བརྒྱས་མང་བདོག་པ། །ལམ་

ཞུགས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལས་བཟང་བྱས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་དག་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། ཡུན་རིང་ཡུལ་གཞན་བགྲོད་པ་ཡི། །མི་དག་བདེ་བར་འོངས་པ་དང་། །གཉེན་དང་སྡུག་པ་མཛའ་ཉའི་དག །འདིར་འོངས་མངོན་པར་དགའ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་བྱས་པའི་མི། །

འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཕར་འགྲོ་བ། །བསོད་ནམས་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་དགའ་སྟེ། །གཉེན་སྡུག་དག་ནི་འོངས་བ་བཞིན། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཚེ་ཕྱི་མའི། །བསོད་ནམས་དག་ནི་བྱ་ཞིང་བསག །དགེ་བ་བྱེད་པས་དགེ་བ་དང་། །སྡིག་པ་བྱེད་ལས་སྡིག་པ་སྟེ། །མི་ཡིས་གང་དང་གང་བྱས་པ། །དེ་དེ་རང་

@151B གིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །བདག་གིས་སྡིག་པ་བྱས་ན་ནི། །དེ་བདག་ཁོ་ན་ཀུན་ཉོན་མོངས། །བདག་གིས་སྡིག་པ་མ་བྱས་ན། །བདག་ཉིད་ཁོ་ན་རྣམ་པར་དག །གཞན་གྱིས་གཞན་སྟོང་མི་བྱེད་ཀྱི། །དག་དང་མ་དག་རང་རང་བྱེད། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྡིག་པ་དག །བྱས་ཤིང་ཉེ་བར་བསགས་པ་

ཡིས། ཁབས་མ་བརླག་མངོན་དུ་འཛོམས་པར་བྱེད། །རྫོ་རྗེས་ནོར་བུ་འབིགས་པ་བཞིན། །མིག་ལྟན་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡིས། །ཉམ་ངའི་ལམ་དག་ཇི་ལྟ་བར། །མ་ཁས་པས་འཆོ་བའི་འཇིག་རྟེན་འདིར། སྡིག་པ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་སྤང་། །ནོར་ཆེན་གྱིས་ནི་གོགས་ཉུང་དང་། །ཚོང་པས་འཇིགས་

བཅས་ལམ་དང་ནི། །གསོན་པར་འདོད་པས་དུག་ལྡུག་བྱེད། །མཁས་པས་སྤྱིག་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་། །སྤྱིག་པས་སྡུག་བསྔལ་གསོག་པས་ན། །དེ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །བརྒྱ་ལ་སྤྱིག་པ་བྱས་ན་ཡང་། །ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་མི་བྱ། །བསོད་ནམས་བདེ་བ་གསོག་པས་ན། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་དགའ་བར་བྱ། །

གལ་ཏེ་བསོད་ནམས་བྱས་ན་ཡང་། །དེ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱ། །སྤྱིག་པ་ཆུང་ངུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང་། ཕུང་ཀོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཆུང་ངུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་

བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྲུ་རྣམས་ཕུན་ཚོགས་སྨིན་པ་བཞིན། །སྤྱིག་པ་བྱས་ཤིང་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ལ། །ཆོས་དང་གོལ་ཞིང་ཆོས་མིན་ཐོབ་པའི་མི། །སྤྱིག་པའི་ལས་ཅན་འཆི་བས་འཇིགས་འགྱུར་ཏེ། །ཆུ་ཆེན་ནང་དུ་གྱུར་ན་ཞིག་པ་བཞིན། །བསོད་ནམས་བྱས་ཤིང་སྤྱིག་པ་མ་བྱས་ལ། །དམ་

པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་པས། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་འཆི་བས་འཇིགས་མེད་དེ། །བརྟན་པའི་གྲུ་ཡིས་ཕ་རོལ་འགྲོ་བ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ལེགས་པར་མ་བསྟམས་པ། །ཕལ་ཆེར་ལེགས་བསྟམས་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱུ་བྱེད་པས། །ལེགས་པར་མ་བརྟགས་བར་དུ་མི་དག་གིས།

མདོག་གཟུགས་ལན་འགའ་མཐོང་བས་ཡིད་མ་རྟོན། ཁཱཊཱ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་ཡིས།། གང་ཞིག་བདག་གི་བདེ་འདོད་པ། དབྱ་དང་མི་འབྲལ་འགྲོགས་པ་དང་། དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མི་གྲོལ། །འདི་ན་གང་དག་ཆོས་མང་ཐོས་པ་དང་། ཉོགས་ཤིང་ཅི་ཡང་

@152A མེད་པ་ཀྱེ་བདེ། ཐུབ་བོ་ཐུབ་བོའི་ལུས་ལ་རབ་ཆགས་ཤིང་། ཆུང་ཟད་ཡོད་པ་བརླག་པར་གྱུར་ལ་ལྟོས། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྡུག་དང་བདེ་བ་ཡིས། ཐུབ་བ་དམ་པ་མཐོ་དམན་མི་འགྱུར་ཞིང་། །བརྟན་རྣམས་འདོད་པའི་རྒྱུ་ཡིས་མི་འཆལ་བར། ཐུབ་བ་དམ་པ་ཀུན་ཏུ་

འགྲོ་བར་བྱེད། །སེམས་འདི་སྟོན་ཆད་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དང་། ཁཁ་མགུར་སྤྲོད་ཅིང་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་གང་། །ཁྱང་ཆེན་སྐྱེས་པ་མི་ཡིས་ལྷགས་ཀྱུ་ལྟར། །དེ་ནི་ཚུལ་བཞིན་བྱ་བས་དེ་བཟུང་ངོ་། ལོག་པའི་སྐྱོན་ལྡན་སེམས་གང་གིས། །བདག་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟར་ཁོན་

གྱིས་ཁོན་ཅན་དང་། །དབྱ་བོས་དབྱ་ལ་བྱེད་མི་འགྱུར། །ཡང་དག་སྐྱོན་ལྡན་སེམས་གང་གིས། །བདག་ཉིད་བདེ་བ་བྱེད་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟར་ཕ་དང་མ་དག་དང་། །གཉིན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བྱེད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱེས་པའི་རབས་ལས་ཀྱང་། དག་དང་མི་དགེའི་ལས་

རྣམས་གོམས་བྱས་པས། །མི་རྣམས་ལ་ནི་འདྲིས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་ལྟ་བུ་དག་ཆེད་དུ་མ་སྤྲིམས་ཀྱང་། །ཆོ་ཅབས་གཞན་ལ་རྨི་ལམ་བཞིན་དུ་སྣོད། །རབ་ཏུ་སྤྲིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་མ་སྦྱངས་ན། །རིགས་དང་གཟུགས་དང་ལང་ཚོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ནི། །སྟོབས་ནི་རབ་ཏུ་ཆེ་

ཞིང་ཉོན་གྱིས་ཕྱུག་ཀྱང་རུང་། །ཕྱི་མའི་ཚེ་ལ་སྡུ་ཡང་བདེ་བ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །རིགས་ལ་སོགས་པ་དམའ་ཡང་སྨྲ་ལ་མ་ཚགས་ཤིང་། །རབ་ཏུ་སྤྲིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དབྱར་གྱི་དུས་ན་འབབ་ཆུས་རྒྱ་མཚོ་གང་བ་བཞིན། །ཕྱི་མའི་ཚོ་ལ་དེས་པར་བདེ་བ་རྒྱས་པར་

འགྱུར། །དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་པས་འཇིག་རྟེན་ཧ་ཅོལ་ཏུ། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་རབ་ཏུ་དེས་བྱས་ནས། །སྨྲ་བ་སྣང་ཤ་དགེ་བའི་གནས་ལ་རབ་ཏུ་འབད། །དད་པ་མེད་པ་དག་ནི་ཕྱར་འདོད་པར་སྨྲ་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལས་དང་འབྲས་བུའི་དེས་ལ་བརྟན་པོ་ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་

འདི་ནི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དང་མི་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དང་གནད་དང་འགག་གི་དོན་དུ་དེས་པར་ཟུངས་ཤིག །བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞག་པ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའོ།། །།

@152B` འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྤྱིར་བསྟོམ་པ་མདོར་བཞག་པར་འདོད་ནས། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་པོ་མེད་ཅིང་མི་རྟག་དང་། །སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་མི་གཙང་དྲི་ངར་སོགས། །ཉོན་མོངས་མང་སྣད་སྤེད་པ་རྒྱུད་མས་སྤྲུལ། །ལས་ཀྱིས་བྱེས་པ་རྣ་བྱའི་མདོངས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་པོ་ཡོད་སོགས་བདེན་

ཞེན་པ། །གཏི་མུག་ལ་གཞོལ་ལྷོངས་ཤིང་ལྟ་བས་གཟིངས། །ཆོས་རྣམས་མཁའ་ལྟར་སྟོང་སོགས་ངེས་རྟོག་ལ། །སྐྱེ་ཞིང་ཆགས་བྱལ་སྐྱེ་བ་ཟད་པར་འབད། །ཆོས་དང་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། ཕུང་པོ་ལྟ་སྐྱེ་པོ་མེད་པ་འདི་དག་ལ་བྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་པོར་འདུ་ཤེས་སོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་

ནི་ཁ་དོག་ངན་པ་དྲི་ང་བ་རྣག་དང་ཁྲག་གི་འབྱུང་གནས། ཤིང་དང་ཐོང་བ་དང་ལམ་དང་མཚུངས་པ། སྐྱེ་པོ་མེད་པ་གཡོ་བ་མེད་པ། དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བར་འབྱེལ་བ། སྲེད་པའི་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་འབྱེལ་བ། ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་ཤིན་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་ན། བྱེས་པ་དག་ནི་སྐྱེ་པོ་མེད་

པ་ལ་སྐྱེ་པོར་ཤེས། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཤེས། མི་སྡུག་པ་ལ་སྡུག་པར་ཤེས། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་ཤེས། མི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་ཤེས་སོ། །ཕུང་པོ་ལྟ་ནི་རྣ་བྱའི་མདོངས་ལྟར་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བྱེས་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་པོར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྷོངས་པ་རྟོངས་པ་གཏི་མུག་ལ་

གཞོལ་བ་སྐྱན་པ་དང་རབ་རིབ་དང་ལིང་ཏོག་གིས་ཁེབས་པ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚང་ཚིང་འཕེབས་པོས་གཏིབས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཟད་པའོ་ཞེས་སོ། །མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་

སོར་བརྟགས་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ནི་མངོན་པར་མི་ཞེན་ནོ། །མ་ཞེན་པས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་ནས། བདག་གི་སྐྱེ་བ་ནི་ཟད་དོ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་བསྟེན་ཏོ། །བྱ་བ་ནི་བྱས་སོ།། འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སྨྲོགས་པར་འགྱུར་བ་སོ་སོར་རྟོག་གོ་ཞེས་སོ།། ༥ རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་སྨོད་ལས་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བསྒོམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་དག་གཅོ་བ་བཅུས། །རབ་གཅོས་མནར་སེམས་གཞི་བཅུས་ཕན་ཚུན་སྡང་། །ལྟ་ངན་འཐིབས་པོ་བཅུས་ནོན་ཟུགས་རྟུ་བཅུས།།

@153A ཡོངས་ཟུགས་སྲིད་རྩ་ལས་བྱུང་ཚོས་བཅུས་གནས། །ལོག་པ་བཅུ་ཡིས་ལོག་རྟོག་མི་དགེ་བཅུས། །ངན་འགྲོའི་ལམ་ཞུགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། །བཅུ་ཡི་དྲི་མས་ཡོངས་སྦགས་ཡོངས་འཁྲི་བཅུས། །འཁྲིས་པར་གཟིགས་ནས་རང་བྱུང་མངོན་བྱང་གཤེགས། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཁྱིམ་བདག་ཆོང་དཔོན་བཟང་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་གོའུ་ཀ་མ་ཅི་ཞེག་གཟིགས་ནས་ཁབ་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གཤེགས་སྐྱམ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀྱེ་མ་ཁྱིམ་བདག་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ནི་གཅོ་བ་བཅུས་

གཅོ་བར་མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ང་དང་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། བཅུགང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྤྲགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་དང་། འཁོར་བས་གཅོ་བའོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ཞེ་སྡང་ཞིང་

ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུས་ཕན་ཚུན་མནར་སེམས་བྱེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཐད་ཀ་གནོད་པ་བྱས་སོ་བྱེད་དོ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་། བདག་གི་མཛའ་བོ་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། བདག་དང་མི་མཛའ་བའི་

དོན་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལས་སེམས་ལ་མནར་སེམས་སྐྱེ་བ་དགྱེ་དང་། གནོད་པའི་རབ་ཏུ་སྤང་བ་ཉིད་དོ། །ཡང་ལྟ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བ་ངན་པའི་འཐིབས་པོ་བཅུས་གནོད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་གཞིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྲོག་དང་། གང་ཟག་དང་། ཚད་པ་དང་།

རྟག་པ་དང་། བྱ་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཡང་རྒྱག་དྲུ་ཆེན་པོ་བཅུས་ཡུན་རིང་པོར་རྒྱག་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲེད་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། ང་རྒྱལ་

དང་། ལྟ་བ་དང་། འབྱུང་བ་དང་། འཇིག་པའི་རྒྱུ་དོ། །ཡང་སྲེད་པའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བཅུས་རྩ་བའི་གནས་ལ་གནས་པར་མཐོང་ནས་རྩ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཏེ། སྲེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣེད་པ་དང་། དེ་ལས་ང་ཡིར་འཛིན་པ་

@153B དང་། དེ་ལས་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། དེ་ལས་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་། དེ་ལས་སེར་སྣ་དང་། དེ་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་བསྟུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུག་བསྔལ་ཏེ་དབྱིག་པ་དང་མཆོག་ཆ་ཐོགས་པ་དང་འཐབ་པ་དང་རྩོད་པ་དང་འགྲེད་པ་དང་མཚང་

འབྱུ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱ་མ་ལ་སོགས་པ་མང་པོའང་འབྱུང་ངོ། །ཡང་ལོག་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་བཅུས་ལོག་པར་ངེས་པར་མཐོང་ནས་ལོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོག་པའི་ལྟ་བ་དང་།ལོག་པའི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་། ལོག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་། ལོག་པའི་ཤེས་པའོ།། ཡང་མི་

དགེ་བ་བསྒོམ་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་ཤིང་ཕལ་ཆེར་ངན་སོང་དུ་གཞོལ་བ་དང་འབབ་པ་དང་འབབ་པར་མཐོང་ནས་ངན་སོང་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོག་གཅོད་པ་ནས་ལོག་ལྟའི་བར་རོ།། ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསྒོམ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ནས་

དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་སྟའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱགཱ་དང་། སྲི་ཞུ་མེད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། མ་མོས་པ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་དྲི་མས་ཀུན་ཉོན་མོངས་པའོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་འདི་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་བསྒོམ་བསྟེན་པར་མཐོང་ནས་ཏེ། ཕུག་དོག་དང་སེར་

སྟའི་ཀུན་སྤྱོར་དང་ལྡན་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ལིང་ཏོག་གིས་ཁེབས་པ་དང་། གཏི་མུག་གི་འོབས་སུ་རྒྱབ་པ་དང་། འདོད་པའི་རྒྱང་དམར་གྱིས་དེད་པ་དང་། འདོད་པའི་ཟུག་རྔུས་གཉེན་སུ་ཟུག་པ་དང་། ཁོང་བ་དང་ཁོན་འཛིན་གྱི་དུ་བས་ཤིན་ཏུ་བདུགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེས་ཀུན་ཏུ་འབར་བ་དང་།

ཞེ་སྡང་གི་དུག་གིས་ཀུན་ཏུ་ཁེབས་པ་དང་། སྤྲིན་པའི་ཚོར་མས་ཀུན་ཏུ་བསྐོར་བ་དང་། འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པར་འཁྱམས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཉམས་པས་མཐོང་ནས་སོ་ཞེས་སོ། ।།ཐུང་ཆུང་སེམས་དཔའི་མདོན་རྟོགས་བཅུ་བསྟོམ་པ་ནི། བཏུན་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་ཡིས་མདོན་འཕགས་

ཏེ། །ལུས་གཅོད་མང་པོ་གཡོ་བས་སྐྱིང་པོ་མེད། །བདག་ཀྱང་ཐོག་མེད་འཁྲུལ་པས་ལས་ངན་ཚོགས། །མང་སྐྱེ་ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་སྐྱོང་། །གུས་སྦྱངས་ཞིངས་ལས་ལུས་དམན་ངན་ལྟང་ལྡན། །མེད་ལྟས་དགེ་ཚོགས་མི་འཚོལ་དབང་པོ་ཉམས། །དོན་ལྡན་ཆོག་སྟང་

@154A སྐྱེ་བརྟེད་ཐ་ཚད་གྱུར། །འགྲོ་འདི་དོན་མེད་བསྐོར་བདག་གཅེས་འཛིན་བརླག །བཀའ་བློ་མི་བདེ་བླ་མ་ཁྲད་གསོད་རྣམས། །རིང་སྲངས་ལུས་སོགས་སྐྱིང་པོ་མེད་པ་ལས།། སྐྱིང་པོ་བླང་ཕྱིར་བླ་མ་མཉེས་དོན་དུ། །སྟོད་གང་ཆུ་ཡང་འབུལ་ཞིང་དགེ་ཚོགས་བསྟུབ། །ཡང་སྟེ་སྟོད་ཉིད་

ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་བ་བཟུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དང་པོ་ནི་ཀྱེ་མ་ལུས་འདི་ན་བ་སྟེ་ཁམས་བཞིའི་སྐྱལ་གདུག་པ་བཞི་རྐུག་ཏུ་མི་མཐུན་པའོ། །འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉེས་པ་མང་བ། སྐྱ་བ་དང་འབྲས་དང་ཕོལ་མིག་དང་མེ་དབལ་དང་གཡན་པ་དང་རྟྭ་དང་མཁྲིས་

པ་དང་བད་ཀན་གྱིས་གང་བ་སྟེ། ནད་དང་ཕོལ་དང་རྒྱག་རྟུ་དང་ཆུ་བོ་དང་གནོད་པ་དང་འབྲ་བ་དང་། གཡོ་བ་འཇིག་པ་ཉམ་ཆུང་བ་སྐྱིང་པོ་མེད་པ་ཤེག་ཤེག་པོ་ཡུན་ཐུང་བ་སྐད་ཅིག་པ་དུར་ཁྲོད་དུ་འཇིག་པར་ཤེས་ནས་སྐྱིང་པོ་མེད་པ་ལས་སྐྱིང་པོ་བླང་བར་འདོད་པས་ཆོས་འཚོལ་ཞིང་བླ་མ་

ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་དེ་ཐ་ན་ཆུ་ཕོར་གང་ཙམ་ཡང་འབུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་ལུས་འདི་སྐྱིང་པོ་མེད་པ་རྐྱ་ཏུ་ལ་བ་བཀྲ་མཉེ་དགོས་པ། འཇིག་པ་འཕྲོད་པ་འབྲལ་བའི་ཚོས་ཅན་ནོ། །དཔེར་ན་ཕྱ་མ་ཁན་གྱི་སྙོད་ཆེ་ཆུང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་འཇིག་པ་ལྟར་མཐར་འཇིག་པའོ། །ཤིང་གི་ཡལ་

ག་དང་ལོ་མ་དང་འདབ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཐར་ལྷུང་བ་ལྟར་ལྷུང་བའི་ཚོས་ཅན་ནོ། །ཇྭ་རྩེའི་ཟེལ་པ་ཉི་མས་ཕོག་པ་ལྟར་རིང་དུ་མི་གནས་པའོ། །ཆུའི་ཆོགས་ཀྱི་དབུ་བ་རྩོས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཉམ་ཆུང་བའོ། །ཚར་གྱི་ཆུ་བུར་ལྟར་ཉམ་ཆུང་ངུའོ་སྙམ་ནས་ཀྱང་སྟ་

མ་ལྟར་སྐྱིང་པོ་ལེན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི་བདག་ཡུན་རིང་པོར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་ཏེ་སྤྱིག་པའི་གྲོགས་པོའི་དབང་དུ་སོང་བ་ལེ་ལོ་ཅན་བརྩེ་ན་བཟློག་ཉམས་པ་སྐྱོམས་ལས་དང་ལྡན་པ་བླུན་པ་ལོག་པར་ལྟ་བ་སྟེ། མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་བྱས་པ་དང་ཉེས་པར་བྱས་

པ་མེད་པར་ལྟ་ཞིང་འདོད་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པས་མི་དགེ་བ་མང་པོ་བྱས་པ་ཡས། ཡི་དྭགས་འཇིགས་སུ་རུང་བར་སྐྱེས་ནས་ལོ་བྱ་བ་ཕྲག་མང་པོར་མེ་མ་སྐུར་ཟ་ལ། ཆུའི་སྣའང་མི་ཐོས་ན་ལུས་ཀྱི་རེག་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པས་ན། དཔྱར་དགེ་བའི་ལུས་ཐོབ་པ་ན་སྦྱིན་གནས་དག་ལ་མཆོད་པ་དང་

@154B ཆོས་བཙལ་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱ་མ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་ཡང་བདག་སྐྱ་མ་བཞིན་གྱུར་པས་གཞན་ལ་ཁྱུ་ཚུར་ལ་སོགས་པས་བརྟག་ཅིང་གཅོས་ཏེ། །མེད་པར་ལྟ་བ་དང་ཞེ་སྡང་གིས་སྨིག་པའི་ལས་མང་པོ་བྱས་པས། དུད་འགྲོ་འཇིགས་སུ་རྩང་བ་རྣ་མོ་དང་བོང་བུ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ནས་རྒྱ་ཟ་ཞིང་

དབྱུག་པས་བསྡིགས་ཏེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁལ་བཀལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ།། ལྟ་པ་ནི་ཡང་སྡུ་མ་ལྟར་གྱུར་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤ་གཅིག་ཏུ་སྨྱངས་ཀྱང་སྨིག་པ་མེད་ལ། རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་སྨིན་པ་བྱས་ཀྱང་དགེ་བ་མེད། ཞ་རོལ་ཐམས་ཅད་

བསད་ཀྱང་སྨིག་པ་མེད་ཅེས་སྨིག་ལྟ་དང་གཏི་མུག་གིས་སྨིག་པ་མང་པོ་བྱས་པས། དམྱལ་བ་འཇིགས་སུ་རྩང་བར་སྐྱེས་ཏེ་ལྷགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ་བྱ་བ་ཕྲག་མང་པོར་བདེ་བའི་སྐྲའང་མི་ཐོས་ན་ལུས་ཀྱི་རེག་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྐྱམ་པས་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི་ཡང་སྡུ་མ་

ལྟར་གྱུར་པས་འདྲུད་པ་དང་། ཕུག་བྱིད་པ་དང་གྱས་པར་སྐྲ་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་དང་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་མེད་ཅེས་ལྟ་ཞིང་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྨིག་པ་མང་པོ་བྱས་པས་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་ཐོག་སྟེ་དབུལ་པོ་དང་བྲན་དང་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་འདོད་ཆེན་ཅན་དང་། ལོག་པའི་

ལྷ་བ་ཅན་མི་དགེ་བ་གསུམ་ལ་གནས་པ། བཙོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞེ་ལ་བཙོད་པ། སྤྲིན་པ་ལྷས་བསྤྲིས་པ། ཟླ་མ་དྲུག་ལ་མི་གྱས་པ། དམ་པ་མ་ཡིན་པ་བདུན་ལ་འཇུག་པ། ལོག་པ་བརྒྱད་ལ་ལོག་པར་ངེས་པ། གནོད་པ་དགྱས་གནོད་པ། མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལམ་ཕན་པར་ཞུགས་པ།

དམྱལ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་མཐོ་རིས་ལས་བྱོལ་བ་དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་དང་བལ་བ། སྡིག་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་བ་དང་། དགེ་བ་སྤངས་ཤིང་མི་དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་དག །མི་འདོད་བཞིན་དུ་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་བསྡིགས་ཤིང་འཚོལ་ལོ་སྐྱམ་པས་སྡུམ་བཞིན་ནོ། །བདུན་

པ་ལ་སྡུམ་ལྟར་བྱར་པས་དཀར་ནག་གི་ལས་དང་འབྲས་བུ་མེད་པར་ལྟ་ཞིང་ང་རྒྱལ་གྱིས་དམ་པ་དག་ལ་དགེ་བ་ནི་ཅི། མི་དགེ་བ་ནི་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲི་བར་སྡིག་པ་མང་པོ་བྱས་པས། དབང་པོ་མ་ཚང་བའི་མིར་སྐྱེས་ནས་བླུན་པ་དང་ལྡགས་པ་དང་ལོང་བ་དང་དིག་པ་དང་འོན་པར་གྱུར་

@155A ཉི། ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ཉེས་པར་བཤད་པ་མི་ཤེས་སོ་སྐྱམ་པས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་དྲི་བར་བཙོན་ཞིང་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ན་ཡང་སྡུ་མ་ལྟར་གྱུར་བས་ཆོག་དོན་དང་སྡུན་ཞིང་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་སྤྱངས་ཏེ་ལྷོག་པ་ཆད་པ་ལྟ་བ་སྟོན་པར་བཟུང་

ནས་སྲིག་པ་མང་པོ་བྱས་པས། མིའི་ནང་ན་སྣང་པ་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་འོག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ཞིང་། ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་ཚོགས་དག་བཙལ་བར་སྤྱ་མ་བཞིན་ནོ། །དགུ་པ་ནི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་དོན་མེད་པས་བསྐོར་བ་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ལྟ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་ལྟ་བས། རང་ཉིད་སྤྲ་དང་དྲིལ་བ་དང་མཉེ་བ་དང་ཁྲུས་དང་། ཆུང་མ་དང་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། བུན་ཕོ་མོ་ལ་སོགས་པ་བསྲུང་ཞིང་ཞེན་པའོ། །དེན་གྱི་བསྐོར་བ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་

དག་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་དང་། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། ཕ་དང་མ་དང་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་བཀུར་སྟི་བྱེད་ཅིང་འདུད་པ་དང་། དགེ་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཞལ་ཀ་བྱེད་པ་སྟེ། བདག་གིས་དོན་མེད་པའི་

བསྐོར་བ་སྤངས་ལ་དོན་གྱི་བསྐོར་བས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱ་ཞིང་སྐྱིང་པོ་བླང་བ་དང་། ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་པས་སྐྱིང་པོ་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་བྱའོ་སྐམ་པའོ། །བཅུ་པ་ནི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་བཀའ་བློ་མི་བདེ་བས་སྤྲོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་མི་མཐུན་པར་

འཛིན་ཅིང་སྤྲོབ་དཔོན་གྱི་ནོར་བདུན་པོ་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་པས་རབ་ཏུ་དབུལ་བའོ། །བདག་ནི་བཀའ་བློ་བའི་ཞིང་མཐུན་པར་འཛིན་པས་ནོར་བདུན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཀའ་བློ་བའི་བ་ལ་ནི་བླ་མས་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པར་བྱེད་པས་དབུལ་བ་དང་བལ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཁོང་དུ་

ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཀའ་བློ་བའི་བས་སྐྱིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལས་སྐྱིང་པོ་བླངས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པས་བླ་མ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་དེ་ཐ་ན་ཆུ་རྩ་གང་ཙམ་ཡང་འབུལ་ལོ་ཞེས་སོ།། ༼ འདས་ཆེན་ལས་འབྱུང་བ་ལས་གནོད་པ་དཔེས་མཚོན་པ་བསྟོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་

@155B ནས་དཔེ་འགོད་པ་ནི། དཔེར་ན་སྤྲུལ་གདུག་བཞི་སྡོད་གཤེད་མ་ལྟ། །མཛའ་བར་འཆོས་པས་བསྐུ་དང་གྲོང་སྡོང་དང་། །དགྲ་བོ་དྲུག་དང་ཆུ་ཆེན་འཇིགས་པ་ཡིས། །རབ་སྐྲག་གཟིངས་བཅས་བྲོས་པས་བདེར་གནས་འཐོབ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་མི་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་གདུག་པ་བཞི་སྡོད་གཅིག

ཏུ་འཚོར་བཅུག་པས། འདི་དག་གཅིག་བྲོས་ནའང་ཁྱོད་གསོད་དོ་ཞེས་པས་བྱེད་དེ་བོར་ནས་བྲོས་སོ། །ཡང་རྒྱལ་པོས་གཤེད་མ་ལྟས་དེ་བསྐེགས་སུ་བཏང་སྟེ་རལ་གྲི་ཐོགས་ཏུ་བྱུང་བ་མཐོང་ཐས་བཅས་ཆེས་སྐྱེར་བར་བྲོས་སོ། །དེ་ལྟས་རལ་གྲི་སྤྲས་ཏེ་གཅིག་མཛའ་བ་ལྟར་སྐྱས་བསྐེན་ནས་ཁྱོད་

ཕྱིར་ལོག་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། དེ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་བྱོང་ཁྲེར་གཅིག་ཏུ་བོས་པ་ན་ཁང་པ་ཐམས་ཅད་ན་མི་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ་སྟོང་ཀུན་ཀྱང་སྟོང་བར་མཐོང་ནས། དེར་འདུག་པ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་ཀྱི་འདི་ན་སྙ་ཡང་མེད་ལ་དོ་རྒྱབ་དགྱ་མ་རྩངས་པ་དྲུག་འོང་བས་ཁྲོད་གསོད་ན་ཅི་

སྟེ་ལེ་ལོ་བྱེད་ཅེས་བྱག་གོ །ཡང་བོས་པ་ན་ཆུ་ཆེ་ལ་དུག་པ་ཞིག་དང་ཕྱད་དེ་གྱུ་གཟིངས་ནི་མེད་པས་སྐྱག་ནས། རྒྱ་ཤིང་བསྡུས་པའི་གཟིངས་བཅས་ཏེ་འདིར་འདུག་ན་ནི་སྔ་མ་དེ་རྣམས་ཀུན་གྱིས་འཆོ། ཆུ་བརླ་ན་འདང་གྱུ་གཟིངས་ངན་མོད་ཀྱི་ཆུར་ཤིའང་བླ་སྐྱེལ་དང་འཆོ་

བ་མེད་པར་བྱའོ་སྐམ་ནས། རྩྭའི་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ཤིང་ལག་པས་བྱས། ཤང་པས་འཕྲས་པས་བདེ་བར་ཐར་པར་གྱུར་པའོ།། ༥ དོན་ལ་སྨྲར་བ་ནི། དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ཆེན་པོ་བཞི་ཡི་སྐྱེལ།། དྲུག་ཆེན་དོར་ཕྱིར་འཕགས་ལམ་བརྩོན་པས་བྱོས། །སྲིད་པར་གསོད་བྱེད་གཤེད་མ་ཕུང་པོ་ལྟ།

མཛོར་བཅོས་བསྐྱ་ལ་འདོད་ཆགས་འཆིང་འདི་ཡིན། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་གྲོང་སྟོང་ཤུན་སོགས་ཚངས། །དབྱ་ཆེན་དྲུག་ནི་ཡུལ་དྲུག་གཙོད་མང་བྱེད། । ཉོན་མོངས་ཆུ་ཀླུང་གཏིང་ཟབ་མཐའ་ཡངས་ཏེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་གཟིངས་བཅས་ལེགས་བརླ་བྱ། །དཔེ་སྟ་མ་དང་འདྲ་བར་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ལུས་ནི་སྟོང་ལྟ་བུར་རྟོག་གོ །ཆེན་པོ་བཞི་ནི་སྨྲ་བསྟི་མཐོང་བ་དང་རབ་དང་དབུགས་དང་ཟོས་པའི་དུག་ལས་བལྟས་པ་ལ་སོགས་པས་སྡིག་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་པོར་ཏེ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྟོམ་པས་བྱོས་སོ། །གཤེད་@156A མ་ལྷ་ནི་ཕུང་པོ་ལྷ་སྟེ་དེས་མཛའ་སྡུག་དང་ཕྲལ་ནས་དགྲ་སྡང་བ་དང་སྤྲོད་པ་ལྟར་མི་དག་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་དག་བའི་ཚོས་བྱལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །ཡང་དེ་དག་རལ་གྲི་དང་ཕུབ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་ཏེ་གཞན་གསོད་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོས་

ཤིན་ཏུ་བརྒྱན་ཏེ་གཏི་སྐུག་ཅན་རྣམས་ལ་འཚེ་ཞིང་འཕོར་བར་ལྟུང་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་དེས་མི་ཤད་པ་དང་མཚོན་ཆ་དང་གཡོག་མེད་པ་གསོད་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལྷས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་མ་གསུམ་མེད་པ་དག་གསོད་དོ། །གཤེད་མས་ནི་བསད་ཀྱང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་

མི་ནུས་ལ། ཕུང་པོ་ལྷས་ནི་ནུས་པས་ན་དེ་བས་ཆེས་རྣང་བར་རྟོག་གོ །དེས་ན་ཚེ་གཅིག་ཏུ་རིགས་ངན་དེ་དང་འགྲོགས་པ་ནི་བླའི། ཕུང་པོ་དང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་འདོད་དོ། །སྐྱེས་མཛའ་བ་ལྟར་འཚོས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཏེ་དེ་ནི་ཉེ་ཞིང་མཛར་མི་རྟག་ཡང་རྟག་བ་ལྟར་སྟོན། མི་དགེའང་

དགེ་བར་སྟོན། མི་སྡུག་ཀྱང་སྡུག་པར་སྟོན་པས་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བ་ལྟར། འདོད་ཆགས་ཀྱང་བསྟུ་བར་བྱེད་པས་འཕོར་བར་འཆིང་བའོ། །ཁོང་སྟོང་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟེ། དེར་ཀུན་པོ་ཞུགས་ན་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དྲུག་པོ་

དེར་ཞུགས་ན་སྟོབས་སྐྱེའོ། །དེར་སྣག་ལ་སོགས་པ་གནས་པ་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་གཅན་གཟན་མང་པོའི་གནས་སོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་བསྟུབས་ཀྱང་བྱོང་སྟོང་ངོ།། དབྱ་བྱུག་ནི་ཡུལ་བྱུག་སྟེ་དག་བའི་ནོར་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པས་སོ། །དབྱ་བྱུག་ལ་ནང་ཡན་མིད་

ན་ལྷོག་པ་ལྟར། ཡུལ་བྱུག་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ནང་ཡན་མིད་ན་འཕྲོག་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཅན་ལ་ལྷོག་པའོ། །དེས་ན་སྡུང་མ་ནི་ཤེས་རབ་བོ་དབྱ་ནི་ད་ལྟར་བྱི་ནོར་ཙམ་འཕྲོག་ལ། ཡུལ་ནི་བྱས་གསུམ་བྱི་དག་བཞང་འཕྲོག་པའོ། །ཡང་དབྱ་ཉི་མ་རྒྱབ་ན་དགའ་བ་ལྟར་ཡུལ་ཡང་མ་

རིག་པའི་སྡུན་ནག་ལ་དགའོ། །དབྱ་རྒྱལ་པོས་ཕབས་པ་ལྟར་ཡུལ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཕབས་སོ། །དབྱས་ནི་ཕ་ཚན་ཆེ་ཞིང་རགས་པ་ལ་མི་རྟུགས་པ་ལྟར་དག་བའི་བཞེས་གཉིན་བསྟེན་ན་ཡུལ་གྱིས་མི་འཕྲོགས་སོ། །ཆུ་ཆེན་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་

@156B པ་སྟེ་དེས་སྟོས་ཀྱི་གླང་པོ་ཡང་འཁྲིར་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གཡེང་བར་རྟུས་སོ། །ཟབ་ཅིང་གཏིང་རིང་བས་ཆུ་གླུང་དོ། །མཐའ་མེད་པས་ཆེན་པོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ནས་བརྒལ་བར་རྟུས་པའོ། །ཡང་ཆུས་རྩ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བསྐྱེད་པ་ལྟར་

ཉོན་མོངས་པས་ཀུང་སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཀུན་བསྒྲེད་དོ། །མི་ཚུར་ལྷུང་ན་ཁྲལ་འཛོམ་མེད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་ལྷུང་བ་ཡང་དོ། །གཟིངས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་བྲང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ལ་

བཏེན་ནས་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་བགྲོད་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པ་བསྟེད་པར་དགོངས་པའོ།། ༥ འདུ་ཤེས་བཅུ་དང་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་འདུ་ཤེས་

བཅུ་ལ་འབད་པ་ཡིས། །སྐུ་ངན་འདས་མཐར་བགྲོད་བྱ་མི་རྟག་དང་། །སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་ཟས་ལ་མི་མཐུན་དང་། །འཇིག་རྟེན་མི་རྟ་འཆི་དང་ཉེས་དམིགས་མང་། །སྲོང་དང་འགོག་དང་སྲིད་མེད་འདི་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱུ་ནི་མི་རྟག་བདེ་དང་སྡུང་མེད་སོགས། །འདུ་ཤེས་བདུན་ཏེ་དེ་དག་གོམས་

བྱེད་པ། །དགེ་སྦྱོང་བྱམ་ཟེ་རབ་ཞི་མཁས་མཆོག་ཡིན། །མདོ་དེ་ཉིད་ལས་འདུ་ཤེས་བཅུ་ལ་འབད་པ་བྱས་ན། སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ནས་སྲིད་པ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཏེ། །མི་རྟག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས་པོ་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྫོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དག་གིས་རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་མི་རྣག་པ་གཉིས་ལས། རྒྱལ་སྲས་དང་པོས་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་གཉིས་ལས་ནང་གི་དངོས་པོ་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་མངལ་དང་བཙས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྟོབས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཡོན་ཏན་དང་དག་བ་

དང་མི་དག་བ་དང་། ཆ་བ་དང་ཆུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིའི་ཡང་ས་བོན་དང་རྩུ་གུ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ལས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྷ་དག་གི་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་འཆི་ལྟས་ལྟ་

@157A འབྱུང་བ་དང་འཆི་བ་དང་ལྡུང་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །མིའང་བསྐལ་པ་དང་པོར་འོད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་འགྲིབ་ཅིང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའང་འཆི་བ་ལས་མི་ཐར་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ས་ཆེན་པོ་འདིའང་སྟོན་ས་

སྟོང་མེད་པར་སྣང་ལ་སོགས་པས་གང་བ་ལས་རིམ་གྱིས་སྟོང་བྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རོ་མེད་ཅིང་གསོབ་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེས་ན་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་རྟག་ནི་རགས་པས་སོ།། ཕྲ་བ་ནི་གཟུགས་རྣམས་རྟུལ་ཕྲན་གྱི་བར་དུ་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པ་

སྟེ་མིར་མིར་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་འཚོ་བས་སོ། །སྐད་ཅིག་རེ་རེར་ཡང་རྒྱ་ནི་འཚོ་བ་དེ་མི་རྟུང་ངོ། །ཡང་དབང་པོ་དང་མདོག་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་ཕྱིས་རྒྱུ་ཅིང་ཉམས་པའང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་བརྒྱམས་པ་ཡིན་པས་ཕྱ་བའི་མི་རྒྱ་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའོ། །སེམས་

ཀུང་འདོད་པ་དང་སྡང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མི་རྒྱ་པའི་རྒྱུན་ཅན་ཏ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱི་དང་ནང་གི་སྡུག་བསྔལ་བཀྱེས་པ་དང་། སྐོམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་

ཡས་པས་ལུས་འདི་ཉིད་མི་རྒྱ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡོང་བུ་ཤེས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་ཡང་སྟེ། དེ་ལྟར་རང་དབང་མེད་ཅིང་འཇིག་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སུ་ཞིག་བདག་ཏུ་རྟོག། ཡང་བདག་ཡོད་ན་གཅིག་གམ་དུ་མར་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་རིགས་བཞི་དང་འབྲེ་བ་ལྟ་ལ་

སོགས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་འཐད། དུ་མ་ཡིན་ནའང་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཇི་ལྟར་འདོད། ཟས་ལ་མི་མཐུན་པའི་ནི་དེ་ལྟར་མི་རྒྱ་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྦྱིག་པ་བྱེད་དེ། ཟས་ལ་སྲེད་པས་སྦྱིག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཟས་

ནི་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་ལ། རྣམ་སྨིན་ནི་རང་ཉིད་ལ་འབབ་བོ། །དེས་ན་ཟས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱང་བྱའི་ཤ་ཟ་བ་ལྟ་བུར་བརྟེན་དུ་ཟད་དོ། །ཡང་ཁམ་གྱི་ཟས་ལ་ནི་ལྷག་པ་བལྟས་པ་ལ་སྨིན་བྱ་མང་པོས་ཟ་བ་ལྟར་རྟོག །སེམས་པའི་ལ་མེའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་

@157B པའི་ལ་མཚོན་ཞག་ཏི་སྲུམ་བརྒྱས་བཅུགས་པ་ལྟར་རྟོག་གོ །དེས་ན་ཟས་བཟང་པོ་ལའང་མི་གཙང་བར་རྟོག་པས་རྣ་མི་བཟད་པ་ལ་སྣུན་བསྐུ་བ་ལྟར་སྲེད་པ་སེལ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཚགས་པའི་ཡང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བའི་གནས་

མ་ཡིན་པ་མེད་དོ། །བདག་གང་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་ཤི་བའམ། སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་མ་མྱོང་བའི་གནས་མེད་དེ། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ནས་ཀྱང་ངན་སོང་གསུམ་དུ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཡང་དབུལ་པོ་ལ་སོགས་པར་དང་། ལོངས་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་

ཡོད་ཀྱང་འབྲལ་བས་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ནའོ། །ཤད་ཆེན་པོས་བཀའ་ནོལ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ལྟར་མཁས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལའོ། །དེ་ལས་འཆི་བའི་ཡང་སྟེ་སྲོག་འདི་ཉག་ཅུ་མས་བསྐོར་བས་རྟག་ཏུ་ཉམས་པར་བྱེད་ཀྱི། འཕེལ་བར་བྱེད་པ་གང་

ཡང་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་བཞད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །འདུ་ཤེས་དྲུག་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་ནི་ཡང་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་འདུ་ཤེས་བདུན་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་སྟེ། མི་རྟག་པའི་དང་། བདེ་བའི་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པའི་དང་། ཕྲག་དོག་མེད་པའི་དང་། བདེ་བའི་སྨོན་ལམ་གྱི་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་དང་། ཏིང་

ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་དག་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་དང་། སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དེད་དཔོན་

དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བ་དང་། གསུང་རྣམ་པ་བདུན་རྟོགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འདུ་ཤེས་དྲུག་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལ་ཉེས་དམིགས་མང་བར་ཤེས་པས་མི་སྡུག་ཅིང་སྤྲོང་བའོ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་

ཞེ་བར་བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལ་མ་ཆགས་པ་སྟེ། མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་འདུ་ཤེས་བཅུ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། ❋ སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྟོས་པ། དེ་ཕྱིར་སྤྲིད་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་། །ཉེས་བ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་སྟེ། །མེ་ཡི་རྒྱུབས་

@158A དང་བཅོོན་ར་མི་གཙང་ཐབ། །སྐྱེ་གྲིའི་ལམ་དང་དུག་སྟོང་སོགས་ལྟར་སྣང་། །ཡ་ངའི་གནས་ཆེན་འདི་ན་བྱིས་པ་རྣམས། །བདག་ཏུ་ལྟ་སོགས་རྟག་ཆད་མཐར་ལྟུང་ཞེང་།། ཉེས་མང་འདོད་བས་བསྐྱེས་ཏེ་བག་མེད་ལས། །ཁྱིམ་གྱི་གནས་སོགས་བྱུང་ཆེན་ནོན་པར་གྱུར།། རྩོངས་སོགས་

གནོད་པའི་རོ་གཅིག་ལྟན་པ་ཡི། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འཚོར་ལོས་རྣམ་འཚོར་བས། །བདེ་འགྲོའང་རྒྱང་བསྲིངས་ཐར་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། །འདི་འདྲ་རྟེས་བསམས་རབ་ཏུ་སྐྱོ་ཡིད་བསྐྱབ།། མནར་མེད་པ་ནས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐྱག་པ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་མཐའ་དག་གི་འགྲོ་བ་ལྟ་ཅར་ཡང་སྨྲག

བསྟལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་དང་། རྩོད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་སྟེ། ལུས་དང་སེམས་རབ་ཏུ་གདུང་བར་བྱེད་པས་མེའི་དོང་ཆེན་པོ་དང་། འདོད་པའི་གནས་སུ་འགྲོར་མེད་པས་བཅོོན་ར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྟག

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱག་པས་རྩོག་པས་མི་གཙང་བའི་ཕུབ་ཆེན་པོ་དང་། དགེ་ལེགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གཅོད་པས་སྐྱེ་གྲིའི་ལམ་དང་། བདེ་འགྲོ་དང་ཐར་བའི་ལམ་གྱི་སྒོག་མ་རྙངས་པར་བྱེད་པས་དུག་ཤིང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་རབ་ཏུ་སྨད་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོང་དག་ཁམས་

གསུམ་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་གང་ཅི་ཚོར་ཡང་རུང་སྟེ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་གོ །དེའི་ཕྱིར་ང་ནི་ས་གོལ་གཏོགས་པ་སྲིད་ཙམ་གྱིའང་སྲིད་པ་འགྲུབ་པ་བསྟན་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟེ་བཙུན་གྱིས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་མེད་

བཞིན་འབྱོལ་ལྡན་བདེ་བ་མེད། །དེ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་རྣག་ཏུ་མི་མཆོག་ཆུ་མཆོ་ལ་སོགས་རེག་སྐྱེས་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རབ་ཏུ་སྨད་དོ། །འདས་ཆེན་ལས་ཀྱང་། རྣག་པ་དང་ནི་ཆད་པའི་བློ། །ཆོས་གཉིས་སྐྱེ་དུ་སྣང་ནས་ནི། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ། །ཚུལ་

བཞིན་རབ་ཏུ་བརྟག་པས་བྱོས། །ཀུན་འབྱུང་སྲིད་དང་སྡུག་བསྔལ་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་ཆུ་ཡིས་བཀྲུ་བར་བྱོས། །ཞེས་འདི་ལ་འཇིགས་པར་ལྟ་བར་གསུངས་སོ། །ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བ་འདི་ནི་ཡང་ང་བ་དང་ཕྲད་ཅིང་བྱས་པ་མི་གཟོ་བའོ། །བྱིས་བ་དག་ནི་བྱས་པ་མི་

@158B བཟོད་པའོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ཡ་ང་བའོ། །ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནི་ཉེས་པ་མང་བའོ། །བག་མེད་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པའོ། །མ་རིག་པའི་སྐུན་ནག་ནི་རྟོང་པར་བྱེད་པའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གདུལ་བར་དཀའ་བའོ།། མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཟབ་

པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་དབུགས་འབྱིན་པ་མེད་པའོ། །རེག་པ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའོ། །ཚོར་བ་ནི་ཉེས་དམིགས་མང་བའོ། །སྲེད་པ་ནི་འཆིང་བ་རབ་ཏུ་དམ་པའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བར་དཀའ་བའོ། །སྲིད་པའི་སྡེད་པ་ནི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །སྡུག་པ་ཡོད་ན་

སྐྱེ་བ་རྒྱུན་གཅོད་པར་དཀའ་བའོ། །ཆུ་བས་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པའོ། །ཤད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པའོ། །འཆི་བ་ནི་རྟེས་སུ་མི་བསྟུང་བའོ། །འཇུག་པ་ནི་རོ་བྲོ་བ་ཆུང་བའོ། །སྲིད་པ་འགྲུབ་པ་ནི་ཉེས་དམིགས་མང་བའོ། །ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་དགའ་བ་ལྟར་འདི་བྱ་བར་

མི་རྣམ་ཏེ། འདོད་པའི་ཁོལ་བོ་ཉེན་མོངས་པས་རྣོངས་པ། སེམས་ཅན་ཐ་བ་ཅན་བཀའ་མེད་པ་ལ་དགའ་བ། བྱིས་བའི་ནང་ན་འདུག་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ། འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ། སྐྱེ་བོ་མ་རྟོངས་པའི་ནང་ན་འདུག་པས་ནི་བདེ་འགྲོའི་ལམ་ཡང་སྟུང་བར་མི་

རྣས་ན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་སོ། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ནི་བརྒྱད་དེ། སྐྱེས་པ་འཆི་བ་དང་། ནད་མེད་པ་ན་བ་དང་། ལང་ཚོ་རྟག་པ་དང་། ལྟན་པ་ལས་འབྲལ་བ་དང་། ལས་དག་མི་དག་ལ་སྟོང་དེ་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ། ལས་ཀྱི་

བགོ་སྐལ་ལ་སྦྱོང་པ། ལས་སྟོན་པ་དང་དགའ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་དམས་ཤིང་མེད་ལ་འབྲལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་དགེ་སྦྱིག་གཞན་ལ་མི་དམིགས་པས་མི་བསྟུ་བ་དང་། བག་མེད་པ་དག་དགེ་བར་འགྱུར་མི་སྲིད་པའོ་ཞེས་སོ།། ༥རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུ་

འབྲས་གཉིས་གནོད་པ་འགྲོ་བ་ལྟ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟོམ་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལྟ་སོགས་འཇིག་རྟེན་སྲིད་པ་ནི། །ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔས་རབ་བྱེ་མཐའ་དག་ཀྱང་། །མ་རིག་སྲིད་སོགས་ཉོན་མོངས་ལས་རྣམས་ཀྱིས། །སྡུག་བསྔལ་འཕྲུལ་འཁོར་ཆེན་པོར་རྣམ་པར་འཁོར། །སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་སོགས་ཀྱིས་རབ་མནར་ཞིང་། །

@159A སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་རྟོངས་པས་ཉེར་བཅིངས་རྣམས། །ཤེས་པས་རྣམ་པར་རྟོལ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ། །བརྩེ་ཆེན་དྲང་སྲོང་མཆོག་རྣམས་ཡང་དག་བརྟན། །འདས་ཆེན་ལས་སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ནི་དམྱལ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། མི་འཛམ་བུ་གླིང་པ་དང་།

ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་པོ་དང་། ནུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བ

དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་བ་དང་། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་རིས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་

ཤེས་མེད་མིན་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་སོ་ཞེས་སོ། །རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། བྱིས་པས་བདག་དང་བདག་གིར་འདིར་བརྟགས་ནས། །བླུན་པོ་སྤྲེད་པས་གཟིར་བ་འདིར་རྟོངས་ཏེ། །འཁོར་བའི་འཁོར་ལོས་ཡོངས་སུ་འཁོར་བ་ན། །སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མོན་ཞི་བ་འཐོབ་མི་འགྱུར་ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ་

ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་འཇིགས་པ་རབ་ཏུ་འཇིགས་པ། ཤིག་ཤིག་པོར་འགྱུར་བ། ལྷོད་ལྷོད་པོར་འགྱུར་བ། རྣིངས་པར་འགྱུར་བ། མདོག་ངན་པར་འགྱུར་བའོ། །གང་གིས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་ནི་རྒ་བ་ལ་སོགས་

པའི་སྡུག་བསྔལ་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་སོ་སྐྱམ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། སྐྱབས་མེད་འགྱུར་དང་རྟེན་མེད་གྱུར་པ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ནས་ནི། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཐུགས་བསྐྱེ་ཐུགས་རྗེ་

ཅན། །སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པར་འབྱོལ་ཕྱིར་ཡང་དག་བལྟམས་ཞེས་སོ།། ཕ་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནོད་པ་འབྱོ་བ་ལྟ་ལ་སོ་སོར་བསྟོམ་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ནི། ལྟ་ལ་འཆི་འཕོ་མི་ལ་འཆོལ་འབྱོ་སོགས། །དམྱལ་བ་ཚྭ་བྱང་ཡི་དྭགས་བཀྲེས་བསྐོམ་དང་། །དུད་འགྲོར་ཀུན་རྫོངས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ།།

@159B ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་མི་ཆེན་རབ་ཏུ་འབར། །རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ལྟ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་འཆི་འཕོའི་ཚོས་གཅིག་པ། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཆོལ་འབྱོ་ལགས། །དམྱལ་བ་དག་གིས་མི་སོགས་གནོད་པ་རྣམས། །གཅིག་ལ་གཅིག་འཚལ་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་ལགས། །ཡི་དྭགས་སྡུག

བསྔལ་འདི་ན་བཀྲེས་དང་སྐོམ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་སུ་ནུབ་ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཙོ་བོས་ཉེ་བར་མཚོན་པར་དགོངས་པའོ། །སྐྱེང་རྩེ་པད་མ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། ལྟ་དང་མིའི་རྒྱལ་སྲིད་ལས་ཀྱང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་དེ་ཡུན་རིང་དུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའོ། །ལྟ་དང་

མིའི་འབྱོར་པ་ནི་རྟུང་གི་ཤུགས་ལྟར་གསོ་ཞེང་མི་གནས་པའོ། །བྱིས་པ་རྣམས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷས་མི་ངོམས་ཤིང་ཡུལ་ལ་མོས་ནས་ལྟ་དང་མིའི་དཔལ་འདོད་དེ། དེ་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ཚ་བྱང་གི་གནོད་པ་དང་། དུད་འགྲོ་ཀུན་ཏུ་རྩོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་།

མིར་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལྷར་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ཡང་མངལ་དུ་གནས་པ་དང་། མགོ་གཅོད་པ་དང་། ཕན་ཚུན་ཟ་བའི་གནོད་པ་མྱོང་ཞིང་འཁྲམས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཉི་ཚེ་མྱོང་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་དང་བྲལ་བས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་དང་མངོན་དུ་

མ་བྱས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་ལམ་མི་འདེབས་ཤིང་རྩོལ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆུན་པོ་དག་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱོ་ལ། སྡུག་བསྔལ་ཐ་ཅད་ཀྱི་སྟོང་འཛོར་བས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཡིད་འབྱུང་བ་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །དེས་ན་འཛོར་བ་ཐ་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་

སྟོང་ཁོ་ནར་བརྟག་ཅིང་དགེ་ལེགས་ཐ་ཅད་ནི་ཅི་ནུས་སུ་བསགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་ནི་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་འང་སྣར་བར་བྱའོ།། ༥རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དམྱལ་ཆེན་བསྡུད་བྱ་འཛོར་ཅན་ཚ་རྒྱབ་དྲག །གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་གང་རྙོང་མི་འདོད་དང་།

མི་སྡུག་ཡིད་དུ་མི་འོང་ལུས་ཆེན་འབར། །ལྟུགས་ཟངས་རབ་འབར་ཟ་སོགས་ཡུན་རིང་མནར། །དུད་འགྲོ་རབ་ཕྲ་སྐྱ་རྩེ་ལྟ་བཅུ་ཡི། །ཆ་ནས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བར་གྱི་ལུས། །ཆོ་ཡང་ཡུད་ཙམ་བསྐལ་པར་དགེ་ལེགས་བསྟིངས། །བརྩེ་དང་འཛོམ་མེད་རབ་རྩོངས་རྟག་ཏུ་སྐྲག །ཕན་ཚུན་ཟ་ཞེར་དབང་མེད་ཁོལ་

@160A དང་གསོད། །སྲིག་ལས་ཀུན་ལྡན་གཏི་མུག་མུན་ཁོད་ཞུགས། །ཡི་དྭགས་ལུས་ངན་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་བ། །ལྷེ་རྩུབ་གནག་ཅིང་སྐེམ་བས་འཇིགས་སུ་རུང་། །བཀྲེས་སྐོམ་མེ་ཡི་དབུགས་དྲག་སྔང་ཆེན་ལྡན། །ཐུ་ལུམ་རྣག་སོགས་ཟ་བའང་བདེར་མི་རྟེད། །མི་ལའང་སྐྱེ་ཏ་ན་འཆི་སྨུག་བྲལ་སོགས། །

འཁྲུག་ཁྲོ་ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་མི་དགེ་མང་། །ཚ་བྱང་ཕན་ཚུན་གནོད་མང་ཆེ་ཐུང་དང་། །འཆི་དང་ངན་འགྲོར་ལྡུང་སོགས་མང་དྲན་གཟིར། །འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་འདོད་སྤེད་ཉེར་སྤྱོད་དང་།། བགེད་ཅིང་སྨུག་བྲལ་དགེ་ཟད་ལྡུང་སོགས་སྨུག །གཟུགས་ཁམས་ནའང་ཟག་བཅས་རྣམ་གྲོལ་ཆོལ། །གཞན་ལ་

མི་ལྡ་ངན་འགྲོས་སྐྲག་སོགས་ལྡན། །གཟུགས་མེད་བཞི་འང་སྤེད་ཀུན་མ་གཏོད་ཅིང་། །ཐོས་སྤྱངས་ཡོན་ཏན་མཆོག་ལ་དབང་དང་བྲལ། །སའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་མི་དགའ་བར་བྱ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་ནི་གཉིས་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་འགྲོ་བ་

ལྷའོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་གནས་རིགས་ཉི་ཤུ་ལས་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི་འཁོར་བཅུ་དྲུག་པ་སྟེ། རྒྱས་བར་སྡུར་བཤད་པ་ལྟར་ལུས་དང་དག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ལས། དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ན་སྨུག་བསྔལ་ཚ་བ་རྩུབ་པ་མི་བཟད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས། མིག་གིས་གཟུགས་ཅི་མཐོང་ཡང་

དེ་ཐམས་ཅད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ། ཡིད་དུ་མི་འཐད་པ། མི་སྡུག་པ། མི་ལེགས་པ་མཐོང་གི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣ་བས་སྒྲ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་�བུ་ཐོ་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལུས་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་ལྡན་གས་ཀྱི་ཐུབ་ལུམ་ཟ་ཞིང་ལྡན་ཟངས་ཁོལ་མ་འཐུང་སྟེ་ལས་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་མི་འཆི་བའོ། །བདེ་

བ་འདོད་ཅི་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་སྙུ་ཞིག་དེ་ལ་དགའ་ཞིང་འདོད་པར་བྱེད། དུད་འགྲོ་ནི་ལུས་རབ་ཏུ་ཕྲ་བ་སྐྲ་རྩེ་ལྟ་བུའོ་ཆ་ཅམ་ནས་ཉི་ཟེར་གྱི་རྟུལ་དང་རྒྱུ་ཤུག་གི་ཚད་དང་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཁྲིའི་བར་རོ། །ཆོའང་ཁ་ཅིག་ནི་ཡུད་ཙམ་གྱི་ཚད་ནས་ལ་ལ་ནི་བསྐལ་བའི་བར་རོ། །དེར་ནི་ཆོས་མེད་

པ་དག་བ་མེད་པ། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་སྤངས་པ་བརྩེ་བ་མེད་པ། རྟག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བ། རྟག་ཏུ་སྨྲག་པ། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟླ་ངོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཐ་ཅད་དང་ལྡན་པ། གཏི་སྡུག་གི་སྡུན་ཁྲོད་དུ་ཞུགས་པས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་ལམ་ལ་ཕྱིན་ཅིག་ལོག་དང་ལྡན་པའོ། །མཁས་པ་སྙུ་ཞིག་དེ་

@160B ལྟ་བུ་ལ་དགའ་ཞིང་འདོད་པར་བྱེད། ཡི་དྭགས་ཀྱང་ལ་ལ་ལུས་མཐོ་གང་ཙམ་ནས་མི་ཙམ་དང་དཔག་ཚད་སྟོང་གི་བར་ཏེ། གཅིར་བུ་རྩྭ་བ་གནག་པ་སྐེམས་ཞིང་ཤ་ཁྲག་དང་བྲལ་བ། རྟག་ཏུ་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པས་གཟིར་བ། བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་དང་བྲལ་བ། མེ་དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་བྱེད་པ། ཕན་ཚུན་རབ་ཏུ་སྡང་ཞིང་

བརྩེ་བ་མེད་པ། རྒྱབ་པར་ལུས་དུབ་པ་སྤྲིན་བསིལ་བ་དང་བྲལ་བའོ། །ཟས་ནི་ལ་ལའི་ལྷགས་ཟངས་དང་ཐུ་ལུམ་ལ་ལའི་རྣག་ཁྲག་ཚ་བ་དང་རྨུལ་ཚ་བ་དང་ཕྱི་ས་ཚ་བ་དང་། གཅིན་ཁོལ་བ་དང་། ཟུང་ཚ་བ་དང་། རྩྭ་འམ་འདབ་མ་འམ། མེ་ཏོག་གམ། འབྲས་བུའམ་ཤིང་འབར་བས་སྟེ། དེའང་རྐེད་པར་དཀའ་བས་རེས་

འགའ་ནན་གྱིས་རྐེད་པ་ཙམ་མོ། །ཆོ་ནི་ལ་ལ་ལོ་སྟོང་ནས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱའི་བར་རོ། །རྒྱབ་པར་སྤྱག་བསྟལ་ཞེང་བའི་བ་མེད་པ་མ་རིག་པའི་སྐུན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། མ་ཁས་པ་སྙེ་ཞིག་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲེད། མི་ལའང་རྐ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་མི་སྤྱག་པ་དང་ཕྲད་པ་དང་སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་

དང་། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོལ་འགྲོ་དང་། འཁྲུག་པ་དང་ཁྲོ་བ་དང་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་དང་ཕ་མ་དང་ཚིག་རྩུ་བ་དང་བརྣབ་སེམས་དང་། ཕན་ཚུན་གཅོད་པའི་སྤྱག་བསྟལ་གྱིས་གཟིར་བའོ།། རྒྱ་ཀུ་འཆི་བ་དྲན་པ་དང་ཆོ་ཐུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཀུ་འགྲོ་བ་དྲན་པའི་སྤྱག་བསྟལ་གྱིས་གཟིར་བས་མ་ཁས་པ་སྟེ་

ཞིག་དགའ་བར་བྱེད། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དྲུག་པོའང་འདོད་པ་དང་སྦྱོད་པའི་སྤྱག་བསྟལ་དང་། བགེད་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་སྤྱག་བསྟལ་དང་། སྟོན་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཕྲད་པ་དང་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་དང་སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་བསོད་ནམས་ཟད་པས་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ངན་སོང་དུ་ལྟུང་

བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་པ་དག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་བསྒོམ་ཏེ་ཟག་བཅས་ཐ་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་གྲོལ་བས་གཟིར་པའོ། །ཕུང་པོ་ལྔག་མ་དང་བཅས་པར་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། ཚ་རོལ་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་མི་ལྟ་བ་དང་། ངན་སོང་ལས་མ་

གྲོལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀྱང་གཟིར་བའོ། །ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་དག་ལམ་དེ་རྫོགས་པ་འཆོལ་བ་དང་། ས་མ་ལུས་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་དབང་མི་བྱེད་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དབང་བསྒྲུབ་བ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་@161A གཟིར་པའོ། །གཟུགས་མེད་པ་བཞིའང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་མོད་ཀྱི། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་གྲོལ་བའོ། །སྤྲོབ་པ་དང་མི་སྤྲོབ་པའི་ས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྲུབ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོས་མི་ཐོས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་ཅད་གཏན་དུ་གཅོད་པ་ལ་དབང་བསྒྲུབ་བ་

མེད་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་ལྡག་མ་དང་བཅས་པར་འགྲོ་བ་དང་། ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་གྲོལ་བས། དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བས་ན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་བཙོན་རར་ཐ་ཅད་དུ་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྱུར་པ་ལ། མཁས་པས་མངོན་པར་མི་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིད་ཅིང་།

འདུན་པ་དྲག་པོས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྒོམ་པར་བྱ་བའོ། །མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་

པའོ། །ལྷ་དག་ཀྱང་རྟག་ཏུ་ལྷུང་བའི་འཇིགས་པས་སྨུག་པ་དང་བཙལ་བའི་སྨུག་བསྟལ་ཞིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འཆི་བ་ན་ལྷ་གཞན་དག

ཁྲོད་བའི་འགོར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག །བའི་འགྲོ་ནི་མིའི་འགྲོ་བའོ་ཞེའོ། །དམྱལ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་རབ་ཏུ་ཚོད་ཟུབ་པ་སྟོང་བས་དཔེ་བྱར་ཡང་མི་རུས་སོ།། ཡི་དྭགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེ་སྡང་དང་ལྡན་པ། མཉེན་པ་དང་དུལ་བའི་སེམས་མེད་པ། གཡོ་སྒྱུ་དང་ལྡན་པ་

གསོད་ཅིང་གནོད་པ་བྱེད་པ། ལག་པ་ཁྲག་གིས་བསྐྱས་པ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་མེད་པ། བྱད་བཞིན་མི་སྡུག་པ་མཐོང་ན་འཇིགས་སུ་རྩད་བ། གལ་ཏེ་མི་དང་ཉེ་ན་ཡང་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པར་བྱེད་པས་རྟག་ཏུ་སྨིག་པ་དང་བཅས་པའོ། །དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །དོན་གྱི་དཔྱོད་པ་

དང་མི་ལྡན་པ། བསོད་ནམས་དང་དགེ་བ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མི་ལྡན་པ། དྲང་པོའི་སྤྱོད་པ་མེད་པ། ཕན་ཚུན་ཟ་ཞིང་མཐུ་དང་ལྡན་པས་མཐུ་ཆུང་བ་གསོད་པ་དང་ཟ་བའོ། །ཁ་ཅིག་མུན་པར་སྐྱེས་ཏེ་མུན་པར་ཟྭས་ཤིང་མུན་པ་ཉིད་དུ་འཆི་བའོ། །ཁ་ཅིག་མི་གཙང་བའི་

ནང་དུ་དང་། ཁ་ཅིག་ཆུའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལ་ལ་བཤང་བ་དང་གཅི་བའི་དྲི་ཚོར་ན་དེར་བརྒྱ་ཅིང་བཟའ་བཏུང་བྱེད་ལ་ཕག་ལ་སོགས་པའོ། །ལ་ལ་རྟག་ཏུ་རྟ་

དང་ཤིང་ཟ་བའོ་ཞེས་སོ།། ༄༣ལས་བསྡུ་བ་ནི། ལྷོས་ཤིག་མཁས་པ་དག་ལ་

@161B ལེགས་འདོད་པ། །སུ་ཞིག་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་དགའ་བས། །བག་མེད་འདོད་སོགས་དབང་འབྱུར་རབ་སྤྲུག་ནས། །སྐྱིང་པོ་དང་ལྡན་ལེགས་གསུངས་བདུད་རྩི་མཆོག །བདེ་ལེགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་གཅིག་པུ་ལ། འབད་མང་བསྒྲིམས་ཏེ་ལ་གོར་འབྲོས་མི་བྱེད། །སྟར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཉིད་

དེ་གཙང་སྦྲ་ཅན་མི་ཤ་དང་རོ་གོས་ལ་སོགས་པ་དང་དུར་ཁྲོད་བསྲུང་བའི་ལས་ལ་བརྩེན་པར་འཇིན་པས་འཇིགས་པའམ། གཉེད་མས་འཁྲིད་པ་དེ་ལས་ཐར་ནས་ཅི་ལའང་མི་ལྟ་བར་འབྲོས་པ་ལས་ཆེས་ཆེར་བསྒྲིམས་པ་ལྟར། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་དམིགཿ

མི་བཟད་པར་ལྟ་བས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་ལྷུང་བྱེད་པ་ལ་བསྒྲིམས་པར་ལྟའོ། །ཡང་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། ཀྱེ་མ་ཀྱི་ཏུད་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདི་འབར། རབ་ཏུ་འབར་བས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དེར་མ་བསྲེགས་པ་མེད་དོ། །ཅི་ཞིག་འབར་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་

ལ་སོགས་པ་རྣག་ཏུ་འབར་བས། འགའང་ཐར་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་ལུས་འདི་སྐྱར་དུ་འཇིག་པར་ལྟས་ལ་རྣག་ཏུ་བརྩེན་འགྱུས་བརྩམས་པས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བསླབ་

བོ། །དེས་ན་རྟག་ཏུ་གཅིག་པུ་དབེན་པར་སོང་ལ་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་མང་དུ་བྱས་པས་བདག་ཉིད་བདག་གི་གྲིང་

དང་སྐྱབས་དང་། ཆོས་གྲིང་དང་སྐྱབས་སུ་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་དང་ལ་སྐྱུ་མེད་པ་ལ་ལ་སྟུ་དོ་དའི་དྲྭངས་ཏུ་འོངས་པ་ལ་ངས་དབང་པོ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་ནས་དེ་ཕྱི་དོ་བདག་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་སྨྲ་བ་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ངའི་ལེགས་པར་

གསུངས་པའི་ཆོས་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ། རབ་ཏུ་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ། ཐབས་དང་ལྡན་པ། རང་གིས་རིག་པའི་ཆོས། ལེགས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། གང་གིས་ང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཆོས་ཐོས་ན་སྡུང་ནན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་

རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གཞོལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ངའི་མཁྱེན་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཁྱེད་ཀྱི་རང་དང་གཞན་དང་གཉི་གའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་ཆོས་འདི་ལ་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསླབས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོས་བག་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ནས། ཆུད་མི་གཟོན་ཅིང་འབྲས་བུ་དམ་པར་འདུས་མ་བྱས་

@162A ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱས་ལ། གཞན་གྱིས་བྱིན་པའི་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་བླང་ཞིང་སྤྱིན་བདག་གིས་བསོད་ནམས་ཕན་ཡོན་དང་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ལྟར་

བསླབ་བོ་ཞེས་སོ།། ༄ མིའི་སྡུག་བསྔལ་བྱེ་བྲག

ཀུ་ཟཱའ་པ་ལས། སྐྱེ་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟོད་པ་རགས་པ་མངལ་དུ་འཇུག་ནས་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བའི་ལས་དང་པོ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ནི། སྐྱེ་བོ་མངལ་འཇུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡིས། །མ་དང་ཕ་ལ་ཕོ་མོའི་འདོད་ཆང་སྐྱེ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་

འབྲང་ཇི་ཚར་བྱག་སོགས་ཀྱིས། །གྲང་བས་ཁྱིམ་སོགས་འཇུག་པའི་འདུ་ཤེས་བཟུས། །ཤིན་ཏུ་བཙོག་ཅིང་སྨད་པའི་གཟུགས་དང་མིང་། །བཞི་འདུས་སྡུག་བསྔལ་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་ལེན།། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ལས། བར་མ་དོའི་སེམས་ཅན་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ན་ཕྱིན་

ཅི་ལོག་གིས་གལ་ཏེ་ཕོ་ཡིན་ན་མ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་ལ། ཕ་ལ་ནི་ཞེ་སྡང་སྐྱེའོ། །མོ་ཡིན་ན་ནི་ཕ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེའོ། །སྐྱ་མའི་ལས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱེ་སྟེ། གྲང་བ་དང་རླུང་ཆེན་པོ་ལངས་པ་དང་ཆར་འབབ་པ་དང་ནམ་དམུས་

པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་སྒྲ་ཅ་ཅོ་ཕོས་པ་ལས། ལས་ཀྱི་མཐོ་དམན་ཅི་ལྟ་བར་འདུ་ཤེས་བཟུ་འབྱུང་ངོ་། །དེང་བདག་ཁང་བར་འཇུག་གོ །ཁང་པ་བརྩེགས་མ་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་དང་། ཁྲི་

དང་། རྣ་སྨིལ་དང་། ལོ་མའི་ཁྲིམ་དང་། རྣ་སྐྲུག་པོ་དང་། ནགས་དང་།

རྩིག་ཕུག་དང་། སབ་མོའི་གསེབ་ཀུ་འཇུག་གོ་སྟེམ་ནས་མངལ་དེར་འཇུག་གོ །དེ་ནི་མེར་མེར་པོ་སྟེ་ཕ་མའི་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་གོ །དེ་དག་ཉིད་འདུས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ལས་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་ཟད་ཀྱིས། འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཡང་

འབྱུང་བ་བཞི་ཅར་འདུས་པའི་གཟུགས་དང་མིང་བཞི་འདྲེས་པ་སྟུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་ནི་སྣང་པ་ཡིན་པས་ན། ད་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་བསྒགས་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྐྱེགས་པ་ནི་ཆུང་ངུ་ཡང་བཅོག་ཅིང་མནམ་པ་ལྟར་སྲིད་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་

@162B ཆུང་ཡང་སྟུག་བསྔལ་ཏེ། མཁས་པ་སྙ་ཞིག་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར་སྲིད་པའི་རོ་བསྐྱེད་ནས་མངལ་ན་ཉལ་ཞིང་སྟུག་བསྔལ་འདི་འབྲ་བ་མི་བཟད་པ་མྱོང་བར་བྱེད་ཅེས་སོ།། ཕྱིན་རྒྱས་ཤིང་སྨིན་པ་ནི། ཞག་ནི་བདུན་ཕྲག་སྙམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱས་ཀྱིས། །མངལ་གྱི་གནས་

སྐབས་རྣམ་བཅུས་རྒྱས་མིན་བྱེད། །མེར་མེར་རྩུར་རྩུར་ལ་སོགས་རླུང་གི་ཚོགས། །དྲི་ལྡན་ཀུན་ཏུ་དག་སེགས་དོད་བཅས་འབྲུག །དེ་ཡིས་རབ་འཚོད་སྟུག་བསྔལ་མི་བཟད་ལྡན། །རྩིབས་

འོག་གཡས་གཡོན་ཞུ་མ་ཞུའི་བར་ན། །གནས་ལྟ་བཅིངས་ཤིང་གསལ་

ཤིང་རྩེར་བསྐྱོན་ལྟར། །ཕྱི་སའི་ཁུང་བཞིན་དྲི་ང་རབ་བཙོག་འདམ། །སྲིན་ཆོགས་ཚང་ཆེན་ཁྲ་ཁྲག་རྩལ་སྐུགས་ཁུང་། །རྟག་ཏུ་མི་གཙང་འཛག་ཐྲུར་སྲིག་ཆེན་སྐོར། །ཀུན་ཏུ་བསྐུམས་ནས་མ་ཡི་སྤྱོད་ལམ་དང་། །ཟས་སོགས་མཐོ་དམན་ཀྱི་ནས་རབ་སྤྱག་བསྟལ།

འདི་ནི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་བཅུ་གསུངས་ཏེ། །དང་པོར་མིར་མིར་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་དེ་ཉིད་ལས་དབང་ཞག་བདུན་ཕྲག་སྐམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ་ནི་མིར་མིར་པོ་སྐྱེ་མི་གཙང་བ་ཐོག་མའི་གནས་སུ་འབྲས་ཁུའམ་ཞོ་སྦྱིས་ལྟ་བུ་ཟངས་རབ་ཏུ་

ཚ་བར་བཙོས་ཤིང་བརྩོས་པ་ལྟར་རླུང་དང་དྲོད་ཀྱིས་བཙོས། རབ་ཏུ་བཙོས་པས་སྐྱུག་བསྐྲལ་མི་བཟད་པ་མྱོང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཅུར་ཅུར་བོ་འོ་མ་བསྐ་བའམ་མར་འཁྲུགས་པ་འདྲ་བ་ཀུན་ཏུ་རེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་གིས་བཙོས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ལྟར་

ལྟར་པོ་སྐྱེ་བཙོད་ཀའི་རླུང་གིས་བཙོས་ལ་ལྷགས་འཐུར་རམ་གློལ་བ་འདྲ་བའོ། །བཞི་པ་ནི་མཁང་གྲུར་ཏེ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་རླུང་གིས་བཙོས་པ་བོང་བའམ་མཆེ་ཀུ་འདྲ་བའོ་ཞེས་སོ། །ཡན་

ལག་འགྲེབ་པ་ནི་ཡང་ལྟ་པ་ལ་སྟུང་པའི་རྒྱང་གིས་དཔུང་པ་གཉིས་དང་

བརྒྱ་གཉིས་དང་མགོའི་མཚན་མ་ལྟ་པོ་དབྱར་ཚར་བྱིས་ཤིང་ལོ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །དྲུག་པ་ལ་ནི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱང་གིས་དཔུང་པ་གཉིས་དང་ཕུས་མོ་གཉིས་ཏེ་མཚན་མ་བཞི་པོ་ཤིང་ཡལ་ག་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །བདུན་པ་ལ་ནི་འཁྱིལ་བའི་རྒྱང་གིས་ཤང་ལག་བཞི་འབྱུང་སྟེ་དབུ

@163A བཅམ་ཉ་ལྷིབས་ལྟ་བུའོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་མངལ་ལོག་པའི་རྒྱང་གིས་སོར་མོ་ཉི་ཤུའི་མཚན་མའོ་ཞེས་སོ། །བྱ་གད་དང་ནང་རོལ་དང་རྐ་རྒྱས་འགྲེབ་པ་ནི་ཡང་དགུ་པ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྒྱང་གིས་མིག་གཉིས་དང་རྣ་བ་གཉིས་དང་སྣ

བྱག་གཉིས་དང་ཁ་དང་ཟཁང་བ་དང་གཅེ་བའི་བྱ་གདུ་སྣང་ངོ། །བཅུ་པ་ལ་ནི་སྲ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱང་གིས་དེ་རྣམས་སྲ་ཞིང་བརྟན་པར་བྱེད་དོ། །ཀུན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱང་གིས་བྱས་པས་ནི་རྒྱལ་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ནི་བྱ་གཅང་བའི་རྒྱང་གིས་འཁོར་

སྟོང་དུ་བྱེད་པས་བྱ་གདུ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡོད་པའི་སྐྱོའི་རྒྱང་གིས་ནང་རོལ་གྱི་རྒྱ་མ་པརྒྱའི་རྩ་བ་ལྟར་བསྟོལ་མར་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྱིན་ཏོ། །བ་སྤུ་

རྒྱུ་བའི་རྒྱང་གིས་ནི་ཆོགས་བརྒྱ་སྙམ་ཅུ་དང་གནས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་བསྡོད་དོ། །བཅུ་

གསུམ་པ་ལ་ནི་རྒྱང་སྟ་མ་དེས་བཀྲིས་སྐོམ་ཆོར་ནས་མས་ཟོས་པའི་རོ་ཇི་སྙེད་པ་ལྟེ་བར་ཞུགས་ཏེ་ལུས་ལ་ཕན་ནོ། །བཅུ་བཞི་པ་ལ་སྐུད་པའི་ཁའི་རྒྱང་གིས་རྩ་རྒྱས་སྟོང་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། མདུན་ན་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་དང་། རྒྱབ་དང་གཡས་དང་གཡོན་ན་ཡང་དེ་སྙེད་དག་གིས་

སོ། །བཅོ་ལྔ་པ་ལ་ནི་པད་མའི་རྒྱང་གིས་རྒྱབ་ལ་སོགས་པ་ན་ལྷ་ལྷ་ནས་རྩར་རྒྱུ་བ་བསྡོད་ནས་ངོ་རྩམས་གཞིབ་བོ། །རེ་རེ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་བཅུ་ཚ་རེ་ཡོད་པས་དབུགས་གཞིབ་པའི་རྩར་རྒྱུ་བ་བརྒྱད་བརྒྱའོ། །རེ་རེ་ལའང་ཡན་ལག་བརྒྱད་བརྒྱས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་བཅུའོ། །དེ་རེ་རེ་

ལ་བྱ་གམང་པོ་ཡོད་པས། བ་སྤུའི་ཁྲང་བྱ་རེ་རེ་དང་འདྲེས་པས་པད་མ་བྱ་གམང་པོ་དང་འདྲ་བའོ། །བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ནི་པརྒྱ་འགྲོ་བའི་རྒྱང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་ཁ་སྦྱོ་དང་མིད་པ་དང་སྐྲིང་གི་འཁོར་ཡུག་དང་བཟའ་བཀྱང་འཆུག་པའི་གནས་བརྒྱད་བསྡོད་དེ། །དབུགས་རྒྱུ་

བ་མི་ཐོགས་པར་བྱེད་དོ། །བཅུ་བདུན་པ་ལ་ནི་འབྲི་གདོང་གིས་རྒྱང་གིས་བྱ་གཏེ་རྣམས་མེ་ལོང་ཕྱིས་པ་ལྟར་དྭང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །དབང་པོ་འགྲུབ་པ་ནི་ཡང་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དྲི་མ་མེད་

པའི་རྒྱང་གིས་དབང་པོ་དྲུག་དྲང་བར་བྱེད་དོ། །བཅུ་དགུ་པ་ལ་མིག་དང་། ཉ་བ་དང་།

@163B སྣ་དང་ལྷུའི་དབང་པོ་བཞི་བསྟེན་དོ། །རྟག་པ་ལ་སོགས་འགྲུབ་པ་ནི་ཡང་ཉི་ཤུ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་རྒྱང་གིས་ཤང་པ་གཡས་གཡོན་ཀྱི་སོར་མོའི་རྩེ་བཞི་དང་། རྐེད་བའི་རྩེ་དང་། རྗེ་ངར་ཀྱི་གཉིས་དང་། བརྒྱའི་གཉིས་དང་། ཕུས་མོའི་གཉིས་

དང་། ལོང་བུའི་གཉིས་དང་། ཤིད་པའི་གསུམ་དང་། སྐལ་ཆོགས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྩིབ་མའི་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དང་། ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་སོར་མོའི་བཞི་བཅུ་དང་། ལག་ངར་ཀྱི་བཞི་དང་། དཔུང་པའི་གཉིས་དང་། བྲང་གི་བདུན་དང་། ཕྲག་པའི་བདུན་དང་།

གཉའ་བའི་བཞི་དང་། འགྲམ་པའི་གཉིས་དང་། སོའི་སྙམ་ཟུ་རྩ་གཉིས་དང་། མགོའི་རུས་པ་བཞི་བསྟེད་དོ། །ཉི་ཤུ་གཅིག་པ་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་བསྟེད་པའི་རྒྱང་གིས་ཤ་རྣམས་ཞལ་བ་ལྟར་བསྟེད་དོ། །ཉི་ཤུ་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བའི་རྒྱང་གིས་ཁྲག

བསྟེད་དོ། །ཉི་ཤུ་གསུམ་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཛིན་པའི་རྒྱང་གིས་ལྷགས་པའོ། །ཉི་ཤུ་བཞི་པ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་རྒྱང་གིས་ལྷགས་པའི་མདོག་འབྱིན་ཏོ། །ཉིས་ཤུ་ལྔ་པ་ལ་ནི་གོང་

ཁྱེར་འཛོན་པའི་རླུང་གིས་ཤ་ཁྲག་དྭང་བར་བྱེད་དོ། །ཉི་ཤུ་དྲུག་པ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་

མངོན་པར་གྱུབ་པའི་རླུང་གིས་སྐྲ་དང་སྤུ་དང་སེན་མོ་བསྐྱེད་དེ་ཐམས་ཅད་རྫ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའོ། །ཉི་ཤུ་བདུན་པ་ལ་ནི་སྣེན་ཡོན་ཆེན་པོའི་རླུང་གིས་སྐྲ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་གལ་ཏེ་སྟིག་པ་ཅན་ཡིན་ན་ནི་མི་སྡུག་པ་འོན་ཀྱང་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

དགེ་བ་ཅན་ཡིན་ན་ནི་མཛེས་ཤིང་གསལ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །ཁྱེའུ་ཡིན་ན་ནི་རྩི་བ་ལོགས་གཡས་ན་ཅོག་ཐུར་ལག་པ་གཉིས་གདོང་པ་ལ་བཀབ་ནས་སྐལ་པ་ལ་བལྟས་ཏེ་འདུག་གོ །བུ་མོ་ནི་གཡོན་ན་དེ་བཞིན་དུ་ལྟོ་བ་ལ་བལྟས་ཏེ་འདུག་གོ །མ་ཞུབའི་འོག

ན་དེས་མནན་ཅིང་ཞུབའི་སྟེང་ན་དེས་བཏེག་སྟེ། གནས་ལྟ་བཅིངས་ནས་གསལ་ཤིང་རྩོན་པོ་ལ་བཙུགས་པ་ལྟར་གནས་སོ། །མས་ཟས་མང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་པ་སྤྱོད་དམ་དུག་ཤུལ་དུ་འབྱོ་བ་ལ་སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། མི་ལ་སྡུག

@164A བསྔལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་དུ་མེད་ན་དམྱལ་བའི་དཔེ་བྱ་བར་ཡང་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། མཁས་པ་སྙ་ཞིག་འདི་ལྟ་བུ་འདོད་པར་བྱེད། ཉི་ཤུ་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྒྱད་སྤྱི་སྟེ། ཁྱིམ་

དང་བཞེན་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བ་དང་། ཁང་པ་

བཙེགས་མ་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་ཁྲིད་དང་། ཆུ་བོ་དང་། ཇིང་ན་འདུག་པའི་འདུ་ཤེས་སོ།། ཉི་ཤུ་དགུ་པ་ལ་ནི་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བའི་རྒྱང་གིས་ལྷགས་པའི་མདོག་གསལ་བ་དང་དྭངས་བ་དང་དཀར་བར་བྱེད་དོ། །སྲོམ་ཆུ་པ་ལ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་སྐོའི་རྒྱང་གིས་སྐྲ་དང་སྤུ་དང་

སེན་མོ་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །སྲོམ་ཆུ་རྩ་གཅིག་དང་། རྩ་གཉིས་དང་རྩ་གསུམ་དང་རྩ་བཞི་པའི་བར་དུ་ནི་མཐར་གྱིས་ཆེར་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་ལོ། །སྲོམ་ཆུ་རྩ་ལྔ་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་སོ་ཞེས་སོ། །ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་ནི་ཡང་སྡུམ་

ཆུ་རྩ་བྱུག་པ་ལ་དེར་འདུག་མི་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྲོམ་ཆུ་རྩ་བདུན་པ་ལ་ནི་ཕྱེན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། མི་གཙང་བ་དང་། དྲི་མི་ཞིམ་པ་དང་། སྐུན་གནག་གི་འདུ་ཤེས་སོ། །ཞག་བདུན་ཕྱག་སྡུམ་ཆུ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་ཡུན་ཐུལ་ཞེས་བྱ་བའི་

རྒྱང་གིས་ལུས་བསྐྱེར་ཏེ་ལག་པ་ཐྱེར་དུ་བརྒྱངས་ནས་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྐོར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་དོ།། ཡང་ཁ་ཐྱེར་དུ་བལྟ་བའི་རྒྱང་གིས་བུས་པས་མགོ་ཐྱེར་དུ་བལྟས་ཤར་པ་བྱིན་དུ་བལྟས་ནས་ཕྱིར་

འབྱུང་དོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིག་ཅན་ཞེག་སྟེ་གཞན་གྱི་མངལ་རྒྱགས་པར་བྱས་

(CNA)ནི་ཤང་ལག་ལོག་ཅིང་བསྟོལ་མར་བྱུར་ནས་བསྐྱུར་མི་ནུས་པས་དེ་ཉིད་དུ་འཆིའོ། །དགེ་བ་ཅན་ནི་བདེ་བར་བཙའོ་ཞེས་སོ།། ༼ ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། དེ་ནས་སྲོག་ལ་བབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །ཕྱིར་འབྱུང་ཆུང་ཟད་དུན་པའང་ཀུན་ཉམས་སྐྱེས། །ལག་པའམ་

གོས་སྟིང་ལྷུང་ཡང་ཚ་རྩྭ་ལ། །བ་ལང་གསོན་བཤུས་སྲོག་ཆགས་མང་ཟ་འདུ། །ཆུ་འཇམ་བཀྲས་ཀྱང་མཇོ་པོའི་པགས་རྩྭ་བ། །ལྷག་གིས་བཞུས་ལྟར་མི་བཟད་རབ་ཏུ་ཚ། །ཡང་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྲོག་ལ་བབ་པས་གདོད་སྐྱེ་བས་ན་ཤིན་ཏུ་སྡུག

@164B བསྟལ་གྱི་གནས་ཀ། སྣམ་ཕྱི་ས་དང་འདྲ་བར་མཆོག་ཏུ་དེ་མི་ཞེམ་པ། སྐྱུག་བྱོ་བའི་འདམ་གྱི་ཁྲུང་། སྲིན་བུའི་རིགས་མང་པོ་རྣག་ཏུ་གནས་པ། མི་གཙང་བའི་ཁུ་བ་རྣག་ཏུ་འཛག་པ། ཁུ་བ་དང་ཁྲག་རྣངས་རྩལ་སྐུགས་པ། མཐོང་ན་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ། ལྷགས་པ་སྣབ་

མོས་གཡོགས་པ། སྲིག་པའི་གནས་ཀྱི་རྩ་དང་བཅས་པ། མི་གཙང་བའི་གནས་དེ་ལྷ་བུ་ལ་སྡུ་ཞིག་ཆགས། དེ་བཙས་ནས་ལག་པའམ་གོས་ཀྱི་སྟིང་དུ་ལྷུང་ནས་ཉི་མའམ་གྲིབ་མའམ་ཤིང་

ལེབ་བམ་སྟན་ནམ་པང་དུ་བཞག་པ་ན་མི་བཟད་པ་ཚ་བ་བསྐྱབ་པ་སྐྱོང་སྟེ།

བ་ལང་གསོན་པོར་བཤུས་པ་སྲོག་ཆགས་ཀྱིས་ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆུ་དོན་ཀྱིས་བཀྲས་ནའང་མཛེ་པོ་ལྷགས་པ་རུས་པ་རྣག་ཁྲག་འཛག་པ་ལྷག་གིས་བཞུས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེའང་དེ་དག་སྐྱོང་ཞིང་དྲན་པ་འབྱུང་བའོ།། ༥དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གསེད་པ་རགས་

པ་ནི། །བཅོས་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱིན་ཆད་སྲིན་བུའི་ཚོགས། །བརྒྱད་ཁྲིས་ཟ་བས་ཉམས་ཆུང་བཀྱེས་སྐོམ་སོགས། །ན་ཚ་འཆི་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་སྡུག་ཕྱད། །འདོད་ཚོལ་མི་རྟེད་ཕུང་པོའི་ཁུར་གྱིས་མནར། །བྱད་པར་དུའང་ནད་མང་འབྱུང་གནས་ཀྱི། །མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་

ཡིད་བརྟན་མི་རུང་སྟེ། །ཡན་ལག་གཅོད་འབིགས་གོ་རར་འཛུག་དང་བཅིང་། །སྲིག་སྡུལ་འཆོ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ལ་བརྟག །ཡང་བཅོས་ནས་ཞག་བདུན་ཕན་ཚད་སྲིན་བུའི་ཚོགས་བརྒྱད་ཁྲི་བྱུང་ནས་ལུས་ལ་ཟའོ། །དེས་ན་རྟག་ཏུ་གདུང་ཞིང་ཉམ་ཆུང་

བ་དང་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་དང་ནད་སྨ་ཚོགས་ཀྱང་སྨང་བའོ། སྐྱེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལ་རྟ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་གོ །ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་

ནའང་གནས་སྐབས་བཅུ་སྟེ། བྱིས་པ་གན་ཀལ་དུ་ཉལ་བ་དང་། གཞོན་ནུ་རྩེ་དགའ་

བྱེད་པ་དང་། ལང་ཚོ་འདོད་པའི་བདེ་བ་ཅན་དང་། མཐུ་དང་ལྡན་པ་དཔའ་སྟོབས་ཅན་དང་། དར་ལ་བབ་པ་བཞེས་པ་དང་། སྤྲོབས་པ་ཅན་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། མཐར་བྱིས་རྒས་པ་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ཤེས་པ་དང་།

@165A རྒས་པ་བྱ་བ་མང་པོ་ལ་མཐུ་ཞན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒས་པ་ཅིའང་མི་རུས་པ་དང་། མཐའ་མ་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་དག་ལ་དུས་སུམ་བརྒྱ་ཡོད་དེ། དཔྱིད་དང་དབྱར་དང་དགུན་བརྒྱ་བརྒྱའོ། །རྒྱ་ན་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཏེ་

དཀར་གནག་གི་ངོ་བོ་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་བཞིའོ། །ཉིན་མཚན་ནི་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དུ་འཆོའོ། །ཉིན་གཅིག་ལན་གཉིས་ཟ་བས་ཟན་ནི་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཟ་སྟེ། རྒྱན་གྱིས་མ་ཟོས་པའི་གྲངས་ཀྱང་དེར་གཏོགས་སོ། །འདི་ལྟ་བུ་བསམས་ཤིང་

ཡང་སྐྱོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ལུས་ལ་ཡང་ནད་མང་པོ་ཀློད་ནད་དང་མིག་ནད་དེ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་ཏེ། ནང་ནས་སྐྱེ་བའི་ནད་ཀྱི་རིགས་ནི་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་ཡིན་པས་ལུས་འདི་

ནི་འབྲས་དང་ཟུགས་རྟུ་ལྟ་བུ་དང་། སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་གནས་

པས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་འཆི་བ་དང་ཉེ་བ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བའོ། །ཡང་ལག་པ་དང་ཤད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅད་པ་དང་མིག་ཕྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གོ་རར་གཞུག་པ་དང་བཅིང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བཀྲེས་ཤིང་

སྐོམ་པ་དང་། སྲིག་སྡུག་ལ་སོགས་པས་རེག་པ་ལ་ཉེན་མཚན་དུ་སྡུག་བསྔལ་དུག་སྤོས་བསྲེག་ཅིང་གདུངས་པའོ་ཞེས་སོ།། ༥ འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་

ནི། དེ་ལྟར་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དམན་པའི་ཡང་། །སྡུག་བསྔལ་དེ་འདྲ་

དམྱལ་སོགས་སྣོས་ཅི་དགོས། །འདི་འདྲ་རྣེས་བསམ་སྐྱོ་བས་ནན་ཏན་གྱིས། །བསྟོན་འགྱུས་བརྩམ་པོས་རྣམ་གྲོལ་བཙལ་བར་འབད། །ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བས་ཆོས་བཙལ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་དེ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྟོན་འགྱུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་བཙལ་བར་

བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་མི་གཙང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་ན་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་མི་བཟད་པར་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས།། ༦ འདས་ཆེན་ལས་འབྱུང་བ་ལ་སྐྱེ་

བ་ཉིད་ཀྱི་ནི། སྐྱེ་འདི་སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་བསྟེ། །དུག་གི་ས་བོན་ལྟ་བུར་

@165B གནོད་ཀུན་བསྒྲེད། །བག་ཡོས་མ་དང་རྣ་ནག་མ་འབྲེལ་ལྟར། །སྐྱེ་བ་འདོད་པས་གནོད་གཞན་སྣང་མི་རུས། །དེས་ན་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་བ་མ་ལུས་ལ། །མ་ཁས་པས་གནོད་ཆེན་ཉིད་བརྟག་ཕྱིར་ཕྱོགས་བྱ། །ངན་སྐྲག་མང་ཉུང་དྲི་ངར་མཚུངས་པ་ལྟར། །ཆོ་རིང་ཆོ་ཐུང་སྐྱེ་ཀུན་

སྡུག་བསྔལ་ཉིད། །མདོ་སྡེ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ་འཕྲུལ་པ་ཅན་དག་སྐྱེ་བ་འདོད་ཀྱི། ཏ་ས་དང་ན་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་ཀྱང་། དཔལ་ཐམས་ཅད་སྟོར་བའི་བག་ཡོས་མ་དང་བྱུར་ཐམས་ཅད་འབེབས་པའི་རྣ་ནག་མ་དག་འབྲེལ་བར་མི་རུས་

པ་དང་འདྲ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དང་པོ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ནས་སྐྱོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དུག་གི་སྡོང་པོ་ནི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གསོད་པ་ལྟར། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ནད་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའོ། །ངན་སྐྲག་ནི་མང་ཉུང་འདྲ་སྟེ་མནམ་པ་ལྟར་ཆོ་རིང་

ཐུང་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཉི་ཚོར་མཚུངས་པའོ། །ཡང་མི་ཐ་མ་མངལ་ན་འདུག་པ་ནི་ཕྱི་ས་ཁྲུང་ངམ་སྐུན་ཁྲུང་ན་གནས་མི་རིའི་གནས་སམ་ཚོར་ཁྲུང་ངམ་སྐུན་ཁྲུང་ན་གནས་ཤིང་འབྲུང་

ནའང་དེ་དག་ནས་འབྱུང་བ་སྣམ་མོ། །འབྲིང་ནི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལམ་ཆུ་གཙང་

ངམ་ཁྱིམ་བཟང་པོར་ཤེས་སོ། །རབ་ནི་ཡང་ཐོག་བཟང་པོའམ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལམ་རྟའམ་གླང་པོ་ཆེ་གཞོན་པའི་རི་མཐོན་པོ་ལ་འཇོག་པའམ་དེ་དག་ནས་འབྱུང་བ་སྣམ་མོ་ཞེས་སོ།། ༥ དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གསོད་པ་རབ་པ་ལས་ཆས་པ་ནི། ཆས་པས་བླེན་སོགས་

ནད་ལྡང་སྟོབས་སོགས་འཇོམས། །འཆི་བདག་ཁར་བསྟོབས་ཡུལ་རྣམས་སྤྱོད་མཐུ་འཕྲོག། ཀུན་བྱིས་བརླས་འགྱུར་རབ་འབྱུང་ཐོས་སོགས་ཉམས། །ལུས་རིད་ལས་ཀྱི་མཐུ་མེད་སྐྱུར་བར་འཆི།། ཡང་ཆས་པ་ན་ནི་སྐྱུག་བྱོ་ཞིང་ལྡང་དང་། དཔའ་བ་དང་ཉམས་རྩལ་འཕྲོག་པའོ།།

བསྙོན་འགྱས་དང་འཛིན་པ་དང་གཞོན་དར་བ་དང་རབ་ཀྱ་བའི་བ་དང་ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་འཆོས་དང་བའི་བ་ཅི་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་མ་རྟྭངས་པར་བྱེད་པའོ། །ལེ་ལོ་དང་སྐྱོམས་ལས་ཆེ་བའོ།། གཞན་གྱིས་བརླས་པར་བྱེད་པའོ། །དཔེར་ན་རྫོང་དུ་པད་རྒྱས་པ་ན་ཁ་དོག་འཆོར@166A བས་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་འདོད་དེ། སེར་བས་མ་རྟྭངས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ཆས་པའང་གཞོན་དར་བའི་མདོག་བཟང་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མ་རྟྭངས་བ་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་པོའི་བློན་པོ་མཛངས་པས་དེ་ལ་བསྟོ་བའི་རྒྱལ་ཕྲན་ཐབས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་འབུལ་

འོ། །རྒྱས་པས་ཀྱང་གཞོན་བཟུང་སྟེ་འཆི་བདག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་འབུལ་ལོ། །ཕྱུག་པོའི་རྣོར་གསེར་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་རྐུན་པོས་འཇོམས་པ་ལྟར་གཞོན་པ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་རྣ་བའི་དབྱས་རྟག་ཏུ་འཇོམས་སོ། །དབུལ་པོ་དག་རྟག་ཏུ་ཟས་དང་གོས་

བཟང་པོ་འདོད་ཀྱང་མི་རྙེད་པ་ལྟར། རྒྱས་པའང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་ཀྱང་རྙེད་པ་མེད་དོ། །སྐྱམ་སའི་རྩས་སྒལ་རྟག་ཏུ་ཆུ་དཀྱུས་ཡང་མི་རྙེད་པ་ལྟར། རྒྱས་འཁོགས་པས་བསྐམས་པའང་རྟག་ཏུ་གཞོན་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་

ལྟ་པོ་དེན་ནོ། །སྟོན་པན་ཆེ་བ་ཡང་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་པ་རྣམས་ནས་ཀུན་གྱིས་མི་འདོད་པ་ལྟར། རྒྱས་པ་ཡང་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་མི་འདོད་དོ། །བྱ་རམ་ཤིང་བཙོར་བའི་ཆོགས་མ་ལ་རོ་མེད་དོ། །རྒྱས་པས་གྱད་པ་ན་ཡང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་ཐྲོག་པ་དང་

བསམ་གཏན་གྱི་རོ་གསུམ་མེད་དོ། །རྒྱ་བ་རྒྱས་པ་མཚན་མོ་གསལ་ཡང་ཉིན་མཚན་གཉིས་མི་འདུའོ། །གཞོན་པ་བཟང་ཞིང་མཛེས་པ་ཡང་རྒྱས་པ་ན་བསྐམས་ཤིང་རིད་དོ། །རྒྱལ་པོ་སྲིད་བཟང་པོ་སྐྱོང་བ་གཞན་གྱིས་ཕབ་སྟེ་འཁྲམས་པ་ན་ཀུན་སྐྱིང་རྗེ་བས་ཁྱོད་

ལྷ་བྱ་ཇི་སྙེ་འདི་ལྷར་འཁྱམ་ཞེའོ། །རྒྱས་པས་ཉམས་པ་ལ་ཡང་སྡུར་གཞོན་པའི་ལུས་ངག་ལ་བསྟོད་དུ་ཟད་དོ། །མར་མེ་མར་ཟད་པ་སྐྱུར་དུ་འཆིའོ། །གཞོན་པ་རྒྱས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཕིང་ཏྲའི་སྲོག་ཤིང་ཆག་ན་ཁལ་འཁྱར་མི་ནུས་སོ། །རྒྱས་པས་ཀྱང་

དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཨཱ་པར་མི་ནུས་སོ། །བྱིས་པ་ཆུང་དུ་ཤེད་མ་བྱེ་པ་ནི་ཀུན་གྱིས་བརླས་པ་ལྟར་རྒས་འཁོགས་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ།། ༥ ན་བ་ནི། ནད་ཀྱིས་བདེ་བ་ཀུན་འཇོམས་འཇིགས་སོགས་བསྟེད། །དབང་སོགས་གཟུགས་ཉམས་འཆི་བ་ཉིར་འདྲེན་

@166B པ། །དྲེའུ་སྐྱམ་སོགས་དང་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་སོགས་བཞིན། །མདོག་སྐྲ་བས་ངོ་ཚ་སོགས་འཇོམས་ལུས་སེམས་བསྲེག །ཡང་སེར་བས་ལོ་ཏོག་ཀུན་འཇོམས་པ་ལྟར་ན་བས་བདེ་ཀུན་འཇོམས་སོ། །ཤ་འཁོན་ཅན་གྱི་དབྱ་ལ་རྟག་ཏུ་འཇིགས་པ་ལྟར་ན་བས་ཀྱང་

རྟག་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་སྐུ་ངན་བྱེད་དོ། །མི་གཟུགས་བཟང་པོས་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ལ་སྐྱེད་པ་དེས་ཚོར་ཏེ་མིག་ཕྱུང་། རྣ་བ་གཅིག་བཅད། ལག་པ་གཅིག་བཅད་ན་སྟོན་གྱི་གཟུགས་ཉམས་ཏེ་ཀུན་གྱིས་མི་འདོད་དོ། །ན་བ་ཡན་ལག་ཀུན་གཟིར་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཆུ་ཤིང་

ལ་སོགས་པ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུས་བརྒྱ་པར་བྱེད་དོ། །ཤད་ཀྱིས་ཀྱང་འཆི་བར་བྱེད་དོ།། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་ཆུལ་པོ་ནི་དམག་དང་བློན་པོའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྲང་ངོ། །འཆི་བའི་ཆུལ་པོ་ཡང་རྒྱ་ཀུ་བའི་བློན་པོའི་རྣེས་སུ་འབྲང་ངོ། །ཆུལ་པོ་གཞན་གྱི་རྣེས་སུ་འཁོར་

དག་འབྲང་ངོ། །ཁ་བའི་ཆུལ་པོའི་རྣེས་སུ་ཡང་འཆི་བའི་འཁོར་འབྲང་ངོ། །ཁ་བའི་ཆུས་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་འཁྲུག་པ་དང་བྲེལ་པའི་སྡུ་ངན་དང་སྨྲེ་སྟྲག་འདོན་པ་ལུས་དང་སེམས་མི་བདེ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དགྲ་མ་རྙེད་པས་ཉེན་པ་དང་། ཆུལ་པ་འབྲལ་བ་དང་། ཟམ་པ་འཛིག་པ་

དང་། དན་པ་འཕྲོག་པ་དང་། གཞོན་པའི་ཁ་དོག་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བདེ་བ་མ་རྙེད་པར་བྱེད་པ་དང་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པར་བྱས་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་འབར་ཞིང་ཚོག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ།། ༥ འཆི་བ་ནི། བསྐལ་མེ་སོགས་ལྟར་འཆི་བས་ཀྱིན་

འཇོམས་ཏེ། །ཆུལ་སྲས་དབང་ཐོབ་ཟབ་ཚོས་རྟོགས་མ་གཏོགས། །ཆུལ་པོ་སྟང་སོགས་ནོར་དབྱིག་དབུལ་སོགས་ཀྱིས། །བརློག་པར་ནུས་ཀྱི་འཆི་བདག་དེ་ལྟ་མིན། །ཡང་འཆི་བ་ནི་འཇིག་ཅིང་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །མེ་དང་ཆུ་དང་རླུང་གིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་

མ་གཏོགས་པ་ཀུན་འཇིག་པ་ལྟར། འཆི་བས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོ་འདི་ལ་གནས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཤམ་མཁའ་ལྗིང་གི་རྒྱལ་པོས་ཀླུ་དང་གསེར་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འཕྲུ་བར་ནུས་ཀྱང་རྟོ་རྩེ་ནི་མི་འཕྲུའོ། །འཆི་བའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རྒྱལ་

@167A སྲས་དེ་མ་གཏོགས་པ་འཕྲུ་ནུས་སོ། །ཤམ་མཁའ་ལྗིང་ཀླུ་ཐམས་ཅད་ཟའང་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ནི་ཟ་མི་ནུས་སོ། །ཤེ་བའི་མཁའ་ལྗིང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཟའང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་གསུམ་ལ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་

ལ་རྒྱལ་པོ་སྔང་བ་ནི་ནོར་དབྱིག་ཕུལ་ཏེ་འཇམ་པའི་ཚིག་སྨས་པས་བྱམས་པར་འགྱུར་གྱི། འཆི་བའི་རྒྱལ་པོ་ལས་ནི་དེ་དག་གིས་ཐར་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ།། ༥ འདོད་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། སྤྲུག་བྲལ་གཉེད་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། །ཚོ་ཟད་མཐོ་ལྡང་རྒྱལ་སྲིད་ནོར་བརླག་སོགས། །ཡང་

འདོད་པ་དང་བྲེ་བྲལ་བ་ནི་སྤྲུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། འདོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མྱ་ངན་སྐྱེ།། འདོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཇིགས་པ་སྟེ། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ན། །མྱ་ངན་འཇིགས་པ་ཀ་ལ་འོང་། །ཡང་འདོད་པ་དང་བྲལ་བ་ནི། ཚོ་ཟད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྤྲུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་

གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་བོ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ།། ༄ མི་འདོད་པ་དང་ཕྲད་པ་ནི། མི་སྡུག་དང་ཕྲད་དགྲ་བོས་ཉེར་བཅོམ་ཞིང་། །བཅོམ་རྟ་བཟུགས་དང་འབྱུང་པོས་བརླམས་སོགས་ཡིན།། ཡང་དགྲ་སྟང་བ་དང་ཕྲད་པ་ནི་འགྲོ་བ་ལྟ་ཅར་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། མི་ལ་ནི་བརྒྱང་སྟེ་

བཅོམ་རྟ་བཟུགས་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་སོ།། ༄ འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་ནི། འདོད་པ་མི་རྙེད་དགེ་བ་མ་ཐོབ་དང་། །མི་དགེས་ཉེར་བཅོམ་ངལ་མང་འབྲས་མེད་སོགས། །ཡང་འདོད་པ་མི་རྙེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་པ་གཉིས་པོ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་འདོད་པ་དག་ལས།

དགེ་བ་ནི་མ་རྙེད་ན་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །མི་དགེ་བ་དང་ནི་མ་བྱལ་ན་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་སོ།། ༄ མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི། ཕུང་པོའི་ཁུར་ནོན་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ཅན།། བྱོགས་མེད་མཐའ་མི་མངོན་པའི་ལམ་རིང་དུ། །སྐྱན་ཆེན་སྣང་མེད་ཐར་སྐོ་

མཐོང་མེད་ཅིང་། །གཞིག་པར་མི་རུས་ཐོས་ནས་སྐྲག་པར་འཁྲམ། །ཡང་མདོ་སྡེ་ལས། བྱིས་པ་མ་རབས་ནི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་འཛུག་སྟེ། ལམ་ཤིན་ཏུ་རིང་ལ་བྱོགས་མེད་པ་ཉིན་མཚན་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་མཐའ་མི་ཤེས་པ། ཤིན་ཏུ་གནག་པའི་སྐྱན་པར་འཐོམ་པ། སྣང་བ་དང་སྐྲོན་མེ་

@167B མེད་པར་འཇུག་སྒོ་མེད་པ་གནས་ཡོད་པ། སྣང་བའི་དམིགས་མེད་ལ་གསོར་མི་རྩད་བ། འགྲོ་བ་ལ་བར་ཆད་དང་ཐར་པ་མེད་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པ། གཞིག་ཏུ་མེད་པ། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྡུ་ངན་གྱིས་གདུངས་པ་གཟུགས་སྤྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཀུན་གྱིས་འཇིགས་

སྐྲག་པ། ལུས་ལ་ཁྲབ་པར་ཡོད་ཀྱང་ཚོར་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་བློངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོར་བ་གསུམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་ལ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དོ། །སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག

བསྔལ་ཉིད་དོ། །བཏང་སྙོམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱི་ན་ཕུང་པོ་གྱུབ་བོ་ཅོག་མ་ལུས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་པ་སྟེ། འབའ་ཞིག་པ་ནི་བདེ་བ་གཏན་མེད་པའམ་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །སྔར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་པོ་ཡང་སྡུག

བསྔལ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བར་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ།། ༈ སྐྱེ་བ་ལ་ནི་བརྟེན་པའི་གནོད་པ་ཕྲ་བ་ནི་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་དེ། འོན་ཀྱང་འདིར་བསྡུས་པ་ནི། ལམ་ངན་འཇུག་དང་ཞུམ་དང་སེར་སྣ་དང་། །བསྟོས་བསྒྲུར་དབུལ་དང་ནོར་དང་སྲིད་ཞིན་དང་། །ལོག་འཆོ

གཞན་སྣང་མི་ལྡ་ཕྱག་དོག་དང་། ལངོམ་མེད་སྤྲོད་དང་གཞན་སྐྱེན་རྟོག་བྱེད་དང་། ལས་ངན་ཀྱིས་གཡེང་ཐོས་སོགས་དོན་མི་གཉེར། ལངིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མི་ལྡ་གཞན་བསྟུ་དང་། ཡོན་ཏན་མི་བརྟན་ཉེས་བརྟན་བཟོད་མེད་དང་། མཛའ་ཉལེས་ཡལ་འདོར་བྱས་

མི་གཙོ་ལ་སོགས། ཡིད་འབྱུང་སྐྱོ་བའི་གནས་མང་ལེགས་བརྟགས་ནས། མཁས་པས་དེ་དག་རྒྱང་རིངས་དོར་བར་འབད། ལམ་ངན་པར་འཇུག་པ་ནི་སྤྲིག་པ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་སྤང་བར། སྡུག་བསྔལ་གཞིར་གྱུར་གཏམ་ངན་རྗེས་འབྱང་བའི། སྤྲིག་པའི་

ལམ་ལས་བདེ་འདོད་སྤང་ལོག་ལ། དེ་བས་བསོད་ནམས་སྤྱོད་པ་དཔལ་ལྡན་པ། བདེ་བ་རབ་འབྱུང་སྐྱབ་ལ་བློ་བྱོས་ཤིག ཅེས་སོ། ཞུམ་པ་ནི་བྱ་དཀའ་བའི་ལས་སེམས་ཀྱིས་མི་ལྷོག་པ་སྟེ། དེ་སྤང་བར། ཞུམ་པས་ཕོངས་ལས་ཐར་ལ་མི་ཕན་གྱི། དེ་བས་མྱ་ངན་གདུང་

@168A བར་མ་བྱེད་པར། དགོས་པའི་དོན་བསྒྲུབ་མཁས་ལ་བརྟེན་བྱས་ན། རབ་ཏུ་དཀའ་བའང་སྤྲ་བས་ཐར་བར་འགྱུར། དེ་བས་འཇིགས་ཤིང་མི་དགར་མ་བྱེད་པར། ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་དགོས་པ་བསྒྲུབས། མཁས་པའི་གཟི་བརྗིད་བརྟན་པས་

གཟེངས་བསྟོད་ན། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ལགā་ཡོད། །ཅེས་སོ། །སེར་སྣ་ནི་ཡོ་བྱད་ལ་ཀུན་འཛིན་དམ་པས་གཏོང་མི་ནུས་པ་སྟེ། དེ་སྤང་བར་བློག་ནི་འགྲུ་བ་ལྟ་བུར་མི་བརྟན་ནོར།། ཀུན་དང་ཐུན་མོང་ཞོངས་པ་དུ་མའི་རྒྱུ། །བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་སྦྱིན་ཡིན་

ན། །ཡ་རབས་སུ་ཞིག་སེར་སྣའི་ལམ་ལ་བརྟེན། །ཞེས་སོ། །བསྟོས་པ་བསྐྱང་བ་ནི་བསྟོས་ནས་མི་སྦྱིན་པའམ་བསྟོས་པ་ལས་གཞན་པ་སྦྱིན་པའམ་གཞན་ལ་བསྟོས་ནས་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་སྤང་བར་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་ནི་ཁས་བླངས་པས། ཞོངས་བའི་རེ་བ་

བརྟན་བྱས་ནས། །བསྐུ་བའི་ཚོགā་ནི་རྫུབ་མོ་དེའི། །སྐྱིན་པ་བསབ་པ་ཅི་ཡང་མེད། །ཞོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བགā་ཕབ་སྤྱོབས་ཏེ་བསྐངས་པ་ལ། །སྦྱིན་པའི་དུས་སུ་བརྐས་ཏེ་མ་བྱིན་དགā་བ་བས།། མི་བཟད་མེ་ལྷེ་འབར་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དེར། །མེ་ལྷེ་འབར་བས་ཞོགā་ནས་

སྦྱིན་ཆུགས་ལྷང་ཡང་རུང་། །གང་ཞིག་སྨོང་བ་དེ་ཉིད་སྦྱིན་པར་བྱ། །མི་འདོད་པ་ནི་བྱིན་ཡང་དགར་མི་འགྱུར། །ཆུས་ཁྱེར་བ་ལ་ཆུ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །དེ་བས་བསྐྱངས་པའི་དོན་ནི་འདི་ལ་སྦྱིན།། ཞེས་སོ། །དབུལ་བ་ནི་ནོར་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། དམའ་འབབ་གནས་བྱང་ཉོན་མོངས་ངལ་

བའི་གཞི། །བདེ་བ་ཡོངས་སྤངས་ཤིན་ཏུ་མི་བརྗོད་པ། །ཉམས་ཉེས་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་སྡུ་ངན་བྱེད། །ཁོར་མེད་གྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་འཇིག་སྡུ་རུང་། ཞེས་སོ། །ཁོར་དང་ནི་ཁོར་སྤྲུལ་ཅིང་ཕངས་པར་འཇོམ་པ་སྟེ། བསགས་དང་བསྡུང་དང་བརྟག་པའི་གདུང་བ་ཡིས། །ཁོར་ནི་ཕུང་ཀོལ་མཐའ་ཡས་

ཤེས་པར་བྱ། །ཁོར་ལ་ཆགས་པས་གཡེངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས། །སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བྱོལ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཁོར་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡང་། །ཆགས་པའི་གཞི་དང་ངན་འགྲོའི་བྱོགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་སོ། །དེ་སྐད་བར་གཏོང་དཀའི་ཁོར་ནི་བདག

@168B དང་གཞན་དག་གིས། །འབྱོར་བ་ཐོབ་པས་དོན་དང་མཐུན་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །སྲིད་ཞེན་ནི་མ་འོངས་པའི་འདོད་པའི་ཡུལ་དག་གིས་སྐོམ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྟེ། དམན་པ་ཉམས་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡང་། །མི་བཟོད་པར་ནི་ཡིད་གདུངས་ནས། །དངོས་པོ་གང་ལ་དེ་གྲགས་པ། །དེ་

ཡིས་ལྷག་པར་གདུངས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ།། འོག་འཆི་ནི་ཚུལ་འཆོས་ལ་སོགས་པས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྲ་ཆོགས་ལ་འཇོམ་པ་མེད་པར་རྟེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་བསྟུབ་པ་སྟེ། སྤྱི་བརྩེ་ལ་བྱེད་ཅིང་འཕྲོག་རྩོམ་ཅན། །མི་གཙང་ལས་ལྡན་ཁྲ་ལྟ་བུ། །ཤིན་ཏུ་ཉེན་མོངས་འཆི་བ་

ཅན། །ངོ་ཚ་མེད་པའི་འཆོ་བ་ལས། །རྒག་ཏུ་གཙང་མ་འཆོལ་བ་དང་། །ཐུབ་ཆོད་མི་བྱེད་འཛེམ་བགེ་ཅན། །འཆོ་དག་པ་ལྟ་བ་ཡིས། །ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་འཆོ་དཀའ། ཞེས་སོ། །དེ་སྐད་བར། ཆོག་ཤེས་དེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འཆོ་བ་གང་ནའང་བཙལ་མི་དཀའ། །རྣ་དང་

ལོ་མ་ཆུ་ནི་གནས། །གང་ནའང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མང་དུ་ཐོས་པ་སྟེམས་པ་མེད། །འབྱོར་པ་ཐོབ་ལ་སེར་སྣ་མེད། །ནགས་ཚལ་གནས་ལ་ཆོག་ཤེས་པ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་ལྟ་བ་ནི་སྐྱིང་སྤ་བས་གཞན་གྱིས་བདེ་སྡུག

ཁྱད་དུ་བསད་ཅིང་རྨི་བདེ་བ་ཆུང་ངུའང་འཆོལ་བ་སྟེ། དེ་སྐད་བར། དམ་པ་རྣམས་ནི་ཕ་རོལ་སྐད་ལ་སོགས། །གེགས་པ་བྱས་ནས་རང་གི་བདེ་མི་བསྒྲུབ། །དེ་བས་མ་ཁས་པ་གཅིག་ལའང་མི་གནོད་པར། །ཆོས་ལ་གནས་ནས་བདག་གི་དོན་བསྒྲུབ་བོ་ཞེས་སོ། །ཕྲག་དོག་ནི་གཞན་

གྱི་དཔལ་ལ་སྡང་བས་མི་བཟོད་པ་སྟེ། རང་གི་ཡོན་ཏན་བྱགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན། །འགྲོ་བ་མགུ་བར་ནུས་པའི་མཐུ་ཅན་ལ། །ཡོན་ཏན་བཅོས་མས་བཀྲུར་སྟེ་ཐོབ་པ་རྣམས། །ཕྲག་དོག་མེ་གོར་མ་ཆག་པར་འབར་ཞེས་སོ། །འཛེམ་པ་མེད་པར་སྤྲོད་པ་ནི་ངོ་ཚ་དང་ཁྲལ་ཡོད་ཤས་

ཆུང་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་སྲོག་པས་འཛེམ་པ་མེད་པ་དང་། །ཚོས་དང་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་མི་ལྟ་བ།། གང་ཡིན་དེ་ལ་སྐྱེ་བོ་ཡིད་མི་ཆེས། །ལྟ་དང་དཔལ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། དེ་སྤང་བར། ལྟ་དབང་ཕྱིར་ཡང་ངོ་ཚ་བོར་ནས་ནི། །ཡིད་ལ་ཚོས་དང་འགལ་བ་བྱེད་པ་བས།།

@169A བྱོ་མོའི་སྙོད་ཐོགས་གོས་ངན་གྱེན་ནས་ནི། །དགྲ་ཡི་ཁྱིམ་དུ་འབྱོར་བ་སྣོང་ཡང་བླ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་མཚན་མ་ཆུང་ཟད་ལ། །བརྟེན་ནས་རང་གི་ཚོས་ལམ་འདོར་བར་བྱེད། །དཀའ་ཐུབ་ཚོས་དང་ཤེས་པའི་ནོར་ལྡན་པ། །དགེ་བ་རྣམས་ནི་ཕོངས་

ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །གཞན་གྱི་སྐྱོན་དང་འཁྲུལ་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི། བདག་ལས་གཞན་པའི་སྐྱོན་དག་ནི། །ཕུབ་མ་གཏོར་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །གཞན་གྱི་སྐྱོན་མཐོང་སྣ་བ་སྟེ། །རང་གི་སྐྱོན་ནི་མཐོང་བར་དཀའ་ཞེས་ཏེ། དེ་སྤང་བར། གཞན་སྐྱོན་རྟོག་པ་སྤོང་བ་དང་། །རང་

གི་ཉེས་པ་ལྟ་བའོ་ཞེས་སོ། །ལས་ངན་པས་གཡེངས་པ་ནི་ཁྱིམ་གྱི་སོ་ཆོས་ལ་སོགས་པས་རྒྱུ་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་བཀོལ་བ་སྟེ། ཁྱིམ་གྱིས་སོ་ཆོས་བྱེད་པས་ནི། །བརླུན་དུ་མི་སྣང་མི་རུང་ཞིང་། ཚ་རོལ་གཅོད་པ་བྱེད་པ་ལ། །ཁན་ཏུར་མི་བྱར་མི་རུང་རོ། །ཕྱུགས་ཀྱིས་བསྟུབ་

ནའང་མི་དགོན་པའི། །མནོག་ཆུང་གང་ཡིན་དེ་དོན་དུ། །དལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་དཀའ་འདི། །ལས་ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ཞེས་སོ། །ཐོས་པ་ལ་སོགས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཐོས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚོགས་ལ་

རྟེས་མེད་པས་ཡལ་བར་འདོར་ཞིང་མི་སེམས་པ་སྟེ། དེ་སྐད་བར། ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་ཞིང་། །ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཡོན་ཏན་ལ་མི་དགའ། །བྱང་བ་ནགས་ན་གནས་ཀྱང་མཚོའི་པད་གཞིབ། །སྐལ་པ་བྱང་ན་འདུག་པ་དེ་ལྟ་མིན། །མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་པ་

ནི། །མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཕེལ། །རིན་ཆེན་ཤེས་ལ་རིན་ཆེན་དང་། །གཡུལ་ངོའི་ནང་དུ་དཔའ་བོ་བཞིན། །གང་ཞིག་འདོན་དང་འབྲི་དང་བླུགས་པ་དང་། །གཞན་ལ་འབྲི་དང་ཐོས་པ་འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་བློ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞིས། །པད་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཁ་འབྱེའོ། །

མང་དུ་ཐོས་པ་ཐོས་པ་འདོད། །གཙང་སྦྲ་ཅན་ནི་གཙང་ལ་དགའ། །དཀའ་སྤྱོད་རྣམས་ནི་དེས་མི་འཛེགས། །སྐྱེས་བུ་གོམས་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མེ་ཏོག་རྣམས་ནི་ལྷོད་པའི་ཤིང་གི་རྒྱན་དུ་འགྱུར། བློག་ཕྱིང་འགྱུར་བ་ཆར་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར། །བྱང་བ་མྱོས་པ་འདུ་བའི་

@169B པརྒྱ་མཆོ་ཡི་རྒྱན། །ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན།། ཞེས་སོ། །གཞོན་ཡང་རྒན་པའི་ཉེ་བར་ཞི་ལ་དགའ། །གཟི་བརྗིད་ཆེའང་བཟོད་ཅིང་དེས་པའི་ངང་།། མཁས་པར་བྱུང་ཀྱང་ཤེས་པའི་ང་རྒྱལ་མེད། །དཔལ་དང་ལྡན་ཞིང་འབྱོར་ཀྱང་དྲིས་པ་མེད། །

སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དབང་མེད་པ། །དེ་ཡིས་མ་བཟོད་སྐྱིང་རྗེའི་གཞུ་དག་དང་། །སྨིན་པའི་མདའ་རྣམས་ཆར་བཞིན་འབེབས་པ་ཡིས། །དེ་དང་ལྡན་ཅིག་གཡུལ་ཆེན་འཁྲིད་པ་འདྲ། ཞེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་མི་ལྟ་བ་ནི་ཆོ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་བདེ་སྡུག་མི་སེམས་པར་

ཆོ་འདི་ཉིད་དུ་ཅི་བདེ་ཙམ་འཆོལ་བར་ཟད་པ་སྟེ། ལྟ་ཡི་དཔལ་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་ལ་སོགས། །གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་འབྱོར་སོགས་བདེ་ལྡན་ཡང་། །མཐོ་རིས་བྱང་གྲོལ་འཆོལ་ལ་སྤྱོད་མེད་པ། །དུད་འགྲོ་མི་ཡི་ཆ་བྱད་འཛིན་པར་ཟེས་སོ། །གཞན་ཡང་བསླུ་བ་ནི་

གཡོ་སྒྱུ་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་པས་རང་གི་དོན་ཟུང་ཟད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་གཞན་དག་ཚོགས་ཆེན་པོས་ངལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོར་བའོ། །ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་སྨྲ་དུ་ཉམས་པ་དང་སྐྱོན་བྱུང་ཞིང་སྐྱེས་པ་དང་རྟག་ཏུ་མི་འབྲལ་བ་སྟང་བར། ཡོན་ཏན་གོམས་པས་དགེ་བ་རྣམས། །

ལེགས་པར་བྱས་པ་སེམས་ལ་གནས། །པརྞའི་འདབ་ལ་ཆུ་འབོ་བཞིན། །ཉེས་པར་བྱས་པ་མི་ཚགས་སོ་ཞེས་སོ། །བཟོད་པ་མེད་པ་ནི་མཐུ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་ཀུལ་ཀ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའང་བསྲན་མི་རུས་པ་སྟེ། དེ་སྐད་བར། སྨིག་ཅན་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །འདུལ་དང་འགལ་

བའི་ལམ་ལ་བརྟེན། །དམ་པ་རྣམས་ནི་གོམས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལའང་ཕན་བཏགས་བཞིན་དུ་བཟོད། །དགེ་ཞིང་དུལ་བའི་ཚུལ་སྟོང་ལ། །བཟོད་པ་བྱར་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད། །མཐུ་ཆུང་འབྲལ་པ་དག་ལ་ནི། །མཐུ་ཡོད་བཞིན་དུ་བཟོད་ན་ལེགས། །དེ་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཉམས་པ་བས། །

རབ་ཏུ་བརྟས་པར་བྱུར་ཀྱང་རུང་། །གང་ཞིག་རང་གི་ཚོར་ཉམས་མི་སེམས་པར། །བདག་གིས་སྨིག་སྟྲུང་ཕྱིར་ནི་ཞུགས་འདུ་བ། །འདི་ལའང་བདག་ནི་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན། །དེ་ལས་གཞན་པ་དྲིན་མེད་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅེས་སོ། །མཛའ་བཤེས་ཡལ་བར་འདོར་བ་ནི་དེའི་སྟུག

@170A བསྟལ་བསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ།ཕྱོ་ དེ་སྐད་བར། བྱམས་པའི་བཅིང་བས་ཡིད་ནི་བཅིངས་པ་རྣམས། །རང་གི་སྡོག་དང་བྲལ་བའང་མི་སེམས་སོ།། མཛའ་བཤེས་ཉམ་ཉེས་བྱུང་པའི་སྐུ་ངན་ནི། །སྡོག་དང་བྲལ་བ་བས་

ཀུང་སྤུག་བསྟལ་ཆེ་ཞེས་སོ། །བྱས་པ་མི་གཙོ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་ཕན་བཏགས་པ་མི་སེམས་ཤིང་ལན་དུ་ཕན་མི་འདོགས་པའམ་གཅོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། རི་རྣམས་དང་ནི་རྒྱ་མཚོ་དང་། །ས་རྣམས་བདག་གི་ཁྱད་མིན་གྱི། །བྱས་པ་མི་གཙོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བདག་གི་

ཁྱད་ཆེན་ཡིན། །ཞེས་སྨད་ཅིང་། དེ་སྤོང་བ་ནི། བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་གཙོ། །བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་མི་བྱེད་པ། །མི་ལ་དཔལ་མགོན་ཉེ་བར་གནས། །ཞེས་བསྟན་པ་སོ། །སོགས་པས་ནི་གཟུགས་ངན་པ་དང་གཟེ་བརྡེད་མེད་པ་དང་འཚོར་ངན་པ་དང་དབང་པོ་མ་དུལ་བ་

དང་ངན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་སྟེ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ། །དེ་ལ་འཚོར་ངན་པ་ནི་གང་དང་འགྲོགས་པས་སྡིག་པ་འཕེལ་བའི་ཐོགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་སྐང་བར། བརྐན་པ་ལེགས་གནས་ལྷན་ཅིག་སྨྲད་པ་ཡི། །ཐོགས་པོ་

མཁས་པ་གལ་ཏེ་རྟེད་ན་ནི། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་ཟིལ་མནན་ནས། །དྲན་ལྡན་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་དེ་དང་སྨྲད། །བརྐན་པ་ལེགས་གནས་ལྷན་ཅིག་སྨྲད་པ་ཡི། །ཐོགས་པོ་མཁས་པ་གལ་ཏེ་མ་རྟེད་ན། །ཡུལ་འཚོར་ཡངས་པ་སྣང་ས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར། །

གཅིག་པུ་སྣང་བ་སྟིག་པ་མི་བྱའོ། །བྱིས་པ་གོོགས་སུ་མི་འགྱུར་བས། །གཅིག་པུ་སྤོང་པར་བྱེད་པ་བླ། །མ་བསྟང་དགོོན་པའི་གྲང་པོ་ལྟར། །སེམས་ཁྲལ་བསྐྱངས་ཏེ་སྟིག་མེད་གནས་ཞེས་སོ།། མ་དུལ་བ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་ལ་ཕྱར་གཡེང་གིས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་

སྣང་བར། བཙོ་བྱག་མཁན་དག་ཆུས་འབྲུ་ཞིང་། །མདའ་མཁན་མེས་ནི་སྤོང་བ་དང་། །ཤིང་མཁན་ཤིང་ལ་འཛོག་སྤྲོང་ལྟར། །མཁས་པས་བདག་ཉིད་གདུལ་བར་བྱ་ཞེས་སོ། །དན་དུ་སྣ་བ་ནི་མཉན་པར་མི་བདེ་བ་དང་གཞན་སྐུན་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་སྣང་

@170B བར། གང་དག་སྐན་པར་སྣ་ལ་དགའ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བྱེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་མ་དང་འདྲ། །དེ་ནི་ཕ་དང་འདྲ་བར་དགའ། །དབང་པོ་སྐན་པར་སྣ་བ་དག། བདེ་འཇམ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན། །སྟིག་པ་མི་བཟད་སེལ་བ་དང་། །མི་སྡུག་པ་ཀུན་སྤོང་བ་ཡིན། །ཚོགས་སྐན་མཐོ་རིས་

སྐས་ཡིན་ཏེ། །ཚོགས་སྐན་དག་བའི་གཏེར་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་སྐན་འཇིག་རྟེན་གཉེན་ཡིན་ཏེ།། ཚོགས་སྐན་ལེགས་ཀུན་མངོན་པར་འགྱུབ་ཅེས་སོ། །འདི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་སྣང་ཞིང་སྟོག་པའི་རྒྱུ་དང་གཉེན་པོ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བའི་འཁོར་བའི་ཉེས་

དམིགས་ལ་མ་ཁས་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་དུ་གོ་བར་བྱའོ།། ༥ དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་གཅེད་པ་བརྗོད་ནས། རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱིའི་གཅེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉི་གའི་གཅེད་པ་ནི། སེམས་ནི་གདུལ་དཀའ་ཉོན་མོངས་དག་པོའི་ཚོགས། །རབ་འབར་དབྱི་ཡི་དབང་ཐྱུར་

ཉེས་སྤྱོད་ནི། །མི་བཟད་རང་དབང་མེད་པར་གསོག་པས་ན། །ངན་སོང་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གཡང་སར་འཕེན། །ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་བདག་དང་གཞན་དང་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པའི་རྩ་བ་ཅན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་

མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་ཡས་པ་རབ་ཀུ་འབར་ཞིང་འཁྲུག་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བ། མཚམས་མེད་ལྔ་དང་དེ་དང་ཉེ་བ་ལྔ་དང་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟུལ་པོ་

མ་རྣངས་པ་མང་ཞིང་མང་བ་བསགས་པ་ལས། ངན་སོང་གསུམ་དང་མཐོ་རིས་དག

ཏུ་འབྱང་ཚེ་ཐུང་བ་དང་ནད་མང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟར་བཙོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་རབ་ཀུ་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ།། ༦ གཅོར་ཉོན་མོངས་པའི་གཅེད་པ་ནི། ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་ཐ་བ་རབ་སྡུ་

བ།། གཉེན་པོའི་གཉེན་གྱིས་གཞིག་དཀའ་ཐུབ་བཞིན་དུ། །ཉེ་བར་རབ་བསྟེན་གཉེན་པོ་

རི་དྭགས་ལྟར། །ཕྱང་ཟད་ཉེར་བསྟེན་དེ་མ་ཐག་ཉམས་འགྱུར། །ཁྲད་པར་དུ་ཡང་ཕྱི་རོལ་སྐུ་སྟེགས་བྱེད། །ཐམས་ཅད་མ་རིག་ལྟ་བའི་སྐུན་ཆེན་གྱིས། །ཁེངས་ཤིང་ཉོན་མོངས་ནད་ཆེན་གསོ་དཀས་ཐེབས། །ཐར་བྱེད་འདྲེན་པ་སྣན་སོགས་དང་བྲལ་འཁྲམས། །འདས་ཆེན་ལས་@171A སྲན་བསྐམས་ལ་ཁབ་མིག་རྒྱག་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་སྤ་བ་ལ་ཉི་མ་འགའ་ཙམ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཐོབ་ཀྱང་འདུལ་བར་མི་རྣུས་སོ། །ཁྱི་མིས་མི་འཇིགས་པ་ལྟར་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤང་དཀའོ། །ཤྭ་བ་མིས་མཐོང་མ་

ཐག་འབྲོས་པ་ལྟར་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉམས་པར་སྣའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྩ་ལ་རི་མོ་བྱིས་པ་དང་འདྲའོ། །དགེ་བ་ནི་ཆུའི་རི་མོ་དང་འདྲའོ། །ཞེ་སྡང་ནི་མེའི་ཕུང་པོ་དང་འདྲ་ལ། བྱམས་པ་ནི་སྤྲོག་དང་འདྲ་བས་ན་སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་གདུལ་དཀའ་བའོ། །སྐུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ནི་ཐར་པར་འདོད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཤོང་པ་མེད་པ། བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མི་ཚོལ་བ། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མི་སྤོང་བ། མ་རིག་པའི་སྐུན་པས་ཞེས་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤོང་བ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པའི་སྲིད་

པས་མི་རྟག་པའི་མི་ཆེན་པོ་ལས་མི་ཐར་བ། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ལྷི་བ་འཆོ་དཀའ་བས་བཏབ་ཀྱང་སྣན་པ་མཁས་པ་མི་ཆོལ་ལ། མཐའ་མེད་པའི་ལམ་རིང་པོར་འགྲོ་ཡང་བདེ་བའི་རྒྱུགས་མི་གསོག་པའོ་ཞེས་སོ།།༄ གཅོར་ལས་ཀྱི་གནོད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་འདུ་འཛིས་གཡེངས་

ཤིང་སྣ་ལ་ཆགས། །དོན་ལ་གཞོལ་མེད་གཉིད་རྨུག་སྐྱན་ཆེན་འཐིབས། །བྱ་བ་དམན་པས་རང་བཀོལ་སྤྱོད་འཛིན་པའི། །སྤྲོས་པས་གཡེན་སྤྱོའི་ཉེས་ཚོགས་བརྒྱས་རབ་འཇོམས། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བ་ལས་འདུ་འཛི་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཉི་ཤུ་སྟེ། ལུས་ཀྱིས་

མ་བསྟམས་པ་དང་། ངག་གིས་མ་བསྟམས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་མ་བསྟམས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཆེ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་ཆེ་བ་དང་། གཉི་ཤུག་ཆེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་གཏམ་གྱིས་གོས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏམ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཆོས་ལ་མ་

གྱས་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོང་བ་དང་། བདུད་ཀྱིས་གླགས་རྐེད་པ་དང་། བག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྟོག་དཔྱོད་ཞན་ཆེ་བ་དང་། ཐོས་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མི་འཐོབ་པ་དང་། སྡུང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་

@171B བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་དགའ་བ་ཉམས་པ་གསུམ་གྱིས་སོ།། སྨྲ་བ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་ཉི་ཤུ་སྟེ། ཐོས་པས་རྒྱགས་པས་གྱས་པ་མེད་པ་དང་། རྩོད་པ་ལྷང་ལེན་པས་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པ་དང་། ནང་དུ་སེམས་པ་དང་བྲལ་བས་བྲན་པ་ཉམས་པ་དང་

ལུས་དང་སེམས་མ་སྤྲུངས་པས་ཤེས་བཞིན་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཉམས་པས་ཁིངས་པ་དང་འདྲུད་པར་འཇུར་བ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབས་པས་སེམས་དམྱ་ཚོད་དུ་འཇུར་བ་དང་། སྨྲ་བས་སྨགས་པས་དུས་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དང་། འཕགས་

པའི་ཤེས་པ་མ་ཐོབ་པས་མ་བསྟམས་པ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པས་བཀུར་སྟི་མི་བྱེད་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པ་དག་གིས་བརྟགས་པ་དང་། ལུས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དག་གིས་སྤྱོ་པ་དང་། བསྐྱབ་པར་མི་གནས་པས་འགྲོད་པས་ཟིན་པ་དང་། ཐ་ཚོམ་མ་

སྤྲངས་པས་མི་བརྟན་པ་དང་། སྐྲ་ཙམ་ལྷུར་ལེན་པས་ཐོས་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བར་མི་རྟོགས་པས་སྙུར་དུ་ཆོས་སྤོང་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་རྩོམ་

པས་མི་བརྟན་ཞིང་རྣེན་མེད་པ་དང་། སེམས་མ་དུལ་བས་བཀུར་སྟི་མི་འཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་མ་རིག་པས་གཞན་གྱི་དྲིན་འཛོག་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་མི་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་འཇུར་བའོ། །གཉིད་ལ་དགའ་བའི་ཡང་ཉི་ཤུ་སྟེ། རྒྱས་པ་དང་གཉིད་

ཀྱིས་ནོན་པས་ལེ་ལོ་ཆེ་བ་དང་། ལུས་ཤ་ཆེ་བ་དང་། མདོག་མ་དག་པ་དང་། འབྱུང་བ་རྣམས་ནད་གཞིས་ནོན་པ་དང་། མེའི་ཁམས་ཆུང་བ་དང་། ཟས་ལེགས་པར་མི་འཚུ་བ་དང་། འབྲས་དང་ཕོལ་མིག་འབྱུང་བ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཏི་སྨུག་གི་དྲ་བ་འཕེལ་

བ་དང་། ཤེས་རབ་ཉམ་ཆུང་བ་དང་། དྲང་ག་མི་བདེ་བ་དང་། གཏི་སྨུག་གི་སྣུན་པ་འཛིན་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པས་བཀུར་སྟི་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་བརྟུལ་བ་དང་། མི་སྡུང་བ་མང་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་གྱིས་འཁྲིབ་བ་དང་། དགེ་བ་ལ་མི་འདུན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་ཀུན་

@172A ལས་ཉམས་པ་དང་། སྡུད་པ་ཞུམ་ནས་བརྩེན་འགྱས་ཅན་ལ་སྡོད་པ་དང་། འཁོར་དུ་བརྟན་བར་འགྱུར་བའོ། །ལས་ལ་དག་འབའ་ཞིག་ཀྱང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལས་ཀུན་ལ་བརྩོན་བ་དང་། ལས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་དང་། ཀློག་པ་

ལ་དག་འ་དག་གིས་བརྟན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་དག་འ་དག་གིས་བརྟན་པ་དང་། འཁོར་མཐའ་མེད་པ་འཛིན་པའི་ལས་རྩོམ་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་དང་ཅན་ཀྱི་ཡོན་སྡུད་མི་རྟུས་པ་དང་། སེམས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཆགས་པ་མང་བ་དང་། ཁྱིམ་

སོ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དབང་བྱེད་པར་མི་རྒྱས་པ་དང་། ལྷོག་པར་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིད་སྡུག་མང་པོ་ལ་རྒྱུན་དུ་གནས་པ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། རོ་ལ་ཤས་ཆེར་ཆགས་པ་དང་། ལེན་པ་མེད་པར་མི་དགའ་བ་དང་། མནར་སེམས་མང་བ་ལས་ཀྱི་

སྒྲིབ་པ་རྒྱུན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བསྟེན་ཕོ་མོ་ལ་རྟེན་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་ཉིན་མཚན་འདའ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་རྒྱུན་དུ་འདྲི་བ་དང་། མི་རིགས་པའི་སྨྲ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཞལ་ཏ་བྱེད་པའི་དྲིགས་པས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་

པ་རྣམས་དབང་ཕྱུག་གིས་ཚར་གཅོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་འཕྲུལ་བ་རྟོག་ཅིང་རང་གི་མི་རྟོག་པ་དང་། དོན་དང་ལྡན་ཞིང་རྣམ་པར་དེས་པའི་གཏམ་དག་ལ་སྐྱེན་པར་བརྟས་པར་འགྱུར་བའོ། །སྤྱོས་པ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་ཉི་ཤུ་སྟེ། ཚོ་འདི་ཉིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་།

ཡིད་མི་བདེ་བ་མང་བ་དང་། བཟོད་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་མི་མཛའ་བ་རྣམས་ཡིད་རངས་པ་དང་། བདུད་མགུ་བ་དང་། བདུད་ཀྱི་འཁོར་དགའ་བ་དང་། དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་འཇིག་པ་དང་། འཐབ་རྩོད་མང་བ་དང་། དེ་ལས་ངན་སོང་གི་ལས་གསོག་པ་

དང་། བག་མེད་པའི་ལམ་འཛིན་པ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་རྩུབ་པ་དང་། ལུང་མཁོན་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་མི་གནས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ལུང་མ་མཁོན་པ་རྣམས་རྣ་ལམ་དུ་མི་བྱག་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀུན་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། སྟིག་ཐོགས་དང་སྐྱུར་དུ་འཕྲད་པ་

@172B དང་། དཀའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྟག་ཏུ་ཆོག་ངན་ཐོས་པ་དང་། གང་ནས་གང་དུ་སྐྱེས་པར་ཐེ་རྩོམ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་ཉེ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་དེའི་དགེ་བ་རྩོམ་པ་ལ་བར་ཚད་འབྱུང་བའོ་ཞེས་སོ།། ༥ སྐབས་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་

སྲིད་པའི་རོ་ལ་སེམས་ལྡན་མི། །བདག་ལ་ཕན་འདོད་སུ་ཞིག་ཡིད་རྟོན་བྱེད། །དེས་ན་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཅིང་བདེ་བའི་རོས་ཤིན་ཏུ་སྟོངས་པ་འཁོར་བ་འདི་ལ། རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཁས་པའི་སྐྱེས་བུ་སུ་ཞིག་ཡིད་རྟོན་ཅིང་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་

དང་།། ༡ཁྱད་པར་འདོད་པའི་གཉེད་པ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ངོམས་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཐོག་མེད་དུས་ནས་ལྷ་རྩས་རྣམ་མང་དང་། །རིན་ཆེན་བདུན་དང་གྲིང་བཞིའི་དབང་ཕྱུག་དང་། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ཙམ་ཉིར་བསྟེན་ཡང་། །ངོམས་མེད་ཕྱིར་

ཞིང་རབ་སྐོམ་རྩེས་སུ་བརྒྱུག །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རྩེས་འབྲང་ངོམས་མེད་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡུལ་རྣམས་གསོག་ཉིད་དུ། །སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གང་དག་རྟོག་བྱེད་པ། །མཁས་རྣམས་སྤྱད་ཟད་བའི་བས་དབྱེས་མཆོག་བརྟེས། །འཁོར་བ་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་མི་

མངོན་པར་མཐོ་དམན་སྣ་ཚོགས་སུ་ཡོངས་སུ་འཁོར་ཞིང་འཁྲུམ་པ་ན་སྟར་ཡང་ཚངས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་དབང་ཕྱུག་དང་། འཁོར་ལོས་བསྒྲུབ་བ་དང་རྒྱལ་རིགས་ས་ལ་ཆེན་པོ་དང་བྲམ་ཟེ་ས་ལ་ཆེན་པོ་དང་ཁྱིམ་བདག་ས་

ལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་མིའི་དབང་ཕྱུག་དག་ཀུ་གྲྭར་ནས། འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་དགའ་བའི་དཔག་ཀུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བའི་དཔལ་ཇི་ཙམ་གྱི་རོ་མྱངས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ངོམས་པའམ་ཆོག་ཤེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ལན་ཚྭའི་ཆུ་འཐུང་བ་དང་གཡན་

པ་འཕྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྲིད་པ་ཇི་འཕེལ་ཇི་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་གོ །དེས་ན་ནམ་ཞིག་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཤེས་ནས་སྣང་སར་པ་དེའི་ཚེ་ངོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་ཟད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་སྤྱོད་ལས། སྟོན་འདས་དུས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ནས། །ལྷ་རྫོས་

@173A དག་དང་མི་རོར་བཟང་པོ་དང་། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་དག་བསྟེན་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་དོམས་པ་མ་རྟེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲིད་རྒྱས་དང་གཉེན་ཆོགས་དང་། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་སྤང་བྱ་སྟེ། །ལུས་སྐྱེས་ནས་ནི་སྡུར་དུ་རབ་བྱུང་

ལ། །བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ནི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །ཆོམ་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྲིད་འདོད་པའི་རྩེས་འབྲང་བ། །དེ་སྲིད་བར་དུ་དོམས་མི་འགྱུར། །དེ་ལས་གང་དག་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །རྣོག་བྱེད་དེ་དག་ཆོམ་པར་ཟད། །ལྷ་ཡི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། །ལྷག་པར་དག་འབར་མི་

འགྱུར་གྱིས། །རྩོགས་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས། །སྲིད་པ་ཟད་པས་དགྲེས་པ་ཐོབ།། གང་དག་རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་དགའ་ཞིང་། །མི་སྡུག་བསྔོམ་པ་རྟག་ཏུ་བརྟུལ་བྱེད་ན། །དེ་ཡི་སྲིད་པ་རབ་ཏུ་སྤངས་པ་ཡི། །རང་གི་འཆིང་བ་དེ་དག་རྩལ་ཉེ་འགྲོལ། །མི་གང་རྟག་ཏུ་

བདེ་ལ་རབ་བརྩམ་པ། །སྐྱེ་དང་ཆ་བར་ཉེ་བར་འགྲོ་འགྱུར་ཞིང་། །སྐྱེ་དགུ་སྲིད་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་བདར། །རྒྱུ་རྣང་རྀ་བོང་ཡོངས་སུ་བརྒྱུག་པ་བཞིན་ཞེས་སོ།། ༈ སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྡུག་པར་བཟུང་ལ་བརྩམ་ཞིང་རྣེས་ཆགས་པས། །འདོད་ཞེན་

དབྱས་བསྟུས་སྡིག་ལྟི་མང་བསཁགས་ནས། །སྣང་པའི་གནས་བྱུང་འདི་དང་ཕྱི་མར་ནི།། གཞོད་དང་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་སྡོད་ཆེན་འབྱུར། །ཆོམ་ལས། སྡུག་བྱ་མ་ལས་སྐྱ་ངན་སྐྱེ།། སྡུག་ལས་སྡུག་བསྔལ་སྡུག་ལས་འཇིགས། །སྡུག་བྱ་མ་དག་གཞན་བྱུང་ན། །ཡི་

སྐུག་འབྱུར་བ་ཐོབ་པར་བྱེད། །གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འགའ་ནའང་སྡུག་མེད་པ། །གང་ཡིན་དེ་དག་བདེ་ཞིང་སྐྱ་ངན་མེད། །དེ་བས་གདུང་མེད་རྟུལ་བྲལ་དོན་གཉིར་བས། །ནམ་ཡང་སྡུག་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གང་པོས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་འདོད་པའི་རོ་ནི་སྐྱང་ངེས།

པའི་ཕྱིར། །འཁོར་བ་དག་ནི་རྒྱུན་མི་གཅོད། །དགྲ་ནི་གསོས་ན་དུར་ཁྲོད་འཛུག །དོན་མེད་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་སྐྱོང་ཞེས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་ཏུ། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་གྲོལ་བསྟེད། །འདིར་ནི་བསད་དང་བཅིང་དང་གཅོད། །ཕ་རོལ་ཏུ་

@173B ནི་དམྱལ་སོགས་བསྐྱབ་ཅེས་བྱ་བ་དང་། འདོད་པ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་མི། །ལྷོངས་འབྱུར་ཕ་དང་མའང་གསོད། །འདོད་བསྟེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའང་གསོད། །དེ་ལྟ་བས་ན་རབ་ཏུ་སྤངས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་གང་གི་ཚེ་ན་འདོད་ཆེན་དབྱས་བསྟུས་ཏེ། །སྣང་པའི་གནས་སུ་

ཉེ་བར་འདི་སོང་ལ། །བྱགས་པ་བས་པས་དེ་ཆོ་བཀུམ་པར་འགྱུར། །བསོད་ནམས་བས་པས་སྣུད་མའི་ཆོ་ལའང་བཀུམ། །སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པར་དཀའ་བས་ཡིད་གདུངས་ནས། །མི་རྣམས་འདི་ལྟ་བུར་ནི་བརྟག་པར་འགྱུར། །འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདོད་པས་བསྟུས། །

མར་མེའི་འོད་ཀྱིས་ཕྱེ་མ་ལེབ་བྲིད་བཞིན་ཞེས་སོ།། ཕྱོགས་མོངས་པ་དང་ཉེས་རྩོམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ནི། འདོད་པས་རབ་གཟིར་རྣོངས་ཆེན་འདོད་པའི་ཡུལ། །ཀྱེ་ན་གེགས་བྱེད་ཕ་མ་དགྲ་བཅོམ་ཡང་། །གསོད་པའི་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་། །ཉེས་རྩོམ་མཐའ་དག

རྒྱས་བྱེད་རྒྱུ་གཅིག་པུ། །དེ་ཕྱིར་ཀིམ་པ་ཀ་དང་དུག་སྣོད་དང་། །སྲིན་མོའི་གླིང་དང་གཞེད་མ་སོགས་ལྟར་སྣང། །སྐྱེས་བུ་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པས་སྲིག་པ་མི་བྱ་བའི་ལས་མེད་ཅེས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་གསུངས་པ་ལྟར། ཞ་མའང་གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དྲག

པོ་དང་། རྩོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་རྩོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་གཅིག་པུ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་པས་ན། ཡི་ཤེས་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། འདོད་པའི་ཟག་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ། དོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་ཉེ་བར་འཛིག་པ།

དགེ་བའི་རྩ་བ་འཛིག་པར་བྱེད་པ། བཅིངས་པ་ལྷོད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཐར་པར་དཀའ་བ། མི་ཚེའི་ཀྱང་ཚེའི་པ་ལྟར་སྣང་བ། བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ། མི་མཐུན་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་དག་ཏུ་མཚུངས་པའོ་ཞེས་སོ། །སའི་སྟིང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འདོད་པ་རྣམས་ནི་མི་སྡུག་པ་དག་གོ །

ཀིམ་པ་ཀའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུའོ། །མེ་མདག་གི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའོ། །དུག་གི་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ།། སྣམ་ཕྱིས་ལྟ་བུའོ། །སྦྲུ་གྲིའི་སོ་ལྟ་བུའོ། །ཆོམ་རྐུན་ལྟ་བུའོ། །གདོལ་བའི་ཁྱིམ་ལྟ་བུའོ། །ལྷགས་ཀྱི་ཐྲུ་ལུམ་ལྟ་བུའོ། །སེར་བ་འབབ་པ་ལྟ་བུའོ། །སྨྲལ་གདུག་བ་ལྟ་བུའོ། །དགྲ་ལྟ་བུའོ། །དགོན་

@174A པའི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །སྲིན་མོའི་གླིང་ལྟ་བུའོ། །གཤེད་མ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱག་བདར་བ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་དུར་ཁྲོད་ལྟ་བུ་དག་གོ་ཞེས་སོ།། ཤ་མནོག་ཆུང་ལ་ཉེས་དམིགས་མང་བ་ནི། སྦྲུ་གྲིའི་སོར་ཆགས་སྨྲང་རྩེ་གོད་ཀྱི་ཤ། མཆིལ་པའི་གཟན་

དང་ཁྱི་ཆན་རྟས་བསྐམས་འཆའ། །སྨྲལ་གདུག་སྡོད་སོགས་ལྟ་བུར་མནོག་ཆུང་ཞེང་། །ཉེས་མང་སྣ་ཚོགས་རྟེས་འབྲེལ་བྱུང་ཆེན་སྟོན།། འདོད་པའི་གཞི་ལས་ལུས་ངན་དཔག་མེད་པས། །དོན་མེད་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་རབ་སྟུད་པའི། །རྟས་པ་རི་དང་ཞོ་ཁྲག་མཆི་མ་ནི། །

རྒྱ་མཚོ་བཞི་དང་ཕ་མ་བྱས་པ་ཡང་། །རྟེ་ཤིང་སོར་བཞིའི་ཚད་ལས་ཆེས་ལྷག་ཉིད། །དེ་ཡང་ཕལ་ཆེར་ངན་སོང་གཞིར་གནས་ཏེ། །བདེ་འགྲོ་གྲོང་བྱད་འགྲོན་རྒྱུ་ཙམ་དུ་ཟད། །འདི་འདྲ་རྟེས་བསམས་ཡུངས་མར་སྣོད་བསྐྱར་ཏེ། །རལ་གྲི་ཐོག་པས་བསྲེགས་ལྟར་འདོད་སྤང་བསྒོམ། །

འདས་ཆེན་ལས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་ནི་བདེ་བ་མེད་པ་ཁྱི་ཀོང་རུས་འཆའ་བའམ་ཟུང་གི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོན་མེ་ཐོགས་པའམ། །སྣུལ་གདུག་པའི་སྣོད་དམ་རྨི་ལམ་གྱི་རྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ལམ་གྱི་བཟའ་ཤིང་ལྟར་ཀུན་གྱིས་ཐོག་པ། གོད་ལ་བྱ་དག་རྟོད་པའམ་ཆུའི་

ཆུ་བུར་རམ་ཆུའི་རི་མོའམ་ཐགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཟད་པའམ་བཙོན་གསོད་སར་འཁྲིད་པའམ་བརླག་པོ་དག་རིང་དུ་མི་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྐྱོན་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བའོ། །དེའི་ལས་དབང་གིས་སེམས་རྣམས་བསྐལ་པ་དང་བསྐལ་པ་རྣམས་སུ་རྒས་པ་བསགས་ན་ནི་

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་རི་བྱི་བོ་བས་མཐོ། །ཁུ་ཞོ་འཐུང་བ་དང་ཞོ་དང་ཁྲག་དང་ཤེ་བ་ན་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་དུས་བའི་མཆེ་མ་བསགས་ན་ནི་རྒྱ་མཚོ་བཞིའི་ཆུ་བས་མང་། རྟེ་ཤིང་ཐམས་ཅད་སོར་བཞི་པར་བྱས་པ་བས་ནི་སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཕ་མ་བྱས་པ་ཆེས་

མང་དོ། །ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱངས་མེད་པ་རྒྱང་བ་ནི་རེ་རེའི་ཡང་མཐའ་མི་མངོན་ནོ། །དེས་ན་ཏིལ་མར་བསྐྱར་ཏེ་སྟེགས་འདྲེད་པ་ལ་བཏང་བ་རལ་གྲི་ཐོགས་པས་གསོད་པ་དག་བསྒྲིམས་ཏེ་འདོད་པའི་ཡུལ་ཇི་ལའང་མི་བལྟ་བ་ལྟར།

@174B དན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྒྲིམས་པས་མི་ཚགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།། ཤ་ཐལ་རྣམས་རྟེན་གྱི་དམ་པས་སྐད་པ་ནི། དེས་ན་ཁ་དང་ཁྱི་དང་ཕག་དང་ཕྱུགས། །འོན་ལོང་ཟིན་ཚྭ་ལ་སོགས་རབ་དམན་རྣམས། །བསྟེན་པས་འདོད་ཡོན་འདི་དག་བྱིས་རྨོངས་

ཉེད། །བསྐུ་བར་ཟད་ཀྱི་མཁས་རྣམས་རྒྱང་བསྲིངས་བཞུགས། །ཁྱེའུ་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། སེམས་ཅན་གང་དག་འདོད་དབང་སོང་། །དེ་དག་བྱིས་པ་རྨོངས་པ་ཡིན། །འདོད་པ་སྐྱེ་གྱིའི་སོ་འབྱ་བས། །འདོད་པ་དེ་ལ་སྡུ་ཡིད་རྟོན། །ཁྱེ་དང་ཕག་དང་ཁ་དག་དང་། །བ་

ལང་བོང་བྱ་དྲེའུ་ལ་སོགས། །དེ་དག་འདོད་པ་བསྟེན་བྱེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་མི་མཛད་ཉན་ཐོས་མིན། །ཞར་བ་ཐེང་པོ་ལོང་བ་དང་། །ཟླེན་པ་སྐྱར་པོ་མིའུ་ཐྱང་སོགས། །དེ་དག་འདོད་པ་བསྟེན་བྱེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་མི་མཛད་ཉམ་ཐོས་མིན། །སྐྱང་བྱ་སྐྱར་བ་ཕྱེལ་བ་དང་། །དེ་

བཞིན་རྣ་བྱ་ཁུག་བྱུག་རྣམས། །དེ་དག་འདོད་པ་བསྟེན་བྱེད་པས། །ཁོ་བོ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི། །འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་གང་གྱུར་ན། །ལོང་བ་དེར་ནི་ལྟུང་བ་ལྟར། །རྒྱལ་བ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་

བདེ་བ་ཙམ་གྱི་ཚོད་ཀྱིས་ཀྱང་། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་བག་མེད་དབང་དུ་འགྱུར། །དམ་པ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་བདེ་བས་ཀྱང་། །གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་ཡོངས་མི་ཉམས་ཞེས་སོ།།སྦྱང་བའི་ཐབས་ཀྱིས་སྐབས་ལ་སྦྱར་བ་ནི། འདུ་བྱེད་འཇིག་རྟེན་ལུས་ངག་ཡིད་

གསུམ་དང་། ཁོས་དང་ཟས་དང་གནས་ཁང་ལ་སོགས་དང་། ཁྱང་དྲོ་གསལ་མི་གསལ་དང་མི་ལྡན་དང་། ཤ་ཁྲག་སོགས་དང་མི་རོའི་ཁྲི་ལ་སོགས། །མི་མཐུན་སྣ་ཚོགས་རབ་བརྟགས་ཐམས་ཅད་ལ། །མངོན་པར་མི་དགའི་འདུ་ཤེས་རབ་བསྒོམས་ཏེ། །སྟོང་

སོགས་རྣམ་ཐར་སྒོ་ཡི་བཟོད་པ་ལས། །མ་རིག་ང་རྒྱལ་ཆགས་སོགས་སྤྲངས་ཐོབ་བྱ།། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་ལ། །འཇིག་རྟེན་ནི་གཉིས་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་མི་དགའ་བ་ནི། སྔར་འགྲོ་བ་ལྟའི་སྡུག་བསྔལ་དང་

@175A གནོད་པ་ལས་ཉའད་ཟིན་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་བསྒོམ་པ་ལ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་གསུམ་དང་། དེའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་གཏོགས་པ་ལ་བསྒོམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དབུགས་འབྱུང་རྟུབ་ལ་

གསར་པ་དང་རྣིང་པ་དང་གྲང་བ་དང་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ངག་གི་འདུ་བྱེད་རྩོག་དཔྱོད་དག་ལ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་ལ་སོགས་པའང་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་

མཐུན་པའི་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་བྱ་གོས་ལ་སོགས་པ་ལའང་མིའི་ཡཐམས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་མཐུན་པར་བརྟགས་པས་མངོན་པར་མི་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པ་སྟེ། འདས་ཆེན་པས། འདུ་

བྱེད་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ནི་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྟུབ་པའོ། །ངག་གི་ནི་རྩོག་པ་དང་དཔྱོད་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་སེམས་པའོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབུགས་

འབྲུང་རྒྱབ་པ་ལ་ནི་གསར་རྙིང་དང་བསིལ་དྲོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་མི་བརྟན་པ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་པས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་མི་དགའོ། །གོས་ལའང་མི་མཐུན་

པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཆོས་གོས་མཐོང་ངམ་རེག་གམ་ཤམ་ཐབས་སུ་བྱེད་དམ་གྱོན་ནམ་བཞག་གམ་སྤྲས་ཀྱང་རུང་། འདི་ནི་མིའི་པགས་པ་སྟེ་ཁྲག་གིས་བསྐུས་པ། རྣག་འཛག་པ་ཤིན་ཏུ་དྲི་ང་བ། སྲིན་བུའམ་སྤྲང་བུས་གང་བས་ན་མཁས་པ་དག་གིས་དགའ་བར་བྱ་བ་

མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་སོ། །ཐས་ལ་ནི་དེ་བླངས་པ་ན་འདིའང་ནང་ཁྲོལ་ཏེ་སྐྲ་དང་པགས་པ་མེད་ཅིང་རྣག་ཁྲག་བསྐུས་པ་སྲིན་བུ་དང་སྤྲང་བུས་གང་པའོ། །སྟོད་ནི་མགོའི་ཐོད་པ་དྲི་ང་སྐྱོན་དུ་བགྲང་བ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའོ། །ཡང་འབྲས་ཆེན་ལ་མི་རོ་སྲིན་བུས་གང་བའམ། ཆུ་ལ་

@175B མིའི་ཁྲག་དང་། ཕྱེ་ལ་མི་རྟས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་དང་། འཁྲུར་སྐྱ་ལ་མི་ལྟགས་དང་། ཤ་ཁྲུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྲག་དང་ཁྲག་རླངས་དང་སྦུ་སྟོ་ལ་མིའི་སྐྲའམ་སོ་དང་། ཤ་ལ་མི་ཤ་དང་། ལི་ཁ་ར་དང་བུ་རམ་དང་རྒྱན་ཆང་ལ་སོགས་པ་ལ་མིའི་ཁྲག་དང་ཀླད་པ་དང་ཤོང་མར་དང་

བད་ཀན་གྱི་རྣམ་པར་རོ། །ཀན་ཁང་ལ་སོགས་པ་ལའང་འཇིགས་པའི་ཀན་ཆེན་པོར་ཏེ། ཤིང་ལ་མི་དང་འཇིམ་པ་ལ་མི་ཤ་དང་རི་མོ་ལ་མི་ཁྲག་དང་མལ་སྟན་ལ་མི་ལྷགས་དང་ཁྱི་ལ་མི་རྭས་ཀྱི་གོང་བུའམ་མི་རོར་བྱིན་གྱིས་བརློབ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་བཟོད་པ་ཐོབ་པས། །ཁམས་གསུམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་ཚོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་མ་རིག་པའི་སྐུན་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་སྟེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་

ཅད་འགྲུབ་པའོ་ཞེས་སོ། །སྟར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། འདོད་པ་མི་རྟག་དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྲིད་སོགས། །སྲོག་ནི་རྩ་ཡི་རྩེལ་བའི་ཐིག་པ་འདྲ། །རྩེ་བ་དེ་བཞིན་འདོད་པ་རྣི་ལམ་འདྲ། །མཁས་པ་སྙིགག་འདི་ལ་དགའ་

པ་བསྟེད། །སེམས་ཅན་གང་ཡང་འདོད་པས་ངོམས་མེད་དོ། །ཕྱིར་ཡང་དེ་བཞིན་འདོད་པ་སྐོམ་ཞིང་བརྒྱུག། །བྱིས་པ་ངོམས་མི་ཤེས་ཤིང་ཡུལ་ལ་ཞེན། །ཤེས་རབ་གང་ངོམས་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་ངོམས། །སྐྱུ་མ་བསྟུ་ཞིང་སྐྱིང་པོ་མེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་ལ་ཡང་སྐྱུ

མ་འདྲ། །ཁམས་འདི་དག་ནི་སྣུལ་གདུག་བཞིན་དུ་བསྟན། །དབང་པོ་དྲུག་ནི་སྟོང་པའི་གྲོང་དང་འདྲ། །བྱ་དང་ཆུང་མ་རྒྱལ་སྲིད་ཡུལ་འཚོར་ཡང་། །འཆི་བར་ཕྱོགས་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་མེད། །སྨིན་དུལ་ཀུན་སྟོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུང་པོ་ནི། །དེ་དག་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དང་གྲོགས་

མཆོག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ།། ཤ་བྲི་བྱག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལས་ལུས་ལ་ཆགས་པའི་གནོད་པ་ནི་ཡུལ་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་དམན་པ་ལ་མི་གཙང་བར་བརྟག་པ་ནི། ལུས་འདི་མི་གཙང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཆེན་ཏེ། །དུས་གཅིག་ཆུ་རྒྱུས་སྦྱིལ་ལ་ཤ་ཆིལ་སེགས།། @176A དཀྱིལ་ཤིང་གླན་ཏེ་པགས་པའི་ཤ་ཡིས་བཀབ། །གནད་དང་བུ་གའི་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་མཐོང་ཅན། །སྐྲ་སྤུ་སེན་མོའི་ཁ་ཁྱེར་ཚོར་ཐགས་བསྐོར། །རབ་བཀྲེན་ནད་རྣམས་གློ་སྦིང་མཁལ་མཆིན་མཆོར། །རྒྱུ་མ་ཆེ་ཕྲ་མི་གཙང་གང་བས་

བཅེར། །ཞག་དང་ཁྲག་རྩལ་སྲིན་རིགས་བརྒྱད་ཁྱིས་ཁྱབ། །སྟེང་འོག་བུ་གཅིག་ནས་བཞད་གཅེ་དང་། །མཆིལ་སྨན་ལ་སོགས་མི་གཙང་རྒྱུན་དུ་འཛག །ཟས་སོགས་ཁ་ཆུས་བསྲེས་པ་རབ་བཙོག་པ། །ཁྱི་རྐན་རྩས་བསྐམ་འཆས་འདྲ་ལྟོ་བར་འབབ། །འོན་ཀྱང་གཙང་

བལྟའི་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཆེན་གྱིས། །རོ་ལ་བརྐམ་པས་བད་ཀན་གནས་ཕྱིན་ཟས། །གྲིན་དུ་སྟོང་འགྱུར་ངར་སྨན་དང་འདྲ་ཡང་། །ཞེམ་ཞེམ་སྨར་མེད་བྱེད་པ་རེ་མཚར་ཀྱི། །མངལ་འཇུག་ལས། ལུས་འདི་མི་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཡིན་ཞེང་། མི་བརྟན་པ་

བེམས་པོ་སྟེ་རྟོངས་པ་དག་སྣུ་བར་བྱེད་པའོ། །རྟགས་པའི་འཁྲུལ་འཛོར་རྟ་རྒྱུས་ཀྱིས་སྟེལ་བ། བུ་གཏད་གཤད་རྣམས་དོད་པ། ཤ་དང་ཁྲག་དང་ཤང་དང་ཆོལ། ཕན་ཚུན་ཁྱིས་ཤིང་པགས་པས་གཡོགས་པ། རབ་ཏུ་གདུངས་པའི་ཕུག་མི་གཙང་བས་གང་བ། སྐྲ་

དང་སྣུ་དང་སེན་མོ་དང་སོའི་གཤས་སྐབས་ཐ་དད་པ་དག་ལའང་ང་དང་ང་ཡིར་བཟུང་བས་རྟག་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་ཁྱིད་པ། རྟག་ཏུ་མཆིལ་མ་དང་སྨབས་དང་བཤང་གཅི་དང་ཁ་ཚུ་དང་རྩལ་དང་མཁྱིས་པ་དང་བད་ཀན་འབྱུང་ཞིང་ཞག་དང་འཆོལ་རྩལ་ཏེ་སྐྱགས་པ། ।

མཁལ་མ་དང་མཆེར་པ་དང་མཆིན་པ་དང་སྒོ་བ་དང་སྐྱིང་དང་། རྒྱུ་མ་ཆ་ཕྲ་མི་གཙང་བས་གང་ཞིང་སྟོན་བྱོ་བ། སྲིན་གྱི་རིགས་མང་པོས་ཁྱབ་པར་གང་བ། སྐྱེང་འོག་གི་བྱ་གა་ནས་རྟག་ཏུ་མི་གཙང་བ་ཟག་པ། ཞུ་བ་དང་མ་ཞུ་བའི་གནས་གཉིས་པགས་པ་སྣབ་མོས་

བཀད་པ་འདི་ནི་སྐམ་ཕྱིས་དང་འབྲ་བར་སོ་སོར་བརྟག་གོ །ཅི་ཙམ་དུ་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་དང་ཟོས་ཤིང་བལྟགས་པ་མཆིལ་ཕྲ་ཏུ་གྱུར་ནས་མིད་པར་འཕྱོད་ཅིང་། རྐང་དང་གླད་པའི་བར་དུ་འབྲིས་ནས་ལྷོ་བར་འབབ་སྟེ། ཁྱི་ཏྲན་རྩལ་པ་བསྐམ་པོ་འཚའ་བ་ལྟ་བུར་

@176B བྱུར་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཞེམ་པར་འདུ་ཤེས་ནས་ཟས་ཅིད་པར་ཕྱིན་པ་གྱིན་དུ་སློང་ཡང་སྐར་མིད་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་གྲུད་རྒྱས་དང་ནི་པགས་པ་དང་། །སྐྱིང་དང་ནང་རོལ་གློ་མཆིན་དང་། །འདི་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་སྐྱགས་དང་། །མི་གཙང་རྣམས་དང་ལྡན་

ཅིག་གནས། །སྲིག་པའི་ལས་ནི་འཇིགས་རྟེ་བས། །འདི་ཉིད་བདག་གི་དགྲ་ཡིན་ནོ། །ཨཤས་མེད་འདོད་ལ་ཞེན་པ་ཡི། །ཟླུན་པོ་རྟག་ཏུ་ཕངས་པར་བྱེད་ཅེས་སོ།། ༡།མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་བརྟག་པ་ནི། སྐྱིང་པོ་མེད་ཅིང་མིག་བསྐྱེ་སྐྱར་འཇིག་ཅིང་། །སྤྱོད་པོ་སྤྱད་བྱ་

ལྟར་སྣང་རིང་མི་གནས། །བསྡིང་བ་མི་རུས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ལུས། །འདི་ལ་སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་གཅེས་འཛིན་བྱེད། །འདས་ཆེན་ལས། ལུས་ནི་ཆུ་ཤིང་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་གཏུན་ཤིང་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་ཏེ། སྐྱིང་པོ་མེད་པས་ཆུ་ཤིང་ལྟ་བུའོ། །ཟླུན་པོའི་མིག

བསྐྱ་བས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱུར་དུ་འཇིག་པས་ཆུ་བུར་རོ། །སྤྱོད་པ་པོ་མེད་ཀྱང་དེར་སྣང་བས་སྐྱུ་མའི་མི་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱད་བྱ་མེད་ཀྱང་དེར་སྣང་བས་རྨི་ལམ་གྱི་བཟའ་བཏུང་ངམ་དྲི་

ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པའོ། །རིང་དུ་མི་གནས་པས་རྩ་མ་སོ་མ་བཏང་བ་དང་གློག་གི་

འོད་དང་ཆུའི་རི་མོ་དང་གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་བཙོན་དང་ཤིང་ཐོག་སྨིན་པ་དང་རོ་རྩལ་པ་ལྟ་བུའོ། །རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་མི་རྟག་པས་ཐག་ཆུ་ཟད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཡོ་བ་མེད་པས་གཏུན་ལྟ་བུའོ། །ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཟས་དུག་ཅན་འདྲ་བ། ཉེས་པའི་འབྱུང་གནས་

གཅིག་བུར་གསུངས་སོ།། ༥།རྒྱུ་དམན་པར་བརྟག་པ་མདོར་བསྡན་པ་ནི། །ཐོག་མའི་རྒྱུ་ནི་ཕ་མའི་མི་གཙང་བསྡུས། །གནས་ཤིང་འཕེལ་རྒྱས་ཟས་སོགས་རྒྱུ་ལས་སོ། །དཔལ་བྱིན་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་ཐོག་མའི་རྒྱུ་ནི་ཕ་དང་མའི་ཁུ་ཆུ་དང་ཁྲག་འདུས་པའོ། །ཐ་མའི་རྒྱུ་

ཟས་འཚྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་སོ།། ༦།སྐྱ་མ་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་རྩས་པ་སྐམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་ཁོག །སྟེལ་ཆིངས་རྒྱས་པའི་དྲ་བ་བདུན་བརྒྱ་སོགས། །རྒྱུ་མ་འདོམ་ནི་ཕྱེད་དང་བཞི་ལ་སོགས། །མི་བཟད་མི་གཙང་ཚོགས་ཀྱིས་ནང་རྒྱས་བྱས། །པགས་རིམ་བདུན་གསོགས་

@177A དབང་སོགས་བྱ་གཎས། །ཡུལ་ལ་འཚྱག་དང་འཛག་སྐྱེའི་ལམ་སྦང་ངོ། །ཡང་ལུས་ནི་རྩས་པ་སྐམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུས་ཁོག་པ་བསྟང་བ། ཤིང་ངན་པའི་ཁྱིམ་ལྟར་ཆོགས་སྐམ་བརྒྱས་སྦྱར་བ། རྟའི་དྲ་བ་བཞི་བརྒྱས་བླུགས་པ། ཤ་སྦྱར་

ཚད་སུམ་བརྒྱས་གཡོགས་པ། སྟོམ་རྩ་བྱུག་གིས་ཁེབས་པ། རྩ་བདུན་བརྒྱས་གང་བ། རྒྱུས་པ་བདུན་བརྒྱས་སྦྱིལ་བ། ཆུ་བ་བཅུ་བྱུག་གིས་ཉེ་བར་བཏུན་པ། ཆུ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་དཀྱིས་པ། རྒྱུ་མ་འདོམ་ཕྱེད་དང་བཞིས་ནང་ཁྲོལ་བྱས་པ། ལོང་གི་

དང་ཕོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་གཉེ་མ་རིམ་པ་བཅུ་བྱུག་འཁྱིལ་བ། རྩ་ཕྲན་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱས་སྐར་ཁྱང་བྱས་པ། གཤེས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟོད་ཚག་པ་ལྟར་ཤིག་ཤིག་པོར་གྱུར་པ། སྐྱེའི་ཁྱང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུས་རྩ་ལྟར་ཁེབས་པ། དབང་པོ་ལྷའི་བྱ་གა་དགུ་དོད་པ།

གཉས་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་མི་གཙང་བས་ཡོངས་སུ་གང་བ། ཀློད་པ་སྐྱེས་པ་གང་དང་། ཆོལ་སྐྱེས་པ་གང་དང་། ཁྲག་སྐྱེས་པ་གསུམ་དང་། བད་ཀན་སྐྱེས་པ་དྲུག་དང་། མཁྲིས་པ་སྐྱེས་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པ། རླུང་གིས་མཐའ་དག་དྲངས་པ། ཁྲག་བྱེ་གང་དང་། ངན་སྐྱུགས་

ཕུལ་གང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བང་བ་བར་ཚད་ཅན་ལྟར་སོ་སོར་གང་བ། པགས་པ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐོར་བ་རྟག་ཏུ་མཐར་འཛོག་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་སོ། །མདོ་སྡེ་མས་རེ་མི་གཙང་བའི་རྫས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུར་གཉས་པའི་ཚ་གསུངས་པས་ལྡས་ཀྱི་

རང་བཞིན་དུ་བལྟའོ། །འདིས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་ཆ་གསུངས་པའོ།། ༈།ཕྱི་མ་ཉའད་པ་ནི། གཉིས་པ་རྣོ་བྱེ་བྲག་སོགས་གསོས་ཀྱིས་ནི། །ཤང་གི་མེ་ལ་ངན་སྐྱགས་སྤྱིན་སྲེག་བྱེད། །དེ་ཡང་གནས་གསུམ་བརྒྱད་ལས་དྲངས་མས་ཁྲག །

ཤ་ཆོལ་རུས་ཤང་ཁུ་ཆུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད། །ཆོགས་མས་ཉའང་གཅིའྱི་མ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །འདི་འདྲའི་རྒྱས་བསྐྱེད་སྣང་པའི་གནས་བྱུང་པའོ། །ཡང་རོ་བྱོ་བ་དྲྭ་གཡོས་གསོ་བ། ལུས་ཀྱི་མེ་ལ་ངན་སྐྱགས་ཀྱི་སྤྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་སྟེ། ཁམ་གྱི་ཟས་དང་པོ་བད་ཀན་གྱི་གནས་སུ་སོང་

@177B ནས་ཀྱང་རྒྱང་རྒྱང་པོར་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་མི་གཙང་ངོ། །དེ་ནས་མཁྲིས་པའི་གནས་སུ་ཞུ་ཞིང་སྐྱར་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་རླུང་གི་གནས་སུ་ལྷུང་བ་རླུང་གིས་དྲངས་ཆོགས་ཕྱེ་ནས། དྲངས་མ་ལས་ནི་ཁྲག་གོ །དེ་ལས་ནི་ཤ་འོ། །ཤ་ལས་ནི་ཆོལ་ལོ། །དེ་ལས་ནི་རུས་པའོ།

དེ་ལས་ནི་ཤང་སྟེ་སྙིང་ཁྲོའོ། །དེ་ལས་ནི་ཁུ་ཆུའོ། །ཆོགས་མས་ནི་བཤང་གཅི་དང་དྲི་མར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་མི་གཙང་པས་ལུས་མི་གཙང་པའོ། །ཞེས་སོ།། ༈།བྱེད་པ་དམན་པ་ནི། མི་སྡུག་དྲི་ང་བཀྲེས་སྐོམ་ན་རྣས་སོགས། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་རྟེན་གྱར་མི་བཟང་འཛག །

གཟེ་རི་ཆེ་ཞིང་གཉེད་མང་ཉོན་མོངས་དང་། །ཉེས་སྤྱོད་མི་བཟད་ཀུན་གྱི་སྣོར་གྱུར་པའོ། །ཡང་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བལྟ་ན་མི་སྡུག་པ། དེ་ང་བ་རྣག་གི་རང་བཞིན་རྐུ་ཀུ་མི་གཙང་བ་འཛག་པ། འདི་ལ་སུ་ཞིག་གྱས་པར་བྱེད། ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་

མི་མཐུན་པས་སྐད་པའི་གནས་དང་། རྣག་ཟགས་པས་དྲི་མི་ཞིམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞིར་བརྟགས་པའང་གསུངས་སོ། །ཚོམས་ལས་ཀྱང་། རྒྱུན་ཀུ་ནད་ཀྱིས་མངོན་གདུངས་ཤིང་། །རྐུ་ཀུ་མི་གཙང་འཛག་པ་དང་། །ཁ་དང་འཆི་བས་འཆོར་འགྲིབ་པའི། །ལུས་འདི་

དོར་ན་ཅིར་མི་རུང་ཞེས་སོ།། ༥།དེ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ནི། །ད་ལྟ་ཁོ་ནའི་ལུས་འདི་འབའ་ཞིག་ལ། །གཏན་དུ་རྟེས་འབྲེལ་བཞིན་དུ་དམ་ཞེན་པའོ། །སྲེད་ཆེན་གྱིས་བཅིངས་ཉེས་ཀུན་སྐོང་བྱེད་པ། །ཀྱི་མ་འདོད་མཐུ་མི་བཟད་ངོ་མཚར་ལྟོས། །དེ་ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་

ཐ་མ་མེད་པ་འདིར་མཐོ་དམན་གྱི་ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཇི་ཙམ་འདོར་ལེན་བྱས་ཀྱང་། བདག་ཅག་གིས་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་དང་རྒྱས་དང་མིང་དང་ཁ་བཞིན་དང་ཆ་བྱད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྔོན་ཅད་ནམ་ཡང་ལེན་མ་མྱོང་ཞིང་ཕྱིན་ཆད་

ཀུང་ནམ་ཡང་ལེན་མི་སྲིད་ཀྱི། འོན་ཀུང་གཞིའི་སྲིད་པ་བརྟན་པར་ཚགས་པ་རབ་ཏུ་དམ་པོས་འདི་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། སྤྱི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱི་བློ་ཡང་མེད་པར་འདི་ཉི་ཚེ་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་བདེ་སྡུག་བློང་དོར་ཀྱི་མངོན་པར་ཞེན་པས་སྤྱར་བའི་

@178A འདོད་པ་འཆིང་བ་དམ་པ་རབ་ཏུ་དམ་པ་ཆེན་པོས་བཅིངས་ཤིང་གཡེན་སྤྱོ་བ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲ་ཚོགས་འབྱུན་པ་ལྟ་བུང་མི་བཟད་པར་རབ་ཏུ་འབར་བས་སྡིག་པའི་ལས་མ་རྫངས་པ་ཆེ་ཞིང་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མི་བྱ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུང་

ཤིན་ཏུ་སྤྱོ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་གྱུར་ནས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བ་མང་པོའི་ཁུར་གྱིས་རབ་ཏུ་ནོན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་སྤྲ་ཚོགས་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་ལ་དགའ་དགའ་ལྟར་རྩོལ་ཞིང་འབད་པ་མང་

པོས་སམ་བསྒོམ་ཤ་དྲག་པོ་བཏོན་ནས་བྱེད་ལ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེས་སུ་བསྟེན་པར་གྱུར་ཅིང་བསྟེན་པར་མཛད་ལ་བསྟེན་པར་ཡང་འགྱུར་བས། བདེ་བ་དམ་པ་གང་འདོད་སྤྲ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབུགས་འབྱིན་པ་བརྙེས་པར་གྱུར་ཅིང་བརྙེད་ལ་བརྙེད་པར་

འབྱུར་བ། བཟང་པོའི་གནས་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་དང་གང་གིས་དུས་དང་གནས་སྐབས་དང་སྦྱི་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ། བརྟུལ་ཞུགས་དང་སྡོམ་པ་དང་ཐོས་པ་དང་གཏོང་བ་

ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱིང་པོར་འཛིན་པས་རྟེས་སུ་བསྟུབ་པའི་བློ་ཡུད་ཙམ་ཡང་རྨི་ལམ་ཙམ་མམ་ཡིད་ཀྱི་དགུ་ལ་ཡང་མི་རྒྱུ་བ་ནས། རེས་འགའ་ཅི་ཞིག་ལྟར་བདེ་བླག་ཏུ་ཞར་ཙམ་ལ་ཡང་ངང་གིས་བསྟུབ་པར་རྟུས་པ་བྱུང་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྩ་ཉིལ་དང་མཆིལ་སྟབས་

བཞིན་དུ་ཡལ་བར་དོར་བ་ཕལ་ཆེར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཀྱེ་མ་ཀྱི་ཏུད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་འདོད་པའི་མཐུ་རབ་ཏུ་མི་བཟད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ལྷོས།། ༼།སྐྲབས་ལ་སྨྲར་བ་ནི། འདི་འདྲ་རྣོས་བསམ་ཀུན་ཏུ་ཡིད་འབྱུང་བས། །ལུས་ལ་སྲེད་པའི་གཅེས་འཛིན་ཐག

བསྲིངས་ཏེ། །ཁྲོ་སོགས་དོན་དུ་ཤིང་རྟའམ་བརྟན་སྦྱུད་ལྟར། །ཆོས་ལ་བཀོལ་སྦྱུད་བྱར་བསམས་སྐྱིང་པོ་བླངས། །དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་འདི་ལ་སུ་ཞིག་གྱས་པར་བྱེད་དེ། ལུས་ལ་ལུས་སུ་འདུན་པ་

@178B དང་ལུས་ལ་དགའ་བ་དང་། ལུས་ལ་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་ལུས་ལ་སྡིད་པ་དང་ལུས་གནས་པ་དང་ལུས་ལ་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་ལྷོག་ཅིང་། སྡོག་ལ་སྡོག་ཏུ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱ་སྨད་དང་ནོར་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷོག་སྟེ། ལུས་

དང་སྡོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་སྐྱར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །དེས་ན་འདི་ལ་སྐད་ཅིག་དགོས་པས་སྟོང་བརྟན་པོ་ཙམ་དང་། ཁྱར་བཀྲ་བའི་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་ཆོས་ཀྱི་

བློས་གཟུང་བར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། དེས་ན་འདི་ལ་ཉེས་མང་ཡང་། །ལས་ཀྱི་སྒྲུབ་བཞིན་གཟུང་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་བསྟུབ་པའི་ལུས་ནི་གཅེས་སྐྱས་ཀྱིས་བསྐྱང་དགོས་པས་བབ་ཅོལ་དུ་ཆུད་མི་གཟེན་པར་དགོངས་པའོ།། ༥།ལུས་ལ་ཆགས་

པའི་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་སྨྲོས་བསྟན་པ་ནི། འགྲོ་ཀུན་སྡུག་བསྔལ་སྐོར་དང་ལམ་ཆེན་པོ། །ཁྱིམ་ཐབ་རྩེས་ཆགས་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བཅིངས་བསྟུས། །གཤེད་མས་གསོད་སར་འཁྲིད་དང་སྐྱང་ཆེན་ནི། །འདམ་

བྱིད་མེ་ལྷེར་ཕྱེ་མ་ལེབ་ལྷང་དང་། །རྐོང་ལ་སྦྲེའུ་ཐོགས་ཉ་ནི་ཉ་རྒྱས་ཟིན། །རྒྱ་མཚོར་བླ་ཞེག་དམུས་ལོང་གཡང་སར་ལྷུང་། །གསལ་ཤིང་རྩེར་བཙུགས་སོགས་ལྷར་དཀོས་ཐག་པ། །སུམ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་བརྩེ་ལྡན་སྦྲི་གནས་བྱུར། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་

གང་མཐོང་ཡིད་འབྱུང་སྟེ། །སྐྱིང་རྡེས་ཤུགས་རིང་ཕྱུང་ནས་འདི་སྐད་སྨོ། །ཞེ་མ་སྐྱེ་དགུ་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་བྱུར། །སྲིན་མོའི་ཚོགས་ལ་དག་འ་ཇི་ལྟར་རྟེད། །འདོད་པ་ཡོན་ཏན་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་འཛིན། །གཏི་མུག་མུན་པས་རབ་བསྒྲིབས་བློ་གྲོས་ངན། །དཔེར་ན་བྱ་ནི་བྱ་

རྒྱར་ཆུད་པ་བཞིན། །ཤམ་ཡང་འབྱུང་བ་རྣེད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྣང་བའི་སྐོ་འདིས་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱིང་རྡེའི་སྣུ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཞིང་བྱད་མེད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། བྱིས་པ་འདི་དག་ནི་གསོད་པ་སྟེ་གསོད་

@179A པའི་གནས་སུ་གསད་བྱ་གསོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་དག་ནི་ཆགས་པ་སྟེ་སྡོད་རི་མོ་ཅན་དན་སྐྱུགས་ཀྱིས་གང་བ་ལ་མི་མཐས་པ་ཆགས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱིང་བ་སྟེ་བློང་པོ་ཆེ་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ལྟ་བུའོ། །བསྡུང་བ་སྟེ་བཙོན་རའི་བཙོན་

བསྡུང་བ་ལྟ་བུའོ། །མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ་ཕག་མི་གཙང་བ་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆགས་པ་སྟེ་ཁྱི་ཀིང་རུས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷུང་བ་སྟེ་ཕྱེ་མ་ལེབ་མེ་ལྕེར་ལྷུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཐོགས་པ་སྟེ་སྤྲེའུ་རྐྱེང་ལ་ཐོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡོངས་སུ་གདུང་བ་སྟེ་ཉ་རྒྱས་ཟིན་པ་ལྟ་

བུའོ། །གཉེན་པ་སྟེ་ཤ་འཚོང་གི་ལུག་ལྟ་བུའོ། །བསྒོམ་པ་སྟེ་སྟིག་བྱེད་པ་གསལ་ཤིང་ལ་བསྒོམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཐོགས་པ་སྟེ་གླང་རྟགས་འདམ་དུ་ཐོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕོངས་པ་སྟེ་རྒྱ་མཚོར་གྱུ་ཞིག་པ་ལྟ་བུའོ། །རབ་ཏུ་ལྷུང་བ་སྟེ་དམྱལ་ལོང་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་

བ་ལྟ་བུའོ། །ཟད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་སའི་མཚམས་ཀྱི་ཆུ་ལྟ་བུའོ། །ངུ་བ་འཕྱལ་བ་སྟེ་བསྐལ་པ་ཟད་པའི་ས་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་བ་སྟེ་རྩ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཤུགས་ལྟ་བུའོ། །འབྲོག་

འཚོལ་བ་སྟེ་དམྱལ་ལོང་གིས་རི་ལ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །བཀྲག་ཤིང་འཁོར་བ་སྟེ་ཁྱི་

སྡོང་ལ་བཀྲག་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣིངས་པ་སྟེ་དཔྱིད་ཀྱི་རླུང་དང་ཤིང་ལྟ་བུའོ། །ཉམས་པ་སྟེ་མར་དོའི་རྩྭ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཟ་བ་སྟེ་ཀླུ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྡིང་ལྟ་བུའོ། །འཆའ་བ་སྟེ་གཟིངས་ལ་ཆུ་སྦྱིན་

ལྟ་བུའོ། །འཇོམས་པ་སྟེ་འགྲོན་པོ་ལ་ཚོམ་རྐུན་ལྟ་བུའོ། །འཇིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཤིང་

ལ་རྒྱང་དམར་ལྟ་བུའོ། །ཡང་གསོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་སྐྱེ་བོ་ལ་སྨྱལ་གདུག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོད་པ་སྟེ་རལ་གྲིའི་སོའི་སྦྲང་རྩི་བཟླག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱེར་བ་སྟེ་ཤིང་ཕུང་ཆུས་ཁྱེར་བ་ལྟ་བུའོ། །རྩེ་བ་སྟེ་བྱིས་པ་ཆུང་དུ་གཅིན་རྐུག་ལ་རྩེ་བ་ལྟ་བུའོ། །བསྐྱུར་བ་སྟེ་གླང་པོ་ལ་ལྟགས་ཀྱི་

ལྟ་བུའོ། །བསྐྱུ་བ་སྟེ་གཡོ་ཅན་བྱིས་བྱིས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕངས་པ་སྟེ་རྒྱུན་པོ་ལ་དགའ་བའི་ཧོར་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་འཆའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྲིན་མོའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོང་པ་འཚོས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ།། ༄།ཆུང་མ་དངོས་བསྟེན་པའི་ཉེས་པ་ནི།

@179B འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཆུང་མས་དབང་བསྐྱུར་ལྟར། །གཞོན་པར་ནུས་པའི་དགྲ་གཞན་མི་སྲིད་དེ། །དེ་ཡིས་མི་བྱའི་སྡིག་མེད་སྤྱག་བསྟལ་རྣམས། །དེ་ཡིས་མི་སྐྱོང་འགའ་ཡང་མེད་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དེ་ཉིད་གཟིགས་པས་མཐོ་རིས་དང་། །ཐར་པའི་ལམ་བྱར་དཀར་ཚོས་མ་ལུས་

པའི། །བར་དུ་གཅོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་ཉིས་སྐྱོད་ཚོགས། །མ་ལུས་འཇིན་པའི་སྡོད་ཆེན་ཉིད་ཅེས་སྨད། །དེས་སྣང་གང་དེ་ཡང་དག་སྨད་པའི་གནས། །བྱེས་པ་བློན་པོས་བདེར་བཟུང་ཕྱིན་ཅི་ལོག །གཞོད་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་གཅིག་པུ་སྟེ། །བདག་ལ་ཕན་འདོད་སུ་ཞེག

བསྟེན་པར་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས་འདོད་པ་བསྟེན་པས་ནི་སྤྲིག་པ་མི་བྱེད་པ་ཉང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེའི་འབྲས་བུ་སྨྲ་བསྟལ་མི་སྙོང་བ་ཅིའང་མེད་དོ། །སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་བརྟགས་ན་ཆུང་མ་ལྟར་དགྲར་བྱུར་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་

དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་མི་ཤེས་པ་སྟེ། གང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་སྣང་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའོ། །གང་མི་ཤེས་པས་བཟུང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྒོ་སྤྱོས་པ་

བཟུང་ཞིང་འཕགས་པའི་ལམ་མ་བཟུང་བས་བྱ་དང་ཆུང་མས་བསྐོར་ཅིང་དེ་དག་ལ་སྲེད་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བར་དུ་གཅོད་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་མཐོ་རིས་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་

དེ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་དགྲར་བྱུར་པ་འཛིན་པ། ངན་སོང་གསུམ་འཛིན་པ། མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ། ཐ་ན་ཟས་བཟང་པོའི་ཡང་བར་དུ་གཅོད་པའོ། །སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་ཆོས་ཉན་པ་དང་དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་དད་

པ་དང་དལ་བ་འབྱོར་པ་རྣེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་རྣེད་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའོ། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་མ་དད་པ་དང་སེར་སྣ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གནོད་སེམས་དང་ལེ་ལོ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་ཉེས་རྟག་འཆལ་བ་དང་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་

@180A ཁྲེལ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །ཧད་དང་འབྲས་དང་རྒྱུ་དྲུ་དང་། མེའི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེལ་གདུག་པ་འཛིན་པའོ་ཞེས་སོ།། ༄།དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཉེགས་པ་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ནི། ཁྱིམ་གནས་དྲུར་ཁྲོད་བདེ་འཇོམས་ཚོམ་

རྒྱན་གནས། །བྱ་སྐད་སྲེད་པ་རྣོ་རྩེའི་མེ་སོགས་འཛིན། །དེ་ཡི་རིམ་གྱིའི་རོ་སྐུང་ལྷགས་ཁྲི་དང་། །ཐུ་ལུམ་ལྷགས་ཟངས་ཁོལ་མ་ལ་སྲེད་ཡིན། །བྲན་འཁོར་ཏ་གླང་རྡ་མོ་སོགས་འཛིན་པ། །དམྱལ་སྡུངས་ལྷགས་ཀྱི་ལྷེ་སྤྱང་སོགས་འཛིན་པའོ། །ཡང་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནི་དྲུར་

ཁྲོད་དམ་རྫ་ངམ་དགོན་པ་སྐྱ་བའི་ས་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་བརྐུ་བར་ངས་བཤད་དོ། །ཚུང་མ་དང་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་ནི་རྟོའི་སེར་བ་འབབ་པ་དང་རལ་གྲིའི་སོ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཁྲི་བསྟེགས་པ་ལ་ཆགས་པའོ། །དེའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་ངམ་སྒྲོས་བྱུང་པ་

ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་ཁྲི་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཐྲུ་ལུམ་དང་བཞང་གཅི་བྱུག་པ་ལ་ཆགས་པའོ། །ཁྱིམ་འཛིན་པ་ནི་ལྷགས་ཟངས་ཆེན་པོ་འཛིན་པའོ། །བྲན་ཕོ་དང་བྲན་མོ་འཛིན་པ་ནི་དམྱལ་བའི་སྡུང་མ་འཛིན་པའོ། །རྟ་དང་གླང་པོ་དང་རྟ་མོང་དང་བ་ལང་དང་བོང་

བུ་དང་བུ་དང་ཁྱི་དང་ཕག་དང་ར་དང་ལུག་འཛིན་པ་ནི་སྲོག་ཆགས་བྱེ་བོ་དང་ཁྲ་བོ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་པ་འཛིན་པའོ། །བུ་དང་ཆུང་མ་འཛིན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའོ་ཞེས་པའོ། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ཀྱང་ལྷགས་སམ་ཡིང་ངམ་

དེས་མ་གང་ཡིན་པ། །འཆིང་བ་འདི་ནི་དམ་པར་འཕགས་མི་གསུང་། །ཆོས་ཉན་བྱ་སྟེང་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་གང་། །ཀུན་ནས་ཆགས་པའི་སེམས་ནི་དམ་ཞེས་གསུངས་ཞེས་སོ།། ༄།བྱང་མིད་ལ་བལྟ་བ་དང་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ལྷགས་ཁྲི་འབར་བ་ཆེན་པོ་ལ། །

དམ་དུ་འཁྱུད་ཟླའི་ཆུང་མ་བལྟ་བའང་མིན། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་ཁྲི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཡོད་པ་ཀུན་ནས་འབར་བ་ལ་མཐང་སྟུར་བ་ནི་ཟློའི། ཆུང་མ་ལ་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བལྟ་བའང་དེ་མ་ཡིན་ན་མཐང་སྟུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ༄།ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པ་ན་

@180B གནོད་པ་སྤྱིར་བརྩོད་པ་ནི། དེ་ནི་སྟོག་གནོད་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། །དགེ་ལེགས་ཐགས་བསྲིངས་གོལ་བའི་ལམ་འཕྲོད་པའོ། །ཡང་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཆུང་མ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྟོག་པ་དང་མནར་སེམས་དང་འཆིང་བ་དང་སྐྱ་ངན་དང་དགྲ་དང་དམྱལ་ལོང་གི་རྩ་བའོ། །ཤེས་

རབ་ཀྱི་མིག་དང་མི་མཐུན་པ། ལྷག་ས་མ་རྟོ་བསྲེགས་པ་བཀྲམ་པའི་ས་བཞི། ཞ་རོལ་ཏུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལོག་པའི་ལས་ཀྱིས་གཟིར་བའོ་ཞེས་སོ།། ༥།ཆུང་མའི་སྒྲ་དོན་ནི། །ཆུང་མ་ཞེས་བྱ་རབ་གནོན་ཁྲོར་ལྷི་དང་། །དབང་མེད་ཞམ་བྱེད་འཁོལ་བྱེད་གསོ་བྱ་དང་། །ཕྱུང་

པོའི་ཁྲོར་ཆེན་མི་འདོད་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས། །ཉམས་བྱེད་སྟུག་བསྔལ་ཀུན་སྟུད་གཉིས་པའི་མིང་། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཆུང་མ་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཁྲོར་བསྐྱེར་བ་དང་ཁྲོར་འཁྱེར་བ་དང་ཁྲོར་ལེན་པ་དང་ཁྲོར་ཐེགས་པ་དང་ཁྲོར་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཁྲོར་གྱིས་ཉེན་པས་ན་ཆུང་མའོ། །

སྲིད་པས་འཁོལ་བ་ལས་དེ་གསོལ་བ་དང་དེ་ལ་གཞོལ་བ་དང་དེས་ཟིན་པ་དང་། དེས་ཕམ་པར་བྱས་པ་དང་དེས་བསྟུས་པ་དང་དེས་དབང་བྱས་པ་དང་། དེས་འཁོལ་བ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ན་ཆུང་མའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཁྲོར་ཆེན་པོ་མི་འདོར་བས་ཆུང་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་

བོ་སྐ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་གཉིས་པའོ། །ལྟ་བ་དང་ཆོ་ག་དང་བཟའ་བཏུང་ཉམས་པ་གཉིས་པའོ། །ངན་སོང་གསུམ་དུ་འགྲོ་བ་གཉིས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པ་གཉིས་པ་དང་། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་

གཉིས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ།། ༄།བྱད་མེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནི། བྱད་མེད་ཅེས་བྱ་ཉེས་མང་སྐྱུ་མའི་ཚང་། །བདུད་དང་སྲིག་པའི་ལག་པ་སེམས་ཡང་བ། །སྒྲིབ་ལྔར་མི་བརྟན་སྐྱུ་མའི་གྲོང་ཁྱེར་སོགས། །མཐའ་ཡས་

སྟོན་པས་སྐུ་བྱེད་མིང་དུ་གསུངས། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བྱད་མེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མང་ཞིང་རྒྱུ་མཐའ་ཡས་པས་སྐྱུ་མས་ཀེ་བྱད་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནི་སྐྱུ་མའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་རྫལ་དང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་ཡུལ་འཁོར་དང་རྒྱལ་སྲིད་དང་ཡུལ་དང་སྐྱུ་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི@181A ཁམས་ཀྱི། སྐྱུ་མ་མཐའ་ཡས་པ་རྒྱས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ན་བྱད་མེད་ཅེས་བྱའོ།. ༄།གཞན་ཡང་དེ་ཡི་སྐྱུ་མ་མཐོང་ཐོས་རེགས་པ་དང་། །སྨྲ་གར་ཆོད་འཚོད་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་སེམས། །དམ་དུ་འཆིང་བས་

དབང་བྱེད་ལོ་ཀོག་ལ། །སེར་ཆེན་བབ་ལྟར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀུན་འཇིག །ཡང་དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་མཁན་ལྟད་མོ་བའི་ནང་དུ་སྐྱུ་མ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ལྟར། བྱད་མེད་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ཤེན་ཀུ་བསྐབས་པ་ཡང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་སྨྲ་ལེན་པ་དང་གར་བྱེད་པ་དང་ཆོད་པ་

དང་དུ་བ་དང་འབོད་པ་དང་འགྲོ་བ་དང་འགྲེང་པ་དང་འདུག་པ་དང་ཉལ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་འཆིང་དབང་དུ་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་འབྲས་ཀྱི་ཞིང་ལ་སེར་བ་ཆེན་པོ་བཏ་ནས་བརླག་པ་ལྟར། སྐྱེས་བུའི་ཞིང་ལའང་བུད་མེད་ཀྱི་སེར་བས་ཆོས་དཀར་པོའི་ལོ་ཏོག

ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ།། ༼།ཞར་ལ་གཅོད་པ་དེ་སྤང་བའི་ཐབས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། མ་ཁས་པས་བྱིས་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ངན་པ་དང་། །འཕགས་རྣམས་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མངོན་བལྟས་ཏེ། །དམ་པའི་འབྲས་ཀྱིས་བཟོད་བྱ་ངན་པའི་མིན། །སེང་གེ་ཅང་

ཤེས་ལྡ་སོགས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་མཁས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་རིག་ནས་འདུ་ཤེས་གཉིས་བསྐྱེད་དེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེས་བུ་ངན་པ་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །བདག

གིས་ནི་དེ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འབྲས་སུ་བྱའི་ངན་པའི་འབྲས་སུ་མི་བྱ་སྟེ། དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་འབྲས་སུ་མི་བྱའོ། །མཆོག་དམ་པ་གཅོ་བོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་སུ་

བྱའོ། །སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་གི་ཕ་ཧའི་སྒྲ་མི་བསྒྲགས་གོ །མི་ཅང་ཤེས་སུ་བྱའི་མི་མ་རུངས་བར་མི་བྱའོ། །ཟས་བཟང་པོ་བཟའི་ཟས་ངན་མི་བཟའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཙལ་བར་བྱའི་འདོད་པ་ཆོལ་བས་ནི་ཆོག་གོ་ཞེའོ།། ༥།རྒྱས་པར་ཕྱེ་བ་ནི། འདོད་

@181B སོགས་བཞི་ལས་རབ་ལྡོག་འགྲོ་ངན་ཀྱི། །གནས་སྐབས་ཐོབ་ཀྱང་ཡུལ་ཀྱི་བཟང་མོ་ལ། །ཉམས་སོགས་རྣམ་བཞིར་བརྟག་བསམ་མ་སྲིང་དང་། །བྱ་མོར་བལྟས་ཤིང་སྟོང་པར་ཚུལ་བཞིན་བརྟག །ཡང་མ་ཁས་པ་ནི་ལྡོག་པ་བཞི་བསྟེད་པར་བྱེད་དེ། འདོད་

པ་དང་། སྲིད་པ་དང་། བྱས་པ་མི་གཙོ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངན་སོང་ན་གནས་པས་ཀྱང་ཁ་དོག་རྒྱས་པའི་བྱད་མེད་མཐོང་ན་འདུ་ཤེས་བཞི་བསྟེད་པར་བྱ་སྟེ། ཉམས་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གཡང་

སར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཕྱི་ས་ཁྱང་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྣག་ཏུ་བློས་སྤྱོད་པར་འདུ་ཤེས་པའོ། །མིར་གྱུར་པ་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པས་བཞི་པོ་དེ་བསྟེད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྤྱི་ན་འདུ་ཤེས་གསུམ་བསྒོམ་སྟེ། མ་དང་འདྲ་བ་ལ་མའི་འདུ་

ཞེས་དང་། སྲིང་མོ་དང་འབྲ་ལ་སྲིང་མོའི་འདུ་ཞེས་དང་། བུ་མོ་དང་འབྲ་ལ་བུ་མོའི་འདུ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མ་བླུབ་པ་སྟོང་པར་ཚུལ་བཞིན་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།། ༥།གཉིས་གའི་གནོད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི།། ༥།གཞན་

ཡང་བྱད་མེད་དམྱལ་བའི་རྒྱུ་གཅིག་པུ། །འབྱོར་ཚོགས་བརླག་བྱེད་གཡོ་སྒྱུ་ཕྲག་དོག་འབར། །དང་པོར་མཉེན་འཇམ་ཕྱི་ནས་རྩ་རྩེའི་སེམས། །མི་བརྟན་བྱས་མི་གཟོ་སོགས་འཇིགས་སུ་རྟང་། །མེ་ཡི་ཚ་བཞིན་ཆགས་དང་ལྡན་ཅིག་སྟེ། །ཆོག་སྨན་སྐྱིང་ནི་དུག་ཅན་སྤུ་གྲི་འབྲ། །ལྟ་

དང་ལྡ་མིན་གནོད་སྨིན་སྲིན་པོ་དང་། །ཀླུ་སོགས་མཐུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་འཆིང་བར་ནུས། །བྱང་བས་མི་ཏོག་བསྐམ་པོ་འདོར་སོགས་ལྟར། །འབྱོར་སོགས་ཀུན་གྱིས་ཇི་ལྟར་ཕན་བཏགས་ཀྱང་། །དབུལ་སོགས་རྒྱུད་ཆོ་གཅིག་ཀྱང་འདོར་བྱེད་དེ། །སྐྱེས་བུ་བརླག་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་འདི་སྐྱེས་

འབྲ། །བྱད་མེད་སྲིད་འདི་འདོད་ཆགས་ནང་ནས་ལྷྱི། །འདི་ཡིས་ཡང་བསྲེགས་ཕྱི་ནས་མི་བཟད་མེས། །རབ་ཏུ་བསྲེག་ཅིང་འདི་དང་ཕ་རོལ་ཏུ། །བདག་ལ་ལེགས་འདོད་མཁས་པས་ཐག་རིང་དོར། །བྲན་པ་ཉིར་གཞག་ལས། བྱད་མེད་ངན་སོང་གཞི་ཡིན་ཞིང་། །ཀུན་ནས་

@182A ནོར་ནི་ཟད་པར་བྱེད། །མི་གང་བྱད་མེད་ཆོག་ཉན་པ། །དེ་ལ་བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད། །དོན་མེད་ཆོས་ལ་དགའ་བ་ནི། །བྱད་མེད་གཡོ་དང་ཕྲག་དོག་མང་། །འཇིག་རྟེན་གཉིས་ནི་རྣམ་འཇིག་པ། །སྐྱེས་པ་དག་གི་མདུན་ན་གནས། །དེ་ཚོག་ཤིན་ཏུ་མི་

བརྟན་ཏེ། །རྒག་ཏུ་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་ལ་མ་ཁས། །དེ་ཡི་སྐྱིང་ནི་གཞན་སེམས་ལ། །གཞན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྣང་བར་བྱེད། །དང་པོར་མཉེན་ཞིང་སྙན་བྱེད་པ། །ཕྱི་ནས་སེམས་ནི་རྩོ་རྩེ་འདྲ། །སེམས་ནི་ཡང་ལ་ཕན་མི་བྱེད། །བཀུར་སྟི་དག་ནི་དན་མི་བྱེད། །ལེགས་པ་བརྒྱ་ནི་

ཆུང་གཟོན་ལ། །མ་ལེགས་གཅིག་པུའང་དུན་པར་བྱེད། །སྟོག་པའི་ས་གཞི་བྱད་མེད་ཡིན། །སྐྱིང་ནི་གློག་གི་ངོ་བོ་བཞིན། །སྐྱེས་པ་ཆགས་པའི་སེམས་ཡོད་པ། །འཇིག་པའི་རྒྱུ་ནི་བྱད་མེད་བྱེད། །འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་ཀུ། །འཇིག་རྟེན་ནང་ནི་བྱད་མེད་འཇིག །གལ་ཏེ་

བདེ་བ་མཆོག་འདོད་ན། །དེ་ལྟའི་བྱད་མེད་རྣམ་པར་སྤོངས། །བྱད་མེད་རྒག་ཏུ་སྤྱངས་པ་ནི། །འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་བདེ། །གང་ཞིག་དབྱལ་བ་སྤོང་འདོད་ཅིང་། །གང་ཞིག་བདག་ཉིད་འབྱོར་འདོད་དང་། །གང་ཞིག་སྡུ་དན་འདས་འགྲོ་འདོད། །མི་དེས་བྱད་མེད་སྤང་བར་བྱས། ।

ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དག་གི་མེ། །ཚ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ལྟར། །བྱད་མེད་མི་བཟད་འདོད་ཆགས་དང་། །དེས་པར་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་བྱད་མེད་ལས་བྱུང་མེ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིང་འཇུག་པ། །མེ་གཞན་གང་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། །དེ་ལྟར་ཚ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་

ཐམས་ཅད་རྣམ་འཇིག་ཅིང་། །ཆོས་ནི་ཐམས་ཅད་ཟད་བྱེད་ལ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་རྒྱུ་གཅིག་པུ། །བྱད་མེད་ཡིན་ཞེས་དྲང་སྲོང་གསུངས། །བྱད་མེད་ཁ་ནི་ཆོག་སྣུན་སྨུ། །སྐྱིང་ནི་གདུག་པའི་དུག་དང་མཚུངས། །ཡིད་དུ་འོང་དང་འདུག་མི་བྱེད། །དེ་ལ་མི་ནི་སྡུ་ཞིག

དགའ། །ཡུད་ཙམ་གྱིས་ནི་དགར་བྱེད་ལ། །དེ་བཞིན་ཡུད་ཀྱིས་དགར་མི་བྱེད། །སྐྱིང་དུ་སྡུག་པའང་གནས་མི་བྱེད། །བརྐན་པ་མེད་དེ་གློག་དང་མཚུངས། །སྡུ་དང་མི་དང་ཤ་ཟ་དང་། །ལྤེ་འཕྱེ་རྣམས་དང་སྲིན་པོ་ཡང་། །འཆིང་བར་འགྱུར་བ་བྱད་མེད་དེ། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་

@182B དུག་དང་མཚུངས། །ཕན་པ་མེད་དང་རིགས་མེད་དང་། །མཐུ་རྩལ་ཆེ་བའང་དྲན་མི་བྱེད། །སེམས་ནི་གནས་པ་མེད་པ་སྟེ། །བྱད་མེད་རྨུང་གི་ཤུགས་དང་མཚུངས། །གང་དུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་གྱུར་པ། །དེར་ནི་བྱད་མེད་ཆགས་བྱེད་པ། །དབུལ་བར་གྱུར་ན་འདོར་བྱེད་དེ། །སྐྱེས་

པ་ངེས་པར་གཏོང་བར་བྱེད། །སྐྱེས་པ་གང་དང་གང་ཕྲད་པ། །དེ་ལ་བྱད་མེད་ཚགས་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ནི་སྡུང་ཞིང་ཆེས་སྡུང་བར། །གཏོང་སྟེ་མི་མཐུན་གནས་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་བྱང་བས་མེ་ཏོག་དག །བསྐམས་ན་ཐམས་ཅད་གཏོང་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་ནོར་དང་བྲལ་བ་ཡི། །

མི་ནི་བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་གཏོང་། །སྐྱེ་ནི་མི་བཟད་རལ་གྲི་འདྲ། །སྡུག་པས་ཁེབས་པ་བརྟན་པ་མེད། །གང་གི་རྒྱུ་ཡིས་བྱད་མེད་རྣམས། །སྐྱེས་པ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་སོ། །བྱད་མེད་ལས་བྱང་འདོད་ཆགས་གང་། །འདོད་ཆགས་ནང་ན་འདི་ཆེ་སྟེ། །བྱད་མེད་འདོད་པས་ཡིད་བསྟེག

པ། །ཕྱི་ནས་མེ་ཆེན་ཀྱིས་སྲེག་བྱེད། །སྐྱེས་པ་དང་ནི་ཡིད་བཅུགས་ཤིང་། །དགའ་བ་དྲུ་མ་བྱས་ནས་སུ། །སྨྲལ་ཀྱི་པགས་པ་འདོར་བ་ལྟར། །བྱད་མེད་ཀྱིས་ནི་གློ་བུར་འདོར། །ཐབས་ཀུན་ཀྱིས་ནི་བྱད་མེད་བསྐྱེལས། །ཐམས་ཅད་དྲུ་ནི་ཡོངས་བསྐྱངས་ཀྱང་། །བྱད་མེད་ཤིན་ཏུ་མི་

བཟད་པ། །བདག་གིར་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་ཏེ། །བྱད་མེད་རྣམས་ནི་སེམས་མི་བརྟན། །སྐྱེས་པ་བརྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་ཡིད་མ་

རྟོན། །ཞེས་སོ།། ༈ །རྟེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། རྟེད་དང་བཀྲང་སྟེ་

བྱགས་དང་སྐན་ལ་སོགས། །བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་བྱར་རབ་བརྟགས་པའི། །ཡུལ་ལ་ཆགས་པའང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འབྱུང་གནས་ཁོ་ནར་མཁས་པས་ངེས་པར་བརྟག །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རྟེན་སོགས་མ་ལུས་རྣམས། །བསྟན་པར་དཀའ་ཞིང་(BJI)ག་སྟ་སྐིང་

པོ་དང་། །མཆོག་ཚུང་སྐྱེན་པ་འཕྱར་འདྲ་བྱིས་རྟོངས་རྣམས། །དགའ་བས་བསྟུ་བྱིད་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་ཟད། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐུལ་བ་ལས་རྟེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་ཉི་ཤུ་གསུངས་པ་རྣམས་པར་བལྟའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། བདག་ནི་རྟེད་མང་

@183A བཀུར་སྟིར་བཅས། །བདག་ལ་མང་པོ་དགའ་བོ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སྐེམས་པ་འཆང་བྱར་ན། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཇིགས་པ་སྐྱེ། །རྟེད་པ་དག་ནི་མང་བྱང་ཞིང་། །བྱགས་དང་སྐན་པ་བྱང་གྱང་། །རྟེད་དང་བྱགས་པའི་ཆོགས་བཅས་ཏེ། །གང་དུ་འགྲོ་བའི་

གཏོལ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རབ་ཏུ་སྨད་པ་ལྟར་རོ། །བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞག་པ་སྟེ་ལེའུ་ལྔ་པའོ།། །།དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྐྱོན་མཐའ་ཡས་པ་

མཐོང་བས་རང་དང་གཉན་ཡ་ང་བའི་གནས་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་འཁྱམས་པར་ཤེས་ནས། རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ལས་བྱོས་ཤིང་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ནི་སྔར་བཙོད་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་བསྒོམས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིར་བྱས་ཏེ་དགེ་བ་སྟ་ཚོགས་ཅི་ནུས་

བསགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་འབྱོ་བ་མཐའ་དག་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་བདག་འབའ་ཞིག་གི་བདེ་སྡུག་ས་ཆེན་པོ་ལས་རྟུལ་ཕྲན་ནམ་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྐྱ་རྩེས་བླངས་པའི་ཆུ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་ཚོགས་ས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་

སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུ་བདག་གི་མ་ལ་སོགས་པར་བྱུང་ནས། ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་དཀའ་བ་མང་པོས་ཕན་བཏགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། འདི་རྣམས་ལ་མི་ལྟ་བར་རང་བདེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཆོམ་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཚུལ་ལས་ཐག་རིང་བར་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། ཁྱིམ་རྟིང་ལ་མེ་མཆེད་པས་སྐྲག་སྟེ་རང་ཉིད་ཕྱིར་བྱོས་ནས་བྱ་སྡུག་པ་རྣམས་དྲན་པས་སྐར་མེའི་རྒྱུབས་སུ་དེ་དག་འདོན་པར་འཛུག་པའམ། སྐུ་ངམ་དགོན་པ་ཆེན་པོར་ལམ་སྟོར་བ་འབད་པ་དྲག་པོས་ལམ་རྟིད་ནས་བྱ་དྲན་ཏེ་ཡང་དགོན་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཚོལ་དུ་

འབྲོ་བ་ལྟར། སྐར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་སྐྱག་པར་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡང་དང་དུ་ལེན་ཅིང་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་རྣམ་དུ་བྱང་བ་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་

@183B པར་རྗེས་སུ་བསྟབ་པ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པར་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོས་འཇུག་པས་ན་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཆད་པ་ནི། དེ་རྣམ་པར་དེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྒྱུ་དང་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས།

རྒྱུ་སྤྱིར་བསྟན་པ་མདོར་བསྡུས་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱ་མཚོའི་ཀློང་འཁོར་བའི། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་བསྒྲབ་དོན་དུ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀུན་ཡོངས་རྫོགས་དོན་གཉིས་རྒྱས། །བཏང་རྣམས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་རབ་བསྒྲིད། །ཞེས་སྨོས་ཏེ།

ལྷའི་བུ་རབ་རུལ་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏེ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་གོ་ཆ་བྱོན་པར་

མི་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཅི་ལ་དམིགས་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟ་བ་ལས་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་དོན་

རྒྱས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བཟློག་པ་དང་། སེམས་ཅན་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀུན་འཐུད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་བསལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་

མཆོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་དང་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ལས་སོ་ཞེའོ།། ༥།རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་བདེན་སྟེ།

ལེའུ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་སྐྱིང་རྗེ་ལྡན་བསམ་བརྟན། །བསོད་ནམས་བསགས་ཤིང་སྡིག་བཅོམ་འཇིག་རྟེན་མགོན། །མཉེས་བྱས་བཞེས་གཉིན་བཟང་བསྟེན་དམ་བཅས་བརྟན། །ཀུན་འགེད་ངང་ཅན་རྒྱལ་བས་བྱིན་བརླབས་པ། །བརྩེ་བས་འགྲོ་

@184A བ་རྡེས་འཛིན་བདོ་གུ་གུན་གཏོང་། །གང་ཡིན་དེ་ལ་སེམས་མཆོག་བདེ་བླག་སྟེ། །མདོ་དེ་ལས། ཆོས་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་ཤིང་དམན་པ་ལ་མོས་པ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟིང་རྗེ་

དང་ལྡན་ཞིང་དཀར་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དང་། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཡི་དམ་ལ་བརྟན་པ་དང་། ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་ཤིང་སྤྱད་པ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལེགས་པར་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཤིང་དཀར་

པོའི་ཆོས་ལེགས་པར་བསྟུས་པ་དང་། བཞི་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སྨིག་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བོར་བ་དང་། སྨིག་པའི་ཐོགས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱངས་ཤིང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་དང་། ཇི་སྐད་སྨོས་པ་བཞིན་བྱེད་

པས་བསྟུ་བ་མེད་པ་དང་། ཀུན་འགྱེད་པའི་ངང་ཅན་ཡིན་ཞིང་རོ་བྱོ་བ་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་པ་མང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་བདུད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་བྲལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡང་དག་པར་འཇུག

པ་དང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞིང་མ་ཚགས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སོ།། ཤ།ཆོས་བཅུ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། གང་ཡང་དམ་པ་གཞན་གྱིས་བསྒུལ་བ་དང་། །བསྟན་ཚོགས་ཐོས་དང་འབྲེ་བ་མཐོན་མེད་ལ། །བརྩེ་དང་སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་པ། །

མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བ་ལས་ཀྱང་དོ། །མདོ་དེ་ལས། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་གནས་པ་སེམས་མ་བསྒྲིད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བསྒུལ་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲིད་པ་ནི་འདིའི་རྒྱུ་དང་པོའོ། །རྗེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་

བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ཐོས་ནས་བསྒྲིད་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །སེམས་ཅན་མཐོན་མེད་སྐྱབས་མེད་པ་མཐོང་ནས་སྙིང་རྗེའི་སེམས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་བསྒྲིད་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐོང་ནས་དགའ་བ་

@184B སྐྱེས་ཏེ་བསྒྲིད་པ་ནི་བཞི་པའོ་ཞེས་སོ།། ཤ།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་འབྱུང་བ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཚོ་འཕྲུལ་སྟོབས་མཐོང་ངམ། །ཐེག་མཆོག་ཐོས་ནས་དེ་ལ་རབ་མོས་དང་། །དམ་ཆོས་འཛིག་པའམ་སློགས་མའི་དུས་ཀྱི་ནི། །ཉེས་མང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་

བཞི་དག་ལས་ཏེ། །གཞན་ཡང་རིགས་དང་བཤེས་གཉེན་སྐྱིང་རྡེ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པ་ཕུན་ཚོགས་རྒྱུ་བཞི་དང་། །རང་དང་གཞན་དང་རྒྱུ་དང་སྦྱོར་བ་ཡི། །སྟོབས་བཞི་རྣམས་ལས་བརྟན་དང་མི་བརྟན་འཐོབ། །བྱང་ས་ལས་སེམས་སྐྱེ་བ་དེའང་རྟེན་བཞི་དང་སྟོབས་

བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་རྟེན་བཞི་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོ་འཕྲལ་དང་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ཐོས་ནས། ཀྱེ་མ་གང་ལ་གནས་པའམ་ཞུགས་ནས་ཚོ་འཕྲལ་

འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་མཐུ་ཆེའོ་སྙམ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་མོས་ཤིང་དེར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྟེན་དང་པོའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཐོས་ནས་དད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ལ་མོས་ཤིང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་ཀུ་ཉེ་བ་ན་ཀྱེ་མ་

ཆོས་གནས་པ་ནི་སེམས་ཅན་མང་པོའི་སྨྲ་བསྟལ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི། དེའི་དོན་དུ་བདག་གིས་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ལ་མོས་ཤིང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །དུས་ཀྱི་སྐྱིགས་མའི་ཚེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་ཉོན་མོངས་

པ་བཅུ་པོ་གཉི་སུག་དང་ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་ཁྲེལ་མེད་པ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་དང་། སྨྲག་བསྟལ་དང་། གནས་ངན་ལེན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། མ་དད་པ་བཅུ་པོ་ཤས་ཆེ་བ་དག་གིས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་མཐོང་

ནས། ཀྱེ་མ་སྐྱེགས་མའི་དུས་ཆེན་པོ་བྱུང་གི་བདེ་ལེགས་མེད་དོ། །དུས་འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་དམན་པ་གཉིས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པའང་རྟེད་པར་དཀའ་ན་མཆོག་ཏུ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། རེ་ཞིག་བདག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ན་གཞན་དག་ཀྱང་སྤྲོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་

@185A མོས་ཤིང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་བཞི་པའོ། །རྒྱུ་བཞི་ལ་རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པའོ། །ཁེངས་གཉེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཡིད་རྟུལ་པོ་མ་ཡིན་པ་མཁས་ཤིང་

མཛངས་པ་ལྟ་བ་ངན་པར་མ་ཞུགས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་དེའི་གནས་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་པ་སྤྱོད་པ་དང་། དེའི་གནས་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་

བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དག་ལ་འཇུག་པ་ལས་ལྡོག་ནས། འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཆེས་དམན་པ་འཛིན་དུ་འཇུག་པར་མི་

བྱེད་པའོ། །སྐྱིང་རྗེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་རྒྱུ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གང་ན་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་སྐྱེ་བར་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་སྡུག་བསྔལ་ཅིའང་རུང་བས་ནོན་ཅིང་གནོད་པ་མཐོང་

བ་དང་། བདག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཅིའང་རུང་བས་གནོད་ཅིང་ནོན་པ་དང་། རང་དམ་གཞན་སྡུག་བསྔལ་དུག་པོ་བར་ཆད་མེད་པས་ནོན་པ་མཐོང་ན། དམིགས་པ་དེ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རིགས་ཉིད་ལས་གོམས་པ་མེད་པ་ཡང་སྐྱིང་རྗེ་ཆུང་ངུའྱིང་ཆེན་པོ་དག་སྐྱེ་བའོ། །

སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་སྐྱིང་རྗེ་དེ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་རྒྱུ་བཞི་ལས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་མི་སྐྲག་ན། ཆུང་ངུས་ལྟ་ཅི་སྨོས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱིང་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་བརྟན་པ་དང་། མ་ཁས་ཤིང་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་

སྟོབས་ཅན་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་མོས་པ་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཆེར་སྙིང་བརྩེ་བའོ། །སྟོབས་བཞི་ལ་རང་གི་སྟོབས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འདོད་པའོ། །གཞན་གྱི་སྟོབས་ནི་གཞན་གྱི་མཐུས་དེ་འདོད་པའོ། །རྒྱུའི་སྟོབས་ནི་སྔོན་ཐེག་པ་ཆེན་

@185B པོའི་ཆོས་ལ་གོམས་པས་དལ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ཙམ་མམ་བསྟན་པ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་དེ་སྐྱེ་ན་ཆོས་ཐོས་པའམ་མཐུ་མཐོང་བས་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའོ། །སྤྲོང་བའི་སྟོབས་ནི་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བསྟེན་པའམ་ཆོས་ཉན་པའམ་སེམས་

པ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པ་བྱས་པ་ལས་སེམས་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཏེན་བཞི་དང་རྒྱུ་བཞི་ཚོགས་པའམ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དང་རྒྱུའི་སྟོབས་གཉིས་སོ་སོ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་བརྟན་པ་སྟེང་པོ་ཡོད་པའོ། །གཞན་དང་སྤྲོང་བའི་སྟོབས་ལས་ནི་མི་བརྟན་པ་སྐྱེ་བར་བལྟའོ། །

ཞེས་སོ།། ༷།རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ལས་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་སྟོན་པས་ཕན་ཡོན་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། མཆོག་ཏུ་རྟེན་དཀའི་རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་དེ། །ཀློ་རྒྱལ་མ་དྲོས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཆེན་གྱི། །ཆུ་ཀླུང་བཞི་ཡིས་འཛིག་རྟེན་བསྲེག་སྐོམ་སེལ། །རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཡན་

ལག་བརྒྱད་ལམ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་བརླན་གྱིས་འགྲོ་དགེའི་སྨན་སོགས་བསྒྲེད། །དབང་སྡུད་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ལ་སོགས། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་རྣམ་གྲོལ་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་འགེངས་པར་བྱེད། །སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བསོད་ནམས་ཞིང་མཆོག

དང་། །གཞོད་པ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་མཆོག་འཛིན་འགྱུར། །སྲེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པ་ལས། མི་ལུས་ཐོབ་པ་རྣེད་པར་དཀའ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་རྣེད་པར་དཀའ། །སངས་རྒྱས་དང་པའང་རྣེད་པར་དཀའ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་རྣེད་པར་དཀའ། །གནས་སྐབས་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། །བསྐལ་པར་རྣེད་པར་དཀའ་བ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་ཐོབ་ནས་མ་སྨད་ཞིག །མཐུ་སྟོབས་དག་ཀྱང་ཆུད་མི་གཟོན། །སེམས་དེའི་བསྙེན་འགྲུབ་བསྒྲེད་ནས་ཀྱང་། །རྒྱ་ཀུ་བག་ནི་ཡོད་པར་གྱིས། །བང་སྤོང་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་། །བག་ཡོད་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་བརྟེས། །སངས་

རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བའི་སྐོར་དང་ཚུལ་ཁྲིམ་ལམ། །བག་ཡོད་པ་དང་བསྙེན་འགྲུབ་ཡིན། །མ་ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་སློབ་ཅེས་སོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ཀྱང་། སྐལ་པ་བྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་སྣང་བྱེད་རྣམས་ནི་དགོན།@186A ཡུ་དྲུམ་ལྟ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟར། །འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་རེས་འགའ་འབྱུང་། །གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ཞུགས་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་དེའང་དགོན། །དཔའ་བོ་ཡི་ནི་སེམས་དེ་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་རེས་འགའ་འབྱུང་ཞེའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་

དཔེར་ན་གླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དོས་པའི་གནས་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱང་ཆེན་པོ་བཞི་གཏོང་བས་ཤར་གཤིས་པ་དང་ཤར་བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐོམ་པ་སེལ། འབྲུ་དང་སྨན་དང་ཆུ་ཚེ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའང་ཀུན་ཏུ་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ལྟར།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་ན་དེ་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་གླུང་ཆེན་པོ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་ཆུ་གླུང་རྒྱལ་པོ་བཞི་གཏོང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་དང་། ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེའི་ཆུ་དང་། དབང་

པོ་དང་སྟོབས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ཆུས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པའི་ཞིན་མོངས་པའི་སྐོམ་པ་རྒྱུན་བཅད་ནས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའང་ཆོམ་པར་བྱེད་ཅེས། །བྱང་སེམས་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་བརྟན་

པའི་ཕན་ཡོན་ནི་གཉིས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་གནས་དང་བླ་མ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དང་ཚ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གནོད་པ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ཀུན་ནས་བསྡུད་བའི་ཉིས་ འབྱུར་གྱིས་བསྡུད་པ་ལས་གཉིད་ལོག་གམ་རྨི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་གནོད་པ་ལ་སོགས་པར་བྱུར་ཀྱང་གནོད་སྐྱེན་ལ་སོགས་པས་གཅོ་བར་མི་རུས་ཏེ། ཚེ་བརྟེས་ཀྱང་གནོད་པ་དང་ནད་ཉུང་བ་དང་། ལུས་དང་ངག་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ན་ངལ་བ་ལ་སོགས་

པར་མི་འབྱུར་རོ། །རིགས་ལ་གནས་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་ཆུང་ལ། སེམས་བསྒྲིད་ན་ནི་ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཞིན་ཏུ་ཉུང་ངོ། །ཡམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་གསང་སྔགས་གཞན་གྱིས་མ་བླུབ་པ་དག་ཀྱང་དེའི་

@186B ལག་ཏུ་འོང་ན་འགྲུབ་བོ། །ལྷག་པར་ཡང་བཟོད་པ་དང་དེས་པ་ཆེ་བས་གཞན་གྱི་གནོད་པ་བཟོད་ཅིང་གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར། གཞན་དག་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་ཡང་ཞིན་ཏུ་མི་དགའོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཕྲག་དོག་དང་

གཡོ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་དམས་པས་ཆུ་ལ་སྐྱེས་ན་ཡང་སྡུང་དུ་འབྲལ་ལོ། །དེ་གང་དུ་གནས་པའི་གྲོང་ལ་སོགས་པར་སྡུ་གེ་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་བྱང་བ་དག་ཀྱང་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཆུ་ལ་སྤྲང་གྱི་ལས་ཀྱིས་དམྱལ་བར་སྐྱེས་

ཀྱང་སྡུང་དུ་ཐར་བ་དང་སྨྲ་བསྟལ་ཆུང་བ་དང་སྐྱོ་བ་དང་སྐྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཡོན་མང་པོ་འཐོབ་པའོ།། ༄།།ས་ངས་ཆུས་མཆོད་པ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་གཏྲྭའི་བྱེ་སྐེད་ཀྱིས། །ཞིང་རྣམས་རིན་ཆེན་མེ་ཏོག་སོགས་བཀང་བས། །མཆོད་བཀུར་

དཔག་མེད་བྱས་པས་འགྲོ་བ་ཀུན། །བསྒྲལ་ཕྱིར་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པའི་ཚར་མི་ཕོད། །གཞན་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་ལ་འགྲོ་མང་གིས། །ཞལ་ཟས་སྦྱོས་དང་རིན་ཆེན་གདུགས་སོགས་ཀྱི། །མཆོད་པ་ཟིལ་གནོན་འཇིག་རྟེན་འབྱམ་ཀླས་པའི། །སངས་རྒྱས་མཐའ་

ཡས་མཆོད་ཕྱིར་འདི་བསྐྱེད་ཕྱིར། །སྐྱེ་མ་ལྷ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ན། །མཚན་མཆོག་སྡུམ་ཆུ་གཉིས་ལྡན་པའི། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །མི་གང་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་

ཞིང་། །གང་གྲའི་བྱེ་མའི་གྲངས་སྙེད་པ། །མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱིས་བཀང་བྱས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་མཁོན་ལ་ཕུལ་བ་བས། །གང་གིས་འདིར་ནི་ཐལ་སྦྱར་ནས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུད་ནས། །འདི་ནི་མཆོད་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་ཚད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

ནི་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་ལྟར་བློ་མཆོག་གིས་བསྟན་པ། །དེ་འདྲའི་མཆོད་པ་གང་ཡང་མེད། །དེ་འདྲ་བ་ཡི་དཔལ་ཡང་མེད་ཅེས་སོ། །དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གྲའི་བྱེ་མའི་གྲངས་སྙེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་

@187A ཀུན་བཀང་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕྱག་བ་བས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་བྱའི་ཕྱིར། །གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཀུད་ན། །མཆོད་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་

གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འབྱུང་ཞེས་སོ། །རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་ཁྱུ་མཆོག་ལ་ནི་མཆོད་ཆེན་མང་། །དཔག་མེད་རྒྱ་ཆེན་བསམ་ཡས་བྱས་ཟིན་གྱིས། །འགྲོ་བ་དག་ལ་སྐྱིང་བརྩེ་བསྐྱེད་

ནས་ཀྱང་། །རབ་མཆོག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡང་དག་སྤྲུལ་བྱེད་གང་། །དེ་ནི་མཆོད་མཆོག་དམ་པ་ཁྱད་པར་ཕགས། །དེ་ནི་ཕྱི་མའི་བསོད་ནམས་གཟི་ཆེན་ཡིན་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། མི་བཟུས་སེམས་ཅན་གཞན་

ཐམས་ཅད་དང་ཡང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། ཞལ་ཟས་ལ་སོགས་པ་དང་། སྣོས་ལ་སོགས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་དང་། གདུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཐམས་ཅད་བྱས་པས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

དང་པོ་སྐྱེ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆ་ཙམ་དུ་འང་མི་ཕོད་དེ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་གྲས་པ་མ་ལུས་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་འབྱམ་གྲས་པ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པས་སོ་ཞེས་སོ།། ༄།ལམ་དམན་པ་འདོར་ཞིང་མཆོག་བསྟན་པ་ནི།

དང་པོར་མོས་པས་ཉན་ཐོས་ས་ཀུན་དང་། །ལྷག་བསམ་དག་པས་རང་རྒྱལ་ས་ལས་འདའ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པས་རྒྱལ་སྲས་མ་ངེས་ལས། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་བཞུགས་སེམས་ཀུན་མཉེས་རྫོགས། །ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ལྟའི་མདོ་ལས། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་གནས་

ན་དག་བཅོམ་པའི་ས་ལས་འདའོ། །གཉིས་པ་ལས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་འདའོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ངེས་པ་ལྟང་མ་བསྟན་པ་ལས་འདའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ་ཞེས་སོ། །

@187B བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྡུད་ཅིང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།། ༄།སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཁྱས་པ་ལས་འབྱང་བ་སྡུད་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་བསོད་ནམས་ཀུན་བསྡུས་སྟོམ་ཡིན་ཏེ། །ཀླུང་སོགས་ཐམས་ཅད་ཆུ་མཆོར་འདུས་སོགས་ལྟར། །བྱིས་དང་ཉན་ཐོས་རང་

རྒྱལ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི། །བསོད་ནམས་མ་ལུས་དང་ཡོའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟུས། །མདོ་སྡེ་ལས། བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་སྟེ། ཆུ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འདུས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་

བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ལྷ་དང་མིའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ནི་འདིར་འདུའོ། །ཡང་རྣམ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དང་བྱོང་ལ་སོགས་པ་དང་།

བླུང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དང་སྟོང་གཉིས་དང་སྟོང་གསུམ་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་འདུས་སོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་བ་དང་རང་རྒྱལ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་

ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པར་འདུས་སོ་ཞེས་སོ།། ༷།འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་དང་ཚངས་པའི་དང་སྦྱིན་པའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོའི་བསོད་ནམས་ཟེལ་གྱིས་གཏེན་པ་

ནི། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་གྱི་བསོད་ནམས་ཚངས་པ་ནི། །གསུམ་གྱིས་བྱམས་

ཆེན་སྤྱིན་བྱང་བསམ་འདས་རྣམས། །དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལྷག་བསམ་དམ་པ་ཡིས། །འགྲོ་ལ་བརྩེར་ལྡན་བསོད་ནམས་ཆར་མི་ཕོད། །མདོ་སྡེ་ཉིད་ལས་སྟོང་གསུམ་གང་གླེའི་བྱེ་མ་སྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཕེར་ལོས་བསྐྱར་བའི་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་བས་

ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དོ། །སྟོང་དང་སྟོང་གཉིས་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་གྱིས་གང་བ་སྦྱིན་པ་བས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་གསུམ་པོ་དེ་གསུམ་གྱིས་སེམས་

@188A ཅན་ལ་བྱམས་པས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དོ། །དེའི་བསོད་ནམས་པས་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གླའི་ཀླང་གི་བྱེ་མ་སྐྱེད་ཡུངས་འབྲུས་གང་བའི་འབྲུ་

རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡུངས་འབྲུ་དེ་རྣམས་ཇི་སྙེད་པའི་ཆ་རེ་གསེས་པའི་གྲངས་ཀྱི་གླིང་བཞིའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀླ་རིའི་བུ་ལྷ་བུའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྱང་། ཡུངས་འབྲུ་གཅིག་གི་གྲངས་ཀྱང་བསྐལ་པར་ཡང་མི་ཆོད་ན་ཐམས་ཅད་ལྷ་ཅི་སྟེས། ཤར་ཕྱོགས་ལ་

སོགས་པར་ཕྱོགས་རེ་རེའི་ཡུངས་འབྲུ་དེ་ཐམས་ཅད་སྣེད་ཀྱིའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདས་པར་ཡུངས་འབྲུའི་ཆ་རེ་རེ་ཡོར་ཡང་ཕྱོགས་རེ་རེར་ཡུངས་འབྲུའི་ཆ་དེ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་ཟད་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་ནམ་མཁའི་མཐས་

ཁྱབ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀང་སྟེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཱོ་སྦྱུ་མེད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྨིན་བར་བཟོད་པའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ

བསྒོམ་པའི་བསོད་ནམས་བསྟུས་པ་དེའི་ཚར་ཡང་མི་ཕོད་དོ་ཞེས་སོ། །འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་གཅིག་དང་ལྡན་ན་སྙུང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་སྟེ། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

སྣེད་རྗེ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་གང་ཡང་མི་སྤྱོད་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཉི་ལྡག་མི་སྤྱོད། ཁྱིམ་པའི་རྣགས་ལ་སྡེད་པ་མི་སྤྱོད། རབ་ཏུ་

བྱུང་བས་རྣེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་མི་འདོད། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྟན་པ་ལ་གནས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཇི་ལྟ་བར་རྟོགས་པ་ནི་སྨྲ་མ་ལྟ་བུ་དབེན་པ་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་འང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། མི་

@188B ཤེས་རྟོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། མི་རྟོག་ལ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་ན་རང་གིས་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་གཞན་ལ་སྟོན་ཅིང་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའོ་ཞེས་སོ།། ༼།སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་

ལས་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ནི། གཞན་ཡང་དང་པོའི་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱང་། །གཉིང་དཔག་དཀའ་བས་ཀུན་མཁྱེན་སྟོང་ཡུལ་ཉིད། །ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་བསྐལ་མང་བའི་ཀུན་གྱིས། །ཚིམ་བྱས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི་བསྟོམས་

བྱུང་དང་། །སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་རང་རྒྱལ་འབྲས་བུ་ལ། །བཀོད་པས་འདི་ཡི་བསོད་ནམས་ཆར་མི་ཕོད། །མདོ་དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་དང་པོ་བསྟེད་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཤེས་པར་དཀའ། ཡིད་ཆེས་པར་དཀའ། བརྟག་པ་ལ་སོགས་པར་དཀའ་སྟེ། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཟད་དོ། །ལ་ལ་ཞེག་གིས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐལ་པར་བདེ་བར་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་ཀྱང་བྱས་ཏེ་བསྟབ་པའི་གཞི་ལྟ་བཙུད་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུའང་བྱས་

པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་འདིའི་ཚར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །དེས་དེ་ལྟ་ཞོག་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐལ་པ་བརྒྱར་དེ་ལྟར་བསྟེན་ཀྱང་ནས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཞག་པ་དང་། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་ཀྱང་ཏེ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། བརྒྱ་སྟོང་དུ་

ཀྱང་ཏེ་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། བྱེ་བར་ཀྱང་ཏེ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟེམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། བྱ་ཕྲག་བརྒྱར་ཀྱང་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། བྱ་ས་སྟོང་དུ་ཀྱང་ཏེ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། བྱ་བ་འབུམ་དུ་ཀྱང་ཏེ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། བྱ་ཁྲག་ཁྲིག

ཀྱང་ཏེ་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་། བྱ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་དུ་བདེ་བར་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་ཀྱང་བྱས་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་ལ་བཞག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚར་ཡང་མི་ཕོད་དོ།། ༄།དེའི་འཐད་པ་ནི། གང་ཕྱིར་དེ་སྟེང་དག་བས་

@189A ཞེས། །སངས་རྒྱས་ཀྱི། །རིགས་འཆོ་མི་རྣམ་འདིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན། །བསླུ་ཕྱིར་ཞུགས་ལས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གདུང་། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཉེ་བར་གནས་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་སྲུ་མི་འགྱུར་གྱི། འདིས་ནི་འཇིག་རྟེན་

གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ།། ༥།འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཡོ་གས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་དང་ནི། །སེམས་

ཅན་ཁམས་མང་རྒྱུད་དང་འཇིག་ཚགས་དང་། །མོས་དང་དབང་སོགས་ཞེས་པར་ནུས་སྲིད་ཀྱི། །དང་པོའི་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཟད་མི་ནུས། །གང་ཕྱིར་འདིས་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པའི། །འཇུག་ཀུན་ཞེས་ཀྱི་དེ་ཙམ་གྱིས་མིན་ཕྱིར། །ཡང་མི་ལ་ལས་ཤར་ཡོ་གས་

སུ་སེམས་བསྒྲེད་པ་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་འདས་ལ། སེམས་བསྒྲེད་པ་དེ་འདྲ་བས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་འདས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱད་པ་མ་ཟད་

ནས། མི་གཉིས་པ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འདས་ཀྱང་མ་ཟད་པ་ནས་མི་བཟུ་བའི་བར་གྱིས་

འདས་ཀྱང་ཟད་པར་མི་ཤེས་སོ། །ཕྱོགས་བཅུ་ཅར་དུ་འང་དེ་བཞིན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱད་པ་ནི་ཤེས་པར་རྟོང་གི །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོའི་བསོད་ནམས་ནི་མཐའ་མེད་དེ། དེ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་ཡང་ས་

པ་དོག་པར་དང་། དོག་པ་ཡངས་པར་དང་། སྣོལ་ཞི་ལ་སྤྱིའུ་ཚུགས་སུ་དང་། སྤྱིའུ་ཚུགས་སྣོལ་ཞི་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའི་ཚད་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྐྱེས་བུ་བཅུས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་

བགྲངས་པའི་མཐའ་ནི་ཤེས་པར་སྲིད་ཀྱི། འདིའི་བསོད་ནམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཇིགས་པ་དང་ཆགས་པ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཕྱེ་བས་ན་བསྐལ་པ་རིང་པོ་ལ་ཐུང་ངུ་དང་། གཅིག་ལ་གྲངས་མེད་པ་དང་། གྲངས་

@189B མེད་པ་ལ་གཅིག་ལ་སོགས་པར་འཇུག་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་དེ་སྐྱེ་བས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། དབང་པོ་དང་བསམ་པ་དང་། སྤྱོད་བ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེ་བའང་

སྒྲུར་རོ། ༥།སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་དང་། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན། །འདི་ལས་འཐོབ་ཅིང་འདི་ཡིས་བསྟས་པའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་

མ་ལུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེས་བསྟེད་ཅིང་དེར་འདུས་པའོ་ཞེས་སོ། །བསྟན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་

པར་ཡང་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་བྱ་སེང་གེས་ཞུས་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བ་ནི། །ཚོས་གང་གིས་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་བྱའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་སེམས་

བཏུད་པ། །དེས་ནི་ཚོས་ཀུན་བསྟུ་བ་འཐོབ་ཅེས་སོ། །གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་འབྱུང་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཀྱང་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ་ཚོས་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་

ཅད་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སོ།། ༥།སྨྲག་བསྟལ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ནི། ཐུབ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་མཆོག་འདི་བཟུང་ན། །སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར། །ཉི་མའི་སྐྱིང་པོ་ལས། དགེ་བའི་དོན་དུ་ཞིང་གཅིག་ལས། །ངེད་ཅག་ཐམས་ཅད་གཤེགས་པ་

ཡིན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མི་བཞུགས་ན། །སྡུས་ཀྱང་དཔལ་ཆེན་མི་འཐོབ་བོ། །ཁྱེད་ཅག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །གཅིག་ཏུ་སེམས་ནི་གཞོལ་བྱས་ནས། །ཁྱེད་ཅག་ཕྱིན་ཆད་འཚོར་བར་ནི། །སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ངོ་ཞེས་སོ།། ༦།དེ་ཐམས་ཅད་པས་བསྟན་པ་

@190A ནི། དེ་ནི་ས་བོན་ཞིང་ས་ཆུ་རླུང་མེ། །ཉི་ཟླ་སྒྲོན་མིག་མུ་སྟེགས་ལམ་བཞོན་སྐོ ། །བཟའ་ཤིང་ར་བ་གཞལ་མེད་ཁང་གནས་བརྟེན། །ཞ་མ་མ་མ་རྒྱལ་བློན་མཆོ་ཆེན་གཞི། །རིན་ཆེན་ཁོར་ཡུག་གངས་རི་སྤོས་ངད་ལྗང་། །ནམ་མཁའ་པདྨ་གླང་པོ་ཅང་

ཤེས་ཏེ། །ཁ་ལོ་བསྒྱུར་དང་སྨན་པ་ས་འོག་དང་། །རྟོ་རྩེ་སྤོས་སྣོད་མེ་ཏོག་ཅན་དན་བསིལ། །ཞ་ཀ་རྩ་ནག་སྨན་རྒྱལ་བལྟ་སྡུག་དང་། །འབྲལ་བྱེད་སྨན་དང་དབང་པོ་ངལ་བསོ་བ། །ལྷན་ལྷབ་བསྐལ་མེ་རྩ་ཕྲ་སྨན་རྒྱལ་དཔལ། །ཀླུ་ཡི་རིན་ཆེན་ཆུ་མདངས་ཡིད་བཞིན་

མཆོག །བྱམ་བཟང་འདོད་འབྱིན་སྡོང་པོ་ཤིང་བལ་རྒྱུད། །ངང་རིས་ཅན་གོས་འདེའུ་ཐུང་མདའ་མདུང་གཡོལ། །གོ་ཅ་རལ་གྲི་རལ་སོ་མདའ་སྟེའུ་ཁ། །དཔའ་བོ་རོ་མཆོག་ལགā་ཆ་སྐ་རེ་མཆོག། །ལགā་ཀང་མིག་མཁན་སྐམ་པ་ཆོར་བརྙང་ནོར། །མཛའ་བོ་གཙུག་ལགā་མེ་

ལོང་ཆུ་མིག་གཏེར། །པད་དཀར་ཀྲུང་ཆེན་ཀུ་རུལ་སྲོག་དབང་པོ། །བདུད་རྩི་ཀུན་ནས་འཕོར་སྟིང་མཆིལ་པ་སྔགས། །དུག་གི་གཉེན་པོ་དུག་སྨན་རྒྱང་འཕོར། །རིན་ཆེན་གྲིང་རིགས་འབྱུང་གནས་ཆོད་དུས་སྟོད། །ཆུ་ཁམས་སྤྲང་རྩིའི་གནས་དང་གནས་ཁང་མར། །

ཁབ་ལོང་ཙིརྟ་ནྲི་ལ་བེ་ཏྲཱ་ྀ། །འཛམ་གླིང་གསེར་རྒྱན་རི་རབ་ཐོ་རངས་རྩ། །དོན་སྒྲུབས་མཆོད་སྤྲིན་དང་བའི་ཆུ་དང་འབྲིག །རྟག་པ་གླེང་གཞི་མདོར་བསྡུན་སྤུང་མ་རྩི། །དབང་པོའི་མིག་འཕྱལ་དེའི་མེ་ཆུ་ལྷའི་ཞགས། །མཆོད་རྟེན་དཔེ་ལས་ཉི་ལྷ་ལྷག་བཅས་བརྒྱ། །རྩི་དང་རིན་

ཆེན་ཤེང་སོགས་ཁྲད་པར་གྱི། །དཔེས་ཀྱང་རྣད་བྱང་ཡོན་ཏན་དཔག་ཡས་རྣམས། །ཇི་སྐད་གསུངས་བཞིན་བལྟ་བས་རྣམ་ངེས་བྱ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཚོས་ཀུན་ནི། །འདི་ལ་གནས་པས་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་མཆོག་གིས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་འབྱུང་གང་གིས་འདི་

བསྒྱེད་དེ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་རྩོལ་མ་ལུས་བརྒྱང་། །སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཞིང་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་

@190B ཐམས་ཅད་རྟེན་པས་ས་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱེད་པས་ཆུ་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བཟེན་པས་རླུང་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་བའི་རྩ་ཐམས་ཅད་བསྲེག་པས་མེ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་སྣང་བར་བྱེད་པས་

ཉེ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་རླུ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་བ་བྱེད་པས་སྒྲིན་མ་ལྟ་བུའོ། །མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་བྱེད་པས་མིག་ལྟ་བུའོ། །སུ་སྟེགས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་

བྱེད་པས་སུ་སྟེགས་ལྟ་བུའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐོང་ཁྲིར་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ལམ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གནས་པས་བཞོན་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་སྤོན་འཛུག་པས་ན་སྤྲིན་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་མོས་པ་སྐྱོང་

བར་བྱེད་པས་བཟའ་ཤིང་གི་ར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁང་པར་གནས་པར་བྱེད་པས་གཞལ་མེད་ཁང་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པས་གནས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་བསྒྲིད་པས་རྟེན་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བསྙུང་བས་ཕ་

ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བསྒྲིད་པས་མ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བས་མ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །སྟོན་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་བློན་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་

ཐམས་ཅད་འདུ་བས་མཆོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་གཞི་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པས་ཁོར་ཡུག་ལྟ་བུའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཐམས་ཅད་འཕེལ་

བར་བྱེད་པས་གང་རས་རི་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྲིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་རི་སྤྲིས་ངད་ལྡང་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་མི་གོས་པས་པདྨ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་དུལ་ཞིང་ཅང་ཤེས་པས་གླང་པོ་ལྟ་བུའོ། །རྟོག་པ་དང་@191A བྲལ་བས་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱོང་བའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཁ་ལོ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གསོ་བར་བྱེད་པས་སྨན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་པར་བྱེད་པས་སའི་འོག་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་

ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་རྣོ་རྩེ་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་དྲི་ཞིམ་པོ་དང་ལྡན་པས་སྤྲོས་སྟོང་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་ན་དགའ་བས་མེ་ཏོག་ལྟ་བུའོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་གདུང་བ་བསིལ་བར་བྱེད་པས་ཁ་བའི་ཙན་དན་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱས་པར་

འཁོངས་པས་ཞ་གཏུན་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པས་སྨན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བལྟ་ན་སྡུག་ལྟ་བུའོ། །བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྔག་རྡུ་འབྱིན་པས་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་སྨན་ལྟ་བུའོ། །དབང་པོ་ཀུན་དབང་བསྒྲུར་བས་དབང་པོ་ལྟ་བུའོ། །དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་

བས་ངལ་བསོ་བ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཛོངས་པར་བྱེད་པས་ལྷབ་ལྷབ་ལྟ་བུའོ། །ཉེས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསྲེག་པས་བསྐལ་པའི་མེ་ལྟ་བུའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཛིལ་བར་བྱེད་པས་རྩ་བ་མ་དཀྲོགས་པའི་སྨན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བྱེད་པས་དཔལ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དུག་སེལ་བས་ཀླུའི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་རིན་པོ་ཆེ་ཆུ་དྭངས་ལྟ་བུའོ། །དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་པ་ཐམས་

ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུན་ཆར་དུ་འབེབས་པས་འདོད་འབྱེད་གྱི་ཞིང་ཏུ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བས་ཞིང་བཀའ་སྩལ་ཏུ་རྒྱུ་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་བའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དང་མ་འདྲེས་པས་གོས་དང་རིས་ཅན་ལྟ་བུའོ། །འཇིག

ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་གོ་ཆ་བརྟེལ་བར་བྱེད་པས་མདེའུ་ཐུང་ལྟ་བུའོ། །སྨྲ་བསྟལ་གྱི་འབེན་འབིགས་པར་བྱེད་པས་མདའ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འདུལ་བར་བྱེད་བས་མདུང་ཐུང་ལྟ་བུའོ། །བསམ་པའི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་གཤེལ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་

@191B འགེགས་པར་བྱེད་པས་གོ་ཆ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་གྲུད་པ་འགེམས་པས་རལ་གྲི་ལྟ་བུའོ། །ང་རྒྱལ་གྱི་དྲེགས་པ་དང་རྟོམ་པའི་གོ་ཆ་འདུལ་བས་རལ་གྲིའི་སོ་ལྟ་བུའོ། །བག་ལ་ཉལ་གྱི་གོ་ཆ་གཤེགས་པས་མདེའུ་སྦྱེའུ་ཁ་ལྟ་བུའོ། །ང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་མཚན་སྐྱེལ་བས་དཔའ་

བོའི་རྣ་མཆོག་ལྟ་བུའོ། །མི་ཤེས་པའི་ཞིང་བསྒྲེལ་བས་ལགཔ་ཆ་ལྟ་བུའོ། །སྨྲ་བསྟལ་གྱི་ཞིང་གཅོད་པས་སྟ་རེ་ལྟ་བུའོ། །གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པས་མཆོག་ཆ་ལྟ་བུའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུས་བསྟུང་བས་ལགཔ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་འགོད་པས་

ཤང་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་རིག་པའི་ལིང་ཀོག་སེལ་བས་མིག་མཁན་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟུ་འབྱིན་པས་སྐམ་པ་ལྟ་བུའོ། །བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཆོར་མ་འདོན་པས་ཆོར་བཟུང་ལྟ་བུའོ། །གནོད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་ཧོར་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་བའི་བཅིངས་པ་འགྲོལ་བས་མཛའ་

བོ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་འབྱུང་བའི་ལམ་ཞེས་པར་བྱེད་པས་གཙུག་ལག་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྟོན་པས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའོ། །ཡེ་ཞེས་མི་ཟད་པ་འབྱུང་བས་ཆུ་མིག་ལྟ་བུའོ། །བསོད་ནམས་ཟད་མི་ཤེས་པས་གཏེར་ལྟ་བུའོ། །འགོ་

བ་མེད་པས་པན་དཀར་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྟུན་པའི་དངོས་པོ་རྣག་ཏུ་འབེབས་པས་ཆུ་གླུང་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ལས་ཆར་འབེབས་པས་གླུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་

བུའོ། །སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་སྤོག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུའོ། །འཆི་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་

སུ་བསྒྲེལ་པས་བདུད་རྩི་ལྟ་བུའོ། །གདུལ་བྱ་སྟུད་ཅིང་འདྲེན་པས་ཀུན་ནས་འཁོར་བའི་སྐྱིང་པོ་ལྟ་བུའོ། །འཁོར་བའི་ཆུ་ལས་འབྱིན་པས་མཆེལ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པའི་དུག་སྤྱོང་བས་སྔགས་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པའི་དུག་སེལ་བས་དུག་གི་གཉེན་པོ་

ལྟ་བུའོ། །ཕེན་ཏུ་ན་སེལ་བས་དུག་སྨན་ལྟ་བུའོ། །སྣྲིབ་པ་དང་བར་ཆད་ཀྱི་རྣ་ཐམས་ཅད་འཕོར་བས་རྣུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་རིགས་

@192A ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་སྐོ་ཡིན་པས་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོང་པས་སྤྱད་པར་བྱ་བས་ཚོང་དུས་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པས་སྟོང་ལྟ་བུའོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྲིན་པའི་དྲི་མ་སྟོང་

བས་ཆུའི་ཁམས་ལྟ་བུའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་སྤྲང་རྩི་འི་གནས་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པས་གནས་ཁང་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་རྟུལ་གནོན་པས་མར་ལྟ་བུའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་

མི་འདྲེ་བས་ཁབ་ལོང་ལྟ་བུའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པས་ཞི་རྒྱ་ལ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པས་བཅུ་ར་ྀ་ལྟ་བུའོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་གསེར་གྱི་

རྒྱུན་ལྡུག་བྱེད། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པས་རི་རབ་ལྡུག་བྱེད། །ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པ་སེལ་བས་ཐོ་རངས་ཀྱི་རྣ་ལྡུག་བྱེད། །དོན་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པས་དོན་ལྡུག་བྱེད། །སྐྱབས་འཚོལ་བ་རྣམས་མི་གཏོང་བས་སྐྱབས་ལྡུག་བྱེད། །འགྲོ་

བ་ཀུན་ཆོམ་པར་བྱེད་པས་མཆོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་ལྡུག་བྱེད། །རྟོག་པ་མེད་པས་ན་ཚུད་དང་བ་ལྡུག་བྱེད། །སྐྱེ་དགའ་བར་བྱེད་པས་དབྱིག་ལྡུག་བྱེད། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཐུབ་བོ་

ཡིན་པས་ཆོག་པ་ལྡུག་བྱེད། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པས་བླིང་གཞི་ལྡུག་བྱེད།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པས་ན་མདོར་བསྡུན་པ་ལྡུག་བྱེད། །སྲིག་ཅོ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པས་བསྡུང་མ་ལྡུག་བྱེད། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བས་རྗེ་བོ་ལྡུ་

བྱེད། །ཉོན་མོངས་པའི་ལྡ་མ་ཡིན་འདྲེན་པས་དབང་པོའི་མིག་འཕྱུལ་ལྡུག་བྱེད། །

བག་ཚགས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཞོན་ཏུ་རྟོག་པས་དབང་པོའི་མེ་ལྡུག་བྱེད། །གདུལ་བྱ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་ཆུ་ལྡའི་ཞལ་པ་ལྡུག་བྱེད། །ལྡུ་དང་ལྡ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་

རྟེན་ལ་མཆོད་རྟེན་ལྡུག་བྱེད་ཞེས་སོ། །ཡང་གསེར་འབྱུང་གྱི་རྩེ་ལྡར་དམན་པ་ལས་

@192B མཆོག་ཏུ་བསྒྲུར་ཞིང་དེ་ཉིད་ནི་དམན་པས་ཉམས་པར་བྱ་མི་རུས་པ་ལ་སོགས་པའང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལས་བལྟ་བར་ངེས་པར་བྱའོ། །ཡང་མདོར་བསྡུས་པ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་། ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་གཞན་དང་ཡང་ལྡན་ཏེ་མདོར་

ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའོ། །དེ་བས་ན་

གང་གིས་འདི་བསྒྲིད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པས་ཤིན་ཏུ་བརྩང་ནས་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་ཉན་ཐོས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་ནི་ས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་

ཀྱིས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡོང་བུ་བྱད་པ་དག་ལ་དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྟམ་ན།། ༥།ས་སེའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དམ་པ་དེ་སྐྱེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ནི། འདི་ནི་བྱིས་པའི་ས་ལའང་ངེས་འཐོབ་སྟེ། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་མ་རིག་ཁོང་ཁྲོས་བསྒྲིབས། །སྡུག་བ་དམན་པར་ཞུགས་པ་སྟོ་

ཆུང་བ། །མོས་སྦྱོད་ཆུང་ངུ་སོགས་ལའང་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལའང་ས་ཐོབ་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱག་བསྟལ་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ལ་དམན་པ་ལ་འཇུག་པ་དམིགས་པར་གསུངས་པས་

དེ་ལ་སྐྱེ་བར་བསྒྲུབ་པའོ། །འདི་ལྟར་དྲི་མ་མེད་པར་བཀག་པས་བསྟན་པ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རི་རབ་དང་མཉམ་པའི་ནང་ནས་བྱལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །དཀོན་མཆོག་ཟ་མ་ཏོག་ལས་ཀྱང་། ཀ་ལ་པིང་ཀའི་ཕྱུག་སྐོ་ངའི་ནང་ན་ཡང་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་

སྒྲ་འབྱིན་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་རིག་པའི་སྐོ་ངའི་སྒྲའས་བྱི་ནང་ན་འདུག་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་མ་བརྟེལ་ཅིང་ཁམས་གསུམ་ནས་མ་བྱུང་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱིན་ཏོ་ཞེས་སོ། །དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་ཀྱང་། གང་

@193A ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་འཛིན་མི་ཀློག་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་དེའི་ཐེག་པ་ཀློག་ཅིང་ཁ་ཏོན་བྱེད། དཔྱོད་པར་བྱེད་ལ། གཞན་དག་ཀྱང་ཀློག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་དེ་ནི་ཤེས་རབ་རྟུལ་

པོར་འབྱུང་ཀེ་བྷ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་གོ །དེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་རྣུལ་པོར་བསྒྲུར་ཞིང་ཉམས་པར་བྱེད་དེ་འདི་ནི་ཕྱུགས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུས་འབྲོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ་ཞེས་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུ་

ནི་ཆོོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་དག་ས་ཐོབ་པ་ལ་ག་ལ་སྲིད། དེ་བས་ན་མོས་པ་སྟོང་པ་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དགོན་མཆོག་སྟིན་ལས་བྱིས་བའི་སྟོང་པ་དང་ལོག་པར་འཛུག་པ་ཐམས་

ཅད་ལས་འདས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱངས་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཡང་སྟིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་དམ་པ་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་

ཏུ་སྟོན་པའི་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་ན་ནི། ཀ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན།། ༥།བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཐོབ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནི་འགྲོ་ཀུན་བསྒྲལ་ཕྱིར་བསྐྱེད་པས་ན། །བསམ་པ་ཙམ་ཡང་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་ལྡན། །བསྟན་པ་ཀུན་ལས་

བཀྲས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྤྱོད་པ་དང་བལ་བ་ལ་ཡང་བརྟས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་ཀྱང་འཁོར་བ་པའི་བདེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རྣ་རྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་རྣ་རྡེ་

རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྟེག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྒྲེད་པའི་རྣ་རྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

@193B མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བརྟེག་གོ་ཞེས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ནི་བྱ་བ་མང་པོ་བྱེད་པ་མང་བས་ཉིན་མཚན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་སྨིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་

ལ་བསླབ་པར་མི་རུས་ཀྱི། དེས་ན་ཁྱོད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པ་དང་། དད་པ་དང་སྨོན་པ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ། བ་ཏ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དན་པར་གྱིས་ལ་སྨོམས་ཤིག །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཆོག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པར་ཕྱལ་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཉིན་

ངེ་ཞིང་དུས་གསུམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སྨོས་ཤིག །ཁྱོད་དེ་ལྟ་བུར་ཞུགས་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཡང་མི་ཉམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་ལན་དུ་མར་ལྷའི་ནང་དུ་སྐྱེས། ལན་དུ་མར་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཏེ།

ཐམས་ཅད་དུ་དབང་པོ་བྱེད་པར་གྱུར་ཀྱང་དུད་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་དང་གང་བར་མི་མངོན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལན་གཅིག་སྐྱེས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བ་དང་དགྲོལ་བ་དང་། དབུགས་དབྱུང་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་བརྒྱ

བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་རྩ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་སོ། །ཤ་ཅང་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་སུ་འབྲས་བུ་དེ་དག་འཐོབ་པ་ནི་མི་འདོད་ལ། དེའི་རྒྱུ་དང་

དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཉིད་ནས་ཕན་ཡོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་པ་གནས་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།། ༥།ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི། འཕོར་ལོས་བསྐྱེད་བ་ཁང་བཟང་ལེགས་བསྟར་ཞིང་། །རྒྱུན་གྱིས་

@194A སྤྲས་པར་སྤྱན་དྲངས་གཞན་མིན་ལྟར། །སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུན་སྤྲས་པས། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དྲི་མ་མེད་པར་བསྒྲིད། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་

པོ་ཆེའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའང་ཡིན་ཏེ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྡོག་བཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཀུན་ནས་སྐྱོང་ནུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རབས་པ་ཙམ་ཡང་རྣམ་པར་མ་མནན་པའི་རྒྱུད་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་འདི་

དག་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཉེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་བས་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཚང་དང་བཅས་པ་ལས་ལྡོག་པ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་པ་སྤྱོད་བའི་འཕོར་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་

ཁྱིམས་ཏེ། ཐ་ན་དགེ་བསྟེན་གྱིས་ཀྱང་དུག་དང་མཆོོན་དང་ཚང་འཚོོང་བ་ལ་སོགས་པའང་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །འདིའང་ཟེགས་པ་མཐའ་དག་གི་སྤྱོད་བ་ཐུན་མོང་པ། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་པ་སོ་སོར་བཞག་པ་ཡིན་པས་ན། གཞན་

དོན་དུ་མོས་པ་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པའི་སྡོམ་པའི་རིགས་གང་རུང་ཞིག་མེད་པས་སྤོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལས་མ་ལོག་པ་ལ། སྐྱེ་རྒྱས་རང་གི་དོན་ལ་མི་ལྟ་བར་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པས་ཕན་འདོགས་པའི་སེམས་

སྐྱེ་བ་ནི་མི་སྡིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ཡི་རྟེན་ཞེས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུངས་ལ། འགྲེལ་བར་ཡང་སེམས་དེའི་རྟེན་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་རྟེན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱན་དྲང་བའི་

གནས་ནི་ཁང་བཟང་བྱི་དོར་བྱས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་ཕྱོགས་བཟང་པོ་དག་ཡིན་གྱི་ལུད་དང་ལྡན་ལྡིན་ལ་སོགས་པས་ཁྲབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེའང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལྟས་

@194B ངག་ཡིད་གསུམ་སྡིག་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་བསོད་ནམས་དམ་པས་ཉེ་བར་བརྟན་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྒྲིད་པར་བྱའི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་ལྟོངོ། །དེའི་ཕྱིར་སྡོམ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་རང་དགའ་འབའ་ཞིག་གིས་སྨྲར་བའི་བློན་ཆོས་སུ་

ཟད་དོ། ༥ །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་འཇིགས་པས་བག་འཁྱམས་ཤིང་། །བདེ་བས་ཕོངས་ལ་གནས་འདིའི་སྐལ་མེད་པས། །འགྲོ་བའི་སྐྱབས་མཆོག་གསུམ་ལ་ལེགས་རྟོན་ཅིང་། །སྐྱབས་ཀྱི་གོ་འཕང་བགྲོད་ཕྱིར་རབ་འབད་བྱ། །

འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་དེའང་བདག་ཉིད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྲིད་པའི་འཇིགས་པ་ལས་མ་ཐར་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་དམ་པས་བདེ་བའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་པས་ནི་བསྐྱབ་པར་མི་ནུས་པས་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་དང་བཅས་པའི་

འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་གི་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་གསུམ་པོ་ལ་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གོ་འཕང་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉོན་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྟོས་ཤིང་

ཁས་ལེན་ལ་དམ་འཆའ་བ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་དང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ལམ་གྱི་བྱོགས་སུ་བྱུར་པའི་རྒྱུ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས། རང་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱས་ལ་གོ་འཕང་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས། སྐྱབས་སུ་

འགྲོ་བའི་རྩ་བ་བརྟན་པ་ལས་སེམས་ཀྱི་མཆོག་དེ་ཡང་བརྟན་པོར་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་མེད་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་འགྲོ་འདི་ལ་ནན་ཏན་བྱ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་གྱིས། འདི་ནི་དེའི་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེའང་སྟིང་རྗེ་ལས་རིག་བྱ། །དེ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་

ཕན་དང་བདེ་བྱེད་དཀའ་ལ་སྒྲུབ་མེད། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐེག་པ་ཀུན་གྱིས་རྗེན་པའི་ཡོན་ཏན་རྟག་ཏུ་ལྡན། །བརྟན་དང་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་འདི་མཆོག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ངོ་བོ་ཉིད་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་ལས་དང་ལྡན་པ་

@195A དང་དབྱེ་བའི་དོན་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ། དེའང་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། གང་ཞེག་དཀའ་བ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དོན་གཉིར། །གང་ཞེག་སྟེ་

བ་མེད་པར་དཀའ་བ་ཡང་དག་སྤྱོད། །ཀང་ཞིག་རྣམ་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱན་མཉམ་འགྱུར། །བྱོ་ལྷན་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །འོ་ན་དེའང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྲོན་པའི་སེམས་དང་

ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ལྟ་སྟེ། སྐྱབས་འགྲོ་འདི་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དང་པོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མཉན་ཏེ་བསམས་ཤིང་བསྒོམས་པའམ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྒོ་ཞིང་བསྐུལ་བ་སྟོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་ག་ལ་སོགས་པ་ལས་སྙིང་རྗེས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་

སངས་རྒྱས་ཉིད་འདོད་པས་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བའི་སྐོན་ཐོབ་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་བྱོ་རྒྱང་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། སྐྱོན་པའི་སེམས་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་སྟོམ་པ་འགའ་ཞིག་སྔར་མེད་ནའང་ཡང་དག་པར་བླང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གཉེན་ལའང་བལྟོས་ནས། སྔར་བྱི་བསམ་པ་དེ་

དམ་འཆའ་བའི་ལྷགས་ཀྱུ་ཁས་ལེན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་པ་ཞིག་གིས་འདི་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་རྒྱུད་ལ་བརྟན་པར་བཅིངས་ཤིང་དབང་དུ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཕྱི་མ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་

བསམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསྒྲིད་པའོ། །དེས་ན་དབུས་མཐའ་ལས། སེམས་བསྒྲིད་བའི་རྒྱུ་ནི་ངོ་བོ་སྒྲི་བའི་བྱེད་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི། ལུས་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་ས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་བྱེད་རྒྱུར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་སྟར་གྱི་སྒོར་བ་དེ་དམ་འཆའ་

བའི་ཞེས་པས་བརྟན་པར་བཟུང་བའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའམ་སྡོམ་པ་སྟེ། དེ་འཛིན་པ་ནི་སྡོམ་པ་བླང་བའི་ཚེ་གା་ལས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་ཏ་ཅང་སྒོས་པས་ཆོག་གོ །སྐྱབས་འགྲོ་དེའང་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པ་ལས། །

@195B ཞ་མ་ཁྲོད་ཀྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན། །མཐའ་བཞེས་རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱང་ཡིན། །དེ་དག་གིས་ནི་ཁྲོད་བོར་ནས། །ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ། །འཇིགས་འགྱུར་འཇིགས་པ་སེལ་མཛད་ཅིང་། །སྐྱབས་མེད་སྐྱོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་ཆོགས་མཆོག་དག་འདུན་ལ། །

དེ་རིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་གྱིས། །ལྷ་དང་དྲི་ཟ་མི་རྣམས་ལས། །གང་དག་དེ་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །འཇིགས་པ་ཀུན་ལས་ཐར་བར་འགྱུར། །བདེ་བ་རྣིང་པ་དཀའ་བ་མེད་ཅེས་སོ། །མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་གང་

ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཤེས་ནས་གཟུགས་སུ་མ་ཡིན། མཚན་མ་མ་ཡིན་ཆོས་སུ་མ་ཡིན་པར། སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

རྗེས་སུ་སོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བར་མཐོང་བ་ནི། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་བསྟོམ་ཞིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་འདུས་མ་བྱས་སྟོན་ལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་

བ་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ་ཞེས་སོ། ༥ །སེམས་སྨྲང་བ་སྟོན་པ་ན་ཚད་མེད་པའི་གཞི་ནི། ཐོག་མེད་འཁོར་བར་འགྲོ་གྲུབ་བདག་གི་མར། །གྲུར་ནས་དཀའ་བ་མང་པོས་བསྐྱངས་པ་ཡང་། །གྲངས་ལས་འདས་པའི་དྲིན་བསམས་

བྱས་གཟོ་བས། །གཅེས་ཤིང་ཡིད་འོང་མཉེས་གཤེགས་མང་དུ་བསྟོམ། །མ་ཡི་ཐུགས་མཐའ་རྒྱུ་ཤུགས་ཆོག་གྱུ་ཙམ། །རིལ་བུར་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཅན་རེ་རེས་བདག་གི་མ་བྱས་ཤིང་དེའི་ལྷོར་

ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་དཀའ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཤེན་ཏུ་མང་པོས་རང་གི་བདེ་སྡུག་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བདག་བསྐྱངས་ཤིང་། ཕན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཕན་བཏགས་པའང་བྱངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་པས་ན། ཐ་ན་ནུ་ཞོ་ཉི་ཚོ་འཐུངས་པ་དང་སྣ་བ་ཉི་ཚོ་བསྣབས་པ་ལ་སོགས་པ@196A ནུ་ཞོའི་མིའི་གནས་སྐབས་གཅིག་ཙམ་གྱི་དྲིན་ཡང་འཚོར་བར་དཀའ་བར་བསམས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་དྲིན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་གཟོ་བ་ལས་བྱང་བའི་གཅེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་སྡུག་པར་འཛིན་

པའི་བློ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྟེན་ཅིང་བསྒོམ་པ་མང་དུ་བྱ་བའོ།། ༷།དེ་ལས་བྱང་བ་ཚད་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་གཅོ་བོ་དང་བྲེད་པ་གསུམ་བསྡུས་པ་ན། དེ་ལས་ཚད་མེད་བཞི་ཡི་བརྩེ་ལྡན་པས། །གཅོ་ཆེར་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བཏང་སྙོམ། །འདི་ཉིད་བདེ་མཆོག་ཚད་མེད་

འབྱུང་གནས་ཏེ། །དེ་ལ་ལྷག་བསམ་དམ་པས་འབྱོལ་ལྟ། །ངོ་བོ་ནི་དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལས་མ་དྲིན་ཅན་རྣམས་ལ་ལན་དུ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པར་འདོད་པ་ནི་བྱམས་པའོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་མ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་གདུངས་པར་ཤེས་

ནས་དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ནི་སྙིང་རྗེའོ། །བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བས་སེམས་ཚོམས་ཞེང་ཡི་རངས་པ་ནི་དགའ་བའོ། །དེ་དག་ཕྲད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་གཉན་དུ་བདེ་ཞིང་

སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ནི་བཏང་སྙོམས་སོ། །སྔ་མ་གསུམ་ནི་བདེ་བའི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། ཐ་མ་ནི་ཕན་པའི་བསམ་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་ཡིན་པས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་ཅན། །ཕྲད་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །མི་

འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་ཅན། ཕན་བདེ་དགོངས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་བསྟོད་པའང་གསུངས་པའོ། །འདི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ནི་འདས་ཆེན་ལས། ཚད་མེད་པ་བཞིས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པར་འགྱུར་གྱི་སྟོང་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚད་

མེད་པ་བཞི་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་སྟེ་རིམ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའང་འཕོ་བ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བའང་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕན་བདེ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མི་འཕོ་བས་ཆོག་ཙམ་དུ་མི་འགྱུར་རམ། ཕོ་ན་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

@196B དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་མི་མཛད། དེས་ན་དགེ་སློང་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་གོས་ལ་པགས་པ་དང་། ཟན་ལ་སྲིན་བུ་དང་། སྲན་ཆོད་ལ་རྣག་དང་ཞོ་ལ་སྐད་པ་དང་ཕྱེ་ལ་རྡུས་ཕྱེར་འདུ་ཤེས་ཀྱང་དེ་དག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། དེས་

ཨན་པ་དང་བདེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན་འདི་ནི་བརྒྱན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མངོན་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི། །དྲང་སྲོང་ས་ཆེན་གང་བ་ལ། །དབང་ལྡན་རྒྱལ་པོས་གླང་ཆེན་སོགས། །ལོངས་སྤྱོད་ཀུན་བསྟོབ་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །བྱམས་པ་བསྒོམས་པའི་དགེ་བ་ཡི། །བཅུ་དྲུག

ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་མ་བསྒྲུབ་ན་ལུས་ངག་ཀྱང་བསྒྲུབ་བར་མི་འགྱུར་ལ། སེམས་བསྒྲུབ་ན་ལུས་ངག་ཀྱང་བསྒྲུབ་བར་འགྱུར་རོ། །ལུས་ངག་མ་བསྒྲུབ་ན་ནི་བན་སོང་དུ་ལྟུང་ལ་བསྒྲུབ་ན་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་

ཐར་པ་འཐོབ་བོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་རྩ་བ་སེམས་ཉིད་མཐུ་ཆེ་བས་ཚོགས་ཙམ་དུ་མི་འགྱུར་པར་དགོངས་པའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཚད་མེད་པ་བཞིའོ། །དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཐོབ་པས་རྩེ་གཅིག་པས་བརྟེན་ཏོ་ཞེས་སོ། །དེ་

ལས་ཀྱང་གཅོ་བོ་ནི་བྱམས་པའི་བརྟན་ལས་འབྱུང་བའི་སྐྱིང་རྡེ་སྟེ། ཁྱི་ལ་དབྱུག་པ་བསྣུན་པས་དགེ་ཚུལ་ཡང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། གཞན་གཅིག་པར་འཛིན་པས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ་ལས་ནི་དེ་དག་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འདོད་ཆེས་པས་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེ་བས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་སྣང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ཁྱེན་པ་ནི་སྟོང་བ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་ལ། རྣ་བ་ཆོས་གྲོས་ཀྱང་། དེའི་རྟ་བ་སྟོང་རྣར་འདོད་ཅེས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་བདག

གི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། །སྟོང་རྣའི་བདག་ཉིད་བརྟན་པ་གསལ། །གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་། །འདར་བར་འགྱུར་བར་བྱེད་ཞེས་སོ། །བྱེད་པའམ་ཆེ་བ་ནི་ཉི་མའི་སྟོང་པོ་ལས་སྙ་ཞེག་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚད་མེད་པ་བསྟོམ་པ་དེ་ལ་བདུད་བྱེ་

@197A བས་ཀྱང་མཐོ་བཅོམས་པའམ་བར་ཆད་བྱེད་རྒྱས་པ་ནི་གནས་མེད་དོ་ཞེས་ཉེ་ཚད་མེད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཀྱང་བྱམས་པ་ལ་གནས་ན་དུག་དང་མཆོག་དང་མེ་དང་ཆུས་མི་ཚུགས་སོ། །ཞ་རོལ་གྱིས་

དམག་ཚོགས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་ཏེ། །བདེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་བདེ་བར་སད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བསྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་གཟེ་བརྡེད་ཀྱིས་བརྡེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བརྡེ་བ་མེད་དོ། །

མཇོས་ཤིང་མཐོང་ན་དགའ་ལ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐགས་ཐོགས་མེད་དོ། །སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་དོ། །རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །མིའི་ཚོས་བྱ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤི་འཕོས་ན་ཡང་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེའོ། །དེས་ན་

བྱམས་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱིང་རྡེ་ལས་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་བདེ་བ་སྟོབ་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བས་ཕན་འདོགས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་ལ། དེ་ལས་ནི་དངོས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་སྐྱེ་བས་ན། བཞི་པོ་བསྡུབ་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་བཞི་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་དཔག་ཏུ་

མེད་པ་བསགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།། ༥།དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བཞག་ནས་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ལྔ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚོས་རྣམས་མ་ཁེབ་

དང་རྫི་ལམ་འདུར་རྟོགས་ནས། །འགྲོ་ཀུན་འཁྲུལ་པས་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུར་ཆུད་པ། །ཀུན་ཏུ་བསྒྲལ་ཕྱིར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །རབ་ཏུ་དོན་གཉིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་བརྩོད། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་དོན་དམ་པར་སྤྲོས་པའི་ཚོགས་

@197B མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། འཁྲུལ་པའི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོས་ཟོར་བའི་ཚུ་སྐོར་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོ་དམན་སྣ་ཚོགས་སུ་

ཀུན་ཏུ་འཁོར་ཞིང་འགྲོ་བ་རྒྱུད་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་མནར་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་མ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ནས་དཀའ་བ་མང་པོས་ཕན་འདོགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། སྙིང་རྗེས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་མི་བཟོད་

པས་དེ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བསྒྲལ་བར་འདོད་ལ། དེའང་བདག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཐག་རིང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་པས་འགའ་ཞིག་ཙམ་མམ་དེ་བས་ནི་རང་གི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་ཙམ་བསལ་བ་ལ་དབང་བར་ཡང་མ་གྱུར་པས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་དབང་བའི་གོ་

འཕང་བཙོལ་དགོས་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་སམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་གོང་མ་དག་གམ། རང་ཉིད་ཞི་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ནི་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་དབང་བ་མ་ཡིན་པས་ན། དཀའ་བློ་བསྐལ་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡེ་ཤེས་སྤྲིན་མེད་དང་ཐུགས་

རྗེ་བཙོལ་མེད་དང་མཐུ་ཐོགས་མེད་དུ་མཚུངས་ཤིང་འདྲེས་པ་ཡིན་པས་ན། བདག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱས་ལ། འཛིག་རྟེན་ལོང་བ་འདྲེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པ་དང་མགོན་དང་སྐྱབས་བྱའོ་ཞེས། འབྲོ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོན་དུ་གཉིར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་

གྱི་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མང་པོའི་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་གིས་གཅོ་བོའི་ཆ་ལ་དགོངས་ནས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅེས་དོན་

ཁྱད་པར་ཅན་དོན་དུ་གཉིར་བའི་འདུན་པ་དང་། སེམས་ཡུལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྣང་བ་ཅན་ཞེས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱར་འཛིན་པའི་སེམས་དང་། སྨྲོ་བ་ཆེ་དང་རྩོམ་པ་ཆེ། །དོན་ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་པ་སྟེ། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་

@198A སེམས་འབྱུང་བ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དམིགས་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སེམས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཞེས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་། ཤེས་

རབ་ཆེན་པོས་བརླུན་པ་ཡི། སངས་རྒྱས་ས་བོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པའོ། །གཅོ་བོའི་ཉེ་ཆ་སྟོན་པ་ནི་རིགས་པ་སྟེ། གང་ཚེ་སྐྱེས་བུ་དེ་ཀོ་ཡིད་ཀྱིས། །རང་གི་ཇས་དག་སྨྲིན་བྱེད་པ། །དེ་ཚེ་དེ་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས། །སྨྲིན་པ་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་

པ་ལྟར་རོ།། ༄།མཚུངས་ལྡན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དང་པོའི་སྟོན་ལམ་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏེ། །སྤྲུག་བསྔལ་ཉེར་ལེན་བཅས་བཅིངས་རབ་དགྲོལ་དང་། །མ་རིག་དཔྱིས་འཕྱིན་ང་རྒྱལ་ དྲྭངས་ནས་དབྱུང་། །འཁོར་བར་རྣམ་འཁོར་རྒྱོག་ཕྱིར་ཚོས་བསྟན་འདོད། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་

པ་ལས། རང་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདོད་པའི་དང་པོའི་སྟོན་ལམ་བཞི་སྟེ། སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་ནས་ཀྱི་མ་ངས་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་བཅིང་བས་བཅིངས་ཏེ། འཁོར་བའི་བཙོན་རར་འཇུག་པ་ལ་བཅིང་བ་དྲལ་ཏེ་དགྲོལ་བའི་སྐྱ་བསྐྱག་གོ །

སྲིད་པའི་ཞགས་པ་དང་སྦྲོག་དམ་པོས་བཅིངས་པའང་དགྲོལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀྱེ་མ་ངས་མ་རིག་པའི་སྐུན་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རབ་རིབ་དང་ལིང་ཀྱ་གིས་མིག་བསྐྲིངས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་བལ་བ། གཏི་སྐུག་གིས་ལྷོངས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་

ཆེན་པོ་བྱ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་སྐྲོན་མ་བསྐྱབས་ལ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་གསུམ་ཤེས་པའི་རིལ་བུ་དང་སྨན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་བཏང་སྙོ། སྐུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྣང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀྱེ་མ་ངས་འཇིག་རྟེན་

རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྐྲེང་བ། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡིད་ཅན། འདུ་ཤེས་དང་ལྡ་བ་དང་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ། བཟུང་བ་ངན་པས་ཟིན་པ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་བསྟན་ཏེ་ང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་མཚན་བསྐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀྱེ་མ་ངས་

@198B འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་ཐགས་འབྱུགས་པའམ་དུ་གྱ་འཛིངས་པ་ལྟ་བུ། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་ཞིང་འགྲོ་བ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱུག་ཅིང་འཁོར་བ་ལས་མི་སྒྲོག་པ་འགལ་མེ་འཁོར་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་

བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚིག་བཞི་མངོན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པའོ།། ༼བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མངོན་འཕགས་བཞི་དང་སྟོང་པོ་མི་ཕྱེད་བཞི། །བསྟེན་དཀའ་བཞི་དང་བློ་ན་མེད་ཚོགས་བཞི། །ཕན་བཟོ་བཟོ་ཆེན་བྱམས་དང་རྣམ་དག་དང་། །དྲི་མེད་

འོད་གསལ་སྒྲུམ་དངོས་བཟལ་བཏུན། །ཇི་སྐད་སྨས་བཞིན་བྱེད་དང་འགྲོ་ཀུན་སྐྱོལ། །སྡོམ་པ་མཆོད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐར་བྱ་དང་། །དམ་ཚོས་ཡོངས་འཛིན་སངས་རྒྱས་ཚུལ་རྒྱུན་གནས། །བྱ་བ་སྤུམ་ཙུ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ཀུན་སྒྲུབ། །ལས་ནི་བྱ་བ་སྤུམ་ཙུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དང་

གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་བསྒྲུབ་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་མངོན་པར་འཕགས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་བྱམས་པ་དང་སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོས་མངོན་པར་འཕགས་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པ་མི་ཕྱེད་པ། སྟོང་པོ་དང་ལྡན་པ་

རྣོ་རྩེ་ལྟ་བུ་བཞི་སྟེ། བསམ་པ་ལས་མི་ཕྱེད་པ་དང་། མཛའ་བ་ལས་དང་། ནན་ཏན་ལས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་མི་ཕྱེད་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟེན་པར་དཀའ་བ་བཞི་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། རྣེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་མ་འདྲེས་

པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་སེམས་ནི་མི་བསྲུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་འདྲེས་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བློ་ནས་མེད་པ་བཞི་སྟེ། ཚངས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་སེམས་དང་། དེ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་། རྣམ་སྨིན་ལ་མི་རེ་

བའི་སེམས་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་སེམས་སོ་ཞེས་སོ། །བདེན་སྨྲའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕན་པའི་སེམས་སོ། །སྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་པས་སྨིང་རྗེའི་སེམས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁྱར་

@199A བཀུར་བའི་ཕྱིར་སྨིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་སོ། །ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་སེམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱམས་པའི་སེམས་སོ། །ཐེག་པ་གཞན་ལ་འདོད་པ་མེད་པས་དགེ་པའི་སེམས་

སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་རྟོག་པ་སེལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་སེམས་

སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བས་འོད་གསལ་བའི་སེམས་སོ། །རྫས་མེད་པས་སྐྱུ་མའི་སེམས་སོ། །དངོས་པོ་དང་བྲལ་བས་དངོས་པོ་མེད་པའི་སེམས་སོ། །མི་བསྐྱལ་བས་བརྟན་པའི་སེམས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་རྟོགས་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སེམས་

སོ། །ཇི་སྐད་སྨོས་པ་བཞིན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒོལ་བའི་སེམས་ཀ་མཚན་ཉིད་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་སོ། །དཔའ་བར་འགྱོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་སྨྱུག་བསྟལ་ཞི་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་

སུ་བཟུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ།། ༡།དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དངོས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཉིད་ནི་བརྗོད་སོགས་ཀུན་འདས་ཤིང་། །སེམས་ཀྱང་དེ་ལས་གྱུད་ན་མི་དམིགས་ཏེ། །འདི་དག་ཕན་ཚུན་རང་

བཞིན་དབེན་པ་ལྟར། །ཆོས་ཀུན་དེས་རྟོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བརྗོད། །བྱང་ཆུབ་དུས་གསུམ་ལས་འདས་སེམས་དེ་བཞིན། །ཆོས་ཀུན་དབེན་རྟོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ། །གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་

ལ་སེམས་སམ་སེམས་དཔའ་མ་དམིགས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་ལས་གྱུད་ནའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་དམིགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ལ། སེམས་ནི་གཟུགས་མེད་བསྟན་དུ་མེད། ཐོགས་པ་མེད། རྣམ་རིག་མེད་སེམས་པར་ཡང་མི་དམིགས་ན་

དོན་འདི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ནི་བརྟན་པ་སྟེང་དམ་གདགས་པར་མི་དམིགས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་ལས་གྱུད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་དམིགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ལ། སེམས་ནི་གཟུགས་མེད་བསྟན་དུ་མེད་ཐོགས་པ་མེད་རྣམ་རིག་མེད་

@199B སེམས་པར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཕན་ཚུན་ཇི་ལྟ་བར་བརྗོད་དུ་མེད། དེ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བར་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན། སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟ་བར་དུས་གསུམ་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་འཐོབ་བོ། །ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེས་སུ་སོང་བའི་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་པས་འདི་ལ་ཚེས་ཇིའང་མི་རྟེན་དོ་ཞེས་སོ།། ༄།དེའི་བྱེད་

པ་ནི། མངོན་ཞེན་ལས་བྱོལ་ཅང་བཞིན་སེམས་ཀྱིས་ནི། །སེམས་ཅན་བདག་མེད་ཡ་མ་བརྟུ་ཤེས་ནས། །འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་འདྲེན་པའི། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ལྷའི་བུ་རབ་རུལ་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཚོ་སེམས་ནི་

ཚགས་མེད་པས། །བྲལ་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡིན་ཏེ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་པ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་མཚན་ཉིད་དོ། །སེམས་རྣམས་བསྒྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཀུ་ནི་ཡོངས་བསྟོན་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རབ་བརྟས་པ། །དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །སེམས་

སོགས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅིང་། །མི་བདེན་ཡ་མ་བརྫུ་གསོག་ཀུ། །གང་ཚེ་ཤེས་པས་ཤེས་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དག །བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ནི་སྨིན་བྱེད་ཅིང་། །བསམ་པ་ཐག་པས་སྡུད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ།།

ཞེས་སོ།། ༄།མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཡང་དག་སྨོན་ལམ་ཀུན་སྡུད་དང་པོ་སྟེ། །བདག་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། །སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་དགེ་མཚོག་དྲི་མེད་པ་ནི། །ཕུལ་བྱུང་སྨོན་ལམ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་སྟེ་རྣམས་

བརྟན། །རྒྱལ་སྲས་ལམ་ཚོགས་ཀུན་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པའི། །ས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དང་པོ་སེམས་བསྒྲིད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིན་ན་ཡང་དག་པའི་སྨོན་ལམ་ཀྱི་དང་པོའི་ངོ་བོ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡང་དག་པའི་སྨོན་ལམ་རྣམས་སྡུད་

@200A པའོ། །ཚུལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་ཀྱིས་སྨོན་པ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་ཆོག་ཀྱའང་བརྗོད་དེ། ཀྱི་མ་བདག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཡང་བྱེད་ཅིང་ཤེས་ཀུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བདག་གི་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་སེམས་བསྐྱེད་པས་ན་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡིན་

ནོ། །དེའི་དམིགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྡུད་པའི་ཐོག་མར་འགྲོ་བས་དགེ་བ་དང་བཟང་བ་དང་ལེགས་པའི་མཆོག་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩེན་པའི་ལུས་

ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་མི་མཐུན་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་དག་ལ་སྨོན་ལམ་དགེ་བ་ཀུན་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་དག་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཆོག་བླ་ན་མེད་པའོ། །ཡང་བསྡུ་བ་ནི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་

མ་ཐག་ཏུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ་བས་ན་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །རྩ་བ་ནི་སེམས་དེ་བསྒྲིད་ནས་རིམ་གྱིས་མངོན་པར་འཚང་རྒྱའི་

མ་བསྒྲིད་པར་མ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྩ་བའོ། །རྒྱུ་ནི་སྙིང་རྗེ་སྟེ་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བས་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་སེམས་བསྒྲིད་པས་སོ། །རྐེན་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་བསྟུན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

བྱེད་པས་ན་བསྟུན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་ནི། ཡང་དག་བླངས་དང་ཆོས་ཉིད་འཐོབ་པ་སྟེ། ཆོ་གས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་སོགས་པ་འབད་རྩོལ་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ལས་

@200B ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་སོ། །རྗེ་བཙུན་གྱིས། བྱོགས་སྟོབས་རྒྱུ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྒྲིད་བཞག །ཅེས་མོས་པས་སྟོང་པའི་སར་སྟོབས་ལྟའི་དང་པོ་དང་།

གཞན་ལས་མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་པ་གཉིས་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་འབད་རྩོལ་ལས་ཐོབ་པ་ཀུན་མཚོན་པས་དང་པོ་གསུངས་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་བསྟེན་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡི་ཞེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་

ཤེས་ནི། །སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དམ་པ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟབ་པ་དམ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་དམ་པ་གསུམ་ལས་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ན་དང་པོར་འཐོབ་པ་གསུངས་པའོ། །ཡུལ་ལས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཡུལ་

ཅན་གཉིས་ཏེ། གཅོར་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་དབྱེ་བས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སོ། །རྣམ་པ་ལས་ནི། དེ་འང་བྱང་ཆུབ་སྙིང་དང་འཇུག་པ་དག་སྟེ། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་

ཙམ་སྨོན་བས་མ་ཟིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་སྨོན་བས་ཟིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཏེ། སྨོད་པོ་བཀོད་པ་ལས། སེམས་ཅན་གང་དག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ན་དཀོན་ནོ།།

དེ་བས་ཀྱང་གང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཆས་པ་དག་ནི་ཆེས་དགོན་ནོ་ཞེས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུ་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །ཐུ་

བག་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ།། ༈ཤའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། མོས་དང་ལྡག་བསམ་རྣམ་སྨིན་སྨིན་སྤྲངས་ཏེ། །ཚོགས་དང་སྦྱོར་བར་མོས་པ་ལས་བྱང་བ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་ལྡག་པའི་@201A བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྨིན་པ་སྤྲངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །རྗེ་བཙུན་ཀྱིས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྡག་བསམ་དག་པ་དང་།།

རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྨིན་པ་སྤྲངས་པའོ་ཞེས་སོ། །ས་འི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པ་ནི་གཉིས་ལས་ས་བཅུར་དབྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སྡ་མ་བཞིའི་ལྡག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་དང་ རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་ཉིད་ལས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དག་ཅ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་

པ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུར་ཕྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །བཅུ་པོ་དེ་ནི་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནི་རི་རབ་ལྟར་དག་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འཕགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་རྒྱུ་ནི་སྨིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་

པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བའི་གནས་ཀྱི་ས་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ།། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་ནི་འཇིགས་པ་དང་བག་ཚ་བ་དང་སྐྲག་པ་མེད་པས། སེང་གེ་རལ་པ་ཅན་ཀྱི་རྣ་ལ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱུ་ནི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཞི་པ་ནི་ཕྱིར་

མི་ལྡོག་པས་སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱུ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ལྔ་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོག་མི་ཤེས་པས་དགེ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱུ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དྲུག་པ་ནི་སྐུན་པ་ཆེན་པོ་

སེལ་བས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱུ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བདུན་པ་ནི་འཚོར་བའི་འབྱུག་དགོན་པ་ལས་སྒོལ་བས་དེད་དཔོན་ཕྱུག་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱུ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱེད་པས་རྒྱ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱུ་ནི་སྨོན་ལམ་

བྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དགུ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུ་ནི་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ།། སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཡི་ཤེས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་

@201B ལ་དབང་བསྒྲུར་བ་འཁོར་ལོས་བསྒྲུར་བའི་ཆུལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་སོ།། ༥།མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བྱོགས་ལས་དབྱེ་བ་ནི། འདུན་དང་བསམ་སྦྱོར་ལྷག་བསམ་སྦྱིན་སོགས་དྲུག །ཚད་མེད་བསྟུ་དངོས་མངོན་ཤེས་སོ་སོར་

རིག །རྟོག་བཞི་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཡོགས་ཆོས་ཆོགས། །གཟུངས་སྒོབས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་བགྱེད་གཅིག་ཐབས། །མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། བྱོ་བྱོས་མི་ཟད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འདུན་པ་ནི་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་

གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་དཔེའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། དཔེ་ལས་ཉི་ཤུ་གཉིས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་གྱིས། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྫ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཆོ།། རོ་རྗེ་རི་སྣོན་ཁཉེས་གཉིན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་བླུ། །ཆུལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་

པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །སྒྲ་སྐན་ཆུ་བོ་སྦྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ནི་འདུན་པ་དང་ལྡན་པ་ས་ལྟ་བུ་སྟེ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་བྱར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་དུ་མ་ཉམས་པར་གནས་

པ་ནི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་གསེར་ལྷ་བུ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཇུར་བ་རྣེན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མར་སྡུར་བས་ཀྱང་ཟིན་པ་ནི་སྡུར་བ་དང་ལྡན་པ་རྟག་པར་ཚོས་ལྷ་བུ་སྟེ། གོང་ནས་གོང་དུ་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུར་བའི་ལམ་གྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་

པ་ནི་མེ་ལྷ་བུ་སྟེ་རྒྱའི་སྡོབས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་ས་དང་པོ་ནས་དྲུག་པའི་བར་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སོ་སོར་ཤས་ཆེ་བས་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་དྲུག་གོ། ས་དང་པོར་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གཏེར་ལྷ་བུ་སྟེ། ཟང་ཟིང་ལ་སོགས་པས་

སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ཆོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ལྷ་བུ་སྟེ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པར་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུ་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཐོག

@202A ཏུ་བབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཁྲུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པར་བསྟོན་འགྱུས་དང་ལྡན་པ་ནི་རྗོད་རྒྱ་ལྷ་བུ་སྟེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པས་སྤ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པར་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་ལྷ་བུ་སྟེ། དམིགས་པའི་གཡེང་

བས་མི་བསྒུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པར་ཞེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྣ་མཚོག་བདུད་རྩི་ལྟ་བུ་སྟེ་སྒྲིབ་པའི་ནད་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པར་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྟ་ལས་སེམས་ཅན་མི་འདོར་བའི་ཐབས་ཚད་མེད་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་སྟེ།

གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱ་མི་འདོར་བར་བརྩེ་བས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཐབས་མངོན་ཤེས་ལྟ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སྟྲིད་ལྟར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱོར་བར་རྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་ཐབས་བསྟུ་

བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།སེམས་ཅན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་གླུ་དབྱངས་སྙན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་ཡིད་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆུང་མི་

ཟ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྟོན་པ་བཞི་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པའི་སྡེ་ཚན་ལམ་ལས་བསྟོད་བར་བྱ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཚོགས་གཉིས་ནི་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་སྟེ། བསོད་ནམས་

དང་ཡེ་ཤེས་མང་པོ་དང་མཚོག་གི་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟུབ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་སྟེ་དུས་གསུམ་དུའང་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་ཤུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི་བཞེན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གང་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པར་མི་ངལ་བར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དགུ་པའི་སྟོབས་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅོར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྟོབས་གཟུངས་

@202B དང་སྟོབས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི་བཀོད་མའི་ཚུ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཟད་མི་ཤེས་པར་འཛིན་ཅིང་འབྱིན་པར་རྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅོར་གཞན་གྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྟོབས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་

གཉམ་སྐྱན་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞི་ལེགས་པར་སྟོན་པས་ཐར་པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཅུ་པར་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཆུ་སྐྱུང་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་ལྟ་བུ་སྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་གཞན་

དོན་ངང་གིས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐུན་མོང་གི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྨིན་ལྟ་བུ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་

རོ། ༥།འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པའི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། གཞན་ཡང་འཇུག་དང་ལྡོག་པའི་རྣམ་དབྱེ་བ། །བརྟན་དང་མི་བརྟན་གཉིས་གཉིས་དག་ཏུ་གསུངས། །ས་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའང་མདོར་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་ངེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་སྐྱེས་ནས་གཏན་དུ་འཇུག་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་གང་སྐྱེས་ནས་གཏན་དུ་མི་འཇུག་ལ་ཕྱིར་ལྡོག་པའོ། །དེའི་ལྡོག་པའང་གཉིས་ཏེ། གཏན་དུ་བ་ནི་སེམས་ལན་ཅིག་ལོག་ནས་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བའོ། །གཏན་དུ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལོག་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་

དུ་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། དོགས་པའི་གནས་ཕྲ་བ་སྣམ་ཙུ་རྩ་དྲུག་བསལ་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་གང་གང་གིས་ནི་ཡོངས་སུ་བསྟུས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཕྱོགས་བ་གཞན་ལས་ནི་གང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་དོགས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ཀུན་འཛིན་བསམ་པ་དང་། ལྷག་བསམ་ལ་སོགས་སུམ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས། །བཅུ་དུག་ཆོགས་བསགས་ཀུན་མཁྱེན་རྟེས་སུ་འབྲེ།ལམ་ངན་ཉི་ཤུ་གཉིས་སྤངས་

@203A ཀུན་མཁྱེན་འཐོབ། །རྒྱལ་མཚན་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་འཕགས་བདུད་ལས་རྒྱལ། །གནས་གཉིས་ཆུད་མི་ཟ་གཉིས་ཟེལ་གནོན་གཉིས། །ཡི་གེ་གཉིས་དང་རྟོན་གཉིས་རྒྱུན་འཆད་གཉིས། །སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་མེད་གསུམ་གསུམ་བཞི་པ་གཉིས། །

རིན་ཐང་མེད་ཆོས་ལྔ་ཐོབ་བརྟུལ་བ་ལྔ། །ཁྱད་ཞུགས་ལྔ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ལྔ། །སྟོབས་ལྔ་རིགས་པ་ལྔ་དང་ཤིང་ལྟོན་དེའི། །སྣང་བ་ས་བོན་རྩ་སྟོང་ཡལ་གა་དང་། །ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ལྔ་ཚན་བརྒྱད། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཡོངས་བཟུང་

གཞན་ཡང་ལྷག་བསམ་གཉིས་དང་སྦྱོར་བ་གཉིས། །དེགེ་ཆོས་ཆེན་པོའི་འདུ་སྦྲོ་གཉིས་དང་ནི།། ཚོགས་ཆེན་གཉིས་དང་དཔག་མེད་ཕུང་པོ་གཉིས། །རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་འཕགས་བརྟན་པའི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། མ་དོས་པས་ཞུས་པ་ལས། ཆོས་གཅིག་གིས་རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་འང་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེ། བསམ་པས་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་

དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། སྦྱོབས་དང་། རྣམ་པར་གཅེན་པ་དང་། མཐུ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་། དགེ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་དང་། སྦྱོར་པ་དང་། ཐབས་

དང་། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིར་བྱ་བ་ལ་མི་རེ་བ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་

ཅད་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་རིགས་མི་གཅོད་པས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ།། ཡང་དེ་ཚོགས་བསགས་པ་བཟུང་བྱུགས་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

@203B རྗེས་སུ་འབྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྲོ་བྱ་བ་དང་། དགོན་པར་གནས་པ་དང་། ཐོས་པའི་ཚེས་སྟོན་པ་དང་། ཚངས་པའི་གནས་བཞི་དང་། མགུ་བར་འགྱུར་བའི་

ཆོས་བྱུགས་དང་། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོ་བྱད་བསྟེན་པ་དང་། འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་ལ་རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། ཕུང་པོ་གསུམ་གྱི་བསྟོད་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་།

དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའོ། །ཡང་སེམས་དེ་ལམ་ལོག་པ་དང་ལམ་ངན་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དང་བྲལ་ཏེ་དག་སྣང་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་།

ང་རྒྱལ་དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། གཡོ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་གྱི་གསང་ཆོག་འཛིན་པ་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྐྱོ་བ་དང་། སྐྲག་པ་དང་། ཁེངས་པ་དང་། རྩོད་པ་དང་། དུག་གསུམ་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། བདག་བསྟོད་གཞན་སྨོད་

དང་། སྒོབ་དཔོན་འཆབ་པ་དང་། བརྟེད་ངས་པ་དང་། སྟིག་པའི་བྱོགས་པོ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་འཁྲུ་བ་དང་། སེར་སྣ་དང་འཚལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་དང་། རྣག་ཆད་དྲུ་ལྷ་བ་དང་། ཐབས་མི་མཁས་པའི་བསྟུ་བ་དང་། སྟིག་པ་ཐམས་ཅད་དང་

བྱལ་པའོ། །ཡང་དེ་རྒྱལ་མཚན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཕགས་ན་བདུད་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བྱིས་འཕགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། ཐབས་དང་། སྨོན་པ་

ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་རྣོམ་སེམས་དང་རྟོག་པ་དང་

@204A བྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འཕགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་གནས་གཉིས་ཏེ། ཇི་སྐད་སྨོས་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའོ། །དེའི་ཆུང་མི་ཟ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་།

ལོག་པར་ཞུགས་པ་དག་ལ་ཆེར་བརྩེ་བའོ། །རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་། ཤེས་རབ་བོ། །རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་བསལ་བ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པ་དང་། འཇུར་བ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའོ། །ཡི་གེ་གཉིས་ཀ། ཐེག་པ་གཉིས་མི་འདོད་པ་

དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བའོ། །རྒྱུན་ཆད་པ་གཉིས་ཀ། གཡོ་སྒྱུ་དང་། མི་དྲང་བ་ཆད་པའོ། །སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྟེ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའོ། །སྒྲིབ་པ་མེད་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་གསུམ་ཀྱི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པའོ། །ཡང་སྒྲིབ་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་སྤྱོང་བ་

དང་། ཐུབ་མ་ལ་མི་གུས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྡང་བ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་མི་རིགས་པའོ། །སྒྲིབ་པ་མེད་པ་བཞི་སྟེ། དེ་བཞི་ལས་ལྡོག་པའོ། །རིན་ཐང་མེད་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལྟ་སྟེ། རེ་བ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་

མི་གཏོང་བའི་སྙིང་རྗེ་དང་། བྱམས་པ་དང་མི་བྱམས་པ་ལ་མི་ལྟ་བར་ལུས་དང་སྦྱོག་གཏོང་བ་དང་། རྣེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་མི་ཚོལ་བར་ཆོས་སྟོན་པའོ། །བརྟུལ་བ་ལྟ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། འཁོར་བས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་

རྣེད་པ་སྦོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་ཞུམ་པའོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལྟ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་དང་། བགེ་ཚགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་འཇོམས་པ་ཤེས་པའོ།། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ལྟ་སྟེ། ངན་འགྲོ་དགའ་བ་ལས་འདས་པས་དགའ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཉེ་བར་བྱང་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་རྫོགས་པའི་ནན་ཏན་དང་།

@204B ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནན་ཏན་གྱིས་འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་མྱོང་བས་དགའ་བའོ། །སྟོབས་ལྟ་སྟེ།ང་རྒྱལ་བཅོམ་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཐོས་པ་དང་མ་བྱལ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པས་བྱམས་པའི་སྟོབས་དང་། མཚན་

རྫོགས་པས་བཟོད་པའི་སྟོབས་དང་། འཁོར་དུ་བགེ་མི་ཚ་བས་མི་འཇིགས་པའི་སྟོབས་སོ། །རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་མི་ལྟུང་བའི་རིགས་པ་ལྟ་སྟེ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རིགས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་འགལ་བ་དང་། དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་རྟོགས་པ་དང་།

ཡང་དག་པར་སྒོམ་བ་དང་། དག་བའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཤིང་ལྟོན་པ་དེའི་སྣང་བ་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གི་སེམས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། མིག་ལྟ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བའོ། །ས་བོན་ལྟ་སྟེ། བསམ་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་དང་། མོས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའོ། །རྩ་བ་ལྟ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། དག་བའི་རྩ་བས་མི་ངོམས་ཤིང་བསྟོ་བ་དང་། ཉེས་པ་འཆགས་པ་དང་།

དེ་དག་གཞན་མི་འདོད་པའོ། །སྟོང་པོ་ལྟ་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་དང་། ཆགས་སྡང་མེད་པའི་བཏང་སྙོམས་སོ། །ཡལ་གা་ལྟ་སྟེ། སྨིན་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་རོ། །

ལམ་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དགོན་པར་གནས་པ་དང་། འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཆོག་ཤེས་པའོ། །མེ་ཏོག་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་བསགས་པས་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྨིན་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་

དཔེ་བྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སེམས་ངེས་པར་སེམས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཟུངས་ཐོབ་པས་བརྟེད་པ་མེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །འབྲས་བུ་ལྔ་སྟེ། སྤྱོད་པའི་

@205A འབྲས་བུ་དང་། མི་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རང་རྒྱུད་བའི་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འབྲས་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤིན་ཏུ་བཟུང་བ་དེས་གང་མ་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་

ངས་མ་མཐོང་ངོ། །ཤིང་གི་ས་བོན་བཟུང་བས་ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་བཟུང་བ་ལྟར། འདི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ་ཞེས་སོ། །ས་ལས་སེམས་དང་པོ་བསྟེད་པ་བརྟན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་

བཟང་པོ་འཇུག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕན་པར་བྱ་བའི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་བཏོན་ནས་དགེ་བའི་གནས་སུ་འགོད་པར་འདོད་པའོ། །བདེ་བར་བྱ་བའི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཕོངས་པ་དང་མཚོན་མེད་པ་དག་ལ་ཉེན་མོངས་ཅན་སྤངས་ཏེ་

ཨན་པ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པའོ། །དེའི་སྤྱོར་བ་ནི་གཉིས་ཏེ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྤྱོར་བ་ནི་བསམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིན་གཅིག་བཞིག་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྤེལ་བའོ། །སྒྲུབ་པའི་སྤྱོར་བ་ནི་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱོར་བ་དང་། ལྷག་པའི་

བསམ་པའི་སྤྱོར་བ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་ནུས་ཅི་ལྟོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པའི་སྤྱོར་བའོ། །དེའི་དགེ་བའི་ཚོས་ཆེན་པོ་འདུ་བའི་སྐོ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་དོན་ལ་སྤྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྤྱོར་བའོ། །དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱིད་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེའི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་བློ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་བློ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།། ༈དེ་སྐར་སེམས་བསྟོད་པ་རྣམ་པར་དེས་པར་བྱས་ནས་

@205B རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་སྟོན་པ་ན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྟོར་བའི་ཚོ་གཅིག། བདེ་གཤེགས་སྲས་བཅས་སྐུ་གཟུགས་མཆོད་རྟེན་དང་། །དམ་ཚོས་འཛགས་པའི་ཚོགས་མཆོག་བློ་མ་ལ། །ཚོ་ཇི་བཞིན་མཐུལ་བྱས་ནས་ནི། །བསོད་ནམས་ཅི་ནུས་

བསགས་ཕྱིར་སྡུ་གོན་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོམ་པ་མཆོག་ལྡན་ཞིང་། །ཐེག་ཆེན་བསླབ་གཞི་ལེགས་སྦྱངས་བརྩེར་ལྡན་པ། །ཚོ་ག་བཟང་པོས་རྗེས་འཛིན་བྱ་མ་ལ། །རབ་གྱུས་གསོལ་གདབ་ཅི་ནུས་ཆོགས་བསགས་བྱ་ཞེས་བྱ་བའོ།། ཕྱདངས་གཞིའི་ཚོ་གའི། དེ་

ནས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་དང་དོན་དུ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱི་མཆོག་ལྡན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །རབ་ཏུ་དོན་གཉིར་དམིགས་པ་ཀུན་བཟལ་བ། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཀྱི་སེམས། །རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀུན་ཀྱི་རྗེས་སློབ་བས། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་མཐར་ཐུག་རབ་བརྟན་བཟུང་། ཞེས་

བྱ་བའོ།། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོ་གའི། དེ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་ཚོགས་གང་བསགས་ཀུན། །འགྲོ་བའི་དོན་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་མཚོར་བསྔོ། །བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འདི་ཡོངས་སུ་བསྒྲུང་དོན་

དུ། །བསྒྲབ་གཞི་མདོར་བསྡུས་ལེགས་པར་བརྩ་སྨད་བྱ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་མཁས་

པ་དག་གིས་ལུང་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པ་བློ་མ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཆོ་གའི་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་སྣང་སྟེ། སྒོང་དཔོན་རྗེ་(MTZU)ན་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་མགོན་པོ་བྱམས་པ་ནས་བློ་མ་གསེར་གྲིང་པ་ལ་ཐུག་པའི་མན་ངན་བརྒྱུད་པ་ལས། དང་པོར་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་གཟུགས་

གཅོར་བྱས་པའི་རྟེན་རྣམས་ལ་མཆྱལ་དང་མཆོད་པ་ཅི་འབྱོར་པ་ལེགས་པར་བཤམས་ནས་བློ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་བློ་ལེགས་པར་ཁྱེད་དེ། དང་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་བོ། །དེ་ནས་དགོན་མཆོག་དང་བློ་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མི་ཏོག་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པ་ཅི་

འབྱོར་པ་སོ་སོར་དབུལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཚོགས་བསགས་ཤིང་། སྔར་མ་བློངས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་དག་པར་བློང་བ་བསྒྲུབ་པ་བརྩོད་པ་དང་བཅས་པས་ཐོག་དྲངས་པ་

ནི་སྟོར་བའོ། །དངོས་གཞི་ནི་བློ་སྟོང་བ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྣམ་པ་དང་དུས་དང་ཡུལ་དང་@206A བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་བྱ་མའི་རྩེས་སུ་བརྩོད་པས་

སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དག་པར་བཟུང་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ་གས་ནོད་པའོ། །རྩེས་ནི་དེ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་

གཟིགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ཆོས་བདུན་པ་བརྩོད་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ་རྒྱས་པར་ནི་གཞན་དུ་ལྟའོ། །སྒོང་དཔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བ་ལྷས་ནི་བདེན་པ་གཟིགས་པའི་སྒོང་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་

ཀས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ལས། སྟོན་པ་དེའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་

མདུན་དུ་ཡན་ལག་བདུན་གྱིས་ཚོགས་ཅི་འབྱོར་བ་བསགས་པ་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་བླ་མར་འོས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནོད་པ་ནི་སྤྱིར་བའོ། །དངོས་གཞི་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་བལྟོས་པ་མེད་པར་བཏང་བས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པས་སེམས་དེའི་མཚན་ཉིད་མངོན་གྱུར་དུ་བསྒོ་པ་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་དམ་བཅའ་བ་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་སྟོན་ཆུལ་པོ་ནམ་མཁར་གྱུར་པ་ན་སངས་རྒྱས་འབྲུག་སྐྱབ་དབྱངས་ཀྱི་ཆུལ་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོམ་པ་གཉི་ག་ཇི་ལྟར་མནོས་པའི་ཚོ་

ག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་ལྟར། ནོད་པ་སྟེ་བསྒྲབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པས་གསུང་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱོད་འཇུག་ནས་ཀྱང་དེ་གཉི་ག་མདོར་བསྡུ་བ་གསུངས་པའོ། །འདི་དག་ཀྱང་སོ་སོར་ལེན་པར་འདོད་ན་ནི་གང་རུང་དེ་དག་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་སྟེ། སྒོབ་དཔོན་དབུ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མདོར་

བསྡུས་པ་ལས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལྟར་རོ། །བསྒྲབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་ཡང་སོ་སོའི་ཚོ་གা་བརྗོད་པ་དོན་གྱིས་གོ་བར་བྱའོ། །རྗེས་ནི་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བསྒྲབ་པའི་སྤྱི་ཙམ་བརྗོད་དེ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཕན་ཡོན་བརྗོད་པས་སྤྱོ་བ་འཕེལ་བར་བྱའོ། །འདིར་སྒྲུབ་དཔོན་ཙཱན་ཏི་

མི་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་ཕེས་རབ་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་མངའ་བ་དེས་ནི་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། སྤྱོར་བའི་ཆོ་གས་རྣམ་པ་བྱུག་ལས། གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི་དང་པོར་སྤྲོན་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོ་གཽ་ལྟར་མཆྭན་ལ་བྱས་ནས། ཅི་འབྱོར་པའི་མཆོད་པ་བཞཱམས་

@206B ཏེ། བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་གུས་པར་ཕྱག་བྱས་ལ་ཅི་འབྱོར་བའི་མེ་ཏོག་ཕུལ་ནས། དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་གང་འོས་པའི་མིང་དང་བཅས་པས་ཐུགས་གཏད་པར་གསོལ་ཞིང་། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱང་གཉིས་

ཀྱི་མཆོག་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོར་ཆུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་སོ། །ཕུག་བཙལ་ཞིང་མཆོད་པ་དབུལ་བ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་དག་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབུ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་དང་དམ་པའི་ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། མཆོད་པའི་ཚོགས་ཅི་འབྱོར་ཅིང་ཅི་འོས་པ་ཡང་དབུལ་བའོ། །སྒྲིག་པ་ཉཊགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་

བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མ་མཆིས་པའི་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཚེ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་

དང་ཕ་མ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་བགྱིས་པ་དང་བགྱིད་དུ་

སྩལ་བ་དང་། བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ཤིང་བསྡུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར། བླ་ན་མེད་

པའི་སོ་སོར་ཉཊགས་པས་འཆགས་སོ་མི་འཆབ་བོ། །སྤྱན་ཆད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་མི་བགྱིད་དོ་

ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བླ་ན་མེད་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དེ་བཞིན་དུ།

@207A བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མ་ལུས་པའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་ཞེས་ཡན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་

ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བགྱི་བའི་སྒོ་དུ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་ཤིང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་སྟེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཁྱུ་མཆོག །སྐྱེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བླ་ན་མེད་པའི་སྐྱ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མངའ་བ་ལ་

སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་སྟེ། བླ་ན་མེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མངའ་བ། ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།། དགེ་འདུན་འདུལ་བ་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་སྟེ། ཕྱོགས་བཞིའི་འཕགས་པ་

ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་ཡན་གསུམ་བརྗོད་པས་སོ། །བདག་འབྱུལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཇི་ལྟ་བ་དང་སྙོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་འབྱུལ་ཞིང་མཆིས་ན། མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་ལ་བཞེས་སུ་གསོལ་ཞེས་ཡན་གསུམ་བརྗོད་པས་སོ། །དངོས་

གཞིའི་ཚོ་གི་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབུ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

@207B བསྐྱལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲོལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བརྒལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པའི་སྨོན་དུ། བྱ་ན་མེད་པར་ཡང་དག

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་ཐུགས་བསྒྲེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲོལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབུགས་

དབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་བརྒལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པའི་སྣད་དུ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྒྲེད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྡོམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ། ཆོས་བདག་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སམ། རང་གི་སེམས་གཟོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་ཐུགས་

བསྒྲེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྒྲེད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྡོམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་བདུད་དཔུང་དང་བཅས་པ་ཕམ་

པར་མཛད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་བདུད་དཔུང་དང་བཅས་པ་ཕམ་པར་བགྱིས་ཏེ་བདག་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བགྱིའོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས། ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་བགྱིའོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་

@208A པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོག་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོག་

བསྟན་བར་བགྱིའོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་མཐོན་དུ་གཉིར། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་མཆོག་ཡིད་འོང་སྙིད་པར་བགྱི། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སྐུར་འགྱུར་ཞོག །ཅེས་ལན་གསུམ་བརྗོས་པས་ཏེ། སྐྱིང་རྡེ་དང་

ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་འགྲོ་བའི་དོན་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁས་ླངས་བས་སོ། །རྗེས་ནི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པ་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་དགེ་བ་ཆུང་ངུ་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་ཐོག་མར་བྱས་

པའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་མཚོར་བསྟོ་བ། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀུ་ཤེམས་བསྒྲིད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་དང་། གཞན་ཡང་བདག་གིས་བསོད་ནམས་ཆུང་ཅད་ཅི་བགྱིས་པ་དང་བགྱིད་པ་དང་བགྱིད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད། ཕ་མ་ལ་སོགས་

པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བདག་གི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ། །བདག་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་མ་བརྒལ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བསྒྲལ་ལོ། །མ་གྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དགྲོལ་ལོ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་

པ་ཐམས་ཅད་ནི་དབུགས་དབྱུང་ངོ། །ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་ལས་ླངོའོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་པ་རྣམས་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་བགྱིའོ། །སྐྱབས་མ་མཆིས་པ་དང་གནས་མ་མཆིས་པ་དང་དཔུང་གཉིན་

མ་མཆིས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་དང་གནས་དང་དཔུང་གཉེན་དུ་གྱུར་ཅིག། །བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད། །ཐོབ་ནས་ཉེས་པའི་དགྲ་རྣམས་ཕམ་བྱས་ནས།། ཏ་ནད་འཆི་བའི་རྒྱབས་ཆེན་འཕྲུག་པ་ཡི། །སྲིད་པའི་མཆོ་ལས་འབྱོ་བ་བཏོན་པར་

@208B བགྱི། །ཀ་སྣན་ཆད་བདག་གིས་སྨྲིན་པ་སྙོལ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དང་། བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སློབ་པ་ཅིའང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་

ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སྐད་དུ་ཟན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བརྩམས་ནས། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྣིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་གོ། འཕགས་པ་དག་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལགས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལགས་པར་བཟུང་དུ་གསོལ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་། །རྩི་དང་ནགས་ཀྱི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རྒྱ

ཀུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འདོད་དགུར་དགག་མེད་སྤྲོད་པར་ཤོག །མཐོང་བ་དང་ནི་རེག་པ་དང་། །ཐོས་པ་དང་ནི་དྲན་པས་ཀྱང་། །བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཁད་རྟམས་གསོ་བར་བགྱིད་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག །ངན་སོང་དག་ནི་

རྒག་ཀུ་སྟོང་པར་ཤོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་སྡུ་བཞུགས་པ། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་སྐོན་ལམ་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་གསུངས་པའོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་

རྩེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འདིར་ཡང་བསྐབ་པ་བརྗོད་པ་ནི་དོན་གྱིས་ལྡའོ། །ཆོ་གའི་ཚུལ་

དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བློ་མར་འོས་པ་རྣེད་ན་ནི་ཆོགས་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་བ་ལ་མི་ལྟ་བར་དེ་ལས་ཆོད་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་སྟེ། དེ་བསྟུས་པར་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་བརྟན་པོ་སྐྱེ་བས་ངང་གིས་བསྐབ་པ་ལ་གུས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུབ་མར་

འོས་པ་མ་རྣེད་ན་ནི་གསོལ་བ་གདབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟར་བརྗོད་པའི་ཆོ་ག་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བས་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱན་སྟར་ནོད་པར་

བྱའོ། །མཆྱལ་བྱེད་པ་ནས་བརྩམས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟའང་རང་རང་གི་ཆོ་ག་དང་ཕན་ཡོན་ནི་

@209A ཁང་བུ་བརྩེགས་པ་དང་། སྤུན་རས་གཟིགས་དང་། གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་སྤྲོ་བ་དང་གུས་པ་དང་། ཉན་ཏན་གྱིས་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། ཁང་བུ་བརྩེགས་པ་ལས། ཀུན་དགའ་

བོ་གང་ལ་ལ་སེམས་དང་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེད་དུ་གྱུ་བཞི་འཁྲུགས་མམ་རྒྱུམ་པོའམ་སོག་ཀར་མཆུ་ལ་བྱས་ན། དེ་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྣ་དང་ཤའ་ཀྱི་ལུས་འཕགས་དང་ནུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྤྱོད་དང་ལྡོའི་འཇམ་བུ་གླིང་གི་དབང་ཕྱུག་གི་བདག་པོར་

འགྱུར་ཞིང་། རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་འཐབ་བྲལ་དང་དགའ་ལྡན་དང་འཕྲལ་དགར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཀུན་དགའ་བོ་གང་ལ་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ཕྱག་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་

རྣམས་ངས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།། ཕྱི་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་དེ་གནས་པ་དང་འཕེལ་བ་རྣམས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྗེད་པའི་རྒྱུ་སྤང་ཞིང་སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་མི་བརྗེད་པའི་རྒྱུ་

ལ་བསླབ་པ་ནི། བླ་མ་མཆོད་འོས་བསྟུ་དང་སེམས་ཅན་ལ། ཀཡོ་དང་སྐྱེས་སྡུག་རྒྱལ་སྡེས་སྡང་བས་སློད། དེགེ་བའི་རྩོམ་ལ་འཚོད་པས་གདུང་བྱེད་བཞིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་རྙངས་བྱེད་པ་ཡིན། སྡོག་ལ་བབ་ཀྱང་བརྩུན་ཆོག་མི་སྐྱ་ཞིང་། འབྲོ་ལ་ལྷག་བསམ་གྱིས་བརྩེ་

རྒྱལ་སྲས་ལའང་། སྟོན་པར་ལྷ་བས་བསྟགས་བརྗོད་སེམས་ཅན་རྣམས། ཐེག་མཆོག་ལ་འགོད་ཆེ་འཕོས་གྱུར་ཀྱང་ལྷན། འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པ་ལས། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བླ་མ་དང་མཆོད་པར་འོས་པ་རྣམས་བསྟུ་བར་བྱེད་པ་དང་།

སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་དང་སྐྱུས་སྡུད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་མི་སྐྱན་པ་དང་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྲག་པ་དང་། གཞན་དག་འཚོད་པ་མེད་པའི་གནས་ལ་འཚོད་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་གང་དུ་སྐྱེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

@209B མི་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བཞིན་དུ་བརྩུན་ཀྱི་ཆོག་སྡོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་སྨྲ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཡང་དག་པའི་བསྟགས་པ་

ཕྱོགས་བཞིར་སྤྲོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་བ་ལ་འགོད་པ་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལ་འགོད་ཀྱི། ཉི་ཚེ་བའི་ཞིག་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའོ།། ཤེས་མས་ཅན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་བསླབ་པ་ནི། ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་

མི་སྡང་ཞིང་། །ཕན་ཡོན་རྣམས་བསམས་རྒྱུན་དུ་སྦྱང་བྱ་སྟེ། །ཅི་ནུས་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་པས། །སྟོབས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་ཁྲད་པར་འགྲོ་བར་འབད། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་འགའ་ཙམ་གྱིའང་བདེ་སྡུག་ལ་ལྷ་བ་མེད་པར་འདིའི་དོན་མི་བྱེད་ཀྱང་བླུའོ་ཞེས་

ཡལ་བར་འདོར་བ་ལ་འཇོམ་པ་མེད་པར་ཐུན་ཚོད་ལས་འདའ་བས་ནི་གཏོང་བར་འགྱུར་བས། གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་དོར་བར་མི་བྱའོ། །སྟར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་མང་དུ་བསམས་པས་སྤྲོ་བ་ལས་བསྒོམ་པ་དྲག་པོས་མི་ཉམས་

ཤིང་འཕེལ་བར་བསླབ་པར་བྱའོ། །རྒྱུན་ཏུ་ཅི་ནུས་སུ་བསྒོམ་ཞིང་། ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་ཆོ་ག་རྒྱས་བསྡུས་ཅི་རིགས་པས་སྒེལ་བས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྦྱང་བར་བྱའོ། །བསམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཕངས་པ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བསྙེན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་ཆོག་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཅི་ནུས་སུ་བསགས་པས་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟོབས་སྤེལ་བར་བྱ་བའོ།། ཕྱདགག་པའི་བྱ་བ་ལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ང་རྒྱལ་སོགས་བཞི་དམན་ཞུགས་བསྟེན་སོགས་བཞི། །གཡོ་སྒྱུ་སོགས་བཞི་བདུད་ལས་མི་ཤེས་

སོགས། །བཞི་དང་སྲིད་པའི་བདེ་བ་དོན་གཉིར་བས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །སྲིད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པ་ལས། ཆོས་བཞིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲུབ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ང་རྒྱལ་དང་ཆོས་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་བླ་མ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་། ལོག་པའི་ཆོག་སྨྲ་

@210A བའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་བསྟེན་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྡང་ཞིང་སྐུར་བ་དང་། ཆོས་ལ་དལ་མཁྱུད་བྱེད་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། སྒྱུ་དང་། གཡོ་དང་། བླ་མ་ལ་ལྷེ་གཉིས་བྱེད་པ་

དང་། རྐེད་པ་དང་བཀྲ་སྟི་ལ་ཞེན་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། བདུད་ཀྱི་ལས་མ་ཤེས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྐྱོན་པས་བསྐྱེལས་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྟོབས་ཆུང་བ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་ཆོས་ལྟ་དང་ཡང་བྱལ་བར་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་

དང་། ཆོས་ཐོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འབེལ་བཀམ་འགྲོ་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པོར་བྱ་བ་དང་འབྲལ་པའོ། །སྲིད་པའི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཤེས་རབ་འཆལ། །བྱིས་པའི་རང་བཞིན་

གྱུར་པས་ན། །རྒྱལ་པོ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ནས་ནི། །བྱ་དག་འཆང་དུ་གསོལ་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་ལ་ལས་སངས་རྒྱས་ལ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་མཆོད་བྱས་ནས། །ཚངས་དང་བརྒྱ་བྱིན་རྒྱལ་པོའི་སྲིད། །དམའ་སའི་གནས་ལ་འདོད་པར་བྱེད། །རྒྱལ་པོར་གྱུར་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་། །དེ་

བཞིན་ཚངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་མི་རྟག་བསྟན་པ་ཡིན། །བརྟན་མ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་ཚུལ་ཅན། །དེས་ན་འགྲོ་ཀུན་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྒྲུབ་པར་གྱིས། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་མ་ཁས་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་འདྲའི་སེམས་ནི་བསྟབས་པ་ཡིན་ཞེས་སོ།

※ གཞན་ཡང་མ་དད་ལ་སོགས་བཟུ་གཉིས་དང་། །ཆོས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་སོགས་དྲུག་དང་ནི།། སྐུ་སྟེགས་བྱེད་ཆོས་ལ་མོས་སྤྱོར་སོགས་ལྔ། །འདོད་པ་ལྷ་ལ་ཆགས་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་གཏོང་།། འདས་ཆེན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཟུ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར་

ཏེ། མ་དད་པ་དང་། ནན་ཏན་མི་བྱེད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་ཤིང་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། སྙ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོས་སྐྲག་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟར་སྙ་ངན་ལས་བརྒྱ་བར་ནུས་སྣམ་པ་དང་། བཟོད་སེམས་མེད་པ་དང་། མ་དུལ་བ་

@210B དང་། སྙ་ངན་བྱེད་གདུངས་པ་དང་། མི་བདེ་བ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། བདག་གི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་གཉེག་མི་རྟུས་པར་ལྟ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འཇུག་པར་མི་མོས་པའོ། །ཆོས་དྲུག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཇིག་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་

ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྡིག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྡིག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། ལེ་ལོ་བྱེད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ལྔས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྙ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་རབ་

ཏུ་འབྱུང་བར་དགའ་བ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་མི་སྐྱོམ་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བའི་སྐྱོན་འཆོལ་བར་དགའ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་འཁོར་བ་ཉིད་ལ་དགའ་བ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་མོས་པའོ། །ཡང་གཉིས་ཀྱིས་གཏོང་སྟེ། འདོད་པའི་ཡོན་

ཀན་ལྡ་ལ་ཆགས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མི་གུས་པའོ། །ས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཞི་ལས་ལྡོག་པ་རིགས་མེད་པ་དང་། ཁོགས་ངན་པ་དང་། སྐྱིང་རྡེ་ཆུང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ་བཞི་ནི་སེམས་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་གསུངས་སོ།། ཕྱི་ལས་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་ནི། འདི་

ལ་གྲངས་མེད་ཞུགས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཡི། །ཉེས་མང་མཐོང་སོགས་རྟེན་གྱིས་བརྒྱོག་པས་ན། །བསྐྱབ་དཀའ་བ་ཞི་གསུམ་མ་གཡུལ་འཇུག་པ། །གོ་མཆོག་བརྟན་ཡང་སྐྱ་རྣས་ལྡོག་དང་འདྲ། འདས་ཆེན་ཉིད་ལས་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྟེན་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་

བརྒྱོག་སྟེ། ཆུ་འགྱུལ་ན་ཆུ་རྒྱ་ལྟར་རམ། རི་མོའི་སྐྱ་གཟུགས་ལྟར་བསྐྱབ་དཀའ་ལ་གཞིག་སྟེ་བས་སོ། །ཡང་མི་སྡུར་མ་གོ་མཆོག་བསྟར་ཏེ་གཡུལ་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་དགྲས་སྐྱ་ན་ཕྱིར་ལྡོག་གོ། །སེམས་ཅན་དག་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གོ་མཆོག་གྱིས་བརྒྱན་ནས་འཁོར་བའི་སྐྱོན་

མཐོང་སྟེ་སྐྱ་ན་ལྡོག་པའོ་ཞེས་སོ།། ཕྱིའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ནི། རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་དང་སྨན་སྡོང་ལ། །གནོད་བྱས་ནོར་ཚོགས་མང་དང་ནད་པ་མང་། །གསོད་པར་ཞུགས་ལྟར་སེམས་མཆོག་གཅིག་གི་ཡང་། །གེགས་བྱས་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དཔག་ @211A མེད་དང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཉོན་མོངས་ནད་ཆེན་རྣམས། །ཞི་བ་ཆེན་པོས་གསོ་བའི་བར་ཆད་དོ། །དཀྱི་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་འཇོམ་པ་ལས། །རིན་ཐང་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བར་ཆད་བྱས་ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལ་བར་ཆད་བྱས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀུ

སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་བར་ཆད་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་འབྱམ་ཕྲག་མང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བར་ཆད་དོ། །སྨན་གྱི་སྟོང་པོ་བསྟན་པ་ལ་བར་ཆད་བྱས་ན་ནད་པ་མང་པོ་གསོད་པ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྨན་ལ་བར་ཆད་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྲབས་

མེད་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཆེན་པོས་གང་བ་རྣམས་སྡུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ནད་མེད་པར་འགྲོ་བའི་བར་ཆད་དོ་ཞེས་སོ།། ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟུ་བ་ནི། དེས་ན་ཞར་བ་མིག་གཅིག་བསྟུང་སོགས་ལྟར། །རྒྱ་ཀུ་བསྒྲིམས་པས་གཅིག་པོ་འདི་བསྟུང་སྟེ། །དེ་ལས་

ཐེག་པ་གཅིག་ཀུ་བླ་སྦྱང་བས། །རྒྱ་སོགས་བཞི་ལྡན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་བྱ། །འདས་ཆེན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དངོས་པོ་གཅིག་རྒྱ་ཀུ་བརྩེ་ན་བས་བསྟུང་བར་བྱ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །འཛིག་རྟེན་པ་བྱ་གཅིག་པོ་བསྟུང་བ་དང་། ཞར་བ་མིག་གཅིག་པོ་བསྟུང་བ་དང་། དབྱེ་

དགོན་པར་འབྱོ་བ་དེད་དཔོན་བསྟུང་བ་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་པས་སོ། །དེས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་རྒྱ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །ཡང་དག་པ་གཅིག་ལ་དད་ཅིང་གཞོལ་ཏེ་ཐེག་པ་གཅིག་པར་སྨྲོང་ངོ། །གསུམ་ནི་གདུལ་བྱའི་རིམ་པ་ཙམ་ཡིན་

པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་སོ།། ཤ་བསྟུབ་པའི་བྱ་བ་ལས་གོ་ཆའི་ཁྲད་པར་ནི། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་སེམས་ནི་སྤྱང་བྱ་སྟེ། །སྟོན་གྱི་རྒྱལ་རྣམས་འགྲོ་ལ་བརྩེ་ཆེན་གྱིས། །ཐེག་མཆོག་ལམ་ལ་སྤྱངས་བས་སངས་རྒྱས་པས། །བདག་ཀྱང་དེས་པར་བསྟུབ་ཅེས་གོ་ཆ་བགོ །དེ་ཉིད་ལས།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཐབས་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྒྱོག་པར་མཛད་དེ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ནན་ཏན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཐོས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་ན་བདག་གིས་ཀྱང་། ཤེན་ཏུ་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ

@211B དེས་པར་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་མོ་ཞེས་སོ།། ཤསྟོན་ལམ་གྱི་ཁྲད་པར་ནི། དགེ་རྩ་བསགས་ཀུན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ནི། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཞིང་དེ་ལས་མི་ལྡོག་པར། །གོང་དུ་ཁྲད་ཞུགས་འགྲོ་བའི་ཚོགས་པ་ཀུན། །ལེགས་འབྱོར་དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་དེ་ཡི་ནི། །གེགས་སུ་གྱུར་བ་མཐའ་དག

དང་བྲལ་བར། །སྟོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་རྟག་ཏུ་གདབ་པར་བྱ། །དེ་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེའང་རུང་། ཆུང་ཡང་རུང་ཅི་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོས་ནས་འདི་ལྟར་སྟོན་ལམ་གདབ་སྟེ། བདག་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་དེའི་སྟོབ

མ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ཟབ་མོ་ཐོས་ལ་དབང་པོ་ལྟ་ལྡན་དེ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེར་བར་ཤོག་ཅེག །སངས་རྒྱས་དང་དེའི་སྲིབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་རྟག་ཏུ་དགོངས་ཤིང་དག་བའི་རྩ་བ་ལྟ་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་

ཀྱིས་བདག་གི་ལུས་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་བསྒྲེད་དེ་དག་འབས། འདིས་ནི་བདག་གི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲེད་པ་དང་འཕེལ་བར་བྱས་སོ། །འདི་མེད་ན་བདག་ཅིའི་ཕྱིན་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་སྟམ་པས་སོ། །ཡང་འདི་ལྟར་སྟོན་ལམ་གདབ་

སྟེ། བདག་མཚན་མེད་པའམ་མཚན་གཉིས་པའམ་མེའི་ལུས་སུ་མྱུར་ཅིག །གཞན་གྱི་དབང་བྱེད་པར་མ་གྱུར་ཅིག །རྟེ་པོ་ངན་པ་དང་ཕྲད་པར་མ་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་པོ་ངན་པས་དབང་བྱེད་པར་མ་གྱུར་ཅིག །ཡུལ་ངན་པར་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ལུས་བྱད་བཟང་པོ་ཐོབ་ཅིང་ཆོ་ཅིགས་

བཙུན་པ་དང་ནོར་དང་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་བདོག་ཀྱང་དྲེགས་པར་མ་གྱུར་ཅིག །རྟག་ཏུ་གསུང་རབ་སྟེ་སྣོད་བཙུ་གཉིས་ཐོས་ནས་འཛིན་ཅིང་ཀློག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་སེམས་ཅན་ལ་ཁཞད་པས་ཡིད་ཆེས་ཤིང་འཛིན་པ་དང་དད་ནས་ཐེ་ཙོམ་མེད་དེ་རྟག་ཏུ་བདག

ལ་ངན་སེམས་མི་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག །ཉུང་ཌ་ཐོས་ལ་མང་དུ་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག །མང་དུ་ཐོས་ལ་དོན་མི་ཤེས་པར་མ་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཀྱི་སྟོན་པར་གྱུར་ལ་སྟོན་པའི་སེམས་སུ་མ་གྱུར་ཅིག །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སྡིག་པ་དང་འདྲེས་པར་མ་གྱུར་ཅིག། སེམས་ཅན་ཐམས་

@212A ཅད་ལ་བདེ་བ་སྒྲིམ་པར་གྱུར་ཅིག །ལུས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རི་རབ་དང་འདྲ་བར་མི་གཡོ་བར་གྱུར་ཅིག །བླ་ན་མེད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་སྲོག་དང་ཟང་ཟིང་ལ་འཇུངས་པར་མ་གྱུར་ཅིག །མ་བརྟགས་པའི་

ཐུས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པར་མ་གྱུར་ཅིག །ཡང་དག་པའི་འཆོ་བས་བདག་གིས་ཞིང་གི་ཡོ་སྒྲུའི་སེམས་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །རྒག་ཏུ་དེན་དུན་ཞིང་དྲི་ཆུང་ངུ་ལའང་ལན་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །འཇིག་རྟེན་གྱི་རྩ་ལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཅིག །གསུང་རབ་སྡེ་བཟུ་གཉིས་ཀློག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལེ་ལོ་དང་སྐྱེམས་ལས་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཐོས་པར་མི་དགའ་ན་ཐབས་ཀྱིས་ཐོས་པར་དགའ་བ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །སྨྲ་བ་མཉེན་དེས་ཤིང་མི་དགའ་བའི་

ངག་བརྗོད་པར་མ་བྱུང་ཅིག །མི་བཟླུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡུམས་བྱེད་པར་བྱུང་ཅིག །སྐུ་ངན་དང་འཇིགས་པ་དག་གི་སྐུ་ངན་དང་འཇིགས་པ་སྤྱོད་བར་བྱུང་ཅིག །སྐུ་གི་བྱུང་ན་ཚོག་ཤེས་འགྲངས་པར་བྱུང་ཅིག །ནད་དང་གོར་བྱུང་ན་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོར་བྱུང་ཏེ། ནད་ཀྱི་རྒྱུན་སྨན་དང་ནོར་ལ་སོགས་

པ་ཅི་དགོས་པ་སྤྲིན་པས་ནད་རྣམས་སེལ་བར་བྱུང་ཅིག །མཆོག་གྱི་བསྐལ་པར་སྤྱོབས་ཆེན་པོས་གནོད་པ་དང་འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་གཙོད་པར་བྱུང་ཅིག །སེམས་ཅན་གྱི་འཇིགས་པ་སྣ་ཚོགས་འཆི་བ་དང་འཆིང་བ་དང་བརྡེག་པ་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་རྒྱལ་པོ་དང་རྐུན་པོ་དང་དབུལ་བ་

དང་ཁྱིམས་འཇིག་པ་དང་མི་སྐན་པ་དང་ངན་སོང་ལ་སོགས་པ་གཙོད་པར་བྱུང་ཅིག །ཕ་དང་མ་དང་མཁན་པོ་དང་ཟླ་མ་ལ་ཞིན་ཏུ་བཀུར་སྟིའི་གུས་པ་བྱེད་པར་བྱུང་ཅིག །ཁོན་དང་སྤོ་བ་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་བྱུང་ཅིག །རྒྱ་ཏུ་རྩེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་དང་། སྟོང་པའི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། སྐྱེ་ཞིང་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། དབུགས་བགྲང་བ་དང་། ལྷ་དང་ཚངས་པ་དང་འཕགས་པའི་གནས་པ་དང་། རོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་

@212B འཛིན་བསྒོམ་པར་བྱུང་ཅིག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་བཞུགས་པའི་སར་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སེམས་ཐོབ་ཅིང་། ལུས་དང་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེར་རྒྱོང་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་བར་མ་བྱུང་ཅིག །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱིས་ཆོག་པར་མི་

འཛིན་པར་བྱུང་ཅིག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་བཞུགས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དན་པར་ལྟ་བ་འཇིག་ཅིང་། སུ་སྟེགས་ཀྱི་ཚས་མི་སྐོམ་པར་སེམས་དང་ཆོས་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱུང་ཅིག །འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱོན་གསལ་བར་མཐོང་བར་བྱུང་ཅིག །

སྡོག་ཞངས་པར་འཛིན་པ་ལུས་གཏོང་བ་ལ་འཇིགས་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བའི་སེམས་དང་འབྲས་བུ་ལ་འཇིགས་པར་ལྟ་བར་བྱུང་ཅིག །ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་དག་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷའི་བདེ་བ་ལ་མོས་པ་ལྟར། འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པར་ངན་སོང་གསུམ་ལ་

མོས་པར་བྱུང་ཅིག །སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་བསྐལ་པ་ཚད་མེད་པར་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ཡང་འགྲོད་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བར་བྱུང་ཅིག །གཞན་གྱི་རྟེན་པ་ལ་ཕྲག་དོག་མེད་པར་བདག་གི་བདེ་བ་ལྟར་རྟག་ཏུ་དགའ་བར་བྱུང་ཅིག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་འཕྲད་པ་ན་

ན་བཟའ་དང་ཞལ་ཟས་དང་གཟིམས་ཆ་དང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བདུན་གྱིས་མཆོད་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཐོས་ནས་བརྟན་པར་འཛིན་ཅིང་ནམ་ཡང་འཇིག་པའི་སེམས་མེད་པར་གྱུར་

ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་ཀཱའ་བའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཐོས་ན་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་ཆོས་ལ་འཚོད་སེམས་མི་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག །སྟོན་གྱི་གནས་རྩེས་སུ་དན་ཞིང་ནམ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་ལས་གསོག་པར་མ་གྱུར་ཅིག །འབྲས་བུ་ལ་རེ་བས་རྒྱུ་དང་

རྒྱུན་གསོག་པར་མ་གྱུར་ཅིག །ད་ལྟར་གྱི་བདེ་བ་ལ་ནམ་ཡང་ཆགས་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོ།། ཤཱཀྱ་དག་གི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ལྟའི་ཡི་དམ་ལ་གནས་ནམས་ཀྱང་ནི། །མི་སྡོག་འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་འགྱུར། །དེས་ནི་ཆོས་ཕྱིར་མར་མེར་ལུས་གཏོང་བའི། །ཚོར་བ་

@213A སྐྱོང་ཚོ་འདི་ནི་དོན་མེད་པར། །དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མང་སྐྱོང་ཆར་མི་ཕོད། །ཅེས་བརྟགས་བཟོད་བྱས་སེམས་ཅན་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། །དམྱལ་བའང་ལེན་ན་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཅི་སྨོས། །འདི་འདྲའི་གོ་ཆའི་ཁྱེར་ཆེན་ཁྱེར་བར་བསྟབ། །དེ་ཉིད་ལས་

དེ་ལྟར་ཡི་དམ་འཆའ་བ་ནི་ནམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་མི་ལྡོག་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེར་བའོ། །སྤྱིན་བདག་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ། འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བ། བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་བསྟུང་བ། ཞ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འདོད་པས་ལུས་ལ་རས་དཀྲིས་ཏེ་མར་བྱུགས་ནས་མར་མེར་གཏོང་བ་ན། སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་སྐྱོང་བའི་ཚེ་རང་གི་སེམས་ལ་འདི་ལྟར་སྐྱེད་དེ། འདི་ནི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བརྒྱ་སྐྱོང་གི་ཚ་ཙམ་

དུའང་མི་ཕོད་ན། ཁྱོད་དོན་མེད་པར་དེ་ནི་བསྒྲལ་པ་ཚད་མེད་པར་ཡང་བཟོད་ལ། ཆུང་ངུ་འདི་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་ན་དམྱལ་བར་སེམས་ཅན་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་འགྲོ་བར་ནུས། དེ་ལྟར་བསམས་ན་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དེ་མི་ཚོར་ལ་སེམས་ཀྱང་མི་ལྡོག་གོ །དེའི་ཚེ་

ནི་བདག་ངེས་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་རྟོགས་ཏེ། ལུས་གཏོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཞན་ཅི་ལྟ་བུ་ཡང་བཟོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དེ་སྐྱུད་པའི་ཚེད་དུ་ཞེས་དགོངས་པའོ།། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཉའོད་པ་སྟེ། ལེའུ་དྲུག་པའོ།། ཕྱི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལ་བསླབ་པ་བརྩོད་ནས་དེ་ཙམ་གྱིས་སྡུང་བརྩོད་པའི་ཕན་ཡོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འགྱུར་པས་

ན།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་རྩེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། ཐབས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ་བསླབས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟ་མའང་བརྟན་

@213B ཞེང་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བས་ན། འཇུག་སེམས་བདག་ཉིད་སྟོམ་པ་མ་གཏོགས་པ། །ཡང་དག་སྦྱོན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

སྟོམ་པ་སྤེལ་འདོད་པས། །དེ་ཕྱིར་འབད་པས་འདི་ནི་ངེས་པར་བློང་ཞེས་གསུངས་པའོ།། ཕྱད་པོར་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་དང་རྗེས་དག་གིས་ཡང་དག་པར་བླང་བའི་ཚོ་གཅིག་པར་འདོད་ནས། བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་མི་འགྱུར་པས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུང་པོ་གསུམ་གྱི་

བསླབ་པ་བྱང་། །བྱ་མར་འོས་ལ་གསོལ་གདབ་བར་ཚད་དེ། །བསླབ་གཞི་ལྷི་ཡང་ཉེས་དམིགས་ཕན་ཡོན་དག །བསྟོད་ཚོགས་བསགས་སྡུང་དུ་བསྐུལ་ནས་ནི། །བསམ་པ་སྦྱང་ཞིང་མདོར་བསྡུས་དེ་བ་བརྗོད། །ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས། །བསླབ་

པའི་གཞི་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་དག་ལ། །བསླབས་ཤིང་སྟོབ་དང་སྟོབ་འགྱུར་མ་ལུས་པ། །བསྡུས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུང་པོ་གསུམ་མཚོས་བྱ། །བདེར་གཤེགས་སྲས་བཅས་ཇི་སྙེད་བཞུགས་པ་ལ། མཁྱེན་པར་གསོལ་གདབ་གཟིགས་ཤིང་དགོངས་པ་དང་། །མཆོག་ཏུ་གསང་

དང་བསླབ་པ་མདོར་བསྡུས་བརྗོད། །བ་ཀའ་དྲིན་གཅོ་བས་མཆོད་ཅིང་ཕྱག་བྱ་བསྟོ། །འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་གསུངས་པ་བློ་མ་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་གི་གོ་རིམ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་བའི་ཚོ་གཉན་པ་བཅུ་ལས་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཁྲིམ་པའམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་ལ་སློབ་ཅིང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་ཆོས་མཐུན་པ་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་པ་མཁས་པ་དག་གི་

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་འཛིན་པ་དང་གོ་བར་རྟུས་པ་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས་སློང་ཐག་པ་ནས་ལེན་པར་འདོད་པས་གསོལ་བ་གདབ་སྟེ། སྒོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་སྒོབ་དཔོན་ཁྱེད་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་

@214A བློང་བ་མནོད་པར་འཚལ་གྱི། དེ་ལས་ཁྱེད་ལ་གནོད་པ་མ་མཆིས་ན་བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྒོད་དུ་ཆུང་ཟད་གཅིག་གསན་ཅིང་སྙུལ་བའི་རིགས་སོ་ཞེས་ལན་གསུམ་རྗེས་སུ་བརྗེས་པས་སོ། །བར་ཚད་དྲི་བ་གཉིས་ལས་ཐུན་མོང་བ་དྲི་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་

བུ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་གཞན་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནམ། གཞན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་ལེན་དུ་བཅུག་པ་མ་ཡིན་ནམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་དམ་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མ་མོ་ཐོས་

སམ། ཤེས་སམ་དད་དམ་ཅང་བསྙད་རྟུས་སམ། སེམས་ཅན་མ་བརྒལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བར་འདོད་དམ། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བར་འདོད་དམ། དབྱགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབྱགས་དབྱང་བར་འདོད་དམ། ཡོངས་སུ་སྨྱངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་

སྐུ་ངན་ལས་བཟློ་བར་འདོད་དམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་དམ་ཞེས་སོ། །དེས་ཀྱང་ལན་ཅི་རིགས་པ་དང་ཅི་ནུས་པས་གདབ་པའོ། །བསླབ་པའི་གཞི་ལྷི་ཡང་བརྗོད་པ་ནི་རྣེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་

སྨོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་པོ་བྱས་ནས། རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཆུང་ངུ་ཙམ་ཡང་མི་བསྟེན་པ་དང་། དེས་མཐུ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བར་གྱུར་པས་ནི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་

ཆེན་པོར་བསྟེད་ལ། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཆུང་ངུ་ཙམ་སྐྱེས་ན་འབྲིང་བསྟེད་ཅིང་། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་མྱུར་དུ་སྐྱེ་ན་ཆུང་ངུ་བསྟེད་པར་རོ། །བསླབ་པ་དེ་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆེན་པོས་ཉམས་ན་ཟློ་གྲོས་རྒྱུ་མཆོ་དང་། སའི་སྟེང་པོ་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་

སྨྲད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསླབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་དེ་ལས་མ་ཉམས་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མྱུར་དུ་འཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོངས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མཉམས་པའམ་ལྷག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་ཐད་དུ་

@214B དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། དགའ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངན་འགྲོ་གཅིག་པར་འགྱུར་བའོ། །ཚོགས་བསགས་པ་

ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་དམིགས་སྤང་བས་མི་སྐྱག་པ་དང་ཕན་ཡོན་ལ་སྤྲོ་བས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་ཡི་ཤེས་དང་མཐུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་། བླ་མ་ལ་མཆོད་པ་བཤམས་ནས། དེ་

དག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཅི་ནུས་པ་དང་། རྒྱུའི་སྟོབས་ཅི་ཡོད་པས་ཆུང་ངུའང་བསྟེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་བདུན་དུ་བཞུགས་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སོ་སོར་འབུལ་བའོ། །བར་ཆད་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དྲི་བ་ནི་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་འགྲེང་བའམ་འདུག་ཀྱང་རུང་སེམས་མ་གཡེངས་པས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེན་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ། བྱང་ཆུབ་ཀུ་སྟོན་ལམ་བཏབ་བམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ང་ལས་ཡང་དག་བར་ལེན་པར་འདོད་དམ་ཞེས་སོ། །དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ལགས་སོ་ཞེས་ཁས་བླང་བའོ། །བྲ་མ་ལ་སྨྲར་དུ་བསྒུལ་བ་ནི་འདུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་པུས་མོའི་ལྟ་ང་ས་ལ་བཙུགས་པའམ་ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་ཀྱང་རུང་། རིགས་ཀྱི་བུའམ་ཆོ་དང་ལྡན་པའོ་

བཙུན་པའམ་སྐྱོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། ཁྱེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་བདག་ལ་སྩལ་དུ་གསོལ། ཤིན་ཏུ་སྨྲར་བར་སྩལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གསུམ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པས་སོ། །བསམ་པ་སྤྱང་བ་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་

མངོན་དུ་བྱས་ནས་དྲན་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ་སེམས་དང་བ་ཁོ་ན་བསྒྲིད་ནས་དེ་བདག་གི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཟད་མི་ཤེས་ཤིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

@215A ཞེས། །ཞེས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བས་དོན་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་བསམ་ཞིང་ཅང་མི་སྨྲ་བར་གནས་པར་བྱའོ། །བསྟན་པ་མདོར་བསྡུས་བརྗོད་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟན་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་

ཅད་ང་ལས་ལེན་པར་འདོད་དམ་ཞེས་དྲི་ཞིང་། དེས་འཚལ་ལགས་ཞེས་ཁས་བླང་བའོ།། དངོས་གཞི་ནི་རིགས་ཀྱི་བུ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་པའི་གཞིར་བྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤུ་འབྱུར་པ་

གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་པའི་གཞིར་འབྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤུ་འབྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། དུ་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་དུ་ལྟར་བྱང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་པའི་

གཞི་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་གཞི་གང་དག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ལ་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟབས་པར་བྱུར་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སྨོན་པར་འབྱུར་བ་དང་།

ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་དུ་ལྟར་བྱང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་ན་སྨོན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟན་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་དེ་སྙོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམ་དང་དག་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་

དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ང་ལས་མོད་དམ་ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་། མོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནས་ཀྱང་། མོད་ལགས་སོ་ཞེས་ལན་གསུམ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །རྗེས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལས་མཁྱེན་བར་གསོལ་བ་ནི་མོད་པ་དེ་མ་ལངས་པར་འདུག་ཏུ་

བཅུག་ལ་སྒོབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་གཟུགས་དེའི་སྤྱན་སྔར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་རེ་རེའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་པར་བསམ་ཞིང་ཕྱག་ལན་གསུམ་གསུམ་བཟློག་ལ་མེ་ཏོག་ལན་རེ་རེ་གཏོར་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་འགྲེང་

@215B བཞིན་དུ་འདུད་པ་དང་བཅས་པས་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདིས་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལས། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མཇོས་ལགས་ཏེ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་

ལ་བདག་དབང་དུ་གྱུར་པར་འཕགས་པའི་མཆོག་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷོག་ཏུ་མ་གྱུར་བའི་ཐུགས་མངའ་བ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་མཉེན་པར་གསོལ་ལོ་ཞེས་ལན་གསུམ་

བརྗོད་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་ཆོ་གའི་ཕན་ཡོན་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་པའི་ལས་རྫོགས་མ་ཐག་ཏུ། ཕྱོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་

པོར་ཆུད་པ་རྣམས་ལ། གང་གིས་དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་སོ། །སྙམ་དུ་དགོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལྟས་ས་གཡོ་བ་དང་མི་ཏོག་ལྷགས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ། །དེའི་རྗེས་ལ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱལ་སྲས་དེ་ལ་དགོངས་པར་

འགྱུར་ཏེ་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག་གོ །དེས་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཅི་གི་མོ་ཞེག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེགས་པར་མནོས་

སོ་ཞེས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལ་སྣུན་དང་འདྲ་བ་དང་སྣུན་དང་འདྲ་བའི་དགོངས་པ་བཟང་པོས་སོ་སོ་ནས་ཐུགས་བསྟེ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལས་དེའི་དགེ་བའི་ཚོགས་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཞེས་པར་བྱའོ། །མཁྱེན་@216A པར་གསོལ་བ་དེ་ཡང་དེ་དག་གི་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྟོན་པ་ཀུ་ཚོམ་དུ་མི་སྣ་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནོད་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལ་སྦྱང་ཞིང་མ་དད་པ་ལ་སོགས་

པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཆོག་ཏུ་གསང་བར་བྱའི། ཀུ་ཚོམ་དུ་བསྣུན་པར་མི་བྱ་ཞིང་བཤད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་ཐོས་ན་མ་མོས་ཤིང་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱེབས་པས་སྐྱར་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དེ་

ནི་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྟོག་པའི་ཚེ་དང་སྟོག་པའི་ལྟ་བ་དེ་དག་ཇི་སྲིད་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཙམ་དེ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

བསྟན་པ་མདོར་བསྡུས་པ་བརྗོད་པས་རྗེས་སུ་བསྟུང་བ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། གཞན་རྣམས་དང་ནི་བདག་ལའང་རྟུང་། །སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཡང་གང་ཕན་དང་། །ཕན་དང་བདེ་བ་རྣམས་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཡང་མི་ཕན་མི་བྱའོ་ཞེས་སྨྲིར་བསྟན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དྲག་ལས་བྱང་བ་ཡི། །སྟོམ་པ་ཞིག

བར་གང་འགྱུར་བ། །དེ་ཡི་ཉེས་པ་བཞི་པོ་ནི། །ཕམ་པ་འདྲ་བར་དགོངས་པ་ཡིན། །རྟེད་དང་བཀུར་སྟིར་ཆགས་པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། །སེར་སྣས་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །ཁྲོས་

བས་གཞན་ལ་འཆོག་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བྱེད་ཅིང་། །དམ་ཚོས་འདྲར་སྣང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་ཕམ་པའི་ཉེས་པ་དང་། སྟོམ་པ་སྐར་ཡང་བླང་བར་བྱ། །ཟག་པ་འབྱིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས། །ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་

བཞིན། །ཞེས་ཉེས་པ་རྣམས་ཕྱིར་གསོ་བའི་ཐབས་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་རིགས་བཞི་བཅུ་རྩ་བདུན་དང་། དེ་དག་གི་ལྷུ་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་

@216B དག་དང་། ཉེས་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་སོགས། །ཉོན་མོངས་ལྟུང་བར་འདིར་བསྟན་ཏེ། །ལེ་ལོ་བརྟེད་ངས་ལ་སོགས་པ། །མཆེད་ལས་གཞན་དུ་ཉོན་མོངས་མིན། །སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་དང་། །སྡུག་བསྔལ་ཆོར་བས་ཉེན་

པ་དང་། །གཉིད་དང་སྐྱོས་པ་དག་ལ་ཡང་། །བྱང་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད། །སྐྱིང་རྡེའི་ཕྱིར་དང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་དཔའ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལྷང་འབོག་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་ནི་རྒྱས་པར་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུ་དང་། དེ་ལས་བསྡུས་པ་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་

ལས་བལྟ་བར་བྱ་བས་འདིར་མ་སྟྲོས་ཏེ་གཞུང་ཤ་ཅང་ལྷི་བ་སྣང་བས་སོ། །བཀའ་དྲིན་གཅོ་བའི་མཆོད་པ་ནི་སྡོམ་པ་བླང་བའི་ལས་དེ་རྫོགས་ནས་སྟྲོབ་མའང་སྨྲི་བོ་ས་ལ་གཏུགས་ཤིང་ལྷང་བ་བཅུག་ལ་གཉི་གས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་

ཕྱག་དང་མཆོད་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ནས་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་ལྷང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ནས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟོ་བ་རྒྱ་ཆེར་བྱའོ།། ཕྱི་ལྟར་སྡོམ་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་འཆད་པ་ན་བསླབ་པའི་བསླབ་པ་སྟེར་རྣམ་པ་བཞག་པར་འདོད་ནས་དགོས་པ་བསྟན་

པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྲས་བསླབ་མཆོག་ལེགས་བཟང་ནས། །ཇི་སྐད་སྨས་བཞིན་བསླབ་པས་རྫོགས་བྱ་སྟེ། །ཚོགས་ཀུ་བྱོས་པས་བདག་གཞན་ཀུན་བསླུའི་ཕྱིར། །བསླབ་ལ་བརྟེན་ཅིང་ལན་མང་རབ་བརྩོན་སྨྲང་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྡོམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལེགས་པར་བཟུང་ནས། འགྲོ་བ་མཐའ་

དག་བསྒྲལ་བར་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་དག་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསླབ་པ་བསླབ་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ཤིང་བསྒོམ་པ་ཆེན་པོས་བསྙེན་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གལ་ཏེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས།

ལས་ཀྱིས་བསླབ་པ་མ་བྱས་ན། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀུན་བསླུས་པས། །བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྱུར། །དངོས་པོ་ཕལ་བ་ཙུང་ཟད་ལའང་། །ཡིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བསམས་བྱས་ནས། །མི་གང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་ཡི་དྭགས་རྒྱུར་གསུངས་ན། །ཟན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། །བསོ་

@217A པ་ཐག་པས་མགྲོན་གཉེར་ནས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་བྱས་ན།། བདེ་འགྲོར་ཅི་གा་འགྲོ་འགྱུར་རམ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟུས་པ་ལྟར། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོག་ཏུ་བྱོས་ཤིང་ཆོག་ལྷུར་བླང་བར་མི་བྱའོ།།

ཇི་སྐད་སྨོས་པ་བཞིན་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདི་བརྗོད་པར་སྣའི། དགེ་བའི་ཕྱོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ནི་བསྒྲུབ་པར་དཀའོ་སྙམ་པས་སོ།། ཡང་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའམ་བློན་པོ་ཆེན་པོས་བྱོང་ཁྲིར་གྱི་སྒྲི་བོ་ཐམས་ཅད་སངང་

ཟན་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་མཁོན་དུ་གཉེར་ནས་ཡལ་བར་དོར་ཏེ་བཟའ་བཏུང་མ་སྤྱར་ན། དེས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དེ་བསླུས་པས། དེ་དག་བཟའ་བཏུང་མ་ཐོབ་པས་འཕྱ་ཞིང་འགྲོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་མ་བརྟལ་བ་བསྒྲལ་བ་ལ་སོགས་པར་ཁས་བླངས་

ནས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་ན། དེ་ནི་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བསླུ་བའོ། །དེ་སྟོན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྷ་དག་གིས་མཐོང་ན་འཕྱ་ཞིང་སྨོད་དེ། མཆོད་སྤྱིན་བྱ་བར་དམ་བཅས་

པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་ནི་དགོན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཆོག་གང་གིས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བསླུ་བའི་ཆོག་དེ་ལྟ་བུ་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ཀྱང་ཟུང་ཟད་གཅིག་བསམས་ནས་མི་སྤྱིན་ན་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་ལ། ཁས་བླངས་ནས་མི་སྤྱིན་པ་ནི་

དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་ན། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་དོན་དམ་བཅས་ནས་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའོ། །བདེན་པ་གང་ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་

དེ་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་ལོག་པ་མི་བྱེད་པ་ནི་བདེན་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཕྱིར་འདོར་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་ལོག་པ་བྱེད་པ་ནི་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ཐ་ཆད་དོ་ཞེས་སོ། །སའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གྱི།

@217B ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་དགེ་བའི་ལས་གཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྤྱད་ལ། ང་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་སྟེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འཚོལ་ལོ་ཞེས་ཆོག་ཙམ་སྨྲ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚུལ་འཆོས་པ་བརྫུན་ཆེན་པོ་སྨྲ་བ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འཇིག་རྟེན་བསྒྲ་བ་ཆད་པར་སྨྲ་བ་

སྟེ་དེ་ནི་རྩོངས་བཞིན་དུ་འཆི་ཞིང་ལོག་པར་ལྟུང་བའོ་ཞེས་སོ། །དཀྱར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་། ཆོས་བསྒྲབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་བསྟེན། འོན་པར་བསྟེན་ཅིང་བསྙོམས་ལ་ལན་མང་དུ་བྱས། ལམ་དུ་བྱས། གཞིར་བྱས། ཡང་དག

པར་བླང་། ལེགས་པར་བྱང་བར་བྱས། ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་། ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག །ཤིན་ཏུ་ཡང་དག་པར་བརྩམས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསླབ་པར་བྱ་བའམ་བསླབ་པར་བྱ་བ་དག་ལ་ཅི་ནུས་ཅི་འོས་སུ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་འབད་པ་དྲག་པོས་འཇུག་པར་བྱ་

པའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་བསྒྲབ་པའི་དགོས་པ་གཙོར་བསྟན་ཏོ།། ༥ །ཤེས་པར་བྱེད་པ་གཙོར་སྟོན་པ་ནི། ལེགས་གསུངས་བདུད་རྩིས་ལམ་ཀུན་རབ་གསལ་བར། །སྟོན་མཛད་བློ་གྲོས་མིག་འཆོས་བསྟན་བཅོས་དོན། །མ་ལུས་བསྡུས་པ་བློ་མའི་དམིགས་བུ་ལ། །ལེགས་

བསྟེན་མཉན་སོགས་གྱས་པས་རབ་འཇུག་བྱ། །ཡི་ཤེས་རྒྱས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁས་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་སྙ་འགྲོ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་འདིས་བསྟན་བཅོས་དེ་སྟོན་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དོན་གྱི་གནད་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའི། ཆོག་གི་སྟོས་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་མི་རྟུས་

པས་ན། རྒྱ་བསྟོན་མ་ལས། ངས་ནི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་རྣམས་སུ། །མདོ་སྡེ་དུ་མ་རབ་བཤད་པ།། ཆོག་འབྱུ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཡོངས་སུ་བརྗོད་པར་མི་རྟུས་སོ། །གཅིག་གི་དོན་ཅིག་བསམས་ན་ནི། །ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་བསྟོམས་པར་འགྱུར། །ཇི་སྐད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

@218A ཀྱིས། །ཆོས་རྣམས་མང་པོ་བཤད་པ་ཡང་། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་བདག་མེད་པ། །མི་གང་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །ཆོག་འདི་ལ་ཡང་བསླབས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་རྣེད་མི་དཀའ་ཞེས་སོ། །འདས་ཆེན་ལས་ཀྱང་། ཆོས་བསྡུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ཆོས་འཆད་པ་དང་ཐོག་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་དོན་སེམས་པ་དང་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་སྟོན་པ་དང་། གཞན་ཡི་གེར་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གོས་ལ་སོགས་པ་འཚོ་བ་སྤྱིན་པ་དང་། ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར་ཆོས་བསྡུང་བའོ་ཞེས་སོ། །ས་ལས་ཀྱང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་བསྟེམས་ཏེ་མཉན་པའམ། ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་མ་མོ་བསྡུས་པ་འདི་ལས་ཀྱང་མཉན་ཏེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་

སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་གསུངས་པ་དག་བསྡུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།། གཞན་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་པ་ནི། རྒྱས་པར་ཐེག་པ་ཆེ་ལས་འབྱུང་། །དེག་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་བཏང་ཞིང་། །མདོ་སྡེ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་བས་ཞེས་སོ།། ༼སྦྱོང་པའི་རྣམ་པ་

ནི། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་བཅོས་གནས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་མི་གོས་བྱེད་ཚོས་བཅུ་བསྟེན་ཅིང་།། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་ལམ་ཆེན་བཞིར་གནས་པས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་དང་བསྒོམ་ཞིང་སྦྱོན་པ་མཆོད། །དགོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཚོས་བཅོས་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་སྟེ།

ཁེངས་པ་དག་ལ་དམའ་བ་རྣམས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཐོ་ཐིག་ཅན་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། སྐྱུ་ཅན་ལ་དྲང་པོ་དང་། བསྟུན་དུ་སྐྱ་བ་ལ་བདེན་པ་སྐྱ་བ་དང་། ཁ་མི་མཐས་པ་ལ་སྨན་པ་སྐྱ་བ་དང་། ཆོག་རྟུབ་པ་ལ་འཛམ་པ་སྐྱ་བ་དང་། ཁྲོ་བ་ལ་བཟོད་པ་མང་བ་དང་། གཏུམ་

པ་ལ་བྱམས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སྙིང་རྗེ་བ་དང་། ས་ོར་སྣ་ཅན་དག་ལ་བགེ་བཞའ་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདས་ཆེན་ལས། ཚོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་འཇིག་རྟེན་དང་མི་རྟོད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མི་གོས་པ་ཡིན་ཏེ། དད་པ་དང་། ཚུལ་

@218B ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་བཞེས་གཉིན་བསྟེན་པ་དང་། ནང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དགའ་དང་། ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་སོ། །སྐྱུ་མ་མཐན་བཟང་ཡོའི་མདོ་ལས་ལམ་གང་

ལ་ཞུགས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་ནི་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་འདོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཚོལ་བས་མི་ངོམས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྟུང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་རྩོམ་པའི་

ཞེས་སོ། །རྒྱ་བསྟོན་མ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་བྱས་ནས། །མང་དུ་ཐོས་པ་བསྟུབ་པར་བྱ། །ཏིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་ཐོབ་བྱ་ཞེང་། །སྟོན་པའི་རིང་བསྲེལ་མཆོད་པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྲོས་དང་ཕྲེང་བ་བདུག་པ་དང་། །གོས་དང་ཕྱེ་མ་ལ་སོགས་པ། །དེ་དག་གྱན་

གྱིས་མགོན་མཆོད་བྱ་ཞེས་སོ།། ཤ་བསྲུབ་པའི་གཞིའི་ཁྱད་པར་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། བདག་གཞན་འདི་དང་ཕྱི་མའི་བདེ་སྐྱག་རྣམས། །ཆེ་ཆུང་མང་ཉུང་ཕན་བདེ་ལེགས་བརྟགས་

ནས། །གཞན་ལ་ཕྱི་མའི་ཕན་པ་གཙོར་བྱས་ཏེ། །དོན་ཆེན་བརྩམས་པས་བསྟུབ་པ་མཆོག་ལ་བསྟུབ། །

བསྟུབ་པ་མཆོག་ནི་དགོན་མཆོག་སྟིན་ལས། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟུབ་པས་བསྟམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་སྟོང་ངེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཚར་རྒྱ་བར་མི་རྟུས་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པས་གང་འདི་མངོ་སྤྱི་དེ་དང་དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་གནས་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་འདི་

ནི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་བ་སྟེ། བླ་ན་མེད་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་མཆོག་ཏུ་དག་བས་བསྒྲིད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་

@219A པོར་གྱུར་པའོ། །ཉོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཡོངས་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིའི་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཚ་དང་གྲངས་དང་ཚ་དང་བགྲང་བ་དང་དཔེ་དང་རྒྱུར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྡོམ་པ་དེ་

ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟག་ཅིང་བརྟག་ཅིང་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བའི་ཚ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བྱ་བའི་ཚ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཕྱིན་ཆད་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ལས་སུ་བསླབ་པར་བྱ་ཞིང་བསྟང་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །བརྟགས་པ་ཡང་

སྟོབ་དཔོན་བཙུན་པ་ཟླ་བས། གཞན་རྣམས་དང་ནི་བདག་ལའང་རུང་། །སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཡང་གང་ཕན་དང་། ཕན་དང་བདེ་བ་རྣམས་བྱ་སྟེ། །བདེ་ཡང་མི་ཕན་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཨཱདྷ་པ་དང་བཅས་པས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཆོ་

བདག་དང་གཞན་དག་ཀྱང་། །འཇིགས་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ། །དེ་ཆོ་དེ་བསྟུང་གཞན་མིན་གང་། །བདག་དང་བྱེ་བྲག་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྨན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་སྐྱེས་ནས་དེ་བདག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐར་འབྱིན་འདོད་པ་དང་། བདེ་བའི་

མཐར་ཡང་འགྲོ་འདོད་པས་ཞེས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། རང་བཞིན་ཡང་དེ་ལྟར་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བརྟུང་བ་ལ་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་གང་གི་བརྗོད་པའི་དངོས་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ་སྟོང་བ་དང་། ལྟུང་བའི་གཟུགས་བརྟགས་དང་ལྟུང་པ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བརྟགས་

ལ་རྟོངས་པར་མི་འགྱུར་བར་ལྟུང་བ་སྟེའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དལ་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་དང་དལ་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་

ཕྱིར། གཡོ་མེད་པར་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་བསྡོན་པས་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པ་དང་དེའི་རྒྱུན་ཆོགས་པ་མི་ཆོལ་བ་དང་དེའི་བར་དུ་ གཅོད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་མི་འབད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་ བདེ་བ་ཆུང་ངའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གཉེན་ པོར་འགྱུར་བ་མི་

@219B སྐྱེད་པ་དང་། དོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆུང་ངུ་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པར་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཙམ་ཡང་ཡལ་བར་བོར་ན་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་རང་གི་ནུས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་བསླབ་པ་བཅའ་བ་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཁོ་ནའོ། །རང་གི་ནུས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྟེན་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་སྟེ་དེ་སྨྲོས་སྦྱིག་པ་བཞག་པས་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱ་བར་ཟོད་དོ། །ཡང་མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷུང་བ་གཉིས་ཏེ། ཅི་

ནུས་སུ་རིགས་མི་རིགས་མ་བརྟགས་པར་རྩོམ་པའམ་སྦོག་པའམ་བཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་པ་ནི་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པའོ། །བརྟགས་ཏེ་གང་འོས་པ་ལས་འདས་པར་བྱེད་ན་ཐ་ན་གདོལ་པ་བྷན་ཀྱིས་འཕྲོ་ནའང་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་དོན་ཆེ་ཆུང་

ལས་ཆེན་པོ་གཙོར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་གང་ཟག་མང་ཉུང་དང་བཟང་ངན་དུས་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པ་ལའང་ལྟ་བར་བྱ་བས་ན། མདོར་ན་རང་དང་གཞན་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཆེས་གཙོ་ཆེ་བའོ།། གཞན་ལའང་འདི་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཕྱི་མ་གཅོ་བོའོ། །འཕྲལ་དུ་བདེ་ཞིང་

འདོད་པ་བས་ནི་ཡུན་དུ་ཕན་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན། ཚུང་ངུའི་ཕྱིར་ནི་ཆེ་མི་བཏང་། །གཙོ་ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་མི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་དོན་ཆེན་པོ་ལའང་ཡལ་བར་དོར་ཞིང་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་གཞན་གྱི་དོན་ཚུང་ངུ་ཙམ་ཡང་གཅོགས་

པོ་ཆེར་བསྒྲུབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་གཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་སྲས་བརྩེ་ན་འགྲོས་མཆོག་ལ་བརྟེན་པ་དེ། །སེམས་ཅན་ཚོགས་རབ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ན། །ཞི་རོལ་སེམས་དཔའ་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་སྟོང་ངུའང་སྐྱོ་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་

ལྟར་རོ།། ཥཎྜ་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཡང་ཞ་རོལ་ཕྱིན་དང་བསྟུ་དངོས་དང་། །བསླབ་པ་གསུམ་དང་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འབྱེལ་ལམ། །ཐེག་མཆོག་དུས་གསུམ་རྒྱལ་སྲས་ལམ་གྱི་སྟོམ།། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟུས་པའོ། །འདི་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་

@220A དག་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྗེགས་པར་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དབྱེ་བས་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་དག་དང་། ལེགས་པར་སྦྱོང་པའི་ལས་དང་། སེམས་ལས་སྐྱེ་རྩང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ལས་སྨིན་པ་དང་བཅས་

བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལྟད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་རྟེན་པ་ལས་རིག་པ་དང་ཤུང་པའི་རང་བཞིན་ཚོགས་གཉིས་དང་། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་

རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དག་བསྒྲིད་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཀུ་གྱུར་པ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་

བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་པར་བྱེད་པའི་སྡོམ་དུ་གྱུར་པ། སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་བསྒྲུབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མི་

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་མཐའ་དག་ཕྱ་བའི་ཕྱ་བ་ནས་སྣང་བ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་མཐའ་དག་ཕྱ་བའི་ཕྱ་བ་ནས་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་སམ། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བས་གཉན་གྱི་དོན་ཕྱ་བའི་ཕྱ་བ་ལའང་ནན་ཏན་བྱེད་པས་

སྟོབ་པར་བསྟུས་པ་བསྟན་པའི་གཉིའི་གཅོ་བོའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ།། ཥབསྟུན་པའི་བསྟན་པ་དེ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བསྟན་པའི་ཀུན་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་ནི་

ཡི་དམ་དང་སྨོན་ལམ་དང་མོས་པ་དང་སྤྱོ་བའི་ཁྱད་པར་བཞིས་ཡིན་པས་ན། འདི་དག་མང་དུ་བསམ་ཞིང་བསྒོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བ་སྟེ། འགྲོ་ཀུན་རྗེས་འཛིན་སྤྱོར་བ་རྒྱ་ཆེན་འདི། །ཡི་དམ་མཆོག་བརྟན་བཞུ་དང་སྨོན་ལམ་ནི། །རྒྱ་ཆེན་གསུམ་དང་ཐེག་མཆོག་མཐོང་བའམ། །ཤེས་

@220B པས་མོས་དང་སྤྱོ་ཤུགས་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེའང་ཡི་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ལྷ་མོ་དཔལ་ལྡེང་གི་སེང་གེའི་ང་རོ་ལས། ཡི་དམ་ཆེན་པོ་བཞུ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲྭ་ལས་འདའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པར་ཡི་དམ་ཆེན་པོ་བཅའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་

བླ་མ་ལ་མ་གྱས་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། གང་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཁོ་བར་དང་གཅེད་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་ལ་ཕྲག་དོག་གི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐ་ན་ཁམ་ཕྱི་མ་ཙམ་ལའང་སེར་སྣའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ནོར་དང་

ཇས་མི་བཟུང་སྟེ་དབུལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་བཟུང་བ་དང་། བསྟུ་བ་བཞིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སུ་འཛིན་པ་ཡང་རང་ལ་ཕན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྟུ་བ་དང་། སེམས་ཅན་མཚོན་མེད་པའམ་ན་བའམ་བཅིངས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ན་དེ་དག

ལ་མ་བརྟགས་པར་གོམ་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདོར་ཏེ། དེ་དག་ཐར་བར་བྱས་ནོར་གྱིས་བསྟུ་བས་བསླུབས་ནས་གདོད་འབྱོ་བ་དང་། ཕག་འཚོང་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡལ་བར་མི་དོར་བར་ཅི་རྩྭས་ཀྱིས་ཚར་བཅད་པ་དང་། ཕན་གདགས་པ་བྱ་སྟེ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་དམ་པའི་

ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ལས་བདེ་འབྱོ་འཕེལ་ཞིང་ངན་འབྱོ་འགྲིབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྗེས་སུ་བསྐོར་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བཟུང་བ་ལས་བརྗེད་པའམ་ཉམས་པའི་སེམས་གཅིག་ཙམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་དེ་དེ་ཉམས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་པ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

ལས་ཉམས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འདུན་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ན་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་འདུན་པ་མེད་པར་རང་ཉམས་སུ་འགྱུར་བས་བྱིས་པའི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེས་སོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ཉིད་ལས་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་གསུམ་གདབ་སྟེ། ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་འཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྐྱོ་བ་དང་དུབ་པ་མེད་པར་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །བསྟན་པ་དེའང་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར་@221A ཆོས་བསྡུང་ཞིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །གཟུགས་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ལྟར་སྨོན་ལམ་གཏན་ཚུད་ཀྱང་འདི་གསུམ་དུ་འདུ་བས་ཡུལ་ཆེའོ། །ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་

བཟུང་བའི་སྨོན་ལམ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བས་དེ་ཡུལ་ཆེ་སྟེ། དེའི་ཕན་ཡོན་ནི་རྒྱས་པར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ཟཕད་ཀྱང་མི་རྟོགས་སོ། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་སྐོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཡང་སྣང་བའོ། །དེའིའ་ན་

འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྨིན་ཆེན་པོ་ནི་ཁ་དོག་མཐའ་ཡས་པ། རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཆུ་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ལྟར། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའང་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་དང་། ཡི་ཞེས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་

ཆུའི་ཕུང་པོ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་སྐྱེ་གནས་ལས་ནི་གྲིང་དང་གྲིང་ཕན་ངོ་དང་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་ཅན་བྱེ་བ་ཕག་མང་པོ་འབྱུང་བ་ལྟར། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འབྱུང་ཁུངས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཐམས་ཅད་

དང་། ཆོས་སྐྱང་བའི་སྐོ་སྐྱ་ཆོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་དོ། །ས་ཆེན་པོ་ནི་ཁྱུར་ཆེན་པོ་བཞིའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཆུའི་ཕུང་པོ་དང་། རི་མང་པོ་དང་། རྩི་ཤིང་དང་ལོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡང་ལྷ་དང་མི་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞི་ལ་སྟོང་བས་ཁྱུར་ཆེས་ཆེ་བ་ཁྱེར་བའོ། །ཡང་ས་ཆེན་པོ་འདི་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་མེད་པ་དང་། རིན་ཐང་ཆེ་བ་དང་། ཆུང་བ་དང་། ཆུང་བ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་ཆུང་

བ་བཞིའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་ལྟར་འདི་འང་ཐེག་པ་བཞི་པོ་དེའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོ། །གཉིར་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའོ། །ཆོས་དང་ཆོས་འཛིན་པ་པོའང་གཞན་མ་ཡིན་པས། ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག

@221B ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཆོས་འཛིན་པ་པོ་ཡིན་ལ། ཆོས་འཛིན་པ་པོ་ཉིད་ཐ་རོལ་ཀུ་ཕྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཛིན་པ་པོ་དག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པས་སྨིན་པར་བྱ་བ་དག་ཐ་ན་རང་གི་ལུས་དང་ཡན་ལག་གིས་ཀྱང་ཐ་རོལ་ཀུ་ཕྱེན་པ་དྲུག་གིས་སྨིན་པར་བྱེད་

པས་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཆོས་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པ་པོའང་ཡིན་ཏེ། འཛིན་པ་པོས་ནི་ཆོས་བརྙེད་བའི་དོན་དུ་ཡན་ལག་གསུམ་པོ་ལུས་དང་སྔོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་གཏེར་བས་སོ། །ལུས་གཏེར་བས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་པ་ཡོན་ཏན་

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འཐོབ་བོ། །སྔོག་གཏེར་བས་ནི་ཆོས་རྟག་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་འཐོབ་བོ། །ལོངས་སྤྱོད་གཏེར་བས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འཐོབ་བོ། །མི་སྟོབས་པོ་ཆེས་གནད་དུ་མི་

དྲག་པར་བསྟན་ཡང་ནད་ཆེན་པོ་བསྒྲིད་དོ། །དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་བདུད་ལ་གནོད་པ་ལྟ་བུ་གཞན་མེད་དོ། །བ་ལང་ཁྱུ་མཆོག་གི་ཆུ་ཞེང་གིས་བ་ལང་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་དགེ་བའི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །དེ་རབ་ཅེ་ཞེང་མཐོ་བས་དེ་ནག་པོ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏེ་ལྷག་གེར་འདུག་གོ །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དེ། ཐེག་པ་གཞན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་དང་། ནུབ་པ་དང་། སོ་སོར་

ཐར་པ་དང་། འདུལ་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་སྟེ། གནས་བྱུག་པོ་འདིའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལས་བསྟན་ཅིང་བཏགས་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་གནས་པ་དང་ནུབ་པ་ལས་གཉིས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་གཉིས་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་

@222A ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བྱེད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོ་གའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་དེ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དེ་གཉིས་བྱས་པས་ནི་མི་འབྱུབ་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ལ་ནི་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་མེད་དོ། ।

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་གཉིས་ནི། འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་ཡིན་ཏེ། སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་

སྤངས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་གཉིས་ལ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དབྱགས་ཕྱིན་པ་བཞིའང་རྒྱུན་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟན་བ་ལ་བལྟོས་

ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་དེ་ནི། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་སྨྲ་བ་ཐག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་བསྟུང་ཞིང་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་འཛིན་པ་ཉིད་དེ། ཆོས་སྨྲ་བ་བརྟུང་བས་ཆོས་བརྟུང་བའོ། །ཆོས་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། ཁེངས་པ་མེད་པ་

དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། གཡོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་དོན་དུ་གཉིར་བ་དང་། ཆོས་འདོད་པ་དང་། ཆོས་འཆོལ་བ་དང་། ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་པར་གནས་པ་དང་། ཆོས་ལ་མོས་ཤིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །ཡང་བཅུ་སྟེ།

ཆོས་སྐྱ་བ་གང་ན་ཡོད་པ་ཐོས་པའི་ས་ཕྱོགས་དེར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཐོང་ན་དགའ་བ་དང་། འོངས་ན་མགུ་བར་བྱེད་པ་དང་། བཏིང་བདེད་ཞིང་ཟས་དང་གོས་འབྱལ་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བ་དང་། བསྟི་སྡོང་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་། གང་ཐོས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། དེའི་

མི་སྣན་པ་འགོག་པ་དང་། བསྟུགས་པ་བརྗོད་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། བྱོ་གུ་དང་སྣ་ཚ་དང་སྐུ་གུ་དང་བྲེགས་བམ་སྟིན་པ་དང་། ཆོས་སྐྱ་བ་ལ་ཟས་ལ་སོགས་པ་སྟིན་པ་དང་། ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟིན་པ་དང་། ཆོས་སྟིན་པའོ། །མོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་སྟེ་མ་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་གསུམ་

@222B དང་ལྡན་ན་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་རང་མི་དམས་པར་བསྟང་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱང་མང་དུ་བསྐྱེད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུའང་ཞུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་རིག་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་དང་མཐུན་པར་སྤྱད་པའི་ཡི་ཤེས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་

རང་ཉིད་མི་ཤེས་པར་རིག་ས་བངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་དད་པས་འགྲོ་བའོ།། གཞན་ནི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ནན་གྱིས་བཟུང་ནས་གོ་ལོག་གིས་ཞེན་ཅིང་སྨྲ་བར་ཟད་པས། ས་བོན་རྙེལ་བ་ལྟ་བུ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་སུ་སྟེགས་ཅན་ནོ་ཞེས་སོ། །སྟྲོ་བའི་ཁྱད་

པར་ནི། དེ་ཉིད་ལས་བརྩེན་འགྱུས་རྣམ་པ་བཞིས་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་སྟེ། ཆོས་སྤྲོན་པའི་བརྩེན་འགྱུས་དང་། ཆོས་ཚོལ་བ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་བཀུར་སྟི་བྱ་བ་དང་། ཆོས་སྤྲོང་བ་རྣམས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཚར་གཅོད་པའི་བརྩོན་འགྱུས་སོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའི་བརྩོན་འགྱུས་ན་བཞི་སྟེ་བརྩོམ་པ་དང་བརྟུལ་བ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་བཞིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་རྩོམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་བྱེད་པའི་

ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་མང་བའོ་ཞེས་སོ།། ཤཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་བསྐྱེད་བྱའི་ཡམ་དང་ནི། །འབྲས་བུ་ཐེག་གསུམ་མ་ལུས་ཤེས་བྱས་ནས། །གཉིས་པོས་དམན་མོས་རྗེས་བཟུང་ཐེག་མཆོག་གིས། །བདག་གཞན་དོན་ཀུན་བསྒྲུབ་ཕྱིར་རབ་འབད་

བྱ། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསླབ་པ། །དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་གནས་པའི་མཁས་པ་ལ། །བསོད་ནམས་མི་འགྱུང་གང་ཡང་མེད། ཅེས་གསུངས་པའམ། རིགཔའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་

འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྗེས་བརྒྱང་དང་། །བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙོན་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ས་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་བྱ་བས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྐོལ་སྨ་ཚོགས་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་

@223A ཤེས་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །གཅོ་ཆེར་ཡང་རང་དང་གཞན་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུས་བསྡུས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་སྟེ་སྣོད་མ་ལུས་པ་ལ་མ་ཁས་པར་བྱས་ནས་གཉིས་པོ་ནི་ཤེས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

དེ་དག་གིས་གདུལ་བྱ་གཞན་སྣོད་ཇི་ལྟ་བར་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་སྟེ་སྣོད་གསུམ་ནི། མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་པ་བསལ་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྣོད་ནི་

ཞ་རོལ་གྱི་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་འཐོབ་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེ་སྣོད་ནི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པས་རྒྱུ་ཟད་པར་རྟོགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྣོད་ནི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་རྟོགས་ཤིང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་པའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཆད་པ་ན་ཐེག

པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འཆད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་སྟེ་སྣོད་གསུམ་པའོ། །བསླབ་པ་གསུམ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་བདག་གི་རྒྱུད་ཙམ་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རང་རྒྱལ་གྱི་ནི་ནན་ཏན་བར་མ་དང་ལྡན་ཞིང་སྐྱིང་རྡེ་དང་བལ་བའོ། །བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཉིས་པོའི་བསླབ་པའང་ཉེས་མེད་ཀྱི། ཐེག་པ་གཉིས་པོ་མི་འདོད་ཅིང་དེས་དེས་པར་མི་འབྱུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་དེས་པར་འབྱུང་ངོ། །དེས་ནི་གསུམ་གའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟོན་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྣོད་ཉིད་ལ་བརྟེན་པས་དོན་ལ་དགོངས་པར་བལྟའོ། །སའི་སྐྱིང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་ལ་བདེ་བར་གནས་ཤིང་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པར་མོས་པས་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་སྨྱངས་ཤིང་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་

ཡིད་ཆེས་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་མི་ཚགས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་མི་གོས་པ་དང་། མགོ་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟར་དག་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པ་དང་། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་རིགས་ལ་བདེ་བར་གནས་

@223B པར་རྟག་ཏུ་མོས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡོན་ཏན་སྣ་མ་དེ་དག་དང་ལྡན་ཞིང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་རྟག་པར་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། རྣེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་

བའི་ཚོར་རྣམས་འགོག་པའི་ཚོར་ཅན་དུ་ཤེན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནི་ཕུལ་དུ་ཕྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟུང་བ་དང་། ཕུལ་དུ་ཕྱུར་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཕུལ་དུ་ཕྱུར་པའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་བསྟེན་པ་དང་། ཆོ་ཕྱི་མ་དག་གི་

སྤྱག་བསྟལ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བར་རྩོལ་བ་དང་།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བ་དང་། བདག་བདེ་བ་ལ་མི་ལྟ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སྩོལ་བའོ་ཞེས་སོ། །ཟླ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་གསུམ་ལ་

སྣོད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྣོམ་བཞིར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། རྟག་ཏུ་འཇིག་པར་ལྟ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་ཡིད་མི་

རྟོན་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་གསོད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཁམས་ལ་སྨྲ་བ་དུག་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་བྱོང་སྟོང་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྨོན་པ་དང་། སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་དང་སྐྱབས་སུ་འདུ་ཤེས་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག

པ་ནི་རྣམ་པ་དང་ཤྱེན་གང་གིས་རང་རྒྱལ་བར་དེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བག་ཡོད་པ་ཆེན་པོས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གསོག་པ་དང་། ཐོས་པ་ཉུང་ལ་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་ཆེ་བ་དང་།

@224A སངས་རྒྱས་ལ་རིམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་མི་ཞུམ་པ་དང་། དབང་པོ་བར་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། དོན་ཉུང་ཞིང་བྱ་བ་ཉུང་བ་དང་། འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་ཞིང་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། དབེན་པར་གནས་མལ་འཆའ་བ་དང་།

བསྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་མཐུ་ཆེ་བ་དང་། སྤྲིན་གཞས་ཀྱི་ས་ལ་དགའ་བ་དང་། རྒག་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབྱིངས་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟལ་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་འདུག་པ་ཐོབ་པ་དང་། བསམ་

གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དྲིན་མི་འཛེག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲེད་པ་དང་། དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་རྟེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ལ་

སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཚོས་དང་ལྡན་པར་གསུངས་སོ།། ཕྱོགས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྒྲོད་པའི་གཞིའམ་མ་རྟེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐུན་མོང་བ། །སོ་སོར་ཐར་པ་ཅི་རིགས་ལེགས་བསྲུང་ཞིང་། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཐམ་པའི་རིགས་རྣམས་

དང་། །ཉེས་བྱས་ཆེ་ཕྲའི་སྡོམ་པ་རྣམ་དག་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐུན་མོང་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་ཅི་རིགས་པ་ལ་ནི་ངེས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་བས་ན། དེ་དག་གི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་ཕྲ་བས་ཀྱང་མ་གོས་པར་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་

ལས་གསུངས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པས་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕམ་པའི་རིགས་བཞི་དང་ལས་དང་པོ་བའི་རྩ་ལྟུང་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་རིགས་ཆེ་ཕྲ་རྣམས་ལ་ནི་སྐར་བཙོད་པ་ལྟར་སའི་རྩེས་སུ་འབྱངས་ཏེ་བསླབ་བོ། །ཐུན་མོང་བ་ནི། སའི་སྐྱིང་པོའི་

མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐུན་མོང་བ་ནི་ཁྱིམ་པའི་དགེ་བསྙེན་ཞ་མ་དག་གམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་སྟེ་དམན་པའོ་ཞེས་སོ། །ས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་

@224B ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་རིགས་བདུན་པོ་དག་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་དང་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་བསྙེན་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེའང་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅི་

རིགས་པར་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།། ཤ་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བག་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་གིས་རྒྱལ་བ་མཉེས་ཤིང་བརྟན་རྣམས་ཀྱི། །སྡུག་པ་ཡོངས་དག་བསྒྲུབ་པ་རབ་རྫོགས་པའི། །རྩ་བ་བག་ཡོད་ལ་གནས་མཚན་ཉིད་ནི། །རྣམ་པ་བཅུ་ལ་

རབ་བསྒོམས་གནས་པར་བྱ། །ཞལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའི་ཆོགས་དང་ལྡན་པ་སེམས་དང་པོ་བསྟེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བརྩོན་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྤྱོལ་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མར་བསྒྲིད་པའི་སེམས་དེ་མི་ཉམས་པར་བསྱང་ཞིང་

རིམ་གྱི་བྱ་བའི་ཕྱིར་བགེགས་ཡོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཉས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་བསྲུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་ཉམས་ཤིང་སྦྱངས་པ་དང་། བསམ་པ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྤྱོར་བ་ལས་མི་ལྡོག་པ་དང་། རང་གི་སེམས་བསྒྲིད་པ་ཤིན་ཏུ་རྩོགས་

པ་དང་། ཁྲིམ་པ་དང་མི་འདྲི་བ་དང་། སྟོག་པའི་ལས་འཕྲིག་རྩིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་སྤྱངས་པ་འཐོབ་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྩོམ་པའི་ནན་ཏན་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། རང་གི་སྤྱོབས་ཀྱིས་ཤུགས་ཤིན་

ཀུ་བརྒགས་པའོ།། ཤ་དེ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་ནི་ཇི་སྐད་སྨོས་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། །དུན་དང་ཤེས་བཞིན་རབ་ལྡན་སོགས་བཅུས་སྨྲངས། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་བཀা་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་སྨོས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། བྱན་པ་དང་

@225A ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཁེངས་ཤིང་གཡེང་བ་མེད་པར་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་བཙལ་བ་ལ་ནན་ཏན་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་ཤིང་ཐོས་པའི་ཚུལ་བཞིན་རྟོག་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲོ་བ་དང་། ས་ལྟར་མཐོ་དམན་དང་བྲལ་བ་དང་། སྟོང་བ་བཟང་ངན་དང་བར་མ་ལ་སེམས་མ་ཉམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་བསྒྲིད་པ་ལ་ཡང་སྟོན་པར་འཛིན་པ་དང་། བློ་མ་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་

གྱས་པར་བྱེད་པའོ།། ཤ་དེས་སྟོན་པ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་ནི་བཙོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །མི་སྡུག་ལ་སོགས་རྣམ་བཅུས་སངས་རྒྱས་རྣམས། །རབ་ཏུ་མཉེས་བྱ་གཞན་ཡང་བཀা་ཡོད་ལ། གནས་པ་ཉིད་སོགས་བཅུས་ཀྱང་ལེགས་མཉེས་

འགྱུར། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་བགེ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་སངས་རྒྱས་མཉེས་པ་ཆོས་བཞུས་དེ་མཉེས་བར་བྱ་སྟེ། བཙོན་འགྲུས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ལྡོག་པ་དང་། ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཉམ་པ་

བསྒོམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གཞོལ་བའི་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་དང་། མི་གནས་པའི་ཆོས་བསྒོམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བསྟན་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། བཟོད་པ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། མ་བསགས་པ་ཤིན་

ཏུ་བརྟགས་པ་དང་། འདུ་བྱ་བ་མེད་པའི་སྨོ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བའོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་བཞུ་ལ་གནས་ན་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། བག་ཡོད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་དང་། སྐྱིང་རྡེ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོང་པ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་།

སྨོན་ལམ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། བརྟན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཤུགས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། ལེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་གནས་པའོ།། ཤུདེས་སྟོང་པ་ཡོངས་སུ་སྨྱོང་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདིས་ནི་ཡོ་བྱད་ཡོངས་འཛིན་མེད་ལ་

@225B སོགས། །རྣམ་བཅུས་སྦྱོང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་སྦྱངས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་གཞན་བཞུགས་རྒྱལ་བས་དགོངས་ལ་སོགས། །རྣམ་བཅུས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་འགྱུར། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་བཅུས་སྦྱོང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ། ཡོ་བྱད་བཟང་བ་མེད་པ་དང་། འགྲོ་

བ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་དེས་པ་མི་ཟད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་མི་ལྷོག་པ་དང་། བློ་པའི་སྟོབས་མ་རྣོངས་པ་དང་། གཅིག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་དང་། གནས་མེད་པར་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་རི་རབ་ལྟར་བརྟན་

པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མུ་སྟེགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གཅིག་པའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱངས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཆོས་བཅུས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་པ་དང་། འདས་

པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གྲོགས་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་བཟང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མོས་པ་དང་བསྟོན་འགྱུས་དང་བཀা་ཡོད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཆོས་ཐ་དད་པ་ལ་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་པ་

དང་། སྐྱིང་རྡེའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོར་བ་དང་། སྤྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་སོ།། ཕྱེའི་སྐྱེན་ལམ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་

རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་ཡི་སྐྱེན་ལམ་རྣམ་བཅུ་སྤྱད་བྱ་སྟེ། །སྐྱོ་མེད་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་འདོད་སོགས་སོ། །སྐྱེ་བ་མེད་དང་རྒྱ་ཆེན་བསྒྲུབ་སོགས་པ། །རྣམ་བཅུས་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་དེའི་སྐྱེན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་བཅུ་སྤྱད་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་

སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བར་སྐྱེན་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྣ་ཚོགས་བསགས་པས་ཞིང་དག་པ་དང་། ལུས་དང་སྲོག་དང་བསྟོན་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་གཟུང་བ་དང་། ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་@226A གཉིས་སུ་མེད་པས་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་དང་། མོས་པ་སྣང་བས་མཐོང་ན་དོན་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་པས་བསྐལ་པར་གནས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཞིག་པའི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྱོང་བའི་སྐྱེན་ལམ་མོ། །ཆོས་བཅུས་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། མི་སྐྱོ་བ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེན་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྣམ་པ་དུ་འཇུག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གཞན་

གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐོས་ནས་སྨོན་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། བསམ་པ་ཕྱི་མའི་མུར་ཐུག་པ་དང་། ལེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨིན་པར་བྱ་བར་གཏུགས་པའི་སྨོན་ལམ་དང་ལྡན་པ་དང་། བསྐལ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པས་མི་འཇིགས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་ཇི་མི་སྣམ་པ་དང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡི་མི་རྗམས་པ་དང་། བསམ་པ་མཉམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྟུང་བས་སོ།། ཕྱོགས་པའི་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་ཁྲད་པར་ལས་རྣག་ཏུ་བྱ་བའི་དགེ་བ་བཅུ་གཉིས་ནི། བརྟན་པས་རྣག་ཏུ་བྱ་བའི་དགེ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་མཆོད་

དང་རིམ་གྱི་བྱ་སོགས་ཀྱིས། །ངོམས་མི་ཤེས་པར་བྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ལས། །སྟྲོད་པ་མཆོག་གི་སྟོབས་ནི་རབ་རྒྱས་པ། །སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པས་ངོམས་མི་ཤེས་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྱི་བས་མི་ངོམས་པ་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཉན་པ་དང་། ཆོས་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དགོན་པར་གནས་པ་དང་། ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ངེས་པར་སེམས་

ཞིང་ཆུལ་བཞིན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བཟལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་མི་ངོམས་པའོ། ༥ ངེས་པར་བྱ་བའི་དགེ་བ་སྡུམ་ཆུ་རུ་གཉིས་ནི། གཞན་ཡང་ངེས་པར་བྱ་བ་སྡུམ་ཆུ་གཉིས། །རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པས་བྱང་

@226B ཆུབ་སེམས་སོགས་ཀྱི། །སྟོང་དུ་འགྱུར་ཕྱིར་རྒྱལ་ལ་གསོལ་གདབ་ཅིང་། །བསམ་སྦྱིན་ལྷག་བསམ་ལ་སོགས་གོང་དུ་བསྒྲུབ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་སྡུམ་ཆུ་རུ་གཉིས་དང་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་། ལྷག་པའི་

བསམ་པའི་སྟོང་བསམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་སྦྱིར་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕྲོ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པའི་དྲན་པ་དང་། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་བློ་གྲོས་དང་། དོན་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའི་སྨིན་

པ་དང་། བསམ་པ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། མཚན་སུམ་ཆུ་རུ་གཉིས་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་བསམ་གཏན་དང་། དོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

སེམས་སྟོམས་པའི་བྱམས་པ་དང་། དབུལ་ཞིང་ཉམ་ཐག་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྐྱིང་རྡེ་དང་། ཆོས་ལ་དགའ་བའི་དགའ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྤྱོང་བའི་བཏང་སྟོམས་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིན་དུ་འཛུག་པའི་དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་

ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་དང་། མི་ལྟོས་པའི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། དོན་ཉུང་བ་དང་། བྱ་བ་ཉུང་བའི་དགོན་པར་གནས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པའི་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་བསྟུ་བ་བཞི་དང་། ཆོས་སྐང་

བའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་གཟུངས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་ཚིམ་གཅོད་པའི་སྤོབས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟུང་བའི་ཞེ་སྡང་

མེད་པ་དང་། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་དང་། མཐར་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་དང་། མི་འཁྲུགས་ཤིང་ཕྱད་པར་ལུང་སྟོན་པའི་སྟོད་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་

@227A སྣོད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སའོ་ཞེས་སོ། ། ས་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི།། ཤརྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་མཆོག་སངས་རྒྱས་མ་ལུས་པས།། གསུངས་ཤིང་གསུང་ལ་གསུང་འགྱུར་བས་ཏེ། །ཞ་རོལ་ཕྱིན་

བཅུ་རྒྱ་ཆེན་སྤྲུབ་བྱེད་དང་། །ཡོ་བྱད་ཀུན་གྱིས་འགྲོ་ཀུན་ཆོམ་བྱེད་སོགས། །ཞལ་ཆེན་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་གསུང་བར་དང་གསུང་བར་འགྱུར་བའི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟུབ་པའི་ཆོས་ནི་བཅུ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོམས་པར་བྱ་ཞིང་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱད་ལ་སྤྲོར་བ་མཉམ་པས་གཏོང་བ་དང་། བླངས་པ་མི་གཏོང་བར་གནས་ཤིང་ངམ་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྲད་དུ་བསད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་

འབྲུགས་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གཞོལ་བ་ལས་མཐོ་དམན་མེད་ཅིང་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ས་འཛིན་པ་དང་། རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་རྩོམ་པ་དང་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་སྤྲོར་བ་མི་ལྡོག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འགྱུར་བ་དང་མཐུ་མཐའ་ཡས་པ་དང་སྟོབས་ཐུབ་པ་མེད་པ་དང་དད་པའི་མཐུ་ཆེ་བ་

དང་བླང་དོར་མེད་པའི་ཚོགས་རྒྱས་ཤིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྒོམ་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འདོད་པའི་འདུ་འཛི་སྤོང་ཞིང་བསམ་གཏན་དང་ཏིང་ངེའི་ཟིམ་གྱིས་བསྟན་པ་དང་གནས་མེད་ཅིང་བླང་དོར་མེད་པ་དང་རྟོག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་

སེལ་བ་དང་མངོན་ཤེས་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོ་མཐའ་ཡས་པར་འཇུག་པ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་མི་འཁྲུགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉན་

པ་དང་བླང་བ་དང་བཟུང་བ་དང་བཅང་བ་དང་བླ་མ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་དང་། གང་ཐོས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་དང་། དེ་སྐོམ་པ་དང་སྒོ་སྐུང་དང་བྲལ་བ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་

@227B འཇུག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པས་མི་སྐྱོ་ཞིང་བསམ་པ་བཞིན་བྱ་བ་སྟོན་ལ་བྱིས་པ་དང་འཕགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པ་སྟོན་ཏེ་འབྱོ་བ་ཀུན་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྱོ་བ་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་སྒོལ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མཐར་ཐུག་པ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཞིང་མཐར་ཐུག་པར་སྤྱོང་ལ་སངས་རྒྱས་མཐར་ཐུག་པར་མཆོད་པ་དང་བསྐལ་པ་མཐར་ཐུག་པར་གནས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། བསམ་པའི་

སྟོབས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས་དབང་དུ་འགྱུར་བ་དང་སྐྱེ་རྒོད་རྟོག་ཏུ་སྟོབས་སྐྱོ་བ་མེད་པ་དང་། བྱམས་པའི་སྟོབས་སྙིམས་པའི་སྤྱོར་བ་ཅན་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྟོབས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲིན་པ་མེད་པ་དང་། སྟོབས་པའི་སྟོབས་འགྲོ་བ

ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུན་བྱེད་པ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བཅད་དུ་མེད་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་ཞེ་སྡང་གི་སྤྱོད་པ་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་དང་། གཉི་ཤུག་གི་སྤྱོད་པ་རབ་ཀུ་རྟོག་པ་དང་། ཆ་

མཉམ་པའི་སྤྱོད་པ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་སེམས་དང་བསམ་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བར་རྟོག་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྐོ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་

པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་ལས་དང་པོ་བའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐོ་སྣ་ཚོགས་ནས་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་ལྟར། ཡི་ཤེས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ།། དེ་འང་རྟག་ཏུ་ཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་གཅོད་པར་ཞུགས་

པས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཇོག་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་མཛོད་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་དང་། བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྗོད་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་

@228A དང་། སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ལ་བརྩོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་སེམས་ཅན་ལ་འདེབས་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་དང་། ཚོགས་ཆེན་པོ་སྡུད་པས་མི་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་

བྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་མི་གཅོད་ཅ་ལས་གསུམ་ཀའི་གདུང་མི་གཅོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་གནས་པས་ན་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་

ཡོད་པ་ཞེས་སོ། ༼ དེས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། དེ་ཡི་སེམས་ཅན་དགའ་བར་བདེ་བསྐྱེད་ཅིང་། །མི་མཐུན་མེད་སོགས་རྣམ་བཅས་ཕན་པར་སྦྱོར། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་སྟེ། དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་།

བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དང་། རྟོངས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷ་བ་བཟང་པོ་དང་། གནས་མེད་པ་དང་། ཐུབ་པར་དགའ་བ་དང་། ཆོས་བཟང་པོ་དང་། བདེན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་པ་དགུ་ཡི་ཏིང་ངེ་འཛིན་པ་བཅུ་དང་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། ༼ དེ་དག་མི་ཟད་པར་

བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། དེ་དག་མི་ཟད་བྱེད་པའི་གཏེར་བཅུ་སྟེ། །དད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་། །ཐོས་དང་གཏོང་དང་ཡི་ཤེས་དེ་བཞིན་དུ། །དྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆེན་ནོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཏེར་བཅུ་སྟེ་དད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དད་པ་ནི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པས་མི་ཞུམ་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སེམས་པས་ཐོག

མར་ཕྱན་སྲམ་ཆོགས་པ་དང་། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་ཆས་མུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཚུངས་པས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་མི་ལྟ་བས་མི་གནས་པ་དང་། མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་མི་

@228B ལྷོད་པ་ན་འགྱོད་པ་མེད་པས་ལྷག་པར་ལྟ་བ་མེད་པ་དང་། ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་དམ་འཆའ་བས་འགལ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་འཆོ་བའི་སྡུག་ལ་སོགས་པ་མི་བསླུབ་ཀྱི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་པས་གཞན་ལ་མི་གནོད་པ་དང་། རྟག་ཆད་དུ་མི་ལྟ་ཞིང་རྟེན

འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པས་མ་འདྲེས་པ་དང་། འབྱུང་བའི་ལམ་འཆོལ་གྱི། གཞན་གྱི་ངོར་མི་ལྟ་བས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། བདག་བསྟོད་པ་དང་གཞན་སྨོད་པ་མེད་པས་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནི

དུས་གསུམ་དུ་འང་ཞ་མ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་དང་འབྲོགས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པས་ཕན་ཚུན་འཆེ་བ་དང་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་འཇོམ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་མཁྱེན་ཏོ་སྟམ་པས་སོ།། ཁྲེལ་ཡོད་པ་ནི་མཐའ་མེད་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཆོལ་བས་

འཛོམ་པའོ། །ཐོས་པ་ནི་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཐོས་པའི་མཇོད་བརྒྱང་བའོ། །གཉེར་བ་ནི་གང་བསགས་པ་རྣམས་ཤས་ཀྱི་རང་ཡང་

སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་བགོ་གཤའ་བྱེད་པ་སྟེ། རང་སྤྱོད་པའང་སྲིན་བུ་རྣམས་གསོ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཉེར་བའོ། །ཡི་ཤེས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞིར་རྣམ་པར་གཞག་པས་ཤེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་

སོགས་པའི་གང་ཟག་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་སྟོན་པའོ། །དྲན་པ་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་སྐྱེ་བ་དང་བསྟལ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གསུང་རབ་སྡེ་བཟུང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །

རྟོགས་པ་ནི་ཚེའི་རྒྱུད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་བསྟལ་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །བློ་གྲོས་ནི་དེ་དག་གི་ལྡོག་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཤེས་ཤིང་འཛིན་ལ་སྟོན་པའོ། ༥ །ཤུས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་

@229A རྫོགས་པར་བྱེད་ནུས་པ་ནི། སེམས་ཅན་མི་གཏོང་རྒྱལ་སྲས་ཐམས་ཅད་ལ། །སྟོན་པར་ལྟ་སོགས་བཅུ་ལ་བརྩེ་བྱ་བས། །སྡུག་མཆོག་དེ་དང་ས་དང་ས་རྣམས་སུ། །སྐྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྐྱར་དུ་

རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ནི་བཅུ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་སྤང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

འཇུག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མོས་ཤིང་དད་པ་དང་། ནམ་མཁའི་མཐས་བཏུས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟོམས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་འཇུག་པས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་རྣམ་པར་

དཔྱད་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ལ་བརྩེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་ བྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ནི། དེས་ནི་ཟབ་ཚོས་ལ་འཇུག་དག་བའི་བཞེས།།

བསྟེན་སོགས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་རྣམ་བཅུ་འཐོབ། །ཡང་དེ་དག་ལ་གནས་པས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་བཅུ་འཐོབ་སྟེ། ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འབྲོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཟུང་བ་དང་། ནམ་

མཁའི་དབྱིངས་བསྟོམ་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་སེམས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱོགས་བྱ་བའི་དག་བའི་ཞིང་བ་དང་། བསྐལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་

ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བརྟག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་སུ་ནན་ཏན་བྱ་བ་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་སོ།། ༥ སྒྲོན་པ་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ཆུས་པ་ལས་གོ་ཆའི་ཁྲད་པར་ནི། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་མ་ལུས་མིར་གྱུར་པའི། །རྩོལ་བས་ཐོབ་ན་བདག་གིས་ཅིས་མི་འཐོབ། །དེ་

@229B ཕྱིར་བདག་ཀྱང་ངེས་པར་བརྩོན་བྱ་ཞེས། །གོ་བགོས་རྒྱལ་སྲས་བསྟབ་ལ་ཅི་ནུས་འབད། །དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་དཔག་དུ་མེད་ཅིང་གྲངས་མེད་པ་དག་ལྟར་བཞུགས་པ་དང་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ནི་མིར་གྱུར་པ་དག་གིས་འབད་དེ་བརྩལ་

བས་ཐོབ་ན་བདག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཐོབ་ཅེས་བསམས་ལ། ལས་དང་པོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཅི་ལྟར་བྱ་བ་དང་ཇི་ལྟར་བསླབ་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཀྱང་གང་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མིར་གྱུར་པས། །ཚད་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། །རྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དེའི་ཕྱིར།།

ཞུམ་པ་དང་དུ་བླང་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་། བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ལ།། ཕན་དང་གནོད་པ་དོ་ཤེས་པས། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མ་བཏང་ན། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་མི་འཐོབ་ཅེས་སོ།། ༈ སྤྱོད་བའི་ཁྱད་པར་ལྟ་པོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་དང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།

གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སྡིག་པ་བཤང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་རྣམས་ནི། བསམ་པ་ཐག་པས་ཉིན་རེར་དུས་གསུམ་དུ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་སྐྱབས་འགྲོ་གསོལ་གདབ་བྱ། །དུས་དང་དུས་སུ་སྡིག་གནས་རྣམས་ལ་ནི། །ཅི་ནུས་གཞོད་མེད་སྡིག་པ་གང་འོས་བཤང་། །བསླབ་

གཞི་ལྟ་སོགས་ཐ་ན་གཅིག་ཙམ་ཡང་། །ཅི་ནུས་བརྩང་སྟེ་རབ་བསྒྲིམས་མི་ལྷོད་བསྲུང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡང་དཔལ་བྱིན་ལས། དེས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་སྐྱིང་ཐག་པ་རྣས་པའི་གཏིང་ནས་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྱི་བྱ་

བ་མི་བཀང་དོ། །དུས་གསུམ་དུ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་མི་བཀང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་མི་སྟོང་པར་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བསྐལ་པ་དུ་མར་གནས་པར་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །བསྐལ་བ་དུ་

མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་རྣམ་ཅི་ལྟོགས་སུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྡུར་ཞིང་རིངས་པར་རྗོགས་པ་དང་།

@230A སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་བཏོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་དང་། འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་

དང་འབྲུག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་མི་བཀང་དོ། །དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་མི་བཀང་དོ། །རྗོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སྨོན་ལམ་གདབ་པ་དང་། རང་ཉིད་སྡིག་པ་སྤྱོད་པ་ལ་སྨད་པ་དང་། བཤུང་བ་དང་འས་པར་འབྱུང་བར་བྱའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་བ་དང་། ཆོ་རབས་ཆོ་ར་བསུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བཀུར་སྟི་བྱ་བར་

གསོལ་བ་གདབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཏུ་འས་པར་རྣམ་པར་དག་པའི་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཆོག་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། བསྐལ་པ་དུ་མར་ཆོས་བསྟན་པར་གསོལ་བ་

གདབ་པ་ཡི་(NGSSU) མི་བཏང་བའོ། །གཞན་ཡང་ལས་དང་པོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཕ་མ་ནས་རྒན་རབས་ཀྱི་བར་ལ་མི་གནོད་པར་དུས་དུས་སུ་ཅི་མོས་ཅི་ནུས་སུ་སྦྱིན་པ་བཏང་ངོ། །བསྟན་པའི་གཞི་ལྷ་ལ་གནས་པ་དང་བརྟན་པོར་འདུག་པ་དང་། མི་ལྷོད་པར་གནས་པར་

བསྟབ་བོ། །མི་ནུས་ན་བཞིའམ་གསུམ་མམ་གཉིས་སམ་གཅིག་ཙམ་ལ་གནས་པར་བསྟབ་བོ་༎ དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ༎ ནུས་རང་དབང་མེད་པར་སྡིག་སྤྱོད་ནའང་། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཞེན་པ་དྲག་མིན་པས། །དགོས་པའི་

དབང་བསམས་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་ཡང་། །རྣམ་པར་སྣང་ཅིང་བསྟམ་སེམས་ལྡན་པར་སྣུབ།། ལེགས་པའི་ལས་དང་དགེ་བ་གང་སྤྱོད་ཀྱང་། མངོན་ཞེན་དག་ཅིང་མི་ལྷོད་བར་མ་ཚད། །རོ་སྐྱང་རྩེས་སུ་ཡི་རང་མངོན་དགའ་ཞིང་། །དོན་ཆེན་བསྒྲུབ་ཕྱིར་རྣམ་དག་བསྟོ་བས་སྣུབ།།

@230B ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་ལ་སོགས་པས་རང་དབང་མེད་པར་སྟིག་པ་བྱེད་འདོད་པཉམ། མི་སྣོ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་ངོ་ཙམ་དུའང་དགེ་བ་བྱེད་པཉམ། བདེ་བ་ཁྱད་པར་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་བསམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་བསྟན་པ་

གཅིག་ཀྱང་བསྒྲུབ་མི་ནུས་ན་ཡང་སྟིག་པ་གང་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དག་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་དགའ་བཞིན་དུ་དང་། ལྷོད་པ་དང་ཡང་བའི་སེམས་དང་། དོན་དང་དགོས་པའི་དབང་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་དེ། མི་དགེ་བ་བཅུ་ག་ལ་ཁྲོ་བཅམ་ཁོན་འཛིན་གྱི་དབང་དང་།

དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དབང་གིས་མི་སྤྱོད་དོ། །སྤྱོད་པ་འདོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་སྣུབ་ནས་ཀྱང་སྣང་དོ་བཤགས་སོ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱའོ། །ལེགས་པའི་ལས་སམ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་གང་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་དེ་ལ་སེམས་ཞེན་པ་དང་དྲག་པ་དང་ཆོམ་པ་དང་མགྱ་

བ་དང་མི་ལྷོད་དང་ཁ་དང་མི་སྣང་བ་དང་བར་མ་ཆད་ཁ་དང་དད་ཁ་དང་དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་སྦྱད་པར་བྱའོ། །སྒོད་འདོད་པ་ནས་སྐྱེང་ཐག་པ་རྣམ་པའི་གཏིང་ནས་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

བསྒལ་བ་དང་། དགོ་བ་དང་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་ཡོངས་སུ་སྨྱངས་ལས་བརྒྱ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ་བའོ། །དེག་བའི་རྩ་བ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་

ད་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་ལའང་སྐྱེང་ཐག་པ་ནས་བསྟོམས་ཏེ་བརྒྱམས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཆོག་དང་ཕུལ་ནས་སྨྱངས་ལས་འདས་པ་དང་མཉམ་པའི་བར་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་ཀྱང་དགེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྦྱད་པ་དེས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབུལ་ལོ། །ཕུལ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་$_{@231A}$ བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོའོ།། ཡང་དེས་ཀ་ཤེའི་གོས་སམ་ཙོན་དན་དང་ཨ་ཀ་རུའི་བདུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོ་བྱད་མཆོག་སྟ་ཚོགས་མྱོང་ངམ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་སྦྱོད་པའམ། ལམ་དུ་འགྲོའམ་ལས་

བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོའང་། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱ་འདུན་པ་དང་དད་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་སྨོན་པ་དེ་འབའ་ཞིག་རྐ་ཀུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་རྗེས་སུ་དན་པར་བྱའོ། །ཡིད་ལ་བྱའོ། །བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ལན་མང་དུ་བྱའོ།། ༼ དེའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནི། དེས་

ནི་སྟོག་པ་སྲབ་ལྷོད་གསོབ་ཡང་བས། །ལན་ཚྭ་ཆུར་བཅུག་ལྟ་བུར་སྣུར་འཇིག་འགྱུར། །དགེ་ལེགས་ཆུང་ངུའང་དོན་ཆུང་ཉིད་མེད་དེ། །བསྟུབ་པ་ཡོངས་རྫོགས་བརྟན་སྲ་རྩ་རྗེ་འདྲ། །གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་བདག་གཞན་དབྱགས་འབྱིན་པས། །འགྲོ་ཀྱན་འདྲེན་པའི་དད་དཔོན་སྣུར་

ངུ་འཕོབ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ནི་སྟོག་པ་སྤྱོད་ན་ཡང་སེམས་ལྷོད་པ་དང་ཡང་བ་དང་ཆུང་བ་དང་། སྲབ་པ་དང་གསོབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་བ་སྤྱོད་ན་ནི་སེམས་ཞེན་པ་དང་དྲག་པ་དང་མི་ལྷོད་པ་དང་མི་ཆུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟིད་པའི་འགྲོ་བ་གང་དུ་དོན་མི་ཆུང་

བར་འགྱུར་རོ། །འཁྱུ་བ་དང་གསོད་པ་དང་འཆོང་བ་དང་འཆོ་བ་དང་སྨངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་སུ་མེད་པར་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་སུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པ། དུས་མཐའ་ཡས་པར་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་ལ་སོགས་པ་

སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དང་། འགྲོ་བ་བྱུག་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་སྡུག་བསྔལ་གཅོད་བར་བྱ་བ་དང་དགག་པར་བྱ་བ་དང་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། བྱམས་པའི་སེམས་དང་བརྩེ་བའི་སེམས་སྤྱད་པ་དང་། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་

བགོས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིག་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་འགྲིབ་པ་དང་ཆུང་བ་དང་བསྲབས་པར་འགྱུར། དགེ་བ་

@231B འཕེལ་བ་ནས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བར་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་པ་གསོགས་ཤིང་བསྒོམ་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་སྤ་བ་དང་བརྟན་པ་དང་རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་པ་གོ་རིམ་འདིས་མཐར་ཐྱིས་སྲིད་པ་འདི་དང་ཕྱི་མ་དང་

སྲིད་པ་གཉན་ལ་སྦྱིག་པ་འགྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དགེ་བ་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་པ་གསོགས་ཤིང་བསྒོམ་སྟེ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་རྣམས་སྨིན་པས་སྡུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། བྱས་བྱ་སངས་རྒྱས་

ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པའི་ཁྲད་པར་ནི། ༥ འདི་དག་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡི། །ཁྲད་པར་གྱངས་མེད་བཅུ་དང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི། །ཆོས་ཆེན་ཆར་དང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡི། །རྒྱུང་བཞིའི་སྟོབས་ལས་སངས་རྒྱས་སྐྱེར་འཐོབ་འགྱུར། །ཞལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་

བ་ནི། ཆོས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་གྱངས་མེད་པ་བཅུ་ལས་ཏེ། སྟོན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོན་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་པས་སེམས་ཅན་བསྐྱབ་པ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་སྟོན་ལམ་ཚད་

མེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མི་ངོམས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་འགྲོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དོན་

དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའོ། །དཔེར་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱུ་རྐྱེན་རེ་རེས་མི་འབྱུང་གིས་ཚད་མེད་པས་འགྱུབ་སྟེ། སྒྲིན་ཆེན་པོའི་ཚར་དུས་སུ་འབབ་པ་དང་རླུང་བཞིའང་རྒྱུན་མི་ཚད་པ་

ལས་སོ། །འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱང་གིས་བཟུང་ཞིང་། ཡོངས་སུ་སྐེམ་པའི་རྒྱང་གིས་ཆུའི་ཕུང་པོ་སྐམ་མོ། །ཡོངས་སུ་གཞོག་པའི་རྒྱང་གིས་ནི་གཞལ་མེད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འགོད་དོ། །རྣམ་པར་འགོད་པའི་རྒྱང་གིས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་

@232A དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་ལས་འབྱུང་པ་སྟེ། སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲྭ་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་བབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་ཀྱང་སྟེ། དབུ་པས་

འཛིན་ཅིང་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འཛིན་ཏོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྒྲུབ་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྐེམས་སོ། །བསྟོད་བ་ལ་མཁས་པས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བསྟོད་དོ། །སྨྲ་ལ་བའི་རྒྱུན་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་འགོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་

སེམས་ཅན་སྡུག་སྨྲིན་པར་བྱས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་བསྒྲིད་བས་སོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚད་མེད་པ་ལས་བྱུང་སྟེ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བའང་མེད་དོ་ཞེས་སོ།། ※ ཕྱོགས་གཉིས་སོ་སོའི་བསྒྲབ་པ་བཤད་པ་ལས་ཁྱིམ་

པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་བསྟན་པའི་གཞི་ལ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་སྲས་ཁྱིམ་པས་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་། །དགེ་རྩ་བསགས་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་མཚོར་བསྟོ། །སྣོད་པོ་མེད་པའི་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ལས། །བསོད་ནམས་ཅི་ནུས་བསགས་པས་སྐྱེ་པོ་བྱང་།།

བསྟན་གཞི་ལྟ་བཟུང་ཐུབ་བའང་རྟེས་བསྟུན་པས། །མི་དགེ་བཅུ་པོ་ཅི་ནུས་སྤང་བྱ་ཞིང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་ལྷ་གཞན་མི་བསྟེན་པས། །རྒྱུན་ཏུ་ཁྱིམ་གྱི་ཉེས་མང་སོ་སོར་བཤག །དེར་གནས་སྤྱིན་བྱང་དགེ་ཚོགས་གཅོ་ཆེར་བསྟུབ། །བྱིན་དང་བཞག་པའི་ལེགས་ཉེས་མང་བསམ་

ཞིང་། །སྟོང་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་སོགས་འདུ་ཤེས་པས། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཀུན་རྫོགས་བྱ་བར་བསྟབ། །དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ་བར་བྱའོ། །སྣོད་

པོ་མེད་པའི་ལུས་ལ་སྣོད་པོ་བྱང་སྟེ་གཞན་གྱི་ཅི་བྱའོ་ཅོག་བྱ་བར་སྤྱོ་བ་དང་། བླ་མ་ལ་གུས་པར་སྨྲ་བ་དང་། ཕུག་འཚལ་བ་དང་ལྡང་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་དང་འདུད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་པས་སོ། །སྣོད་པོ་མེད་པའི་སྲོག་ལ་སྣོད་པོ་བྱང་སྟེ་གང་སྟར་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཡོངས་

@232B སུ་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་དུ་ཡང་འཕེལ་བར་བྱ་བས་སོ། །འོངས་སྤྱོད་སྐྱིང་པོ་མེད་པས་སྐྱིང་པོ་བློང་སྟེ། སེར་སྣའི་སེམས་ཚར་གཅོད་ཅིང་གཉེར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཆེན་པོ་སྤེལ་ལ་སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་པར་འགེད་པས་སོ། །དེས་བསྟན་པའི་གཞི་ལྟ་བཟུང་ཞིང་ཕྱ་བའང་རྣོས་སུ་བསྟུབ་ལ་

དེའང་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ། །གོང་དུ་ཡང་ཕྱ་མ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཅར་སྤང་ངོ། །སངས་རྒྱས་ལ་བསམ་པ་རྣོས་སུ་སོང་བས་ལྷར་བཟུང་ཞིང་ལྷ་གཞན་མི་འཛིན་པར་བྱའོ། །དེས་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཉེས་པ་ལ་མཁས་ཤིང་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ། འབྱུང་བ་སུན་འབྱིན་པ། དགེ་བའི་སྟོང་པོ་བསྒྲེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས། མི་དགེ་བ་ལ་རྟོག་པའི་གནས། བྱེས་པ་མ་དུལ་བ་སྤྱིག་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་ཞེས་

བྱའོ། །སྤྱག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས། སྡུར་གོམས་པའི་དགེ་བའང་ཉམས་པར་བྱེད་པ། དེར་གནས་ནས་བྱ་བར་མི་རིགས་པ་རྣམས་བྱེད་པ། ཚ་མ་དང་དགེ་སྤྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གུས་པར་འགྱུར་བའོ། །གསོད་པ་དང་བཅིང་བ་དང་བརྡེག་པ་དང་བསྡིགས་པ་

དང་། གཅོ་བ་དང་། གཤེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་གི་ལམ་རྣམས་འདུ་བའོ། །དེར་གནས་ན་བྱ་སྣང་དང་བྲན་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ལ་སྡེད་པའོ། །ཕན་ཚུན་དུ་འཐབ་པའོ། །ལས་ཀྱི་མཐའ་སྐྱབ་པ་མེད་པས་རྒྱུ་བཀོལ་བའོ། །རོ་བྲོ་བ་ཆུང་བས་སྤུ་གྲིའི་སོའི་སྦྲང་རྩི་ལྟ་བུའོ། །དེར་

གནས་པས་ནི་སྨྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། བྱིན་པ་དང་བཞག་པའི་ལེགས་ཉེས་མང་དུ་བསམས་ནས་སོ། །སྟོང་བ་ལའང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྱི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བསྟེད་

པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལས་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཅར་རྫོགས་པར་ཡང་བསམ་མོ། ༥ །རབ་ཀུ་བྱང་བ་དམན་པ་ལའང་གུས་པར་བྱའི། བརྟན་པ་སྤང་བ་ནི། དགེ་སྦྱོང་དམན་ལའང་བརྟན་སྤངས་གུས་བྱ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་ཟློ་བྱར་སྦྱང་བའི་སྐབས་ཡོད་ཅིང་། །ཐུབ་པ་རབ་ཞེའི་དྲར་

@233A སྨྲིག་འཛོན་པས་ཀྱང་། །དེ་ཡི་དོན་བརྒྱང་སྤྱད་པས་ཉམས་མི་བྱ། །མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གལ་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ལས་ཉས་པ་དག་མཐོང་ན་ཡང་དྲང་སྲོང་གི་རྒྱལ་མཚན་ལས་གུས་པར་བྱ་ཞིང་སྨིང་རྗེ་བསྒྲེད་དེ་མི་གུས་པ་མི་བྱའོ། །འདི་ནི་ད་ལྟར་ཉོན་མོངས་

པས་རང་དབང་མེད་པར་ཟད་ཀྱིས། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་འདིའང་ཉོན་མོངས་པ་འདི་རིག་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་ན་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་གནས་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། གང་

ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་བཟུང་ན་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་ཏྱི་བདག་གིས་ནི་མི་ཤེས་སོ་སྐྱམ་པས་དེ་ལ་ངན་སེམས་མི་སྐྱེད་དོ། །དེས་ན་འདི་མ་བྱང་བ་མ་སྤངས་པ་མ་དུལ་བ་ཡིན་ཡང་། དང་སྤོང་གི་རྒྱལ་མཚན་འདི་ནི་ཐུབ་པ་རྣམས་པ་མེད་

པ་ཞི་བ་དུལ་བ་དེའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ལ་སོགས་པས་བསྟོས་པའི་ངང་སྨིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསམ་མོ།། ༥ རྣག་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་སྦྱང་བ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་འཇུག་གུས་པས་ཕྱག་བྱ་ཞིང་།། འདི་ནི་དམ་ཚོས་མཆོག་རབ་བསྟན་གནས་ཏེ། །བདག་ཀྱང་ནམ་ཞིག་རྟུལ་གནས་

ཁྱིམ་སྤངས་ནས། །གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་བསྟན་པས་འདིར་གནས་ཞེས། །རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་སེམས་སྦྱང་བྱ། །ཁྱིམ་དུ་ཡུན་རིང་གཏན་འབྲལ་བྱ་སྟེད་ཀྱི། །མཚོད་སྤྱིན་བྱས་པས་རབ་དུ་ལ་ཞི་ལྡན་པའི། །རབ་བྱང་༷ སེམས་ཀྱི་ཚར་མི་ཕོད་ལ་སོགས། །ཁྱིམ་དང་མངོན་

འབྱུང་ལེགས་ཉེས་རྣམ་མང་བསྒོམ། །མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པ་ན་གྲས་ཤིང་དད་པས་སྐོར་དྲུང་རས་ཡན་ལག་ལྟས་ཕྱག་བྱས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྡོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བསམ་གཏན་པའི་གནས་

ཏེ། བདག་ཀྱང་རྟུལ་གྱི་གནས་ཁྱིམ་ནས་འབྱུང་ཞིང་ནམ་ཞིག་འདི་ལྟ་བུར་གནས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞིག་གྱ་སྣམ་པས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སེམས་ལ་དགའ་བར་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་ན་གནས་པ་དང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་

@233B སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་དུ་ཉི་མ་མང་པོར་གཏྲྭའི་ཤ བྱ་མ་སྐེད་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་བྱ་སྟེ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་བའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སེམས་སྐྱེད་པའི་ཚར་མི་ཕོད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ། །སྦྱིན་པ་ནི་ཚོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པའང་

གཏོང་བས་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིང་པོའང་བླང་བར་བྱའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་འདུ་ཤེས་འདི་གསུམ་བསྒྲེད་དོ། །བདག་ཀྱང་འདི་འདྲ་བའི་མཆོད་

འོས་སུ་འགྱུར་བར་བྱ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བས་བདག་གི་ལུས་བྱིན་ཅི། གྱིས་བརླབ་པར་བྱ། སྡུར་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བྱས་ཏེ་སྡུད་འདའ་བར་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསྟན་ཅེས་སོ། །གོང་དང་གཅིག་ལཀ་ཁང་ཕན་ཚུན་དུ་གསང་བསྟད་པར་མི་

བྱའོ་ཞེས་སོ།། ཅ རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྟན་པ་ལས་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་བསྟན་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀུན་གྱི། །རྟེན་གྱིར་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་གནས་བྱ། །མངོ་སྤྱོད་ཏེ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ནི། འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་དག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཅ འགྲོགས་པ་ཅ་ བཞི་ལས་གཞན་སྣང་བ་ནི། འདི་ཞིང་འགྲོགས་སྣང་དམ་མཆོས་མཉན་སོགས་ཕྱིར། །འགྲོགས་པ་རྣམ་བཞི་ཐུབ་པས་གནང་བ་བསྟེན། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་འགྲོགས་པ་མེད་ཅིང་འདྲི་བ་མེད་

པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་མཉན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་འདྲེས་པ་མེད་པ་དང་འགྲོགས་པ་བཞི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའོ། །གཞན་ཡང་ཞལ་ཏ་ཅ་ བྱེད་པའི་ལས་ནི་ཅི་བྱའོ་ཅོག་ལ་བརྩོན་

པའོ། །ལག་གི་བློའི་ལས་ནི་དངོས་པོ་གཏོང་ལེན་བྱེད་པའོ། །དཔོན་སློབ་དེད་པའི་ལས་ནི་ཡིད་མི་སྐྱོ་བ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པ་དང་དུ་བླང་དོ་ཞེས་སོ། ༥ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཉི་ཤུ་ལ་བསླབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་བསླབ་པའི་ལས། །སེར་

@234A སྨ་ཚར་གཅོད་གཏོང་བ་སྤེལ་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྫོགས་བྱ་གཞན་དུ་ན། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་བགྱིད་པའི་གནས་མེད་དོ། །བྱམས་པ་སེང་གེའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་ཉི་ཤུ་བྱ་སྟེ། དེ་དག་མ་རྫོགས་

པར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྱོ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། སེར་སྣ་ཚར་གཅོད་པ་དང་། གཏོང་བ་སྤེལ་བ་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། གནོད་སེམས་སྤྱང་བ་དང་། བཟོད་པའི་སྟོབས་ལ་གནས་པར་

བྱ་བ་དང་། ལེ་ལོ་རྣམ་པར་མནན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་དང་། བརྟན་དས་པ་སྤྱང་བ་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསམ་གཏན་བྱ་བ་དང་། ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་

རྟོག་པ་སྤྱང་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། སྨོན་པ་དང་བལ་བར་བྱ་བ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པར་རྗོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཕེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་བཟང་བ་དང་། སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་གནས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ལ་དགའ་བ་སྤང་བ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མོས་ཤིང་ནེམ་ཐ། ནུར་མེད་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།། ཐ བསྟན་པའི་བསྟན་པ་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། སྟོང་པ་ཉམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ངོ་བོ་ཐབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་ནི། གཞི་གསུམ་དག་པས་སྦྱིན་སོར་རབ་བསྟྱབ་ཅིང་། །ཚུད་མི་

ཟ་དང་ཕུལ་བྱུང་ཉིད་དུ་བྱེད། །ཕན་འདོགས་འཛིན་དང་འཇུག་བྱེད་མཐུན་པར་སྟྱབ། །བསྟུ་དངོས་ལན་གསུམ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའོ། །ཕྱེད་དང་པོ་ནི་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། དགེ་བ་ཉམས་བསྟྱབ་པའི་ཐབས་ནི་ཇི་ལྟར་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཉེ་བར་སྟུད་བྱ་ཏགས་

ཚལ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོང་པ་པོ་སེམས་ཅན་ཉམས་དང་། བརྟན་པ་རི་བོ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་བརྟན་པ་ཆུ་བོ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྲས་ཉམས་ཀྱི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་གསུམ་ཉམ་པར་དག་པ་ཡང་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་

@234B པའི་སྤྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །དགེ་བ་ཆུང་མི་ཟ་བའི་ཐབས་ནི་ལས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དེས་དཀའ་སྤྱད་རྣམ་དུ་བྱུང་བ་དུས་རིང་པོར་བསྟབ་པར་བྱ་བས་ཀྱང་ཡིད་མི་འབྱུང་བས་ཞེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱོ་བ་སྤྲོང་བ་དང་། ཞེག་པ་དམན་པའི་ལམ་ལ་འབྲས་བུ་དམན་

པར་བསྟྲུབ་བས་དུག་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པས་མཚོན་དང་། དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་འཇོམས་པས་གནམ་ལྕགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཐོབ་པའི་གེགས་བྱེད་པས་དགྲར་ལྟ་བ་ལས་ཞེག་པ་དམན་པ་དེ་སྤྲོང་བའོ། །དགེ་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཐབས་

ནི་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བར་མི་རྟོག་པས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་དམ་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟྲུབ་པའོ། །ཕྱེད་ཕྱི་མ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། བསྟྲུབའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཟིང་ཟིང་གིས་

ཕན་བཏགས་ནས་ཆོག་ཉན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨན་པར་སྨྲ་བས་རྩོངས་པ་བསལ་ནས་རིགས་པས་སྟོན་ཅིང་འཛིན་དུ་འཛུགས་པ་དང་། བསྟན་ནས་ཀྱང་དོན་སྤྲོད་པས་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་བསྐྱང་སྟེ་དགེ་བའི་གནས་འཛིན་ཅིང་འདུལ་བ་དང་། འཇོག་པ་དང་འགོད་པ་དང་། བཀོད་

ནས་དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་ཚུལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པས་མཐུན་པར་བསྟན་པའོ། །ཐབས་དེ་བཞི་སོ་སོའམ་བསྡུས་པས་ཟིན་པ་ནི་གདུལ་བྱ་སྡུད་པ་དང་འདུལ་བ་དང་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་

རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སོ་སོར་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་པོར་སྟོན་ཏེ། །འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་སྟོང་ལས་འབྱུང་བ་ལ། ༥ །སྦྱིན་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི། །བཟུང་ཚན་བཞི་ཡིས་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་དག

འགྱུར། །མདོ་དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ནི་རྣམ་པ་བཟུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མི་མཐུན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཚོལ་ཞིང་སྦྱིན་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་དང་། འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་དང་། ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བ་ལ་

@235A མཚོན་དུ་གཉིར་བ་དང་། གདོང་དུ་བལྟ་བས་དང་། མཛའ་བོ་དང་། སྡང་བ་དང་། ཞིང་ཚོལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིན་གནས་མ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་པའི་སྦྱིན་པ་མེད་པས་སོ། །ཡང་བཟུས་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་འདོད་པ་དང་། བསམ་པ་ལེགས་པ་དང་།

ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་དང་། ཉེ་བར་བསྟན་ནས་དང་། རྣས་སུ་མི་དགའ་བ་དང་། འགྲོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་ལ་བཀུར་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་བརྙས་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བའི་སྨིན་པ་མེད་པས་སོ། །ཡང་བཅུས་ཏེ་སྨད་པ་དང་། གཞན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། ཉོན་

མོངས་པ་དང་། ཁྲོ་བ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། གཝེད་སེམས་སྟོན་པ་དང་། རི་མོར་མི་བྱེད་པ་དང་། ལག་ནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ཙམ་སྨྲགས་པ་ལས་བྱི་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འདོད་པའི་སྨིན་པ་མེད་པས་སོ། །ཡང་བཅུས་ཏེ། མི་བརྟན་པ་དང་། ཚོད་འཛིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཆད་པ་དང་།

གཞན་གྱི་དྲིན་འཛོག་པ་དང་། ཉུང་ཞིང་ཆུང་བ་དང་། གཟུགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་དགའ་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དུ་བསྟོ་བ་དང་། མཁས་པས་སྨད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མ་བསྟོས་པའི་སྨིན་པ་མེད་པས་སོ།། ༼ ཕན་ཡོན་

གྱི་དབྱེ་བ་ནི། སྲིད་པ་གཅོད་ཅིང་འགོག་པར་བསྟོས་པ་ཡི། །སྨིན་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་སྣུམ་ཙུ་ཡིན། །ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་འདུས་བྱས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་འདུས་མ་བྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨིན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་བཅུ་སྟེ། བཟའ་བ་བྱིན་པས་ཆོ་དང་སྦོབས་པ་དང་བདེ་བ་

དང་སྟོབས་དང་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཐོབ་པ་དང་། བཀྲ་བ་བྱིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྡིག་པ་བསལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བཞེན་པས་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། བགོ་བས་ཁྱེལ་ཡོད་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་མདོག་གསེར་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག

པ་དང་། སྤོས་དང་ཕྲེང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དྲྭ་བ་བྱུག་པ་དང་། དྲི་ཞིམ་པའི་ཕྱེ་མ་དང་བྱུག་པས་ལུས་ཀྱི་རན་ཏུ་གྱི་དྲི་ཞིམ་པོ་དང་། རོ་ཡིས་རོ་བྱོ་བའི་མཆོག་མཁྱེན་པ་དང་། གནས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་དང་། རྟེན་དང་

@235B བློང་དང་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དང་། ནད་པ་ལ་སྨན་བྱིན་པས་རྐ་བ་མེད་པ་དང་ན་བ་མེད་པ་དང་འཆི་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོ་བྱད་སྣ་ཚོགས་བྱིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཐོབ་པའོ། །གཉན་ཡང་བཅུ་

སྟེ། མར་མེ་བྱིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ལྟ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཐོབ་པ་དང་། སིལ་སྙན་བྱིན་པས་ལྷའི་རྣ་བ་དང་། གསེར་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་དང་མི་ཉེག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དཔེ་བྱད་བཟང་

པོ་བརྒྱད་ཐུབ་དང་། རྟ་དང་གླང་པོ་དང་ཤིང་རྟས་རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པ་དང་ཆེ་བ་དང་། སྒྲིབ་མེས་ཚལ་དང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཏེར་དང་མཛོད་དང་འབྱུང་བང་བས་ཆོས་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་།

བྱན་པོ་མོས་དང་ལས་བྱེད་པ་དང་རང་དབང་དང་རང་ཉམས་དང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། བྱ་པོ་དང་བྱ་མོས་མཛའ་བ་དང་སྡུག་པ་དང་འདོད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། གླིང་བཞིའི་རྒྱལ་པོའི་འོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བྱིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་

པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཐོབ་པའོ། །ཡང་བཅུ་སྟེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་བྱིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དགའ་རྩེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་རྩེད་དང་། ཤང་པས་

ཆོས་ཀྱི་ཤང་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྱོ་བ་དང་། ལག་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་ལག་པ་སྦྱིན་པ་དང་། རྣ་བ་དང་སྙས་དབང་པོ་ཚང་ཞིང་རྫོགས་པ་དང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་མཛེས་པའི་ཡན་ལག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་། མིག་གིས་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ཀ་ཁྲག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དང་སྲོག་སྐྱེད་པོ་མེད་པ་ལས་སྐྱེད་པོ་ལེན་པས་ཉེ་བར་འཚོ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཤར་གིས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་ཤིགས་པའི་ལུས་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མགོ་བྱིན་པས་@236A འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བྷ་ན་མེད་ཅིང་ལྷག་ན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཐོབ་པའོ།། འ་བྷས་བུ་མདོར་བསྡུས་པ་ནི། འདི་ཡི་འབྷས་བཟང་ལྷ་མིའི་དབང་ཕྱུག

དང་། །ས་རྣམས་ཀུན་བགྲོད་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་འཐོབ། །ཡང་ཁྱིམ་བདག་གི་ཞིང་གི་རྩེ་བཤོ་རྫོགས་པར་བྱས་པས་གཤེལ་ཀྱིས་འཚོ་བ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་སྟེ་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ནོར་མེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཟང་ཟིང་

ལ་གནས་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའི་དུས་ཡོད་དོ།། བས་རྣ་བསྐམ་གཤེར་དང་ཆུ་གང་དྲོ་འཐུངས་པ་ལས་འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་དང་མར་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་འབྱུང་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཟང་ཟིང་བྱིན་པ་ན་མི་འདོད་

ཀྱང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་དབང་པོ་དང་ཚངས་པ་འབྱུབ་ལ་དེ་ནས་ནེ་ས་བཅུའོ། །དེ་ནས་སྟོང་གས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་། ལས་སྟོང་གིས་འབྱུབ་པ་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ལས་སྟོང་གིས་འབྱུབ་པའི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་པ་དང་། ལས་བརྒྱས་

འབྲུབ་པའི་མཚན་རེ་རེ་དང་། ལས་ཉིས་བརྒྱས་འབྲུབ་པ་དབྱའི་གཙུག་ཏོར་དང་། རྣམ་པ་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱས་རྫོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དྲྭ་ཆེན་པོའང་འབྲུབ་པའོ། །སྟོན་ཐ་གུ་པ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་མོས་ལ་དགོངས་རེ་རས་ཁ་ཚར་རེ་ཕྱལ་ཞིང་། འདིས་བདག་བསྟུ་བ་

ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཁ་ཚར་སྟོང་ལྟ་བརྒྱ་ཕྱལ་བས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བཅོ་ལྔར་ངན་སོང་དུ་མ་ལྟུང་ངོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་བརྒྱ་བྱིན་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་སྟོང་སྐྱོང་ངོ། །ལས་དང་པོ་པའི་ལས་

དེ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་མི་ཉག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་ན་རྒྱལ་བ་རབ་ཏུ་བསྟེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ནི་རྒྱ་ཆེའི་སྟྲིན་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་པར་བལྟའོ།། ༷ ཚུལ་ཁྲིམས་

@236B ཀྱི་རྩ་བ་དང་དེ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ནི། ཁྲིམས་ཀྱི་རྩ་བ་དག་བའི་ལས་ལམ་བཅུས། །བསྟུས་པའི་བསམ་པས་དམ་ཆོས་ཡོངས་འཛིན་བྱེད། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་བྱེད་བཅུ་ཚན་ལྔ། །རང་གཞན་དོན་ཀུན་ཡོངས་

རྩོགས་འབྲས་བུར་གསུངས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་བཅུ་ཁོ་ན་རྩ་བའོ།། ༥ ལུས་ཀྱིས་དགེ་ཅང་བགེས་དགེ་པ་དང་། །ཡིད་ཀྱིས་དགེ་རྣག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དག །དེ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྟག་ཅིག་རྣམ་གནས་བ། །དེ་ནི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན། །ཤིན་ཏུ་བཟང་པོའི་ལས་ལམ་བཅུ་པོ་འདི། །གང་དག་བསྟང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་གང་མ་བྱས། །དེ་ནི་མཁས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་ཞེས་བྱ། །དེར་ནི་བསམ་པའི་ཚོས་བཅུ་འདུས་པ་སྟེ།།

དད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། རབ་ཏུ་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྡང་བ་བྱེད་པ་དང་། བླ་མ་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་འཆོལ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་འཆོལ་ཞིང་ལུས་དང་

སྲོག་ལ་མི་བསྡུ་བའི་བསམ་པའོ། །བཅུ་པོ་དེ་ལ་གནས་པས་ནི་དམ་པའི་ཚོས་འཆོལ་ཞིང་བླ་མ་ལ་བཀུར་སྟི་བྱེད་དེ། ཐ་ན་ཆུ་སྲོད་གང་ཅམ་ཡང་འབུལ་ལོ། །རྣམ་པ་བཅུས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཚེ་བ་དང་། གཞན་

བྱི་རྩལ་མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཆུང་མ་སྤྱངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་འཚོང་མཐུན་པ་མི་འབྱེད་པ་དང་། ཚོག་དྲག་པོ་བཟོད་པས་ངག་མི་སྐྱབ་པ་དང་། ཚིག་བསྡམས་པས་ཀྱལ་པ་སྤྱངས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་

ལ་ང་ཡིར་མི་འཛིན་པ་དང་། ཚིག་ངན་བཟོད་པས་གཅེད་སེམས་སྤྱངས་པ་དང་། ལྷ་གཞན་མི་འདོད་པས་ལོག་ལྟ་སྤྱངས་པའོ། །ཡང་བཅུ་སྟེ། མི་ཤེས་པ་མི་འདོད་པས་མ་ཉམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ངན་པར་སྐྱེ་བ་སྤྱངས་པས་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་

@237A ཅད་དང་མ་འདྲེས་པས་འདྲེས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་དཀར་པོའི་ཆོས་སྤྲིལ་བས་སྤ་སྤེ་མེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འགྲོ་བས་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་། མཁས་པས་མ་སྨད་པས་དེས་བསྟབས་པ་དང་། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱབ་

པས་མ་སྨད་པ་དང་། དབང་པོ་བསྡུངས་པས་ཤེས་ཏུ་སྤྲས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་ཤེས་ཏུ་བསྡུངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཡང་བཅུས་ཏེ་རྟུང་བའི་ཚོར་ཤེས་པས་འདོད་པ་ཉུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འདོད་པ་སྤོང་བས་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། ལུས་སེམས་

དབེན་པས་ནན་ཏན་དང་། འདུ་འཛི་ལ་སློད་པས་དགོན་པར་གནས་པ་དང་། བདག་གི་ཁར་ལས་པས་སྒྲུབས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོ་བྱད་བསྟུབས་བ་དང་། ཞ་རོལ་ཀྱི་ངོར་མི་ལྷ་བས་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་དགའ་བ་དང་། ལྷ་དང་མི་ལ་མི་བསྟུ་བས་ཇི་ལྟར་སྐྱས་པ་

ལྟར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ངེས་པར་རྟོགས་པས་བདག་གི་འཁྲུལ་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་བསྟུང་བས་གཞན་གྱི་འཁྲུལ་པ་མི་ལྟ་བ་དང་། བསྟུབའི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་སོ། །ཡང་བཅུ་སྟེ། ཐ་བའི་

སེམས་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྟུང་བས་ཆོས་ལ་དད་པ་དང་། འཕགས་པ་འདུས་པ་ལ་དད་པས་དགེ་འདུན་ལ་གུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བས་འདུས་པ་དང་།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཆོ་གས་བསགས་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བས་སྡིག་པའི་ཐོག་པོ་སྤངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨིན་པར་བྱེད་པས་བྱམས་པ་དང་། ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་

པས་སྐྱིང་རྡེ་དང་། ཆོས་ལ་དགའ་ཞིང་མོས་པས་དགའ་བ་དང་། རྡེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྣང་བས་བཀང་སྐྱེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམས་སོ། །ཡང་བཅུ་སྟེ། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པས་སྨིན་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་། སེམས་བསྡུང་པས་བཟོད་པ་དང་། མི་ལྟོག་པས་བརྩེན་

@237B འགྲུས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བསམ་གཏན་དང་། ཐོས་པ་དང་ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱིས་མི་དོམས་པས་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་སྨོན་ཆོལ་བས་ཐོས་པ་ཆོལ་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་པས་ལུས་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། སེམས་

ལ་སྐྱུ་མར་རྟོག་པས་སྤོག་ལ་ཡིད་མི་རྟེན་པ་དང་། ཐོག་མ་ནས་དགེ་བས་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྱིམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཕྲད་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྱིམས་རྣམ་པར་དག་པས་ནི་ལྟ་དང་མིའི་

དཔལ་མི་རྟྲོང་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་མི་ཤེས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའོ།། ༄ བཟོད་པ་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་བསམ་པས་བསྟོམ་པ་ནི།

ལུས་དང་ངག་གིས་གཅོད་ཆེན་བྱེད་པ་ལའང་། །རིགས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གོ་ཆ་ནི།། ཆེན་པོ་རྣམ་མང་བགོ་བས་དཀའ་ཐུབ་མཆོག །བཟོད་སྟོབས་ཆེན་པོས་སེའུའི་ཤ་ སྣ་བསྣག་བྱ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་དང་དུ་ལེན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་བྱ་སྟེ།

ཚ་བ་དང་གང་བ་དང་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་དང་ནྲོང་དང་ཉི་མ་དང་སྤྲང་བུ་ལ་སོགས་པའི་རེག་པ་དང་། ངན་དུ་བརྗོད་པ་དང་ངན་དུ་སྨྲ་བའི་ཚོག་གི་ལམ་ལའང་བཟོད། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་ཉིན་ཏུ་རྩུབ་ཅིང་ཚ་བ་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཆགས་པ་ལའང་བཟོད་དོ། །གཉི་

བ་དང་མི་སྐན་པ་ཐེར་བ་ལྟར་རྐེད་སྤུ་བ་གང་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་བཏང་སྙོམས་བྱ་ཞིང་སྐྱིང་རྡེ་བསྒྲེད་དེ། དེ་སྤུ་བས་ནི་ཕྱིར་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་རྐེད་པར་འགྱུར། གང་དུ་སྐྱེས་པར་གཟུགས་ངན་པ་དང་མི་སྡུག་པར་འགྱུར་བས་ན། དེ་དག་མི་འདོད་པས་ནི་གཉེ་བ་སྤང་ངོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་

པ་བྱིས་པའི་ལས་དང་དམན་པའི་ལས་སོ། །དེས་ནི་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྟུང་ཞིང་དམྱལ་བའི་གཡོག་བྱེད། གཅོད་སྤྱིན་དབུལ་པར་སྐྱེས། ཡི་དྭགས་དང་མི་དབུལ་པོར་བྱེད་པས་ན་མཁས་པ་ནི་དེ་དག་མི་འདོད་དོ། །གཉེ་བ་ལ་ཕྱིར་གཉེ་ན་བདག་ཅག་རིགས་པ་དང་དེ་དག་མི་

@238A རིགས་པའི་ཁྲད་པར་ཡང་ཅི་ཡོད། ཡང་འདི་ལྟར་བསམ་ཞིང་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། གྲིང་བཞི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་འབྲོག་བུས་བཀང་བ་བྱིན་པ་བས་ནི་དེ་དག་ལ་བཟོད་པའི་དགེ་བ་ཆེས་མང་ངོ། །ཡང་ཕ་རོལ་གཉེའམ་མི་སྣན་པ་ཟིར་ན་བདག་དགོན་མཆོག

གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་དམ་ཞེས་རང་གི་མཐུ་བརྟགས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ལེགས། མི་བྱེད་ན་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་བཟོད་པར་བྱའོ། །བཟོད་པ་མི་བྱེད་ན་བདག་དེ་དག་དང་ཁྲད་པར་ཅི་ཡོད་ཀྱིས། བདག་གིས་ནི་དེ་དག་ལ་གནོད་སེམས་སྐྱེ་བ་ན་དགོན་མཆོག

གསུམ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་བགོ་བས་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བདག་ལ་བསྐུལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་དམ་བཅས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ལ་དེ་ལྟར་མཁྱེན་

ཏོ། །དེས་ན་བདག་གིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་བཟོད་པས་སེམྦྷིའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པར་བྱའི་ལྷའི་སྒྲ་བསྒྲག་པར་མི་བྱ་སྟེ། སེམྦྷིའི་སྒྲ་ནི་བཟོད་པ་སྟོན་པའོ། །ལྷའི་སྒྲ་ནི་གཞི་བཅམ་མི་སྣན་པ་སྒྲ་བའོ། །ཡང་སེམས་ཅན་དག་ནི་མི་མཛའ་ཡང་ཏོར་བྱིན་ན་མཛའ་ལ། གནོད་

པ་བྱས་ན་ཕན་ཚུན་གསོད་པར་བྱེད་དོ། །བདག་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཚམ་ཆོམ་མེད་དེ་གཅོད་པ་བྱེད་པའི་ཡང་དོན་བྱའོ་སྙམ་མོ། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་མང་པོ་བརྒྱར། །བདག་ལ་གཅོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི།། སེམས་ཅན་སྨྱག་བསྟལ་རྣམས་མཐོང་ན། །ཡལ་བར་བོར་ཞིང་མི་འདུག་གོ །བྱིས་

པའི་སྤྱོད་པ་གཞན་ཡིན་ཏེ། །གང་གིས་རྒྱ་ངན་འདའ་བའང་གཞན། །བདག་ནི་ཁྱད་པར་ཆོལ་བས་ན། །བྱིས་པ་དག་གིས་ལྟར་མི་སྤྱོའ།། ༄ ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་པ་བསམ་པས་བསྒོམ་པ་ནི། །ཁོང་ཁྲོས་དགེ་བ་ཀུན་འཇོམས་བདུད་ཀྱི་ཁར། །དེས་པར་སྟོབ་པས་སྟིག་ལས་ཀུན་སྤྱོང་

ཕྱིར། །བརྐུན་རྣམས་སེམས་ཅན་རྨུ་ཚོད་དང་པོ་ནི། །བཙུ་བས་རྗེས་འཛིན་དེས་ལ་དེ་ལྟ་མིན།། ཡོངས་སུ་བརྐུ་པ་བཟུང་ན་བདག་གོམ་པ་བདུན་འདོར་བའི་ཡུན་ལ་མགོ་གཏྲྭའི་བྱེ་མ་སྐྱེད་གཅོད་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ།ཁོང་ཁྲོ་ཁོང་ཁྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསྟུབ་

@238B པའི་དགེ་བ་འཇོམས་པ་ཡིན་པས་ན། ཡང་ཕྱིར་བསྐལ་པ་དེ་སྐྱེད་དུ་དགེ་བ་བསྟུབ་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ནི་འབྱུང་དཀའ་ལ་ཆོས་ནི་བསྟུབ་དཀའ་བས་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་བྱ་དགོས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་པ་སེམས་སྤང་བར་བྱྱར་པ་ལ་ནི་བདུད་ཀྱིས་བླུགས་རྟེད་

ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ལ་གཡེལ་བས། སེམས་གཡེངས་པ་ལ་བདུད་ཀྱི་ལས་འདོད་པ་ཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དག་བའི་ཆོས་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་དག་གི་དོན་དུ་དཀའ་བ་

སྣུང་མི་དགོས་ཀྱི། རྒྱ་ཆོད་གདུལ་དཀའ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་སྟེགས་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དག་གི་དོན་དུ་དཀའ་བ་སྣུང་པས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབས་ནས་ཐོག་མར་མ་རྟོགས་པ་དེ་དག་གི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པའོ།། ༥ བཟོད་པ་བསྒོམ་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། བཟོད་པ་ཞེས་

བྱ་གཅོད་སེམས་སོགས་སྤངས་ཤིང་། །བདག་གཞན་ལུས་དག་ཡིད་བསྡུང་བའི་འགྲོ་དང་།། ཐར་པའི་བདེ་བ་ཀུན་བསྒྲུབ་སྡོད་སྐད་སོགས། །མཁའ་སོགས་ལྟར་བལྟས་གཡོ་མེད་སྡན་ཐུབ་པའོ།། དེ་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅོད་སེམས་མེད་པ། མི་ཁྲོ་བ། མི་འཚེ་བ། རྩོད་པ་མེད་པ། གཅོད་

པ་མི་བྱེད་པ། བདག་བསྡུང་བ། གཞན་བསྡུང་བ། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་བསྡུང་བ། ཚུལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པ། ཞི་བ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རྟོན་པ། ལུས་དང་དག་དང་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཡང་ལྟ་དང་མིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་

སྡོང་བར་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚངས་པའི་དབྱངས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཆུང་མི་གཅོད་པ། ཞས་ཀྱི་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་ཕྱིར་ཟོལ་བ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ།

མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་དང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་བཅོད་པའོ།། ཡང་སྐྱབ་བྱག་ཆ་ལྟར་ཤེས་པས་གཤེའང་སྐར་མི་གཤེ། ལུས་གཟུགས་བརྟན་

@239A ལྟར་ཤེས་པས་བརྗེགས་ཀྱང་སྐར་མི་རྗེག །སེམས་སྐྱུ་མ་ལྟར་ཤེས་པས་ཁྲོས་ཀྱང་སྐར་མི་ཁྲོ། རང་གི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པས་དེ་མ་བསྟགས་པ་ལ་མི་ཁྲོའོ། །བསྟགས་པ་ལ་མི་ཆགས། དུལ་ཞིང་ཞི་བས་སྐྱེད་པ་དང་། མ་སྐྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་ཞུམ་པ་མེད།

རབ་ཏུ་བརྟགས་པའི་བློ་རྒྱུ་ཆེ་བས། བྱགས་པ་དང་མ་བྱགས་པ་ལ་ངོ་མཚར་དང་འབྲུག་པ་མེད། མི་གཡོ་བར་གནས་པས་བསྟོད་པ་དང་སྨད་པས་ཁེངས་པ་དང་འདུད་པ་མེད། སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་སྐྱོ། འདུས་བྱས་ཀྱི་བདེ་བ་མི་རྟག་པས་བདེ་བ་ལ་

དགའ་བ་མེད། སྲིད་པའི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་མི་གོས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱས་པས་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་བཟོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འདོད་པས་ལུས་བཏུབས་ཀྱང་བཟོད། ལེགས་པར་བྱས་པའི་ལས་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ངན་

དུ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཟོད་པའོ། །ཡང་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུང་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཅི་ལའང་བཟོད་པའོ།། ༥ བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་མི་རློགས་པ། །ལུས་དང་སྲོག་ལ་

གཞོད་ཆེན་གྱིས་བསྟོགས་ཀྱང་། །ཞུམ་མེད་གཞོད་སེམས་གཅིག་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པར། །ཕྱིར་ཞེང་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པོས་དམ་ཆོས་འཛིན། །དེ་ནི་སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པས་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི། །དཀའ་སྤྱོད་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་དཔའ་ཆེན་ཏེ། །ཚངས་དབང་ལྟུན་པོ་དང་མཚུངས་བརྩི་ཆེན་

བདག །ཉོན་མོངས་ཀུན་སྤོང་འགྲོ་བའི་གསོས་བྱུང་པའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་རློག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཚོལ་བ་སྟེ། ཆོས་འཛིན་པ་ལ་མདའ་མདུང་བརྒྱས་ཕུག་སྟེ། བསད་པས་བསྟོགས་ཀྱང་མི་སྐྲག་པས་ཆོས་མི་

སྤོང་བར་ཕྱིར་ཞེང་བཙོན་འགྱས་དྲག་པོ་དང་བརྟན་པོ་རྩོམ་པའོ། །ཡང་གལ་ཏེ་སྤོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བརྒྱང་སྟེ་སྐད་ཅིག་ལ་མིར་བྱུར་ཅིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོག་རྟོན་པོ་ཐོགས་ནས་སུ་ཆོས་འཛིན་པ་བརྒྱང་བ་ལ་བསད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་མི་སྐྲག་སྟེ་

@239B ལྷག་པར་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་རྟོགས་ཤིང་མཐའ་ཡས་པའི་བརྩེ་འགྱུས་ཐོབ་པས་བརྩེ་འགྱུས་ལ་དཔའ་བ་སེམས་དཔའ་བ། སྒྲིབ་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དཔའ་བས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དཔའ་བའོ། །དེ་དག་ལ་ཐ་ན་

གཅེད་སེམས་གཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེད་པ་དེ་ནི་ཚངས་པ་དང་མཚུངས་པ། དབང་པོ་དང་མཚུངས་པ། ལྷུན་པོ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། མི་བསྐྱལ་བའི་སྐྱིང་རྡེ་ཅན། བྱམས་པ་ལ་གནས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་གསོ་བ་ལ་ཞུགས་པ། སེམས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་

དང་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་ཐ་བ་སེལ་བ་ལ་ཞུགས་པའོ།། ※ བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཞིང་མང་རིན་ཆེན་བདུན་བཀང་ཆུལ་བ་ལ། །མཆོད་པས་ཐོག་མཆོག་ལམ་ལ་བསྐྱབ་པར་ནི། །བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དེ། །སྒྲིབ་མེད་

ཡོངས་དག་རྣམ་བཞེས་ཁྱད་ཞུགས་ཕྱིར། །ཡང་གང་གིས་གཏྲྭའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་གྱིས་བགང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བ་བས། གང་གིས་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་ནས་ངས་འདི་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ལ་བཞག་ན་མ་བསླབ་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་

བསོད་ནམས་ཆེས་མང་སྟེ་ཏ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་འདིའི་ཁ་ན་ལས་པས་སོ། །གང་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་འབད་པས་འཛིན་པ་དེས་སྤྲིན་པ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞིན་ཐོབ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དལ་བ་འབྱོར་པ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་འབྲེལ་པ་དང་། སངས་

རྒྱས་བྱམས་པ་མཐོང་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྤྲིན་པ་མེད་པའོ།། ༥ བར་ཆད་སྤང་བའི་ཐབས་ནི། འདི་ལ་བདུད་རྣམས་ཆེར་འབད་གེགས་བྱེད་པས། །ཤད་དང་རྩོད་སོགས་གཞོན་ཆེན་མང་འབྱུང་ཞིང་། །འདོད་པས་ཟིན་གཞོན་ཉེས་སྤྱོད་ཀུན་གསོག་པས། །དམ་ཆོས་

བདུད་རྩི་སྒོང་ཞིང་འཇིག་པར་བྱ། །མཁས་པས་འདི་འདྲ་ཞེས་བྱས་རབ་བསྒྲིམས་ཏེ། །གཡུལ་ཆེན་བརྒྱ་ལྟར་དཔའ་བས་དམ་ཆོས་བསྲུང་། །ཡང་འདི་འཕྲོན་པ་ལ་བར་ཆད་མང་བྱ་འབྱུང་སྟེ། མཁས་པས་དེ་དག་ཞེས་པར་བྱ་ཞིང་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱའོ། །བདུད་སྡིག

@240A ཅན་གྱིས་ཆོག་འཇིག་པར་བྱེད། མིག་ནད་འབྱུང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ན་བར་འགྱུར། །གནས་ལ་མི་དགའ་ཞིང་འགྲོ་བའི་སེམས་སྐྱེ། ཕན་ཚུན་ཁྲོ་ཞིང་གནོད་སེམས་སྐྱེ། འཐབ་པ་དང་རྩོད་པ་དང་འགྲེ་པར་ཞུགས་པས་ཆོས་དོན་དུ་མི་གཉེར། བདུད་

ཀྱིས་ཟིན་པས་ཆོས་སྤོང་བར་བྱེད། ཆོས་འཛིན་པ་གསར་བུ་དག་ལ་མ་ཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་ཆོས་མ་ཡིན་ཞེས་བཟློག་པས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དགེ་སློང་འདོད་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ་དག་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཆོལ་ཏ་དང་བཟའ་བཏུང་ལ་ཆགས་

པ་དང་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་ཆོལ་བ་སྟེ་ལས་གསུམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་དགེ་སློང་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དག་སྒྲིབ་པས་ཀུན་ཏུ་བསྒྲིབས་པས། ལས་ལ་དགའ་བ་དང་སྨྲ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་གཉིད་ལ་དགའ་བ་དང་འདུ་འཛི་ལ་དགའ་བས་ཆོས་སྤོང་སྟེ། སངས་རྒྱས།

ཀྱི་བསྟན་པའི་བར་ཚད་དང་བསྟན་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ནི་དགེ་སློང་སྡིག་པ་ཅན་ལྟ་བུ་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ། དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟལ་པ་གྲངས་མེད་པ་ནས་དཀའ་བ་སྤྱད་པས་བཟུང་བ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནོར་མི་བཀང་

ངོ་ཞེས་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །གཡུལ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་གང་ཞིག་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་བསྡུང་ཞིང་དམག་གི་མདུན་ན་འདུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉུང་སྟེ། གང་དཔའ་བ་འོས་སུ་གྱུར་པ་འགའ་ཞིག་ཉིད་དེར་འཐེན་པ་ལྟར། དམ་པའི་ཆོས་འཇིག་པའི་དུས་སུའང་ལྷག་པའི་བསམ་

པས་སྙུང་ན་ལས་འདས་པ་དོན་དུ་གཉེར་པ། བཙོན་འགྱུས་བརྟན་པ་གོ་ཆ་སྙ་བ་བགོས་པ་དཔའ་བོ་དག །བདུད་ཀྱི་དམག་ལས་རྒྱལ་ཞིང་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱིང་པོ་ལེན་པར་བྱེད་ད། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡང་དག་པའོ་ཞེས་སྨོགས་ཤིང་དུས་

གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་སྐྱེས་བུ་མཆོག་དཔའ་བོ་ཉིད་དོ།། ༥ བྱས་བྱའི་ཁྲད་པར་ནི། དེ་ནི་འདྲེན་པ་མཉེས་བྱེད་དགེ་བཤེས་བསྟེན། །དཀའ་འབྱོར་

@240B ཐོབ་དང་དགེ་བསགས་ཆུད་མི་འཛད། །བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ལྡན་རྒྱལ་སྲས་རྗེས་བསླབས་པས། །མངོན་འཕགས་ལྟ་ཡིས་མྱུར་བར་ཀུན་མཁྱེན་འཐོབ། །བཙོན་འགྱུས་མ་ཉམས་ན་ཆོས་ལྟས་མངོན་པར་འཕགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་

བྱེད་པས་མངོན་པར་འཕགས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། དལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། དགེ་བ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་རྣམས་ཚུད་མི་འཛིའ་བ་དང་། སྟོམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟེས་སུ་བསླབས་པས་མངོན་པར་

འཕགས་པ་སྟེ། འདི་དག་གིས་སྐྱེ་བར་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ།། ༥ བརྩེན་འགྲུས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་གནོད་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་དང་ནི་རབ་བྱུང་སྟིག་སྦྱོད་པ། །ཉེས་པ་ལྟ་བུས་དེ་རྣམས་སྤོང་བྱེད་དེ། །ཁྱི་ལྤོགས་རྙེ་བསྐམ་རོ་མེད་མཆོག་འཛིན་ལྟར། །ཁྱིམ་ལ་ཆགས་

པའི་དགེ་སྦྱོང་གཡང་སར་ལྟུང་། །ཁྱིམ་པ་ཆོས་ལྟ་དང་ལྡན་ན་སྟ་མ་དེ་རྣམས་མི་འཐོབ་པར་དེ་ལས་ལྡོག་པས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོས་བཀྲབས་པར་གྱུར་ནས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་སྐྲག་པར་བྱེད་ལ། གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་ཁས་བླངས་ནས་མི་སྐྱབ་པ་

དང་། འཁོར་བཞི་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པས་གྲོང་ཁྱེར་ལ་འཚེ་བ་དང་། ཕ་མ་དང་བྱ་ཚ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་འདི་ལྟ་བུ་འདོད་པ་ཉང་བ་དང་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཐོས་ན་མི་དད་ཅིང་གཞན་ཡང་བརྒྱོག་པས་སྐད་པའི་འགྲོ་

བ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། བློན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དག་དང་བསྟོངས་ཏེ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཆོག་རྩྭ་བོས་སྤྱོ་བ་ལ་སོགས་པས་ངན་སོང་འཇིགས་སུ་རྩད་བ་ལ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཆོས་ལྟ་དང་ལྡན་པའང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ།

འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་དང་། རྣེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཐིབས་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཁྱིམ་ལ་སེར་སྣ་སྤྱིད་པའོ། །དེའིར་ན་ཁྱི་བཀྲེས་པ་རྩུས་པ་བསྐམ་པོ་མྱར་བ་རང་གི་ཁ་ཆུ་དང་ཁྲག་གིས་གོས་@241A པ་འཆའ་བ་ན། རྒྱལ་རིགས་སྤུ་ལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་ངའི་ཟས་ཞེམ་པོ་འདི་འཕྲོག་གོ་སྐལ་པས་མིག་ཚུགས་སུ་བལྟ་ཞིང་བང་སྐྱེ་ཉམས་ཏེ་ཤ་ཁྲག་པ་ལྟར། དགེ་སློང་ཁྱིམ་གྱི་སེར་སྣ་ལ་བརྩེན་པ་བཤའང་བ་དང་གཅིག་བའི་

དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཆགས་པ་དག་ཀྱང་དལ་འབྱོར་ཆུད་གཟེན་པས་ཁྱི་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཆོལ་བ་ནི་རང་གི་ཤའང་ཡོངས་སུ་གཏོང་ན་གཞན་གྱི་ཁྱིམ་ལ་ཞེན་ཅིང་སེར་སྣ་དང་ཕྲག་དོག་ཅི་སྟེ་བྱེད་

གང་ལ་ལ་དག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ལ་ཁྱིམ་ལ་སེར་སྣ་དང་ཕྲག་དོག་བྱེད་ན་དེའི་འཇིགས་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱ་ཤིན་ཀྱང་ཏུ་སྐྱ་བ། འཕགས་པའི་དགེ་སློང་གཞན་མཐོང་བ་ན་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་བསྐྱེད་ལ། ཁྲོ་བས་མི་སྐྱ་

བ་དང་། མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དེས། དམྱལ་བ་པའི་ལམ་བརྒྱང་བ་དང་། དམྱས་ལོང་གི་ས་བོན་བཏབ་པ་དང་། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེ་པའི་གནས་འཛིན་པའི་འཇིག་པའོ། །གང་དག་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་འདོད་པ་ནི་ཕིན་ཏུ་ཉུང་ངོ། །ཞལ་ཆེར་དངོས་པོ་

གསུམ་ལ་གནས་ཏེ། རྣེད་པ་དང་བཀྲ་སྡེ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཚོལ་བ་དང་། མཛའ་བོ་དང་སློང་མོ་སྡེར་བའི་ཁྱིམ་ཚོལ་བ་དང་། གནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་པ་ཆོལ་བའོ། །དེ་གསུམ་ལ་གནས་པས་ལམ་བསྟུབ་པ་ལ་སྤྲོ་བ་ཆུང་ཞིང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་དང་འདྲ་བར་གནས་

པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་འཕེལ་བ་ལས་སྡིག་པ་སྣ་ཚོགས་སྤྱད་ནས་ངན་སོང་གསུམ་ལས་མི་ཐར་བའོ།། ༥ གནོད་པ་དེ་སྤང་བའི་ཐབས་ནི། རྒྱལ་སྲས་བཙོན་མཆོག་ལྡན་པས་དེ་ལྟ་བུར། །ཤད་ཆེན་གསུམ་གྱིས་གདུངས་ལ་རབ་བཙེ་བས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག

རྣམས་ཀྱི་སྣེ། །མི་སྡུག་ལ་སོགས་ཆོས་ཀྱིས་རབ་གསོ་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཙོན་འགྲེས་མ་ཉམས་པས་ནི་ལྟ་བུ་སྤང་སྐད་ཅེས་ཞི་བ་གཏི་མུག་གི་ནད་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་རྐག་ཏུ་གདུངས་པའི་ནད་པར་འདུ་

@241B ཞེས་བསྒྲིད་ནས། དེ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྨན་དང་རྩེས་བསྐུ་བའི་སྡོང་བ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་འང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་ལུས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨན་གསུམ་སྟེ། མི་སྡུག་པ་དང་བྱམས་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྟོམ་

པའི་ཆོས་ཀྱི་སྨན་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་སོ།། ༈ བསམ་གཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བརྟན་པའི་བསམ་གཏན་མཆོག་གི་ལས་རྣམ་གཉིས། །རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་ན། །དེ་དག་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐོང་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དག་གིས་རབ་རྫོགས་བྱེད། ।

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་གྱི་ལས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་ཤེས་པའོ། ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་དག་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཤེས་པའོ། །བསམ་གཏན་དེའང་

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའོ།། ༈ ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་འདྲུག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཐོས་རྣམ་བརྒྱད་ཟུ་ལ་སོགས་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཐོས་ནས་ཚུལ་བཞིན་སེམས་དཔའི་ནན་ཏན་གྱིས། །རྗེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་ལ་རབ་གནས་ཏེ། །མངོན་ཞེན་ཐམས་ཅད་གཏོད་ཅིང་

པར་བྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཐོས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་སོགས་པའོ། །འཇུག་པ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཐོས་ནས་ཤེས་ཤིང་ནན་ཏན་བྱེད་པའོ། །དེའང་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལེན་པར་མི་བྱེད་པའོ།། ༥ བྱེད་

པའི་ཁྱད་པར་ནི། དེས་ནི་དག་དང་མི་དག་རྣམས་ཤེས་པས། སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་སྲོག་པ་མི་བྱེད་དེ། དག་བ་ཕྲ་ལའང་རབ་བསྒོམས་སྟོར་བྱེད་པས། དོན་ལ་མ་ཁས་ཕྱིར་ལམ་མཆོག་བདེར་སྐྱབ་བྱེད། དེ་སྟང་བ་ཐོབ་པས་དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ།

སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་དག་བ་མི་བྱེད་དེ་དག་བ་ཐོབ་པ་ཞི་བའོ། །ཇི་ལྟར་སྐུན་པས་ཁྱབ་བསྒྲིགས་པའི། །ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ན་ནི། །ཡོད་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་། །མིག་གིས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འདི་ལ་ཡང་། །ལ་ལའི་མིག་དག་སྐྱེས་གྱུར་ཀྱང་། །

@242A དག་བ་དང་ནི་སྟོག་པའི་ཚོས། །མ་ཐོས་པར་ནི་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཐོས་ནས་ཚོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས། །ཐོས་ནས་སྟོག་པ་བསྟེན་མི་བྱེད།། ཐོས་ནས་གཞོད་པ་སྤོང་བར་བྱེད། །ཐོས་ནས་སྐྱ་ངན་འདས་པ་འཐོབ། །ཐོས་པར་འདོད་པས་ཐོས་པ་འཕེལ། །ཐོས་

འཕེལ་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དོན་རྣམས་སྤྱོད། །དོན་ཐོབ་པས་ནི་བདེ་འཐོབ་འགྱུར། མཁས་པ་དེ་དག་ཆོག་རྣམས་འབྱེད་ལ་མཁས། །བསྟན་པས་དོན་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད། །དེ་དག་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ནི་རྟག་པར་སྤྱོད། །ཤག་པོའི་ཕྱོགས་

ནི་རྟག་ཏུ་སྤོང་བར་བྱེད།། ༥ རྒྱལ་ཁྲབ་པར་ནི། སྤྱིན་རྣམ་བཞི་དང་ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བ་བཞི།། ཉེར་སྤྲོན་རྣམ་བཞིས་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་བསྟུབ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་སྤྱིན་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་སྐྱབ་ལ་བློ་གར་དང་སྣ་ཚ་དང་སྐུ་ཀུ་དང་གླེ(GSBA)མ བྱིན་པ་དང་། ཆོས་

ཀྱི་གཏམ་སྐ་ཚོགས་སྤྱིན་པ་དང་། རྣེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་ཚོགས་སུ་བཙད་པ་སྤྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཀུན་ཏུ་བསྟུབའི་ཕྱིར་གཡོ་མེད་པར་ཀུན་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིན་པའོ། །ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བ་བཞེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་བསྲུང་བ་

དང་། དགེ་བ་བསྲུང་བ་དང་། ཡུལ་ལྷོར་ས་ལ་སོགས་པར་འཇུག་པ་ལ་བསྲུང་བ་དང་། ཕན་པའི་དངོས་པོ་བསྲུང་བའོ། །ཉེ་བར་སྤྲོན་པ་བཞིའང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་སྐྱབ་བའི་ཆོས་ཉེ་བར་སྤྲོན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ཟང་ཟིང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཉེ་བར་སྤྲོན་པའོ།། ༦ མཚན་

ཉིད་ཀྱི་ཁྲད་པར་ནི། སྟོབས་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཞི་དང་བཟོད་པ་བཞི། །བསྟེན་འགྲུས་རྣམ་བཞི་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་བཞི། །ཤེས་རབ་སྣང་བའི་ཆོས་བཞི་ཡེ་ཤེས་ཚོགས། །ཡོངས་གྲུབ་ཤེས་རབ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས། །འདི་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ། སྟོབས་

ལྡ་ནི་མོས་པའི་ཕྱིར་དང་པའི་སྟོབས་དང་། ཐོས་པ་ཆོལ་བས་བསྟེན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕེམས་མི་བརྗེད་པས་དྲན་པའི་སྟོབས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་། ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་སོ། །

@242B ཚུལ་ཁྲིམས་བཞི་ནི་ཆོས་ལ་ངེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཆོས་ཆོལ་བ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བསྟོད་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །བཟོད་པ་བཞི་ནི་ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་བསྟེན་པས་ངན་དུ་སྐྲ་བའི་ཆོག་བཟོད་པ་དང་། རྒྱང་དང་ཚ་གྲང་ལ་སོགས་པ་བཟོད་པ་དང་།

མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ལ་བཟོད་པའོ། །བསྟེན་འགྲུས་བཞི་ནི་ཐོས་པའི་བསྟེན་འགྲུས་དང་། གཟུངས་དང་། བཏུན་པ་དང་། ཏིན་ཏུ་བསྟེན་འགྲུས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཞི་ནི་དབེན་པར་གནས་པ་དང་། གཅིག

པུར་དགའ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཚོལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའོ། །ཤེས་རབ་སྣང་བའི་ཆོས་བཞི་ནི་ཆད་པ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་འགལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པའོ། ༥ །མཚུངས་

པར་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཐབས་རྣམ་བཞི་དང་ལམ་ནི་རྣམ་བཞི་པོ། །ཤེས་རབ་དང་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཆོས། །ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དང་། ཆོས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །ཆོས་

བཞི་ནི་ལམ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱོ་བའི་ལམ་མོ།། ༦ ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཐོས་ལ་སོགས་པས་མི་ངོམས་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ཡེ་

ཤེས་ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། །མི་ངོམས་པ་རྣམ་པ་བཞིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མི་ངོམས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ།། ༧ ལག་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། འབྱུང་བ་

ལ་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བདེགས་སོགས་རྣམས། །གཞན་ལ་གནོད་དང་བྲགས་སོགས་དོན་གཉེར་དང་། །བརྟུལ་དང་སྦྱིན་གནས་གདམ་སོགས་སྤངས་ནས་ནི། །ཅི་ནུས་སྤྱོད་རྫབས་ཆེན་སེམས་ཀྱིས་བཏང་། མདོ་དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་

@243A སེམས་དཔའ་སྙིང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྟག་པར་རྒྱུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །སྦྱིན་པ་ཅི་ལྟར་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཆོལ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་ནོ། །བཅལ་

ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་ཅིང་ཉམ་ང་བར་མི་བྱེད་པར་སྦྱིན། བྱགས་པ་དང་འཇིགས་པ་དང་ལན་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ཚུལ་འཆོས་པའམ་བརྫུས་པས་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྦྱིན་གནས་མི་གདམ་པར་ཐམས་ཅད་ལ་བཀྱར་སྟི་དང་བཅས་པར་སྦྱིན་

དགའ་བ་དང་འདུན་པ་དང་དད་པ་དྲག་པོས་མང་ཉུང་ལ་སོགས་པ་ཅི་འབྱོར་པ་སྦྱིན། མང་བ་དང་བཟང་བ་དག་རྣབས་པོ་ཆེའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལྟར་ཀ་ཀ་ནི་ཙམ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའོ།། ※ ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་པ་ནི། དེ་

ཡང་ཟས་སྐོམ་གོས་སོགས་གང་འདོད་པ། །སྤྲིན་དང་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ཀྱིས་ཉེར་བརྟན་དང་།། ཉོན་མོངས་གདུང་བསལ་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་གོས། །ཐོབ་སོགས་རྟེས་མཐུན་འབྲས་བུའི་ཆེད་དུའོ། །དེ་ཟས་འདོད་པ་ལ་ཟས་སྤྲིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐོམ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་དང་། གོས་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པའི་གོས་ཐོབ་པ་དང་། བཞོན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། སྟོས་ནི་

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་བསྲུང་དང་། མེ་ཏོག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། ཕྱེ་མ་ནི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་དྲི་ང་བ་གཞོམ་པ་དང་། བྱུག་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྤྱོད་པའི་བྱུག་པ་དང་། གདུགས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་ཞི་བ་དང་། ལྷམ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་བདེ་བ་དང་། མལ་

ཆ་ནི་ལྷའི་གནས་ལ་སོགས་པ་གནས་པ་གསུམ་གྱིས་བདེ་བ་དང་། སྐྱན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་སྤྲོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པ་དཔའ་བོའི་སྐྱན་དང་། གནས་ནི་མགོན་སྐྱབས་ཀྱི་ལུས་དང་། ཇ་སྤྲུད་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེང་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་

@243B ཚལ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བ་བློ་ན་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཆོད་རྟེན་ལ་རྒྱན་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་། སྐན་ཁྲོད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ནམ་ལམ་དུ་མར་མེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷའི་སྐུན་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རོལ་མོའི་སྒྲ་དབྱངས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷའི་སྐུན་དང་། ལྷང་བཟེད་

དང་ཆོས་གོས་ནི་ཆ་བྱད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྤྱོད་པ་མཛེས་པ་དང་། ཆུ་ཚགས་ནི་དབུགས་དབྱང་བསྒྲིམ་པ་དང་། ཤོག་ཤོག་དང་སྣག་ཚ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོགས་བསྐང་བ་དང་། སྣན་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་གཞོམ་པ་དང་། ས་ནི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་དང་བདུད་རྩི་

དབྱིངས་ཀྱི་ས་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་སྐུ་གཟུགས་མཐོན་པོ་བྱེད་པ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཆོས་མཐོན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ༼ སྤྱོར་བ་དང་འབྲེལ་བ་ནི།། སྒྱུ་ཞིང་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་སྤྱོར་སོགས་ནི། །མངོན་ཤེས་སྒྱུ་བ་ཐོབ་སོགས་དོན་དུའོ། །ཡང་སྒྱུ་ཞིང་། ཉོན་མ་མོངས་པར་སྤྲིན་པ་ནི་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱང་བ་ནི་བར་ཆད་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཆད་པ་ནི་སྤྲོབས་པ་མི་ཆོད་པ་དང་། མཉམ་པ་ནི་སྐྱིང་རྡེ་མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་གནོད་པར་སྤྲིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པས་གནོད་པར་མི་ནུས་པའི་ཆོས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ༄ མངོན་པར་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། དངོས་སུ་འབྱོར་བ་མེད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །བདེ་བར་སྣང་བ་རྒྱ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

རབ་ཏུ་ཚིམ་བྱ་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་སྤྲོ། །འདི་ལྟ་བུ་སྤྲིན་དུ་མེད་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་འདི་དག་སྤྲིན་པར་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱེན་པར་བྱེད་དེ། འདི་དག་སྤྲིན་པར་ནུས་ཀྱང་རུང་། མི་ནུས་ཀྱང་རུང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་བདེ་བར་སྦྱར་བ་དང་ལྡན་ཞིང་། འབད་མི་དགོས་པར་བརྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ནས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བར་བདག་གི་དེ་བཟང་པོར་བྱུར་ཅིག་དག་བར་བྱུར་ཅིག་ཅེས་སོ། །ཡང་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

@244A རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱ་མཚོ་དང་དབྱིག་དང་གོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དང་གནས་ལེགས་པར་བྱས་པ་མཐའ་ཡས་པའང་སྤྲིན་པར་སྤྲོས་ཏེ།། ༄ རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྲིན་པ་མ་ལུས་ལ། །དུས་གསུམ་དག་ཏུའང་དག་བས་རྗེས་

ཡི་རང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེར་བ་དང་རྣམ་པར་གཉེར་བ་ཟང་ཟིང་དང་ཚོས་དང་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་ན་དུས་གསུམ་དུའང་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། ༄ འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཐ་ན་བཙལ་བྱོགས་ཙམ་མམ་ཆུ་ཙམ་མམ། །སྟོང་རྗེ་ཙམ་མམ་

ཟན་སྐལ་ཙམ་ནས་བསླབ། །སྟོང་བ་དག་ལ་ནོར་སྦྱིན་དུ་མེད་ན་ཡང་ཟན་སྐལ་ཙམ་མམ་བྱོགས་བྱ་བའམ་བཙལ་བའི་ཐབས་ཙམ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །ཚོས་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་ཀྱང་དེའི་འདོད་པ་བསལ་ལོ།། ༄ བསྟོད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྦྱིན་པ་ཀུན་གྱི་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་ཡང་། །

འགྲོ་ཀུན་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་མཚོར་བསྟོ། །ཁལ་ཏེ་འདི་ལྟར་འཇུག་པར་མ་ནུས་ན་འང་། དུས་དང་དུས་སུ་ཐུང་ཟད་ཅིའི་ནུས་སུ། །ཀུན་འཛིན་དོར་ཞིང་གཉེར་བའི་བློ་སྦྱང་སྟེ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་བདེ་བླག་འཇུག་པར་བསླབ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་མང་འདེབས་པ། །འཇིག

རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཚོས་སྦྱིན་ཆར་གྱིས་ནི། །འགྲོ་བ་ཆོམ་བྱར་འདོད་ཕྱིར་སྦྱིན་རྣམས་ལས། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུགས། །སྦྱིན་པ་དེའང་དང་པོ་དང་ཐ་མར་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བ་དང་དགྲོལ་བ་དང་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་བརྒྱ་བ་

དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱའོ། །གཉོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱོབ་པའི་ནུས་པ་མེད་ན་ཡང་དུས་དུས་སུའམ་ཅུང་ཟད་དུའང་ཆགས་པ་དང་སེར་སྣ་དོར་བ་

དང་། གཉོང་བ་དང་སྦྱིན་པ་བསྟུབ་པར་རྩོལ་ལོ་འབད་དོ། །སྲིད་པ་གཞན་དུའང་ཞུམ་པ་དང་སྐྱིད་ལུགས་པ་མེད་པར་འཇུར་བར་བསྟབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་དན་པ་དང་བསྐོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སྦྱོན་པ་དང་སྦྱོན་ལམ་འདེབས་པ་ཉིད་ནི་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་

@244B མེད་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཆར་སྦྱིན་པར་འདོད་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཚོགས་ཆུང་ངུ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུས་རྒྱུ་སྦྱིན་པའི་ཞར་ལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །

བསྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་འོག་མ་ལྟ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ།། ༷ དགག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་བསམ་པ་མ་སྨིན་པར། །ཡན་ལག་གཅོད་དང་ཞ་མ་འཁོར་སོགས་ལ།། གནོད་པའི་དངོས་པོ་བཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཀུན་ལ་བསྙེ་བར་མཚུངས་པར་འཇུག

ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྲོང་བ་ལ་ལུས་བཅད་ནས་མི་སྨྱིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་རྒྱུ་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་སྤྲོང་བས་སོ། །གཞན་ལ་ཕན་ན་ནི་མི་གཏོང་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་བསྣངས་པ་ན་རང་གི་ཕའམ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནོད་པ་

བྱས་ནས་མི་སྨྱིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་བརྩེ་བས་དེ་དག་ལ་མི་གནོད་ཅིང་མི་སྤྲོང་བར་སྨྱིན་ནོ། །དེས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་སྨྱིན་པ་སྟང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་བཅད་ནས་སྨྱིན་པ་ག་ལ་

རིགས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགོངས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལས། སྐྱིང་རྡེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར།། ལུས་འདི་བཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་། །དོན་ཆེན་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུར་བཏང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའོ།། ༼ དེའི་ཞར་ལ་སྨྱིན་པའི་ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་སྨྱིན་པའི་

དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། གཞན་ཡང་ཆོ་དང་ཁ་དོག་སྟོབས་དང་བདེ། །སྟོབས་པ་ལྟ་བསྒྲུབ་ཆེད་དུ་ཟས་སྨྱིན་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་སྤེད་བསལ་སྐོམ་དང་བདེ་བ་དང་། །རྟུལ་འཕྲུལ་དོན་དུ་བཞོན་པ་སྨྱིན་ལ་སོགས། །རྟེས་མཐུན་འབྲས་བུ་དོན་གཉིར་དེ་དག་ལ། །སྨྲོས་པའི་བསམ་

པས་ཅི་རྒྱས་སྦྱིན་པར་བསྟབ། །མདོ་སྡེ་དེ་ལས་དེས་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསྟབ་སྟེ། སྦྱིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟབ་ཅེ་ན། ཟས་སྦྱིན་པ་ནི་ཆོ་དང་ཁ་དོག་དང་སྟོབས་དང་བདེ་བ་དང་སྦོབས་པ་ལྟ་འགྱུབ་པས་ཟས་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་བསམས་ནས་སོ། །སྐོམ་བྱིན་པས་ནི་ཉོན་མོངས་

@245A པའི་སྐོམ་པ་སེལ་བས་དེ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟབས་པའི་སྨོན་ལམ་བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱད་པའི་རྒྱུ་མཚོ་སྐེམས་པར་བྱུང་ཅིག། རྣམ་པར་ཐོལ་བའི་རོའི་སྐོམ་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱུང་ཅིག་ཅེས་འདེབས་སོ། །

བཞོན་པ་བྱིན་པས་ནི་བདེ་བ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་གཞི་སྤྱད་པར་རོ། །གོས་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་ཁ་དོག་ཡོངས་སུ་དག་པར་རོ། །རྒྱན་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རོ། །མར་མེ་ནི་ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པར་རོ། །རོལ་མོའི་སྒྲ་ནི་ལྷའི་རྣ་བ་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པར་རོ། །སྟོས་དང་ཕྱེ་མ་དང་བྲུག་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོས་དང་བྲུག་པ་ཐོབ་པར་རོ། །མེ་ཏོག་ནི་གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱན་པར་རོ། །སྒྲུང་རྩི་དང་བྱ་རམ་ལ་སོགས་པ་རོ་བྱོ་བའི་མཚན་

རོ་བྱོ་བའི་མཆོག་མཁྱེན་པར་རོ། །གནས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་དང་སྐྱབས་དང་རྟེན་བྱེད་པར་རོ། །མལ་དང་སྤྱས་ནི་སྤྲིན་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་ཚངས་པའི་གནས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟིམས་མལ་དང་ཐངས་པ་ཐོབ་པར་རོ། །སྐྱན་

ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་གཞི་ལ་རྟོ་རྩེའི་གདན་ཐོབ་པར་རོ། །ཡོ་བྱད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་རྫོགས་པར་རོ། །སྨན་ནི་ཏ་ཀི་མེད་པར་བདུད་རྩིའི་བདེ་བ་རྫོགས་པར་རོ། །བྲན་པོ་མོ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་དགའ་དང་རང་དབང་དང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རོ། །

གསེར་དང་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱ་བ་མཐའ་ཡས་པར་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱེད་པར་རོ། །རྟ་དང་གླང་པོ་དང་ཤིང་རྟ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་མཆོག་གཅོ་བོས་སྟུད་པར་རོ། །སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་ཚལ་

དང་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རོ། །བྱ་དང་ཆུང་མ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་རོ། །ཉོན་དང་འབྲུ་དང་བང་མཛོད་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རོ། །གླིང་བཞི་དང་རྒྱལ་སྲིད་

@245B ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པར་རོ། །གཙུག་གི་ནོར་བུ་དང་ཅོད་པཾ་ནི་སྤྱི་གཙུག་བལྟར་མི་མཐོང་བར་རོ། །ཤར་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཤར་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བར་རོ། །ལག་མཐིལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ལག་པ་སྤྱིན་པར་རོ། །རྟ་བ་དང་སྣ་ནི་དབང་པོ་ཚང་ཞིང་རྫོགས་པར་རོ། །མིག་ནི་

ཆོས་ཀྱི་མིག་སྤྲིན་པ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་རོ། །མགོ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་རོ། །ལྟགས་ཀྱུན་ནི་ལྟགས་པ་འཇམ་ལ་སྙན་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ཏུའོ། །ཤ་དང་ཁྲག་ནི་སྐྱིང་པོ་མེད་པ་ལ་སྐྱིང་པོ་བླང་བར་རོ། །གཞན་ཡང་

ཁ་དོག་བཟང་པོ་བྱིན་པས་མདོག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྤྱིན་གོར་མ་ཆག་སྐམ་པས་སྤྱིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲིས་གྲགས་པ་འཕེལ་བ་དང་། རོ་བྱོ་བས་ཡོ་བྱད་གྱ་ནོམ་པ་རྣམས་དང་། རེག་གིས་ཤང་ལག་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཅན་དང་། དུས་སུ་བྱིན་པས་ནོར་དུས་སུ་འགྱུབ་པ་

དང་། ཡིད་དུ་འོང་བས་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་གནོད་པས་ལོངས་སྤྱོད་བརྟན་པ་དང་། དཀའ་བཅང་བྱིན་པས་འཁོར་སྐྱེ་ཉེ་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་སྤྱོབས་དང་། སྐོམ་གྱིས་སྐོམ་པ་མེད་པ་དང་། གོས་ཀྱིས་མདོག་བཟང་བ་དང་། མར་མེས་མིག་དང་། རོལ་མོས་རྣ་བ་གསང་བ་དང་། བཞོན་

པས་བདེ་བ་དང་། སྨན་གྱིས་ནད་ཉུང་བ་དང་། མེ་ཏོག་གིས་མཆོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱིང་བས་རིམ་གྲོ་དང་། བསྟོད་པས་ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་། སྡུན་གྱིས་བླ་མའི་གནས་དང་། རྟ་ལ་སོགས་པས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། བྱུག་པས་རྒྱ་མེད་པ་དང་། ཕྱག་དར་གྱིས་སྐྱིབ་པའི་རྟུལ་དང་བཞལ་བ་དང་།

དྲིལ་བུས་ཆོ་རབས་བྱན་པ་དང་། གནས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་བྱིན་པས་བདུད་རྩི་བྱིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྤྱིན་གོར་མ་ཆག་སྐམ་པས་སོ། ༥ །སྤྲོར་བ་དང་བསྟོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། འདུན་པས་དོར་བལྟ་སྡང་བད་འཇིགས་བཞིན་དུ། །སྤྱིན་སོགས་སྒྲངས་ཏེ་ཞིང་ལ་བྱས་པ་

དང་། །བཀྲ་སྟིས་ཟིན་སོགས་ལྷུག་པར་བཏང་བྱ་སྟེ། །རང་དོན་ཐག་བསྒྲིབས་འགྲོ་ཀུན་བསྒྲལ་ཕྱིར་བསྟོ། །དེའང་ཆགས་པས་མི་སྤྱིན། སྡང་བ་དང་རྩོངས་པ་དང་ཚོག་པ་ཟ་བ་དང་། བརླས་བཞིན་དུ་དང་། བརྗེག་ཅིང་དང་། ཚར་བཅད་པ་དང་། ཁྲད་དུ་གསོད་པ་དང་། སྡུད་པ་དང་ང་རྒྱལ་@246A དང་འགྲིད་པ་དང་ལག་མ་དར་བ་དང་མ་གྱས་པ་དང་ལྷག་མ་དང་རྡུལ་སྐྱགས་པ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། གྱས་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱིན། དེ་བཞིན་དུ་བླ་མ་དང་རིམ་གྲོ་དང་མཆོད་པ་དང་མང་དུ་དང་བཟང་པོ་དང་དགའ་བས་དང་མགུ་བས་དང་ལག་ནས་དང་

གྱས་པ་དང་ཞེས་དང་གཙོང་བར་དང་རྒྱ་ཆེ་བར་དང་། བསམ་པ་དད་ཅིང་དགེ་བས་དང་། སེར་སྣ་དང་བརྐམ་པ་དང་ཞུམ་པ་དང་། འཇིགས་པ་མེད་པར་དང་། ཞིང་མི་འདམ་པར་དང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཡངས་པས་སྤྱིན་ནོ། །དེའང་སྤྲིད་པའི་བདེ་བར་མི་བསྟོའི། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་

བསྟོད། །སེམས་ཅན་མ་བརྒལ་བ་བསྒྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལོང་བ་འདྲེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པར་བསྟོད་ཞེས་སོ།། ༄ ལག་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ཉིད་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྲད་པར་ནི། བསྒྲབ་གཞི་བརྒྱང་ནས་སྡོག་གཅོད་ལ་སོགས་ལ། །

རང་གཞན་སྨྱོར་དང་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བའང་། །སྡོང་ལ་ཡུན་རིང་བརྟན་པོར་མི་ལྷོད་བསྒྲུབ།། ཞིང་རྣེད་སོགས་དང་ཕྱ་མ་སོགས་ཀྱང་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྡོག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྟེག་པའམ་གསོད་པ་ནས་ཆང་འཐུང་བའི་བར་ལྟ་མི་བྱེད་ཅིང་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་ལ་

རྟེས་སུ་ཡི་རང་བར་ཡང་མི་བྱེད་དེ། ལྟ་པོ་འདི་ལ་རིང་དུ་དང་བརྟན་པོར་དང་མི་ལྷོད་པར་བསྒྲུབ་ཅིང་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞིང་རྣེད་པ་དང་འཆིང་བ་དང་གོ་རར་འཇུག་པ་དང་བརྟེག་པ་དང་གཅོད་པའང་སྤང་ངོ། །ཕྲ་མ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོའང་སྤོང་ངོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་འཁྱའམ་བརྟེག་གམ་གསོད་པར་བྱེད་ཀྱང་། ཕ་མའམ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་ལྟ་བས་སྤྲར་འཁྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་དོ། །བྱ་གཅིག་པ་ཕངས་པ་ཡུན་རིང་དུ་འཁྱམས་པ་སྤྲར་བྱུང་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ།། ༄ ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྲད་པར་ལས།

ཚུལ་ཁྲིམས་དངོས་ཀྱི་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་པོ་འགྲོ་ཀུན་མི་སློབ་པའི། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུང་པོ་ལྟ་ལ་འགོད་ཕྱིར་ཏེ། །བརྟག་སོགས་སྤྲོང་བའང་བདུད་དང་སྦྲིབ་ཅ་ཡིས། །མི་བརྗེ་ལ་སོགས་རྣམས་མཐུན་འབྲས་དོན་དུའོ།། དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་

@246B སྤྲོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞིང་རྣམ་པ་སྤྲོང་བའི་ནོངས་རྒྱུ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིའོ། །འཆིང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་བཅིང་བའི་འོ། །གོ་རང་འཇུ(GPA)འི་ནི་འགྲོ་བ་ལྟ་དགག་པར་རོ། །བརྟག་པའི་ནི་བདུད་དང་སྦྲིབ་པས་མི་བརྗེ་བར་རོ། །གཅོད་

པའི་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་བསྡུངས་པར་རོ། །ཕྲ་མའི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་མ་ཕྱེད་པར་རོ། །ཆོག་ཀུལ་པའི་ནི་ཆོག་བརྟུང་བར་འོས་པར་རོ། །ཆོག་རྫུབ་ཀྱི་ནི་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཡན་ལག་ལྟ་དང་ལྡན་པར་རོ། །སྡོག་སྐྱོབ་པའི་ནི་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་ལ་སོགས་

པ་ཞེ་བར་རོ། །ཡོ་བྱད་འཇིག་པ་སྐྱོབ་པའི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ནོར་ཐོབ་པར་རོ། །བྱད་མེད་འཕྲོག་པ་སྐྱོབ་པའི་ནི་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པར་རོ། །གོ་ར་ལས་འདོན་པའི་ནི་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པར་རོ། །འཆིང་བ་འགྲོལ་བའི་ནི་དཔའ་བོའི་སྟན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་

བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཞིག་པར་རོ། །ཁྱིམ་ནས་འབྱུང་བའི་ནི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་རོ། །ཡང་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱོག་པས་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། གཅོད་པ་བརྒྱོག་པས་བསྡུང་བ་བཞི་དང་། མི་བསྒུ་བ་སྟེ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་བདུད་དང་སྦྲིན་པས་མི་བསྒུ་བ་

དང་། དབྱེ་བ་བསྟན་པས་འཁོར་མི་ཕྱེད་པ་དང་། སྐན་ཅིང་འཇམ་པ་སྟེ་བས་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ངག་དང་། མཐུན་པ་སྟེ་བས་ཚར་མི་གཅོད་ཅིང་བརྟུང་བར་འོས་ལ་དོན་ཡོད་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགེ་

འདུན་གྱི་འཁོར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ༥ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ངེས་པར་བྱ་བའི་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་ལ། །ཉིན་རེར་ཕྱག་དང་མཆོད་སོགས་ངེས་བྱ་བའི།། ཡན་ལག་རྣམས་དང་རབ་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིན་

བསྟུབ་ཕྱིར། །ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་དུས་གསུམ་དུ་ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དཔའ་བོའི་བརྟན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་མི་ཕྱེད་ཅིང་བརྟན་པའི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་གི་ཚོས་ལྡོག་པར་རོ། །དུས་

@247A གསུམ་དུ་མཆོད་རྟེན་ལ་རིམ་གྱོ་བྱེད་པའི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐང་བ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བླ་ན་མེད་པ་བསྐོར་བ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་དགེ་འདུན་གྱི་

འཁོར་དང་། དུས་གསུམ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་སྤྱིན་པ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་མི་སྟོངས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བདེ་བའི་བྱང་ཆུབ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

ལ་ཆོས་སྟོན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པས་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་དང་། དུས་གསུམ་དུ་སྡིག་པ་ཅཊཱས་པས་བཟུང་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་གཞོམས་པ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་

དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པས་ཞར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐང་བ་དང་།

དུས་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྫོགས་པ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པར་འཇུག་པ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱ་བསྟོ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ༄ གཅོ་བོར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། ཞ་མ་བསྟེན་བཀུར་འཇིགས་སྐྲག་རྣམས་སྤོང་ངོང་། །བྱོ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་འཕྲུལ་བསྟགས་བརྟེད་སོགས། །གཅོ་བོར་

བྱ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་མི་རོན་པའི། །ཆོས་ཉིད་ཐོབ་སོགས་ཆེད་དུ་རབ་བསྒྲིམས་བསྒྲབ། །ཡང་ཞ་མ་དང་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཟིལ་གྱིས་མི་རོན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མགོན་མེད་པ་དབུགས་

འབྱིན་པས་དྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་འདེབས་པར་མཁས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པས་གནས་པ་དང་ས་དང་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བསྐང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟགས་པས་སངས་

@247B རྒྱས་ཀྱི་རྟུ་འཕྲུལ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། ཞ་རོལ་གྱི་སེམས་སྣང་ཞིང་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་མཁྱེན་པ་དང་། ཆོ་འདི་དང་གཞན་གྱི་དོན་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་བགེགས་མེད་པ་དང་། བརྟེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པ་

བསྒྲེད་པས་བརྟེད་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བསྐང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ༥ བསྟོད་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲུད་པར་ནི། སེམས་ཅན་

བསྐུལ་ཕྱིར་བསྟོད་སོགས་སྟར་བཞིན་ཏེ། །ཇུང་ཟད་ནས་བསྐབ་ཀུན་མཁྱེན་སེམས་བསྒྲིད་མཆོག། བསྟོད་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྨྲིན་པ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཏེ། མ་ཞིག་པ་དང་མ་རལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྡུང་བར་མ་ནུས་ན་ཡང་ཇུང་ཟད་ཇུང་ཟད་ནས་མི་དགེ་བ་སྤང་བ་དང་དགེ་བ་བསྐྱེད

པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་བསྒྲིད་པར་འདོད་པས་མཆོག་ཉིད་དུ་བལྟའོ།། ༦ བཟོད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྲུད་པར་ནི། གཞན་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་གསོད་སོགས་ཀྱི། །གནོད་ཆེན་བྱེད་ལའང་

སྡུག་ཐུབ་བཟོད་པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ནི་གཞན་དག་གིས་རང་གསོད་དམ། བདོག་པ་དང་ཆུང་མ་འཕྲོག་གམ། བརྫུན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་སྨྲའམ། གཉེའམ་འཛིན་ཏམ་གཅོད་དམ་བརྡེག་པར་བྱེད་ཀྱང་སྨྲར་གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་དེ་དག་མི་བྱེད་

ཅིང་ཤར་མི་གཉིར་བའོ།། ※ དེ་ལ་བཟོད་པར་རིགས་པའི་འཐད་པས་དེ་བསླུབ་པ་ལས། རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟགས་པས་ནི། །བདག་གིས་སྡོམ་ཚད་གཞན་གྱི་སྲོག་བཅད་སོགས། །བྱས་པའི་ལས་སྨིན་གཞན་ལ་ཅི་ཕྱིར་ཁྲོ། །འདི་ལྟར་རང་གིས་སྡོམ་གཞན་གསོད་པ་ལ་

སོགས་པའི་སྨིག་པའི་ལས་འདི་དག་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྡུང་བ་ལ་གཞན་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྲོ། ※ ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པས་ནི། འདི་ལ་སྣང་ཡང་གསོད་སོགས་སྨིག་སྨུང་ན། །དེ་ལས་རྣམ་སྨིན་བརྟག་དཀའ་སྟོང་འབྱུང་འཐོབ། །ཡང་དེ་དག་གི་ལན་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་

@248A སོ་སོར་བྱས་ན་སྨིག་པའི་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་སྟོང་འབྱུང་རམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་མི་འདོད་པ་དང་མི་སྡུག་པ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པས་སོ།། གཞོད་པའི་རྒྱུ་ལུས་བཟུང་བའི་ཉེས་པར་བརྟག་པས་ནི། སྡུག་བསྔལ་གཉིར་གྱུར་ལུས་

ངན་འདི་བཟུང་བས། །བརྡེག་སོགས་ཐོབ་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཅི་སྟེ་ཁྲོ། །ཡང་རང་ལ་སྲོག་ཡོད་པས་དེ་གཅོད་པ་དང་། ནོར་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་དེ་འཕྲོག་པ་དང་། རྟ་བ་ཡོད་པས་བརྩུན་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་དང་། ལུས་ཡོད་པས་བརྡེག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པས་ན་རང་གི་

སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་ཅི་ལྟར་ཁྲོ། ས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་སྣ་ཚ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར། སྲོག་ཐམས་ཅད་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་བ། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག

བསྔལ་བ། ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན་དེ་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་ཅི་ལྟར་ཁྲོ་ཞིང་ཤར་གཉིར། ༥ གནོད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་མ་གྲུབ་པས་ནི། གཞན་ཡང་ལུས་དང་གནོད་བྱེད་སོགས་ཀུན་ལ། །བདག

མེད་ཕྱིར་ན་གང་ལ་ཆགས་ཤིང་ཁྲོ། །ཡང་རང་དང་གཞན་གྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་དང་བདག་གི་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་དགའ་བ་དང་ཆགས་པའམ་ཁོང་ཁྲོ་བའམ་ཤར་གཉིར་བར་བྱེད། ༥ བཅོད་པའི་འབྲས་བུ་བསམ་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་བཟློག་པས་

ནི། དལ་ལྟའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་བཅོད་བྱས་པས། །ངན་འགྲོའི་གནོད་ཆེན་ལྷོག་ཕྱིར་ཅིས་མི་བཅོད། །ཡང་མིའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཆུང་ཞིང་ཉུང་གི །ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ནི་ཆེས་མང་ཞིང་བཅོད་པར་དཀའ་ན། ཅི་ལྟར་ཆུང་ངུ་འདི་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཁྲོ་བའམ་གནོད་པར་བྱ། ༥ གཞན་

གྱི་དོན་འགྲུབ་པ་ནི། བདག་བདེ་འདོད་ཀྱང་ཁོ་བར་མི་རིགས་ན། །འགྲོ་ཀུན་ཕན་བདེ་འདོད་པས་སྣོས་ཅི་དགོས། །ཡང་རང་གཅིག་པུའི་དོན་དང་ཕན་པ་འདོད་པས་ཀྱང་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་ཁོ་བར་མི་རིགས་ན། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་འདོད་པ་ཡི་དམ་ཆེན་པོ་ཅན་

@248B ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་བདག་གིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་ཁོ་བ་དང་གནོད་པ་སྤངས་ན་དོན་འདི་རྫོགས་པར་བསམ་པས་སོ།། ༄ རང་གི་དོན་འགྲུབ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་འདོད་མནར་མེད་གནོད་སོགས་ལའང་། །ཁོ་བར་མི་རིགས་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་སྟྲོས་བརྒྱད་མིག

འབྱིན་མགོ་གཅོད་ཀྱང་། །བརྩེ་བས་དོན་ཆེན་བསྐྱབ་ཕྱིར་དང་དུ་བླང་། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ནི་མནར་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རེག་ཀྱང་གཞན་ལ་ཁོ་བ་དང་གནོད་པ་མི་བྱ་ན། མིའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་སྟྲོས་སམ་བརྒྱད་དམ་དྲུད་ཀམ་

བཤལ་ཉམ་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་།བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་དུ་ལེན་ཏོ། །མིག་ཕྱུང་ངམ་མགོ་བཅད་ཀྱང་ བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་ཤེས་བཞིན་གྱི་མིག་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མགོ་ཐོབ་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་དུ་ལེན་ཏེ། །ཞེས་སོ།། ༥ བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཚོགས་ཆེན་བརྩེད་འདས་ལ། །ཕན་ཕྱིར་གོ་བགོས་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་ལས། །བག་མེད་གཉིད་ལོག་གཡེངས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་རེར། །དེག་ཚོགས་མཐའ་ཡས་

འཕེལ་ཕྱིར་རྩོགས་སངས་རྒྱས། །རྟེད་མི་དཀའ་བས་སྤོག་གི་དོན་དུ་ཡང་། །བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པོ་ཅི་སྟེ་ཉམས་པར་བྱེད། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་རེ་རེར་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་སྙུ་མེད་དེ། རེ་རེ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་སོ། །བདག་ནི་དེ་ལྟར་སེམས་

ཅན་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོས་པས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་མཐའ་ཡས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བག་མེད་དམ་སེམས་གཉེན་དུ་

བྱུང་ཏམ་གཉིད་ལོག་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་ཤིང་མཐའ་པ་སྐྱེ་བས་བྱང་ཆུབ་རྟེད་མི་དཀའ་ན། དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་ནས་བདག་གིས་

@249A ཞེས། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བརྩེན་འབྲེལ་སྤོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཇི་སྙེ་ཉམས་པར་བྱ། ༎ གཞན་ཡང་། དེ་དག་ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ། །ཕྱི་མའི་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་བསལ་འདོད་ཅིང་།རེ་རེའང་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་པ། །ཐོབ་

པར་འདོད་ཅིང་སྨོན་པས་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་དམིགས་པ་རྣམ་བཞི་ལས། །ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་མཐའ་ཡས་བཞི། །འཕེལ་བའི་མཐའ་མི་མངོན་པ་རྣམས་བསམས་

ནས། །སྤོག་གི་དོན་དུའང་བརྩེན་འགྱུས་ཉམས་མི་བྱ། །ཡང་སེམས་ཅན་མཐའ་

ཡས་པ་དེའི་རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་པུ་བསལ་བར་འདོད་ན་ཡང་། སྣད་ཅིག་རེ་རེར་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐའ་ཡས་ཤིང་མཐའ་ཡས་པ་འཕེལ་ན། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་དང་། བན་སོང་

གསུམ་པོ་དང་། ཚ་བ་དང་གྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བསལ་

བར་འདོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེམས་ཀྱི་སྣད་ཅིག་རེ་རེ་དང་འབྲེལ་བ་བསལ་བར་འདོད་པའང་སྣད་ཅིག་རེ་རེར་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐའ་ཡས་ཤིང་མཐའ་ཡས་པ་

འཕེལ་ན། ཕྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཡང་གང་ཞིག་ཉན་ཐོས་དང་

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བཞམ་ཡོན་ཏན་འདོད་པཉང་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འཕེལ་ན། གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྨོན་ལམ་སོགས་པ་འདོད་པ་དང་སྨོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། བག་མེད་པར་བྱུང་ཉམ་གཉིད་ལོག་ཀྱང་རྒྱུ་བཞི་དང་རྐྱེན་བཞི་དང་དམིགས་པ་བཞི་པོ་

དེ་དག་ནི་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཕུང་པོ་བཞི་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཞི་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཕེལ་བས་སངས་རྒྱས་རྣེད་མི་དཀའ་ན་སྤོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བརྩེན་འགྱུས་ཅི་སྟེ་ཉམས་པར་བྱ་སྟམ་མོ། །རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་མངོན་ལ། དག་བའི་རྩ་བའི་

རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དེའི་མཐའ་མི་མངོན་པས་ཀྱང་དོ། །འདི་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀློད་ནད་ཙམ། །བསལ་ལོ་སྟམ་དུ་བསམས་ན་ཡང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ།། ༥ ཞུམ་པ་སྤང་བ་ནི། སྟག་དང་སེང་གེའམ་ཐ་ན་སྤྲང་བུས་ཀྱང་། །བརྩོན་འགྲུས་

@249B སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། །མིར་གྱུར་དཔག་མེད་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱུར་ན། །བདག་གིས་འདི་ལ་ཅི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དོར། །ཡང་སྟག་དང་སེང་གེ་ནས་སྤྲང་བུ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ན་བདག་མིར་གྱུར་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པར་བྱ། ཡང་མི་བརྒྱལ་

སྟོང་གིས་སམ། གཏྲའི་བྱེ་མ་སྐེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ན་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་ཉམས་པར་བྱ། ༥ སྤྲོར་བའི་ཁྱད་པར་ལས་གཉི་གའི་དོན་གྱི་སྤྲོར་བ་ནི། སྟོམ་བརྩོན་སངས་རྒྱས་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་པས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནས་ཐ་ན་སྨོན་པས་ཀྱང་། །ཐེག་མཆོག་ལམ་བསྟན་

སྡོག་བསྟོས་བྱས་ནས་ནི། །ལེགས་པར་བསླབ་ཅིང་གཞན་ལའང་བསྟན་པས་བསྐྱབ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་ན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནས་ཐ་ན་སྨོན་པས་ཆོས་ཟཁད་ཀྱང་རུང་། ཚ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་གཞན་ཡང་སངས་

རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་དག །མགོ་འམ་གོས་ལ་མེ་འབར་བར་ལྟར་རྒྱུན་ཀུ་མཉན་པ་དང་བསམ་པར་བྱའོ། །མཁས་པ་ལེ་ལོ་མེད་པ་ནི་རྩས་ཤིང་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མདུད་ཐུང་གིས་བཟློག་ཀྱང་ཆོས་དེ་དག་ལ་སློབ་ཅིང་གཞན་ལའང་སྟོན་ཀོ།། ༥ གཞན་དོན་གྱི་སྤྲོར་བ་

ནི། ཆེན་པོ་བཞི་པོ་འགྲོ་ཀུན་ཉིར་སྤྱོད་ལྟར། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ནི།། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མ་སོགས་བཀུར་ཕྱིར། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱིང་པོ་བླང་བར་འབད།། དེ་མདུད་ཐུང་གིས་བཟློག་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དག་བཙོལ་ཡང་རུང་།

མ་བཅོལ་ཡང་རུང་། རང་གི་ལུས་ཀྱིས་བསླུབ་ཅིང་ལུས་ཡོ་བྱད་དུ་གྱུར་པར་བྱེད་དོ། །འབྲུང་བ་བཞི་པོ་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ཀྱང་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མ་དང་ཚན་པ་དང་ནད་པ་དང་མགོན་མེད་

པ་དག་ལ་སྦྱི་ཞུ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །མགོ་འམ་གོས་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟར་གཞན་དག་ཅ་སྤྲ་བ་དང་མཐུན་འཇུག་དང་བགོ་བཤའ་དང་བྲོག་དང་དོན་མཐུན་པས་མངོན་དུ་དབ་པར་བྱེད་ཅིང་བསྟུས་ཏེ་ཐག་པ་གསུམ་གང་འོས་པ་ལ་འཇུག་རོ།། ༄ རང་དོན་གྱི་

@250A སྤྲོར་བ་ནི། བརྩོན་ལྡན་མཁས་རྣམས་དག་ཆོགས་སྤེལ་དོན་དུ། །གཉེད་དང་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ཁྱད་བསད་འཇུག །མཁས་པ་ལེ་ལོ་མེད་པ་ནི་མདུང་ཐུང་གིས་བརྒྱོག་ཀྱང་མགོ་འམ་གོས་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག

ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཆེད་དུ་ཚ་བ་དང་གང་བ་དང་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་དང་ངལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་ཆོག་ངན་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུས་དང་སྲོག་ཀྱང་ཁྱད་དུ་གསོད་དོ།། འགྲོ་བ་དྲུག་གི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཁྱད་དུ་གསོད་དོ། ༄ །བསམ་གཏན་གྱི་བྱེད་པའི་ཁྱད་

པར་ལས་དབང་པོའི་སྒོ་སྟོམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་མི་འཛིན་པས། །མིག་སོགས་མ་བསྡམས་ཟག་པ་རྒྱས་ལས་བསྡུང་། །བསམ་གཏན་ནི་མིག་གི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་ན་མཚན་མ་དང་མངོན་རྟགས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་མ་བསྡམས་

པས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་སྟིག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་ཟག་པར་འགྱུར་བ་བསྡམས་པའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱེད་པས་མིག་གི་དབང་པོ་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། །རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། ༥ །སྟོང་ལམ་ཀྱིས་མི་འཁྲུགས་པ་ནི། སྟོང་ལམ་ཀུན་ཏུ་

མི་གཡེང་གཞི་གསུམ་ཀྱིས། །འཁྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་བསྡུངས་པར་འགྱུར། །འགྲོའམ་འཆག་གམ་ཉལ་ལམ་འདུག་པ་ན་ཡང་ཞི་གནས་མི་འདོར་རོ། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་མིག་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐུ་ཅོར་སྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་པའི་རྣམ་

པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ། །དབེན་ཡང་རུང་མི་དབེན་ཡང་རུང་སྟེ་སྒོ་སྐུལ་ལམ་མི་ཉམས་སོ། ༦ །འཕགས་པའི་རིགས་མི་འདོར་བ་ནི། འཕགས་པའི་རིགས་བཞེས་ཆོག་ཤེས་སྒོ་ཡུལ་དང་། ཆོ་ག་དག་ཞིང་འདུ་འཛི་རྣམ་པར་སྒོང་། །བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་དང་བཀྱང་བ་དང་མལ་ཆ་

ལ་སོགས་པའི་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་ཤིང་གསོ་སྦ་ལ་དགང་སྲའོ། །ཆོ་གར་སྦྱོད་ཡུལ་དགེ་བ་དང་འདྲ་འཛི་ཐམས་ཅད་སྦོང་ངོ། ༥ །མཐོ་དམན་གྱི་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི། རྟེན་དང་མ་རྟེན་སྤྱན་དང་མི་སྤྱན་སོགས། །མཐོ་དམན་ཅིས་ཀྱང་མི་གཡོ་༥ ངེ་རྒྱལ་བཞིན། །འཇིག

@250B རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་མཉམ་པར་གནས་པ་ཡིན། །མཛའ་བ་དང་མི་མཛའ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དབེན་པ་དང་ལང་ལོང་ལ་ཡང་མཉམ་ཞིང་འགྱུར་བ་མེད་དེ་མ་ཁེངས་མ་དྲུད་པའོ།། སྤྱན་པ་དང་མི་སྤྱན་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། ༥ །འདོད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཉིད་དུ་བལྟ་

བ་ནི། འདོད་པ་རྣམས་ནི་མི་བདེན་ངོ་སྐྱང་བས། །ཁྱི་རྐན་དུས་བསྐམ་འཆའ་སོགས་ལྟ་བུར་མཐོང་། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་འཁྱལ་བས་བརྟགས་ནས་ངོ་སྐྱང་བར་བྱེད་པས་ཀིང་རུས་ལྟར་ལྟའོ།། དབྱ་མང་བས་ན་ཤ་སྟ་དགྱ་དང་། བླངས་ན་སྤྱག་བསྟལ་ལ་བཏང་ན་བདེ་བས་རྩའི་མེ་དང་།

གནོད་པ་བྱེད་པ་མང་བས་ཤིང་ཏོག་དང་། རང་དབང་མེད་པས་སློང་མོ་བ་དང་། ནོར་བ་ལ་སྐད་ཅིག་ཙམ་དགའ་བས་རྨི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སྤྱག་བསྟལ་ལ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་གཡན་པ་འཕྱག་པ་དང་། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ངན་འགྲོར་འཁྲིད་པར་བྱེད་པས་མཆིལ་པ་

དང་། དོམས་མི་ཤེས་ཤིང་སྐོམ་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཚྭ་ཆུ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། ༥ །དོ་བོ་ཉིད་ནི་བསམ་གཏན་ཚད་མེད་སྣོམས་འཇུག་དབུགས་རྩེས་དན། །འདུ་ཤེས་ལྷ་དང་ཟིལ་གནོན་ཟད་པར་སོགས། །དེ་འདོད་པ་ལས་དབེན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་བསམ་གཏན་

བཞི་དང་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྣོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྟུབ་པ་རྩེས་སུ་དན་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་འཆི་བ་དང་ཉེས་དམིགས་དང་ཟས་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་ལྷ་དང་། ཟིལ་

གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ལ་སྣོམས་པར་འཇུག་གོ། ༦ ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། འགྲོ་བ་དྲང་ཉིད་སྨིན་ཚོགས་ཀུན་གཞིག་དང་། །ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་མཐར་ཕྱིན་དོན་དུ་བསྒྲུབ། །དེ་དག་ལ་སྣོམས་པར་འཇུག་པ་ན་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་

ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ཏེ། སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་བསྒྲིད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྒྱུན་དང་། གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་། སྡོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་@251A པ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཞོམ་པར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འདོགས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་བཞི་དང་བྲལ་བ་དང་། ས་

ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དྲུག་ལ་མི་གནས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བྱེད་པའོ། ༥ །ཤེས་རབ་ལ་དེའི་རྒྱུར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཁྱད་པར་

ནི། ཐོས་སོགས་བསྟན་ཕྱིར་དོན་ལ་མ་ཁས་པ་ཡི། །དམྱོད་ལྡན་དམ་པའི་ལས་ཅན་ལེགས་བསྟེན་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་མདུད་ཐུང་གིས་བཟློག་ཀྱང་གང་ཐོས་པ་མང་བ་ཐོས་པ་བསགས་པ་ཐོས་པ་འཛིན་པ་དོན་ཤེས་པ་ཆོས་ཤེས་པ་

སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་སེམས་པ་དག་ལ་བསླེབ་པར་བྱེད་སྟེན་པར་བྱེད་བསླེབ་ཀྱང་བྱེད་པས་སོ། ༦ །དཀའ་བ་བཟོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། བླ་མ་བསླེབ་ཀྱང་ཐོས་བཙལ་དོན་སེམས་ལ། །གཞོད་དང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཁྱར་བཟོད་བྱ། །ཐོས་པའི་ཆེད་དང་བཤད་

པའི་ཆེད་དང་དོན་སེམས་པའི་ཆེད་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསླེབ་ཀྱང་གྱི་ཆེད་ལ། ཚ་བ་དང་གྲང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ངན་དུ་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་སྤྲོག་ཆད་པ་དག་ཀྱང་ཁྱད་དུ་གསོད་དོ། ༥ །དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་གུས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ལ་རིན་ཆེན་

ཆོས་སྒྲ་རིན་ཆེན་གཏེར། །མཉེན་ལ་རྣེད་དཀའ་འཛོན་ལ་སྡོག་དོན་ཡོད། །སོ་སོར་རྟོག་ལ་ཆོ་རབས་བརྒྱ་སྟོང་དུ། །མི་རྣེད་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་ལྷུར་བྱ་བསྒྱེད། །དེ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་རིན་པོ་ཆེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་སྒྲ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་།

ཆོས་ཉན་པ་ལ་དགོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་འཛིན་པ་ལ་སྡོག་ལ་སོགས་པ་དོན་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་ཆོ་རབས་བརྒྱར་མི་རྣེད་པར་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་ཏེ་ཆོས་ཉན་ཚིང་སེམས་པའོ། །ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་རང་བཞིན་བཤད་པ་

@251B ནི་ཁམས་དང་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་བདེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་དུས་དང་ཐེག་པ་བསགས་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་བརྒྱད་དོ། ། ། །དེ་ལ་ཁམས་ལ་མཁས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁམས་ནི་གཉིས་དང་གསུམ་སོགས་སོ་སོར་དང་། །ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟུག་བསྔལ་བདག

མེད་ཤེས། །ཁམས་ནི་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་ཁམས་གསུམ་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཁམས་སོ། །དང་པོ་ནི་མ་ཚགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་དང་

ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །ཡང་ཁམས་གསུམ་སྟེ་འདོད་པའི་ཁམས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ནས་གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་དག་ལ་

འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྦྱོན་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་ཀྱི་བར་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའོ།། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་འདུན་

པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་ཁམས་བཞི་སྟེ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །ཡང་ཁམས་དྲུག་སྟེ། འདོད་པ་དང་གནོད་སེམས་དང་རྣམ་པར་འཚེ་བ་དང་མངོན་པར་འཕྲོད་བ་དང་གནོད་སེམས་མེད་པ་དང་ཉོ་པར་འཚེ་བ་མེད་པའི་ཁམས་སོ། །ཡང་ཁམས་

དྲུག་སྟེ་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་དང་མི་བརྟན་པ་དང་འཇུར་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ལ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། གང་མི་རྟག་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་ནི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའོ། ༥ །ཕྱིང་པོ་ལ་

མ་འཁས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དབུ་བ་བརྟེས་དང་ཆུ་བུར་དང་། །སྨིག་རྒྱུ་ཆུ་ཤིང་སྨྱུ་མ་ལྟར་དམན་ཏེགས། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་གཟུགས་ནི་ལྷུ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་དན་པ་འཇིག་པ་རིང་དུ་མི་གནས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ནི་ཆུའི་ཆུ་བུར་ལྟ་བུ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། འདུ་བྱེད་ནི་ཆུ་ཤིང་ལྟ་

@252A བུ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་དན་པ་དང་འཇིག་པ་དང་རིང་དུ་མི་གནས་པར་ཤེས་པའོ། ། །སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པ་ནི་ནང་དང་ཕྱིའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཏེ། མིག་སོགས་ན་ཀ་འཆི་ཞིང་སྨྲ་བསྟལ་འབར། །གཟུགས་སོགས་ཉམས་ཆུང་བརྗོན་པ་

མགོན་མེད་པའོ། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་ན་བ་དང་རྒ་བ་དང་འཆི་བའི་ཚོས་ཅན་དང་། བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་ས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་མེ་ཀུན་ཏུ་འབར་བ། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་འཆི་བ་དང་མྱ་ངན་དང་སྨྲ་སྟག་འདོན་

པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུག་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་འབར་བར་ཤེས་སོ། །ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱབས་མེད་པ་མགོན་མེད་པ་སྟོང་བས་མེད་པ་ཉམ་ཆུང་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཐེར་ཟུག་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མ་

ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གང་ཡང་མེད་ཀྱི། སྒྲུ་མར་བྱས་པ་སེམས་རྟོངས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། ། ། །བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ནི། ཕུང་པོ་མི་རྟག་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། །ཉོན་མོངས་ལས་ཚོགས་ཀུན་འབྱུང་དེ་དག་ཉིད། །ཟད་ཅིང་སྤངས་

པ་འགོག་པའོ་སྡུག་བསྔལ་སོགས། །ཤེས་དང་སྲིད་ཞིའི་སྐྱོན་ཡོན་རྟོག་སོགས་ལམ། །སྡུག་བསྔལ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་ཉིད་དེ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་

ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྔུ་དང་སྟིག་པ་དང་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །འདོད་ཆགས་

དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་དང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟ་ཚོགས་དང་། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ངོ། །འགོག་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་

སོགས་པ་ཟད་ཅིང་སྤངས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་དང་། སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་ལྟ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་རྒྱུར་བྱས་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལམ་

གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། ། ། །རྟག་ཅིང་འབྱེལ་པར་འབྱུང་བ་ལྟགས་སུ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་དེའི་

@252B བྱེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ལུ་གུ་རྒྱུད། །མ་རིག་ལ་སོགས་ལུགས་འབྱུང་སྣུག་བསྡུལ་གྱི། །ཕུང་པོ་ཁོ་ནར་ཤེས་ལས་རྟོམ་མེད་ཅིང་། །རྣམ་ཐར་གསུམ་རིག་ལྡོག་པའང་ཡོངས་ཤེས་འགྱུར། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་ལུགས་སུ་འཇུག་པ་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་

འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་ནི་བདེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་མི་ཤེས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བ་སེམས་དང་ཡིད་

དོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་མེར་མེར་པོའམ་བརྩམས་ཏེ་བྱུང་བའི་གཟུགས་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །རེག་པ་ནི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་བརྟེན་

ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་གསུམ་འདུས་པའོ། །ཚོར་བ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །སྲེད་པ་ནི་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དང་དགའ་བའོ། །ལེན་པ་ནི་དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་།

བདག་ཏུ་སྣང་བའོ། །སྲིད་པ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྔའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་དེ་འབྱུང་བ་དང་མངོན་པར་འགྱུར་བའོ། །རྒ་བ་ནི་དེ་འགྱུར་བ་དང་འཇིག་པ་དང་ཉེ་བར་འཁྲིད་པའོ། །འཆི་བ་ནི་དེ་འབྲལ་བ་དང་འཕོ་བའོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ན་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་དང་། མཐོང་

བ་དང་ཐོས་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འཛང་རྒྱོམ་སེམས་མེད་དོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་འབྱུང་བ་མཐོང་ན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་མོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་

དུ་ནི་མི་བྱེད་དོ། ༥ །དུས་གསུམ་ཤེས་པ་ལས། དངོས་པོ་ཤེས་པ་ནི། དངོས་གང་འགགས་དང་མ་སྐྱེས་དལ་ལྟ་བར། །ཐུབ་རྣམས་ཀུན་རིག་དུས་གསུམ་ཤེས་པ་ཡིན། །འདས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་གང་འགགས་པ་རྣམས་སོ། །མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། ༥ །དེ་

@253A དག་ཏུ་དག་བ་དང་མི་དག་བ་ཤེས་པའི་བྱེད་པ་ནི། དེའི་སྟོག་དྲན་ལ་རྣམ་སྨོད་ཕྱ་ལའང་འཇིགས། །སྐྱེ་བ་འགོག་པས་གཞི་གསུམ་ལེགས་སྟོམ་བྱེད། །དགེ་བ་དྲན་དང་འབྱུང་འགྱུར་འདུན་པས་བསྟོ། །བསྟོ་བར་སྨོན་ཅིང་མངོན་འགྱུར་བསྟོ་བས་འཇིན། །

འདས་པའི་སྨིག་པ་དྲན་ན་ནི་སྙོད་ཅིང་གཎྜང་སྟེ་རྣམ་པར་སྤྲོང་ངོ། །མ་འོངས་པའི་སྨིག་པ་ནི་ཕྱ་ན་ལ་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཆེ་བར་རིག་པས་འཇིགས་པར་གནས་སོ། །ད་ལྟར་གྱི་སྨིག་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་བྱེད་དེ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གསུམ་དང་དབང་པོ་དྲུག་སྡོམ་པས་

བསྡམས་པས་སོ། །འདས་པའི་དགེ་བ་ནི་དྲན་ནས་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྟོའོ། །མ་འོངས་པའི་ཡང་འདུན་པ་དྲག་པོས་བསྟོ་བར་སྨོན་ཏོ། །ད་ལྟར་གྱིའང་སྟོ་བ་མི་ཉམས་པར་འཛིན་ཏོ། ༥ །བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། འགཐས་དང་མ་སྐྱེས་མེད་ཅིང་ད་ལྟར་ཡང་། །སྐད་ཅིག་འཇིག

པས་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོངས། །འདས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མེད་པས་ད་ལྟར་བདག་དང་བདག་གིར་མེད་དོ། །མ་འོངས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ད་ལྟར་གྱི་ནི་མི་གནས་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ནི་སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་གནས་

པའི་དུས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་པས་སྟོད་པ་མེད་པས་ན་བདག་དང་བདག་གི་མེད་དོ། །དེས་ན་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་སྤང་ས་དང་འགོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་གནས་ཏེ་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུའང་མི་བྱེད་དོ། ༥ །ཐེག་པ་ལ་མ་ཁཐས་པ་

ལས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་དང་ཚངས་དང་འཕགས་པའི་ཐེག་པ་ནི།། བསམ་གཏན་ཚད་མེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལམ་མོ། །དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་ཞེས་པ་དེ་ཚེས་དེ་དག་ཉན་ཅིང་འཛིན་པ་དང་། མང་དུ་བྱེད་ཅིང་རྟོག་པ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་ཏེ། ལྷ་དང་ཚངས་

པ་དང་འཕགས་པའི་ཐེག་པའོ། །དང་པོ་ནི་བསམ་གཏན་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའོ། །དུས་དུས་སུ་དེ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་བསྒོམ་ཞིང་གཉན་དག་ཀྱང་འགོད་པར་བྱེད་ལ། འཕགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུའང་མི་

@253B བྱེད་དོ། ༥ །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། དབང་སོགས་དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་རང་དོན་དང་། །གཞན་དོན་ལྷུར་འབད་ཉན་ཐོས་ཐེག་སོགས་ཡིན། །ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དམན་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྲིད་

པ་ལ་མི་ཚགས་པར་དོར་ཞིང་། སྐད་ཅིག་ཙམ་ཉིད་ལ་ཡང་སྡུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བས་མགོ་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་དང་རྩོལ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འབྲིང་པོ་དབེན་པར་དགའ་བ་

རང་དོན་འདོད་པས་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩོན་པ། རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ། རང་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐང་བ་དང་། ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་བསྐང་བར་འདོད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་འཚོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་ལྟ་བ། འཚོར་བའི་བདེ་བ་ལའང་སྙོད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྙོད་ལ་མང་དུ་སྦྱོར་བ། ཤེས་བྱ་ཐམས་

ཅད་ལ་སློབ་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་བསྒྲིད་པ། རང་གི་དོན་ལ་མི་ལྟ་བ་ཅི་རུས་སུ་གཞན་གྱི་དོན་ལྷུར་ལེན་པ། རྒྱ་ཀུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སྦྱོན་ལམ་འདེབས་པའོ། ༥ །དགེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་ལས། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྒྲུབས་མཆོག་རིན་ཆེན་

གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། །མཆོད་དང་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་སོགས་དགེ་ཚོགས་དང་། །སྡུག་ལམ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་ཀུན་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །དཔག་ཡས་དགེ་ལེགས་ཚོགས་ཆེན་ཐོབ་ཕྱིར་འཇུག །དགེ་བའི་ཐབས་ཤེས་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་དུས་

གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་ཅིག་ཕྱག་འཚལ་ན་ཡང་མཐའ་ཡས་ཤིང་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཕྱག་འཚལ་བར་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་ཟད་པར་འཕྱང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལས་ཐམས་ཅད་

@254A བྱེད་པ་ན་ཡང་མཐའ་ཡས་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་ལམ་གདབ་པར་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེག་བའི་རྩ་བ་གང་སྡུད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་དན་འགྲོ་གཅོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་དང་། རྒྱ་ངན་ལས་

འདས་པ་འཐོབ་པར་བསྟོའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་པོའི་གང་ཟག་ལྟར་དང་མ་འོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་བསྟོའོ། །ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐལ་པར་བཞུགས་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་དང་དགེ་འདུན་མཐུན་པར་

འབྱུར་བར་བསྟོའོ། ※ །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྔོ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། བདག་གཞན་མཐོ་རིས་བྱང་གྲོལ་ལམ་ཤེས་ཤིང་། །ཡན་ལག་བདུན་སོགས་ཉིན་རེར་དུས་གསུམ་བསྔོ། །གང་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པའམ། བསྟུ་བ་བཞིས་རྗེས་སུ་འཛུག་པའམ། ཇི་

ལྷ་ཇི་ལྷར་གཞན་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསོག་པར་འགྱུར་བའང་ཤེས་སོ། །ཡན་ལག་བདུན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུས་གསུམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། ༥ །བསྟོད་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བསྟོད་བ་དང་། འཇུག་པ་དང་། མཆོག་ཉིད་དང་། སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟུ་བ་བཞི་སྟེ། བསྟོ་

དང་འཇུག་དང་མཆོག་ཉིད་སྔར་བཞིན་བལྟ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་མཆོག་རྣོན་གསུམ་འཚང་རྒྱ། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་འདོད་པ་ན་ཡང་བསྟོ། མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་བྲས་པ་ན་ཡང་བསྟོའོ། །རྣོན་པར་སློབ་མི་ནུས་ན་ཡང་དུས་དུས་སུའང་ཆུང་ཟད་ཆུང་

ཟད་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཡོན་ལྡང་བ་དང་དེ་ཉིད་བསྟུབ་པ་ཅི་ནུས་ཀྱིས་བསྟབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་མི་ཞུམ་པ་དང་སྤྱིད་མི་ལུགས་པར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་རྣོས་སུ་དྲན་པ་དང་བསྟོམ་པ་དང་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་དག་

བ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣོས་པར་བྱེད་དེ།

@254B ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ་ཞེས་སོ། ༼ །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་སྡོམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚོས་དང་ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། གཞན་ཡང་ཞ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་

སྒྲུབ་བྱེད་ཚོས། །དད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་བཅུ་ཚན་བཅུ། །སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས། །ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཞ་རོལ་ཕྱིན་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་དེ་ལས་སྤྱིན་པའི་ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་སྡོམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚོས་བཅུ་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བསམ་པ་དང་། ལྷག་པའི་

བསམ་པ་དང་། ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ལེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་དང་། བསྟུབའི་དངོས་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་སྡོམ་དུ་འགྲོ་བའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཀྱང་

བཅུ་སྟེ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་དང་། ངན་སོང་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་དང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སྤོང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་འདའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འགོད་པ་དང་། བསམ་པ་ཡོངས་སུ་

རྩོགས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུརྩོགས་པའོ། །བཟོད་པའི་ཡང་བཅུ་སྟེ། རྣས་སུ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་སྤོང་བ་དང་། ལུས་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། སྲོག་ལ་ཡིད་མི་རྟེན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཟད་མོ་ལ་བཟོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་

མོས་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་བསལ་བའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡང་བཅུ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་སྐྱམ་པ་དང་། དགེ་བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བསྟུ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་དག

པའི་རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འདུལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲུབ་པའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཡང་བཅུ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་དང་། ཉིང་

@255A ངེ་འཛིན་དང་། སྣོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། དེའི་སྟོབས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་

དང་། དམ་པའི་ཚོས་བསྡུང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡང་བཅུ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མི་

སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའོ། །ཐབས་ཀྱི་ཡང་བཅུ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཀྱི་བསམ་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་རྟེན་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། སེམས་

ཅན་གྱི་བྱ་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་བྱ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཅི་ལྟ་བར་རྟོག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ཐོབ་

པར་བྱེད་པའོ། །སྟོན་ལམ་གྱི་ཡང་བཅུ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཐབས་པོ་རྒྱུ་བ་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། བསམ་པ་དང་མོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པ་དང་། མོས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐ་དད་པ་དང་།

ཁམས་གསུམ་དང་། བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། ཕུང་པོ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཐབས་པོ་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་མི་སྐྱོ་བའི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་ཤེས་པའོ། །སྟོབས་ཀྱི་ཡང་བཅུ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟོད་མ་ནས་འབྱུང་བ་མེད་པ་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། འཇུག་པ་མེད་པ་དང་། ལྡོག་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟོད་མ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་

@255B འཇུག་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཀྱང་བཅུ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་ཤེས་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་ཤེས་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་པ་དང་།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་བཟུང་བ་དང་། སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡངས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་རིམ་པ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅིང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཤེས་

པ་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་ཤིང་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྒྲུབ་པའི་ས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བའོ། །ཞི་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ནི་སྟོང་

པའི་ཁྱད་པར་རྣོགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། ཡེ་ཤེས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་རྣམ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོད་

མི་ཟད་པ་སྟོན་པ་དང་། སྤྲིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིན་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མཉམ་པ་ཉིད་རྫོགས་པར་

བྱེད་པ་བཞི་དང་། ཤེས་རབ་ལ་མཁས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཟོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བདུད་ཐམས་ཅད་འདུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྲིད་ཞི་གཉིས་མེད་པ་སྟོན་ཅིང་སྨོས་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། ཕས་ཀྱི་ཆོལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་དང་། སྟོབས་དང་མི་@256A འཇིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཚེས་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡན་གསུམ་དུ་བརྒྱས་ཏེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐོར་བའི་དོན་ནི་ཕ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། ། །བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས་འབྱུང་བ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་ནོ་སོ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨྲས་པའི་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལོངས་སྤྱོད་མཆོག །འགྲུབ་སོགས་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་དོན་གཉིར་

བས། །རྒྱལ་སྲས་སྨྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་སྤྱོར་ཏེ། །འགྲོ་ཀུན་དྲངས་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་མཚོར་བསྡོ། །མདོ་སྡེ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་མཐོང་བ་ལས་སྨྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྨྲར་བར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པར་མཐོང་བས་

དེ་ལ་སྨྲར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། སེར་སྣ་ཚར་བཅད་པ་དང་། གཉོང་བའི་རྒྱུན་འཕེལ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒོ་འགོག་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དང་ཆོ་ཐུན་མོང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྣིང་

པོ་ལེན་པ་དང་། ཡོ་བྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སེམས་མེད་པ་དང་། བདག་གི་སྨྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་

བསྔན་པ་ལ་མཐུན་པར་ཞུགས་པར་འགྱུར་བར་ཡང་དག་པར་མཐོང་བས་སྨྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་འང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་འོག་མ་དག་ལ་ཡང་སྤྱར་རོ། ༥ །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་ནི་དེ་བཞིན་

བྱིན་རྣབས་ཕྱན་ཚོགས་ཡོངས་བརྩང་སོགས། །ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ།། འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་ངེས་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། །རྣམ་པས་རྣམ་དག་བཟོད་པ་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཡང་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་མཐོང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པར་

@256B བྱ་སྟེ། བདག་གིས་བྱིན་བརླབས་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་སྤྲོད་པ་དང་། དན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ལས་འདའ་བ་དང་། ངན་འགྲོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་པ་དང་། གཞི་གསུམ་གྱི་ལས་

ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྨད་པ་དང་། བག་ཡོད་པའི་ཚོས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྤྲིན་པ་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྟུབས་པ་དང་། བདག་གིས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བླ་ན་མེད་པ་སྤྱངས་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མའོ་ཞེས་བདག་མི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་དང་། བདག་དང་གཞན་བསྲུང་བ་དང་། འཁྲུག་པ་གཏན་མེད་པར་བྱ་བ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་བསལ་བ་དང་། རྟེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྤང་བ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བསྟུབ་པ་དང་། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་གནོད་པ་ཐམས་

ཅད་ལས་འདའ་བ་དང་། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་འཐོབ་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཚད་མེད་པ་མཐོང་བ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། ༥ །བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་བྱུག་གི་ནི། བརྟུལ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་

ཏེ། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་བསམ་གཏན་ནོ། །རྣམ་གཞན་བཅུ་གཉིས་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཐབས་རྣམ་བཅུ་གཉིས་ཡུལ་ལ་ལྟ་བས་བསྒོམ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་སྨིང་པོའང་བཅུ་གཉིས་སོ། །བརྟུལ་པ་བཅུ་

གཉིས་ཀྱི་བསྟོན་འགྱུར་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་བརྟུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྱི་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འགོད་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པ་བསལ་བ་དང་། སེམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲུབ་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའི་སྐད་ཐུག་པའི་བསྐལ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱོད་པས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། །སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་ཞིང་

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་བརྟུལ་བས་བསྟོན་འགྱུར་བསྩམ་པའོ། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་ཏུ་མི་འབྱུགས་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་མི་རྟུབ་བས་སེམས་གནས་

པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལས་འདའ་བས་མི་གནས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་ལ་མཆགས་པས་ཁྱད་པར་དང་། བསམ་གཏན་བརྙེག་པས་འདོད་ཆུལ་བ་དང་། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བས་ངོ་

བོ་ཉིད་དང་། ཚད་ཡོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོད་པས་ཚད་མེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཞི་བས་ཞི་གནས་དང་། ཅང་ཤེས་པས་སེམས་དུལ་བ་དང་། དབང་པོ་ངེས་པར་བསྟམས་པས་ཤ་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བསམ་པ་མ་བོར་བའི་ཕྱིར་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པའི་རྣམ་པས་བསྐོམ་

པར་བྱ་སྟེ། ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་དང་སྲེད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའོ། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། གཏི་མུག་གི་མུན་ནག་མེད་པའི་ཕྱིར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐབས་པོ་སྣང་བར་བྱེད་པས་སྒྲིབ་མ་དང་། མི་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོད་པ་དང་། མ་རིག་པ་དྲྭངས་ནས་འབྱིན་པས་གཞོལ་དང་། སྲིད་པའི་རྒྱ་མོ་འཇིག་པར་བྱེད་པས་ལྷགས་ཀྱུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་ཇུབ་སྐེམ་པས་

@257B ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སྐྱེ་བའི་ཤིང་བསྡེགས་པས་མེ་དང་། ཕོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་ནོར་བུ་དང་། རྩས་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡུལ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེ་བའི་ཡུལ་ལའང་གནས་ལ། ཐབས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་ཡུལ་ལའང་གནས་པར་སྣང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབེན་པ་དང་འདྲ་འཛོ་དང་། བསམ་གཏན་དང་བཙུན་མོའི་འཁོར་དང་། མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། འདུ་

བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་ཤི་དང་། བདུད་བཞིའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བར་སྟོན་པ་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྟོག་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་

མཐུ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའི་ཡུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དུའང་མི་ལྟུང་བ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་མཚན་དཔེས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་དག

པར་ཞུགས་པའང་ཡིན་ལ། བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པར་ཡང་སྣང་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པའང་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་སྣོང་པོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པར་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བསྐལ་

པའི་སྐྱེགས་མ་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་དང་། ས་མས་ཅན་དང་ཆོ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེགས་མ་དང་། ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། ས་མས་ཅན་དམྱ་ཚོད་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་དང་། མྱ་སྟེགས་ཅན་གྱི་འཁྲུག་པ་

ཡོད་པ་དང་། བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་སྟོན་ལ། ཉེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་སྣོང་པོ་བཅུ་གཉིས་ནི་གང་དུ་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྣོང་པོས་བསྐྲུབས་པའི་ཕྱིར་བསྐལ་པའི་སྣོང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་

@258A ཆོས་སྤྱོད་པའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བས་དུས་ཀྱི་སྣོང་པོ་དང་། ཆོས་ཉེས་པ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྣོང་པོ་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བས་ཆོའི་སྣོང་པོ་དང་། ལེགས་ཉེར་དགའ་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཞིང་གི་སྣོང་པོ་དང་། སེམས་ཅན་

དམུ་རྩོད་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཅང་ཤེས་ཀྱི་སྣོང་པོ་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བས་ཐོག་པའི་སྣོང་པོ་དང་། རྫས་ལྡན་པ་ཡོད་པས་སའི་སྣོང་པས་བསྟན་པའི་སྣོང་པོ་དང་། གཡོ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྣོང་པོ་དང་། སེམས་ཅན་

རང་བཞིན་ཀྱིས་དཀར་བས་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྣོང་པོ་དང་། སྤྲིན་གནས་དང་མི་འབྲལ་བས་འཕགས་པའི་སྣོང་པོ་དང་། ཞིང་དེ་ནི་སྟོན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བཞུད་ཅིང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྣོང་པོ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་འབྱུང་བ་ནི། །ངོ་བོ་

ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་དང་། །དཀའ་བ་དང་ནི་སྐོ་ཀུན་དང་། །སྐྱེས་བུ་དམ་པར་ལྡན་པ་དང་།། དེ་བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཕོངས་ཤིང་འདོད་དང་ལྡན་པ་དང་། །འདི་དང་གཞན་དུ་བའི་འགྱུར་དང་། །དེ་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་མདོར་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞ་རོལ་ཕྱིན་

པ་གཞན་ལྟ་དང་། །བསྟུ་བ་བཞི་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དོན་རྣམ་པ་དགུ་དགུར་གསུངས་པ་ལས། འདིར་ནི་དྲུག་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དྲུག་དང་སོ་སོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཙམ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། གཞན་ནི་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདིར་གཞུང་རྟ་ཅང་

ལྷོ་བ་སྤྲངས་པས་མ་བྱིས་སོ། ༥ །དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ཡོངས་བཟུང་ཀུན་ལ་མ་ཆགས་སེམས་པ་ཡིས། །ཀུན་བསྟངས་ལས་ཀྱིས་དངོས་ཀུན་ལེགས་གཏོང་བ། །ཉེས་རྣམས་སྤོང་ཞིང་འབྲས་བུ་རིག་པ་ཡིས། །གང་འདོད་དེ་ལ་སོ་སོར་སྦྱིན་པའོ། ।

དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་ལུས་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཆུལ་སྲས་ཀྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཚིག་སྒྲེས་པའི་སེམས་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྟང་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དང་སྦྱིན་བྱ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་

@258B བ་དང་། སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འོང་བ་མཐོང་ཞིང་འབྲས་བུ་ལ་ལྟ་བ་དང་། སུ་གང་འདོད་པ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་སོ་སོར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། ༦ །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་དངོས་པོ་མ་ལུས་དང་། བདེན་དང་རིགས་སྟོན་བསྟན་སོགས་འཛིན་འཇུག་དང་། །ཆུལ་པོ་ཆེམ་ཀུན་

ཆུ་སོགས་འཇིགས་སྐྱོབ་པས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བསྐྱེད་རྣམ་གསུམ་མོ། །ཡང་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བར་འགྲུར་བའི་སྐབས་ནས། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་སྦྱིན་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་

བཀང་བས་སེར་སྣའི་དྲི་མ་བསལ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀུན་ཏུ་འཕེན་པ་བཀང་བས་གསོག་འཇོག་གི་དྲི་མ་བསལ་ནས། བཟང་པོ་དང་། གཙང་བ་དང་། རྣང་བ་དག་སྤྲིན་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། རིགས་པར་སྟོན་པ་དང་། བསྒྲུབ་པའི་གཞི་ཡང་དག

པར་འཕེན་དུ་འཇུག་པའོ། །མི་འཇིགས་པའི་ནི་སྐྲག་དང་སེང་གེ་དང་ཆུ་སྲིན་འཕེན་ཁྲི་དང་རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྐུན་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའོ། ༥ །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། གཞན་ལས་ལེགས་མཆོས་བསམ་པ་རྣམ་དག་དང་། །ཉམས་ན་ཕྱིར་གསོ་གྱས་

པས་རབ་བསྒྲིམ་པས། །ཁྲེལ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་དང་འགྲོད་མེད་ཕྱིར། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་བསྲུང་ཉམས་ནའང་རབ་གསོ་བའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུན་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཏེ། ཞ་རོལ་ལས་ལེགས་པར་བླངས་པ་དང་། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་

ཉམས་ན་ཕྱིར་གསོ་བ་དང་། མི་ཉམས་པའི་དོན་དུ་གུས་པས་ཉེ་བར་གནས་པའོ། །དང་པོས་ནི་བསླབ་པ་ལ་ཉམས་པར་བྱེད་ན་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཁྲེལ་ཡོད་སྐྱེའོ། །གཉིས་པས་ནི་རང་ལ་བརྟེན་ཏེ་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་སྐྱེའོ། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འགྲོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ལྟར་ན་སྟ་མ་གཉིས་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་བསྟངས་ལ་བསྟང་ན་འགྲོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་ཆོས་སྟ་མ་གཉིས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ། གསུམ་པས་ནི་ཞིག་པ་ལས་ཕྱིར་

@259A འཆོས་ཤིང་སྒོང་བར་རིག་པར་བྱའོ། ༥ །རབ་ཀུ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཡང་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་རིས་བདུན་དང་། །བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཞི་གསུམ་དག་སོགས་དང་། །བྱ་བ་དོན་ལྔན་རྣམས་ཀྱི་བློགས་བྱེད་སོགས། །སྔོམ་དང་དག་སྦྱད་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ། །

མདོར་བསྡུ་ན་ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་དང་རབ་ཀུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྱོམ་པ་རིས་བདུན་པོ་དག་སྒོང་དང་དག་སྒོང་མ་དང་དག་ཚུལ་དང་དག་ཚུལ་མ་དང་། དག་བསྟེན་

དང་དག་བསྟེན་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། དེའང་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཀུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅི་རིགས་པའོ། །དེག་བའི་ཆོས་སྦྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྤྱོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་དག་བ་བསགས་པ་གང་ཅིའང་རུང་བ་དེ་ཐམས་

ཅད་དོ། །སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་དོན་དང་ལྡན་པ་སྟ་ཚོགས་ལ་བྱོགས་བྱེད་པ་དང་། ནད་ལ་སོགས་པའི་སྨན་བསྟལ་བྱང་ངོ་ཅོག་ལ་ནད་གཡོག་ལ་སོགས་པའི་བྱོགས་བྱེད་པ་ནས། རྣ་འཕྲལ་གྱིས་བསྟོགས་པ་

ལ་སོགས་པར་བྱེད་པའི་བར་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གོ ༥ །བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། སོ་སོར་རྟོག་དང་རང་བཞིན་ཉིད་སྟོབས་ལས། །ཟང་ཟིང་མེད་ཅིང་བཙེ་བས་གནོད་ཀྱན་བཟོད། །བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་སམ། ཡང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་

གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཇི་མི་སྙམ་པ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པ་སྟེ། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེ་འབའ་ཞིག་གིས་ཇི་མི་སྙམ་པའོ། ༦ །དབྱེ་བ་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་གནོད་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་དང་། །ཚོས་ལ་ངེས་སེམས་མོས་པའི་

བཟོད་པའོ། །བཟོད་པ་དེའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ལྟ་སྟེ། གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་

@259B གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ན་འདི་ལྟར་སློབ་སྟེ། འདི་ནི་རང་གི་ལས་ཀྱི་ལེ་ལན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བྱས་པའི་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་འདི་འབྲ་བ་སྐྱོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་བདག་སྟོན་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་

ཅིང་འདོད་པ་ཆོལ་བ་ན་དེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་ཚོར་བཞིན་དུ། འདོད་པའི་ཆེད་དུ་ཞིང་ལས་དང་ཚོང་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་མང་ལ་དྲག་པ་སྐྱེ་ཞིང་དོན་མེད་པར་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་པས་རབ་ཏུ་མནར་ན། ད་བདག་བདེ་བའི་དོན་དུ་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་པར་ཚོར་

བཞིན་དུ། དེ་ལས་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་འགྱུར་དུ་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་བླང་བར་རིགས་ན། དེ་བས་ཆུང་ངུ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་སྟེ། གཞི་ཐམས་ཅད་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་ཏོ། །དེ་ནི་བརྒྱད་དེ། གནས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་དང་། སྤྱོད་ལམ་དང་། ཆོས་འཛིན་པ་

དང་། སྤྲོང་མོས་འཆོ་བ་དང་། མངོན་པར་བསྟོན་པས་དུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་། ཕུལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་འབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་པའི་སྤྲོས་མེས་པའི་གནས་བརྒྱད་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག

གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་། བདག་གི་ཐོབ་བྱའི་དོན་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒོ་ཡུལ་ལའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གནས་པ་སྟེ། ཡུན་རིང་པོ་ནས་གོམས་

པ་དང་། ཤེས་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པས་སོ། ༥ །བཙོན་འགྲས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། དགེ་བ་དཔག་མེད་བསྟུང་བ་གཞན་དོན་ཕྱིར། །རབ་སྦྱོར་སྦྱངས་ཤིང་བརྟན་ལ་མ་འཁྱལ་དང་། །དེས་སྣང་གཞི་གསུམ་དགེ་ལ་གཡོ་བ་ནི། །བརྟན་པའི་བཙོན་འགྲས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གསུངས། དགེ་བའི་

ཚོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྟུ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་སྤྱོ་བ་སྒྲུབས་པ་བར་ཆད་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་གཡོ་བ་གང་ཡིན་པའོ། ༤ །དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཡང་གོ་ཆ་དགེ་ཚོགས་རབ་བསྟུབ་དང་། །སེམས་ཅན་

@260A དོན་བྱེད་དབྱེ་བས་རྣམ་གསུམ་མོ། །བཙོན་འགྲས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་དག་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ལྟ་སྟེ། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲས་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་སྡུད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྲོར་བའི་སྟོན་རོལ་ནས་གལ་ཏེ་བདག་སེམས་ཅན་གཅིག་སྨྱག་བསྟལ་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཉིན་མཚན་བསྐལ་པ་སྟོང་དང་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་དམྱལ་བར་གནས་པའི་དུས་ཇི་སྲིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་དུས་དེ་ཉིད་བྱི་བ་ཕྲག་འབུམ་འགྱུར་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཏུ་

ཟིན་ཀྱང་སྤྲོ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཞུམ་པར་མི་བྱེད་ན། ཆེས་ཡུན་ཐུང་ཞིང་ཆུང་བའི་སྨྱག་བསྟལ་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྣམ་པའི་གོ་ཆ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མོས་ཤིང་དང་བ་ཙམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟན་པོ་ཡིན་ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱུ་བརྟས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། གོ་ཆའི་

བརྩོན་འགྲུས་དེ་ལྟ་བུ་དངོས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཞུམ་པར་འགྱུར་བའི་བྱ་དཀའ་བ་ནི་ཅིའང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་གང་སྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྟོར་བར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་པོ་ཉིད་བསྟུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ།། ༼ བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ཐེག་མཆོག་སྟེ་སྟོང་ཐོས་དང་བསམ་པ་ལས། །རྩེ་གཅིག་སེམས་གནས་དགེ་བ་ཞི་གནས་དང་། །ལྷག་མཐོང་ཟུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་གཏོགས་གང་ཡིན་པ། །

འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་སྨོན་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བའི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དགེ་བ་སེམས་གནས་པ། ཞི་གནས་སམ་ལྷག་མཐོང་ངམ་གཉི་གའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པའོ། །

༄༅ དབྱེ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་གཉིས་མཐོང་ཚོས་ལ། །བདེ་བར་གནས་དང་ཡོན་ཏན་ཀུན་བསྟུབ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་བཅུ་གཅིག་བསྟུས་པ་གསུམ། །བསམ་གཏན་ཏི་སྐེད་ཏི་ལྟའི་དབྱེ་བར་གསུངས། །བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ལྟ་སྟེ།

@260B འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ། །དེའང་ཅི་རིགས་པར་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཚོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བླལ་བ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་

སྦྱངས་པ་བསྒྱིད་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྟོམ་སེམས་སམ། རོ་སྲུང་བའམ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་བླལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟོབས་བཅུའི་རིགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་མིང་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་

ཐར་དང་ཟེལ་གཉེན་དང་ཟད་པར་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་བསྟན་པའོ། ༥ །ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རབ་འཇུག་ཚོས་རྣམ་

འབྱེད། །རིག་པའི་གནས་ལྔའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་ལྡན་པའོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། རིག་པའི་གནས་ལྔ་པོ་ནང་གི་རིག་པ་དང་། གཏུམ་ཆོགས་དང་། གསོ་བ་དང་། སྨྲ་དང་བཟོ་དང་ལས་

ཀྱི་གནས་རིག་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པའོ། ༦ །དབྱེ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཤེས་རབ་དག །དེ་ཉིད་མོས་དང་མངོན་གྱུར་ལེགས་རྟོགས་དང་། །ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་བརྒྱད་ལ་མཁས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དབྱེ་བས་གཉིས་དང་གསུམ། །བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ།། དེའང་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ལྟ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དང་། ཆོགས་གསུམ་ལ་མཁས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་

ནི།་ ཆོས་བདག་མེད་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལས་བསྙམས་ཏེ། བདེན་པ་རྣོགས་པར་བྱ་བའམ་རྣོགས་པའི་དུས་སམ་རྣོགས་ཕྱིན་ཆད་མཆོག་ཏུ་ཞི་བར་གནས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་སྟེ་འཇམ་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ།།@261A པོ་ལ་ཞུགས་པ། ཤེས་བྱའི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྤྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱེ་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་དང་ཆོགས་གསུམ་ལ་མ་ཁས་པ་སྟེ། དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། དོན་དང་མི་ལྡན་

པ་དང་། དོན་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་མ་ཁས་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གི་གནས་ཉིད་ལ་མ་ཁས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། ༥ །ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་ཏེ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་དགོངས་པ་ངེས་པར་འཁྱེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་སྤྲིར་བཞག་པ་ལས་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསླབ་པའི་ཐབས་ནི། མོས་དང་བསླབ་དང་རྟེས་བསྡུང་ཉེར་བསྟེན་སྤྲུར། །རྣམ་ལྔས་ཞ་རོལ་ཕྱིན་པ་བསླབ་པར་བསླབ། །མདོ་དེ་ལས། ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་རྣམ་

པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་སྟོན་པའི་སྟེ་སྙོད་ལ་མོས་པ་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཅུས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསླབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟེས་སུ་བསྟུང་བ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། རྒྱུན་ཏུ་

དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བས་སོ། ༥ །ཞི་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་མེད་མི་ལྡུ་དང་། །སྒྲ་བཞིན་མི་རྟོག་ཅན་མ་ཐོབ་མེད། །ཉེ་བར་བསགས་རྣམས་ཟད་ཅིང་རྒྱུ་ཆེ་བའི། །བསྟོད་བས་ཡོངས་བསྔོ་ཞ་རོལ་ཕྱིན་པའི་དོན། །ཡང་རྣམ་པ་ལྔའི་ཕྱིར་ན་ཞ་

རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། ལན་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་མི་ལྡུ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། བྱས་ཤིང་བསགས་

པ་རྣམས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ཕྱིར་རོ། ༦ །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ནི། ཡོངས་འཛིན་མ་བསྡམས་མི་བཟོད་ལ་ལོ་དང་། །རྣམ་གཡེང་སྤྲོས་ལ་མངོན་

ཞེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཞི་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པ་དྲུག་ནི་འདོད་

@261B པའི་དགའ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དབང་ཕྱུག་དང་བསོད་ནམས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྡུ་བ་དང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཅི་འདོད་དགྱེས་སྤྱོད་པ་དང་། བརླས་མི་བཟོད་པ་དང་། མི་བསྟེན་པས་བསོད་ནམས་བྱེད་པ་དང་། འདུ་རྩི་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་སྨ་ཚོགས་དང་རྣམ་

པར་གཡེང་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའོ། ། །འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནི། ལོངས་སྤྱོད་བའི་འགྲོ་མཛའ་དང་བདག་པོ་དང་། །གཞོན་མེད་ཆེ་བར་གྲགས་རྣམས་འབྲས་བུར་གསུངས། །འབྲས་བུ་

རྣམ་པ་བྱག་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། བའི་འགྲོ་དང་། ཁོ་ན་མེད་ཅིང་བའི་བ་དང་ཡིད་བའི་བ་མང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། ལུས་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་། དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པའོ། ། །ལོག་པར་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ནི། བརྩེ་བྲལ་ཚུལ་བཞིན་མིན་དང་མི་བརྟན་

དང་། །མི་གྲས་སྤྱོད་བ་རྣམ་བཞིས་ལོག་ཞུགས་འགྱུར། །ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་འདྲེས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྐྱིང་རྡེ་མེད་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། རྟག་ཀུ་མི་བྱེད་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། གྲུས་པར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱོད་བའོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་

ཡིན་པ་ནི་རེ་རེ་ལ་གཞན་མ་ཚང་བའོ། ། །ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱི་ཡི་རྣམ་དག་ཤེས་ཁེ་མི་ཚོལ་སོགས། །ལོངས་སྤྱོད་དྲི་མ་མེད་སོགས་སྤྱིན་པའི་སྟེ། །བསྟན་གཞི་ཀུན་ལ་མ་ཁས་སོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་

ཀྱི། གནོད་པས་མི་འབྲུགས་བཟོད་པའི་རྣམ་དག་ཡིན། །བསྙེན་འགྲུས་མཉམ་པ་ཉིད་སོགས་བསམ་གཏན་ནི། །མཚན་མ་ལེགས་རྟོགས་ཏིང་འཛིན་དབུ་མ་ཡི། །ལམ་གྱིས་ངེས་འབྱུང་ལ་སོགས་ཤེས་རབ་རྣམས། །ཞ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་དག་དོན་དུ་གསུངས། །ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པའི་དོན་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་བསྡུས་པ་བདུན་དང་སོ་སོ་བ་བདུན་ཐུག་དྲུག་གོ །དང་པོ་ནི། དྲུག་པོ་འདིས་ཤེས་ཀྱི་ཁེ་མི་ཚོལ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་ལྟ་བས་མ་ཞེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འཕྱིན་ཏམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བ་དང་། བདག་ལ་མི་

@262A བསྟོད་ལ་གཞན་ལ་མི་སྨོད་ཅིང་བརླས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། དེགས་ཤིང་བག་མེད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། རྒྱང་ཟད་ཙམ་དང་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ སེར་སྣ་དང་ཕྲག་དོག་མི་བྱེད་པའོ། །སྨྲིན་པའི་ནི་སྨྲིན་པར་བྱ་བའི་

དངོས་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྟ་བ་དང་། སེམས་དང་། ངག་དང་། ཤེས་པ་དང་། དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་སྟོབ་པ་བཅས་པ་ལ་ བསླབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྟུང་བ་ལས་བསླང་པ་ལ་མཁས་

པ་དང་། དེ་ལ་ངེས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། བརྟན་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། རྒ་ཀུ་བྱིད་པ་དང་། རྒ་ཀུ་འཇུག་པ་དང་། བསྟན་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་སྟོན་པའོ། །བཟོད་པའི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཀུན་རང་གི་ལས་ངན་པའི་

ཉེས་པར་ལྟ་བས་མི་འབྱུགས་པ་དང་། ལན་དུ་གཡེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པ་དང་། ཁོན་ཀྱི་བསམ་པ་མི་འཛིན་པ་དང་། བཞད་སྨྲས་བྱེད་པ་ལ་མི་འབྱུགས་པ་དང་། བཞད་ཀྱིས་སྡུང་བ་ལ་མི་བསྟོད་པ་དང་། འདུན་པ་དང་འཇིགས་པས་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞན་

གདགས་པར་བྱ་བ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ནི་དེའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། དེས་བདག་ལ་མི་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་མི་སྨོད་པ་དང་། མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྨྲ་བ་དང་། ལྡན་པ་དང་། བརྟུལ་བ་བརྟན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་

ལ་བརྩོན་པ་མ་དོར་བས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ནི་མཚན་མ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། གཉིའི་གའི་ཆ་དང་། ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་དང་། མི་གནས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བ་བྱས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དམིགས་པ་

བསྒོམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་བདུན་ལ་བསམ་གཏན་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་སྒོ་སྐུར་སྦྱངས་ཏེ། དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་མཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་

@262B པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལྔའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་བདུན་གྱི་དོན་དམ་པའི་དོན་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟག་ཅིང་སྡུག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གཅིག་ལ་མངའ་བ་གནས་པ་དང་། འདྲེས་པ་ཚད་མེད་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་

པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའོ། ༥ །ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྟག་ཏུ་གུས་པར་སྟོར་བས་བག་ཡོད་སོགས། །བཟང་པོའི་གནས་ཀྱི་ལམ་ནི་རྣམ་ལྔའོ། །ཚ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ལྔ་པོ་དེའི་ལས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆོ་འདིར་རྟག་ཏུ་

བྱེད་པ་དང་གུས་པར་བྱེད་པས་བག་ཡོད་པ་དང་། ཆོ་ཕྱེ་མ་ལ་བག་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཐབས་དེས་མྱུར་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་དག་ལ་བྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོ་ར་བས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདོད་པ་

དང་བཅས་པའི་ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་མི་ཟད་པ་ཉིད་འཐོབ་པའོ། །དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་མི་ལྡ་བ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་གསུམ་གྱིས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་འགྲུབ་པར་ལྟའོ། ༥ །དོན་དུ་གཉིར་བའི་

ཁྱད་པར་ནི། ཞ་རོལ་ཕྱིན་ཉིད་ཆེས་ལྷག་བའི་འཇིག་སོགས། །རྣམ་ལྟས་དེ་ཉིད་དོན་གཉིར་འབྲས་བུས་མིན། །རྣམ་པ་ལྟའི་སྐོན་ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། འབྲས་བུ་འདོད་པ་ལ་དད་པས་མི་གནས་ཏེ། ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཉིད་ཆེས་ལྷག་པར་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་རྒྱུ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༦ །མཐུ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་

ནི། མཐུ་རྣམ་བཞི་དང་རྒྱུ་འབྲས་རྣདཔ་བྱང་ལྟན། །དོན་ཆེན་རྫོགས་བྱེད་ས་ཡི་དབྱེ་བས་གསུམ། །མཐུ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོ་འཕྲིན་རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་

@263A འབྱུང་བའོ། །ཞི་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་རྒྱུ་ནི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའོ། །འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདོད་པ་འགྲུབ་ཅིང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའོ། །དོན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་

སྟེ། ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ཆུང་འབྲིང་དག་ཀུ་དུས་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་ཞིང་དེས་ཟིལ་གྱིས་ཀྱང་གནོན་པའོ། །ཉེ་བའི་ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཡུན་ཆེས་རིང་དུ་བསྒོམས་པ་དེས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་

ནས་བཟུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་ཡང་དེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པའོ། །ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཀུ་བསྒོམས་པ་དེ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གཉན་མི་འབྱུང་བའོ་ཞེས་སོ། ། ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་གྲངས་

དང་གོ་རིམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་དོན་གཞན་དོན་དང་། །ཐེག་ཆེན་དོན་དང་ལམ་དང་བསྟན་གསུམ་དང་། །རྒྱུན་དང་དམན་དང་རབས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལས། །ཞ་རོལ་ཕྱིན་པའི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་བཞག །ཤིན་ཀུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དོན་

ནི་གཙོ་ཤ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་དོན་བཅུ་པོ་འདི་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས་ཡིན་ལ། དེ་མདོར་བསྡུས་པ་ནི་རྟེ་བཙུན་གྱིས་ཀྱང་། གྲངས་དང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གོ་རིམ་དང་། །དེས་པའི་ཚིག་དང་ཡོན་ཏན་གོ་རིམ་དང་། །རབ་ཀྱི་དབྱེ་དང་བསྡུ་དང་

མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཡོན་ཏན་ཤན་ཚུན་རྣམ་དེས་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་ཚིག་གི་སྒོས་པ་དོར་ལ། དོན་བསྡུས་པ་ཙམ་འགོད་པར་བྱ་སྟེ་རྒྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་བལྟའོ།། དེ་ལ་གྲངས་དང་གོ་རིམ་གྱི་རྒྱུ་ནི་དྲུག་དང་གསུམ་གྱིས་ཏེ། གྲངས་

ཀྱི་རྒྱུ་དྲུག་ལས་མངོན་མཐོའི་ཡན་ལག་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་འཁོར་དང་རྩོམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞི་དང་། ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་གནོན་པ་དང་། རྩ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལས་

@263B དྲུག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ནི་དང་པོའོ། །གཉི་གའི་དོན་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ན་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་གནོད་པ་སྤོང་བ་དང་གནོད་པ་བྱེད་པ་བཟོད་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་ལ། གཉི་གའི་རྟེན་དང་

སེམས་གནས་པ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་གི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །གཉན་དོན་གྱི་ཡན་ལག་ལས་ནི་གཉན་ལ་འདོད་དགུ་སྤྱིན་པས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་དང་། གནོད་འཚེ་སྤོང་ཞིང་ཚུར་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་ལན་མི་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་

ལོག་པར་བསྟན་པ་སྤོང་བ་དང་། འདུན་ཅིང་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པས་གཉན་དོན་རྫོགས་པར་བསྟན་པས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལས་ནི་འདིས་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བགྲོད་པར་བྱ་བས་ན་ཆེན་

པོར་གྱུར་པའི་ལམ་སྦྱད་པ་དང་ལྡ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ཏེ། མ་ཞེན་པ་དང་། གྲུས་པ་དང་། སྦྱིག་བསྟལ་བབ་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། དགེ་བ་བསྟན་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བའི་ཁྱད་པར་བཞི་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །དེ་རྫོགས་པར་བྱེད་

པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལས་ནི་ཡུལ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འབད་པ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཚགས་པའི་ཡན་ལག་དང་། གཉན་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བའི་ཡན་ལག་དང་། རང་གི་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ཡན་ལག་དང་། སྤྲིན་

པ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤྲོང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་ལས་སོ། །བསྒྲབ་པ་གསུམ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་འགྲུབ་ཅིང་དེ་དང་ལྡན་པས་བཟོད་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བཞི་དང་འཚེར་དང་བཅས་པ་ལས་དང་པོ་གསུམ་

དང་། སེམས་དང་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་པ་ལས་ཐ་མ་གཉིས་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོག་སྡུད་པས་གསུམ་ཅར་བསྒྲུབ་པས་སོ། །གོ་རིམ་བྱི་རྒྱུ་གསུམ་ལས་རྟེན་གྱི་རིམ་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ལ་མ་ཞེན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་འགྲུབ་ཅིང་དེ་ལས་བཟོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དང་ལྡན་པས་

@264A བསྟོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞིང་དེ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའོ། །དམན་པའི་རིམ་པ་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་དག་སྐྱེ་བོ་དམན་པས་ཀྱང་འཇུག་པར་རྒྱས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའང་མང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་

ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབས་པའི་རིམ་པ་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་དག་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་སྣང་བ་དང་མཐར་ཕྱིན་པར་སྣང་ཞིང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པས་སོ། ༄ །མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་སྟོང་བསམ་དང་ལྡན་ཅིག་སྤྱོད་པ་དང་། །རང་བཞིན་དང་ནི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི།

སེར་སྐ་སོགས་སྤུངས་མི་དམིགས་འདོད་པ་ཀུན། །ཡོངས་བསྐོང་འབྱོ་བ་ཐེག་གསུམ་ལ་འགོད་བྱེད། །ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་བསམ་པ་ནི་སེར་སྐ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་དང་མ་འདྲེས་པའི་གཏོང་སེམས་ལ་སོགས་པའོ། །ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ཐོགས་ནི་ཆོས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་

པ་དང་ལྡན་པས་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའོ། །རང་བཞིན་ནི་གང་ཅི་འདོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྤྱིན་པ་དང་། ལུས་དང་ངག་གིས་གཞན་ལ་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་དང་། གནོད་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་དང་། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་བྱེད་པ་

དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བས་སོ། །ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་ཤིང་མཐུ་བར་བྱས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། ༥ །དེས་པའི་

ཚོགས་དང་བསྐོམ་པའི་ཐབས་ནི། དབུལ་བ་འདོར་སོགས་སྤྲུ་དོན་ཡིད་བྱེད་དངོས། །བསམ་དང་ཐབས་དང་དབང་འབྱོར་ལ་བརྟེན་བསྐོམ། །སྤྲུ་དོན་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པས་སྨིན་པའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་སེལ་ཞིང་བསོལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཚུལ་

ཁྲིམས་སོ། །ཁྲོ་བ་བཟོད་པས་བཟོད་པའོ། །དགེ་བའི་ཚོས་དམ་པ་ལ་སྤྱོར་བས་བསྒོམ་འགྱུས་སོ། །ཡིད་ནང་དུ་འཛིན་ཅིང་སྡུད་པས་བསམ་གཏན་ནོ། །དོན་དམ་པ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་བོ། །བསྟོམ་པའི་ཐབས་ནི་ལྔ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། ཐབས་

@264B དང་། དབང་འབྱོར་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རིགས་ཉིད་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་སྨིན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །སྟོན་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྔོན་གྱི་སྟོན་ལམ་ལས་སོ། །སོ་སོར་རྟོག

པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་བཞི་ལས་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ལ་མོས་པའོ། །རོ་སྐྱང་བ་ནི་དྲུག་ཐོབ་པ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བས་སྐྱང་བའོ། །རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི་གཞན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་དྲུག་ལ་དགའ་བས་ཁྱབ་པའོ། །མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དྲུག་པོ་མ་འོངས་པ་ལ་རེ་བས་དགའ་བའོ། །བསམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དྲུག་སྟེ། ཚོགས་མི་ཤེས་པ་དང་། བར་མ་ཆད་པ་དང་། ཞིང་ལ་བྱམས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་

དགའ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཆེས་ཆེར་ལྷ་བ་དང་། བསྟོས་པ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་གཞན་ལ་བསྒྲུར་བར་མོས་པ་སྟེ། ངོམས་མི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཕན་པ་དང་། མ་གོས་པ་དང་། དགེ་བའི་བསམ་པའོ། །ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལས་དང་བྱ་བ་གསུམ་མི་དམིགས་པར་སོ་སོར་རྟོག་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་འང་བྱེད་པ་པོར་མི་རྟོག་པ་ནི་གང་ཟག་མེད་པས་སོ། །ལས་དང་བྱ་བར་མི་རྟོག་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་མེད་པ་ལས་སོ། །དབང་འབྱོར་བ་ལ་

བརྟེན་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གོམས་པར་བྱེད་པའོ་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐུ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་ངང་གིས་འཛུགས་པའོ། །སྤྱོད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུས་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའོ། །སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ནི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཚ་རོལ་ཀུ་ཕྱེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། ༥ །རབ་ཀུ་དབྱེ་བ་དང་བསྡུ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་

@265A དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་། །ལས་དང་ལྡན་དང་འཇུག་པས་རྣམ་པར་དབྱེ། །རྣམ་གཡེང་མཉམ་པར་བཞག་དང་གཉེ་གས་བསྟུས། །ལོངས་སྤྱོད་སོགས་དང་ཕྱི་བཞོལ་ཆོག་འཛིན་དང་། །ལན་དང་རྣམ་སྨིན་ལྡོག་ཕྱོགས་བག་ཉལ་དང་། །རྣམ་གཡེང་ཆགས་

པ་རྣམ་བདུན་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །དབྱེ་བ་ནི་རེ་རེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན་དྲུག་དྲུག་གིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟེ། སྨྲེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ལེན་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་ལ་སོགས་པ་གཏེར་བའོ། །རྒྱུ་ནི་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་པའོ། །

འབྲས་བུ་ནི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ལས་ནི་རང་དང་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའོ། །ལྡན་པ་ནི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །འཇུག་པ་ལ་རྟེན་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་སེར་སྣ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་དང་མི་འཇིགས་པའི་

སྨྲེ་བ་གསུམ་མོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་རྫོགས་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པར་གནས་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་དང་། ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ལའང་འཇིགས་

པར་ལྷ་བ་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་སློབ་པའོ། །རྒྱུ་ནི་སྡུང་ཤ་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་ལེན་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་སེམས་གནས་པ་ཐོབ་པའོ། །ལས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་རྟེན་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གདུང་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆུན་ཅན་ཀྱི་ཁོན་དང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པའོ། །ལྷན་པ་ནི་རྒྱུན་ཆུ་གཞི་གསུམ་གྱི་ལེགས་པར་སྦྱོང་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །འཇུག་པ་ལ་རྟེན་གྱི་འཇུག

པ་ནི་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་ལ་ཡོད་པའོ། །རབ་ཀྱི་དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་བརྟན་བཀྲགས་པས་ཐོབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་སྟེ། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་ཐིང་བས་

@265B མི་མཐེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཇི་མི་སྣམ་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་ནི་སྐྱོང་རྩེ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་པ་དང་། ཐོས་པ་ཆུང་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཕན་ཡོན་ལྡར་གསུངས་པ་སྟེ། ཁོན་མི་མང་བ་དང་། དབྱེན་མི་མང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་

དང་། འཁོར་ཡ་མེད་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་དང་། ཤི་ནས་ཀྱང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའོ། །ལས་ནི་བདག་དང་གཞན་གཉི་གའི་དོན་བྱེད་པའོ། །ལྷན་པ་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའོ། །རྟེན་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡོད་པའོ། །དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་ནི་བཟོད་པ་གསུམ་

པོ་ཉིད་དོ། །བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྤྲོ་བ་མེད་པ་དང་བྱ་བ་གཞན་ལ་སྤྲོ་བ་དང་དགེ་བ་ལ་ལོག་པར་སྤྲོ་བ་བསལ་ནས་དགེ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྤྲོ་བའོ། །རྒྱུ་ནི་དད་པ་དང་འདུན་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་འདུན་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་དན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་

བའོ། །ལས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོང་བའོ། །ལྷན་པ་ནི་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །རྟེན་ནི་བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལ་ཡོད་དོ། །དབྱེ་བ་ནི་བདུན་ཏེ། ཡུལ་ལས་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་ལ་སྤྱོ་བ་གསུམ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གཉིས་

དང་། སྤྱོར་བས་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། གུས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་ལ་རྣམ་ཤེས་ལྡའི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྡ་དང་། སེམས་ཀྱི་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སེམས་ནང་དུ་གནས་པའོ། །རྒྱུ་

ནི་དྲན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། དམིགས་པ་མ་བརྗེད་ན་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་པས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི་གནོད་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བས་བདེ་བ་སྐྱེ་བའོ། །ལས་ནི་བསམ་གཏན་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་། འཕགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་པ་གསུམ་ལ་

དབང་བསྒྱུར་བའོ། །ལྷན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་དོ། །རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མམ། དགའ་བ་དང་། སིམ་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་ལྷན་པ་གསུམ་མོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་@266A ཉིད་ནི་ཤེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་དང་ལོག་པར་འབྱེད་པ་བསལ་བའོ། །རྒྱུ་ནི་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ངེ་འཛིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་

གསུམ་བྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བའོ། །ལས་ནི་འཆི་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་བླ་ན་མེད་པར་འཆི་བ་དང་། ཆོས་ལེགས་པར་འཆད་པའོ། །ལྷན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དོ།། རྟེན་ནི་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་ཡོད་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་

དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་བསྟུ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཉེ་གའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱིན་པ་དང་ཡང་

དག་པར་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཇི་སྲིད་ཞེས་པའི་ཞེས་རབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། བཟོད་པ་དང་པོ་གཉིས་ནི་མ་བཞག་པའོ།། ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ནི་བཞག་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་གཉི་ག་སྟུར་ལེན་པའི་

སྟོང་བའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཆགས་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བཞོལ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་ལོག་པར་འཛིན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ལན་ངེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་།

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་གཡེང་བའོ། ༤ །ཡོན་ཏན་ནི། རང་བཞིན་བསམ་དང་ལས་དང་འབྲས་བུ་བཞི། །རྒྱ་ཆེ་ཡོངས་དག་བསམ་པས་རབ་སྟུར་དང་།།

བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱེད་པ་ཆེད་དུ་བྱ། །འབྱུང་ཁུངས་འབྲེལ་པ་དབང་བྱ་རབ་དབྱེ་མཚོག །ཚ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ལུས་དང་སྟོག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་

@266B ཅད་གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །སྣོང་རྟེས་རང་ལ་ཕན་པའི་འབྲས་བུ་ཅི་ལའང་མི་ལྟ་བར་འཇུག་པ་ནི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཅི་རིགས་

པ་ལ་འགོད་པ་ནི་བྱེད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚེས་སྐུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །ཡང་ན་དེ་རྣམས་དངོས་པོ་དང་། བསམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། དུས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་

ནི་བསམ་པ་དག་པས་བསྡུང་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཟུང་ཟད་ཙམ་དང་མ་འདྲེས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པའི་ནི་སྤྲོང་བ་པོ་དང་སྦྱིན་པ་པོ་ལ་བལྟོས་ནས་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་དང་སྤྲོན་པ་ གསུམ་སྐྱེ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲོང་བ་པོ་ལ་བལྟོས་ནས་ཆེས་ལྷག་པར་སྐྱེ་བ་བརྩེ་བ་

མི་ཟད་པ་ལས་ཡིན་པས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྤྲོང་བ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སྣོང་རྟེས་གཞན་ལ་སྡོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཆུང་མའང་གཏོང་བས་གཞན་ གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་རིང་དུ་སྤྲོང་བའོ། །ངག་གི་ལ་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་སྤྲོང་བའི་ནི་རང་གི་ལུས་སྡོག་ལ་ལྟ་

བས་སམ། གཞན་མཛའ་བོ་དག་ལ་བྱམས་པས་སམ། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇིགས་པས་སམ། ཟང་ཟིང་ལ་ལྟ་བས་རྣེད་པའི་ཕྱིར་བསྡུན་སྟེ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་དེ་བཞི་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་མཉམ་དུ་བཙེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཐམས་ཅད་གཏོང་པར་ཞུགས་

བས་སོ། །ཕྲ་མ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བའི་ནི་ཀུན་ལ་སྣོམས་པས་བཙེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་འདུལ་བར་འདོད་པས་སོ། །བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་ནི་གཞན་གྱི་གནོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་དོན་

ཆེན་པོར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་བདག་བས་ཆེས་ལྷག་པར་བྱམས་པས་སྟོར་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བ་མང་ཞིང་བདག་དང་གཞན་གཉི་ག་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། མ་རྟོངས་པ་དང་། མི་ཟད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་

@267A གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་ལ་མངོན་སུམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ཕུག་ཏུ་སྟོན་མའི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་

ཁན་ནི་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལས་སུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་ཐབས་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། འབྱུང་ཁུངས་དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་དང་། དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། རྣམ་དབྱེ་བོད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སྒྲའི་གནས་ཀྱི་ཚིག་བརྒྱད་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་པས་དམིགས་པ་ཅན་ཀྱི་རྟེན་

ལ་སོགས་པ་བས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིའང་རྟེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ལས་སུ་བྱ་བ་ནི་ཟང་ཟིང་སྨིན་པའི་ནི་ལུས་སྲོག་ལ་སོགས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའོ། །བཟོད་པའི་ནི་རང་བས་ངན་པས་གསོད་པའོ། །

བསྟོན་འགྱུས་ཀྱིས་ནི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་སྦྱང་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །བྱེད་ཐབས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིའང་སྐྱིང་རྗེས་རབ་ཀུ་སྦྱར་བ་སྟེ་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུན་ནོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའོ།།

བྱུང་ཁུངས་ནི་སོ་སོའི་རྒྱུ་སྟོན་གྱི་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ཅན་ནི་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའོ། །དབང་དུ་བྱ་བའི་གཞི་ནི་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གཏོགས་པའམ། ཡང་ན་གང་

ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་མཆོག་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་དབྱེ་བོད་པ་ནི་གང་ལ་གནས་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་འབྱུང་བ་མོས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབ་ནས་སོ། ༥ །ཞན་ཚུན་རྣམ་པར་ངེས་པས་ན། ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཀུན་འགེད་

ཡན་ལག་དང་། །རྩོད་བྱེད་རྒྱུ་མཚན་ཞན་ཚུན་རྣམ་ངེས་བསྟོམ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞན་ཚུན་ངེས་པ་ནི་མི་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པས་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་དང་། དེ་གཉི་གས་བཙོན་འགྱུས་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་

@267B ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞན་ལ་ཀུན་འགེད་པའི་ཡན་ལག་ལས་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་འཇོག་པས་ཀུན་འགེད་པ་ན་སྤྱིན་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་སྟོ་

ཅུ་རྩ་དྲུག་གིས་འཇུག་པས་སོ། །རྩོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྟོབ་ནས་ནི་ཇི་ལྟར་བསྒལ་པ་བཟང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་པའི་རྩོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལྟར་གཞན་གྱིའང་ཡིན་ལ། སྤྱིན་པ་བསྒལ་བཟང་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟར་གཞན་ཡང་ཡིན་པས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྟོབ་ནས་ནི་སྤྱིན་པ་ནི་ཚུལ་

ཁྱིམས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་ན་ཚུལ་ཁྱིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱང་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ལ་ལེགས་པར་གནས་ན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞིང་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་

དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་གཞན་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་བལྟའོ། ༥ །བསྟུ་བའི་དངོས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བ་ནི། སྤྱིན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་བདག་རྟེས་འཇུག །ཕན་དང་འཛིན་དང་འཇུག་དང་རྟེས་འཇུག་བྱེད། །སྟོང་གྱུར་མོས་དང་བསྟུན་

དང་དེ་རྣམ་སྤྱོང་། །ཟང་ཟིང་དམིགས་དང་བསྟུན་དང་སྤྱོང་པའི་ཚོས། །ཕྱ་རགས་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་དྲུག །འཁོར་སྡུད་དོན་བསྟུན་བགྲེད་གཅིག་ཐབས་ཆེན་ཏེ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཚོགས། །སྤྲིན་སོགས་བྱེད་པ་བསྟུ་བའི་དངོས་པོར་གསུངས་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལ་

དྲུག་ལས་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྲིན་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ཉིད་དང་མཚུངས་ཏེ་གཅོར་ཟང་ཟིང་སྤྲིན་པའོ། །སྐྱེན་པར་སྨྲ་བ་ནི་དེ་སྟོན་པ་སྟེ་དེའི་སྐྱས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཟུང་བས་དྲུག་ཅར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་

གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པའོ། །དོན་སྡུད་པ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྡུད་བའོ།། དོན་མཐུན་པ་ནི་གང་ལ་གཞན་ལེན་དུ་བཅུག་པ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་རྣེས་སུ་འཇུག་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། རང་མ་དུལ་བར་གཞན་འདུལ་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་

@268A ཕྱིར་རོ། །གྲངས་ངེས་པས་ནི་གཞན་རྣེས་སུ་འཇིན་པའི་ཐབས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་འདི་བཞི་ཁོ་ནས་འགྲུབ་པ་སྟེ། གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྟེད་པས་འདུན་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་རྟོགས་པ་ལ་སེམས་པ་སེལ་བས་དོན་འཇིན་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་

དོན་བསྟན་པ་ལ་སྡུར་བས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། གང་ལ་གཞན་སྨྲར་བ་དེ་ལ་རང་ཉིད་རྣེས་སུ་འཇུག་ཅིང་གནས་ན་མི་བསྟུ་བར་ཡིད་ཆེས་ནས་བཏུན་པར་འགྱུར་བས་བསྟན་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ནི་གཞན་དག་ཟང་ཟིང་བྱིན་པས་ཆོས་ཉན་པ་

ལ་གྱས་ཤིང་སྟོད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་ངེས་པ་ལས་མོས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་བཞིན་དུ་སྨྲས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟན་པ་བཏུན་པས་རྣམ་པར་སྡོང་བའོ། །དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ་བསྟས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ཀྱིས་བསྟུ་བ་གཉིས་སུ་བསྟས་པའོ། །ཆོས་ལ་གསུམ་

སྟེ། དམིགས་པའི་ཚོས་དང་། བསྒྲུབ་པའི་ཚོས་དང་། དེ་རྣམ་པར་སྤྲོང་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ། །རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེ་བ་དམན་པ་དང་འབྲིང་མཆོག་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་ཞལ་

ཆར་དོན་མེད་པ་དང་། ས་བདུན་ལ་ཞལ་ཆར་དོན་ཡོད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་གཞན་དོན་ངེས་པར་འགྲུབ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ཡོད་པ་གསུམ་སྟེ་བྱུག་གོ །ཞན་ཡོན་ནི་སྡུ་དག་འཁོར་སྟུད་པ་དང་སྟུད་པར་འགྱུར་བ་དང་དུ་ལྡར་སྟུད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

བསྡུ་བ་བཞིའི་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པར་འོས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་བབྱོད་པ་གཅིག་པའི་ཐབས་བཟང་པོ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་བཀུར་བསྟུགས་པ་མཛད་པའོ། །རྟེན་ནི་ཞ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་བྱུགཔོ་དེ་ཉིད་དེ། དེས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོ་

པ་ལ་མ་ཚགས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་རྟུལ་ཞེ་བ་དང་། ཞ་རོལ་གཉོད་པ་བྱེད་པ་ལའང་འབྲུག་པ་སྟོམ་པ་དང་། དོན་བྱ་བར་བསྙེན་པ་དང་། དེ་ལ་སེམས་ནང་དུ་གནས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། ནང་དང་ཕྱིའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་མར་མི་རྟོག་པ་ལས། འདི་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ཀྱི་

@268B དོན་བསྟན་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ༄ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་འབྱུང་བ་ནི། གཞན་གྱི་ཡིད་འོང་བདེན་ཞིང་ཚོས་དོན་ལྡན། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་སྦྱི་ཡིན་པར་གསུངས།། ཡང་དག་དགའ་བྱེད་ཀུན་དགའ་བྱེད་པ་གང་། །རྣམ་ཀུན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་ཚོས་སྟོན་པའོ།།

སྐྱེན་སྦྱས་ལེགས་བསྟན་དེ་དག་བརྩེ་ཆེན་གྱིས། །བསྒྲབ་དང་བསྒྲུབ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་དོན་སྦྱོར་བ།། སྒོམ་དང་གོལ་བྱེད་འདི་དང་ཕྱི་མ་དང་། །གཉི་གའི་དོན་དག་ཡང་དག་འཛིན་འཇུག་གསྟི། །གང་ལ་གཞན་དག་བགོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ། །བདག་ཉིད་མཚུངས་པའམ་ལྷག་བསྟེན་

དོན་མཐུན་པའོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་ཡང་སྨྲིན་པ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །སྟན་པར་སྨྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། བདེན་པ་དང་ཚོས་དང་མཐུན་པ་དང་། དོན་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་སྨྲ་བའོ། །དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཡང་དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ངག

ནི་ཁྲོ་གཉིར་མེད་ལ་གསོང་བོར་སྨྲ་ཞིང་། གང་གིས་བདེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་བའམ་ཁམས་སྐྱེམས་པ་དང་མ་སྐྱེམས་པ་ལ་སོགས་པ་འདྲི་བས་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་དགའ་བར་བྱེད་པའོ།། ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་རང་གི་བྱ་དང་ནོར་ལ་སོགས་པའི་འབྱོར་བ་མ་ཤེས་

པ་དག་ལ་དེ་དག་མཐོང་ནས་བསྟད་པའམ། དད་པའམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་འབྲོར་བས་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་མཆོག་གིས་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པས་ཕན་

འདོགས་པ་སྟེ། སྔ་མ་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པའོ། །ཐ་མ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བར་སྣང་བའོ། །དོན་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་སྣང་བས་རིགས་པ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་བར་བཞག་སྟེ་ཟངས་ཟིང་

མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས། བསྙབ་པ་རྣམས་དང་ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟྱབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཛུག་པ་དང་འདུལ་བ་དང་འགོད་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ་སེམས་ཅན་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨིན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེའང་

@269A སྐོ་གསུམ་ནས་ཏེ་ཆོ་འདིའི་དོན་དང་། ཕྱི་མའི་དོན་དང་། གཉིས་གའི་དོན་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཛུག་པས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་སྟོང་བསྟྱབ་པ་དང་སྟེལ་བ་འཛིན་དུ་འཛུག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡོངས་སྟོང་སྦྱངས་ནས་སྟོང་

མོས་འཚོ་བ་རབ་ཀྱ་བྱང་བ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེས་ཕྱི་མར་ངེས་པར་བདེའི་འདིར་ངེས་པ་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཁྱིམ་པའམ་རབ་ཀྱ་བྱང་བའང་རུང་། རིམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེས་ཆོ་འདིར་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཀྱ་སྨྱངས་བས་བདེ་

བ་དང་། ཕྱི་མར་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷའམ་ཕྱང་པོ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པས་སོ། །དོན་མཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དོན་གང་དང་དག་བའི་རྟ་བ་གང་ལ་གཞན་འཇུག་པ་དེ་ལ་རང་ཉིད་མཚུངས་པའམ་ལྷག་པར་བསྟེན་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱེ་བ་ནི་སྔ་མའི་དེ་དག་ཀྱ་ཟད་པར་

དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཕ་རོལ་ཀྱ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལས་ནི་དེ་དག་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་

སོ།། ། །སྨྱོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་ནུས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤྲེལ་བའི་བློ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྨྱོར་བ་ལས་སྟོབས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྔར་མ་ཐོབ་པའང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། བདེ་ལེགས་འབྱུང་གནས་

དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་ཅིང་། །ལམ་གྱི་སྟོན་བྱུང་དགེ་བཤེས་མཆོག་བསྟེན་དང་། །བརྩེ་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་འཛིན་ཚད་མེད་བསྒོམ། །སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབས་འཕེལ་བྱེད་པའོ། །ལེགས་པའི་འབྱུང་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་བསྙུབ་པས་མཆོད་

པ་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ལམ་གྱི་སྟོན་པར་བྱུང་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཀུར་སྟི་དང་རྟེན་པ་དང་རིམ་གྱོ་དང་བསྙུབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པ་དང་། བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་འཛིན་པ་ཚད་མེད་པ་བསྒོམ་པ་གསུམ་གྱིས་སོ། ༥ །འདི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་

@269B ནས་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། རྟེན་དང་དངོས་དང་རྒྱུ་མཚན་ཡོངས་བསྡོམ་དང་། །ཉེར་ལེན་མཚུངས་ལྡན་ཞིང་དང་གནས་རྣམས་ཀྱིས།། དཀོན་མཆོག་མཆོད་དང་བཤེས་གཉེན་བཟང་བསྟེན་པ། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་

པར་རབ་ཏུ་བསྟེན། །དེ་ལ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་རྟེན་ནི། གང་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་དང་ལྡོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའོ། །གང་གིས་མཆོད་པའི་གཞིའམ་དངོས་པོ་ནན་བཟང་དང་མནབས་བསལ་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་

རབ་ཀྱ་དང་པའི་བསམ་པའོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བའམ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ནི་ཆོག་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱ་བའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ནི་བདག་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དོན་ཡོད་པར་སྣོན་པའོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་བློགས་ནི་མཆོད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།།

ཞིང་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ། །དེ་དག་མཆོད་པ་ས་བོན་ལྟ་བུ་ལ་སྣང་བ་ལས་ལོ་ཏོག་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་འཕེལ་བའི་གཞིར་གྱུར་པས་སོ། །གང་ལས་མཆོད་པ་འགྲུབ་པའི་གནས་ནི་ཐུབ་དང་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཐུབ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་མི་ཏོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པའོ།།

སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོད་པ་ནི་མོས་པ་དང་ངོ་མྱང་བ་དང་ཐེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་རྟེན་ནི། བཤེས་གཉེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དུལ་བ་དང་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་

ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་མང་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །གཞིལམ་དངོས་པོ་ནི་བཀུར་སྟི་དང་རྟེན་པ་དང་རིམ་གྱོ་དང་བསྟུབ་པ་དང་གོས་སྐོ་ནས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཀུན་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། དུས་ཤེས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་བསམ་པའོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ནི་བསྟུབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྟེན་གྱི།

རྣེད་བཀུར་གྱི་ཆེད་མ་ཡིན་པའོ། །རྒྱུ་ནི་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ལྟར་བསླབ་པ་སྟེ། དེས་མཉེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །མཚུངས་ལྡན་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མཁས་ཤིང་མི་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞིང་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་དག་པ་གང་དུ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཁྲུད་

@270A པར་གཉིས་སོ། །གནས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་བྱའི། ཟང་ཟིང་ལས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ཚད་མེད་པ་བསྒོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དམིགས་པ་དང་།།

ལས་དང་རྣམ་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་། །རྒྱས་ཀྱི་ཁྲུད་པར་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི། །འགྲོ་ལ་རྗེས་བཟོ་ཚད་མེད་བཞི་རྣམས་བཞག །བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བཟོ་སེམས་སོ། །མཚུངས་ལྡན་ནི་མི་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།།

དམིགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་དང་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ་རྣམས་འཇུག་པས་སོ། །ལས་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་

པས་རྩེས་སུ་འཛོོག་པའོ། །རྣམ་པ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པའོ། །སྙིང་རྗེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའོ། །དགའ་བ་ནི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་ཚོར་བ་དེ་དག

ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་འདོད་པའོ། །ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ནི་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཚོས་ལ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ལྟར་འཇུག་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་ནི་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ནའི་ཉོན་ལ་འཇུག་པས་དེ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བས་ན་

དམིགས་པ་མེད་པའོ། །རྒྱུ་ནི་དེ་དག་ཉིད་གོམས་པའི་བག་ཆགས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི་ལྷ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ནི་གང་འདོད་པར་སྐྱེ་བའོ། །བདག་པོའི་ནི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །རྒྱུ་མཐུན་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དག

ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་མི་འབྲལ་བའོ། །བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །གོམས་པའི་རྐགས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མེད་པའོ། ༷ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་འབྱུང་བ་ལས་དགོན་མཆོག་མཆོད།

@270B པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐུ་དང་མཆོད་རྟེན་མདོན་སུམ་མདོན་སུམ་མིན། །བྱས་དང་བྱེད་བཅུག་རྣོན་བཀུར་རྒྱུ་ཆེན་དང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་བསྟུབ་པའི་མཆོད་པ་བཅུ། །ལྷག་བསམ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་རབ་ཏུ་བསྟུབ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་ནི་

མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པར་བཅུ་སྟེ། སྐུ་ལ་མཆོད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་ལ་དང་། མདོན་སུམ་དང་། མདོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་དང་། བདག་གིས་བྱས་པའི་དང་། གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་དང་། རྟེན་པ་དང་། བཀུར་སྟིའི་མཆོད་པ་དང་། རྒྱུ་ཆེན་པོའི་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་

པའི་དང་། སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་པ་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དེའི་མཆོད་རྟེན་ནམ་གཙོང་ཁང་བྱང་བུའམ་གཙོང་ཁང་ངམ་མཆོད་རྟེན་རྣོན་ངམ་གསར་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་དག་དབང་པོ་ལ་སྣང་

བར་མདོན་སུམ་ཉིད་དུ་མཆོད་པ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་དག་བའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་གཅིག་དང་མཆོད་རྟེན་གཅིག་གི་ཚོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་ཡིན་པས་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མདོན་སུམ་པ་

འདི་ལའང་མཆོད་དོ། །དུས་གསུམ་པ་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་མཆོད་པ་བྱའོ་སྙམ་པ་ནི་དེ་གཉི་གའི་ཐུན་མོང་གི་མཆོད་པའོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱུང་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བསམས་ནས་

མཆོད་པ་བྱེད་པའོ། །སྔ་པ་ནི་དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བར་འདོད་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་གིས་མཆོད་པ་བྱེད་ཀྱི། ལེ་ལོ་དང་སྐྱོམས་ལས་དང་བག་མེད་པས་བྱན་འཁོར་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའོ། །བྱུག་པ་ནི་རང་འབའ་ཞིག་མི་བྱེད་པར་ཕ་མ་དང་བྱ་ཚ་ནས་རིགས་ངན་

ཡན་ཆད་ཀྱང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ནས་ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡན་ཆད་ཀྱང་བྱེད་དུ་འཇུག་པའོ། །བདུན་པ་ནི་དེ་དག་ལ་ན་བཟའ་དང་ཞལ་ཟས་དང་གཟིམས་ཆ་དང་གདན་དང་སྐྱེན་སྐྲན་དང་། གྲུས་པར་སྐྲ་བ་དང་ཡན་ལག་ལྟས་ཕྱག་བཙོལ་བ་@271A ལ་སོགས་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་བདུག་སྤོས་ལ་སོགས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་དང་། རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཐ་ན་དྲིལ་བུ་དགྲོལ་བ་དང་ཀཆྐ་པ་ཉེ་གཉེར་བ་དང་(SRSD)་བྱས་བྱ་ཡན་ཆད་དོ། །བརྒྱད་པ་ནི་བསྙེན་བཀུར་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཡུན་རིང་པོ་དང་།

དངོས་པོ་མང་པོ་དང་བཟང་པོ་དང་། མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱིས་དང་། སྣོང་ཐག་པ་ནས་དག་འ་བ་དང་མོས་པ་དུག་པོས་བྱེད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ་བར་ཡང་བྱེད་པའོ། །དགུ་པ་ནི་རང་གི་ལག་གིས་བྱེད་ཀྱི། ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པས་

གཞན་ལ་མི་འཆོལ་བ་དང་། གྲས་པ་དང་མི་གཡེང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣེད་བཀུར་འདོད་པས་ཚུལ་འཆོས་པས་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟང་བའི་དངོས་པོ་མཆོད་ཀྱི་བབ་བླ་བྱུག་པ་དང་མར་ཁུས་བཀུ་བ་དང་། གུ་གུལ་གྱིས་བདུག་པ་དང་(ARGA)འི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་

པ་རྟང་བ་མ་ཡིན་པས་མི་བྱེད་པའོ། །བཅུ་པ་ནི་ཆུང་ཟད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་བར་དུའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མོས་པ་བསྒོམ་པས་གནས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་གོང་དང་དེ་ལས་ལྷག་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གཞན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་དང་།

ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་མཆོག་དམ་པ་གོང་ན་མེད་པ་སྟེ། སྔ་མ་དེ་ཇི་ཙམ་བྱས་པས་ཀྱང་ཆ་ཙམ་དུའང་མི་ཕོད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བར་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་མཆོད་པའང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །དཀོན་མཆོག

མཆོད་པ་བཟུང་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དྲུག་གིས་བྱེད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་བླ་ན་མེད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། ཕན་འདོགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། ཤང་མེད་དང་ཤང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་

@271B བྱུང་པ་དང་། ཞུ་དུམ་ཐ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གཅིག་ཏུ་གཅིག་པུ་འབྱུང་བས་འབའ་ཞིག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སོ། །དེ་དག་གིས་དགོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པ་ནི་ཆུང་ཡང་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ན་མང་པོ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ༈དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནི། མཚན་ཉིད་བྱ་བ་དོན་ཡོད་དུ་གཞིའི་གནས།། གདུལ་བྱའི་བྱ་དང་བསྟེན་པའི་ཐབས་དང་ནི། །དམ་ཚོས་མཉན་པའི་བློ་དུ་བསམ་མིན་

པའི། །གནས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་བསྟན། །འདིར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པ་ལྔས་ནི་དེའི་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་བསྟན་ཏོ། །ལྔས་ནི་ད་དུ་པའི་གཞི་ལ་གནས་པའོ། །ལྔས་ནི་གདུལ་

བྱ་ལ་དགེ་བའི་ཉེས་གཉེན་གྱི་བྱ་བའྱེད་པའོ། །བཞིས་ནི་དེ་ལ་བསྟེན་པའི་ཐབས་སོ། །འདུ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྔས་ནི་ཆོས་མཉན་པར་བྱའོ། །ཉན་པ་ན་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གནས་རྣམ་པ་ལྔ་ནི་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་རྟ་བར་བླགས་ཏེ་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་མཉན་པར་བྱ་བ་སྟེ། འདི་རྣམ་ནི་སྟར་

སྤྲོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཉཁད་ཟིན་ཏོ། ༥།ཚད་མེད་པ་བསྒོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་བདེ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། །བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ལྷག་བསམ་རྒྱ་ཆེན་དང་། །ཆོས་ཙམ་སེམས་ཅན་བཏགས་ལ་དེ་གོམས་དང་། །ཆོས་སུ་

ཞེན་པཉང་མེད་ལས་བྱམས་པ་གསུམ། །སྡུག་བསྔལ་ཅན་ལ་དེ་བསལ་བའི་ལྷན་ལ། །དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཚོར་བ་ནི། །གསུམ་ལྷན་དག་ལ་རྣོངས་སྤང་ཆགས་པ་རྣམས། །བསལ་འདོད་ལྷག་བསམ་སྐྱིང་རྗེ་སོགས་དེ་བཞིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚད་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་

བཞི་སྟེ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྡོམ་པར་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའོ། །དེ་འང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་

@272A གསུམ་དུ་བཞག་ནས། སེམས་ཅན་བདེ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བདེ་བ་སྩལ་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱམས་པས་ཕྱོགས་བཅུ་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་མོས་པས་གནས་པ་ནི་ སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པའོ། །ཚོས་ཙམ་དུ་

འདུ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཚོས་ཙམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འདོགས་པར་སྐྱེ་ཐག་པ་ནས་མཐོང་སྟེ་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་ནི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའོ། །ཚོས་སུ་རྟོག་པའང་མེད་པར་དེ་བསྒོམ་པ་ནི་ དམིགས་པ་མེད་པའོ། །སྐྱེ་རྩེ་ལ་སོགས་པའང་དེ་ལྟར་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་སྟེ། སེམས་ཅན་

སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བ་དང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་སྡང་ པ་དང་རྩོངས་པ་བསལ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནི་སྐྱེ་རྩེ་ལ་སོགས་པར་བལྟའོ།

※ །ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། དེ་དག་སུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་ཐུན་མོང་དང་། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བདེ་བའི་བསམ་པ་ གསུམ། །ཕན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་ཀྱང་སྐྱེ་བཙེའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་བསྡུས། ।

དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་སྡུ་སྟེགས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་པའོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཡང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་

བདེ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་བསྟས་ལ། བཏང་སྙོམས་ནི་ཕན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པའོ།། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣོང་བརྩེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྲས་ནི་སྣོང་བརྩེ་བ་ཅན་ནོ།། ༥ སྣོང་རྟེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། སྟུག་བསྔལ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་ལ་དམིགས་ནས་

ནི། །སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བའི་བླ་ལྟ་ནས་གྱིས། །ཞི་རོལ་ཕྱིན་སོགས་གང་ཡང་མི་རྟོགས་མེད།། ཚེ་འདིར་བདེ་སོགས་ཕན་ཡོན་མཆོག་བཞི་ཐོབ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་སྟུག་བསྔལ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་མཐོང་ནས་སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱེད་དེ། སྟུག་བསྔལ་གཅིག་དང་གཉིས་

@272B ནས་བརྩམས་པ་རྒྱས་པར་བལྟའོ། །དེ་ལས་ཀྱང་རྣོངས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྟུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་ནི་སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ །རྒྱུ་བཞིས་སྣོང་རྟེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟུག་བསྔལ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་ལ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལ་དམིགས་ནས་

སྐྱེས་པ་དང་། བསྐལ་པ་མང་པོར་གོམས་པས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་འདུས་པ་དང་། རྩོལ་བ་དྲག་པོས་འཇུག་པས་སྡོག་ལན་བརྒྱར་ཡང་གཏོང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་དང་གཅེད་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

ས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེང་རྩེར་ཐེས་ཡིད་བསྒོམ་པ་ནི་སྨིན་པ་གང་མི་གཏོང་བའམ། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་གང་ལ་གནས་ཞེས་ཞུས་ན་སྐྱེང་རྩེ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཚད་

མེད་པ་དེ་དག་རེ་རེ་ཡང་ཚད་མེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་འཇུག་སྟེ། སྡུག་པའི་འབྲས་བུ་ཚད་མེད་པ་འཛིན་ཅིང་། གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་དགེ་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དག་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་བསྟོམ་པ་ལ་ཕན་ཡོན་བཞི་སྟེ། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་བདེ་བ་མཆོག་ལ་གནས་པ་དང་།

བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པ་འཛིན་ཅིང་འཕེལ་བ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བསམ་པ་བརྟན་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་འཚོང་བར་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དུ་ལེན་པའོ་ཞེས་སོ།། ༥ །།དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་

ཐབས་ཧ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་བཤད་ནས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་སྩུ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟོན་ཏོ།དེ་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་བར་ཆོས་བཅུ་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། སྤྱོད་པའི་རང་

བཞིན་དང་། སྤྱོད་པ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་། དབང་དུ་གྱུར་པའི་ནུས་པ་བཞིར་བསྟུའོ།། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་ནི་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ལྷ་བའི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་ཚ་ཤེས་

@273A པ་ནི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་པས་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ།། བརྟན་པ་ནི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པས་དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའོ། །མི་སྐྱོ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བར་དོན་བསྒྲུབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ལ་བཞི་ལས། བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། དོན་ཤེས་པའི་ངོ་བོའོ།། ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཤིང་ཆུད་མི་ཟ་བའི་རྒྱུ་ནི་རྟོག་པ་བཞིའོ། །ཤེས་

རབ་ཀྱི་གཞན་རྟེས་སུ་འཇོག་པའི་ཐབས་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་ནི་སྦྱོང་པ་པོའི་ཚོས་ཏེ། དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་འཇུག་པར་རྒྱས་ཀྱི་

གཞན་གྱིས་ནི་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོང་པའི་རང་བཞིན་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཚོགས་དང་། ཚོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་ལམ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་པའི་སྐྱེས་བུ་ལམ་བདེ་བར་ཞུགས་པས་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལྟར། ཚོགས་ཀྱི་ཉེ་བར་བརྟན་

པའི་ཚོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱིས་འབྲས་བུ་བསྒྲུབས་པས་སོ། །ཚོས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་སྦྱོང་པ་དེ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་། ལྷང་བའི་སྦྱོང་པས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་

འབྲེལ་བ་བསྟོམ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷང་བའི་སྦྱོང་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་ལྔའོ། །དེའི་རྟོགས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་རྒྱུ་ནི་གཟུངས་ཐོབ་པའོ། །རྟེས་སུ་བསྟྲབས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་རྒྱུ་ནི་སྨོན་ལམ་མོ། །དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་དེ་དག་གིས་སྦྱོང་པ་དབང་

དུ་གྱུར་པའི་ནུས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོམ་བཞི་རྣམ་པར་སྤྱད་པའི་རྒྱུ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཐོབ་པས་ལོག་པར་འཛིན་པ་བདུན་སྤོང་བའི་མཐུ་ཐོབ་པའོ། །འདི་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བ་ལ། ༄ ངོ་ཚ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། འཛིམ་

@273B བག་དང་བཅས་མི་དམིགས་ཡེ་ཤེས་ལྟན། །དགེ་དམན་ཡུལ་ཅན་འགྲོ་བ་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །ཤེར་སྣ་ཚོགས་འཕེལ་གཉིས་པོ་འགྲིབ་བསམ་དང་། །དེ་ལ་མི་སྐྱོར་བརྟེག་པར་སྤྱོད་ལས་སྐྱེ། །མཚན་ཉིད་ནི་བཞི་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱེད་གང་། དམིགས་པ་དང་། ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསྟམ་བྱ་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལས་ལྟ་ཅི་སྟེས་ཏེ། ལོག་པའི་ལམ་ལས་ལྡོག་ཅིང་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །འདིས་ཁྱེལ་ཡོད་ཀྱང་བསྟེས་ཏེ་ལོག་པར་འཇུག་པ་ལ་འཛེམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་སོ།

བྱོགས་ནི་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའོ། །དམིགས་པ་ནི་བསྟམ་བྱའི་ཡུལ་ཐེག་པ་དམན་པའི་དགེ་བ་ཡང་ངོ། །ལས་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་གཞན་བགོད་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཡུལ་ལས་དབྱེ་བ་ནི། ཤེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་

འཕེལ་བ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་འགྲིབ་པ་དང་། གཉེན་པོ་དེའི་སྤྱོད་བ་འགྲིབ་པ་དང་། བརྒྱ་པའི་སྤྱོད་བ་འཕེལ་བ་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བས་སོ། ༥ །ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ནི། ངོ་ཚ་མེད་པས་རང་གཞན་གཉི་ག་འཇོམས། །འདི་དང་ཕྱི་མ་དག་དང་གཉི་གར་ཡང་། །

ཉེས་ཆོགས་རྣམ་འཕེལ་ཡོངས་གདུང་མང་འཐབ་ཅིང་། །བརྒྱ་པས་བཟང་པའི་གནས་གྱུར་འབྲས་བུ་འཐོབ། །ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པས་འཇོམ་པ་མེད་པ་ནི་གཉེན་པོའི་གོ་ཆ་དང་བྲལ་པས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་རྩ་བ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་པར་

འདུ་བྱེད་ཅིང་ཉེས་སྤྱོད་གསོག་པ་ལ་ཕྱོགས་པའོ། །དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་རང་དང་གཞན་དང་གཉི་གའི་རྒྱུན་ལ་གསུམ་ནི་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པས་རང་འཇོམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལ་བག་མེད་ཅིང་ཡལ་པར་འདོར་བས་གཞན་འཇོམས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་ཚུལ་

ཁྲིམས་འཇིག་པས་གཉི་ག་འཇོམས་པའོ། །ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་དང་གཉི་གའི་དུས་སུ་གནོད་པ་གསུམ་ལས། འདིར་གནོད་པ་ནི་དྲུག་སྟེ། རྒྱུད་ཉམས་ཤིང་འཚོད་པས་ཟིན་པས་བདག་གིས་སྨད་པ་དང་། རྟེན་བཀུར་ཉམས་པས་གཞན་གྱིས་སྨད་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པས་བསྲུང་བ་ལས་

@274A ཉམས་པ་དང་། སྟོན་པས་ཀྱང་ལུགས་བོང་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་མཁས་པ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སུའང་མི་སྣང་པར་བྱགས་པའོ། །ཕྱི་མར་གནོད་པ་ནི་མི་

ཁོམ་པ་རྣམས་སུ་ལྟུང་བའོ། །གཉི་གར་གནོད་པ་ནི་དགེ་བའི་ཚོགས་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པའོ།། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མཐའ་ཡས་པའང་སོ་སོར་རྟོང་བར་འགྱུར་བའོ།། ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་

ལྟ་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྟག་ཏུ་ལྷ་དང་མིའི་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་སྡུད་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པས་མི་སྐྱོ་བའོ། །རྒྱུ་མཐུན་ནི་རྟག་ཏུ་གཉེན་པོ་དང་མི་

འབྲལ་བའོ། །བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་འདྲེ་བའོ། ༈ །ཡོན་ཏན་དེཔེས་བསྟན་པ་དང་རྟགས་ནི། གོས་དང་ནམ་མཁའ་རྒྱན་མ་བསྟུང་མའི་དཔེས། །གནས་ཚོ་ཉོན་མོངས་མི་གོས་སོགས་ལྟས་བསྟན། །ཉེས་ཚོགས་དང་དུ་མི་ལེན་མི་འཇུག་དང་། །དེགེ་

ལེགས་དང་ལེན་འཇུག་པའི་བསམ་སྦྱོར་རྣགས། །གོས་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱུན་དང་མ་དང་བསྡུང་མའི་དཔེ་ལྟས་ནི་རིམ་པ་བཞིན། བསམ་གཏན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་འདུག་པ་ན་ཉོན་མོངས་པས་མི་གོས་པ་དང་། བསོད་སྙོམས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱུ་བ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཆོས་ཀྱིས་མི་གོས་པ་དང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་འཁོར་བར་གནས་པའོ། །རྟགས་ནི་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་དང་དུ་ལེན་ཅིང་དེའི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པ་

དང་དུ་ལེན་ཅིང་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པའོ། ༥ །བརྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གསུམ། །སྣོང་སྟོབས་སྲན་ཐུབ་བརྟན་པར་རབ་བརྩོད་དེ། །ཞུམ་གཡོ་རྩོངས་པས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་འཇིགས། །དེ་སྤོང་གཉུག་མ་གསུམ་པོ་བརྟན་པར་གྱུར། །བརྟན་པ་

@274B ཞེས་བྱ་བནི་བསམ་པ་མི་ཕྱེད་པས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཐུ་དང་ལྡན་ཞིང་བྱ་བ་ལྷུར་ལེན་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ། འདིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བསལ་བས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །མཆོག་བྱ་ནི་སྣོང་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་

དུ་བྱ་བ་གསུམ་མོ། །བཙོན་འགྲས་ལ་སོགས་པས་དེ་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་མཆོད་པར་བྱེད་སྙམ་ན། མཚན་ཉིད་དེ་བསྒྲུབ་པ་ནི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་པོ་ཞུམ་པས་མི་སྤྲོ་བ་དང་། སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པས་གཡོ་བ་དང་། ཐབས་མི་ཤེས་པས་རྟོངས་པ་དག

འདི་གསུམ་བྱིས་སེལ་བས་འཇིགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉུག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོམས་པས་ངང་གིས་འཇུག་པའི་བཙོན་འགྲས་ལ་སོགས་པའོ། ༥ །མི་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཕྱེ་ལེབ་མ་ཁའ་ལྟིང་རྒྱ་མཚོས་རི་རབ་ལྟར། །ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་རྒྱན་གྱིས་འབྱུང་བ་མེད། ། །

ཕྱེ་མ་ལེབ་དང་ནམ་མཁའ་ལྟིང་གི་གཉེག་རྩྭབས་དང་། རྒྱ་མཚོའི་རྩྭབས་ཀྱིས་རི་རབ་མི་སྣུལ་བ་ལྟར། རྒྱན་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་བྱོགས་ངན་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་བབ་པ་དང་། ཟབ་མོ་བསྟན་པ་གསུམ་གྱིས་མི་འབྱུང་བའོ། ༦ །མི་སྐྱོ་བ་ནི། ངོ་ཚ་བརྟན་ལས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ། །འདུན་པ་

རབ་དྲག་ཐོས་པས་མི་ངོམས་དང་། །བཙོན་འགྲས་མཆོག་དང་འཕོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས།། སྐྱོ་མེད་ས་ཡི་དབྱེ་བས་ཆུང་འབྲིང་མཆོག །མི་སྐྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་མཐའ་ཡས་པས་མི་འབྱུགས་པར་དེ་དག་གི་དོན་དུ་ཚོགས་བསྒྲུབ་པ་ལ་འདུན་པ་བརྟན་པོས་དྲངས་

པའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དེའི་རྟེན་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་བརྟེན་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱོ་བས་ངོ་ཚ་ཞིང་མི་སྐྱོ་བར་བྱེད་པས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་འདུན་པ་བརྟན་པ་སྟེ་འདུན་པ་ལོག་ན་སྐྱོ་བས་སོ། །གཞི་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐོས་པས་མི་ངམས་པ་དང་། ཡུན་རིང་པོར་བསྟོན་

འགྲས་རྩོམ་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ལ་མི་སྐྱོ་བའོ། །མོས་པ་སྟོང་པའི་ས་ལ་ནི་ཆུང་ངུ་སྟེ་མ་རྫོགས་པའོ། །ས་བདུན་ལ་ནི་རྫོགས་པ་སྟེ་འབྱིང་ངོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པའོ། །འདི་ནི་དབྱེ་བའོ། ༥ །བསྟན་བཅོས་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གནས་

@275A ལྷ་ལེགས་རྟོགས་བསྟྲབ་དང་སྟོན་སོགས་ཀྱིས། །རང་བཞིན་དོན་རྒྱུན་མི་ཆད་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ། །ཉིང་འཛིན་གཟུངས་སྐོས་སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་ཅིང་། །དམ་ཚོས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས་ཁྱད་པར་དུག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་

པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞི་ནི་ནང་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། སྒྲ་དང་། གསོ་བ་དང་། བཟོའི་ལས་ཀྱི་གནས་རིག་པའི་གནས་ལྔའི་གཙུག་ལག་གོ། མཚན་ཉིད་ནི་ལྔ་པོ་དེ་ཐོས་པ་དང་འཛིན་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་དང་མཐོང་བས་

ལེགས་པར་རྟོགས་པའོ། །ལས་ནི་གཞི་དང་པོ་ཤེས་པས་བདག་ཉིད་བསྒྲུབ་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པས་གཞན་གྱི་རྩོད་པའི་སྐྱོན་ཤེས་པ་ལས་རྣོལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་དང་། གསུམ་པས་ངེས་ཚིག་བཟང་པོ་བརྗོད་ཅིང་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བཞི་པས་ནད་

སེལ་བ་དང་། ལྷ་པས་གཞན་ལ་བགོ་ཚལ་བྱེད་པའོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའོ། །མི་ཟད་པ་ནི་ཕུང་པོ་བཞི་ཡང་རྒྱུན་མི་ཆད་པའོ། །འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་མི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་

པའོ། །ལས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། ༥།འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་རབ་ཤེས་པས།། དམ་ཚོས་བསྒྲུབ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སྡུད་དུ་བྱེད། །འཇིག་རྟེན་འབྱུང་དང་ནུབ་པའི་བདེན་

པ་བཞི། །སྡུང་དང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་སུ་བསྒྲུབ། །འདི་ལ་བཞི་སྟེ་ལུས་ངག་གིས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དངོས་སུ་ལུས་ངག་གིས་མི་ཤེས་པས་བསླང་བའི་རྩོམ་པ་དག་བ་བཞིན་འཇུམ་པ་དང་གསོང་པོར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཏགས་པའོ། །དེའི་ལས་ནི་དམ་པའི་ཚོས་བསྒྲུབ་པའི་དོན་

དུ་སེམས་ཅན་སྙོད་དུ་བྱ་བའོ། །ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་འཇིག་རྟེན་འཇུག་པ་དང་། ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ནི་གང་དང་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་འཛོར་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བའོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་ནི་གང་དང་གང་

@275B གིས་དེ་དག་ནུབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་ལས་ནི་བདེན་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། ཤཱཀྱ་པ་བཞི་ནི། ཆོས་དོན་ངེས་པའི་དོན་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི།། རྗེས་འབྱང་ཆོས་སྐོང་གང་ཟག་ཆོག་འབྱུང་། ལོག་པར་དྲངས་དང་རྫོད་བཅས་ཤེས་ཀྱི་མིན། །ཆོས་

ལ་མོས་དང་དོན་ལ་ལེགས་དཔྱོད་དང་། །གཞན་ལས་ཇི་བཞིན་ཐོས་དང་འཇིག་རྟེན་ལས། །འདས་པའི་ཡི་ཤེས་ཐོབ་ལས་ཡོངས་མི་ཉམས། །འདི་ལ་གསུམ་ལས་བླང་བའི་བྱེད་པར་ནི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུས་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། དེའི་དགོངས་པའི་དོན་དང་། ཚད་མ་དང་ལྡན་པ་

ངེས་པའི་དོན་དང་། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡི་ཤེས་བཞི་ལ་རྟོན་པ་སྟེ། རྟོན་པ་ནི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དོན་དོ། །དོར་བའི་ཁྱད་པར་ནི་གཙུག་ལག་གི་ཆོས་སྐོང་བའི་གང་ཟག་ཆོག་བྱ་བ་དང་། ཚོག་འབྱེའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཀྱི་དོན་དང་། ལོག་པར་བསམ་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དྲངས་བའི་དོན་དང་། བརྗོད་

པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེས་སུ་མི་འབྱང་བའོ། །ཞན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རིམ་པ་བཞིན་གཅུག་ལག་གི་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་། རང་གིས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་དོན་དཔྱོད་པ་དང་། གཞན་ལས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་

ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། ༄།སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། བསྟན་བྱ་མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་དག་དང་ནི། །སྟོན་བྱེད་སྒྲ་དང་ཚད་རྟོགས་ལེགས་སྟོན་བྱེད། །ཚོས་ཉིད་མངོན་གྱུར་ཡོངས་གཅོད་ཤེས་པ་ཡིས། །གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་མ་ལུས་སེལ་བའོ། །འདི་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་

ཉིད་དང་གྲངས་ངེས་པ་ནི་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་ཏེ། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྫོད་བྱེད་ཇི་སྙེད་པ་རྣམ་གྲངས་ཞེས་བསྟད་པ་སྟེའི་དོན་ཙམ་མཚན་གཞི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སྟེ། འམ་མདོར་

བསྟན་པ་ཤེས་པའོ། །ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གང་ལ་དོན་དེའི་སྒྲ་འམ་མིང་འདྲུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་པས་མིང་ཤེས་པར་བརྟགས་པ་སྟེ། སྔ་མ་གསལ་བར་བྱེད་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཤེས་པའོ། །ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་སྒྲ་འམ་$_{@276A}$ ཚིག་ཤེས་པ་སྟེ་ཡུལ་སོ་སོའི་གང་ཟག་གང་ལ་སྒྲ་གང་གིས་དོན་གང་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དེས་དེ་སྟོན་པར་ཤེས་པའོ། །སྒྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཤེས་པས་སྒྲོབས་པ་ཐོགས་པ་དང་གཏུགས་པ་མེད་པའོ། །

འདི་བཞིས་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། གང་བསྟན་བྱ་ཡུལ་ནི་ཆོས་དང་དོན་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་གིས་སྟོན་བྱེད་ཡུལ་ཅན་ནི་སྒྲ་དང་ཚད་མ་སྟེ། སྒྲས་ནི་ཆོས་དང་དོན་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ་ཚད་མས་ནི་ཏོལ་

བའི་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་པའི་ཚིག་ནི་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་རྟེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཆོས་དང་དོན་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའོ། །ལས་ནི་གཞན་གྱི་ཐ་ཚིམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་

བྱེད་པའོ། ༣།ཚོགས་ནི། རིག་དང་ཤར་པའི་མཚན་ཉིད་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས། །ཡོངས་དག་འཛིར་བར་གོས་མེད་གཞན་དོན་བསྒྲུབ། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་བསོད་ནམས་དྲི་མེད་པའི། །ཤེས་རབ་རྒྱུ་དང་དེ་གཉིས་ལ་སྟོར་དང་། །དཀའ་སྤྱོད་ཟབ་མོ་བཟོད་དང་མི་གཡེང་དང་། །དེ་ཉིད་

རྟེ་གཅིག་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་བསྟུས། །རྒྱུན་དུ་བསྒོམ་པ་ཐོབ་ནས་ཡང་དང་ཡང་། །དགེ་བ་བསྒྲུབ་པས་རང་གཞན་དོན་རྫོགས་བྱེད། །སར་འཇུག་མཚན་མེད་ལྷུན་གྲུབ་དབང་བསྒྱུར་དང་།། མཐར་ཐུག་བྱ་ཕྱིར་ཚོགས་གཉིས་རབ་སྒྲུབ་བོ། །འདི་ལ་དྲུག་ལས་མཚན་ཉིད་ནི་རིག་པ་

དང་ཤང་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་རྟམ་པར་དེས་པས་ལམ་ཤེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ལམ་དེས་དོན་གྲུབ་པའི་སར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཚར་བ་ན་མངོན་པར་མཐོ་བའི་

དཔལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་མི་གོས་པར་རྒྱུ་བར་བྱེད་པས་སོ།། བསྟུ་བ་ནི་འདི་དག་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཕན་ཚུན་བསྟུས་པ་སྟེ། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །དེ་

@276B མ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་བསྒྲུབས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་དེ་གཉི་ག་སྟེ། བསོད་ནམས་བསྒྲུབ་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བསྙན་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་མི་གཡེང་བ་

དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ཚིག་ནི་སོ་སྐ་ར་ཞེས་བྱ་བ་སོ་ནི་ས་ན་ཏ་ན་སྟེ་རྒྱུན་ཏུའོ། །སྐྱེ་ནི་སྐྱ་བ་ན་སྟེ་བསྒོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །ར་ནི་ར་བིག་ཀྱ་ན་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དག་བ་བསྒྲུབ་པའོ། །ལས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི་མོས་

པ་སྨོད་པའི་སའི་ཚོགས་གཉིས་ནི་ས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །ས་དང་པོ་བྱུག་གི་ནི་ས་བདུན་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །ས་བདུན་པའི་ནི་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་དོན་ནོ། །ས་བཅུ་པའི་ཚོགས་

གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་ཅན་ཏེ་ལྟའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཆོགས་དེ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་སྨོད་པ་ས་དང་ས་རྣམས་སུ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་སྐོམ་པ་སྟེ། སྟེ་ཚན་བདུན་དུ་བརྗོད་པ། ཇས་བཅུའི་བདག་ཉིད།

སྨོབ་པའི་ལམ་བཞི་པོས་བསྡུས་པའོ། ༈།དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་དུན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ནི། རྟེན་དང་གཉེན་པོ་འཇུག་དམིགས་ཡིད་བྱེད་དང་། །ཐབས་དང་མཐུན་དང་རྗེས་འཇུག་ཡོངས་ཤེས་དང་། །སྐྱེ་དང་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་བསྐོམ་པ་དང་། །ཡང་དག

འབྱུང་པས་དྲན་པ་ཉིར་གཞག་འཕགས། །རྟེན་ལ་སོགས་པ་བཅུ་བཞི་སྒོམ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། རྟེན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་བསྐོམས་པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་གསུམ་མོ། །གཉེན་པོ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་

ལ་བདག་མེད་པར་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིའང་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སོ། །འཇུག་པ་ནི་འདི་བཞིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ལ་རང་འཇུག་ཅིང་གཞན་འཇུད་པ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས་ཀཱཏ་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་གནས་

@277A ངན་ལེན་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་། སྲེད་པའི་རྒྱུ་བརྟགས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ཞེན་གཞི་བརྟགས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ལ་མ་རྟོངས་པས་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པའོ། །དམིགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ལུས་ལ་སོགས་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའོ། །ཐོབ་པ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་སྐུ་དང་མ་དག་པའི་ལུས་ལ་བལྟོས་པའོ། །མཐུན་པ་ནི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མཐུན་

ཞིང་བརྗོག་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ལུས་མི་རྟག་པར་ཤེས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་དོན་ལ་སེར་སྣ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རྒྱལ་བྱིའང་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་དེ་དག་ལ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱོམ་པའོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག

པ་མ་ཡིན་པ་སྣང་བས་ལུས་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ལོག་པར་རྟོང་བས་ཆོར་བ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བས་སེམས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། ཐུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་འཕོར་ལོས་བསྐྱུར་

བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས་དབང་པོ་རྣོ་བས་ཆུང་ངུ་ཡང་གཞན་གྱི་དེ་བསྟོམ་པ་ཡང་དག་པས་ཆེ་བའོ། །མཆོག་ནི་བསྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་རྣམས་འདྲེས་ཤིང་ཉེ་བར་འདྲེས་པས་སོ། །བསྟོམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྟོམས་པས་ཕྱིར་

པོ་ཞི་བ་ན་ཡང་མི་ཟད་པའོ། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི་ས་བཅུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉིད་འཐོབ་པའོ། ༥།རྩོལ་བ་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་བཞི་ནི་གོམས་བྱེད་པའི་ཉེས་པའི་གཉེན་པོར་ནི། །མཚུངས་མེད་ཡང་དག་སྤྱོད་བཞི་རྣ་ཏུ་བསྟོམ། །ཡོངས་དག་སྲིད་སྤྱོད་སྤྲིན་

དང་ཡིད་བྱེད་འདོར། །སར་འཛུགས་མཚན་མེད་ལུང་བསྟན་སེམས་ཅན་སྨིན། །དབང་བསྐུར་ཞིང་སྤྱོང་མཐར་ཐུག་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འདྲུན་པ་ལ་བརྟེན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུར་བཅས་བསྟོམ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྟོམ་པ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་

@277B ཕྱོགས་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འདི་བསྟོམས་པས་དེ་དག་སྤྱོང་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དོ། །དབྱེ་བ་ནི་བཅུ་སྟེ། འཁོར་བའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། སྐྱབས་པ་ལྟ་འདོར་བ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདོར་བ་དང་། ས་ལ་འཇུག

པ་དང་། ས་བདུན་པར་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། བརྒྱད་པར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་དང་། དགུ་པར་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་། བཅུ་པར་དབང་བསྐུར་བ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཞིང་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་བསྟོམ་

པའོ། །བསྟོམ་པའི་ཐབས་ནི་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ།། སེམས་རབ་ཏུ་འཇོག་ཏུ། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཇོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དང་པོར་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམ་པ་ལ་མོས་པར་བྱེད་པས་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལས་ནི་རྩོལ་བ་བསྐྱེད་ནས་འབད་པར་བྱེད་དེ་

རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་གཉིས་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པར་བསྟོམ་མོ། །ཡན་ལག་གང་གིས་ཞེ་ན། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པས་མོ། །ཇི་ལྟར་རྩོམ་པས་ཞེ་ན། སེམས་རབ་ཏུ་འཇོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡང་དག་པར་འཇོག་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་ཀྱིས། ཞི་གནས་ཀྱི་གེགས་སུ་བྱུར་བའི་ཉེ་

བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞུམ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་གེགས་རྣོད་པའི་གཉེན་པོ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་གོམས་པ་ལས་མཉམ་པར་གནས་པ་བཏང་སྙོམས་འཇོག་པ་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤྱོད་པའི་ལམ་ཇུ་འཕྲལ་གྱི་ཤུང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་

འདུན་སོགས་མཚན་ཉིད་བཞི། །ཐབས་རྣམ་བཞི་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་དྲུག །མངོན་པར་སྤྱབ་པས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། །ཇུ་འཕྲལ་ཤུང་པ་བཞི་པོ་རྣམ་པར་བཞག །འདི་ལ་བཞི་ལས་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། འདུན་པ་བསྒྲིད་པ་

ཙམ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་དང་། སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོད་པ་དང་། ཡུལ་དཔྱད་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འབྲས་བུ་ལ་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྤྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ལས་དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་

@278A གསུམ་ནི་ཡིད་ཆེས་ཤེད་དོན་དུ་གཉེར་ནས་འབད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །ཤེན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་ཕན་འདོགས་པའི་ཐབས་སོ། །དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉེས་ནི་དམིགས་པ་ལས་མི་འགྲོ་བ་དང་འཕྲོ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གཏོད་པར་བྱེད་

པའི་ཐབས།། །།སེམས་པ་དང་བཏང་སྙོམས་གཉིས་ནི་གཉེན་པོའི་ཐབས་ཏེ་ཞུམ་པ་དང་རྒོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་འབྲས་བུ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་བྱུག་སྟེ། སྒྲུབ་ལྟའི་མཐོང་བ་དང་། མངོན་ཤེས་བྱུག་གི་གདམས་

ངག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་མང་པོས་སྤྱལ་པ་ལ་སོགས་པར་རྟེ་བ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་རྣ་དུ་བྱུང་བས་ལུས་དང་དབྱངས་དང་འོད་ལ་སོགས་པ་གྲངས་མེད་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྟོན་ལམ་དང་། ཆོ་ལ་སོགས་པའི་དབང་བསྐུར། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པ་ལས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའོ།། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་ཤང་པའི་སྦྲ་དོན་ནི་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་རྩ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བལྟའོ། ཤ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྨོན་བའི་ལམ་དབང་ཐོ་དང་།

མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོབས་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བྱང་ཆུབ་སྙིང་དང་ཐོས་མཚོག་གི་གནས་དང་། །ལྷག་མཐོང་གཞི་ལ་དད་སོགས་དབང་བྱེད་དེ། །དེ་ཉིད་སར་འཇུག་དྲི་མར་བཅས་པ་ཡང་། །མི་མཐུན་ཉམ་ཆུང་ཉིད་ཕྱིར་སྟོབས་སུ་བརྗོད། །དབང་

པོའི་གཞིའམ་དམིགས་པ་ནི་ལྟ་སྟེ། དད་པའི་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་། དན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བསྟུས་པའི་ཐོས་པ་མཆོག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཞི་གནས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ངོ། །རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེ་བ་ནི་དད་པའི་

དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཡིད་ཆེས་ནས་ཐོབ་པར་རྒྱས་པར་འདུན་པ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་བའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་སྤྱོད་པ་དེས་མི་སྐྱོ་བར་སྤྱོད་བའོ། །དྲན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ངེས་པར་འཛིན་པས་སེམས་པའོ། །ཏིང་ངེ་

@278B འཛིན་ནི་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབ་པའོ། །དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནི་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པས་དོན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པའོ། །སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ཉིད་མཐུ་རྟས་པས་སའི་སྟོར་བ་ཐོབ་པས་ས་

ལ་འཇུག་པར་བརྗོད་པའོ། །ས་ལ་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱིས་ནོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པས་སོ། །འོན་ཏེ་སྟོབས་སུ་ཇི་སྟེ་བརྗོད་སྙམ་ན། སྒྲའི་དོན་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམ་ཆུང་ཞིང་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་བས་སོ། ༷།མངོན་པར་

རྟོགས་པའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། ས་ལ་ཞུགས་པས་ཆོས་རྣམས་བདག་མེད་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་རྟོགས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། ཤེས་བྱ་ལས་རྒྱལ་མངོན་ཞེན་ཀུན་སེལ་དང་། མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་ཐོབ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིས། རབ་ཆོམ་རྣམ་ཐར་བདེ་དང་ཉིང་འཛིན་

གྱིས། དབང་འབྱོར་ཀུན་ཏུ་ལྡན་འདོད་པ་བཞིན། གནས་ལས་འཁོར་ལོས་བསྒྲུབ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ། བདུན་གྱིས་དབང་བསྒྲུབ་ལྟ་བུར་རབ་བདེར་གནས། རང་བཞིན་གནས་དང་ངེས་འབྱུང་ཕན་ཡོན་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ལས་བདུན་ཉིད། འདི་ལ་གསུམ་ལས། ཐུན་

མོང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ས་ལ་ཞུགས་ཤིང་ས་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་མཉམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའོ། །བྱེད་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི་དྲན་པས་

ཤེས་བྱ་མ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བར་བྱེད་པས་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གཡུལ་མ་ཕེབས་པ་ཕེབས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པས་གླང་པོ་ཕྱེར་རྒོལ་བ་ཀུན་འཇོམས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་སྒྲུབ་བ་བསྒྲུབས་པས་རྟ་སྒྲུབ་

དུས་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོའི་མཐས་ཀླས་པར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དགའ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བ་ལས་ལུས་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ནོར་བུའི་སྣང་བ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྣུངས་པས་གནས་ངན་ལེན་ཀྱི་སྨིག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཁོལ་བས་བྱད་མེད་

@279A ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱིས་བསམས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱོར་པར་བྱེད་པས་ཁྱིམ་བདག་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དམན་པ་ལས་འདའ་ཞིང་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ཇི་ལྟར་

འདོད་པ་བཞིན་གནས་པ་ཐོབ་པས་བློན་པོས་དཔུང་གི་ཚོགས་དབུལ་བ་དང་འདོར་བ་ཅི་རིགས་པ་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་མི་དུབ་པར་འགྲོ་བ་དང་གནས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྟ་བདུན་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་བ་ལྟར་བདེ་བར་གནས་པ་

མཆོག་ཐོབ་པའོ། །གྲངས་ངེས་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྔས་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལས་ཏེ། དན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་མཐར་

མ་ཐུག་གི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་དོ། །དགའ་བ་ནི་ལུས་སེམས་བདེ་བར་བྱེད་པས་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ནི་གང་གིས་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའི་དབང་དུ་

བྱས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥།རྣམ་པར་དག་པ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། རྟོག་དོན་ཡོངས་གཅོད་རྣམ་གཞག་གོ་བྱེད་དང་། །ལས་གསུམ་དག་པས་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ཡོན་ཏན་

མངོན་འགྱུར་བའི། །སྒྲིབ་གསུམ་གཉེན་པོར་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད། །དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་དེ་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པས་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའོ། །རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་

ཚུལ་ལ་མཁས་པས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་བསྟན་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡང་

འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པའོ། །ངག་གི་ལས་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། གཉི་གའི་ལས་

@279B གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བས་ཡུན་རིང་པོར་མི་སྐྱོ་བར་སྤྱོར་བ་ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་

པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཞུམ་པའི་གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཇིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གཉི་གའི་གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་ལ་ཞུམ་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་ལམ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའོ། །དེས་ན་གྲངས་ངེས་པཉང་རྟེ་བཙུན་གྱིས། ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་

བྱེད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ༈།ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དག་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པས་དམིགས་ལ་རྩེ་གཅིག་

དང་། །དེ་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་སྟེ། །ལམ་རྣམས་ཀུན་ཁྱབ་གཅོ་ཆེས་མཉམ་

འཇུག་པས། །ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རབ་ཏུ་སྨྲབ་བྱེད་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པས་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པར་ཆགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ལ་སེམས་འཇོག་པ་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཇི་

ལྟ་བར་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་འཇུག་པས་ཏེ། གཉིག་ཏུ་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དབྱེ་བ་ནི་ལམ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། མོས་པ་སྟོང་པས་ས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ས་དང་པོ་དྲུག་ཏུ་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ས་བདུན་པར་

མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། ས་དེ་གསུམ་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞིང་སྦྱང་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཆ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་གཅོོད་བྱང་བའི་ལམ་

@280A དང་། ལྷག་མཐོང་གཅོོད་བྱང་བའི་ལམ་དང་། ཆ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉི་ག་ཆ་མཉམ་པའི་ལམ་སྟེ་གསུམ་མོ། །ལས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྨྲབ་པར་བྱེད་པའོ།། ༈ ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མི་རྟོག་བསྟུ་དང་སྟོག་པ་འཆགས་

སོགས་དང་། །སྒོ་གཉིས་མི་གནས་ཞེ་བས་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་ལྔ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྟུ་བཞི་དང་། སྡུར་དུ་མངོན་པར་འཚང་

རྒྱ་བ་སྟིག་པ་ཉཊགས་པ་དང་། རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བསྟོ་བ་དག་དང་། བྱ་བ་འགྲུབ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་དང་། ལམ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའི་ཐབས་མི་གནས་པའི་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ལས་ནི་རང་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དང་པོ་དང་གསུམ་པས་ནི་རང་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་དང་བཞི་བས་ནི་གཞན་དོན་ནོ། །ཐ་མས་ནི་གཉི་གའི་དོན་ནོ། ༥།གཟུངས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། རྣམ་སྨིན་ཐོས་ལ་གོམས་གཟུངས་ཆུང་ངུ་སྟེ། །ཏིང་ངེའཛིན་ལ་བརྟེན་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་གསུམ། །སར་མ་ཞུགས་

དང་མ་དག་པ་ཡི་སས། །དམ་ཚོས་འཛིན་ཅིང་སྟོན་པས་དོན་ཆེན་བྱེད། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པར་གྱུར་པ་དང་། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་མངོ་བྱ་

ཐོས་པ་གོམས་པས་ལེན་པ་དང་འཛིན་པར་རྒྱས་པ་ཆུང་ངུ་གཉིས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་

གཟུངས་ཏེ་ཆེན་པོའོ། །དེ་འང་འབྲི་བ་དང་སློག་པ་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་སྦྱིབས་པའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པས་རྟོགས་པ་དང་མི་བརྗེད་པ་དང་སྟོན་པར་ནུས་པའོ།། ཆེན་པོ་དེ་འང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཆུང་ངུ་དང་། ཞུགས་པ་མ་དག་པའི་

ས་བདུན་གྱི་འབྲིང་དང་། དག་པའི་ས་གསུམ་གྱི་ཆེན་པོའོ། །ལས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་པས་དོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པའོ། ༣།སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། སེམས་པ་འདུན་བཅས་སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་ལྟན། །ས་རྣམས་ཀུན་ཁྱབ་མོད་དང་ཕྱིས་འབྲས་འགྲུབ། །མོས་དང་ས་

@280B བཟུ་སང་ས་རྒྱས་ས་རྣམས་སུ། །སྣ་ཚོགས་སོགས་གསུམ་རང་གཞན་དོན་རབ་སྒྲུབ།། འདི་ལ་ལྟ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཐོབ་བྱ་དམ་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ། དེ་ཐོབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །གཞི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེས་ཡུལ་རྟོགས་པ་

ལས་འཇུག་པས་སོ། །ཡང་ན་སེམས་ལ་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟོས་པས་སོ། །ས་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་དང་། ས་བཟུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ་བཟུ་གཉིས་སུ་ཁྱབ་པའོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། མོད་ལ་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་ནི་སེམས་ཙམ་ལས་ཇི་ལྟར་འདོད་

པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་གནས་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །མ་འོངས་པ་ན་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ནོ། །སའི་སྐྱོན་ནས་དབྱེ་བ་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་མོས་པ་སྟོང་པ་དང་། ས་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱེན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཟུང་། རྣམ་པར་དག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

བར་དུ་ས་གོང་ནས་གོང་དུ་ས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །ལས་ནི་རང་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་སོ། ༥།ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་དང་བདག་འཛིན་རྟེན་དང་ནི། །དེ་རྟག་ཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་འཛིན་གསུམ། །བདག་ཏུ་མི་རྟོག་རྟེན་ལ་

རྒྱབ་ཕྱོགས་དང་། །དེ་རྟག་ཞིར་དག་འཕེས་སྤོང་མངོན་སུམ་བྱེད། །མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བ་རབ་རྟོགས་ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ། །ཀུན་བཏགས་མེད་དོན་གཞན་དབང་རྣམ་རྟོག་དོན། །དེ་དག་རྟོག་ཙམ་ཡོངས་གྲུབ་རྟོག་བཟལ་དོན། །འདི་ལ་སྡུ་ལས་དམིགས་

པའི་ཁྱད་པར་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་སྟེ་ལྔ་བའི་སྐྱོད་ཡུལ་བདག་མེད་པ་གཉིས་དང་། དེའི་རྣེན་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། དེ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་དོན་ནོ། །རང་བཞིན་ནི་གཟུང་བ་སྐྱོད་ཡུལ་དེ་གསུམ་ལ་འཛིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་འདུག་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་གང་

ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟེན་དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་པ་དང་། དེའི་རྟེན་ཉི་བར་ཞེ་བ་དེ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བག་ཉ་བ་དང་ལྡན་ཞེང་སྦྱོང་མང་བའོ།། དགོས་པ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟེན་སྣང་བ@281A དང་། དེ་ཉི་བར་ཞེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའོ། །རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོམ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་གཉིས་ནི་སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤའོ། །

སྡུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེ་བ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་རྟག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་བ་ནི་གཞན་དབང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏོ། གདུང་བའི་མཚན་ཉིད་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་གྱི་དམན་པར་བྱང་པ་ཙམ་ཡིན་པས་

སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཆར་བཟུང་ངོ་། །ཡང་བདག་མེད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ཏེ་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་ཙམ་ཡོད་པས་ཀུན་བཏགས་དེའི་མེད་པའི་དོན་དུ་བལྟའོ། །ཞི་བ་ནི་ཡོངས་སུ་བྱང་པ་རྣམ་རྟོག་ཉ་བར་ཞི་བའི་སྡུ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །གལ་

ཏེ་མི་རྟག་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན་དེ་ཤེས་པ་སྟོང་པའི་རྒྱུར་འཐད་དེ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པས་སོ། །སྟོང་བྱའི་དོན་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པས་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅི་ལྟར་འཐད་སྨམ་ན། དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་དགོངས་པ་སྟེ། མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཙམས་

དུ་ཟད་དོ། ཁ།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནི། བྱ་བ་མི་བྱེད་བྱ་མིན་ལ་སྤྱོར་དང་། །སྟོག་པ་འཆབ་དང་གནས་མིན་འགྲོད་གནས་ལ། །བདག་གཞན་དབང་བྱས་རབ་ཏུ་འཛེམ་པ་གང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཡིན། །འདི་ལ་གཉིས་

ལས། གནས་ནི་བཞི་སྟེ། བྱ་བ་ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་སྟོག་པ་འཆབ་པ་དང་། འགྲོད་པ་སྐྱེས་པས་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེན་ལ་བྱུང་བའོ།། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེ་བཞི་ལ་བདག་གི་ཚ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་འཛེམ་པ་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་།

གཞན་དག་ལ་འཇིགས་ཤིང་གུས་པས་འཛེམ་པ་ཁྲེལ་ཡོད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཛེམ་པ་དེའང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཤགས་ཆེ་བ་ཡིན་ན་གོམས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའོ། ཁ།བརྟན་པ་ནི། གནས་ལྟ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་སྤྱག་བསྟལ་དང་། འཇིགས་སྐགས་བསྲན་ཐུབ་སྟེ།

@281B སྟོབས་བརྟན་པར་གསུངས། །འདིའི་གནས་ལྟ་ནི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་དང་ཕྲད་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་ལོག་བསྟྱབ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་རིང་དུ་གནས་པར་ཁས་ླབངས་བ་དང་། ཆོལ་བ་དག་གིས་འཆོའང་འཁོར་མང་པོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་།

རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་བསྟབ་པའི་གཞི་བཟུང་སྟེ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ཉན་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གནས་ལུགས་ཡོད་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་སྟོམ་པ་དང་། སྤྱག་བསྟལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། འཇིགས་པ་མི་བཟད་པ་དང་ཕྱད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་སྤྱོར་བ་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་། རང་

བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་སྟོབས་ཆེ་བའམ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་བརྟན་པའི་སྟོབས་བསྒྲུབ་པའོ། ༥།མི་སྐྱོ་བ་ནི། སྟོབས་ལྡན་གོམས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཤེས་རབ་དང་། །སྐྱེ་རྩེ་ཡང་དག་སྤྱོར་ལ་མི་སྐྱོ་བའོ།། ཡང་དག་པའི་སྤྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་ལྟས་མི་སྐྱོ་བ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་དང་

ལྡན་པས་དང་། ཡིད་མི་སྐྱོ་བ་ཉིད་མང་དུ་གོམས་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའི་བྱ་བག་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་སྟོབས་དྲག་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་དྲག་པོ་རྒྱུན་ཆུ་ཉེ་བར་གནས་པས་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་བའོ།།

༦ བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྔའི་གཞུག་ལག་དག་ལ་ནི། །ཐོས་དང་བསམ་པས་དམིགས་ཕྱིད་བསྟན་བཅོས་རིག །རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལས་བརྩམས་ཏེ་མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་གཞན་ལས་ལེགས་པར་ཐོས་ཤིང་ཁ་ཏོན་བྱང་བ་དང་། དོན་ཡང་

ལེགས་པར་ཐོས་པའམ། ཡང་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་པས་ཚོས་དང་དོན་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་མི་བརྗེད་པ་དང་བྱེ་བྲག་སར་པ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་མི་གཏོང་བའོ། །ཐོས་བསམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དེས་ཚོས་དང་དོན་དེ་ལ་དྲྭས་གཞན་ན་

སྨིན་པར་བྱས་པའི་དད་པ་ཐོབ་པའང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་ཚད་མེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བལྟའོ། ༄།འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ནི། སྐྱེ་ཏ་ན་འཆི་སྐྱེགས་མ་ལྷ་བའོ་བས། །སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དམན་ཡོངས་ཤེས་ཤིང་། །འཇིག

@282A དང་འཆགས་པ་སྟོང་དང་སྐྱེ་འགོག་དང་། །རོ་སྲུང་ཉེས་དམིགས་ངེས་འབྱུང་སོགས་ཀུན་ཤེས། །མཐོ་དམན་བར་མ་འདྲིས་དང་མ་འདྲིས་སོགས། །ཀུན་ལ་བཟློ་ཞིང་དེས་དང་དུལ་བ་དང་། །དྲང་པོའི་སྟོང་བས་གཙོད་བྱེད་ཐག་བསྲིངས་ཏེ། །རྟག་ཏུ་

ཚན་དང་བདེ་ལ་ཅི་རྒྱས་འགོད། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཉམ་ང་བར་ཞུགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་ཉེན་ཀྱང་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་སོ།། སྨིགས་མ་ལྷ་ཤས་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་དང་མེད་པའི་དུས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། ད་ལྟར་

ནི་སྐྱིགས་མ་ལྟ་བདོ་བས། མི་རྣམས་ཆོ་ཐང་སྟེ་རིང་ན་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པར་ཟད་དོ། །སེམས་ཅན་ཕལ་ཆེར་ཕར་མི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་བྱ་བར་རིགས་པ་མི་བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ། སྤྲིན་པ་དང་བསོད་ནམས་

དང་བསྟེན་གནས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མི་གནས་པ་ཤ་སྟག་གོ །ཕལ་ཆེར་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཤིང་མི་མཐུན་པས་ཆགས་པ། མཆོན་ཆ་དང་དབྱིག་པ་ཐོགས་པ། འཐབ་རྩོད་དང་མཚང་འབྱ་བ་དང་འདྲིད་པ་དང་མི་སྙན་པ་དང་རྩུན་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟིག་པའི་

ཆོས་མང་པོ་སྣང་ངོ་ །དམ་པའི་ཆོས་འཇིག་ཅིང་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་མང་པོ་ལོག་པའི་ཆོས་དང་དོན་སྤྱོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་འབྱུང་ངོ། །སྐུ་གཟི་དང་ནད་མཆོག་གྱི་བསྐལ་པ་ཕལ་ཆེར་འབྱུང་སྟེ། སྟོན་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་བར་ཤེས་སོ། །སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་ཆགས་

པ་དང་འཇིག་པ་ཡང་ཤེས། །ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་རྟེན་འགོག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་སྤྱད་བ་དང་ཉེས་དམིགས་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་ཤེས་སོ། །ལས་ནི་ཆོས་ཟུན་པའམ་ཡོན་ཏན་ཆེ་

བས་མཐོ་བ་མཐོང་ན་ལེགས་པར་སྣ། ལངས་ཏེ་སྐན་སྐོབས། མངོན་དུ་ལྡང་། ཐལ་མོ་སྦྱོར། འདུད་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་དག་གི་མཉམ་པ་ལ་ནི་འཇམ་པ་དང་མཉེན་པའི་ཚོགས་སྣ་དག་བར་བྱེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བདག་དཔོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །དམའ་བ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་བསྟེད་པར་ཅི་ནུས་སུ་

@282B སྤོ་བ་བསྟེད། ཡོན་ཏན་ཆུང་ངུ་ཡང་བརྗོད། ཉེས་པ་འཆབ་ཅིང་བརྨས་པ་སྤོང་ངོ།། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གསོང་པོར་སྨྲ་སྟེ་ཚུར་ཞོག་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་ཀྱི། ངལ་གསོར་འཇུག་ཅིང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ཅི་ནུས་པས་སྤྱད་དོ། །གཞན་ལ་བྱ་བྱུས་མི་སྨྲ། མཐོ་བའི་ཁྱད་པར་གང་གིས་ཀྱང་

མི་འགྱིང་ངོ། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཡོ་བྱད་དང་གཞི་གསུམ་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཡལ་བར་མི་འདོར་རོ།། འདྲིས་པ་ལྟར་མ་འདྲིས་པ་ལ་ཡང་བྱེད་དོ། །ཀུན་ཀྱང་མཛའ་ཡོར་བྱེད་པས་ཕྱིར་ཟོལ་བ་མི་བྱེད་དོ།། མགོན་མེད་རྟེན་མེད་དག་གི་བྱ་བ་ཅི་ནུས་བྱེད་དོ། །རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་གཞན་ལ་མི་བདེ་བར་

མི་བྱེད་དོ། །གཞན་གྱིས་ཡིད་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་ནའང་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོག་པའམ་ཡང་ན་རང་གི་སྟོན་ལས་སུ་བལྟའོ། །ཆོ་འདིའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བསྟུབ་པ་ལའང་རྩོལ་ཕོད་ཅིང་བསྙུང་བ་ལ་བསྒྲིམ་པ་དང་མཐུན་པས་འཚོ་བ་དང་། བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ལ་

མཁས་པས་སོ། །གཡོ་སྒྱུ་གཞན་མི་འདྲིད་ཅིང་སྨིག་ལ་འཛེམ་པས་སྤྱོད་པ་ཕྱན་སྲམ་ཚོགས་པའོ། །གཞན་གྱིས་ཇས་གཏམས་པ་ལ་གཡོ་མི་བྱེད་ཅིང་བྱ་ལོན་ལ་དོར་མི་བྱེད་དོ། །རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀང་ཤ་པ་ཆ་ཡན་ཆད་མི་ཤེས་པ་དག་མི་སྨྲའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་

ཕན་པ་རྣམས་ལ་གཡེར་བག་ཆེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་གང་གི་བྱོགས་བཅོལ་བ་དེ་ལ་བྱོགས་བྱེད་ཅིང་མི་འཚུར་ལ་གཏམ་ཟུང་ལ་མི་སྨྲ་རོ། །ལས་ཀྱི་མཐའ་བཟང་པོ་ཁོ་ན་རྟོག་ཅིང་ཤེས་ཀྱི་ཐུབ་པ་ཁོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས་ཆད་པ་མི་གཅོད་དེ། སྐྱེ་བོ་མང་

པོ་སྨིག་པ་ལས་བཟློག་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འཇུག་རོ། །འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྨྲ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ལས་དེ་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་།

འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པར་བརྗོད་པའོ། ༥ །རྟོག་པ་བཞི་ནི། དོན་ལྟ་ལྟར་བྱེད་ཆོག་འབྱུ་ལེགས་སྨྲར་མིན། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གང་ཟག་ཙམ་གྱི་མིན། །ཐུབ་པའི་ངེས་དོན་གསུང་འཛིན་དྲང་དོན་མིན། །བསྟོམས་རྟོགས་ཡེ་

@283A ཞེས། །ཤེས་གཙོར་བྱེད་ཤེས་ཙམ་མིན། །བསྟན་དོན་རིགས་པ་སྟོན་པ་བསྒོམས་རྟོགས་པའི། །ཚད་མ་བཞི་ཡིས་ཇི་བཞིན་ཡམ་ལ་སྤྲོར། །དོན་འདོད་པས་ཆོས་ཉན་གྱི་ཆོག་འབྱུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་འདོད་པས་མ་ཡིན་པས་ཕལ་པའི་སྐད་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་

ན་ཡང་དོན་ལ་བྱས་པས་ཉན་ནོ། །ཤག་པོ་བསྟན་པ་དང་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཤེས་ནས་རིགས་པ་ལ་རྟོན་གྱི་གནས་བཏུན་ནམ་ཤེས་པ་ཅན་ནམ་སྟོན་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་དོ་ཞེས་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ནོ། །དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལས་མི་གཡོ་ཞིང་གཞན་གྱི་དྲིན་མི་

འཇོག་པའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་དང་དགའ་བས་ཞེན་ཏེ་གསུང་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་དགའ་བས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་རྟོན་གྱི་དྲང་དོན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་མི་འཕྲོགས་ཏེ། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ནི་སྒོ་སྟ་ཆོགས་ནས་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་མ་ངེས་པས་ཐེ་

ཚོམ་བསྐྱེད་པའོ། །ངེས་དོན་ལའང་ཡིད་མི་ཆེས་ན་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་ཕྲོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣོང་པོར་བལྟའི། ཐོས་བསམ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྒོམས་པའི་ཤེས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་དོན་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པར་མི་རྟུས་པར་རིག་ནས། སྟོན་པའི་གསུང་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པའང་མི་སྟོང་ཞིང་མི་སྐྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལེགས་པར་ཞུགས་པའོ། །རྟེན་པ་བཞི་ལས་ནི་ཚད་མ་བཞི་བསྟན་ཏེ། བསྟན་པའི་དོན་དང་། རིགས་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། བསྟོམས་པ་ལས་

བྱུང་བ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རྟོགས་པ་དེ་བཞི་ནི་ཡང་དག་པའི་སྟྲོན་བ་རྩོམ་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པ་འཕྲལ་པ་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་པའོ། ༄།།སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ནི། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་སྐྲ་དང་ཚད་མ་རྣམས། །ཇི་བཞིན་ཇི་སྐེད་མངོན་བྱུར་ཕྱང་པོ་

ཁམས། །སྐྱེ་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་གནས་དང་གནས་མིན་ལ། །མཁས་པས་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིང་སྟོན་པར་བྱེད། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་མཚན་བཞི་ལ་ཇི་སྐེད་ཡོད་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོད་པས་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐོགས་པ་མེད་

@283B ཅིང་མི་བརྗོགས་པ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེས་པའི་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཐམས་

ཅད་ལ་དེ་བཞིན་བ་སྤྲོངས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །འདི་བཞིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་

བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་ལའང་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལས་གོང་ན་རང་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའང་མེད་ན་གཞན་ལ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། ༥ ཆོགས་གཉིས་ནི། སྤྱིན་ཚུལ་བཟོད་གསུམ་བསོད་ནམས་ཤེས་རབ་ནི། །ཡེ་ཤེས་ཆོགས་

ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་གཉིས། །གཉི་གའི་ཕྱོགས་གཏོགས་དེ་དག་རྒྱུ་རྣམ་གསུམ།། འདུན་དང་མཐུན་ལ་མི་མཐུན་མེད་པའི་ཆུན། །གཉི་ག་སྟོན་གོམས་གནོད་མེད་ཆུས་ལྡན་དང་། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཁས་པ་འབྲས་བུ་བཞིའོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

གསུམ་སྟེ། སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་གཅིག་སྟེ་ཤེས་རབ་བོ།། བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་ནི་གཉི་གའི་ཕྱོགས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་ལས་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །དེས་ཐོས་པ་

དང་བསམ་པ་དང་བསྟོམ་པ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ངན་པ་དང་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟུབ་པ་དང་། ཐོས་པ་ལ་

སོགས་པ་བསྟུབ་པ་ལས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་གསུམ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཐོབ་པ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བ་ལ་འདུན་པ་དང་། མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཆུན་དང་། སྟོན་ཡང་དེ་གཉིས་གོམས་པའོ། །བར་མ་དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཆུན་སྟིག་བྱོགས་དང་ཕྲད་

@284A ནས་ཆོགས་གཉིས་ལོག་པར་བསྟན་པས་ལོག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཉེ་བར་མི་འབྱུར་ཞིང་། བརྒྱ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆུན་ཉེ་བར་བྱུར་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཐོབ་པ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟོང་ཞིང་མི་སྐྱེད་པའོ། །རྒྱུ་དེ་གསུམ་

གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་ནའང་མི་སྐྱེའོ། །འབྲས་བུ་ནི་བཞི་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་པར་འཁོར་བ་ན་འཁོར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བ་མེད་པ་དང་། ཅི་དགར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསོད་ནམས་འཛིན་གྱི་ལོག

པར་མ་ཡིན་པ་དང་། མཁས་པར་བྱ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་བར་དུ་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ནི་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ལ། བསོད་ནམས་ནི་ཡི་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཏེ་འདི་གཉི་ག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དམ་པ་སྟེ།

བསོད་ནམས་ནི་གཙོ་བོའོ། །ཡི་ཤེས་ནི་ཐ་མེད་པའོ། །འདི་གཉི་ག་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དང་པོ་ལ་ནི་ཆུང་ངུའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་འབྲིང་ངོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཆེན་པོར་བལྟའོ། ༤།བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི། སོ་སོར་རིག་བཞིས་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་ཟིན་པའི། །ཡི་ཤེས་ཀྱིས་

ནི་ཕྱོགས་ཆོས་སུམ་ཅུ་བདུན། །ཡང་དག་ཤེས་ཀྱང་མངོན་སུམ་བྱེད་མིན་ཏེ། །ཐེག་པ་གཉིས་དང་བདེན་གཉིས་ཚུལ་གྱིས་ཤེས། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མི་བྱེད་དོ། །

དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་རྒྱས་པར་བལྟའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྟེན་སྡུ་བལྟ་ཡང་དངོས་པོར་མི་རྟོག་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་ཡང་མི་བལྟ་སྟེ། ལུས་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་

དུ་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་ལུས་ལ་བལྟའོ། །དེན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལྟག་མ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྟག་མ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།། ཡང་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟུག་བསྔལ་ལམ་ཀུན་འབྱུང་བར་ཡང་མི་

@284B རྟོག་ལ། དེས་བྱས་པའི་སྒོངས་པ་ལ་ཡང་འགོག་པར་མི་རྟོག །དེ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་འཛིང་ལམ་དུ་མི་རྟོག་ལ། བརྟོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། དོན་དམ་པ་ལ་བརྟན་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ཚད་མེད་པ་ཤེས་

པར་བལྟའོ། ༥།ཞི་གནས་དང་ལྡག་མཐོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོས་ལ་མི་རྟོག་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཤེས། །ཞི་གནས་ལྟག་མཐོང་རྣམ་དབྱེ་བཞི་བཞིར་གསུངས། །ཆོས་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཞི་གནས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་དོན་དམ་པ་

དེ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ་ནི་ལྟག་མཐོང་ངོ། །ཞི་གནས་ནི་བཞི་སྟེ། དོན་དམ་དང་བརྟར་བཏགས་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། སྒོས་པའི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟུབ་གྱིས་བླུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། བརྟོད་དུ་

མེད་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་དེ་ལ་ཡང་མཚན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའི་སེམས་ཞི་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ངོ་གཅིག་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། འདི་བཞིས་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འགྲུབ་པ་དང་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་བར་དུ་

འཇུག་གོ །ལྷག་མཐོང་ཡང་བཞི་སྟེ། ཞི་གནས་སྒོམ་དུ་འགྲོ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐུར་པ་འདེབས་པ་འཛིན་པ་ངན་པའི་མཐའ་སྤངས་པ་གཉིས་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་གཞག་གི་ཚུལ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྔ་མ་ལྟར་

འགྲུབ་པའི་བར་དུ་འཇུག་པའོ། ༥།ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི། ནང་གི་སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྒྲུབ་རྣམ་དྲུག་དང་། །ཕྱི་རོལ་སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་རྣམ་དྲུག་གི། ཐབས་ལས་སེམས་ཅན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ནའི། །འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱང་རྣམ་དྲུག་ཉིད་དུ་གསུངས། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་

ཏེ་ནང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འགྲུབ་པ་ལས་བརྩམས་པ་དྲུག་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་པ་དྲུག་གོ །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེས་བལྟ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་དང་།

@285A སེམས་ཅན་ལ་བལྟ་བས་འཁོར་བ་མི་འདོར་བ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་མེད་པར་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་འབར་བའོ། །གཉིས་པ་དྲུག་ནི། གང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་བ་

ཆུང་ངུ་ཡང་འབྲས་བུ་ཚད་མེད་པར་བསྒྲུབ་བ་དང་། ཆོགས་ཆུང་ངུས་དགེ་བ་ཚད་མེད་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཞེ་འགྲས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁོང་ཁྲོ་སེལ་བ་དང་། ཐ་མལ་པ་བསྟན་པ་ལ་འཛུད་པ་དང་། ཞུགས་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨིན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་གང་རུང་དག་དངོས་པོ་ཐ་ཆད་ཕྱི་ཁྲོར་གང་ཙམ་ཞིག་ཐ་ཆད་དུད་འགྲོ་ལ་སྤྱིན་དུ་བཅུག་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོར་བཅུག་པས་འབྲས་བུ་ཚད་མེད་པར་བསྒྲུབ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་བར་ཟད་མི་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་མོས་པས་ཆོགས་ཆེ་ཞིང་

མི་སྡུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་བསྐྱེན་གནས་ལ་བརྟེན་པ་ལས་བརྒྱོག་སྟེ། འཕགས་པའི་བསྐྱེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བླང་བ་ཆོགས་ཆུང་ལ་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་དོ། །ཡང་མེར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་དུབ་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཐར་པ་འདོད་པ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་

ལས་བརྒྱོག་སྟེ་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ཞེ་འདྲས་པའི་ཁོང་ཁོར་སེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་ཐབས་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་བསྟུབ་སྟེ། མཐུན་པ་དང་། འཁྲིག་ཅིང་སྡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་བསམ་པ་དང་། ནན་ཏུར་ལས་བྱུང་བ་

དང་། བྱས་པ་ལ་ལན་ལོན་པ་དང་། དག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སོ། །དང་པོ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་དང་པོར་ལུས་ངག་གི་སྒྱུ་པ་འཇམ་ཞིང་མཉེན་ལ་ཞི་བ་དག་གིས་མཐུན་པར་འཇུག་པས་བདག་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བསལ་ནས་དག་འ་བ་དང་གུས་པ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་བསྐྱེད་

ནས་ཆོས་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་དེ། གདོད་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །དེའང་བཅོ་ཐ་དད་མི་སྐྱོ་བས་ཅི་རིགས་པ་དང་ཅི་ལྟར་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །འཁྲིག་ཅིང་སྡོད་པ་ནི་གང་ཟས་སྐོམ་ནས་བྱ་བའི་བྱོགས་ཀྱི་བར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་

@285B འདོད་པ་རྣམས་ལ། ཕྱིད་རྣམས་གལ་ཏེ་ཕར་འཛིན་པ་དང་མར་འཛིན་པ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་པའི་བར་དུ་བྱེད་ན་ངས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་གྱི་དལ་མ་ཡིན་ན་མི་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་འཁྲིག་ཅིང་སྡོད་དོ། །ཡང་སེམས་ཅན་ཉེས་པ་བྱེད་པ་དག་གཞན་གྱིས་ཟིན་ཏེ་གསོད་

པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་འཇིགས་པ་ལ་ཡང་སྐྱ་མ་ལྟར་ངས་བསྒྲབ་བོ་ཞེས། ཐབས་དེས་དེ་དག་ཀྱང་སྡུར་བ་སྡུར་བར་སྨིག་པ་སྣང་བ་དང་དག་བ་བླང་བ་ལ་གཞུག་པར་རྟུས་པའོ། །མི་མཐུན་པའི་བསམ་པ་ནི་ཐབས་དེས་མ་དུལ་ན་ཡང་དེ་དག

ཉིད་ལ་ཕན་པར་འདོད་པས་དངོས་པོ་དེ་དག་རེ་ཤེག་མི་སྨྲིན་ཏེ་སེར་སྣ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཐབས་དེས་འདུལ་ཡང་འགྱུར་ཞིང་མི་ཉན་ན་ཕན་སེམས་ཀྱིས་འབྲུགས་པར་ཡང་སྟོན་ཏེ་སྐྱིང་ནས་འབྲུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཕན་སེམས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྟོན་ཅིང་གནོད་པ་འགའ་བྱེད་དེ་སྐྱིང་

ནས་ནི་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་དག་ལ་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་སྨིག་པ་སྟོང་ཞིང་དགེ་བ་ལ་འཛུད་དོ། །ཁན་ཏྲར་ལས་བྱང་བ་ནི་བདག་རྟེ་བོའམ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་བདག་པོར་གྱུར་ན་བྱན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྡུ་མ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་ངས་དབང་ཐང་ཟས་ལ་སོགས་པ་གཅོད་

དོ། །བརྡེག་པ་དང་ནོར་དང་དབྱལ་བ་དང་ཡུལ་ནས་སྤྱུག་གོ་ཞེས་སྨིག་པས་དགེ་བ་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་འཛུད་པའོ། །ལན་ལོན་པའི་ཐབས་ནི་རང་གི་གང་ལ་སྡུད་བྱིན་པའམ་སྤྱུག་བསྡུལ་ལས་བསྐྱབས་པ་ལ་སོགས་པས་ཕན་བཏགས་པ་དེ་དག །བྱས་པ་གཟོ་བས་ཚུར་

ལན་དུ་ཕན་འདོགས་ན་དེ་དག་ལ་དགེ་བ་བླང་བ་ཁོ་ན་ལ་ལན་དུ་འཚོལ་གྱི་ཟང་ཟིང་ནི་མི་འདོད་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཐབས་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་དག་འཕན་གྱི་ལྷུང་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ནས་འདིར་རིགས་མཐོ་བར་སྐྱེ་བ་དང་།འདོད་པའི་

ཡུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱངས་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཅི་རིགས་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་མདོ་དང་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་ཞེ་འགྲས་པའི་ཁོང་ཁྲོ་སེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བསྟུབ་པར་བལྟའོ། ༼།གཟུངས་ནི། འདོད་ལ་མ་ཞེན་ཕྱག་དོག @286A མེད་པ་དང་། །གཉོང་ལ་འགྱོད་མེད་ཆོས་ལ་རབ་དགའ་བཞིས། །ཆོས་དོན་གསང་སྔགས་བཟོད་བསྟུབ་གཟུངས་རྣམ་བཞི། །རྒྱལ་སྲས་ཚོགས་རབ་བསགས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། ཆོག་གི་གཟུངས་

དང་། དོན་གྱི་གཟུངས་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཟུངས་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གཟུངས་སོ། །དང་པོ་ནི་གང་གིས་ཆོས་ཐོས་པ་ཙམ་ཁོ་ནས་མ་གོམས་ཤིང་ཁ་ཉོན་མ་བྱང་བའི་ཆོག་རྣམས་རིམ་བཞིན་བསྟེབས་ཤིང་སྒྲུབ་བའི་ཡི་གེ་ཚད་མེད་པ་དག་དྲས་ཚད་མེད་པར་

འཇིན་པར་འགྱུར་བའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྔ་མ་དང་འདྲ་བ་ལས་ཁྱད་པར་འདི་ཡོད་དེ་ཆོས་དེ་དག་གི་དོན་ཚད་མེད་པ་དག་མ་གོམས་ཤིང་ཡིད་ཀྱིས་མ་བྱང་བར་དྲས་ཚད་མེད་པ་དག་ཏུ་འཇིན་པའོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་གསང་སྔགས་འདི་

གཞི་གང་དག་ཡམས་རད་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་འགྲུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའོ། །བཞི་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་སྦྱིད་པ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་དབེན་པ་ལ་གནས་ཤིང་ཚོག་ཀྱང་མི་སྨྲ་ལ་སྙན་དང་ཡང་མི་ཕྲད་པར། ཟས་རྙེད་བ་ཟ་བ་དང་། སེམས་པ་ལྷུར་

བྱེད་པ་དང་། མཚན་མོ་ཡུན་ཐུང་ངུ་ཉལ་བ་ནི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སྟོན་པས་གསུངས་པ། ཀ་ཌ་ཐྲ། ཙོ་ཙི་ཏེ་མི་ཏེ་ཀི་ཏེ་ཆི་ཀྱི་ཏེ་པ་ཌྲ་ནི་སྟྭ་ཌྲ། ཞེས་པའི་དོན་སེམས་ཤིང་འཇལ་ལ་ཉེ་བར་རྟོགས་པས་ཞུགས་ཏེ། སུ་ལའང་མ་ཐོས་པ་རང་གིས་སྐབས་འདི་དག་ལ་ནི་དོན་

འགྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་དོན་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །འདིའི་དོན་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་དུ་དོན་རིག་པས་དེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་དོན་གཞན་མི་ཚོལ་ན་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་སྣམ་པས་དོན་རྟོགས་པའི་དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་བོ། །དེས་གཟུངས་ཀྱི་ཚོག་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་

@286B ཐོབ་པས་སྡུང་དུ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་མོས་པ་སྤྲོད་པའི་སའི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་གནས་པའོ། །ཐོབ་པའི་དུས་ནི། དང་པོ་གཉིས་ནི་བསྒལ་པ་བྱངས་མེད་དང་པོ་འདས་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་ས་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ་འཐོབ་སྟེ། ངེས་པ་དང་བརྟན་

པ་དང་ཆེ་བའོ། །དེ་མན་ཆད་ནི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་ངམ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། ངེས་པ་དང་བརྟན་པ་དང་རྒྱུ་ཆེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་འང་དེ་དང་འདྲའོ། །བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གཟུངས་ནི་སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་ཐོབ་བོ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་

དང་ལྡན་པ་སྟེ། འདོད་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་མཐོ་བ་ལ་ཕྲག་དོག་མི་བྱེད་པ་དང་། བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་ཞིང་མི་འཚོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་སྨོད་དམ་སྤྱི་སྨོད་ཀྱི་མ་མོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་ལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའོ། ༥།སྨོན་ལམ་གྱི་

དབང་དུ་བྱས་ནས། སྨོན་ལམ་ལྟ་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བ་དང་། །སྤྱོད་ཡུལ་ཡང་དག་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཞིའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་ནི་དང་པོ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །སྐྱེ་བ་ཡི་ནི་ཕྱི་མ་ལ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དང་མཐུན་པའི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བར་སྨོན་པའོ།།

སྟོང་ཡུལ་གྱི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དང་ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཅ་བསྟོམ་པའི་ཡུལ་ལ་སྟོན་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ནི་ཕྱི་མ་ལ་མདོ་འམ་རྒྱས་པར་དག་ཅ་ཐམས་ཅད་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བར་སྟོན་པའོ། །སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་ནི་ཡང་དག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་

བ་བཅུ་སྟེ། ཕྱི་མ་ལ་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྱི་བྱ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་གཟུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྟན་པ་དང་། ཞིང་སྦྱང་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོའོ། ༄།ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། བརྗོད་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་སེམས་གནས་དང་། །དེ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཉེས་ལ་མི་སྟོན་དང་། །བརྗོད་མེད་སྤྲོས་ཀུན་ཞི་བར་

@287A ཡིད་བྱེད་ལས། །སེམས་གནས་དེ་དག་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་དུ་གནས།། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་ནས་སེམས་གནས་པའོ། །སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་

ངེ་འཛིན་ནི་བརྩོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ལོག་པར་བརྟགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྐྱོན་ཆགས་པར་རིག་ནས་ཕྱིས་དེ་ལ་མི་སྐྱོན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་གནས་པའོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བརྩོད་

དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞི་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་གནས་པའོ། ༼།བྱང་ཆུབ་ངེས་པའམ་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། །ལོག་པར་

སྐྱོན་དང་ཡང་དག་མངོན་དགའ་དང་། །བདག་དང་བདག་གི་མེད་པར་ལེགས་བལྟ་བས།། འདི་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་གསུམ་དུ་བཞག་གི་འདི་ལས་གོང་ན་ཡང་མེད་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པར་ཡང་མེད་ཅེ་ན། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་གཉིས་ཡིན་ཏེ།

ཡོད་པ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །མེད་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་འོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་ལ་མི་མཐུན་པར་བདེན་པར་སྐྱོན་པ་ལས་ནི་སྐྱོན་པ་མེད་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྐྱོན་ཅིང་དགའ་བར་འཛིན་པ་ལས་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །མེད་པ་ཁོ་

ན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་སྣོན་པར་རམ་མི་སྣོན་པར་མི་བྱ་བར་དེ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བར་བལྟ་བར་བྱ་བ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞག་པའོ། ༄།ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་བསྟན་པ་ནི། འདུ་བྱེད་མི་རྟག་སྨྲག་བསྟལ་ཆོས་རྣམ་ཀུན། །བདག་མེད་སྐྱན་དན་འདས་ཞི་

ཆོས་མདོ་བཞི། །ཐུབ་པ་ཐུགས་ཞི་རྒྱལ་སྲས་སྟ་མ་རྣམས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་རྒྱུན་ཀུ་གསུང་མཛད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གསུང་བར་མཛད་དེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་

@287B རྟག་པ་དང་སྨྲག་བསྟལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་མདོའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་དོན་གྱིས་ཆོས་ཐལ་ཆར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་མདོའོ། །ཡང་ཐུབ་པ་ཐུགས་ཞི་བ་སྟ་མ་

རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་མདོའོ། །འབྱོར་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་སྲིད་རྩེའི་གོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མདོ་ཞེས་བྱའོ། ༄།དེ་དག་ཉིད་བཤད་པ་ནི། མི་རྟག་བརྗོད་པའི་ངོ་བོས་རྟག་མེད་དང་། །སྐྱེ་འགག་ལ་བརྟེན་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་

བཞི། །སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་གདུང་སྡུག་བསྔལ་དོན། །ཕུང་སོགས་བདག་མ་ཞི་ཞིང་གཞན་ཡང་མེད། །བརྩོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་གྱིས་ཆོས་ཀུན་སྟོང་སྟེ། །འདུ་བྱེད་སྐྱོས་ཀུན་ཉིན་ཞི་སྐུ་ངན་འདས། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

བརྩོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བདག་མེད་ཁོ་ནར་དམིགས་ན་མི་རྟག་པར་མཐོང་ངོ། །ཡང་བརྩོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དམིགས་ནས་བརྩོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། འདས་པའི་འདུ་བྱེད་སྐྱེས་

ནས་འགགས་པ་དང་། ད་ལྟར་ཀྱི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དག་གིས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཅི་རིགས་པར་མི་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་ལས། དུས་གསུམ་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་འཇུག་པ་མཐོང་ནས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་གསུམ་མཐོང་སྟེ། སྐད་ཅིག་གི་འོག་ཏུ་ནི་བཞི་པའང་མཐོང་ངོ། །དེ་ལ་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྐྱེ་མ་ཞེག་མ་ཐག་སྐར་མེད་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ཉིད་མ་ཞེག་པ་ནི་གནས་པའོ། །སྐར་ཅིག་གཉིས་པར་འགགས་

པ་ནི་འཇིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞི་ཚར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟའོ། །དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པའི་མི་རྟག་པ་དེ་དག་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡང་དག་པར་ཤེས་སོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་ཏེ། གང་ཟག

@288A ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའོ། །དང་པོ་ཆོས་ཡོད་པ་འདི་དག་བདག་མ་ཡིན་ལ་འདི་དག་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་

པའོ། །ཡང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་སྟར་ཆད་ལ་ཕྱིས་མ་ལུས་པར་མེད་པར་གྱུར་ནས་དེ་ལས་གཞན་ཡང་གཏན་དུ་མི་འབྱུང་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེའང་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་རིག་པར་བྱའོ། ཞ།ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོར་པ་མདོ་ལས་

འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དངོས་པོ་ཆུང་ལ་སོགས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །སེམས་དང་བསྟོ་སོགས་བསམ་རྟོགས་རྒྱ་ཆེ་བས། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་དོན་ཆེན་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །དངོས་དང་སྒྲོར་སོགས་ཆེན་པོའང་ཟེལ་གྱིས་གཏོན། །ཐབས་ལ་མཁས་

པའི་མདོ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཟན་ཁམ་གཅིག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་ཏེ། དུད་འགྲོ་ལ་ཟན་ཁམ་གཅིག་སྦྱིན་པར་བྱེད་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་ཞིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེའང་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟོའོ། །རྒྱུ་གཉིས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ལ་མཁས་པས་སོ། །ཡང་དེས་གཞན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་བསྟོ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྟོས་པ་དེས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་བླ་ན་མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་པོ་འང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའོ། །ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་ན་མི་ཏོག་གི་ཤིང་རྟ ངམ། སྤྲོས་ཀྱི་ཤིང་ལྟོན་པ་དང་། མི་ཏོག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་མ་གཟུང་བ་དག་ནི་བསམ་པས་བླང་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

ལ་འབུལ་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟོའོ། །བཟུང་བ་དག་ནི་དྲྭ་བཀས་པའི་ངང་ཙམ་འབུལ་ཞིང་བསྟོའོ། །བསྟོས་པ་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་བོ།། ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡིག་པ་ཇི་སྙེད་པ་བསྡུས་ཏེ་འཆགས་

@288B པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་འབབ་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གོ་སྐྱོན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་ཀུན་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་དོན་དུ་བསྟོའོ། །དཀོན་བའི་རྩ་བ་དེས་ཀྱང་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཐོབ་བོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་དང་བཀུར་སྟི་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ལས་བྱུང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་པར་སོ་སོར་རྟོག་གོ། དེས་གཅིག་ལ་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་

བྱས་པས་ཐམས་ཅད་ལའང་བྱས་པར་ཤེས་སོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དག་གི་མཆོད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསམ་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་བསྟོ་བར་བྱེད་དོ། །རང་ཤེས་རབ་རྟུལ་ན་ཡང་མི་ཞུམ་པར་ཐ་ན་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་ལ་ཡང་འཇུག

ཅིང་དེའི་དོན་དེ་ནི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྟོག་གོ །དེ་ཁ་ཅིན་བསླབས་ནས་མི་ཞུམ་ཞིང་སྐྱིང་རྡེ་བསྒྲིད་དེ་རྟེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་མི་འདོད་པར་ཡུལ་དང་ཡུལ་དུ་སྐྱོ་བོ་མང་པོ་ལ་སྟོན་ཅིང་། སེམས་ཅན་སུས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཐོས་པ་དེ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་

མི་ལྷོག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་འདེབས་སོ། །དེའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་འང་ཐོབ་བོ། །བརྒྱ་ལ་རང་དབུལ་པོར་གྱུར་ན་ཡང་ཐ་ན་གཞན་གྱི་གླ་མི་བྱས་ཏེ་ཟས་ནལ་ཤ ཟེ་གང་ཙམ་

བླངས་ནས་མ་ཞུམ་པར་དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་འདུལ་ལོ། །ཕུལ་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོས་བྱིན་ན་སྨིན་པ་ཆེ་བར་གསུངས་པས། ངའི་དངོས་པོ་འདི་ཆུང་མོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་པ་ལས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྟོག་གོ །བདག་གིས་

དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཕྲུག་རྡོ་བ་མཚན་ངོ་བོ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཅིང་། ལག་ན་རིན་པོ་ཆེ་འགྱུར་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྔོའོ། །དེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་འགྱུར་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྲལ་བའི་སྨིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་

@289A གཏོན་ཏོ། །ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེགས་ན་དགའ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། རང་བས་དེ་དག་ཆེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཆེ་བར་གྱུར་ཀྱང་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ལ་རྟོག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ལས་ནི་ཉན་

ཐོས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་རྣེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཆེའང་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་སྟེ་དེ་དག་ནི་ཕའི་ནོར་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་པས་ངས་འདི་དག་ལ་དག་འ་བར་ཡང་མི་གཟུང་ཐུག་དོག་ཀྱང་མི་བྱའོ་ཞེས་རྟོག་གོ །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀུར་

བྱས་ཀྱང་ཁེངས་པ་མེད། མ་བྱས་ཀྱང་ཞུམ་པ་མེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་མཉམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆགས་སྡང་སྤངས་པ་ཐོབ་བོ། །ཡང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྟེགས་པ་གཅིག་པུས་ཀྱང་ཐ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཅར་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། སྤོང་བ་བྱུང་ན་སེར་སྣ་ཚར་

གཅོད་ཅིང་གཏོང་བ་སྤེལ་བས་སྟེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་སྟེན་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འཛོད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བྱམས་ཤིང་མི་འཁྲུགས་པས་སྟེན་པས་བཟོད་པ་དང་། བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་གུས་པས་

བསྒྲུབ་ཅིང་རྩོལ་བས་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་བསམ་གཏན་དང་། སྟེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་ཤེས་རབ་བོ། །དེས་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྟེན་པ་ཆུང་ངུ་ནི་ཆེན་པོར་བྱེད། ཆེན་པོ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་དོ། ༥།གཞན་ཡང་ཉེས་པ་བྱུང་ནའང་མི་

ཞུམ་སྤྱོང་བྱེད་ཅིང་། །གཞན་དག་དེ་ལས་བརྒྱ་ཕྱིར་རབ་འབད་བྱེད། །བརྒྱ་ལ་སྟེག་པའི་བྱོགས་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན། བདག་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྡུ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་ན་སེམས་གདུང་བར་བྱ་དགོས་པས། སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་དོན་དུ་ཕྱི་མའི་མཐའི་

བར་དུ་འཚོར་བར་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཞུམ་པའམ་སྐྱག་པར་མི་བྱ་བར། འཚོར་བ་ཉིད་ན་གནས་པས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། ཉེས་པ་འདིའང་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱ། ཕྱིན་ཆད་བསྡམས་པར་བྱ། གཞན་ཡང་ཉེས་པ་ལས་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་གོ་ཆ་

@289B བྱོན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཞི་བྱུང་ཡང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདིས་སེལ་བ་ལྟ་ན་ཉེས་པ་མེད་པར་ང་སྨྲའོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་སློབ་པ་ན་བསྐལ་པ་འབུམ་དུ་རྩ་བ་དང་འབྲས་བུ་ཟ་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་ལྟར་

སྨྲས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྨྲས་པ་བཟོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ན་རྩ་བའི་ཉེས་པ་ལྷུ་བའོ།། ཉན་ཐོས་ལ་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བྱུང་ན་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བའི་སྐལ་པ་མེད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་བཞག་པའང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་

མེད་དོ་ཞེས་སོ། ༄།མི་སྐྱོ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། དགེ་རྩས་ཡོངས་ཟིན་བྱམས་ཆེན་ལ་སོགས་ཆོས། །ཉི་ཤུས་རྒྱལ་སྲས་འཕོར་བར་སྐྱོ་མི་འབྱུར། ༄།གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ་ལས། ཆོས་ཉི་ཤུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕོར་བར་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བས་ཡང་དག

པར་ཟིན་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། དེས་ཟིན་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྩེ་ན་འགྲས་དང་། ཡྔག་པའི་བསམ་པ་དང་། ཐབས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། ཡི་ཤེས་དང་། བརྟུལ་བ་དང་། བྱན་པ་དང་།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། བསྡུ་བ་བཞི་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། ཐོས་པའི་ནན་ཏན་དང་། གཟུངས་དང་། སྤྲོབས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། དེས་ཟིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། ༄།དེའི་བྱེད་པ་ནི། དེ་ལས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་

པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞི་པ་བཞི་རྟ་གསུངས། །མདོ་སྡེ་ཉིད་ལས། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པར་རྟོག་ཏེ། ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། རང་བདེ་བ་ལ་མ་ཚགས་པ་དང་། དུས་སུ་བསྐུལ་བ་དང་། བསམ་པ་ཤེས་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། བཀའ་བློ་བདེ་བ་དང་།

སྐྱན་པར་སྦྱོ་བ་དང་། ངང་ཚུལ་འཇམ་པ་དང་། འཕྲོམ་ཞིང་ཁྲོ་གཉེར་མེད་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། ཁོང་ཁྲོ་མེད་པ་དང་། སྐྱིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། ཕན་པའི་དངོས་པོ་སེམས་པ་དང་། བདག་དུལ་བའི་སེམས་སོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། བསམ་པ་དག་པ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་

@290A པ་དང་། ཉེས་བྱས་བཟོད་པའོ་ཞེས་སོ། ཤ།ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་སྒོམ་པ་ནི། ཡོངས་བཟུང་ཀུན་གཏོང་ཚུལ་ཁྱིམས་རྣམ་དག་པར། །སྒོམ་སོགས་འགྲོ་ཀུན་དོན་དུ་ཡོངས་བསྟོ་ཞིང་། །བྱེད་དང་ལས་དང་བྱ་བར་མི་རྟོག་པ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཉམ་

པར་སྒོམ་བའི་ལམ། །ལྷའི་བུ་རབ་རུལ་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཚེ་བདག་དང་བྱང་ཆུབ་དག །གཏན་དུ་མཐོང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་མཚན་ཉིད་དོ། །ཧང་དང་ཡང་ན་ཕྱི་རོལ་དག །ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བྱེད་

ཅིང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡོངས་བསྟོ་བ། །དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞི་ཞིང་རབ་ཞི་གཅོད་དག་ཅིང་། །ཚུལ་ཁྱིམས་རྨོམ་སེམས་མི་བྱེད་ལ། །ལུས་དང་ངག་ཡིད་ཞི་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་མཚན་ཉིད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ནི་ཞུགས་གྱུར་ཅིང་། །གཞན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱོར་བྱེད་

ལ། །སངས་རྒྱས་ཆུལ་ཁྲིམས་སྡོམ་བྱེད་པ། །དེ་ཕྱིར་ཐབས་ཤེས་བྱ་བ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རབ་སྟོང་ཤིང་། །བདག་མེད་བཟོད་པ་སྒོམ་བྱེད་ལ། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱིས་མ་སྐྱས་པ།། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཁྲོ་བ་དང་། །གསོད་དང་འཆིང་བ་བཟོད་བྱེད་

ཅིང་། །སེམས་ཅན་དེ་དག་མི་སྡུག་བ། །དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ལུས་ཀྱི་སྡུག་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། །ངག་དང་སེམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ལ། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་དབེན་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་བྱེད་ཅིང་། །བསམ་གཏན་བདེ་བ་རབ་སྤྱངས་ནས། །ཁོང་

དང་ཡུལ་ན་སྣང་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཚུལ་རོལ་མ་ཡིན་ཕ་རོལ་མིན།། མཐུན་པའི་ཕ་རོལ་རབ་གནས་ཤིང་། །སྤྲོས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུན་ཆད་པ། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྟོག་ཡིན། །གང་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་བྱུར་ནས། །དེ་ནི་བཏང་སྙོམས་མི་བྱེད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་སྟོང་ཉིད་

སྨོན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉན་པའི་ཚོགས་ནི་སྨིན་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །དགོན་པར་གནས་པའི་ཚོགས་ནི་བྱས་པའི་ལས་ཆུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བླ་མ་བསྟེན་པའི་ཚོགས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་

@290B སྒོར་འགྱུར་རོ། །ཤང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་གི་ཚོགས་ནི་ཐོས་པའི་ཚེས་རྣམས་ཆུད་མི་གཟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཚོགས་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡི་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ། ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་བརྩེན་པར་བགྱིའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའོ། །ལམ་དེ་དག་ལ་གནས་ན་ནི་བདུད་ལས་འདའ་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཐོབ་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོན་ཏེ་མི་འཆབ་བོ་ཞེས་སོ། ༥།ཞིང་སྦྱོང་བའི་སྦྱོད་

པ་ནི། སྒོག་གཅོད་སྡོམ་པས་འབྱོོ་རྣམས་ཆོ་རིང་ཞིང་། །སྟོབས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པར་བསྟོ་ལ་སོགས། །སྡོམ་པ་རྣམ་བཅུས་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་ནི། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་སོགས་རྣད་བྱང་སྦྱོང་ལ་བསླབ། །འདི་ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རྣམ་ཐར་སྟེ། །མཚུངས་པས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ཞིང་གཅིག

ཀུ། །བྱས་ནས་སྨྲོང་ཕྱིར་ཞིང་དམན་མཆོག་སོགས་རྣམས། །འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཙམ་དུ་བལྟ། །འདས་ཆེན་ལས། ཞིང་སྨྲོང་བ་ནི་སྲོག་གཅོད་པའི་སྡོམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོ་ཅིང་བ་དང་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་རྩུ་འཕྱལ་དང་ལྡན་པར་སྨྲེན་ལམ་འདེབས་སོ། །ཀུ་འཕྲོག་སྨྲོང་

བས་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དུ་གྱུར་ཏེ་རང་ཉམས་སུ་སྨྲོད་ལ་ཕྱུག་ཅིང་ཆོག་ཤེས་པར་རོ། འཁྲིག་པ་སྨྲོང་བས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་། བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་མེད་པར་རོ། རྩུན་སྨྲོང་བས་ནི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་སྨོས་ཀྱི་ཤིང་ཡོད་པ་དང་སྣ་སྣན་པ་

ཐོས་པར་རོ། །ཕྲ་མ་སྨྲོང་བས་ནི་བརྒྱམ་ཞིང་ཕན་ཚུན་ཆོས་སྨྲོན་པར་རོ། །ཆོག་རྩྭ་སྨྲོང་བས་ནི་གཞི་མཉམ་ཞིང་ཆོར་མ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་མཉམ་པར་རོ། དགེ་བྱལ་སྨྲོང་བས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱུག་བསྔལ་མེད་པར་རོ། །བརྟན་སེམས་$_{@291A}$ སྨྲོང་བས་ནི་འདོད་པ་དང་ཕྲག་དོག་གིས་འཆོ་བ་དང་ངན་པར་ལྟ་བ་མེད་པར་རོ། །གསོད་སེམས་སྨྲོང་བས་ནི་བྱམས་པ་སྒོམ་ཞིང་བུ་གཅིག་པའི་ས་ཐོབ་པར་རོ། །ལོག་ལྟ་སྨྲོང་བས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པར་རོ། །ངས་ཞིང་སྨྲོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་མ་

བསྟེན་པར་ཡང་མི་ལྟ་སྟེ། ལ་ལ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་གྲིང་འདི་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པར་སྣང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དག་ཞིང་ངན་པ་ན་བཞུགས་པར་སྣང་བ་ཡང་དོ། །རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་གང་གླའི་ཀླང་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་ཕམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱབ་ཕྱོགས་

བདེ་བ་ཅན་དང་། ཤར་རྒྱ་གམ་དག་དང་དེའི་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པས་མི་ཕམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ངའི་ཞིང་ཡིན་པས་དེར་བྱང་ནས་འདིར་ཆོས་གསུང་བར་སྟོན་པའོ། །ང་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སོ། ༼།སྒྲོད་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་

ཁྱད་པར་ལས་བསྟོ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་བསྟོ་བ་དམ་པ་བཅུ།། དཔའ་ཆེན་རྣོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་མདོ་ལས་བལྟ། །དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོ་བ་བཅུ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་བལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་ཅིང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་

ཡོངས་སུ་སྨྱོན་པའི་བསྟོ་བ་དང་། མི་ཕྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་མཇོད་མི་ཟད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མཉམ་

པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཆགས་པ་མེད་ཅིང་བཅིངས་གྲོལ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཚད་མེད་པའི་རྗེས་སུ་སོང་བའི་བསྟོ་བའོ། ༼།དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཁྱད་པར་དག་བསྟོ་བ་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོངས་བསྟོ་བ། །བསྟོ་

བའི་རྒྱལ་དང་ཕྱང་པོ་གསུམ་ལས་སོ། །མདོ་དང་པོ་ལས་ནི། གང་དག་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ན་ལྷ་དང་མིའི་བདུག་སྤྱོས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ངོ་བོ་བཅས་ཏེ་ $\mathrm{R_{(R+YA)}}$ དང་། རྟོའི་སྐྱིང་པོ་ལ་

@291B སོགས་པ་བདག་གི་བ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ཁམས་ཀྱི་རྣལ་ཕྱ་རབ་སྐེད་ཀྱི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཅིག །སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་མཉེས་པར་གྱུར་ཅིག །ན་བཟའ་དང་ཞལ་ཟས་དང་གཟེམས་ཆ་དང་བསྐྱེན་གྱི་གསོས་དང་རྒྱེན་སྐྱེན་གྱི་ཡོ་བྱད་རྣམས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ནས། དེའི་

བྱང་དུ་བྱིས་པའི་རབ་ཀུ་བྱུང་བ་དང་གཞོན་ནུའི་རབ་ཀུ་འབྱུང་བ་དང་ལྷོག་མ་ཡིན་པར་རབ་ཀུ་བྱུང་བ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་ཀུ་བྱུང་བ་དང་ཡང་དག་པའི་མཐར་རབ་ཀུ་བྱུང་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བར་དུ་རབ་ཀུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །དེའང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་

ལས་འདས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྐྱོན་མེད་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། ལྷ་དང་མི་དག་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་བའི་སྤྱད་དུ་བདག་རབ་ཀུ་

འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་ཉེ་བར་འཚོ་བ་ལྟར། དག་བ་བཟུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྟུབས་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བགྱིས་ནས། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡོངས་སུ་སྨྱོད་པ་དག་ལ་འབུལ་ལོ། །

ནམ་ཀུན་ཅ ནས་ཀྱང་བྱ་ཚོད་དང་སྤྱང་ཀི་དང་ཁྱི་དང་ཕ་དང་གཅན་གཟན་དང་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་པགས་ཅ པ་དང་རྒྱས་པ་དང་རྩས་པ་དང་ཤད་དང་ཁྲག་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཟ་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དེས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ནས་ཁམས་གསུམ་

@292A ནཱ་རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་སྙེད་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །བྱས་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ནས་མཐོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཐོས་

པ་དང་དྲན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །ས་ངར་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་དུ་སེམས་ཅན་གང་དག་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ཕར་མི་འཛོག་པ། མར་མི་འཛོག་པ། དག་སྟོང་དུ་མི་འཛོག་པ། བྱམ་ཟེར་མི་འཛོག་

པ། རིགས་ཀྱི་ཆོན་རབས་ཀྱི་རྩེས་མི་སློགས་པ། ངང་ཚུལ་ངན་པ། སྟོག་པའི་ཚོས་ལ་སྟོང་པ། རྒྱུད་བསྟོགས་པ། བསམ་པ་བསྟོགས་པ། ས་བོན་བསྟོགས་པ། དག་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ། ངན་སོང་ལ་ཕྱོགས་པ། མཚམས་མེད་པ་ལྟ་དང་ལྡན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས་པོ་

ཚོས་སྟོང་བ་རྣམས་འདུས་པ་དང་པོར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བློ་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ནས་ཞིང་འདུས་པ་གཉིས་པ་ལ་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་འབྱུང་ཞིང་། བདག་གིས་དེ་ཐམས་

ཅད་བགེ་ཆགས་དང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པར་བྱུར་ཅིག་ཅེས་སོ། །ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་

ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅིང་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་གཏུགས་པར་བྱ་སྟེ། ཕུས་མོ་གཡས་པ་ས་ལ་འཇུགས་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པར་བྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །གཡོན་པ་འཇུགས་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་སྡུད་གཏུགས་ཡོད་ཅིང་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་གནས་པར་བྱུར་ཅིག་ཅེས་སོ། །ལག་པ་གཡས་པ་ཤ་འཇུགས་པའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་མཆོག་དམ་པར་བཞུགས་པ་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

@292B དང་ལྡན་པས། དབུ་དང་སྐུ་དང་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་ལ་བྱུགས་ཏེ་ཕྱག་གཡས་པ་ས་ལ་བསྣུན་ནས་བདུད་དཔུང་ལྔ་ཞེན་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་ཀྱང་བདུད་ཕྱིར་ཆོལ་བ་ཆོམས་པར་བྱུར་ཅིག །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་ཅིང་ས་

ལ་བསྡུན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །ལག་པ་གཡོན་པ་འཕྲོགས་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་སྡུ་དག་བྱེས་པའི་ཆོས་ལ་གནས་ཏེ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་གདུལ་དཀའ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཤིན་ཏུ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག །གདོང་པ་དང་དཔལ་

བ་ས་ལ་གཏུག་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པས་བླ་མ་རྣམས་ལ་རིམ་གྲོ་བགྱིད་ཅིང་སྤྱི་གཙུག་བལྟར་མི་མཐོང་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཕགས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་བདག་ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་འཚལ་བ་འདིས། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་སྤྲིན་པ་ལྟ་སེལ་བར་གྱུར་ཅིག །དབང་པོ་ལྟ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །མིག་ལྟ་ཡོངས་སུ་དག་པར་གྱུར་ཅིག །མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་ལྟ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་འགྲོ་བ་ལྟར་སྐྱེས་པ་རྣམས་འགྲོ་བ་ལྟ་ལས་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཚུལ་

ཁྲིམས་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོ། ༈།སྨོན་ཡུལ་ལ་

སྒོང་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ནི། སྒོང་ཡུལ་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ། །སྒོང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལས་ཏེ། །རྒྱལ་སྲས་སྒོང་ཆེ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར། །དབང་པོའི་སྒོང་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རིགས་ཤིང་མཐུན་ཚོགས་གིས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅྱིར་དེ་

མངོན་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞལ་ཆེན་གྱི་ལེའུ་དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་མ་ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱད་པ་དང་། མི་འཕྲོགས་པ་དང་མི་འབྲུགས་པ་དང་བསྟུགས་པ་དང་དག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་ཡི་ཤེས་

@293A སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རིགས་དང་རུས་དང་རྒྱུད་དང་གཟུགས་དང་མཚན་དང་དྲན་པ་དང་བློ་གྲོས་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བློ་གྲོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས

ཅན་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་སྟོབས་བཅུ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷ་དང་སྐྱེའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་བཟང་ཞིང་བཀྲ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་དང་སྐྱབས་ལ་སོགས་པར་འགྱུར

བའི་རྒྱུ་ནི་སེམས་ཀྱི་ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྤྲོར་བ་དག་སྟེ། འདིས་ཡོན་ཏན་དེ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ལས་སུ་འགྱུར། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་།

མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག །ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྲུབ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོན་པ་གཉིས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའོ། །འདི་ལྟར་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་

ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་ཁྱིམ་གྱི་ཕིབས་པོས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་མ་དང་འབྲོགས་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དང་འབྲོགས་པ་དང་། བྱ་སྐད་དང་འབྲོགས་ཙ་ན་སྟེད་པ་དང་

བྲལ་བས་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་འབྲོགས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་འདོད་པའི་གསལ་ཤེང་སེལ་བ་དང་། ཀླུ་གང་དང་རོལ་མོ་དང་འབྲོགས་ན་གང་མ་ཐན་གྱི་མཆོག་ལྟ་བུར་མཐོང་ཞིང་ཚོས་འབྲོག་བའི་བརྗོད་པ་ཐོབ་པ་

དང་། ཆུང་མ་དང་འབྲོགས་ན་འདོད་པའི་གསལ་ཁེད་དང་བྲལ་ཞིང་འཕགས་པའི་སར་ཆུད་པ་དང་། རྒྱུ་གྱིས་བརྒྱུན་སྲིད་པར་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པའི་ཁྱུར་བོར་བ་དང་། ཁང་སྟེང་དུ་ཕྱིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁང་སྟེང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྟྲིན་པ་

@293B གཏོང་ན་བདག་འཛིན་མེད་པས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་དང་། མ་བྲལ་ཞིང་འབྲོགས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་འདུ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་བཅོོན་ར་མཐོང་ན་གནས་མེད་པར་སྟྲོད་པ་དང་གར་དགའ་བར་འདོད་པ་དང་། ཁྱིམ་ནས་འབྱུང་ན་བཅིངས་བྲོལ་དང་ཆགས་

པ་མེད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འབྲོན་འགལ་བ་མེད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་མཐུན་པར་འབྲོ་བ་དང་། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐད་དུ་འབྲོ་བ་ན་ཆོས་ལ་རྩོམ་ཞིང་མཁས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞུན་བར་ཆད་མེད་ཅིང་མི་ལྡོག་པ་དང་། གོས་དཀར་པོ་འདོར་ན་སྟིག

པ་སྤངས་ཤིང་དགེ་བ་སྤྱངས་པ་དང་། སྐྱ་དང་ཁ་སྤྱ་འདྲིགས་ན་མཉམ་པར་འཇོག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། དྲང་སྲིག་ཙྩོན་ན་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོའི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱུང་ན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་

དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ན་དགེ་བ་ལ་མོས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མི་ཆད་པའི་དོན་དུ་བསྟོན་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ན་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་ཐོབ་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ན་ཚགས་པ་མེད་ཅིང་ཆོགས་སྡུད་པ་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་ལེན་ན་ཚུལ་བཟང་ཐོ་

ལ་སྤྲོད་ཅིང་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསླབ་པ་དང་། སྤྲོབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བསྟན་ན་ལས་མ་ལོག་པ་ལ་སྤྲོད་ཅིང་སྤྲོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་མཁན་པོས་རྗེས་སུ་བསྟན་ན་གནས་མེད་པ་ལ་གཞོལ་ཞིང་མི་སྐྱེ་བའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་

ན་ཆོས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དང་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དང་། གསུང་ལགཁ་ཁང་དུ་འགྲོ་ན་མི་འཕྲོགས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་བླ་ན་མེད་པའི་གནས་ལ་སྤྲོད་པ་དང་། སྡུན་འདིང་ན་ཆོས་ཇི་ལྟ་བ་མཐོང་ཞིང་ལེགས་པར་བཀོད་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། འདུག་ན་མི་གནས་པའི་སེམས་

ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་པ་དང་། སྐྱེལ་ཀྱང་འཆའ་ན་མི་གཡོ་བའི་ས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བརྟན་པ་དང་། ཞི་གནས་སྒྲུབ་ན་མ་ལུས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བསྟོན་ཞིང་ཞི་བ་དང་དུལ་བ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་ན་ཤེན་ཀུ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་

@294A ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་དང་། སྐྱེལ་ཀྱང་འཇིག་ན་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་མཐོང་བ་དང་། ཤར་པ་འཇོག་ན་སེམས་རྣམ་པར་གྱོལ་བ་མི་འཁྲུགས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཤར་པ་འདེགས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་འཕོར་བར་བྱིང་

བ་ལས་འཐོན་པ་དང་། སྣང་གཡོགས་བྱོན་ན་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་དང་ལྡན་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་བརྟན་པ་དང་། སྐ་རགས་འཆིང་ན་མི་འཁྲུགས་པའི་ཚོས་ཅན་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བ་དང་། བླ་གོས་བྱོན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྡུམ་སྦྱར་བྱོན་ན་མི་འཁྲུགས་པའི་ཚོས་ཅན་ཐབས་དམ་པས་བཀབ་པ་དང་། སོ་ཤིང་ལེན་ན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དངོས་པོ་ཐོབ་ཅིང་དམ་པའི་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་དང་། སོ་ཤིང་ཟ་ན་ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པ་དང་། སེམས་དུལ་

ཞིང་དག་པ་དང་། དབེན་པར་འགྲོ་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཉི་ཪྨག་སྤྱད་ཤིང་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་པ་དང་། ཆུ་ངོགས་སུ་འགྲོ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་དང་། གཙང་སྦྲ་བྱེད་ན་ཤིན་ཏུ་དག་པས་གཙང་ཞིང་དེས་པ་དང་།

ལག་པ་འབྲུ་རྣ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྒྱང་བ་དང་བཅང་བ་དང་བཀུ་ཤེས་ཀྱི་ལག་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གདོང་འབྲུ་ཉེན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱལ་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་དག་པ་ཐོབ་པ་དང་། འཛིར་བ་ལེན་ན་ཆོས་སྨིན་བྱས་ཤིང་ལམ་སྟོན་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ལེན་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་མཆོད་པར་འོས་པའི་སྟོད་དང་། སྤྲོད་ཡུལ་དུ་ཞུགས་ན་གནས་མེད་པ་ལ་གཞོལ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་ན་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྤྲིན་པ་མེད་པ་ཐོབ་པས་ཆོས་

ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབུས་ཞ་ མེད་པ་རྟོགས་པ་དང་། ལམ་མཐོ་བ་མཐོང་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཞུམ་པས་ཁམས་གསུམ་ལས་གྲོལ་དུ་འཕགས་པ་དང་། དམའ་བ་མཐོང་ན་དགེ་བའི་རྩ་བས་ཉེ་བར་བརྟན་ཅིང་སངས་རྒྱས་ལ་འདུད་པ་དང་ལམ་ཉམ་ང་བ་མཐོང་ན་ཡོན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་ཉམ་ང་བ་

@294B སྤངས་པ་དང་། ལམ་དུང་པོ་མཐོང་ན་གཡོ་སྒྱུ་མེད་ཅིང་སེམས་དུང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལམ་རྟུལ་ཅན་མཐོང་ན་རྟུལ་མེད་པའི་ཆོས་ཐོབ་ཅིང་འདོད་ཆགས་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ལམ་རྟུལ་མེད་པ་མཐོང་ན་སྐྱིང་རྡེས་བསྐོས་ཤིང་འཇམ་པ་དང་། གཡང་ས་མཐོང་ན་སྐྱེད་པ་མེད་པ་

རྟོགས་པ་དང་སྦྱིག་པ་བསལ་བ་དང་དགེ་བ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། འཕེར་མཐོང་ན་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཟད་མི་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། ཀ་བ་མཐོང་ན་ཁྲོ་བ་དང་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་ལེངས་པ་དང་འབྲུགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ནགས་ཚལ་མཐོང་ན་ལྷ་དང་བཅས་པའི་ཕྱག

གི་གནས་དང་། རི་མཐོང་ན་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་ཐབས་པོ་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཕགས་པ་དང་། ཆོར་མ་མཐོང་ན་འདོད་པ་དང་སྡང་བ་དང་གཉི་ག་གི་ཆོར་མ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལོ་མ་མཐོང་ན་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱབ

པ་དང་། མི་དགེ་མཐོང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་མི་དགེ་རྒྱས་པ་དང་། མི་དགེ་གི་ཤིང་མཐོང་ན་མཚན་སུམ་ཟུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་མི་དགེ་རྒྱས་པ་དང་། ཤིང་དགེ་མཐོང་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གཞོལ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཙལ་བའི་འབྲས་བུ

དམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཆུ་གླུང་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མྱོང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་། ལུ་མ་མཐོང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པ་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། ཇིང་བུ་མཐོང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་རྒྱས་པ་ལ་མཁས་པ

དང་། ཁྲོན་པ་མཐོང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་ཅིང་སྤྲོས་པ་མང་བ་དང་། མཆོ་མཐོང་ན་གོང་ནས་གོང་དུ་དམིགས་པ་ལ་བརྩེན་ཞིང་དགེ་བ་མི་ཟད་པ་དང་། ཟམ་པ་མཐོང་ན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྤྲོལ་བའི་ཟམ་པར་རེད་པ་དང་། ཡུར་པ་མཐོང་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་མཁས་

ཤིང་བཀུ་ལ་ཉལ་དང་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་དང་། ར་བ་མཐོང་ན་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྲེད་པ་ཞི་བ་དང་། སྐུ་དན་མེད་པའི་ནགས་མཐོང་ན་སྲེད་པ་དང་སྐུ་དན་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། བཟའ་ཤིང་གི་ར་བ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མི་གཏོང་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་

(F)@295A ྅།། །རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་མཐོང་ན་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། རྒྱན་མེད་པ་མཐོང་ན་སྤྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པས་རྒྱན་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དགའ་བ་མང་བ་མཐོང་ན་ཆོས་ལ་སྤྲོ་དགའ་མང་བ་དང་། མི་དགའ་མང་བ་མཐོང་ན་

འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དགའ་བ་མང་བ་དང་། བདེ་བ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་འབྱོར་གྱིས་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་མཐོང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། སྡུ་ཀྱ་ གུ་མ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མོས་པ་

མང་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་མཐོང་ན་སྤྲིག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མོས་པ་ཆུང་བ་དང་། དེན་གཅོ་བ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཛད་པ་ཤེས་པ་དང་། དེན་མི་གཅོ་བ་མཐོང་ན་སྤྲིག་ལྟ་ལ་དེན་གཅོ་མེད་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་མཐོང་ན་ཞི་བ་དང་དུལ་བ་ལ་

གཞོལ་བ་དང་། བྲམ་ཟེ་མཐོང་ན་ཚངས་པའི་དམ་པ་སྤྱིག་པ་སྤངས་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཅན་མཐོང་ན་དཀའ་ཐུབ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་གཏོང་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་དམ་པ་དང་། གོ་བྱོན་པ་མཐོང་ན་རབ་དུ་བྱང་

བའི་ཆོས་བཅལ་བའི་གོ་ཆ་བཟང་པོ་བགོས་པ་དང་། གོ་མ་བྱོན་པ་མཐོང་ན་སྤྲིག་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་ཆ་མེད་པ་དང་། རྒོལ་བ་མཐོང་ན་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་དང་། འཆི་བ་མཐོང་ན་སྤྱོད་ལམ་མ་བཅོས་ཤིང་འཆི་བ་དགའ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་མཐོང་ན་ཐོགས་པ་

མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱལ་བུ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་ཆོས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་དེས་པའི་བློ་ཅན་གྱོང་པའི་ཆོས་སྤངས་པ་དང་། བློན་པོ་མཐོང་ན་མི་དགེ་བའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། གྱོང་ཁྱེར་མཐོང་ན་གདུལ་

དཀའ་བའི་སེམས་དང་མཐུ་བོ་ཆེའི་ལུས་འདྲ་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་གནས་མཐོང་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣེས་སུ་འབྲང་བ་ལ་མོས་པ་དང་། ནཱགས་འདབ་མཐོང་ན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བསྟགས་པར་འོས་པ་དང་། བྱོང་དུ་འགྲོ་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲིན་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་

@295B དང་། སྣོར་ཕྱིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣོར་ཕྱིན་པ་དང་། ནང་དུ་ཕྱིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐག་པ་དུས་གསུམ་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། མི་སྤྱིན་མ་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཅིང་མི་སྤྱོང་བ་དང་། དེ་བྱས་ན་ངན་སོང་གསུམ་ལས་ཕྱིར་སྤྲངས་པ་དང་།

ལྷུང་བཟེད་སྟོང་པ་མཐོང་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོངས་པ་དང་། དེ་གང་བ་མཐོང་ན་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱས་པ་དང་། རིམ་བྱོ་བྱས་ན་ཆོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་རིམ་བྱོ་བྱེད་པ་དང་། དེ་མ་བྱས་ན་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རག་མ་ལས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཞེལ་

ཡོད་པ་མཐོང་ན་དབང་པོ་དབེན་པར་སྤྱོད་ཅིང་ཞེལ་ཡོད་པ་དང་། འཛེམ་པ་མེད་པ་མཐོང་ན་བྱམས་པ་ལ་གནས་ཤིང་འཛེམ་པ་མེད་པ་སྤྲངས་པ་དང་། ཟས་བསོད་པ་ཐོབ་ན་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་དང་སྤྲོན་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། མི་བསོད་པ་ཐོབ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ཉམས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྡུམ་བགེ་ཐོབ་ན་སྐྱིང་རྡེ་འཛམ་པ་དང་། སྡུམ་མེད་པ་ཐོབ་ན་སྲེད་པའི་སྡུམ་བགེ་མེད་པ་དང་། ཟས་ཟ་ན་ཆོས་ལ་དཀའ་བས་རྒྱས་ཤིང་བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་ཟ་བ་དང་། རོ་སྙོང་ན་བདུད་རྩིས་ངོམས་ཤིང་རོ་བློ་བ་མཆོག་གི་མཚན་ཐོབ་པ་དང་། ཟན་ཟོས་

ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གཞོལ་ཞིང་སྤྲོབས་པ་མི་ཟད་པ་དང་། ཕྱིར་འབྱུང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྙོང་ཞིང་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ཆུ་བརླ་ན་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརླ་བ་དང་། ཁྲོས་བྱེད་ན་འོད་མཐའ་ཡས་ཤིང་ལུས་དང་སེམས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། དོ་བ་ལ་སྤྱོད་ན་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། བསིལ་བ་ལ་སྤྱོད་ན་བླ་ན་མེད་པའི་བསིལ་བའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཐོས་ན་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་གྱི་

རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་འདྲིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེགས་ཤིང་སྤྲིབ་པ་མེད་པའི་མིག་དང་ལྡན་པ་དང་། མིག་བལྟ་ན་ཀུན་ཏུ་མཇོས་པས་ཀུན་ཏུ་བཟང་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་མཐོང་ན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་ཆོད་པར་འོས་པ